

گلاب او فرېنټه

(ناول)

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	_____	گلاب او فرېنټه (ناول)
ليکوال	_____	محدا جان يار
خپرونکی	_____	د پښتونخوا د پوهنې دېره ، پېښور
د چاپ شمېر	_____	۱۰۰۰ ټوکه
چاپ نېټه	_____	
چاپ وار	_____	لومړی
چاپ زیار	_____	بصیر بیدار ستوری
کمپوزنگ	_____	ارشاد خان (پښتو اکېډمي)
چاپ ځای	_____	ضیاء سنز پرنټرز پېښور
قیمت	_____	

د ملالو بدو درکونه

- © یونیورسټي بُک ایجنسي خپریا بازار پېښور ، پښتونخواه
- © دانش کتابخانه ډهکي نعلبندي پېښور ، پښتونخواه

ډالۍ

ددې رومان اتلي او شهیدې

اروا ته

یار

مننه

د فرهنگي او فرهنگپال ښاغلي علي محمد مجبور نه په درنښت مننه کوم. چې د گڼ کولتوري هڅو برسیره یې د گلاب او فرښته ناول د چاپولو مالي لگښت پخپله غاړه اخیستی دی. کور یې ودان. د ښاغلي بصیر بیدار، ستوري، نه ډېره مننه چې زما د کتابونو د چاپ چارې تل په مخ وړي. همدارنگه د سید احمد، همدرد، نه منندوی په دې یم چې ددې کتاب ځینو جملو اور تورو په سمو نه کې یې زیار گاللی خپله همکاري یې نده سپمولې.

په ادبي مینه

محمد ا جان یار

جرمني کولن ښار

،، گلاب او فرېنډه ،،

زمونږ د ناول په ډگر يوه ډېره گټوره فنپاره ده. دغه د نامتو ليکوال
بناغلي محمد ا جان يار يوؤ لسم کتاب او پنځم ناول دے. د بناغلي
ليکوال زيرک قلم د خواږه هېواد د تېرو څو لسيزو نه د روانو قيامت
قيامت حالاتو څو خوږې ترخې واقعي په ډېره اُستکاری خوندي کړي دي
د ژوند د حُسن تصوير کشي، د پښتون ثقافت انځور کړي او د مينې
تاوډه ساړه د دغه ناول هغه په زړه پورې توکي دي چې لوستونک د
ځان نه بېلېدو ته په هيڅ حال نه پرېږدي.

دغه ژوند دے او دغه روزگار دے. دغه زمونږ غم لږلے تاريخ
دے او هم دغه زمونږ د احساس او د دنيا د بې حسۍ ساندې او سندرې
دي. هيله ده چې د بناغلي يار دغه هڅه به د ډېرو ليکوالو زړونه دغه
رنگ ليکونو ته وهڅوي او لوستونکي به د کرکې نه په کرکه او د مينې
سره په مينه مجبور کړي.

مننه

اباسين يوسفزی

رئيس پښتو څانگه

اسلاميه کالج پوهنتون پېښور

درنو لوستونکیو

د نړۍ په مخ د ژوندانه د پرمختګ بیل بیل اړخونه چې سپړی ګوري له ځانه یې ګیله راځي. په دې چې نړۍ وال د انساني ژوند خوندیتوب او انساني کرامت ته په درناوي شپه او ورځ په هڅه او هاند کې دي. تر څو بشریت ته د ساینس او تکنالوجي په مرسته انسان ته ترقي ورکړي او د ژوندانه ټولې ستونزې هوارې کړي. له بده مرغه چې زموږ افغانۍ ټولنه د تاریخ په اوږدو کې او بیا په خاصه توګه په دا درې لسیزه کې د مرګونو او وېرونو سره مخامخ ده. پخوا به په مړو ژړا کیده اوس خو هره ورځ د بیلو بیلو رسنیو له لارې چې اورو. افغان وژنه دومره زیاته شوه چې که په کور کې یې له راډیو، تلویزیون له لارې د پردو بمبارۍ او هم پخپلو کې سره جنګونه او مرګونه دومره زیات دي چې څوک یې په قیصه کې هم نه دي. اورو یې په سترګو یې وینو داسې ښکاري لکه د کولتور برخه چې وګرزي. ځکه چې دلته د دغې لړۍ قاتلانو ته بیخي د اتل په سترګه کتل کیږي او هم دغه څیرې ددې ټولنې سیاسي واکمنان دي له هم دوي نه ډېرې ناوړه او ترخې کیسې راپاتې دي. پرېږده چې دغه د نادو د دې کې کیسې او داستانونه راتلونکو نسلونو ته پاتې شي. ددې لپاره چې دغه پور مې ادا کړي اوسي. د همدغه پېښویو انځور د ګلاب او فرېنستې ناول په انداز کې ستره د نیمګړتیاو ستاسو په درانه حضور کې مخې ته ږدم.

په درنښت

محمد ا جان یار

کولن جرمني

لومړی څپرکې

هر به سهار به زه او فربنسته د کڅ په نړۍ لاره ښوونځي ته تلو- موږ پدغه کال نهم ټولگي کې وو- د ټولگي کوټه اوږده وه- درې قطاره میزونه د جینکو لپاره د ټولگي په یوه اړخ او څلور قطاره د هلکانو لپاره په بل اړخ کې ایښي وو- زه به تل د لومړي قطار په منځ کې میز ته کښېناستم- له پخوانه په ښوونځي کې دا دود وه چې ښوونکي به نوی درس ولوست بیا به ورپسې اول نمره ټولگي والو ته هماغه لوست تکراره وه- نو ځکه خو ما به د هر مضمون نوی درس له ښوونکي نه وروسته انجونو او هلکانو ته لوستلو- ما سره د یوې کونډې زوی څنگ ته کښېناستلو- هغه لویکي د مغزونه پخ وو ما به تل ورسره مرسته کوله-

کله به چې د تفریح زنگ وو هل شو او له ټولگي نه به وتلم د فربنستې میز له دروازې سره نژدې پروت ؤ- هغې به دغه وخت کې ورو په پټه خپل لاس را اوږد کړو کلک به یې وسکونډلیم- زه د هغې دغه سکونډلو سره عادت وم- او د هغې هم عادت گرځیدلی ؤ- چې به وسکونډلیم خوشحاله به شوه کټ کټ او به یې خندل- چې سکونډلی به یې نه وم- له ځایه نه پاڅیده- دا کار هغې ان له مخکې کلونو نه راپدې خوا کاوه- ما بده ځکه نه گڼله چې دا ډول ټوکې د همصفانو ترمنځ خو کېږي- ولې له بل چا سره یې داسې ټوکې نه درلودلې-

له وړوکتوبه موږ دواړو یو بل سره مینه درلوده- په کلي کې هم موږ دواړه کلیوالو پېژندلو- چې له ماشومتوب څخه به موږ د سین پغاړه په شگو کښې لوبې او ټوپه نځي کولې- د کلي په کوڅو کې به مو له نورو انجونو او هلکانو سره منډې رامنډې وهلې- زه به فربنستې کره تلم او هغه

به موږ کره راتله. هغه د احمد خان اکا لور وه. پلار یې ښه یاد سړی ؤ د کلیو د جرگو معرکو سړی ؤ. د خلکو تر منځ شخړې لانجې به یې له هغې نه فیصله کېدې. له ده نه نور شتمن کسان هم په کلي کې اوسیدل خودی یو مېلمه دوست مهربانه او د خلکو ډېر ښه خدمتگار سړی ؤ. په حجره کې به یې تل مېلمانه پنډول. د کلا تر څنګ یې ښکلی ښي درلود. پخپله احمد خان اکا ځینې بهرنی ملکونه لیدلي وو. د ځینو شيانو ازاد تجازت یې کاوه جهان دیده او هوښیار ؤ. کله به چې زه له فربنستې سره د هغوی باغ ته ننوتلم. هغه به د مېلمنو سره د گلونو منځ کې په چوټره ناست ؤ. کله به یې موږ دواړو ته پیسې را کولې. موږ هم باغ درلود. خوداسې نه ؤ لکه د فربنستې دوي د باغ پشان. زه او فربنسته دواړه یې په یوه کال لومړي ټولګي کې شامل کړي وو. هغه په مور و پلار ډېره نازولې وه. ځکه چې یوازې همدا یوه لوری یې وه. دوه زامن یې د پخوانۍ ښځې نه پاتې شوي وو. هغه دواړه زلمي وو. ښوونځي یې نه ؤ ویلي. دواړو ته یې ودونه کړي وو. د خپل اولاد او نور کلیوالي ژوند راشه درشه ورپغاړه وه. له پلاره یې بیل اوسیدل. زموږ کلا د فربنستې د کور خوا ته وه. ښه مې یاد شي چې پلار به مې په کور کې کله کله کتاب مخې ته نیولی ؤ. او مطالعه به یې کوله. د کلي ښه میرزا زما پلار ؤ. په وړوکتوب کې یې پما قران شریف واړه وه. د فارسي لیک یې هم راباندې کاوه. لا بیخي وړوکی وم چې په مانځه یې ودرولی وم. هغه د درس او تعلیم پلوي ؤ. ماته به یې ویلې بچی کونښ کوه چې خپل تحصیلات په بشپړ توګه سرته ورسوي. فربنسته به چې موږ کره راغله او زه به یې ولیدم چې د فارسي په خط بوخت وم. هغه به هم راسره لګیا وه. هماغه وو چې له ما سره یې یو ځای د فارسي لیک زده کړ ما چې به له پلاره کوم لوست یاده وه بیا به مې هغې ته ورزده کاوه. زموږ ښوونځي ته له کلي نه د کڅ په منځ کې لاره ورغلې وه. کله به چې اوږي په وخت کې له ښوونځي نه په کڅ کې را روان وو.

ماشو به چيچلو - ماشومتوب عجيبه وخت وي کله به چې د پسرلي په موسم کې له ښوونځي نه رخصت شو په ډاگونو کې به مود غاښتولو او نرگسو گلونو غونچې جوړولې زموږ د کلي نه ډېر هلکان او جونې ښوونځي ته تلل - موږ چې لږ رابلو کي شوو - د ژمي په ورځو کې به د نورو کليوالو ورو سره د غره ډډې ته پورته کېدو - د ممانو په وخت کې به مو ممانې خوړلې - او د گورگورو په موسم کې به مو گورگورې څنډلې او کور ته به مو راوړې - همدا شان د اختر او ميلو په ورځو کې به مود ميلو په ځايونو کې ميلې کولې - د کلي په وستل او کوڅو کې به هر ماښام د پتوونې، او پرنگه نينگارۍ لوبې کولې - ماښام تېر به ستړي ستومانه کورونو ته ورستانه شو - خو چې د اووم ټولگي نه راپورته شولو - بيا به مود کلي مخې ته په ميدان کې د والي بال لوبه کوله - چې د کلي ډېر خلک به زموږ سيل او تماشي ته ولاړ وو - په همدغه د خونښو ډک ژوند په تېرېدو سره موږ تر نهم ټولگي ورسيدو - په نهم ټولگي کې وو چې يوه ورځ فرېستې خپله کتابچه مخې ته ايښې وه - څه يې ليکل - بيا يې ماته راوښوده - وې ويل گلابه دا وایه ! ما چې وريام کړ داسې يې ليکلي وو -

هلکه دومره پما گران يې

چې ته روان يې زه دې شمارم قدمونه

هغې زر کتابچه په ميز کښوده - نورو هلکانو او جينکو ته متوجې شوه - هغوي ټول بوخت ول - چا لوست وایه او چا ليکل کول - کله چې له ښوونځي نه کور ته روان شولو پوښتنه مې ترې وکړه - ما وې فرېستې دا لنډۍ دې چاته ليکلې وه ؟ هغه په خندا شوه وې ويل هر چاته مې چې ليکلې ده هغه خپل ځان پيژني - سمدستي مې زړه کې تېر شول (دا عشقي لنډۍ او دا فرېسته ؟ گلابه بنده لکه ته چې څنگه رابوتکي شوی يې - خو هغه هم نه گوري چې پيغله شوې ده - په همدغه وخت کې مې چې هغې ته وريام کړ) پښه مې له مزل نه ونيوه - هغې هم ماته راپام شو دواړه

سره سترگه په سترگه شو. دواړو سره د مینې په لومړۍ شیبه زړونو کې خه بل شان مینه پیدا شوه ډېره شیبه مو یو بل کې سره سترگې ښخې کړې وې. دومره چې د ښو رپول رانه هېر شول. بیا روان شو. تر هغې چپ روان وو کله چې کلي ته ورسیدو. چې سره بیلیدو وې ویل.

گلابه تر سهاره خو ډېر وخت دی. کېدی شي چې مازدیگر سره اوگورو. ما وې ولې نه. ته کولې شي مازدیگر له نورو جینکو سره سیند غاړې ته راشې. خه په مخه دې ښه شه. د هغې د کلا له گوډ نه خپل کور ته په چابکو گامونو لارم. له ډوډۍ نه وروسته مې لږ خوب وکړ ارام شوم. کورنۍ دنده مې ترسره کړم. ځینې کتابونه مې د سبا لپاره له نظره تېر کړل. تل مې هدا عادت گرزیدلی ؤ. مازدیگر چې له کوره ووتلم. د کلي په کوڅه کې روان ووم چې د فربنستې خبره مې نیغه زړه ته ودرېده. (گلابه تر سهاره خو ډېر وخت دی ---) زه د هغې په سوچ کې لا روان ووم چې دوه تنه د کلي ملگري مې مخې ته راغلل. سیند غاړې ته خوځیدو. هغوي تینگار کاوه چې وستل ته ځوو. ما وې نه د چکر وخت دی سیند غاړې ته کښېږو. هغوي راسره ومنله. د کلي نه ووتلو. په پټیو کې روان شو. سیند د غره په بیخ کښې بهیده. د کلي نه ورته یوه ټوټه مزل کېده. موږ چې سیند ته ورنزدې شو د توتانو د ونو دیرې ته لانه وو رسیدلي چې شاته مو پام شو وړاندې د کڅ په منځ کې فربنسته له خپلو همزولو سره را روانه وه. نه پوهیږم چې ولې په همدې ورځ مې د هغې سره څنگه بې واره زړه غوټه شو. هسې خو موږ بې له هغې د ماشومتوب نه یو پر بل گران وو. مگر د نن ورځې خبره بل ډول ده. هو بل ډول. په دې کې هغوي رانزدې شوې. یوه کلیوال راته ووې. هغه دي فربنسته دوي هم راغلې. هغوي تر موږه ځانونه را ورسول. وارد واره فربنستې له ورايه نارې کړې. گلابه وا گلابه ماوې خه دي؟ د ریاضي سوالونه دې حل کړي دي؟ ما وې هو ولې؟ زه په ځینو نه پوهیږم لیکلي مې هم نه دي. ما ویل پروا نه لري سهار به

وختي چې لاړو په صنف کې به يې زما له کتابچې نه وليکې. ورسره جينکۍ او هلکان پوهيدل چې هغوي دواړه ټولگي وال دي. هغو نورو هم خپلو کې سره خبرې پيل کړې. موږ دواړو خو فکر کاوه چې گني هډو څوک شته نه. څنگه ښه يې ويلي دي.

چې دوه مين سره يو ځای شي
په نورو خلکو د ږندو گمان کوينه

له همدغې ورځې نه زموږ يو د بل سره مينه او محبت زيات شو. په زړونو کې خواږه وو. مگر د مينې په باب مو سره خبرې لانه وې کړې. ولې يو د بل په زړه پوهېدو. زموږ د دواړو نه لاهيڅوک په دې باب نه وو خبر. او د هيچا په موږ دا گمان نه راتلو. په لسم ټولگي کې د انجونو صنف او ټولگي له هلکانو نه بيل شو. زموږ ليدنه کتنه به يوازې په تفريح کې سره کيده. له ښوونځي نه په چې رخصت شو په لاره کې به سره يو ځای راتلو. کونښ مو کاوه چې د کڅ په لاره دوه په دوه تر کوره لاړ شو.

ژوند په موږه ډېر زړتيريده. هيڅ نه پوهيدو چې دا ورځ، مياشت او کال څنگه تيرېږي. مگر موږ ته داسې موقعې او وخت په لاس رانغی چې د خپلې مينې خبرې او د راتلونکي ژوند پرېکړه مو سره پکې کړې وای. د لسم ټولگي کې وو د ښه بخته د اوږي په يوه ورځ د پنجشنبې ورځ وه. فرېستې راته د ښوونځي په لاره وويل. گلابه ددې وخت راغلی چې ما او تا سره د زړه خواله وکړو. ما وی هغه څنگه؟ هغه لومړۍ مسکۍ شوه. څو گامونه يې چټک واخيستل بيا يې وويل. سبا ته زما موږ و پلار او نوره کورنۍ مې ښار ته ځي. ته په لسو بجو زموږ د باغ شته ولاړ او سه. کله چې زه درغلم بيا به دواړه باغ ته ننوزو. پوره خبرې به سره وکړو. په دې خبره مې دهغې له لوري د مينې د وعدې ډاډ زړه ته ولويد. ما وی ښه ده فرېستې زه به سبا ته په لسو بجو درشم. هغې وويل گلابه نور به زه او ته جوړه په لاره نه ځو. ددې لپاره چې څوک راباندې بد گمان ونه کړي. ما

وی سمه ده - همدا اوس به دواړه سره مخکې روسته شو - هغه په خدا شوه او ښه په کټه کټيې وخنډل ویل خوار نه شې اوس خو څوک نشته چې سمدستي دې رانه لاره بیله کړه - د مینې په همدغسې وار خطايي - کي څه ښه وایي -

چې وار خطا نشې جانانه

په وار خطا مورچل دې زه ولاړه یمه

سهار په لسو بجو مې د هغوي د باغ شاته ځان ورو رساوه - شا و خوا پتو کي په دغه شیبه څوک نه ښکارېدل - زه لږه شیبه د باغ گوټ ته ودریدم پام مې کاوه چې هغه را و اوخته - لاس یې اشاره کړ ویلې راځه - زه وروان شوم د باغ دروازي ته ورتاو شوم او مې لیدل چې هغه ولاړه وه - د باغ له دروازي نه ننوته ماته یې وویل راځه زه هم له دروازي نه ورننوتم هغې د بن دروازه ځنځیر کړه - بیا یې ماته لاس را اوږد کړ - سترې مشي یې وکړه - موږ لا سترې مشي نه وه خلاصه کړې چې دستي مې ترې اوپوښتلې - د ملک لورې په چا مې مړ نکړې - هغه ځای پر ځای ودریده په دې خبره خفه شوه - وې ویل دومره چې بې زړه یې نو مینه ولې کړې - لکه چې په ما دې باور نه راځي - ما زړه لاسه راو نیوله او ورته او مې ویل فرېستي دلته خو همداسې ده نو زه خو تاباندې پوره باور لرم مړې هسې ټوقه مې وکړه - په همدې خبرو کي د باغ منځ ته ورسیدو هلته په یوه چوتره کي د گلونو خوا ته کښناستو - زړه مې صبر نه کاوه ورته او مې ویل فرېستي لکه څنگه چې زه در سره مینه لرم پوهیږم چې ته هم را سره مینه لرې - ښه نو که اوس دې خوښه وي اصلي خبرې به سره وکړو څنگه ؟ هغه لږه مسکۍ شوه - د مخ غومبري یې تک سره و اوختل لږه شیبه چپ پاتې شوه بیا یې وویل ما خو له ځان سره دا فیصله کړې ده چې بې له تانه خپل راتلونکی ژوند د بل چا سره نه شریکوم - که ژوند له ما او تا سره وفا وکړه - تحصیل او لوړې زده کړې خو زما او ستا پخوانی ارمان دی - که مو وکولای شوای - ژوند او

مينه، زده کړه به تر اخره ورسوو- فکر کوم چې زه او ته سره په ډېرو شيانو کې سره يو ډول نظر لرو- ته پکې څه وايي؟

زه هم دا ستا نظر منم او تاييد وم يې- زموږ د دواړو وعده به دا وي چې کله مو تحصيل او لوړې زده کړې بشپړ کړي بيا به که خدای کول واده وکړو- ولې ته کونښن وکړه چې موږ و پلار دې په دې پوهه کړې چې و تر څو مې تحصيل نه وي سر ته رسولی ميره نه کوم- سمه ده- هغه مخامخ ناسته وه بيا مسکۍ- شوه په دې کې به زه نور څه ووايم وې ويل او له شرمه يې په سترگو لاس کيښود وروسته يې بيا ووييل زما پلار د لوړ تحصيل کولو طرفدار دی- ته مه وار خطا کېږه- ښه نو ما وې چې داسې ده نور اڅه چې يو ځل بيا دواړه د راتلونکي گډ ژوند او د خوږې مينې په قسم لاس کېدو- د هغې لاس مې پخپل لاس کېښود- ډېره شيبه دواړو يو بل ته سره کتل- او په مينه کې بيخي بلې دنيا ته لاړو- -----

سر له نن ورځې نه در سونه وايه چې پوهنتون ته کاميا به شي- هو ته خو به خامخا کاميا بېرې چې الله ښه ماغزه در کړي خو زه لېونی- به څه کوم- او بې له هغې دې په داسې رنځ اخته کړې يم چې -----! فرېستې دواړه يو شی يو- دا به هم کوو او هغه به هم- ولې فرېستې يوه هيله در نه کوم چې هغه ځانته هم وایم چې زموږ مينه رسوا نشي- هغې بيا کټ کټ و خنډل چې ويل:

مينه دې پټه پاتې مه شه

رب دې رسوا کړه چې تاوان در باندې شمه

ددې لنډۍ په ويلو يې مخ سوړ او وخت دواړه انتگي يې لکه د کابل سرې منې شو- زما سترگو ته يې کتل- زه د هغې بنايست ته حيران پاتې وم- پاک خدای پرې بل شانتته د حسن پيرزو کړې وه- زموږ د دواړو په زړونو کې يو پر بل د مينې او محبت جوش هسې په څپو وو- چې نژدې و يو بل سره ښه ټينگ په غېږ کې سره ونيسو- خو خپلې پښتنې حيا او شرائطو

اجازه نه راكوله - خو بې له هغې پوره شيبه موږ دواړه سره يو په بل كې
ورك وو - بيا د هغې له خولې نه سوړ اسويلی و خوت - دواړه لاسونه يې
پورته كړل - ناراستي يې وويستله وې ويل گلابه زما او ستا همدا وعده
شوه - وروسته له دينه زما او ستا ليدل كتل به يوازې په ښوونځي كې او
په لاره كېږي - په كلي كې به د كوڅو ليدنه كتنه پرېږدو - سمه ده - ما وې
هو سمه ده هغې وويل - گلابه اوس همدومره بس دی - كېدی شي دهقان
كاكا باغ ته د كار لپاره راشي - هو رښتيا ښه دې وويل موږ په ځان نه
پوهېږو د ولس بجې كېږي لاړ به شو - له باغه په وتلو كې يې وويل ته زما
سره كلا ته ننوزه په توكه يې دا خبره وكړه - ويلې ډوډۍ به راسره او خورې
بيا به ځې - ما وې مننه - زړه مې غواړي خو -----! وې خندل - زه ترې
روان شوم او هغه خپلې كلا ته ننوته - د هغې وخت مينه كول په دغسې
شكل سره وو - د ژوند نورې چارې هم په خپل خپل ځای وې - ډېرې ښې
ښې فيصلې به خلكو د كلي په جومات كې كولې - مشر او كشر سره
معلوم وو - په كليو كې د هر چا چال چلند او كړنه او چته معلومه وه - ښه او
بد سمدستي نرو ښځو ته څرگندول د ملا كار د كلي امامت او د كلي
ماشومانو ته سبق ويل وو - په هر جومات كې به خامخا څو تنه طالبان
اوسيدل ديني زده كړې يې له ملا او نورو لوی عالمانو كولې - حجرې د
جرگو او معركو ځايونه وو - د خلكو تر منځ اتفاق ، مرسته او ښه راشه
درشه موجود وه - غريبې وه خو په ژوند كې يو خاص خوند او مزه وه - نو
راځم خپلې خبرې ته زموږ د دواړو ليدل كتل بې له ښوونځي نه په بل
ځای كې نه كېدل - يوازې په اختر كې به د كلي انجونې او هلکان به د
ميلو ځايونو ته تلل - هر چا به د مينې تنده وركې ماتوله - زموږ د كلي
ځوانانو به د چينار په ښاخ كې ټال څوړند كړ - جونو او هلکانو به وركې
واړه و اړ ځنگل - ما او فرېستې به د اختر په ورځو كې يو بل سره ليدل او

هم به مو په يو چل سره خبرې اترې کولې - چې په دغه ډول ليدو کتو کې يو ځانگړی خوند پروت وو -

موږ تر دولسم ټولگي پورې ورسيدو ولې څوک به موږه ونه پوهېدل گني چې موږ دواړه سره مينه لرو - له دولسمه ووتلو - پوهنتون ته د شامليدو لپاره مو تيارې ونيوله - زموږ د سيمې دا لومړنۍ دوره وه چې پوهنتون ته يې ازموينه ورکوله - په ازموينه کې انجونو او هلکانو گډون کړی وو - هر چا ځانته د خپلې خوبې پوهنځي ټاکلي وو - ما طب په نخښه کړی وو - فرېنستې د ادبياتو پوهنځي په نخښه کړی وو - هماغه وو چې کله نتيجه اعلان شوې زه د طب پوهنځي او هغه ادبياتو ته کاميابه شوې وه - فرېنستې سره يې پلار هم کابل ته راغلی وو هغوي خپل موټر درلود - کله چې مو نتيجه وليدې - فرېنستې راته وويل راځه گلابه پلار ته ورشو چې د خپلې کاميابۍ زيری پرې وکړو - هغه هلته موټر کې ناست دی - ما وېښه ده درځه چې روښو - دواړه په خوبۍ سره ورغلو - کله چې فرېنستې ورته زما او د خپلې کاميابۍ وويل هغه خوشحاله شو پنځوس افغانۍ يې ماته راکړې او پنځوس يې لور ته ورکړې - وې ويل راځئ چې اوس تاسو ته د کابل په ښار کې چکر درکړم - په موټر کې ورسره کښېناستم - په گرد ښار کې يې وگرځولو - په هوټل کې مو ډوډۍ او خوږه - بيا يې ماته وويل گلابه بچۍ راځه موږ سره به لاړ شې کار ته چار کې زموږ کور دی - زما د ورور خپل کور دی هلته به شپه يو ځای سره وکړو - هورېنستيا ستاسو درسونه به څه وخت پيل کېږي ؟

ما وې کا کا جانې پنځلس ورځې وروسته - مگر سبا ته بايد موږه د پوهنتون رياست ته يو ځل ورشو - چې ځانونه ثبت کړو - بيا به کور ته ځو - هغه ويل ډېر ښه راځئ چې اوس کور ته لاړ شو - سبا سهار به بيا راشو - کارونه مو چې خلاص شول بيا به په خبر سره کلي ته ځو - فرېنستې راته د سترگو لاندې وکتل وې ويل - گلابه پلار مې سمه وايي - زه خو بې له تانه

گلاب او فرېسته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خيري

دلته يوازې نشم راتلای. پلاريې وويل. بالکل گلابه نور نو تاسو دواړه به دا خپل ټول کارونه يو ځای کوئ. ما وې تاسو چې څنگه وایاست همغسې به کوو. په موټر کې کښېناستو او د هغه د ورور کور ته لاړو. د هغوي کور د پل سوخته کار ته چهار په سيمه کې ښه ښکلی کور وو. د فرېستې تره ماموریت يې هم کاوه او تجارت خانه يې درلوده. خپل کاروبار يې کاوه. لوړ مازديگروو چې موږ ورغلو. د کور ماشومان په کور کې موجود وو. خو پخپله د کور خاوند لا ناوخته له دندې نه کور ته راتلو. د مازديگر مانځه نه وروسته د کور په حويلۍ کې تازه هوا ته په څوکیو کښېناستو. چاپې مو څښلې. د حويلۍ په انگنې کې ښکلي گلونو پ واهه په زړه پورې وږمه ترې پورته کيده. د فرېستې پلار له حويلۍ نه بهر ووت. زه او فرېسته د هغې د اکا لور چې هغه هم پيغله وه د يولسم ټولگي متعلمه وه سره ناست وو. هغوي دواړو خپلو کې خبرې کولې. ما له تازه هوا او د گلونو نه خوند او لذت اخيست. په سوچ کې ورته ناست ووم او چاپې مې څښلې. د فرېستې راباندې نظر شو وې ويل گلابه د مرگي هيرشې موږ دواړو خپل بندار جوړ کړی دی او ته يوازې په سوچ کې تللی يې. ما وی زما دې خدای مل شي. تاسو خپله د زړه خواله وکړې. زه هم له دې هوا او دې ښکلیو گلونو څخه ډېر لذت وړم. خلکو به په کلي کې ويلې چې د کابل هوا ښه ده. رښتيا هم چې اوس مې وليده. ډېره په زړه پورې هوا لري. هغه بلې جينۍ وويل. گلابه وروره په اوږي د کابل هوا ښه ده خو په ژمي کې ډېره يخه وي. فرېستې د خبرو وار وینو. لومړی يې لږه نړۍ مسکا وکړه بيا يې وويل. نه دې دي اوريدلي چې وايي:

کابل ته مه ځه گرانه ياره

متې خوږې دي ما به هيره کړې مينه

په دې موږ درې واړو وځنډل. په خدا کې هغه ماته په ليدو کې پاتې شوه. - ښکلي غاښونه يې په وړه ښکلي خولگۍ کې سپين وځليدل. - په ښکلو تورو اوږدو سترگو کې يې د مينې د راز نخښې لرې برې شوې. - خدا، خدا کې يې لاندینۍ شونډه باندې يې غاښونه کيمنډل، خپلو څپو ته يې هم ټکان ورکړو په دې وخت کې هغه بله جينۍ د مور په غږ پاڅيده دننه لاړه دې وويل ساده باده کېږه مه. - زه در سره يم او ته چُرته وهې. - پس له دې خو به زما او ستا مزې وي. - څه مزې به وي د پوهنتون درسونه به وي او موږه. - اې ليونيه دا هر څه به کېږي ته فکر مه کوه. - فرېستې فکر دې اوسه چې سهار ته به ستا پلار نه په تکليف کې کوو. - دواړه به پوهنتون ته لاړ شو. - بلد به هم شو دا لاړه به او پېژنو. - هلته مو چې کارونه خلاص کړل بيا به چکر په چکر واپس راشو. - د هغې زړه ته دا خبره ولويده وې ويل. - بيخي سمه ده. - څانگه به هم ورسره بوځو. - ښه ده چې ته څنگ وايي زما رضا ده. - خو گوره اوس يې درته وایم چې د څانگې په مخ کې به له ماسره ---- ! پوهېږم دومره مې بې فکره مه گڼه خو گلابه کله کله زه ځان نشم ټينگولی. - نوزه خو دې پېژنم ځکه مې درته وويل. - څه څه اوس خولا کابل کې يو. - څانگه زموږ خوا ته راغله وې ويل. - راځئ دننه سالون ته ځو. - موږ سالون ته لاړو. - کتل مو چې د فرېستې پلار هم راننوت. - موږ لا په خبرو کې وو چې د څانگې پلار هم راغی. - ستړي مشي مو سره وکړه. - هغه زما د پلار او کورنۍ د حالت پوښتنه رانه وکړه. - زما په کاميابۍ ډېر خوشحاله شو. - او دا يې هم وويل ته او فرېسته له ورو کوالي نه په ښوونځي کې سره شريک وئ. - او ښه شوه چې لا پوهنتون ته کامياب شوئ. - بس کله چې مو درسونه پيل شول. - کله کله به دلته زموږ کره راځئ که خدای کول څانگه به هم پوهنتون ته شامل شي. - د فرېستې به ورسره ساعت تيروي ستاسو د دواړو په کاميابۍ خوشحاله شوم خو دا درته وایم چې په درسونو کې به کوبښن کوئ ترڅو کامياب اوسئ. - فرېستې وويل کا کا جانه دا گلاب

زموږ د ټولګي اول نمره وو. پلار يې وويل علاوه د هغې نه دي په کلي کې د ښه لمونځ گذاره او لايقه سړي شهرت لري. خو چې دلته په کابل کې وران نشي. په دې خبره هغوي وخنډل. ماوې ستاسو دعا دې راسره وي کاکا جانې که خدای کول څنگه چې ستاسې هيله وي همغسې به کوو. له ما ښام ډوډۍ او چايې نه وروسته فرېنډې خپل پلار ته وويل. پلار جانې سبا سهار زه څانګه او ګلاب به پوهنتون ته د ثبت نام لپاره ورځو تاسې ته تکليف نه درکوو. موږ به ځان هم بلد کړو. او خپل کارونه به هم راخلاص کړو. هغه وويل سمه ده. څنگه چې ستاسو خوښه وي هاغسې وکړئ تره يې د سترگو لاندې وريږي ته ورپام کړي. وې ويل بالکل همدغسې وکړئ. موږ دواړه به خپل کار پسې لاړ شو. رښتيا څانګې لورې دوي نابلده دي ته ورسره يو ځای اوسه چې چرته بې درکه نشي مازديګر يې کور ته راوړه. سبا يې په اته و بجو موږ درې واړه له کوره ووتلو. پوهنتون ته روان شو. د پخواني ابن سينا او دارالمعلمين تر منځ سړک باندې مخامخ پوهنتون ته د علي اباد په سړک ور روان وو. د پوهنتون په ساحه کې محصلين ګرځيدل. موږ د محصلينو مديريت ته ورغلو. خپل نومونه مو ثبت کړل. د محصلينو څانګې موږ ته د پوهنتون د پيل او مربوط معلومات يې راکړو او ترې راووتلو. کله چې د پوهنتون له رياست نه رابهر شو. څانګې وويل راختئ چې اوس سنيما ته لاړ شو. د بهزاد په سنيما کې ښه فلم لګيدلی دی. ما ورته وويل څانګې خور سنيما څه کوو. همداسې به په ښار کې وګرځو. چې بلد شو. هغې زړ بيا وويل وخت لا ډېر دی. راختئ زه به در باندې فلم او ګورم. يو څه به مو مغز ارام شي. فرېنډې وويل هو سمه ده ګلابه. ګلابه څانګه ښه وايي. سنيما ته به لاړ شو. پوهيږم چې تابه کوم فلم هم تر اوسه نه وي ليدلی. ما خو دلته څو فلمونه پخوا ليدلي. ما وې ښه ده چې ستا خوښه ده زما هم درسره رضا ده.

سنيما ته لاړو. عشقي او جنگي فلم مو وليد. رېښتيا چې زموږ زړونه يې راتازه کړل. ځکه په سنيما کې کله چې به جينۍ او هلک د مينې په اکتونو کې لويېدل فرېستي به زما څنگل په خپله څنگل ووهله. ښه ساعت مو تېر شو.

د فلم له ليدو وروسته په ښار کې وگرځيدو له اوږده چکر وهلو نه وروسته ما زديگر نژدې وو چې په دهمزنگ کې له بس مو تر نه ښکته شو. او کار ته چار ته پخپلو پښو گام په گام خبرو خبرو کې د هغوي تر کوره ورسيدو. ما ښام چې د فرېستي پلار او تره راغلل. ما ورته پوهنتون کې د ثبت نام خبره وکړه. هغوي دواړه خوشحاله شول. د څانگې پلار وويل زه فکر کوم تاسې په کلي کې لومړني کسان ياست پوهنتون ته داخل شوي دا ډېر د خوشحالي خبره ده.

سبايي چې چاې ماې وڅښل شوې. په موټر کې کښيناستو او د کلي په لور روان شو. د سروبي او ورېښمو تنگي نه کوزه خوا د فرېستي پلار موټر ودرول. ويلې راختی. دلته به د ماسپښين لمونځ وکړو بيا به ځوو. سيند غاړې ته ښکته شو. او د سونه او لمونځونه مو وکړل. د سيند يخې اوبه مو وڅښلې له ښې شيبې دمې نه وروسته مو بيا حرکت وکړو. ما زديگر لا نه وو چې کلي ته ورسيدو.

د هغوي د کور مخې ته موټر ودرېد. د فرېستي پلار ماته ډېر ست وکړ وې ويل موږ سره به ډوډۍ وخورې بيا به څې ما ترې شکريه ادا کړه. هغه کلا ته ننوت. فرېسته لا ما سره ولاړه وه وې ويل کله کله دلته موږ کره راځه زما د پلار پوښتنه به هم کوې. او په عين وخت کې به سره ملاقات کوو. ما وې ډېره ښه ده راځم به. خدای په امانې مو سره وکړه او کور ته لاړم. په کور کې مې مور او پلار ډېر خوشحاله شول نور د کورنۍ غړي ټول راته راغونډ شول تبریکې يې راکړه. د کلي خلکو چې د چا سره به مخامخ کيدم مبارکي يې راکوله. چې زما لپاره د خوشحالي خبره وه. سهار

وختي چې د جمعي مانځه ته جومات ته لاړم هر چا مبارکي راکوله. خو ورځې مو ښه په خوشحالي کلي کې تيرې کړې. دوه ورځې پاتې وې چې واپس کابل ته راتلو. د هغوي کره لاړم. فرېنسته مې په داسې حالت کې د کلا ومخې ته وليده چې د خپلې مور سره ولاړه وه. زه چې ورغلم د مور لاس مې ورمچي کړل. هغې راته کړو. بچي راځه چې دننه کور ته ننوزو چاې به وڅښي. ما وې مور جاني يوازې دومره مې غوښتل چې د فرېنستې سره د تلو خبرې وکړم. خالي دوه ورځې راته پاتې دي. زياتي پوهنتون شروع کېږي.

مور خپله سينه ووهله آخ فرېنستې لورې دوه ورځې وروسته به ځئ؟ هو مور جاني زموږ وخت دلته په کلي کې نور نشته دی ځه اوس ته ننوزه مزدورې ته ووايه چې موږ ته باغ ته چاې راوړي. موږ باغ ته ننوتو. هغې ويل ښه. موږ دواړه باغ ته ورننوتو. په ورو او ارامو قدمونو د بڼ د منځ چوترې ته ورغلو هغه بيا ماته مخامخ کښيناسته. د کور عادي جامې يې پغاړه وې. خو په دې ورځ يې خدا زده چې په کوم خيال يې سترگو ته سلايي هم وروړی وو. تورو چغرو سترگو ته يې د چا پلار هم کتلی نشوای. خدای راستي که به ما ورته په دغه شيبه کتلاى شوای. هغه راباندې لږ څه شکي غوندې شوه. وې ويل ګلابه څنگه مخامخ نه راته ګوري. ما سرو خوځاوه. ورته مې وويل مخامخ به د چا پلار درته او ګوري. وې خندل ويلې څه خبره ده؟ هو څه خبره ده. تا اينه کې کتلي. هغه ځانته متوجې شوه گنې چې کوم تورکي يا څه بل کوم شى يې په مخ داغ پاتې دی. په لږه تونده لهجه يې وويل ووايه کنه ولې څه دي پخپل مخ يې لاس تير کړ. په مخ دې څه نشته خو سترگې دې داسې تورې کړي چې ---- !

کتکت وې خندل. ويل ښه ته به زما سترگو ته حيران شوى يې؟ حيران شوى نه بلکې سترگې دې خوږ نه کوي. حيران دې ته يم چې ته به په

پوهنتون کې څه کوي؟ هغه لوتکي غصه کې شوه. مخ يې سور واوخت. وې ويل. هلته به د هغه ځای په جامه کې څرې پرې گرځم. هر څومره که څرې پرې شي په دې بڼا يېست به پر له ژونده او باسې. گلاب به ستا يوازې ماته ايمان جوړ دی. خپل ځانته دې کتلي دي؟ په ځوانۍ او چيناري ونه خو دې والله چې هندوې مسلمانېرې. موږ دواړو په دې خبره وځنډل. له ټوقو ټقالو نه وروسته مې ورته وويل. زموږ د تگ وخت رانزدې دی. څنگه به کوو؟ هغې وويل پلار به موږه دواړه تر کابلې رسوي. ما وې دا ځل به زه درنه بيل لار شم. ستا د پلار زړه کې څه ونه گرځي. دا خبره مه کوه گلابه. آبله ورځ مې پلار سره همدا خبره کوله. هاغه راته وويل گلاب به له موږ سره يو ځای ځي. ته لا اوس بل څه وايې. بڼه داسې به وکړو چې کله سهار ته تلو زه به يوه ورځ مخکې مازديگر دلته راشم. د هاغه سره به د تگ پلار جوړ کړم. هغې ويل هو همدغه شان وکړه. سبا نه بل سبا مازديگر به راشې. خو تر هغې به....! ما وې ته خو تر هغې به وايې. دا اووايه چې د پوهنتون تر خلاصيدو به! لاس يې پورته ونيول. خدای مهربانه دی. وې ويل.

گلابه له پلاره به بڼې پرې پيسې واخلم دواړه به يې مصرفوو په دې وخت کې موږ ته مزدورې چاې راوړې. مازديگر و هوا پرې بڼه وه چاې مو څښلې او يو بل ته په کتو کتو نه مړيدو. يوه بڼه شيبه مو سره د مينې تنده ماته کړه. بيا له باغه راووتو زه ترې کور ته لاړم او هغه کلا ته ننوته. زه د خپل کور په لوري په چرت او فکر کې روان شوم. (له پلاره به بڼې پرې پيسې واخلم او دواړه به يې مصرفوو) زه گني دومره غريب ورته ښکارم؟ زما پلار خود غرونو ټولې نخترې په نورو خرڅې کړې. پوره خرڅه به راکوي. هو پوره خرڅه. بيا گاه به ورته وایم چې کابل ته د تلو پيسې راکړي. کور ته په همدې فکرونو کې ورسيدم. مور ته مې وويل. مور جاني زموږ د تلو وخت راوړسيد سبا نه بل سبا ته که خدای کول ځو.

مور مې وویل - زویه دومره زر - هو مورې پوهنتون شروع کېږي - خو ته به بیگا ته پلار زما د پیسو وایې - هغې ویل ښه زویه - بیگا ته چې دې پلار راغې ورته اوبه وایم ته بې غمه اوسه - زه له کوره ووتم د کلي و ستل ته مې ځان ورساوه هلته نور کلیوال هلکان وو - تر ناوخته له هغوي سره ووم - د شپې چې کله مې پلار راغی زه ترې د اکا دوي کور ته لاړم - ما وې چې د علي جان دوي سره به چې زما د اکا زامن وو یو ساعت ورسره کښینم - سبا مازدیگر ته بیا د فربنستې کره لاړم - څنگه چې زه د هغوي کور ته ورنزدې شوم - هغه بیا د خپلو حجرو مخې ته ولاړه وه - له لیرې په خندا وه - خو گامه چې ورنزدې شوم ویلې ستړی مشې گلابه - دا دی زه هم ستا په انتظار ولاړه ووم - ما وې دا شپه به درباندي څنگه وتلې وي ؟ ځانته خو نه وای - مې ته له ما نه زیاته وار خطایې - وار خطا به نه یم - ته خو بیا هم ښه بې له هلکانو سره دې ساعت تیروي زه خو دې خپلې کلا وخورم - او بیا خو چې ---- ! همدغه بیا خو چې زه در په یاد شم - ته اوس دا خبرې پریږده - پلار او مور مې دواړه په باغ کې دي - ته لومړی باغ ته ننوزه زه به لږه وروسته درشم - ښه سمه ده - زه دننه باغ ته لاړم - کتل مې چې هغوي دواړه په چوتره ناست دي - زه یې چې ولیدم - لاس یې راته و خوځاوه - ویلې راځه گلابه - زه نزدې ورغلم د دواړو لاسونه مې ښکل کړل - هغوي راسره لکه د خپل زوی غوندې ستړي مشي وکړه دواړو په تندي ښکل کړم - هاغه له ځان سره نزدې په څو ککۍ کښینولم - فربنسته هم راغله - دوباره یې راته ستړي مشي وویل - د چای یې راته وویل خو ما وې چای ته مې اشتها نشته مننه - صرف ددې لپاره راغلم ما وې چې سبا ته په خیر سره موږ باید لاړ شو - د پوهنتون د پیل کیدو ورځې دي - هغه وویل هو رښتیا چې سبا ته به فربنستې څو کنه - هو پلاره سبا ته په ځوو - د فربنستې پلار وویل - گلابه بچی سبا ته به نهو بجو خپل سامان درسره راوړې چې

په نهو بجو حرکت وکړو. په خير ما وې ښه ده کا کا جانه. زه به په اته نيمو ځان را ورسوم.

کا کا جانه زه به درنه اوس رخصت شم چې خپل سامان سنبال کړم. هاغه وويل بچي ته ودرېره يوه خبره درته کوم. سر له ننه به په فرېنستي درسره پام کوې. ما وې دا څه وايې کا کا جانه دا خوزما فرض دي. ته بې غمه اوسه. ددې ټول خدمت زما پغاړه دی. خالي ستاسو دعا دې راسره وي. بس زه ترې د کور په نيت راوخوژيدم. فرېنسته هم له ما سره له باغه راووته. له دروازې نه چې راوتلو وې ويل گلابه سبا ته زه څنگه جامې واغوندم. چيرې پوهنځي ته خو نه ځي خپلې نور مال عادي د کور جامې دې واغونده. او زه به هم پخپلو جامو کې ځم. کابل ته چې لاړو بيا به گورو. زه درنه اوس ځمه چې سامان په بکس کې برابر کړم. هغه ودرېده ويل ځي؟ نو لاړ نشم؟ افسوس چې زما او ستا د خپل واک خبره نه ده گني. ! هغې وويل هو گني شپه او ورځ به دواړه سره يو ځای وای. ما وې اميد يې لرو خدای مهربانه دی. ترې را روان شوم. ويلې گلابه په مخ دې ښه شه. مازديگر تيريده چې کور ته لاړم. لومړی خپل سامان په بکس کې سنبال کړو. د ما ښام له ډوډۍ نه وروسته د کا کا او ترور له کوره مې اجازه راواخسته. ما خستن تير کور ته راغلم. پلار مې په دغه ورځ خپل د تجارت په کارو پسې تللی وو. د شپې کور ته رانغی. سبا يې مې مور راته ښې پوره روپۍ راکړې. چې له کوره راوتلم او ښکې يې راپسې توې کړې دعا يې راته وکړه. او ترې را روان شوم. هاغه او نور واپه وروڼه او خور مې د کلامخې ته راووتل. زه ترې راپناه شوم. هلته چې ورسيدم هغوي لا دکلا نه راوتلي نه وو. ما ځان د هغوي د موټر خوا ته ورساوه. کتل مې چې فرېنسته راووته. له ليرې يې نارې کړې ته خوراغلی يې. ما وې هو همدا اوس راغلم. له خوشحالي نه پټه پټه خوټيدله. خوا ته مې چې رانزدې شوه لاس يې را اوږدو کړ ويلې ستړی مشی يو د بل په لاس مو ښه

زور وکړو - گلابي قميص سره يې سپين پرتوگ او نسواري وړوکی
ټيکري پسر کړی وو - نن يې بيا کجل پورې کړي وو - ورو مې ورته وويل
بيا دې په ځان څه کړي دي - اينې کې دې کتلي؟ ولې څه خبره ده لږه
مسکۍ شوه وې ويل مور مې راته کجل پورې کړل - پتا يې څه - زه خو په
لاره چاته نه گورم - بې له هغې په موټر کې څو - ته ولې دومره وار خطا يې؟
په غير لټا مې بل څوک نشې ليدای - والله که لاره هم درکتلی شم - فربنستې
گوره پوهنتون کې به پام دې وي څه پرې به گرځې - ښه ده چې ته څنگه
وايې هغسې به کوم - دا اوس خو تا په عذابوم - پلار يې له کلانه راووت
ميرمن يې ورپسې وه - لومړی يې مور هغه په غيږ کې ونيوه سلگو ټينگه
کړه - ميرم يې پرې په قهر شو - ويلې په عوض ددې چې خوشحالي وکړې
ورته ژاړې - بيا يې زما په سر لاس راښکود - وې ويل بچۍ دا لور مې په
خدای او تا باندې سپارلې ده - بيا يې زنه ورپوله ويلې ډېره مې نازبينه
ساتلې وه - اوس رانه روانه ده -

د ژړا په حالت کې ئې دا خبره وکړه - لور ته يې اوښکې توې کړې - فربنستې
هم خپلو سترگو ته د ټيکري پيڅکه ونيوه - موټر حرکت وکړ له کلي نه
راووتو - ډېر زرد کلي له کڅ نه واوختو - مخ په ښار موټر روان وو - سرک
خامه وو - دوږې ان دننه موټر ته راننوتلې - د فربنستې پلار وويل د موټر
شيشې کلکې کړې خیر دی که گرمي هم وي - خاورې دوږې موټر ته
راننوزي - موږ شيشې پورته کړې - لا د حمل لومړۍ ورځ نه وه چې تودخه
لگيدلې وه - فربنسته د موټر شاته سيټ کې ناسته وه کله به چې د موټر
مخې ته په سرک کې خاورو او دوږو تورتم جوړ کړ - هغې به خپله پښه را
اوږده کړه - زما پښه به يې پرې ووهله - په لږه شيبه کې د جلال آباد ښار ته
ورسيده - هغه وخت سرکونه خام او کنډې کپړې وو - د جلال آباد او کابل
لويه لاره هم خامه وه - د درونتي بند لانه وو جوړ شوی - زيات تگ راتگ
دلته بند په سرک کيده - سهار به چې له جلال آباد نه سرويس موټر حرکت

وکړ. ما بنام به ايله بيله خور د کابل ته رسیده. زموږ خو جیف مو تروو. ما سپښين لوړ جلال آباد ته ورسیدو. په ښار کې يې مو ترو درولو او هغه له مو تره ښکته شو. گنډیږی او مالتې يې راواخستې. موږ ته يې را کړې ويلې دا په لاره خورئ ما وې کا کا جانه دوږې مو تیرې شوې دي. په لاره به که په کوم ځای کښې مو دمه ونيوه. هغه وویل هو سمه ده په لاره به لمونځ هم وکړو. ډوډۍ به هم وخورو. ستی (سه يې! خبره دې وکړه. مو تر ته يې حرکت ورکړو. له درونتي د پخوانۍ اوږده څانگو پل نه تیر شو. د لغمان د کڅ په لوري ورتاو شو. سرک خامه وو. خو هوار وو. جیف پکې ښه منډه وهله. له سروبي را لاندې مو دمه وکړه. مو تر ودرید. سین غاړې ته ښکته شو او د سونه مو وکړل. لمونځ چې مو وکړو. کا کا وویل فربنستې موږ دې درته څه د خوراک څه نه دي درکړي. ولې نه پلار جانه هر څه شته دی. هغې چې د سیند له غاړې را جگه شوه. خپل مخ يې منځلی وو په دستمال يې مخ او لاس وچ کړل مو تر ته ورغله. میوه او ډوډۍ ئې راوړه. سم لوی دسترخوان يې وغوړاوه. د چرګ کباب ډوډۍ او میده يې خوره کړه. موږ ترې چاپیر شو. ډوډۍ مو لا نیمې ته نه وه رسولې چې د فربنستې پلار وویل. گوری هغه د غره ډډې ته کوچیانو کيږدی. وهلې دي. هغوي په دې ورځو کې کابل ته خيژي او بیا وروسته ایلیندو نو ته ځي.

هغوي دا ټولې لارې پیاده پخپلو پښو وهي. یوازې ماشومان او بوډاگان په اوښانو سواره وي. ځوانان او پیغلې يې ورسره په پښو رهي وي. ما چې د کوچیانو کيږدو ته وریام کړل ډېر خوند يې را کړو. ما وې په دې ښکلې هوا کې او ددې غرونو منځ کې د سیند پغاړه د دوي کاروانونه تیرېږي. څومره خوند لري. د فربنستې پلار ډوډۍ بس کړه. موږ ته يې وویل تاسو خپل کار کوئ زه تر مو تره ځم چې اوبه يې او گورم. واپس راځم لږه دمه به وکړو نو ځوو به. هغه چې لار ما فربنستې ته وویل گوره څومره ښکلې ځای دی. دا سیند، دا غرونه، د دښتو دا گلونه د نرگسو

او غاټولو گلونو ته دې فکر دی. دا ریډي چې سره سره ټلونه ولاړ دي. کاشکې دلته خو ما او تیاوازې وی. لکه د هغو کوچیانو پشان مویوه کیږدی هم درلودی. گلابه په خدای باور وکړه چې زما په زړه کې هم اوس همدغه خبره ښکته پورته شوه. هو د مینو خو دا خیالونه په زړه کې لږ لږ کېږي. فربنستې مینه رښتیا هم چې په همداسې طبیعت کې خوند کوي. ولې زما اوستا د ژوند د حالت سره همدومره بس دی. ددې نن ورځې یادونه به مو د مینې یوه ځانگړې برخه وي زموږ خولا نصیب ښه دی. په کلیو کې د ځوانانو مینه کله کېږي. د ډېرو پیغلو په سینو کې د مینې خوبونه او خیالونه ویده وي. هغه مسکۍ شوه وې ویل ستا خو بیخي شعر جاري شو. ته خوداسې نه وی. کله خودې هم داسې خبرې نه دي کړي. دا اوس څنگه یو دم جاري شوی؟ فربنستې هسې ددې خپل وطن د طبیعت ښکلاگانو ته فکر وړی یم. خوارمان دی چې ----! هغې وویل څنگه اړمان دی چې دې وویلې؟ ته اوس دا خبرې پرېږده هغه دی پلار دې راغی. زه به هم سیند ته ښکته شم چې لاس مې اومینځم. د سیند پغاړه د لویې لویې تیگې تر څنگه په اوبو کې مې لاس پرینمځل بیا په یوه تیگه کښېناستم اومې لیدل چې فربنستې پاتې میوه او ډوډۍ په موټر کې کښېنوده او بیا اوبو ته رانښکته شوه. پلار یې پخپل ځای ناست وو. لا مالتې یې خوړلې. ما هغې ته وویل.

فربنستې بیا به هیڅکله داسې ځای کې په همدې حالت کې سره ونه گورو. دلته د یادگار په توگه درنه یوه خولگۍ غواړم. وې خندل لکه د سبرونه راته مخې ته ودریده. په دواړو مې ښکل کړه بیا مې ورته وویل. ته څه مخکې لاړه شه. زه به وروسته درپورته شم.

موږ چې موټر ته ورغلو د فربنستې پلار نارې کړې. فربنستې تاسو موټر ته پورته شئ زه دستي راځم. هغه صحرا ته ستون شو. موږ ته بیا موقع د خبرو پیدا شوه. ما وی فربنستې دا به زما اوستا د یادگار دمه ځای او د

مينې نخښه پاتې وي - هغه پخپله خو کي - کي شاته ناسته وه - لاس يې را اوږد کړ - په ولي يې وپتولم - ويل د څه شي نخښه پاتې وي؟ همدا د سيند غاړې د مينې خوږه نخښه - ويل هو رښتيا هم کله چې بيا له دې ځای تيريږو - خامخا به ورته مخ راږوو - په دې وخت کې د هغې پلار راغی مو تر يې چالان کړ او مخ په سروبي روان شو - سرک باندې کاني او چغل پراته وو - دوره ئې نه کوله - په لږه شيبه کې له سروبي تير شو او دلته بند په سرک ورسم شو - ځای پر ځای چکلي او نور واگنونه له دواړو خوا نه تلل راتلل - په ځينو ځايو کې سرک په نيغه غره کې ختلي وو - غټې لارې به په سخته ورپورته کېدې - زمونږ جيف څه نا څه گړندی وو - مازديگر اخروو چې بوت خاک ته ورسيدو - ما بنام لانه وو چې سياه سنگ ته ورنزدې شو - تر څو چې خره لگيده - د څانگې دوي کور ته ورسيدو - کور ته چې ورننوتلو د څانگې پلار او زامن يې پخپله څانگه وره ته راغلل - روغې مو سره وکړ - د کور سالون ته ورننوتو - زمونږ په ليدو ټول خوشحاله شول - دستي په دستي ډوډۍ تياره وه - له ډوډۍ وروسته د چايو په سرد فرېستې پلار وويل - گلابه دا ستا پلار ټول عمر په غرونو رغونو تير کړ - د غرو نختر يې ټول د کونړ په سيند کې لاهو کړل - مگر د کلي خلکو ته دده د پيسو او سرمايي هيڅ پته ونه لگيده - تاسو څه معلومات شته که نه؟

کاکا جانده د هغه د پيسو ما خو څه کوي چې زما مور ته هم پته نشته دی - ما ته وی فاکولته ما کولته پرېږده ما سره د گوردمو کار کوه - هغه و خندل ويلې ښه ته يې هم په دغه کار اخته کولې هغه گرم نه دی د تعليم په اهميت نه دی خبر - بس د خپل بيزنس لاره يې نيولې ده - همدغه ورته غوره ښکاري ښه دې کړي چې تا ورسره نه ده منلې - خپل درس او تعليم وکړه - اوس ددې وخت دی - نور شيان په درد نه خوري - زمونږ د وطن ډاکټرانو، انجنيرانو، معلمانو او نورو د سواد والا خلکو ته ضرورت

گلاب او فرېنسته، ويروونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خيري

لري. په وطن کې دا بدبتي ټوله د بې علمۍ له لاسه ده. دا وطن تاسو ځوانانو او پيغلو ته سخت ضرورت لري. پخوا به چيرته په کوم کلي کې يو ميزا هم نه وو. اوس گوره چې معارف ترقي وکړه. د خلکو سترگې بينا شوې دي. خپلې لور ته يې مخ وړاوه. وې ويل. فرېنستې لورې يوازې د جمعې په ورځ په دلته کور ته راځي. نور به پخپلو درسونو کې کونېش کوي. ترڅو کاميابه اوسي.

هغې ويلې ښه پلار ځانه ستاسو دعا دې راسروي. څنگه چې ته وايې هغسې به کوم.

د شپې تر ناوخته پورې د فرېنستې پلار او تره يې خپلو کې سره خبرې اترې کولې. موږ ویده شو. سبا يې وختي چې له خوبه راويښ شوم. تشناب مې وکړ. بيا مې له حويلۍ نه بيرون چکرو وواهه. وړاندې لارم. له هغې خوا چې راوگرځيدم. کتل مې چې فرېنسته او څانگه دواړه کوڅې ته راپسې راوتلي دي. زه په چابکو گامونو ورغلم. له وړاندې راته فرېنستې اواز کړو. گلابه چکر دې ځانته وواهه؟ هو والله تر هغه وړاندې ځای پورې لارم. راځه رښتيا چې ناوخته نشي. پوهنتون ته ورشو چې د ليليه کېدو ليکونه هم راواخلو. په هر څه به ځانونه پوه کړو. چاې مو په گډه سره وچښلې. څانگه هم د خپل ښوونځي په لور لاړه او موږ دواړه د پوهنتون په لور وخوځيدو. په دريسۍ کې پوهنتون ته ورغلو. د محصلينو له مديريت ته د تدريسي مهال ویش او په ليليه باندې مو مکتوبونه راواخستل. وې ويل چې سبا ته به تدريسي ته راځئ او دغه مکتوبونه به د مرکزي ليلې عمومي مديريت ته يو سئ چې ليليه مو معلومه او بستري درکړي. له هغه ځايه چې راووتو. لومړی د ادبياتو پوهنځي ته لاړو. تدريسي مديريت ته مو سرور ښکاره کړو. يو د پوخ عمر سړی چې تدريسي مدير وو. ميز ته ناست وو. فرېنستې لومړی سلام او بيا يې ورته خپل نوم ووايه د هغه په ميز لستونه پراته وو. ويلې هو ستا نوم په اے

گروپ کې دی. لاس یې پوهنځي ودانۍ ته ونيو. ویلي سهار په اته و بجو به صنف کې حاضر اوسئ.

بیا د طب پوهنځي ته لاړو. ترڅو زما صنف او تدریسي مدیریت ته ورشو. هلته چې ورغلو. زما نوم هم په بي گروپ ۲۵ کوټه کې لیکل شوی وو. تدریسي مدیر راته وویل. سبا ته به په اته بجو درس ته رآئ.

طب فاکولتي نه چې راووتو. فربنستې ته مې وویل. راځه چې ښار ته لاړ شو. کتابچې، قلمونه دریشي او نور ضروري شيان به راوینسو.

ماز دیگر به بیا کور ته لاړ شو. د علي اباد روغتون له مخې نه په بس کې تر ښاره لاړو. په ښار کې مو د ضرورت وړ شيان مو راوینول ماز دیگر واپس په ټکسي موټر کې تر کوره لاړو. کله چې د فربنستې پلار او کاکا

یې کور ته راغلل. موږ ورته ټوله قیصه تیره کړه. هغوي دواړه خوشحاله شول. سبا وختي موږ له چاې نه وروسته پوهنتون ته لاړو. لومړی د

فربنستې سره ادبیاتو پوهنځي ته لاړو. هغه خپل د تدریسي خونې ته ورننوتله. او زه ترې د خپل پوهنځي په لور روان شوم. هغه راپسې

دروازې ته راووته وی ویل گلابه دولس بجې به راپسې د پوهنځي مخې ته راشي. زه به ولاړه یم. زه خپل پوهنځي ته لاړم او صنف ته ننوتلم.

دولس بجې چې رخصت شو. سمدستي هغې پسې ورغلم. کتل مې چې د فاکولتي مخې ته ولاړه وه چې خوا ته یې ورنزدې شوم. وی لیدم او

خوشحاله شوه. بیا موږ دواړه مرکزي لیلیې ته را روان شو. په لاره راته هغې د خپل صنف خبرې کولې او ما هم هغې ته د خپل ټولگي خبرې

کولې. چې په خبرو خبرو کې د مرکزي لیلیې مدیریت ته ورسیدو. هغه مې بیرون ودروله او ما د لیلیې دواړه مکتوبونه د لیلیې عمومي مدیر

مخې ته په میز کېښود. د فربنستې مکتوب یې د نسوانو لیلیې ته راجع کړ او زما دا یې د طب وینګ د لیلیې ښوونکي ته. په چالاکی مې د خپل

وینګ مربوط ښوونکي وموند او مکتوب مې ورکړ. هغه راته وویل

ما زدیګر په څلورو بجو زما کوټې ته راشه چې بستره او ځینې نور ضروري شیان دروسپارم - بیرون ته راووم هغه راته ولاړه وه - سترې شوې وه - په بېره سره لیلیه نسوانو ته لاړو - د فرنښتې مکتوب مو چې مدیرې ته ورکړو - هغې مربوط ښوونکې راوغوښته - زه لا مدیرې سره ناست ووم چې د فرنښتې کوټه بستره معلومه شوه - د لیلې معلمې ورته وویل - ته طعام خورئ ته لاړه شه ډوډۍ وخوره - ما ورته وویل رښتیا وايي ته ډوډۍ او خوره زه به بیرته لیلیې ته لاړ شم - ترڅو په څلورو بجو بستره واخلم - زه پرې راووم خو په راوتو کې مې ورته وویل سبا ته به په دولسو بجو زه ستاسو فاکولتې مخې ته درته ولاړ یم - زه ترې بیامرکزي لیلیې ته لاړم - په څلورو بجو د وینګ ښوونکې بستره راکړه - کوټه او چپرکت مې معلوم شو - سبا ته بیا له درس نه وروستو ورغلم هغه ماته په انتظار وه - ما ورته وویل - زه به په درې بجو لیلیه نسوانو مخې ته ولاړ یم - چې دواړه لاړ شو او ستا پلار ته خبر ورکړو - چې زموږ له حاله خبر شي - هغه پلې لیلیې ته لاړه او زه هم مرکزي لیلیې ته لاړم - په درې بجو موږ دواړه کور ته لاړو - ښه وو چې په دغه ساعت کې د هغې پلار په کور کې وو - زموږ په ورتلو یې سمدستي وویل څنگه چل وشو له خیره؟ ما ورته وویل کا کا جانه زموږ ټول کارونه منظم شو - درسونه مو پیل شوي دي - فرنښته په لیلیه نسوانو (د جینکو) په لیلیه کې اوسېږي - او زه په مرکزي لیلیه کې - نور نو موږ هیڅ مشکل نه لرو اوس تاته راغلو چې خپل احوال درته ووايو - او واپس پوهنتون ته لاړ شو - ځانګې چاپې زموږ مخې ته کښود - له لږ ځنډ وروسته فرنښتې پلار ته وویل پلار جانه ته به څه وخت بیرته کلي ته ځي؟ هغه د چاپې پیاله کښوده وې ویل - زه ستاسو کارونو ته معطل ووم - اوس چې ستاسو کارونه سرته ورسیدل خوشحاله شوم - سبا ته په خیر سره کلي ته ځم - فرنښتې وویل پلاره دوه تنه جینکۍ - راسره په کوټه کې جلال ابادۍ دي - او درې تنه د مزارشریف دي - زموږ کوټه

لویه ده. کوم مشکل نلرو. خو یوازې درسونه بیخي زیات دي. ما وې ناوخته کیرې څو به. موږ سره څانگه او د فرېستې پلار هم را روان شو. هغه وویل په موټر کې به لاړ شو. د فرېستې لیلیه به ووینو تاسو به ورسو او موږ به درنه راځو. کله چې موټر حرکت وکړ. هغه وویل گلابه د جمعي په ورځ به د فرېستې سره کور ته راځي. په نورو ورځو کې خپل درسونه لولئ. فرېستې خپلو درسونو کې کوبښن کوه یو د بل احوال سره اخلئ. لیلیه نسوانو کې ښکته شو. فرېستې خپله لیلیه وروښودله. بیا مو مخه ښه ورسره وکړه. او هغه پخپل جیف کې له لیلیې نه لاړ.

زه او فرېسته د لیلیه نسوانو په دروازه کې یو ساعت سره ولاړ وو. بیا مې ورته وویل فرېستې د پلار په تگ دې لکه چې خفه شوې؟ هغې ویل خامخانو پلار مې دی. که ته راسره نه وای نو زما خو به زړه چاودلی وای. زه پوه شوم چې هغه خفه ده. ما وی راځه وخت لا ډېر دی بیرون به چکر ووهو. ترده بورې لاړو. په لاره راته هغې وویل گلابه صنف کې راته هلکان گوري. زه چې کله صنف ته ورشم هر یو راته ردې گوري. ځنې راته خوشې خوشې خبرې کوي. ای لیونۍ په دې خبرو پسې غوږ مه وږه. ته له هغو سره لکه د ورونو برخورد کوه. هغوي یوازې ستا حسن ته حیران دي. ته په چا مه قاریږه. که چا درته ویلي الله څومره ښائست یې. ته ورته وایه مننه. تشکر ترې کوه. ددې ځای کولتور سره ځان برابر کړه. دا خو کلی نه دی. دا پوهنتون دی. پوهنتون. او ای کلیوالي فرېستې چې رښتیا راباندې وایې ستا ښایست ته به د چا پلار ټینګ شي. دا خبره مې په توقه کې ورته وکړه وې خندل. وې ویل زه گنې دومره ښکلې یم؟ که نه تاته به ښکلې ښکارم. د ظالم لورې پام کوه چې څوک دې تیر نه باسي. گلابه څه درنه اورم. نه نه خو ما وې چې خامخا که نه دا کابل دی هر ډول خلک پکې دي. د خلکو مال هڅه زه یو گلاب پیژنم. په دنیا کې نور د چا

ګلاب او فربنسته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باګرامه، داژوند دا خیري

پروانه لرم. مننه بس دواړه به په همدې خبره تر اخره خپل تحصیل ته دوام ورکړو.

مازديگر شو هغې سره د لیلیې دروازي پورې لارم. هغه چې ننوته زه بیا خپلې لیلیې ته لارم. زموږ ټول مصروفیت له درسونو سره وو. موږ دواړو خواري کوله اگرچې درسونه په فارسي وو. موږ به هره ورځ د پوهنتون کتابخانې ته د مطالعې لپاره تلو. د پوهنتون د ساحې نه بیرون تگ ته مو هیڅ وخت نه درلود. ښه په شوق او علاقه مو درسونه ویل. د طب د پوهنځي درسونه رښتیا هم چې سخت ول. خو زموږ دپاره د مطالعې ښه ځای همدغه د پوهنتون کتابخانه وه.

فربنستې به چې کله په درس او مطالعه کې لږ څه سترې شوه. په میز به یې سر کینېدوږد خوب به یوړه سترګې به یې سره ورغلې او کله به یې خالي ماته راکتل. ولې زه به ټول وخت دومره مصروف ووم چې د هغې سره مې د زړه خواله قدرې هم نشوه کولی. په همدې ترتیب سره زما او د فربنستې د ژوند شپې او ورځې تیریدلې. ددغه کال په اخر سمستر کې زه په خپلو همصنفانو کې اول نمره بریالی شوم. فربنسته هم په ښو نمره بریالۍ شوه. خو ورځو د رخصتۍ لپاره مو کلي ته د تلو نیت وکړو. یوه شپه مخکې له تلو نه هغه له څانګې سره کور ته لاړه. یوه شپه یې وکړه. سبا یې وختې وو چې لیلیه نسوانو دروازي مخې ته ورغلم. پام مې کاوه چې له کوره راغله. څانګه هم ورسره وه. خپل سامان یې په بکس کې سنبال کړ. د لیلیې نه راووتله. په یوه ټکسي موټر کې مو پل محمود خان ته حرکت وکړو. څانګه خپل کور ته لاړه. پل محمود خان ته چې ورسیدو د جلال اباد په لین یوازې پخوانی زوړ سرویس ولاړ وو. او یو واګون بل وو. چې هغه ډک شوی وو. وړوګي موټرې نه وې. لنډې ورځې وې موږ ویلې چې وخت رانه ضایع نشي. همغې سرویس ته مو بکسونه پورته کړل. د سرویس کلینر بکسونه ځای پر ځای کړل. موږ د مخکې سیت نه شاته چوکۍ کې

کښينا ستو - د سرويس چلونکي په عمر پوخ سپړی وو - يو تن وچ کلک
 ځوان ورسره کلينري کوله - د سرويس په ډکولو ډېر وخت واوخت - ترڅو
 سورلي پوره شوه - ماسپښين نژدې وو چې کلينر غږ وکړ دعا د خير ده -
 سرويس حرکت وکړ - ما فرېنستي ته وويل - پوهېږم چې د شپې ناوخته به
 جلال اباد ته رسيږو - سرويس په لاره عجيب و غريب اوازونه کول -
 سرويس ته په راختو موږ دواړه وروسته پښېمانه وو - خو کار رانه شوی
 وو - له خور د کابل او بت خاک نه چې تير شو - لته بند ته ورسيدو - کله چې
 په لته بند سرويس ورسم شو - چلونکي وويل دعا د خير وکړئ - ټولو
 سورلي والا سونه پورته کړل - دعا وشوه - سرويس په فريادونو د غره په
 موږونو اوخته - کله به چې سرويس شاته ټال وخور د هر چا زړه به له سينې
 نه بوټ و خوت فرېنستي به غلي له ځان سره وويل - څه بد مو وکړل چې په
 دې کې را روان شو - ما به ويلې خير دی - اوس خور ابا نډې شوې ده - ته
 قرار ویده شه - له ډاره خوب نه راځي - په لته بند کې خړه ولگيده - ورو
 ورو تورتم کيده - هغه چې کړکۍ ته ناسته وه کله به چې خوب يووړه د
 موټر د جمپ او ټالۍ سره به پمارا پريوته - ما به خپله اوږه د هغې سر ته
 ولگوله چې ارام خوب وکړي - نيمه شپه وه چې سروبي ته ورسيدو - په
 سرويس کې ناستو کسانو همدا ويلې ښه شو چې په خير سره تردې ځای
 را ورسيدو - په سروبي کې ځينې د ډوډۍ خوړلو دوکانونه خلاص وو -
 سرويس د يوه هوټل مخې ته ودرید ويلې ښکته شئ ډوډۍ وخورئ -
 فرېنسته مې راوخوځوله - ما وې پاخيږه خوب به دې پوره شوی وي - دا
 سروبي دی - وې ويل - شکر خدايه چې سروبي ته خورا ورسيدو - دلته
 څنگه ودریدو - د څه لپاره ؟ دلته هوټل دی خلک ډوډۍ ته ښکته شول -
 راځه چې موږه هم ډوډۍ وخورو - زه خو ډېر وړی شوی يم ته به هم - ته خو
 يو ځل له بس نه راکوژه شه - اخوا ته به لومړی ورتير شو - متيازې به وکړو
 - بيا به ته په موټر کې کښيني گوره هغه نورې ښځې هم ناستې دي - زه به

درته ډوډۍ راوړم. سمه ده؟ هو راخته چې د سین پغاړه چکري شو. هلته وړاندې گڼې ونې ولاړې وې. موږ هلته معذرت رفع کړو. بیا هغه موټر کې کښیناسته. ما ورته له هوټل نه ډوډۍ راوړه. زه واپس هوټل ته لاړم. زر زمې ډوډۍ وخوړه. بیرته سرویس ته ورغلم. ما وې چې خائنه خفه شوې نه یې؟ هغې ویلې نه والله په دې نیمه شپه کې دې ډوډۍ ښه خوند وکړ. په مزه مزه مې وخوړه. ما وې هن دا اوبه مې درته راوړي دي. دا د هوټل جگ به واپس یو سم. نورو د سرویس سورلۍ په هوټل کې ډوډۍ وخوړه او سرویس ته یو یو راختل ترڅو چې اخر چلونکی هم راغی کلینر اواز کړو سرویس والا سورلۍ راختی چې څو په خیر. د سرویس ټولې چوکۍ ډکې شوې. سرویس روان شو. بیا هم دعایې خیر وشوه. په نوره پاتې لاره موټر لږ څه گړندی روان وو. ټوله سورلۍ سترې وه. په سرویس کې هیچا خبرې نه کولې. موږ دواړه هم غلي ناست وو. له سروبي ښکته لاره کې خوب وړی ووم. کله چې سرویس له دروټي نه تیر شوی وو. یو وخت مې په مخ چالاس کښود وې خو ځولم ویلې وینس شه. زیاتي راورسیدو. سترگې مې چې وغږولې د فربنستې په څنګل مې سر لګولی وو. ورو راپورته شوم. راته وې ویل مخکې له وخته داسې خوب مه کوه. لا وخت ډېر پاتې دی ښه. ولې تا چې په لته بند کې زما په څنګل ښه د مزې خوبونه کول نو دا خبره نه وه. هغې ورو غوندې په لاس راته زور کړی وې ویل. گلابه د لته بند په لاره هیڅ نه یم پوه شوې. هو معلومدار نه یې پوه شوې دا څنګل او ولی مې اوس هم ویده دي. هغې پټه وځنډل ویلې یو پر بل مو احسان نشته دی. اوس دې ما وې سمه خبره وکړه. په دې وخت کې د سرویس له منځه یوه کیوال سړي وویل. چربانګ دی. د سهار مانځه ته لږ وخت پاتې دی. سرویس د سرخړود سیند په نرۍ اوبو ورسم شو. لږ وخت وروسته جلال اباد ته ورسیدو. سرویس ودرید. کلینر غږ کړو. وروره بکسونه او غوټه موټه درنه پاتې نشي. موږ خپل بکسونه له

سرویس نه رابښکته کړل. سیده یوه سراپې ته وختو. سراپې واته ته مې وویل. وروره یوه کوټه موږ ته راکړه. بې له هغې سبايي نزدې دی. موږ سترې یو. لږ څه دمه کوو. هغه وویل نیمایي کرایه کیږي. د کوټې د کرایې پیسې مې ورکړې کوټه یې راته وښوده. کلي یې راکړه. موږ کوټې ته ورننوتو. په کوټه کې څلور کټونه پراته وو. په هر کټ کې خیرنې بستري هوارې وې. ما وې فرنښتې داسې به وکړو چې خالي په دې کټونو کې به کښینو. قابو سهار دی او بل دا چې په دې بسترو کې کله خوب کېږي. ستا څنگه خوبه ده. ویلې ماته خوب نه راځي خو که ته لږ څه سترګه پټوې. خوبه دې لږه شبیه وروسته زه خوب وړی ووم. خو هیڅ په ځان نه ووم پوه شوی چې څنگه خوب وړی ووم. یو وخت مې د موټرو غره‌ری تر غوږ شو. سترګې مې چې خلاصې کړې او مې لیدل چې هغې زما سر په غیږ کې ایښی وو او خپله خوب وړې وه. سړي یوازې بالښت ته لگولی وو. راپاڅیدم د هغې ټیکري له غاړې نه تاو شوی ورو مې د غاړې نه ورله راخلاص کړ. او په مخ مې ورته خور کړ. زه غلی راووتم تشناب ته لارم. بیا مې مخ او لاس پریمنځل بیرته کوټې ته راغلم. هغه په خواږه خوب ویده وه. زه کټ کې کښیناستم پخپل چُرټ او فکر کې ډوب شوم. (ګلابه په دې وخت کې دا ستاد ځوانۍ جوش او داد فرنښتې د ځوانۍ جوش او ښکلا او داسې حالت بیخي به ورته ایچرا ښکاره شې که څنگه؟ نه نه غرق شې ګلابه تا خو ورسره په خوږه او حقیقي مینه وعده کړې چې----

په دې وخت کې هغه ورو او ښوریده. راجګه شوه لږه وار خطا غوندې شوه له خپل مخ نه یې ټیکری واړه وه. سترګې یې وغږولې وې ویل ته؟ هو زه یم فرنښتې څه خبره ده؟ توبه توبه دا څنگه خوب مې ولید. وایه کنه څنگه خوب دې ولید؟ مسکۍ شوه وې ویل ایسته یې کړه. د ویلو نه دی. هر څه چې دې لیدلي دي. ماته یې ووايه. درته وایمه خو ته لومړی ما تشناب ته

بوزه- بیا یې درته وایم- ښه راځه چې تشناب دروښیم- بیا مې ورته د لاس او مخ د پرېنمځلو ځای وروښود- زه ورته رادیکخوا برنډه کې ودریدم- هغه له هغه ځایه په داسې حالت کې را روانه وه چې مخ پاکي (روي پاک) یې لاس کې نیولی وو- وربل یې په مخ راخور شوی وو- په ورو ورو قدمونو راتله- سترگې یې ځمکې ته نیولې وې- ما سره دا سودا وه چې دې به څه خوب لیدلی وي- کوټې ته ننوتو- د سټي مې ورته کړو خوب دې راته اوس ووايه- هغې د وربل ویښتان پلاس له سترگو نه واپول وې ویل ته خو لږ صبر وکړه چې زه خو دا خپل ویښتان لویکي ږمنځ کړم- له بکس نه یې اینه او ږمنځ راواخسته- اینه یې د کټ په بالښت کیښوده ویښتان یې ږمنځول ما زراینه ورته ونيوه ورته اومې ویل- هن دا اینه به هم زه درته ونیسم- خو چې ته دې ویښتان ږمنځ کړې- مننه زه شرمېږم نه خپله یې کوم ته وړاندې شه- ما وی معلومدار وړاندې کیږم به ځکه چې موږ د کلي خلک یو- ځان مې د کوټې د چټ د غټو په جال سره مصروف کړ- هغې ښه ځان سنبال کړ- وې ویل گلابه اته بجې دي څو به کنه؟ ما وې په خدای چې خوب دې راته ونه وایې چې بله شپه هم راباندې راشي- له دې ځایه به ونه ښورېږم- کټ کټ په خدا شوه- مړه څه د شرم خوب وو- تیر شه ترې- نه هیڅ امکان نه لري زرشه راته وې وایه- مخ یې سور و اوخت په سترگو کې ئې د شرم او حیا نخښې ښکاره شوې وې ویل- هسې په خوب کې راباندې ته---- وې! وې چیغې مې کړې راوینښه شوم- آخ دا نو څه خوب دی ما وې چې دا به څرنگه خوب وي؟ د غسې خوبونه خوزه هر وخت وینم- د د غسې خوب لیدل تعبیر ډېر ښه او رښتیا کیږي- هغه بیا په خدا شوه- د مینې په خاص نزاکت یې وویل هو گوړه گوړه لره خوله به دې خوږه وي- په بیره د هغې خوا ته ورغلم- تر څنگه یې کښیناستم- لاس مې ورته راوښوه- ورته اومې ویل- موږ دواړو لوظ کړی دی- گني تا څه فکر کاوه چې داسې به----! لاس مې ورته د خپلې غاړې نه تاو کړ- زما خپل

امانت یې همدا سې مینه خو به کوو اخر زړه لرو. ځواني لرو مینه او محبت لرو مینه خو په چل ول او دروغو نه کیږي. او بیا خو موږ دواړه الله له وړو کتوبه مین کړي یو. ته څه فکر کوي؟ سترګې یې تګې سرې شوې بدن ئې سست شو. وې ویل هر شی خپل وخت لري. څنگه چې ته فکر کوي هغسې زه هم یم. خپل سړي له شرمه ټیټ کړ غیږ کې مې راکوړی شوه په مخ او دواړو سترگو مې ښکل کړه. یوه شیبه په همدغه حالت کې پاتې شو. هغه پاڅیده وې ویل. ګلابه نور به کلي ته ځو. ما وې فرېنډې رښتیا هلته کلي کې به په څه شکل سره ملاقات کوو؟ هو د کلي شرایط خو سخت دي مگر ته به خامخا درې ورځې وروسته یو ځل زما د پلار لیدو په بهانه موږ کړه راځې. هلته به په باغ کې سره گورو. سمه ده همدغسې به کوو. یوه خبره بیا ورته تکراروم. هغه دا ده چې په کور کې دمور له غوږه دې دا ستا د ورکړې خبره یو ځلې اوباسه. بس همدا ورته ووايه چې تر څو مې تحصیل بشپړ کړی نه وي چاته به مې نه ورکوي. هغې چې خپل بکس یې نیولی وو له کوتې نه وتله وې ویل. ستا سره خو بس دا ویره ده ښه ده ته مه وارخطا کیږه. بیا به یې هم ورته ووايم. له کوتې نه راووتلو. کلي مې سرايي وان ته ورکړه. او له سرايي نه ووتو. ما وړې که دا بکسونه راسره نه وایې په ښار کې به مو چکر وهلې وای. مازدیګر ناوخته به کلي ته تلای. هغې ویلې ستا خبره سمه ده مگر کیدی شي ښار ته کلیوال راغلی وي که موږه او گوري بیا به راپسې پرو پاګند کوي. راځه چې کور ته ځو. د کلي اډې ته لاړو. یو جیف موټر ولاړو. له چلونکي نه مو پوښتنه وکړه. ویلې درې تنه بې له تاسو کم دي. چې سورلی پوره شي. حرکت کوو. موږ تر غغې په سماوار کې چاې وڅښلې. چې راووتو د جیف سورلی پوره وه. وروختو او موټر حرکت وکړو. ماسپښین چې کیده کلي ته ورسیدو. له جیف نه ښکته شو. هغه مې تر کوره ورسوله. او زه خپل کور ته لاړم. د کلا مخې ته د حجرې تر څنګ مې

ورور ولاړ وو - راتر غاړې وټ - بيا بکس راځينې واخيست او کور ته ننوتو - مور مې چې وليدم - له ورايه په خدا شوه - رامنډه يې کړه غيږ کې ئې ونيوم په سترگو سترگو يې موچې کړم - ورپسې د کور نور غړي راته راغونډ شول - تولو ته مې د خپلې کاميابۍ وويل - بيا مې د پلار پوښتنه له موره وکړه - ويلې بچي پلار دې دا يوه مياشت کيږي چې نه دی راغلی - د تجارت په کارو بوخت دی - په کلی کی نزدې خپلوان زما ستري مشي ته راغلل - مازديگر د جمعې مانځه ته د کلي جومات ته لاړم - د کلي خلکو راسره ستري مشي وکړل - ځينو به رانه د پوهنتون او درسونو په حقله پوښتنې کولې - ما به هر يوه ته بيله بيله پوښتنه ځوابوله - درې څلور ورځې مې د همزولو او خپلوانو سره په تگ راتگ تيرې کړې - هره ورځ به لکه د پخوا پشان پنځه وخته مانځه ته جومات ته تلم - کليوالو ته خوله پخوا نه ځکه زيات گران شوم چې د يوه وخت د لمانځه قضايي راباندې نه وه - ماسخوتن به د کلي همزولي او انډيوالان راته حجرې ته راتلل - تر ماسخوتن تير به راسره ناست وو - يوه شپه راته هغوي وويل گلابه سبا نه بل سبا ته به ميلې ته ځو - د زيارت ميله ده ساعت به موبڼه تير شي - له دې خبرې سره د فرېستې خبره مې نيغه زړه ته ودریده - هغې ويلې وو چې درې ورځې وروسته به زموږ کره زما د پلار ليدو په بهانه راځي - دوي ته مې هو وکړه - سبا ته په څلورو بجو د هغوي کره وخوځيدم - زه چې د هغوي کلا ته ورنزدې شوم - بيله هغې دومره لاره خونه وه - له ليرې مې وليدل چې فرېسته د باغ دروازې مخې ته ولاړه وه - يو وړوکی يې د لاسه نيولی وو - زه يې چې وليدم - مخې ته را روانه شوه - خوا ته يې ورنزدې شوم - له ورايه يې وويل ما ماما زوی اوس ايله ؟ دا چې موږ دواړه يو د بل ليدو ته تړي وو - زړه مو وو چې يو بل سره ټينگ په غيږ کې ونيسو خو ارمان چې کلی وو - ستري مشي يې وکړه ويلې ته څه باغ ته ننوزه زه کور ته ورځمه بېرته زراځم - زه باغ ته ننوتم - هوا څه نا څه گرمه وه - ځان مې د

ونود منع چوترې بېخ سیوري ته ورساوه. په خوکی کښیناستم کتل مې چې هغه هم راغله په گړنديو قدمونو راتله ترڅو را ورسیده له لیرې یې راغږ کړ گلابه رښتیا سبا ته د زیارت میله ده. د کلي انجونې او هلکان ورځي ما او تا به هم ورته لاړ شو. د سبا د ورځې غم وړې یې ته خوراشه د پلار دې راته ووايه کور کې دی که چیرې تللی دی؟ پلار مې یو ساعت مخکې کوز کلي ته کومې جرگې ته لاړ. مورت ته مې ستاد راتلو وویل ډېره خوشحاله شوه اوس راځي پلار مې چې راغی ستاد راتلو به ورته ووايم. خو ته دا راته ووايه چې سبا ته به څنگه کوو؟

هغې سره د سبا ورځې د بیا لیدو او د زیارت میلې ته تگ په زړه پورې بهانه وه. ما وې میلې ته به خو ځوو. ولې زه به د هلکانو سره ځم او ته په د کلي انجونو سره. انډیوالانو راته ویلي دي چې سبا ته به یو ځای میلې ته ځوو. مخکې له دې چې مورو دې راځي دواړه باید یو بل په... ای بس بس په مطلب دې پوهیم. هو چې موږ یو بل سره ښکلو او هغه راباندې راشي. گلابه لږ ساړه خوره. له ما نه خو ته بې واره یې. وې خندل ویلې گذاره به کوو. په دې کې مزدورې چاې راوړې. فرېستې ترې وپوښتلې مور مې راتله؟ هو بې بي اوس به راشي ښه نو ته څه وروسته بیا د چاې پیالو پسې راشه. کتل مې چې مور یې راغله. موږ دواړه وریاڅیدو. زه څو گامه ورد مخه شوم. لاسونه مې ورنښکل کړل. هغې هم په تندي ښکل کړم. د ژوند حال احوال موږ و پلار وپوښتنه یې رانه وکړه. ویلې گلابه زویه باور وکړه چې دا خپل زړه مې درباندې جوړیږي. فرېستې په دې خبره د سترگو د لاندې راته وکتل مسکې شوه. وې ویل مور جاني که دا گلاب راسره نه وای ما هیڅکله پوهنتون نه وایه. خودا بل شان انسان دی. هغې وویل هو لورې گلاب خود ټول کلي گلاب دی پلار دې بیخي ورته زوی ویلي دي. همیشه یې یادوي. فرېستې بیا په سترگو کې راوکتل. موږ لا چاې څښلو د فرېستې موږ وویل گلابه زویه بیهگه ته به موږ سره

پاتې شي. مننه مورجاني زما خپل کور دی. خالي ددې دپاره راغلم ما وې چې کاکا جان ووینم ته خو مې ولیدې. دهغه لیدو ته به بیا راشم. فربنستې وویل مورجاني دا په داسې ست کله پاتې کیږي. ښه به دا وي چې کومه ورځ یې رسمي میلمه کړې. بالکل به دا کار کوم. اوس زه ځم چې ماشومان په کور کې وړانې ونه کړي. تاسو مشغول یږئ. بچی که لاړې مور ته دې سلام کوه. د خدای په امان. !

فربنستې مور ته وویل مورجاني سبا ته خو به د کلي جونو د زیارت میلې ته ځي. چې بیا زه هم ورسره لاړه شم. ولې نه لورې زروارې خولاړه شه. مورې موږ به لږ ساعت خپلې خبرې وکړو. سمه ده زه لاړم. ما وې په مخه دې ښه شه مورې.

موږ دواړو ته د ښه ملاقات زمینه برابره شوه. هغه په منډه لاړه د باغ دروازه یې ځنځیر کړه او بیرته لکه د مستې غرنۍ پشان جگه غږې زما خوا ته راغله. تر څنگه راسره دا ځل کښیناسته. وې ویل. دا درې څلور ورځې مې چې لیدلې نه وې. نزدې مې درپسې زړه چاودلې وو. ددې زموږ د خلکو دې خدای بیخ او باسي چې داسې سخت رواج یې دی ش په لیدو کتو هم سړی گنهگار یږي.

ما وې راجوخته شه اوس خو څوک نشته راغاړې وځه. هغې زما لاس ونيو. وې ویل. ګلابه نه پوهیږم چې اخره به دې څه وي؟ اخر زما او ستا د مینې ګډ او خوږ ژوند. ته پکې څه شک لرې؟ خپل ښی لاس مې د هغې له غاړې راتاؤ کړ. ورته مې په تونده لهجه وویل گرد کال زما او ستا په درس ویلو تیر شوی دی. هیڅ د مینې خواله مو سره نه دي کړي. ایله موقع پلاس راغلې ده. فربنستې پریږده چې د مینې تنده ماته کړو. همدا مو وخت دی. په دې وخت کې پاس ونه کې ککو، ککو نارې شوې. هلته وړاندې په یوه چینار کې گوگوشتو، گوگوشتو او ازپورته شو. ګوره چې ددې باغ مرغۍ به زموږ د مینې شاهدي ورکوي. ما یې د زني په خال

گوته کيښوده. او دا شين خال به زموږ تر منځ د مينې وړل راوړل کوي. هغې رانه گوته په خوله کې ونيوه. غاښونه يې پرې کيښدل. زه هم غواړم چې يوه د مينې نخښه درکې پاتې کړم. موږ په ځان نه پوهيدو ښه ډېر ساعت تير شوی وو. ورته مې وويل گوته مې پرېږده د ظالم لورې د بدن هره برخه دې خوړنه کوي. گوته يې راته پرېښوده سترگې يې سرې اوختې وې. له ځان سره مې غلي وويل. د چا پلار به ورته مخامخ کتلی شي. واي ورید. له ځايه پورته شوه. ويلې ستا په سترگو خو هندويې مسلمانيزي. راپاڅه همدومره بس دی. سبا خو به ته هم د هلکانو سره ميلې ته ځې. هو خود ځمه. دواړه به ميله کې سره گورو. له باغه ووتو هغه کورته ننوته او زه خپل کور ته لاړم. سبایي نهه بجې وې. چې انډيوالان راغلل. ما هم ځان برابر کړی وو. نوې سپينې جامې او تور واسکت مې واغوست او له ملگرو سره ميلې ته روان شوم. په دروازه کې چې راوتلم. مور مې وويل بچي خدای دې د بدو سترگو وساته. ډېر ښکلی ښکاري. په لاره راته هلکانو هم وويل. گلابه نوي کالي او واسکت درسره ښه ښکاري. زه له ونې جگ ووم. خو نه پوهېږم له رنگه به دوي ته غوږ ښکاريډم د هر چا راباندې مينه راتله. له کلي نه چې ووتلو. ډلې ډلې ځوانان او پيغلې واړه زاړه ميلې ته روان وو. زيارت ته چې کومې لارې ورغلې وې. مخلوق د خدای پرې وروان وو. دوږې او گردونه پورته کيدل. ما سره مې انډيوالان د کلي د کڅ په نړۍ لاره روان وو. د ميلې ځای ته د موټر لار نه وه ورغلې. له ډېر پخوانه دغه د زيارت عنعنوي ميله ددغه ځای د کليود خلکو رواج پاتې شوی وو. همدا شاه د ليرې سيمو خلک هم ورته راتلل. د زيارت موقعيت د غره په لمن کې د شنو ونو او سيند تر منځ وو. د جگې تپې په سرد زيارت گنبد ښکاريده. موږ چې د کڅ نيمايي لاره ووهله. شاته او مخې ته په لارو د ښځو او نرو قطارونه ښکاريډل س هره خوا به مې په فرېنتې پسې پام کاوه. خو په نظر به نه راتله. ملگرو به په

لاره توقې تقالې کولې. په خبرو خبرو کې زیارت ته ورنزدې شو. د زیارت په غونډۍ او شاوخوا شنه واینه او ونې ولاړې وې. خو به چې زیارت ته نژدې کیدو د خلکو ګڼه ګوڼه زیاتیدله. دې میلې ته به هر چا نوې جامې اغوستې. هر څوک به په ډول سینګار میلې ته ورتلل. انډیوالانو وویل. لومړی به زیارت ته ورشو. دعا به وکړو. او هم به سیلونه وکړو. وروسته به هر چیرې چې ښه ساعت تیري وه ورځو به. یوه وویل تیله تمبه د خلکو زیاته ده که سره بیل شوی ځان به د هغې غوز ونې لاندې رارسوي. زیارت ته نژدې ورتلل څه اسان کار نه وو. مخلوق د خدای خوځیده. موږ چې دننه زیارت ته ورننوتلو. یو پر بل پسې روان وو. ښځې او نرولاړ وو. هر چا د یو څه سوال او دعا کوله. په موږ کې یوه وه. وې ویل انډیواله دعا وکړې چې الله د هر چا د زړه مراد تر سره کړي. کلک او سخت زړونه دې الله نرم کړي. په دې خبره هلته وړاندې د زیارت په یوه کنج کې د کلي جنیکۍ ولاړې وې فربنسته هم ورسره وه. هغوي ټولو په برق برق وخنډل. زما او د فربنستې سترګې سره مخامخ شوې. اشاره مې ورته وکړه. چې بیرون اوځه. هغه له نورو انجونو نه بیله شوه. د نورو ښځو په تیله کې خپل ځان له دروازې نه بهر کړ. ما هم ځان له ملګرو نه وواهه. بیرون ته ورپسې ووتم. هغوي ټول پخپله تماشه وو. بیرون د زیارت دروازې سره هغه ولاړه وه موږ دواړه وړاندې ودریدو. له روغې نه وروسته مې چې ورته فکر شو چې هغې هم نوې جامې اغوستې وې. جګې نرۍ ونې سپین مخ تورې ښکلې سترګې او نریو سرو شونډو ته یې زړونه او به کیدل. لکه د باغ سبره دنگه ولاړه وه. ورته مې وویل فربنستې ټیګرۍ دې په مخ راخور کړه. د ظالم لورې ټول مخلوق درته ګوري. د نظره نشې. نن څه بل شان ښایسته شوې یې. ځان دې اینې کې لیدلی؟ ای لیونیه تاسې چې زیارت ته راننوتۍ. ما سره د کلي جینکو راته وویل. دغه هلک څوک دی؟ ما وې ولې گلاب نه دې څه؟ ویلې ښه دا گلاب څومره ښکلې دی. او دا یې هم

وویل ستا خو همصنفي دی - ورته ووايه چې کور ته لاړې مور ته دې ووايه چې سپيلني درته لوگي کړي - او ته دې هم مور ته ووايه چې لوگي درته وکړي - هاغه يوې لا دا وویل تاسې دواړه ښه جوړه کيدی شئ - ما وی هو هر څه چې د نورو په قضاوت وشي ښې له ځې - فربنستې دلته نورد خبرو وخت نه دی - ته موږ څاره هرې خوا چې تلو - تاسې هم په هغه لوري راپسې راځئ - زما انډيوالان هم له دروازې نه راووتل - سره يو ځای شو - کتل مې چې د کلي پيغلې له زیارت نه راووتلې - وړاندې ورته هاغه ولاړه وه - سره وې لیدل - رښتیا هم هغوي ټولو ماته کتل او تیریدلې - له موږه یو تن وروسته شوی وو - هغه ته مو انتظار کاوه - جینکې چې د فربنستې خوا ته ورغلې - لومړی یې څه سره وویل - بیا یې زموږ خواته وکاته - ټولې په خندا شوې - تر هغې ولاړې وې - تر څو چې موږ روان شو - هغوي هم په موږ پسې ورو راتلې - زیات خلک د سیند غاړې ته ور روان وو - موږ هم سیند ته ورښکته شو - له سیند پورې د غره ډډه په ممانو ، غوړاڅکو ، گورگورو ډکه وه - د غره پورتنۍ برخه په نخترو او څیریو پوښتلې وه - د سیند اوبه هر چا په لپو لپو وڅښلې - ډېر خلک د سیند په غاړه ناست وو - څوک تلل او څوک راتلل - په موږ پسې د کلي انجونو ډله هم راوړسیده - د گرمۍ له جوشه ټول تږي وو - هغوي هم په لپو اوبه وڅښلې او ځینو لا مخ ته هم اوبه واچولې - د ونو لاندې سیوري ته پندې شوې - خپلو کې ئې سره ټوکې ټقالې کولې - په هغوي کې هم ځینو د کلي هلکانو سره لا پخوا د مینې تار غزولی وو - یو بل سره یې د مینې تنده ماتوله - شا و خوا میله گرمه وه - یو ځای کې موسیقي غږیده - په بل ځای کې خلکو کبابونه پخول - وړاندې چمن کې مداري خپل ډوله کی واهه - خلک ترې تاو وو - ترماز دیگړه موښه سیلونه وکړل - د میلې له ځایه ورو ورو خلک کلیو ته روان شول - موږ هم د کلي په لور په چکر چکر وخوځیدو - تر څو چې کلي ته رسیدو لمرد غرونو په سرونو واوخت - نزدې ماښام شو - هریو به د

کلي په کوڅو کې د خپل کور په کوڅه ورسم شو. زما او د فرېنډې کورونه د کلي په کوز سر کې وو. اخر زه او فرېنډه سره د لارې په سر کې یو ځای شو. هغې وویل ګلابه ساعت دې تیر شو. ولې نه ډیره ښه میله وه. ما وې ستا څنگه...؟ ما خو نن ډیرې ښکلاګانې ولیدې مګر...! نو مګر دې پکې څنگه وویلې؟ په دې ته خپله ښه پوهیږې. زموږ د بیلیدو لارې را ورسیدې. هغه چې بیلیده وې ویل. سبا ما زیګر ته په راشې. سمه ده. ما وې بالکل سمه ده.

کور ته چې لاړم د میلی قیصه مې مور ته وکړه. هغې وویل هو بچی د زیارت میله خو ډېره ښه او په زړه پورې وي. موږ هم ډېر ځلې ورغلي یو. ددې خلکو لپاره یوازې همدا زیارت میله شته دی. چې د خلکو پکې ښه ساعت تیرېږي. دلته د خلکو لپاره بله ساعت تیري نشته دی. د ما ښام له ډوډۍ نه وروسته د کلي همزولي او دوستان مې حجرې ته راغلل. هر یوه به د میلې خبرې کولې. تر نیمې شپې به چاې او چلمونه بادیدل. زما دهیڅ نشه یې توکو سره علاقه نه وه. هغوي به راپورې ملنډې کولې. ویلې به ئې ته چې نسوار نه کړې چلم او سیګرې نه ځکوي نو کوم عمل کوي؟ ما به ورته یوازې ویلې اوبه او ډوډۍ مې عمل دی او بس. زه په هغوي ډېر ګران ووم او هغوي هم پما ګران وو. پس له نیمې شپې نه هغوي له حجرې نه خواره شول. په دې شپه هم تر ډېره ناست وو. هغوي چې لاړ. زه هم کور ته ننوتم. خپلې کوتې ته لاړم ویده شوم. سبا په څلورو بجو بیا د هغې کور ته روان شوم. کله چې د هغوي کور ته ورسیدم. یو وړوکی مې کلاته ورننویست. کتل مې چې فرېنډه راووتله. په دروازه کې له خدا شنه وه. له سترې مشي نه وروسته یې وویل. په ښه وخت کې راغلې. څرنگه په ښه وخت کې راغلم؟ موږو پلار مې دواړه کور کې نشته دی. د کاکا دوي کره همدا نن ماسپښین لال. دا یې هم راته وویل چې ناوخته راځو. په کور کې دوه واړه دي او مزدوره ده. نور هیڅوک

نشته دی - زه خو وایم چې دننه ان زما کوټې ته لاړ شو بیا یې وخنډل
سپین غاښونه یې په سرو شونډو کې وځلید - ما وې دومره زړوره نه یې -
گلابه خدای به مو دا ارمان هم پوره کړي - درځه چې د باغ چکر وو هو - باغ
ته ننوتو - دروازه یې ځنځیر کړه - ما وې راځه دننه کوټه څه کوي - دا گلونه
او دا ښکلا موږ ته وایي چې لاس تر لاسه ونیسئ - دواړو لاسونه سره
ورکړل - او د ښو وړاندې چوترې ته قدم په قدم لکه استبرو روان وو -
چوترې ته چې ورنزدې شو لاس یې رانه خلاص کړ وې ویل - گلابه څه چل
راباندې وشو - په څو کی - کښیناسته - سترگې یې بیا سرې شوې - ته وا
پیالی - یې ځکولي دي - زه خو پرې پوهیدم چې د پیغلټوب او ځوانۍ د
مینې نشه پرې راوختې ده په څنگ کې ورسره کښیناستم په غیږ کې مې
ونیوه - ما وې څه درباندي وشو؟ غږ یې نه کاوه مړه خوله یې په تندي
راغله ما یې په مخ لاس تیر کړ - فربنستې څه خبره ده - د شونډو په سريې
ورو وویل دا ته چې څه فکر کوي - همدغه خبره ده - بله به څه خبره وي -
هغې خپل لاس په زړه کیښود - وې ویل ددې خبره ده نو ما وې څه چل پرې
شوی دی؟ بل کوم چل نشته زړه مې تا وړی دی ماښه ځانته رانزدې کړه
ورته مې وویل یو شاعر وایي

خواته رانزدې شه چې خپل زړه درکړم
دې نه زیاتې ووايه نور څه درکړم

راپاڅیده ځان یې رانه لږ څه جدا کړ وې ویل - ته صبر وکه چې حوصله مې
په ځای شي - په مخامخ چو کی - راته کښیناسته - د خبرو نه وه - مړې خولې
پرې را روانې وې - بیا مې ترې پوښتنه وکړه - فربنستې کوم ځای خودې نه
خوږ یږي - وې ویل گلابه ښه به دا وي چې تر څومره هغه وخت نه وي
را رسیدلی بیا به یو له بله نه لگیږو - ولې نو اخر څه خبره ده؟ هو څه خبره
ده - څرنگه یې درته ووايم - اخر شیطان لرو - منگی خو هره ورځ نه ماتېږي

بې له هغې دواړه په اومه تار تړلي يو - بڼه ده چې ته څنگه وايې هغسې به کوو - دا خو ډېره اسانه خبره ده - پس له دې به لکه د ټيليفون پشان له ورايه خبرې کوو - سمه ده - نه هسې زه تاته حيرانه يم چې په دې ځوانۍ کې څومره حوصله لرې - گراني فرېستې پوهيږم چې ستا په زړه کې څه دي - خو په مينه محبت کې دا رواج دی چې عاشقان تل همدا سې کوي - گلابه ستا خبره په ځای ده - دا کلی دی او د کلي خلک ما او تا ټولگي وال پيژني - څوک زموږ د مينې نه خبر نه دي - لږه خطا که رانه وشي - رسوا به شو -

فرېستې زه په ځان باور لرم کله به ام خطايي ونه کړم - ولې د انسان فطرت او بيا په تېره ستا خبره د ژوند په دې ورځو کې له داسې پاکې مينې نه انکار کول گناه گڼم - ته اوس هغې پخوانۍ د کلي د کوڅو جينۍ نه يې - ته ددې ملک د پوهنتون د لوړو زده کړو لارويۍ يې - درباندي باوري يم چې احساسات دې سپيڅلي دي - اوچت دي په احساساتو کې د پښتو او پښتني حيا ټولې حياگانې خوندي دي - خوزه هسې په دې نظريم چې زما او ستا د وعدې د پوره کيدو نيتې پورې د خپل ابرو مند ژوند چوکاټونه هم مات نه کړو - او هم په ښوروا کې ماته کړې ډوډۍ ته لاس ترزنې کښې نه نو - ته پکې څه وايې؟ هغه چې له مخکني حالت نه دوباره په خود شوې وه خپل ويښتان يې له مخ نه مخ پورته واړول وي ويل - گلابه په خبرو کې دې ادبي نخښې ښکاري زه هم د ادبياتو د پوهنځي محصله يم - مگر يو ډاکټر د رنځور سره په خپلو مهربانه او نرمو خبرو سره د هغه د رنځ کمي راوستی شې - په کوم ژوند کې چې د انسانانو په هره مرحله کې د لوړ ادب او کولتور خواږه موجود وي - په زړونو کې د ښې روښانه راتلونکي هيلې په تمه د ژوند رنگينۍ زياتيري - نا هيلې توب له مغزنو نه کډه کوي - نو ځکه مي درته د يوې ښې راتلونکي په هيله هغه وړانديز وکړ - ستا خبره ټيکه ده - فرېستې زما په نظر د مينې او محبت په جوش او

مستی- کې په تیره بیا د دوه مینانو د یو ځای کیدو په خاصه مرحله او شیبو کې نور څه نه ځائیږي- یوازې مینه کول او بس- زه یوه شومه گلابه په دغه خبره بل منطق نه ځیږي- زما او ستا مینه پاکه ده او ددې پاکې مینې تر پوره کیدو او سرته رسیدو پورې به لکه څنگه چې دې وویل هماغسې کوو- هغه راپاڅیده زما خوا ته رانزدې شوه- ویلې خفه خو نه شوې گلابه؟ نه نه ولې خفه شم موږ خو یوازې د مینې په راز وغږیدو- موږ به تر اخره همدغسې مینه کوو-

اوس به راځه د باغ د گلونو بڼایستونه او گورو او هم به په دا ونو کې د مرغیو سندرېزو او ازونو ته غوږ کیدو- باور وکړه چې د هغه نرگس نه راته ته بڼکلی بڼکارې- زه هم چې دا څومره ددغه گلاب رنګ او خوشبویۍ ته گورم- ستا بڼایست مې پکې په رب که لیدلی وي- بله خبره دا ده فربنستې چې دا ټول کلی ما بڼه پیژني- زه ورسره پنځه وخته په جمعه حاضر یم- له وړو کتوبه ورته معلوم یم- ته په دې باب هیڅ فکر مه کوه- او ای اخر مینه هم پټه نشي پاتې کیدی- هغه په خندا شوه وې ویل- گلابه درباندي پوهیږم چې د مینې له تاوه دې څومره بڼې خبرې راته وکړې- ما وی د پوهنتون د اخر کال اخري سمسټر کې به دې په پلار جرګه وکړم نور څه وایې- فربنستې نن دومره بس دی- رښتیا د رخصتۍ ورځې مخ په ختمیدو دي- بلې پنجنښې ته به ځو په خیر- راځه چې له باغه او څو وخت ناوخته دی گوندې موږ و پلار دې هم کورته راشي- له بن نه راووتو هغې نه مې اجازه واخسته- او کور ته لاړم- موږ مې راته وویل- گلابه زویه پلار دې ځواب رالېږلی دی- بیګاه ته د دوه میلنمو سره را روان دی- حجره درسه سنبال کړه- د گیس تیل او گوره- کټونو باندې نوې روځايي گانې وغوړوه- زمونږ حجرې د کلا تر څنګ وي- یو لوی سالون و چوکې پکې پرته وې او بله کوټه کې کټونه پراته وو- د دواړو کوټو ترمنځه دهلیز او څنګ ته یې تشناب وو- هر څه مې په وخت برابر کړل- چرګان

حلال شول مور او خویندې مې په پخلي کې بوختې شوې. ماسپښین قضا وستل ته ووتلم. ډیرې خلک په وستل کې پنډ شوي وو. زاړه او ځوانان سره ناست وو. چا خپلو کې سره خبرې کولې. وړاندې د لښتي پغاړه نائي لگیا و و د ځینو وینستان یې ورجوړول. د یوه سړي په وینستانو کې نايي زر زریاتي چلوله. ناستو کسانو ته یې نکل راخیستی وو. ځینو اینه مخې ته نیولې وه سونت یې اخیستل. چا د خپلو یوندو چا و دونه په ستن گنډل. بعضو نوکان پریکول. یوه تن هسې خپلې مخې ته شیکه هواروله او څه کړې وږې غوندې کړنې یې پکې ایستلې. یوه د خپل جیب نه د نسوارو ډبلی راویوست. درې څلورو ورته خپل لاسونه و نیول. هر یوه ته یې د لاس په ورغوي کې نسوار وړ و اچول. ما د خپلو انډیو الانو سره دوستل په گوډ کې خپلې خبرې کولې. له دغه وستله څو لارې کلي ته ننوتلې وې. د کلي خلک په کوڅو کې تلل راتلل. دوستل تر څنګ د اوبو ډک ویاله نیره شوې وه. چې د کلي هیلۍ پکې ښکته پورته تلې. له لیرې نه د ویالې له غاړې نه د ښځو د جامو مینځلو د څو بارو خړیا راتله. وخت مازدیګر شو د کلي جونو قطار د گوډر په لور له لیرې څخه ښکاریده. پاس د غره په ډډه کې به د بزې او وړو کي ورغمي (د بزې بچي) اواز غوږ ته رارسیده. په دغه ورځ وستل له خلکو ډک معلومیده. ما سرک ته کتل د پلار د راتګ شیبې مې شمارلې. له دوه تنو ملګرو سره د سرک خوا ته ورو خوځیدو. شیبه پس یو ګاډی راغی. انډیو الانو ته مې وویل. کیدای شي چې پدغه موټر کې مې پلار وي. لږه شیبه کې موټر راوړسید. رښتیا هم پلار مې له دوه میلونو سره له موټره رانښکته شول.

د يو ميلمه رنگ له هغه بل نه زيات توروو. له ونې نه جگ سپينه خولۍ يې په سروه. له غاړې عربي د ستمال تاؤ كړى وو. اوږدې جامې يې په تن وې. هغه بل له تنې چاغ او چت د پنجابي پشان وو. لومړى زه د پلار مخې ته ورغلم. هغه په غيږ كې ونيولم. ما يې لاس ورمچې كړل. هغه په دواړو ښكل كړم. بيا مې ميلمنو سره روغې وکړې. بيا يې هغوي دواړه دومره راوپيژندل. وې ويل دا زما ملگري دي. موږ ترې بكسونه راو نيول. او د كور لاره مو ونيوه. مازديگر لمونځونه كيدل چې موږ د كلي په وستل ورتاؤ شو. په وستل كې ناستو كسانو زيات عرب ته وركتلي. ځكه چې د هغه جامه بدله وه. حجرې ته چې ورسيدو هغوي د لمانځه لپاره بېرته كوله. ميلمنو دواړو اود سونه وكړل. پلار مې كور ته دننه لاړ. وروسته د مانځه نه چاي راوړل شو. ميلمنو ته په ميز چاي كيښود شو. پلار هم راغى. هغوي سره مخامخ كښينا ست. په داسې حال كې چې د چاي پياله يې پلاس كې وه. وې ويل ابو دا مې زامن دي. ماته يې گوته ونيوه. ويلې دا مشر زوى مې گلاب نومېږي. د طب فاكولته كې دى. او دا بل دلته ښوونځي وايي. شيرو نومېږي هغوي دواړو د تائيد سر وخواوه. له رنگه چې تور او پوره غوښ چاغ وو هغه په پښتو كې وويل شكر دى چې داسې زامن لرې. بختور يې. عرب دومره وويل ماشاء الله. هغه په پښتو لږ لږ پوهيده. پلار مې هغه ته لاس ونيو وې ويل. گلابه زويه دا د سعودي دى له پخوانه دلته كاروبار لري. شيخ مجيد نومېږي او دا بل الطاف حسين دى چې په اصل كې د پنجاب د علاقې دى خو زيات عمر يې دلته تير شوى دى د لرگيو تجار دى. دواړه زما دوستان دي. ما وې ډېر ښه پلاره. دوي مسافر دي. كله كله يې له ځان سره راو له پلاره. ستا خبره ټيټك ده بچى خو دوي كله دومره وخت لري. په ډېر عذر مې راوستل

- ما وې چې دا زموږ کلي وويني. هورنښتيا ګلابه دا زموږ د درې واړو جامې بايد پريمنځل شي. ترڅو سبا ته دوي په خير سره واپس تلونکي دي. کور کې ووايه چې تر سهاره بايد جامې وچې وي او په بکسونو کې سنبال وي. ما وې ښه پلاره دا اوس يې بايد يوسم. جامې يې راکړې او کور ته مې ننويستلې. د ما ښام ډوډۍ نه وروسته شيخ مجيد او پنجابي الطاف حسين دواړه يو بل ته سره نژدې څنگ په څنگ ناست وو. پلار مې دننه کور کې وو. هغوي دواړو خپلو کې په انگليسي خبرې پيل کړې. زه د سالون دروازې ته څيرمه ناست ووم. شيخ د پيړو شونډو او غټو غټو سترگو پخپل ډډ اواز الطاف ته څه ويل. زه خو په انگليسي هومره يوهيدم. هغوي دواړو زموږ د وطن د شمال ځمکو د ښکاري مرغانو صفت کاوه. او وې ويل چې د امرغان عربو کې په ګرانه بيه پلورل کيږي. له ځان سره مې وانگيرله چې شيخ د مرغانو تجار دی.

پلار مې د معرفي او پيژندګلۍ په وخت کې راته دومره ويلې وو چې موږ درې واړو د ګرځندو کاروبار کوو. په دې کې راته الطاف حسين وويل. - بچۍ ته په انگليسي پوهيږې؟ ما وې نه کاکا جانۀ موږ يوازې په پښتو او دري کې سبق وايو. هغه سرو خوځاوه. ويلې ډېر ښه. سمدستي يې شيخ ته مخ وړ واړاوه وې ويل. ابو افغانستان کې هر څه پريمانه دي. خو افسوس دی چې افغانان ترې بې خبره دي. دا خواران له لوی خوا بې سواده دي. او له بلې خوا بې وسه او غريب دي. حکومت يې مطلقه شاهي ده. زه وروکې رالوی شوم چې دلته صرف ظاهر شاه پاچهي کوي. اولس يې په دا يو حال ساتلی دی. هيڅ تغير پکې نه راځي. ته ګوره ابو داد دوي ځنگلونه او معدنونه په خپل حال پاتې دي. چالاس نه دې وروړی. يوازې لکه زموږ پشان څو تنه تجاران د دوي له غرونو نه نخترې وهي. موږ هم بشونه، ګرومي، ډاګې ترې چلوو. له غرونو نه يې نور سوداګر بيروج، لعلونه او زمره په غير فني توګه راوباسي او نورو ملکونو ته

بې د پلورلو لپاره وېړي - شیخ وویل که ددې ملک معدنونه او ځنگلونه سنبال شي او معدنونه بې دغه قیمتي کاني راویستل شي باور وکه چې داملك پرې ابادیدی شي - یوازې دا ښکاري مرغان چې مېله دې وطن نه وړو - د نړۍ له نورو مرغانو نه بې قیمت خو چنده زیات دی - کله چې زموږ عربان دا مرغان وویني په هر څومره گرانه بیه چې وي اخلي یې - په دې وخت زما پلار حجرې ته راغی ماته یې کړو بچی ورشه ډوډۍ راوړئ -

له ډوډۍ نه وروسته هغوې د ماسخوتن تیره پورې پخپلو تجارتی کارونو گړیدل - سبا یې چې راپاڅیدل له چاپې چښلو نه وروسته د تلو په تکل کې شول - کله چې له حجرې نه وتل - زما پلار ته دواړو وویل - دوه ورځې وروسته ځان راوړوسه - چې د هغه ارباب موضوع فیصله کړو - پلار مې ورته وویل - زه به خامخا دوه ورځې دلته په کلي کې حصار یرېم - ولې چې ځنې کارونه مې دلته هم نیمگړي پاتې دي - تاسو زما په باب فکر مه کوئ - ځان به در ورسوم - موږ له میلنمو سره ترسپکه لاړو - هغو سره مو مخه ښه وکړه - واپس د کور په لور وخوځیدو - ما مې له پلاره پوښتنه وکړه - ما وې پلاره دا عرب او پنجابی درسره په تجارت کې شریک دي که څنگه؟ هغه وې زویه هو موږ درې واړه له پخوانه سره پیژنو - اصلاً زه او دا پنجابی د لرگیو کاروبار کوو - او دا شیخ د مرغانو کار کوي - دې د سعودی اوسیدونکی دی - له ده سره موږ دواړه په اسلام اباد کې او پیژندل - اصل کې خو لومړی زه او دا پنجابی الطاف حسین په کونړ کې سره بلد شو - او هغه داسې چې د لرگیو په گودر کې مو سره هره ورځ لیده کاته کیدل - یوه ورځ راته ده وویل ما دیوه مومند سره شریک کار کاوه - هغه راسره لږه ټگي وکړه ده ویل راځه ته دلته بلد یې دا ستا وطن دی دواړه به سره گډ کار وکړو - که پیسې درسره نه وي هم پروانه لري - خالي ملگرتوب راسره وکړه د لرگیو په ډله کې راسره شریک شه - په هغه وخت کې ما سره پیسې کمې وې - هماغه وو چې موږ دواړو په گډه

يو ډله جوړه كړه - د شورېك له سره مو د ګورد مو يوه ډله سيند ته رابښكته كړه - چپه كېنود او پرې په ډك سيند كې په يوه شپه كې ټلونه تر جلال اباد ته تير كړل - او سمر خيلو ته يې ورسول - له هغه ځايه مو بيا ان پېښور ته لاړو - په هاغه كال مو درې ځلې د ګورد مو ټلونه تر پاكستانه ورسول ښې پيسې راته پكې گټه پاتې شوې وې - له هغې وخته راهيسې مو يو پر بل پوره اعتبار او باور زيات شو - پنجاب ته ورسره لاړم - يوه د حجارۍ فابريكه لري ښه كاروباري دى - بيا يې اسلام اباد كې له شيخ مجيد سره بلد كړم - هغه په اسلام اباد كې په يوه ښكلي كور كې اوسيده - كله به په دوره افغانستان ته تلو - اصلي د اوسيدو ځاى يې پاكستان كې وو - د پېښور، باجوړ، كونړ په درو كې ډېر اوسيدلى وو - پښتو يې زده كړې وه - له پخوانه يې همدا تجارت كاوه - كله به دى موږ سره په كونړ كې اوسيده - او كله به لا موږ ورسره د مزار او كندز دښتو پورې لاړو - په شپو او ورځو به ورسره وو - فارسي ژبه يې هم ياده كړې ده - په سعودي كې له دوه وروڼو سره د تيلو پاكولو كارخانه لري - دې د ښكاري مرغانو سره علاقه لري - په ښو مرغانو پسې هڅه كوي - په هدې تجارت كې يې ښې پيسې پيدا كړي دي - له بله پلوه دده د تره زوى بيا د كانو تجارت كوي - هغې سره هم موږ كار كوو - چيرې چې يې كار بند شي - زه ورسره مرسته كوم - ماته خپله برخه راكوي - د پيچ درې بيرو جوړه د بدخشان لاجورد پسې ورسره خو ځلې تللى يم -

ما وې پلاره دا دومره پيسې چې ته اخلي او په تجارت كې يې هم گټې - دا چيرې او څه پرې كوي؟ زويه څه پرې كوم - خو تاسې ته گټه كوم - راتلونكي كې به همدا تاسې ښه ژوند پرې كوي - پيسې په اسانه نه گټل كېږي - بچى ته تجربه نه لرې كله چې دې كار پيل كړو بيا به درته پته لگيږي چې پيسې څومره په سختۍ گټل كېږي - دومره درته وايم چې خپل تحصيل او زده كړه سرته ورسوه - د پيسو غم مه كوه - تر څو زه درته

ژوندی ووم پیسې ډیرې دي. زما دا خبرې به هیچا ته نه کوي. دا ځل چې کابل ته لاړې. یو ښه کور که چا خرڅولو ماته به ځواب راوليږي. چې وايي خلو. ما وې پلاره دا خو دې ښه خبره وکړه په کابل کې خو کور ډېر ضرور دی. په دې وخت پلار مې ساعت ته پام کړ ویلې زه ځم چې کلي کې مې څه کار دی. بیا ورته وخت نه لرم. موږ د خپلې کلا مخې ته راوړسیدو. هغه کلي ته ورغی او زه لومړی خپل باغ ته ننوتلم. په باغ کې مې چکر واهه او د پلار خبرې مې په زړه کې گرځیدې. (په کابل کې یو ښه کور واخلو. دا به څومره ښه شي. کیدی شي زه او فرېسته به پکې اوسېږو) که ژوند باقي وو د پلار کاروبار مې همدغسې روان وو. ټول کارونه به مو سم شي. زه لا په دې سوچونو کې ووم چې مور مې رانارې کړې. گلابه وا گلابه انډیوالان دې د حجرې مخې ته ولاړ دي. د مور ددې خبرې سره په چابکو گامونو له باغه ووتم. هلته د حجرې مخې ته دوه تنه انډیوالان مې راته ولاړ وو. زه یې چې ولیدم هغه یوه یې دستي راغبر کړ. گلابه راځه چې دوستل په لور چکري شو. علي جان او داد محمد زما نزدې دوستان وو. علي جان راته کړو. گلابه دا بیگاني میلمانه خوستاسو بیخي بدل غوندې خلک وو. ما وې هو هغه یو د پنجاب دی او بل یې عرب دی. هغوي تجاران دي. زما پلار سره بلد دي. نن سباي وختي لاړل. پلار مې دوه ورځې وروسته ځي. په خبرو خبرو کې وستل ته ورنزدې شو. له لیرې مو کتلي چې په وستل کې څو تنه د کلي خلک ناست وو. د هغوي د خدا غږ تر موږه رارسیده. وستل ته چې ورغلو یو تن د پاڅه عمر سړي د توت ډډ ته تکیه وهلې وه. نورو ناستو کسانو ته یې نکل راخیستی وو. ناست کسان ورته له خدا نه شنه پراته وو. د یو تن چې خوله یې دنسوارو نه ډکه وه ناڅاپه یې زموږ مخې ته پرت شو. نسواراتوې کړل. زریې بڅښنه وغوښته وې ویل. گلابه معافي غواړم. لیدلی مې نه وی. د خدا له لاسه مې نسوار په خوله کې گډ وډ شول. دا میرو دې خدای غرق کړي له خدا

نه يې مړه کړو. هميشه اپلتي وايي. هغه رښتيا هم د کلي د برسر ټوقې وو. د هغه ټوقې سمې سړې پورې نښتلې. مگر څوک پرې نه خفه کيدل. او که چا به ورته کنځل هم وکړل. هغه نه پرې خفه کيده. ليکوال به يې تل خوښ ساتل.

هغه وويل څه وکړو ځوانانو په دې ټوقو ټقالو وخت اړوو. بې کسبه او بې کماله يو. کاروبار نشته که دا خپل عمر پخپله خوشحاله ونه ساتو. رنځ به واخلو ټولو ورسره دده خبره تائيد کړه. يوه بل سړي وويل. دا زموږ وطن کې بې کاري ده. يوازې په دې لږه محکه کار نه کېږي. په دې ځمکه او دهقاني. د هيچا ژوند نه سنباليږي. هسې مرگ ته شپې تيروو. ما يې په ځواب کې وويل. کاکا جانه دا زموږ او ستاسو گناه نه ده. دا د وخت د حکومت او معاشري قصور دی. تل يې په بې کاري او بې علمۍ کې ساتلي يو. تاسو يې پخپلو سترگو وينې چې اکثره ځوانان د بيکارۍ نه په چرسو اږيمو او پوډرو اخته دي ټوله ورځ په خرابو کنډوالو کې ناست وي او بوډر څکوي. که دوي ته د کار شرايط برابر وي او په کارونو بوخت وای نو ولې به ئې بدو عملونو او نشو ته پناه وړه.

يوه سپين ږيري وويل. گلابه بچۍ تانښه خبره وکړه. آبله ورځ د کلي په اخوا هغو شاړو کورنو راتيريدم. د غرمې وخت وو. گرمي هم په زور کې وه. له هغو کنډرونو څه خبرې راتلې. په يوه رڼيدلي ديواله مې سربنکاره کړ. اومې ليدل چې څو تنه ځوانان دننه کنډر کې په تاوده لمر کې په داسې حالت کې سره ناست دي چې څادرونه يې په ځانونو خواره کړي دي لگيا وو پوډرې ئې څکول. خپلو کې يې تنکۍ. تنکۍ. خبرې سره کولې. خدا زده چې څه به يې ويلې کار مې پرې ونه لاره. ترې را روان شوم. الله دې پرې خپل رحم وکړي. علي جان راته پټ غوږ کې وويل موږ بايد چکر ووهو. په وستل کې له ناستو خلکو نه مې په ادب سره اجازت وغوښت هغوي وويل. ځی لار شئ چکر ووهئ. موږ چې ترې را روان شو. يو تن

نورو ته وويل - کاشکې ټول ځوانان لکه د ګلاب پشان واي - نورو کسانو هم څه سره ويلې - خو موږ ترې راليرې وتو - ما هغو دوه تنو انډيوالانو ته وويل - د ميرو دغه نيوه کې په ځوانانو سمې دي - ځکه چې د ځوانانو دغه حالت ټولنې ته بد بختي راوړي - علي جان چې دولسم يې پاس کړی وو - وې ويل - ستا خبره سمه ده - مگر دا دولت او خلکو ذمه واري ده - چې ځوانان بې کاره او بې تعليمه پرې نږدي -

ښوونځي ورته جوړ شي - کارونه ورته پيدا شي - کله چې د وطن ځوانان بوختيا وي او مومي - بيا نو کله دغسې د بدبختيو سره مخامخ کېږي - ما وې همدا خبرې خود کابل پوهنتون محصلينو تر منځ پداسې انداز کېږي چې حتّٰی مظاهري ترې جوړې شي - ډېرې سياسي ډلې او سازمانونه جوړ شوي دي - په ميتنگونو او کانفرسونو کې هره ډله د حکومت او دغه حالت نه سر ټکوي - په رژيم او شاهي کورنۍ باندې سخت انتقادونه کېږي - کله داسې هم شي چې حکومت د پوليسو او قوه ضربه په زور مظاهري او ميتنگونه خواره واره کړي - ولې له يوې ورځې نه و بلې ته د محصلينو تاو تريخوالی لايسې زياتيږي او سياسي مبارزې ته دوام ورکوي - چې دا کار د ملک په هره خوا کې ښارونو ، ښوونځيو او کليو کې روان دی -

په دې خبرو اترو کې د مازديگران و شو - او جومات ته مانځه ته لاړو - پلار مې د شپې ناوخته کور ته راغی - موږ لا وينس ناست وو - مور مې ترې پوښتنه وکړه ويلې د ګلاب پلاره چيرې تللی وې ؟ هاغې وويل ښځې داسې وخت راغلی چې د چا سره ښه وکړې په بدو اوږي - د کلي په يو سړي مې پيسې پور وې - په مشکلاتو او عذر مې تر ګوتو کړې - لاس يې بند وو - پيسې مې ورکړې وې - اوس مې چې ترې غوښتې خفه کيده - نو ځکه راباندې ناوخته شو - خير ته دا خبرې پرېږده - هسې نا وې چې په کابل کې به يو کور واخلو - آبله ورځ مې ګلاب ته هم ويلي دي - چې يو ښه

کور په ښو شرایطو سره او گوره چې وايي خلو - مور مې د هغه خبره ونيوه وې ویل - دا خو به ډېره ښه شي - ځکه چې په کور کې پیسې پرتې دي - سبابه رانه چا غلا کړې وي - تاسې هم په کور نه یاست - خوشی بې فایده پرتې دي - هاغه وویل - هو هو - همدغه نظر زما هم دی - ماته یې کړو - بچی دا ځل چې لاړې ښه کور په ښه ځای کې خوښ کړه او ماته دستي ځواب راوړلېره - زه به ځان در ورسوم -

نغدې روپۍ - کور کې نه ساتو - ما وې پلاره زه چې پوهنتون ته لاړم - د کور پوښتنه به وکړم - هغه وویل اوس به ویده شو - سهار وختي په خیر سره زه ځمه چې هغوي به راته په انتظار کې وي -

سهار وختي مور مې را جگ کړم ویلې پاڅیږه چې پلار دې ځي بکس ورسره تر موټره یوسه - کله چې له کلا نه راوتلو - په دروازه کې پلار مې زما مور ته وویل گلاب چې کله پوهنتون ته تلو - پیسې به ورته ورکړې - هر څومره یې چې غوښتې وریې کړه - دا خبره مې په غوږ ښه ولگیده - پلار سره تر موټره لاړم - کله چې موټر حرکت وکړو - زه واپس کور ته راغلم -

درېم څپرکې

په دغه کال د پیچ په دره کې د ګوڅو تجارت باب کړی وو. ما هم هلته پېښه وروړه. غوښتل مې چې د ګوڅو تجارت ته لاس واچوم. په لومړي ځل چې څنگه له موټره ښکته شوم. د یوه څړ کلي په څو دوکانونو ورګډ شوم. مخامخ ترې یو بل کلی چې له سینده پورې پروت وو ښکاریده. د کلیو تر څنگه په ځنگلونو پټ غرونه جګ ختلې وو. د دواړو کلیو خولې ته دوه سیندونه یو ځای شوي وو. چې ډېره ښکلې منظره یې جوړه کړې وه. زه یوه هوټل ته ورننوتم. کتل مې چې د ګلاب پلار او شیخ مجید سره د الطاف حسین په هوټل کې د نورو کسانو سره ناست دي روغېر مو سره وکړو. هغوي خو مې له مخکې نه له نزدې نه پیژندل. شیخ د افغانانو پشان جامې اغوستې وې. په کټ کې یې تکیه وهلې وه. ټولو ته چاې پروت وو. ما ته یې هم چاې راوغوښت. په هوټل کې ډېر خلک بیخي د کونړ نه وو له نورو سیمو نه راغلي وو. ځکه چې ددغې ځای د ګوڅو، بیروجو، زمرودو د تجارت تېسه وه. د بازار ټول هوټلونه تجارتانو نیولي وو. ددغې سیمې د ځینو نورو شیانو لکه غوزان، مرختی، شات، د حیواناتو د پوستکو، لوبیا، نسکو، وژغنون داسې نورو شیانو د پلورلو سوداګر په بازار کې لږبر کیدل. د بازار په ټولو دوکانو کې د پورته ذکر شوي توکو ګواټې ولاړې وې. د چاې څښلو نه وروسته شیخ وویل.

افضل خانہ! دلته خوستاسو کاروبار روان دی. سبا به له ما سره مزار ته راسره لاړ شئ ترڅو د هغه ارباب کلا کرایې کړو. زموږ د مرغانو د کاروبار لپاره ښه مناسب ځای دی. له دوه درې شپو نه وروسته به بیرته

راځئ - بې له تا هغه ځینې کارونه تر څنگه د دوي د کړه وړو او ټولو قيصو شاهد ووم - افضل خان وویل سمه ده سبا ته به له خیره لاړ شو - هماغه وو چې سبايي وختي شیخ کرایي جیف موټر ونيو تر جلال اباد پورې - د هغه وخت سرکونه خامه او خراب وو - د هغوي ټولو په غوښتنه زه هم ورسره لاړم - مازدیگر جلال اباد ته ورسیدو - شپه مو په جلال اباد کې تیره کړه - سبايي وختي مو د مزار په لور موټر کرایي کړ - افضل خان چې د شیخ کارونه یې ورسمول پوره پیسې به شیخ ورکولې - الطاف حسین د شیخ دوي په مشوره پاتې شوی وو - تر څو د لرگیو ځینې کارونه سم کړي - شیخ د ډیرور (موټر چلونکي) سره ان تر مزاره د کرایي خبره کړې وه - مازدیگر کابل ته ورسیدو له چاپې او ډوډۍ نه وروسته موبیا د شمالي لاره ونيوه - ماسخو تن تیر مزار شریف ته ورسیدو - یوه رستوران ته ورننوتو - له ډوډۍ نه وروسته د هوټل والا موډ ته دوه کوټې راوښودې تر څو چې خوب او ارام مو کړي وای - موډ دوه تنه په یوه کوټه کې او شیخ په بله کې ویده شو - تر سبا ماسپښینه موبڼه خوب او ارام وکړو - ماسپښین چې له خوبه راوین شو - له تشناب کولو نه وروسته د چاپې لپاره هوټل ته ورکيو تو - د هوټل مشر او کارکوونکو شیخ مجید له مخکې نه پیژانده - ځکه چې ده د ترکستان په محکمه ډیر عمر تیر کړی وو - فارسي یې زده کړې وه - د مزار له دښتو یې بلا مرغان چلولي وو - اصلاً ده پیسو ته ضرورت نه درلود - مگر د ښکاري مرغانو نیول یې یواځنۍ علاقه وه - کله به چې کوم ډېر ښه سترگور او ښکاري مرغله لاس ته ورغی سمدستي به یې سعودي ته وړلو - دده مرغله به چې هلته په نورو مرغانو کې د ښکار اتل راووت - نو دی به ډېر خوشحاله وو - په ښو ډېرو پیسو به یې خرڅولو ته وړاندې کړ - له ده سره افضل خان د مرغانو په کاروبار کې مرسته کوله او هغه به هم وده ته ښې پیسې ورکولې - په هوټل کې یې سهارانۍ چاپې وڅښلې - شیخ افضل خان ته وویل - افضل خانه لومړی به

موږ د ارباب پوښتنه کوو. چې دلته په ښار کې دی او که بل کوم ځای کې دی. تر څو موږ ته د هغې دښتې کلا په کرایه راکړي تا خو هم هغه کلا لیدلې ده. ښې کوټې لري باغچه یې ښکلې ده. د څاه او به یې هم ښې یخې او پاکې دي. ده ویلې هو هغه کلا چې درکړي. هر څه به اسانه شي. په هر ترتیب چې کيږي زه به ترې هغه کلا غواړم. ارباب خو زموږ پخوانی اشنا دی. ته هیڅ فکر مه کوه. اوس په په ټکسي کې د هغه د ښار کور ته ورشو. په ټکسي موټر کې د ارباب کور ته ورغلل. کله چې افضل خان د هغه پوښتنه وکړه. ارباب په کور کې وه. موږ په خوش خانه (حجره) کې کښیناستو. لږ ساعت وروسته هغه راووت. سترې مشي او روغې نه لږه شیبه وروسته د چای څښلو په جریان کې افضل خان ورته د کلا خبره وکړه. ورته وې ویل. ارباب صیب ستا کلا یوازې د شیخ لپاره ښه ده. ځکه چې هلته د ډېرو خلکو د اوسیدو امکان نشته دی. خواته یې کلی نشته دی. یوازې څو کوره مالدار هلته ژوند کوي. خالي د مرغانو د ښکار لپاره ښه ځای دی. ارباب لږه شیبه وروسته وویل. افضل خانه دا شیخ میلمه سړی دی. په موږ حق لري. ستاسې خبره ځمکې ته نه غورزوم. ته چې څنگه وایې. کولای شې. بې کرایه ورته کلا ورکړې تا چې هره فیصله وکړه. زما قبوله ده. بې له دې چې د شیخ سره یې مشوره وگوي وې ویل ارباب صیب شیخ به د کلا کرایه د میاشتې زر افغانۍ درکوي ارباب وویل. تا خوله ده سره څه ونه ویل؟ پروا نه لري زما درسره په همدغې فیصله ده. مخ یې شیخ ته راواړاوه. ورته وې ویل. ابو په یوزر افغانۍ کرایه مې ورسره وویل. شیخ وخنډل وې ویل ماته یې ولې وایې؟ ارباب صیب چې څه وایې منو یې شیخ حبیب ته لاس کړان د یوه کال کرایه یې وارد واره ورکړه په دې کار افضل خان هم خوشحاله شو او د ارباب جیب ته هم یو څه پیسې ولویدی.

ارباب له ځایه پورته شو وې ویل - زه به د کلا کلي ګانې راوړم - هغه چې لار - شیخ افضل خان ته مخ ستون کړ وې ویل - افضل خان د کلا کلي ګانې چې مو واخیستل له ارباب نه به اجازت واخلو - لار به شویو لوی موټر به کرایه کړو - په ښار کې به د ضرورت وړ شیان راوړنښوون تر خوراکي موادو پورې به له بازاره واخلو - بیا به د کلا په لور او خوځېږو - هغه ویل سمه ده - په دې کې ارباب راغی او د کلا کلي ګانې یې شیخ ته ورتسليم کړې -

بیا یې ارباب ته داسې وویل - ارباب صیب که یو باوري مزدور چې په هر څه پوهوي راته او گورې - بس ستا په باور او اعتماد به یې له ځان سره د کور د کارو بار لپاره ونیسم - پوره تنخواه به ورکوم - هغه او منله - ویلې - تر سبا به مې درته پیدا کړی وي - سبا ته که ژوند باقي وو له ځان سره درولم - او هلته کلا ته نژدې کورونو کې به درته کومه غریبه ښځه د کور د پخلی او د کالیو مینځلو لپاره هم څوک پیدا کړم - شیخ او افضل خان دواړو ترې مننه وکړه او ترې راووتل -

یو لوی واګون یې ونيو لومړی یې څو جوړه بستري په بازار کې راونيولې - او وروسته یې نور د کور ضروري توکي واخیستل - موټر یې سم ډک کړو - مازدیګر نژدې وو چې د کلا په لور رهي شوو - کلا له ښاره شل کیلو متره لیرې پرته وه - موټر چلونکی یو اخلاقي زلمی ښکاریده - ټول سامان له موټره ښکته کړ - او کلا ته یې ننویست - کله چې واپس له کلا نه ښار ته راتلو شیخ ورته د کرایې نه علاوه زیاتي روپی - ورکړې - ښه خوشحاله ګاډي ته وخوت او لار -

اپو او افضل دوي کلا ته ورننوتل - په لس جریبه دښته کې دا کلا وهل شوې وه - چې پدغه لس جریبه ځمکه کې له څلورو خواو نه پینځه متره لوړ دیوال ګرځیدلی وو - په منځ کې یې کلا وه او په نوره شاوخوا ځمکه کې ونې او گلونه وو - د کلا و مخې ته ژوره څاه ایستل شوې وه - ښې

ډیرې او پخې د خېلو پاکې اوبه یې درلودې. ارباب د ونو بوټو او گلونو د خشاوي او اوبه کولو لپاره ځانګړې دهقان نیولې وو. ټوله ورځ به یې په باغ کې کار کاوه. د دغې کلا نه مخامخ یوه لویه دېسته پرته وه. چې به دې ورکتلی یې له خړې دېستې نه نور څه نه لیدل کیدل. همدغه دېسته اصلي د ښکاري مرغانو د ښکار ځای وو. مازدیګر ناوخته وو چې دوي په کوټو کې سامان ځای پر ځای کاوه. لومړی یې د ناستې لپاره یوه لویه کوټه جوړه کړه. تر څو منډې له مخې پکې هغوي کښیني. شیخ وویل افضل خانه اوس به دومره وکړو. چې د ناستې او ارام کولو لپاره ځای برابر کړو. هو دا کار خو وشو. راځئ چې اوس ځان لپاره د ډوډۍ څه ترتیبات خو ونیسو. پخلنځی ته ورغلل. ګازي منقل باندې یې له ځان سره راوړې غوښه باندې کړه. شیخ وویل نن به ګوزاره وکړو. سبا ته به هر څه سم شي. د ډوډۍ خوړلو نه وروسته په چایو سره ناست وو. شیخ په داسې حال کې وویل چې اوږدې تسپې یې اړولې وې ویل. زه پیسو ګټلو پسې نه یم ولې دا ژوند راته خوند راکوي. په سعودي کې راته د ژوند هر څه شته دی. دا موږ د سعودي شیخان داسې یو چې ټول تنبل غوندې اموخته شوي یو. څوک د دنیا په ښو ښو ځایونو کې شپې ورځې تیروي ځینې په عیاشۍ سر دي. ډېر کم کسان دي چې د علم او معرفت په لاره روان دي. بس ما پکې دا لاره نیولې ده. نو ځکه خو ستاسو وطن ستاسو خلک او ستاسو مسلمانان او میلمه پالنه مې ډېره خوښیږي. باور ووه که چیرته چې د دنیا په مخ هر څه وغواړم. هغه په کیږي مګر زما دا ستاسې وطن خوښ دی. په همدې خبرو کې افضل خان خوب یوړو. هغه هم ویده شو. سبا ته له چایو نه وروسته ارباب د یوه بل تن سره کلا ته راننوت. په دروازه کې یې شیخ ته وویل دا ستا هغه کس دی کم چې تا د کورد کارونو لپاره غوښت. دده نوم سلیمان دی. زما د دهقان زوی دی. یو ښه نیکو کاره خدمتګاره سړی دی. یو وخت یې په هوټل کې کار کاوه.

مکتب یې هم ویلې دی. په هر څه اگاه دی. کومه مزدوره به هم درته او گورې چې د کور پاکوالي او ځینې کارونه درته کوي نور څه وایي؟
شیخ وویل ارباب صیب ډېر تشکر دلته زه ستاسې د مرستې او پام په وجه شپې ورځې تیرولی شم. ارباب وویل نه نه شیخ صیب هر خدمت چې ستا وي. زه دې په مخکې یم. پدې خاوره چې اوسیري هیڅ تشویش به نه کوي. اوس به زه درنه لار شم چې نور ضروري کارونه مې دي. شیخ او افضل خان ورسره تر دروازي لارل. افضل خان شیخ ته پداسې حال کې وویل چې ارباب لا ورسره ولاړ وو. ارباب صیب موږ ستا دا مرسته او ښه سلوک کله هم نه شو هیرولی. مخه ښه یې وسره وکړه. او ارباب په اس پښه واړوله او لاړ.

دوي چې کلا ته ورننوتل. شیخ وویل افضل خانه دا سلیمان به دا سامان په خپل خپل ځای برابر کړي. بیا به ښار ته لاړ شو سودا به وکړو. یوه شیبه وروسته درې واړه ښار ته لاړل. د کور لپاره یې ضروري شيان راو نیول. شیخ له پخوانه د مزار د خلکو سره بلد وو. هر چا د مرغانو د شیخ په نامه پیژنده. له پښتنو نه په فارسي ښه پوهیده. هسې خوله ده پشان نور تجاران هم وو. مگر دې شیخ د هغه ځای د خلکو په شان جامې اغوستې. هر چا سره یې ښه سلوک او گذاره کوله. عاجزه او مهربانه سړی وو. هیچا دا فکر نه کاوه چې گني شیخ مجید دې د سعودي میلونو وي. یوازې په دې یې پیژندلو چې د ښو ښکاري مرغانو تاجر دی. سعودي کې یې میرمن او دوه زامن وو. دې به تل د اوړي په موسم کې مزار ته راتلو. په ژمې به سعودي کې او سیده. په دغه ورځ هغوي په بازار کې خوراکي توکي او هم د کور ټول ضروري شان لکه چوکۍ، قالینې، مطلب پرش او ظرف یې پوره راو نیول. سر خلاصې موټر یې ونيو او سامان یې کلا ته راو چلو. دوه ورځې وروسته یې یوه مزدوره پیدا کړه چې هغه په ښه پخلي او د کور په پاکوالي کې ماهره ښځه وه. پخوا د

شتو او ښه ژوند خاونده وه. خو اوس ترې بدو پېښو او روزگار هر څه اخیستي وو. شيخ هغې ته هم تنخوا ورکوله. سهار به راتله او مازديگر به له کاره واپس کور ته تله. په اصل کې ترکمنه وه (ترکي نژاده) وه. عمر يې خوړلی وو. خو بيا هم غښتلي وه پدغه کار يې لاس بري درلود.

سليمان او هغې ښه په صداقت سره د شيخ دکور کارونه کول. کله خو به سليمان په ښکاري کسانو چې ښه مرغان به يې نيولی شول ورتلو او د شيخ لپاره يې ستونزمن کارونه سرته رسول.

افضل خان له شيخ سره پنځه شپې تيرې کړې. ځينې کسان چې شيخ هډو نه پيژندل. ورسره معرفي کړ. په دغه شپه چې د افضل خان ورسره اخري شپه وه شيخ ته يې وويل ابو زه به سبا ته درنه ځمه چې هلته د حسين به راته سوداوي. د هغه ځای کارونه چې موڅه ناڅه سم کړل. موږ دواړه به بيا راپېښه وکړو. سبا يې وختي چې افضل خان له هغه نه راتلو. شيخ ورته د لارې خرڅ او نورې پيسې ورکړې. ورته وې ويل که هلته مو پيسې په کار وي. يو تن او يا که وخت درسره موجود وو دواړه به راشئ. خو شپې به راسره وکړئ بيا به ځئ. افضل خان ترې کله چې را روانيده. په سليمان او هغه بلې مزدورې باندې د ښه کار او صداقت ټينگتيا وکړه. او بيا يې ترې د تلو جازت واخيست او لاړ.

سليمان او هغه بلې مزدورې د کلا دننه کوټې او شا و خوا ښه پاکه ساتله. دکور کارونه يې ورته په ښه وجه سرته رسول. څو ورځې وروسته شيخ د کور په سالون کې ناست وو چې سليمان ورغې ورته وې ويل. صيب بيرون يو سړی راغلی تاسره گوري هغه بيرون ورغی ورته وې ويل. وروره سترې مشې. په خير راغلي. مهرباني وکړه تاسئ څوک يئ او زما سره دې څه کار دی؟ هغه سړي ځان ور معرفي کړ وې ويل نوم مې خدايقل د رستوران کارگر یم. هلته رستوران ته ستا څو تنه ميلمانه راغلي دي. زه يې په تا پسې راولېږلم. شيخ مجيد په زړه کې شک شو. (

دا به څوک وي ؟ (څنگه خلک وو صیب د یوه تن عربي جامې وې درې تنه نور هم ورسره وو - یو تن په دریشۍ کې وو او هغه نور دواړه زموږ جامو کې ښکاریدل - د شیخ زړه واخیسته گني کیدی شي - چې کوم سعودي شیخ بلدي څوک به وي ؟ راغلي سړي ته یې وویل زه راوځم - دواړه په یو ځای رستوران ته ځو - دننه یې سلیمان هم د ځان سره د تلو لپاره خبر کړ - تمانچه یې پټه په جیب کې کینښوده له کلانه ووت - درې واړه ښار ته روان شول - په لاره یې ټکسي موټرونیو - او هوټل ته یې ځان ورساوه -

کله چې دننه رستوران ته ورننوتل - وې لیدل چې شیخ سعید له درې تنو سره ناست وو - له روغې نه وروسته شیخ سعید هغه نور وروپېژندل - بیا یې په انگلیسي ژبه هغوي ته شیخ مجید ورمعرفي کړ - دواړه شیخان پخپله ژبه لگیا شول - دواړو به په بق سره وځنډل - چې ټول رستوران به یې ولږ ځاوه - شیخ سعید تور رنگې جگ سړی وو - پسرې شونډې غټې سترگې بوندې فراشوې ږیره یې پرېښې وه چې یوازې د زڼې سر او د مخ دواړه خواوې تر څڼو پورې د وینستانو نري خط نیولي وو - د څلویښتو کالو ښکاریده - په څنگ کې ورسره په څوکۍ یوه د شنو سترگو ښځه ناسته وه - چې د سړي سره نه معلومیده - شا پوډوله خره خولۍ او خره د نارینه و دریشي یې په ځان کې وه - هغه نور دوه تنه د شیخ سعید پخواني دوستان وو چې د کاهو کاروبار یې کاوه - په وارو وارو یې د بدخشان لعلونه ، د پنجشیر زمره او د پیچ درې بیروج چلولي وو - هغه دواړه د پنځوسو کالو نه پورته وو - یوازې په انگلیسي پوهیدل - شیخ مجید هغه بل شیخ ته په عربي ژبه ډېر څه وویل - بیا یې هغو نورو ته مخ وړ واړاوه وې ویل زه اوس بیرته راځم - دی د خپل سلیمان سره له رستوران نه ووت - په بازار کې یې د ضرورت وړ خوراکی توکي راو نیول - په ټکسي کې یې واچول - د رستوران خوا ته یې ټکسي ودرولو - او بیا یې یو بل ټکسي

میلمنو ته ونيو. -میلمانه یې له رستوران نه راویستل په موټر کې کښیناستل او د خپلې کلا په لور روان شول. کله چې کلا ته ورسیدل. ټکسي نه یې ټول شیان ښکته کړل. سلیمان هغه دننه یوړل. میلمانه له کلا نه بهر شاوخوا کتل چې نه کلی شته او نه د کلا خوا ته نوره ودانې شته. -شیخ مجید میلمنو ته په انگلیسي کې وویل. -دا د ښکاري مرغانو کلا په نوم یادېږي له یوه ارباب نه مې کرایې کړې ده. -میلمنو ویلې دا خو ډېر ښه ځای دی. -د سړي پکې مغزو او اعصاب ارامېږي. -ابو ویل هو له ښاره یو څه راوړاندې ده. -مگر زما لپاره ډېر ښه ځای دی. -میلمانه کلا ته ننوتل. -او په سالون کې کښېناستل. -شیخ سعید څنگ ته هغه ښځه کښېناسته شیخ ترې پوښتنه وکړه. -څنگه څه تکلیف خو درته نشته؟ هغې وویل که تشناب وي چې دا ځان مې وینم. -شیخ لا مخکې په مزدورې تشناب برابر کړی وو. -شیخ مجید ته یې وویل ابو تشناب شته؟ ده وویل ولې نه. -مهرباني وکړه. -ښځه یې تشناب ته رهنمائي کړه کله چې هغه په نورو جامو کې له تشنابه راووتله. -وینستان یې په مخ راخواره شوي وو. -هله ښځه ښکاریده. -هغه ډېره ښکلې وه. -د دیرشو کالو نه پورته نه وه. -شنې او لږ څه تورې سترگې یې په سپین مخ کې ښکلې ښکاریدې. -نري قد، جگه ونه او جگه غاړه یې وه. -د شیخ سعید سره اوږه په اوږه کښېناسته. -ورپسې ټول میلمنو تشنابونه وکړل. -سلیمان ورته چای راوړو. -هر یوه ته یې چای مخې ته کیښود. -شیخ مجید سالون ته راغې وې ویل. -ددې ځای اوبه ښې صحي او یخې دي. -یوه تن میلمه وویل. -دلته تل د لمر وړانګې تودې وي. -هیڅ مکروب دلته ژوند نشي کولی. -دا سیمه د گازونو او چټلې هوا نه پاکه سیمه ده. -موږ افغانستان ته ډېر راغلي یو. -کله مو پکې سترتیا او ناروغي نه ده حس کړې. -د شیخ سعید ښې اوږې ته ښځې سر لگولی وو. -ده ورته پټ پټ په غوږ کې څه ویل. -هغې به په قرار قرار خالي یس Yes ویلې. -شیخ د چای پیاله کیښوده هغه

گلاب او فربنسته، و بیرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

یې له لاسه و نیوه. له سالون نه بیرون د کلا انګني ته ووتل. وړاندې د گلونو او بوټو تر څنګ په څو کیو کښینا ستل. په کلا کې ښې زینتي ونې او گلونه ولاړ وو. د کلا دننه محکه ډیره وه. یوه ښه د ناستې چوتره او د چوترې شا و خوا گلونه د اوبو لښتي او په لښتو کې روڼې اوبه بهیدلې. مطلب ښه د ناستې او باندار ځای وو.

د شیخ سعید او ورسره معشوقې یې دا کلا او دا ځای خوښ شو. مازدیګر په ختمیدو چې هغوي دواړه څنګ پر څنګ ناست وو. په پخلنۍ کې سلیمان او مزدورې دواړو هغه لیدل چې یو بل ته یې کتل او په مینه لګیا وو خبرې یې کولې. مزدورې چې په کار کې بوخته وه وې ویل.

سلیمانه دا لکه چې دواړه میړه او ښځه دي؟ هغه چې لاس یې د غوښې په غوڅولو کې وو. وې ویل. نه پوهیږم خو اوریدلي مي دي چې دا عرب شیخان ډېر عیاش خلک دي. مزدورې په داسې حال کې چې دیګ یې په څمځۍ لاره وې ویل. که ښځه او میړه هم وي. مسلمانان خو داسې نه کوي؟ هغه وویل ترور ته خپل کار کوه. موږ او تاسو څه نه دي لیدلي. له هرې خوا نه راباندې راتیټه ده. نور خلک په څه دي او موږ په څه کې. مزدورې توبه توبه وویل خدای مو دې داسې حال نه وساتي. ده وویل ترور دا زموږه شیخ خو ډېر مسلمان او ښه مهربانه سړی دی. په خدای چې په لاره روان وي او کومه ښځه مخې ته ورشي ورته نه گوري. ما معلوم کړی دی. شپه او ورځ د الله ذکر کوي. ما داسې فکر نه کاوه چې ګني دغه ښځه ده. د نارینه و دریشي یې ځان کې وه. اوس گوره چې د شیخ په څنګ کې ناسته ده. هغه نور دوه تنه په انګلیسي خبرې کوي مگر زموږ د خلکو جامې یې اغوستې دي. څوک پرې نه پوهیږي موږ یې څه کوو. هغوي پوه شه او خپل کار یې. په دې وخت کې هغه نور دوه تنه هم له کوتې نه بیرون ته ووتل. په چکر چکر د کلا دننه وړاندې لاړل دواړو

خپلو کې سره خبرې کولې سګرېټ څکول او د کلا په دننه نړۍ لار روان وو. هلته پوره شېبه سره ولاړ وو. د ماښام څه لګیده چې واپس ورو ورو را روان شو او سالون ته ورننوتل. شېخ مجید به چې پخلنځي ته ورغی. سلیمان او مزدورې ته به یې وویل. ښه کباب برابر کړئ. سلیمان وویل صیب دا خلک خو ټول د یوه ځای نه دي دا څنگه سره ملګري شوي دي؟ شېخ وویل دوي له پخوا نه په تجارتي کاروبار کې سره پیژني. هغه دوه تنه سړي د فرانس دي په انګلیسي سره ښه پوهیږي. او دا شېخ زما وطندار دی او دا ښځه یې موقتي کړې ده. ملګري یې ده. شېخ سعید لوی سرمایه دار دی. د تیلو فابریکه لري. دا ښکاري مرغان یې خوښیږي. همیشه چې چیرې ځي یوه ښځه ورسره وي. نوري یې څه کوي. په وره کې وت وې ویل. سلیمان نیم ساعت وروسته ډوډۍ تیاره کړه. هغه ویل بس نیم ساعت کې به هر څه سم وي هغوي دواړه هم سالون ته راغلل. لږ ساعدت وروسته په میز ورته ډوډۍ تیاره شوه. ټولو ښه اشتها سره ډوډۍ وخوړه. هر یوه د ډوډۍ ستاینه کوله. هغه یوه وویل. دا شاړ ځای او داسې ډوډۍ تیارول؟ شېخ مجید وویل پوهیږئ. دا افغاني ډوډۍ ده. شېخ سعید هغو نورو ته وویل افغاني ډوډۍ ډیره خوندوره ده. وروسته له ډوډۍ خوړلو نه شېخ سعید شېخ مجید ته وویل. ابو سبا ته به یو تن سړی چې بد څشان کې بلد وي زما دا دوه تنو دوستانو سره لاړشي. دوي به پوره تنخوا ورکوي. هورښتیا داسې څوک وي چې په انګلیسي او پوهیږي. شېخ وویل سمه ده. سهار ته چې ښار ته لاړو. یو څوک به درته او گورم. یو تن زه پیژنم هغه سره به خبرې وکړو. ماسخو تن تیر سلیمان ته یې وویل. میلمنو ته د خوب لپاره ځایونه برابر کړه سلیمان په بیلو بیلو کوټو کې ورته بستري برابرې کړې. شېخ سعید او ښځې ته ئې په یوه کوټه کې ورته ځای سنبال کړو. میلمانه چې ډېر سترې او ستومانه وو پخپلو خپلو ځایونو کې پریوتل. سبايي وختي لا شېخ سعید دوي

ويده وو چې مجيد او هغه دوه تنه ميلمانه ښار ته لاړل. په ښار کې نيغ يوه رستوران ته ورپورته شول. شيخ مجيد د رستوران د مشر سره په خبرو شو او هغو نورو دواړو چای څښلې. د رستوران هماغه کار کونکي چې په انگليسي پوهيده له ميلمنو سره ورسره کړ. په يوه کړايې موټر کې بدخشان ته روان شول. شيخ ترې واپس خپلې کلا ته لاړ. شيخ سعيد لا تشناب نه وو کړي چې دوي ور ورسيد. ښځه چې له تشناب نه راووتله. دى ورغى شيخ مجيد ورته په داسې حال کې چې هغه تشناب ته ورننوت وويل. هغوي سره مې سړى ورسره کړ او لاړل. سليمان په ميز چای ايښى وو. سالون ته ورغى ژوليا ته يې سهار په خير وويل. هغې هم ورته سهار دې په خير وويل. په چيا سره کښينا ستل کله چې سعيد راووت. راساً د چای ميز ته راغى. شيخ مجيد ته يې وويل. هغوي لاړل. ده ويلې هو. هغو به اوس په لاره روان وي. شيخ سعيد په داسې حال کې چې د چای پيال له يې په ميز کښوده. شيخ مجيد ته يې وويل. ابو ته پوهيږې چې دلته موږ له تاسره ښايسته ډېره موده تيروو. په مني کې به له ښو ښکاري مرغانو سره سعودي ته واپس ځوو. که دا شين سترگې خفه شي هغه پوه شو. په مسکا يې ابو ته ور وکتل. په نزاکت سره يې وويل. ته چې هر څه وايې زه يې منم. له دې نه يې سترگې بيرته شيخ مجيد ته واړولې. ورته وې ويل. ابو که ستا خوښه وي له چای نه وروسته به ښار ته لاړ شو. يو جيف موټر به واخلو چې تگ راتگ پکې کوو. زموږ لپاره په ټکسيانو کې گرځيدل د شرم خبره ده. هاغه وويل ښه خبره ده چې څنگه ستاسو خوښه وي زما در سره رضا ده.

لږ شيبه وروسته دواړو شيخانو او د سعيد معشوقې دريشياني واغوستې سليمان يې هم له ځان سره ښار ته روان کړ. د موټرو ځای ته ورسيدل. يو ټکسي موټر يې ونيو او د ښار په لور رهي شول. کله چې ښار ته ورسيدل ټکسي وان ته يې وويل. موږ د موټر پلورلو ځای ته

ورسوه - موږ غواړو چې جیف موټر راو نیسو - ټکسي وان وویل ښه صیب د ښار لوی موټر فروشی ته به مو ورسوم - کله چې د موټر پلورنځي ځای ته ورسیدل - ټکسي ودرید - شیخ مجید کرایه ورکړه - او بیا دوي د موټرو خرڅولو دفتر ته ورغلل - اسلم پوښتنه وکړه - یوه تن ورته وویل - دویم لاس موټر راسره شته دی - اول لاس جیف چې بیخي نوی وي په دې ښار کې نه پیدا کیږي - دواړو شیخانو جیف وچلولو خوښ یې شو او ترې واخیست - په قیمت او بیه کې یې ورسره دویمه خبره هم ونه کړه - سمدستي یې د موټر کاغذونه سره جوړ کړل - بیا یې جیف په مستري خانه کې (ورکشاپ کې) چک کړ - موټر ښه مکمل جوړ او بې خطره وو - پیسې یې ورته وشمارلې - دوي په خپل موټر کې کښیناستل او بازار ته ووتل - په ټول بازار کې او د ښار په سړکونو کې یې جیف وگڼاوه - ضروري شيان یې هم راو نیول - بیا د کلا په لور روان شول - د موټر په رانیولو هغوي خوشحاله په دې وو - چې د دغو دښتو اوږدې مزلې بې له خپل موټره گران کار وو -

شیخ سعید د نورو ملکونو د لوی لوی ښارونو د سیل صفا او ساعت تیږیو زړه وهلی وو - په همدې دښتو او غرونو گرځیدل ورته ښه ساعت تیري وه - او په تیره بیا د ژولیا سره د هغې هره شیبه خوښي وربخښله - هغې هم خپل وړوکی دوربین شاوخوا کلیو او تپو ته نیولی وو - خپل سیل یې کاوه د نورڅه په قیصه کې لانه وه - هو شیخ سعید په دې بهانه چې گني کله له دې ښایستونو او طبیعي ښکلاگانو د لیدو نه موږ شي - بیا به د ښو ښکاري مرغانو سره سعودي ته ستنیږي - له غرمې نه وروسته هغوي په جیف کې کښیناستل او په چکر لارل - سلیمان هم ورسره وو - چې د کیان په لور یې حرکت وکړو - په لاره کې د یوه غره بیخ ته ورسیدل چې هلته د ناستې او دمې ښه شین ځای وو - ونې وې او یو چینه وه - د تفريح ښکلی ځای وو - جیف یې وردلو شیخ مجید په عربي ژبه شیخ

سعید ته وویل چې دا ښه ځای دی. دلته به دمه وکړو. له موټره ښکته شول. ژولیا په انگلیس سعید ته وویل. گرانه دلته به عکاسي وکړو. سلیمان وویل ابو په دې غره کې ښکاریان د زرکو ښکار کوي. ځینې خطرناک لیوان هم پکې شته دی. شیخ سعید ژولیا ته د سترگو لاندې وکتل هغې ورته وویل. راخته چې دواړه هغه وړاندې گڼو ونو ته ورشو.

سلیمان او شیخ مجید د چینې غاړې ته ورغلل. د چینې یخې اوبه یې وچښلې شیخ اودس وکړ او د ماسپښین لمونځ یې قضایي ادا کړ. سلیمان هم په مانځه ودرید. شیخ د ژولیا سره وړاندې په یوه تپه کې د ونو لاندې لومړی یې عکاسي وکړه. او بیا ژولیا په دوږبین کې د غره پورتنۍ برخې بیلې بیلې لیدلې. هاغه ته یې ویلې څومره ښکلې غردۍ. دوږبین به یې کینښود او عکاسي به یې وکړه. هغې کیمره نیولې وه. شیخ ترې لاس چاپیر کړو. په غیر کې یې ونيوله. مخ یې ورواړو. مخامخ ودریدل. دواړو خپلې شونډې یو بل ته وروړې. خوله په خوله شول. بیا په یوه هواره تیگه کښیناستل. د مینې ښه ډېر ساعت تیري یې وکړه. له ښې ډیرې ساعت تیرۍ او دمې نه وروسته دواړه د چینې خوا ته ورغلل. اوبه یې وڅښلې. د جیف خوا ته هغه نور دواړه ولاړ وو. دوي ولیدل چې هغوي د دوي انتظار کوي. وروان شول او موټر ته ورغلل. سلیمان چې زلمی وو د رنګ ونې او خبرې نه هم ښکلې وو. د سترگو لاندې به یې ژولیا ته ورکتل. یوازې یې د هغې په لیدو یې خپل زړه ښه کاوه. ده هم په ښوونځي کې انگلیسي ویلې وه. خو هغسې چې د ژولیا سره یې پرې څه خبرې کړې وایې نه وه زده. کله به چې کلا کې دننه دواړه سره کومه لحظه کې یو ځای شول ژولیا به ورته وخنډل. دی به ورته په جامو کې نه ځایده. مگر خوار کې څه نشو ویلې. خالي پخپلو شونډو به یې ژبه تیره کړه. سوړ اسویلی به یې له گوگله راووت نور په یې څه کړی وای؟

هغوي جیف ته ورپورته شول. او د کور په لور يې حرکت وکړو. په لار کې شيخ سعيد سليمان ته مخ ورواړاوه. غوښتل يې چې په فارسي کې څه ورته ووايي خو وې نشو کړای. ځکه چې د هغه فارسي زده نه وه. په عربي د شيخ مجيد سره وغږمېده. د هغه سره يې ډيرې خبرې وکړې بيا مجيد سليمان ته وويل. دی وايي چې کوم داسې د سيل او ساعت تيری ځای ورته معلوم وي چې ميله پکې وکړو. ده وويل صيب ولې نه ځيني د سيند غاړې هم شته. د دښتې په بل اړخ کې ځنگل دی چې هلته خلک ښکار کوي او ميلې هم پکې کيږي. په همدغه مازديگري يې دننه په کلا کې د بيرون چوترې تر څنگ د کباب پروگرام برابر کړو. سليمان ته يې ان په لاره ويلي وو چې په کوم ځای کې قصابي کيږي د کباب غوښه ترې واخله. له يوه بازاره راتيريدل چې سليمان شيخ سعيد ته وويل صيب دلته قصابي ده چې غوښه ترې واخلم. هغه زربريک ونيو. دی چې له جيف نه کوزيده. شيخ سعيد ورته پيسې ورکړې چې دی په غوښه پسې ورشي. سليمان له قصابه د پسه دوه ورنونه واخيستل او بيرته موټر ته راغی. نو کله چې کلا ته ورسيدل د کباب زغالي منقل سليمان د چوترې تر څنگه ودرولو. بيا يې پخلنځي کې د کباب لپاره غوښه تياره کړه. مزدوره هم راپيدا شوه. شيخ مجيد مزدورې ته وويل ته يوازې وچه ډوډی او ترکاري (سبزي) درسره تياره کړه. بيا کورته ځه. نور کار به سليمان وکړي.

سعيد او ژوليا دواړه په سالون کې سره ناست وو کله چې ژوليا له بهرنه کور ته ننوته دستي يې د کور جامې واغوستې. هغه داسې وې چې تابه ويلې زیر دريشي ده. خو په اصل کې د هغې د کور دريشي وه. په تشناب کې يې ځان لږ څه سينگار کړ. وينستان يې لکه د نارينه وگردد وهلي وو. شيخ هم خپلې اوږدې سپينې جامې واغوستې له خپلې کوتې نه يې کڅوړه راويستله. په پلاستکي کڅوړه کې بوتل له ليرې څخه معلومېده

- شیخ هغې ته وویل - گرانې راءه ترڅو کباب پخیري - په باغچه کې به چکروو هو - دواړه باغچې ته ووتل او په خبرو خبرو د کلابل سرته ورسیدل - سلیمان په منقل کې سکاره ولگول - په هغوي پسې یې پام کاوه - ژولیا ته به یې په زړه کې تیر شول - (دا ولې له دې تور خپیس سره دومره مینه لري ؟) دومره ښکلې جینۍ او دا تور حبشي؟ زوغالو ته یې پکې واهه او هغې ته به ورپام کې - کله کله به چې ژولیا له هغه نه وزگار شوه - ده په ځان ورنزدې کاوه - هغې به ورته په مینه مینه ورکتل - دی به موتي موتي غوړیده -

مازديگر مانځه ته شیخ مجید خپلې کوټې ته لاړ - سلیمان په سیخانو کې غوښه ورکړه - سکاره هم په سکروټو واوختل - مزدورې د سلاتې منجمه راوړه - ورپسې یې ناابکې قابونه او وچه ډوډۍ راوړه - په دې وخت کې شیخ مجید د کباب ځای ته راغی - یوڅه غوښه او هډوکي یې مزدورې ته ورکړل - ویلې څه خاله اوس کور ته لاړه شه - هغې یوازې خو وویل او لاړه - هغه نور دواړه سعید او ژولیا په ورو ورو گامونو د کباب خوا ته را روان وو - د شیخ خبرو غوړه لیرې اوریډل کیده - سلیمان له کباب نه لوگي پورته کړل - په چوتره باندې د گیلیم له پاسه دسترخوان هوار شو - کباب هم څو سیخه د هر چا مخې ته کیښود شو - ژولیا د سعید څنگ ته په گیلیم کښیناسته - هغه لومړی له یوه سیخه د کباب پوټی ژولیا ته ونيو - بیا یې چې خپله د کباب مزه او خوند وکوت - وې ویل - ابو دا خو ډېر خوړ کباب دی - شیخ مجید پداسې حال کې چې خوله یې له کباب نه ډکه وه - وې ویل - هو ددې ځای د مالونو غوښه ډېره خوړه ده ژولیا هم خپل ملگري ته ور وکتل د تائید سربې وخوځاوه - هغه ورو کڅوړې ته لاس ورتیر کړ - بوتل نه یې په گلاس کې ځانته شراب توې کړل - ژولیا ته یې هم لږ وړواچول - دواړو گلاسونه وټنگول - بیا یې په سرواړول - شیخ مجید سلیمان ته وویل - سلیمان ته هم کباب خوره چې سوړ نشي - هاغه یوازې پکه وهله

او له کباب نه لوگي پورته کیدل. په یوه لاس به یې پکه وهله مخامخ به یې ژولیا ته پام کاوه. هغوي دواړه خپلو کې سره په ارامه کباب خوړ او خبرې یې کولې. په لومړۍ شیبه کې ورسره شیخ مجید هم لگیا وو. وروسته چې شیخ سعید له خوده ووت. ده پرې نور کار نه درلود. کباب یې و خوړ او دننه لاړ. سلیمان له کباب پخولو نه وزگار شو. د منقل تر څنگ یې کباب خوړ او ژولیا ته یې کتل. دې پوهیده چې هغه نشه ده. خو ده ترې مخ نه اړاوه. شیخ سعید ښه په خوند قرار قرار ځانته پیک اچاوه د ژولیا له تندي سره به یې و جنگاوه. بیا به یې په سرواړاوه.

ماښام خره ولگیده. سلیمان پخلنځی ته قابونه او کالي چلول. دوي ته یې نور د کباب سیخونه مخکې کینودل. شیخ چې دا ځل گلاس پورته کړ. نور پکې څه نه وو پاتې. د ژولیا غبرګې یې سر کینود. ژولیا هم اړو پر کیده. هغې یوازې دوه ځل ورسره گلاس پورته کړی وو. ولې بیا هم په خود کې نه وه. تورتم پرې ولگید خو هغوي دواړه لا هماغسې په گیلیم بې خوده پراته وو. شیخ مجید سلیمان ته وویل. په هغوي کار مه لره. پرې چې هلته په ازاده هوا کې پراته وي. وروسته به یې راوینس کړو. ته یوازې تور جای ورته تیار کیده. ابو سعید هم ډیرې نشې کوي. کله خو به یې ضرور له منځه وړي. نیمه شپه چې مجید هغوي راوینس کړل. او خپلې کوتې ته یې بوتلل. په همدې ترتیب سره یې په نشیو او میلو ورځې تیروولې.

یو مازدیګر چې هغوي په جیف کې لیرې سیند غاړې ته لاړل تر مازدیګره یې په سیند کې ولمبل. له هغې خوا چې راستانه شول په لاره شیخ سعید شیخ مجید ته وویل. ابو سبا ته که دې خوښه وي هغه لیرې د ښکار ځنګل ته لاړ شو. هغه ورته وویل سبا ته به ښار ته لاړ شو. څه کارونه دي هغه به سرته ورسو. سودا مودا به هم وکړو. بل سبا ته به لاړ شو. ده وې سمه ده. ماښام خره لگیده چې کلا ته ورسیدل. سترې

ستومانه په سالون کې کښیناستل - شیخ سعید ژولیا ته ورنزدې شو وې ویل - څنگه خوره وره په کوچ کې وغزیدې - لکه چې ډیره سترې بې؟ هغې وې سترې به نه یم خومره دې په اوبو کې وڅرخه پو لم - دی ښه ورنزدې شو س ورته وې ویل - ته خو بیخي لکه د سین ماهی داسې لامبوزنه یې - ژولیا وخنډل وې ویل - گرانه ما څو ځل اروپایي د لمبا په ښځینه ماسبقو کې گډون کړی دی - او تاسو خود ریگونو او سرو شگو خلک یاست - لمبا نه درځي په دې وخت کې شیخ مجید خپله کوټه کې په مانځه ولاړ وو - سلیمان خواړه تیارول - دوي دواړو ته د مینې او عشق وهلو چانس برابر وو - ویلې ځکه دي - دا ملا نری ده - پرې ورغوټه شو کلکه بې په غیږ کې ونیوه - هغې هم خپلې شونډې دده پیرو تورو شونډو وروړې - ښه شیبه سره و سولیدل مینه یې وکړه - ژولیا سرراپورته کړله ده نه یې او پوښتلې - گرانه دا شیخ مجید خو هم ځوان دی - ښځه یا ملگرې نه لري؟ دی هم را ولاړ شو او په څو کې کښیناست وې ویل گرانې ژولیا د هر چا خپل د ژوند عادتونه دي - څوک یو شان ژوند کوي څوک بل شان - زه او ته داسې ژوند کوو - په دې کې سلیمان ډوډۍ تیاره کړه - ټول په ډوډۍ کښیناستل -

سبابي له چایو وروسته ښار ته لاړل - په بازار کې یې د میلې لپاره ځینې ضروري شيان راو نیول او موټر کې یې واچول - سلیمان په موټر کې هر څه ځای پر ځای کول - کار یې زیات وو خودی پرې خوښ په دې وو چې له یوې خوا ډیرې پیسې لاس ته راتلې - او له بلې خوا یې ساعت ښه تیریده - دده او د ژولیا خالي د سترگو د جنگولو مینه وه -

په همدغه شیبه دواړه شیخان په کوم څه پسې لاړل - دوي دواړه په جیف کې پاتې شول - ژولیا چې له مخکې نه یې غوښتل چې له سلیمان سره خبرې اترې وکړي ولې شرایط نه وو برابر - په دغه وخت کې یې ورته وویل - سلیمان څنگه بې؟ هغه چې په انگلیسي نه پوهیده - بس دومره

بې ورته وویل - ای لایک یو مایې ډارلینگ - دا جمله یې په یاد وه - ددې په ویلو هغه دومره خوشحاله شوه وېې خندل او حتّی چې له سترگو یې اوښکې لارې - خپل لاس یې ورته له مخکې څوکی - نه را اوږد کړ - دی یې ځانته رانزدې کړو - ورته وې ویل زه هم درسره مینه لرم ته ډېر خدمتګار او ښه سړی یې - له دې دواړو نه ښکلی او ښه ځواني لرې - خو څه وکړم خپلې ولې یې ووهل - چې ګني د شیخ سعید په دام کې یم - بل چاته مې نه پرېږدي - هغوي دواړه له دوکانو راووتل - د موټر په لور ګرځېدې روان شول - د سبا ورځ د ځنګل میلې ته یې هر څه په بازار کې راوینیول - بې له غوښې شیخ مجید وویل - سبا ته چې تلو غوښه به تازه له قصاب نه واخلو - اوس به کلا ته لاړ شو - موټر ته وختل او کور ته یې حرکت وکړو - شیخ سعد موټر چلولو او ځنګ کې ورسره ژولیا ناسته وه - په جګ اواز یې وویل - ابو سبا به وختي له کوره راوځو - یو خوبه د ځنګل د لارې اندازه له چانه واخلو او له بله پلوه به قصاب ته هم ورځو - شیخ مجید ورته وویل سمه ده - سهار وختي به حرکت راوکړو - خو یوه خبره ده چې زه بالکل له دغه ځنګل نه معلومات نه لرم او نه ورته تلای یم - سلیمان ته دا دغه ځنګل لیدلی دی؟ هغه ویل نه نه صیب ما هم نه دی لیدلی - یوازې له خلکو نه مې اوریدلي دي چې ډیر لوی ځنګل دی - ځینې ښکاریان پکې ښکار کوي - واي چې ښې اوبه لري هوسی - او د غرڅه ګانو ښکار هم پکې کیږي - او اوریدلي مې دي چې دوه ساعته د موټر لاره ده - سعید وویل چې هر څومره لاره وي پروا نه لري که ژوند باقي و وانشاء الله سبا ته به ځانونه ور ورسوو - په همدې خبرو کې کور ته ورسیدل - کله چې دوي کلا ته ننوتل - مزدورې ډوډۍ ورته تیاره کړې وه - شیخ مجید خوشحاله شو - مزدورې ته یې وویل - ترور ښه دي چې ډوډۍ دې تیاره کړې ده موږ ټول وږي شوي یو - هغې په داسې حال کې چې په دیګ کې یې څمڅۍ وهله وې ویل وروړه هر څه مې درته برابر کړي دي -

سليمان په چالاكي سره ډوډۍ په ميز برابره كړه. ژوليا چې ميز ته راغله وې ويل. د استاسې خدمتگاره په كار پوهېښځه ده خومره ښه خواړه يې تيار كړي دي. شيخ سعيد ورته وويل. ددې ځاى ښځې كه څه هم له سواده محرومي دي مگر د كور په كارونو او پخلي كې اول درجه دي. ژوليا ته خو ځانته چاى هم نه شې برابرولې.

هغې وويل. هو همدغسې ده. ولې يوشى دى چې زموږ په ملك كې ډېر كم خلك په كورونو كې كله نا كله خواړه تياروي. هلته هر څوك په پخلي نه پوهيږي. تر څو چې د پخلي او اشيږزۍ په څانگه كې څوك تحصيل ونكړي. پخلي نشي كولۍ. په دې وخت كې شيخ مجيد ترې پوښتنه وكړه

بخښنه غواړم ستاسې وطن كوم يو دى؟ هغې ويلې زما وطن فرانسه دي. د ليون د ښار اوسيدونكې يم. په اقتصاد كې مې ماستري كړې ده. هلته مې په بانگ كې كار كاوه. هغه وويل ډير ښه. شيخ سعيد ترې خبره ونيوله. وې ويل. ابو زه فكر كوم تر اوسه دې له ژوليا نه هيڅ پوښتنه ام نده كړې. هغه په عربۍ كې وويل. نه نه د پوښتنې څه ضرورت نه وو. اوس چې يې ځاى راغى ترې او مې پوښتل. سعيد وويل. زه به يې پوره در او پېژنم. يو وخت زه د فرانس په دوره تللى ووم. كله چې د ليون ښار ته ورغلم. او له نژدې نه مې هغه شار وليد. ډېر مې خوښ شو. له يوه بانك تر څنگ مې په رستوران كې ځاى نيولى وو. په دويم پوړ كې مې كوټه وه. كله به چې بانك ته د پيسو او چيك د تبادلې لپاره ورغلم. له دې سره به مخامخ كېدم. دا مې ډيره خوښه شوې وه. غوښتل مې چې خبرې ورسره وكړم. مگر دا ډيره مصروفه وه. دې هيڅ نه احساسوله چې گني زه پرې مين يم. داسې يې گڼله چې عادي څوك دي. چې هره ورځ راسره سلام عليك كوي. يوه ورځ له بانكه رخصت شوه او زه ورته ولاړ ووم. لومړى مې په انگليسي ورته سلام وكړ. بيامي ورته وويل. زه درسره مينه لرم.

همدا اوس درنه هیله لرم چې په دې رستوران کې راسره چاې وڅښې -
دې لومړۍ لږ څه د ځان سره سوچ وکړ - بیا یې زرو وویل - هو ولې نه چاې به
درسره وڅښم -

دا چې د ټولې فرانس او بیا په تیره د لیون د ښار د اوسیدونکو کولتور
ډیر لوړ او عالي دي - دې هم زما هیله او خواش ځمکې ته ونه غورزو -
په رستوران کې ډېر ساعت راسره کښیناسته ځان مې وراوپیژندو - د
خپلې کوټې ادرس مې ورکړ - دې هم راته ځان رامنځته کړ - ویلې پلار او
مور مې پارېس ته تبدیلی شوي دي - دواړه هلته کار کوي - او زه همدلته
له یوه کال راپدې خوا کار کوم - ما ترې د واده پوښتنه وکړه - دې وویل -
واده مې نه دی کړی - د اوسیدو ادرس یې راکړو - له هغې وروسته به مې
هره ورځ لیده - ناسته پاسته مې پیل شوه - درې میاشتې مې ورته تیرې
کړې - ترڅو چې د رخصتۍ یا وړلې وخت یې راورسید - او دلته راسره
راغله - په دې وخت کې یې ژولیا ته وکتل وې خنډل - هغه هم مسکۍ شوه
- په زړه کې یې تیر شول - (تور حبشي پیر شونډې زه دې څه پروا نه لرم خو
چې د میلیونو ډالرو چیکونه مې چې دې ولیدل هغې تر دې شاړو ډاگونو
راوستې يم - ستا څه خیال دي چې گني - - - - -)

شیخ مجید له ځایه پورته شو وې خنډل - د دواړو په قیصه پوه شو -
سبابي چې کله شیخ مجید مانځه ته راپاڅید د لمانځه نه وروسته یې
دوي راپاڅول - وختي یې چاې وڅښلې او د ځنگل د تلو په نیت یې
سامان موټر ته پورته کړو - ښکاري چره ایز یې هم ورسره په جیف کې
کښود لا لمر نه وو ختلی چې دوي موټر ته پورته شول او د غوښې د
رانپولو په نیت د قصاب ځای ته روان شول - کله چې د قصاب ځای ته
ورسیدل وې لیدل چې قصاب د پسونو غوښې په خنجرکونو کې راځړولي
او چورکۍ پلاس سرې سترگې ولاړې دي - جیف یې ودرولو شیخ مجید او

سليمان قصاب ته ورغلل ورپسې شيخ سعید هم ورغی سعید مجید ته وویل ابو پوښتنه وکړه چې ځنگل څومره له دې ځایه لرې دی ؟

سليمان له قصابه د کباب لومړۍ درجه غوښه تول کړه. بیا یې ورته وویل تا ته دا معلومات او پته شته چې ځنگل به له دې ځایه څو کیلو متره لیري وي ؟ قصاب وویل کوم ځنگل ؟ سليمان وویل هغه لوی ځنگل .

قصاب چې د همدغه وطن سړی وو هر څه ورته معلوم وو. وې ویل یو سل او شل ۱۲۰ کلو متره له دې ځایه لیرې دی. ولې هلته خونه ځی ؟ سليمان وویل هو دا شیخان هم هغله میلې ته روان دي. قصاب په داسې حال کې چې چاره یې په بات تیره کړه له ځان سره مسکۍ شو وې ویل. هغه ځنگل خطري دی. او تاسو ---- ! چې هر څه وي وي به. اوس دوي ورته نیت کړی دی. زه هم ورسره یم. ده غوښه مو ترته یوړه. جیف شيخ سعید په قرار قرار چلولو. له کلي او دوکانو چې ووت. بیا یې پرې پښه ټینګه کړه له یو څه مزل نه وروسته مخې ته دښته راغله. ورته ویل شوي وو چې د دښتې په منځ کې ځنگل ته سړک تللی دی. شيخ سعید د دښتې په منځ خامه سړک چې خاورې د سړک په دواړو غاړو پانډونه جوړ کړي وو. جیف ور خوشی کړ چې شاته ترې خاورې او دوړې بادیدلې. ژولیا غوښتل چې په کامره عکاسي وکړي ولې د خړې دښتې نه مه وارا نور څه نه لیدل کیده. له یو ساعت د جیف د ګرځېدو تګ نه وروسته مخامخ تور ځنگل مخې ته ښکاره شو. سعید وویل ابو فکر کوم چې دا مخې ته تور ځنگل ښکاري. شيخ مجید او سليمان دواړو غبرګو ویل هو همدغه به ځنگل وي. له لږې شیبې نه وروسته ځنگل ته روسیدل. دښته ختمه شوه. نور نو ټوله شا و خوا ځنگل احاطه کړې وه. د ځنگله تر څنګه غرابښکته شوی وو. په غره کې غټې تیګې او ونې ولاړې وې چې پکې د ګرځیدو او ختلو چاره نه وه. که یو تن په ځانګړې صورت دغه ځنگل ته نژدې ورشي خامخا به چې د هر څومره سخت زړه خاوند وي وډارشي. شيخ سعید د ځنگله

مخې ته وټرودرو - سلیمان د کالیو په را کوزولو لگیا شو - مجید د ضرورت لپاره سحرا ته تیر شو - ژولیا کیمره باندې ګوني وهلې او شیخ سعید د ځنګل په تماشا شو - د مرغانو ډول ډول او اوزونه یې تر غوږ شو - ژولیا ته یې وویل ئ ته غوږ ونیسه د مرغانو شور او د بلبلو او اوزونه راځي - هغې په کمره کې وکتل چې د غره په بیخ کې شین چمن او وابنه ښکاري - کیمره یې له سترگو ایسته کړه زړ یې شیخ سعید ته ونيوه - ویلې او ګوره هغه ورته وویل - بې له کیمرې یې وینم چې ښکلې منظره ده - شیخ سعید دستي وویل ژولیا که دې خوښه وي دواړه به هاغې شنې جلګې ته ځانونه ورسو - ژولیا زړه نه کیده ډاریدله - خود ځنګل ښکلا او د مرغانو او اوزونو ورکش کړه وې ویل سمه ده ګرانه هم هغلته به لاړ شو - شیخ له ځان سره خپل بکس چې پکې تمانچه او د میلونو ډالرو چیکونه پراته وو له ځان سره واخیست - سلیمان ته یې وویل - موږ ته به کباب هلته هاغه شنې جلګې ته راوړې - ده وې ښه صیب -

سلیمان دستي په دستي د کباب په پخولو لگیا شو - هغوي له ځان سره کمبل او د شرابو کوکا کولا و کڅوړه هم یو وړه - ورو ورو د ځنګل تر څنګه هغې شنې منظرې پو لور و خوځیدل - شیخ سعید ژولیا ته وویل ګراني ژولیا زما او ستا د مینې تنده هم هغلته ماتیدی شي - ژولیا د غره د لوړې څوکې عکاسي وکړه - څو ځلې د ځنګل د بیلو بیلو ښکلاګانو عکاسي یې وکړه - پدې کې هغه شنې جلګې ته ورنزدې شول - هغوي دواړه د ځنګل ښکلا او په ځنګل کې دننه د مرغیو شور پسې اخیستی وو - شیخ مجید او سلیمان دواړو د کباب په پخولو بوخت شول - سلیمان هغه ته د ژولیا دوي وړاندې د چینې غاړې شنې جلګې ته د ورتلو وویل - هاغه یوازې خپل سر و خوځاوه - په زړه کې تیر شول - (دا د هوس په دې وخت کې موږ سره د میلې کولو او ساعت تیرۍ په قیصه کې نه دي - بس د خپلې فاحشې سره په لکي ځنګل وروړان دی) سلیمان ته یې وویل ما

او تا به دا کباب پوخ کړو. هغوي پوه شه او خپل کاري يې. دا لومړني
شیخان چې پاخه شول ورته یوې شه. هغه ویل بڼه صیب زغالو ته یې
پکې واهه او د ځنگل سیل یې هم کاوه. خپل بادار ته یې وویل. صیب
رښتیا هم چې لوی ځنگل دی. شیخ په غوړیدلې سترنجۍ ناست وو د
غره او د ځنگل دننه د مرغیو شور ته یې غوړ نیولی وو. وې ویل هو بې
شکه چې ډیر لوی ځنگل دی. په دې کې به حتمي خطرناک حیوانات هم
وي. سلیمان د منقل زغال په سکروټو واړول. څو سیخه غوښه یې پرې
کښوده. سعید او ژولیا چې جلگی ته ورنزدې شول وي لیدل چې د غره د
بیخ نه چینه راوتې ده. روڼي اوبه یې دي. د چینې شا و خوا بوتې او ګلونه
ولاړ وو. لومړی پکې دواړو عکاسي وکړه. بیا یې په چینه کې لاس
پریمنځل. لپې لپې اوبه یې مخ ته واچولې. ژولیا وویل. څومره یخې او
پاکې اوبه دي. شیخ ورته کړو. څښو به یې نه ځکه چې موږ ته معلومې نه
دي چې د انسانانو د څښلو دي او که نه؟ خالي مخ او لاس به پکې پرې
مینځو. د چینې پغاړه یې عکاسي وکړه. بیا په شنه جلگه یې کمبل هواره
کړه او دواړه پرې کښېناستل. ژولیا هماغسې په عکاسۍ کولو مصروفه
وه. شیخ له کڅوړې نه د شرابو بوتل او کولا راویستل. پخپله یې یو ډک
پیک وواهه ورپسې یې د کولا ګوټ وکړ. دویم ځل یې ژولیا ته هم پیک
ونیو. هغې ورته وویل نن زه تکلیف لرم نه یې څښم. دی ورته وغوړمبیده
په انگلیسي یې ورته وویل امکان نه لري چې راسره یې ونه وهي. دې
ترې هیله وکړه ورته وې ویل. ګرانه یوازې همدا یو به درسره ووهم.
گیلاس یې ورسره پورته کړو. نور نو بې کبابه شیخ څلور پینځه پیکه
واړول. له خوه ووت. ژولیا یې راو نیوله او خوله په خوله شو دواړه غیږ
په غیږ پر یوتل. په دې کې سلیمان څو سیخه کباب او ډوډۍ وروړه.
نزدې چې ورغی وې لیدل چې دواړه جوخت پراته دي. غلی ورغی کباب

بې ورته خوا ته کینډود په داسې حال کې چې شیخ سعید لغړ هم وو- ده ورته بد بد وکتل او ترې را روان شو.

ژولیا راپاڅیده په کباب یې سترگې ولگیدې. یو سیخ کباب یې زرزړ وخور بیا یې بل سیخ راواخیست شیخ یې وخواوه سترگې یې پټې وې. د خوځیدو نه وو. دې دوه سیخه کباب وخور. بیا یې هغه وخواوه. ورو راپاڅید ځنګیده. ژولیا یې په ځان راواړوله. لږه شیبه وروسته ژولیا پوه شوه چې اوس یې د لاسه څه نه کیږي همدا یې وخت دی. ورو راپاڅیده هغه ته یې کتل چې د حرکت نه وتلی دی. د جیب نه یې کیلي راواخیسته بکس یې خلاص کړ لومړی یې تمانچه راواخیسته لت یې ورکش کړو کارتوس یې وروستل. بیا یې له بکس نه چیکونه راویتسل پخپل د څنګ وړوکی بکس کې یې کینډول. د موټر کیلي یې هم راواخیسته. په قراره راپاڅیده غوښتل یې چې په شیخ تمانچه وچلوي. پام یې ځنګل ته شو چې لیوان له ځنګله راوتی او دوي پسې راغلي. ژولیا د شیخ له ځوانه را وړاندې شوه. له یوې تیځې راپنا شوه. وې لیدل چې ډېر لیوان رامنډې وهي. دا وډار شوه او ونې ته وخته. خپل پخواني هوډ یې بدل شو. له ونې نه یې پام کاوه چې لیوان شیخ ته راورسیدل. سمدستي یې ډارې په شیخ کې خښې کړې. په لږه شیبه کې یې د شیخ غوښې تس نس کړې. تر هغې ورکتل چې شیخ یوازې اسکلیټ پاتې شو. پوه شوه چې هغه ختم شو او لیوان پرې ماره شول. په دې وخت کې یې په لیوانو باندې له ونې نه د تمانچې ډزې وکړې. لیوان ټول وټنستیدل. ژولیا له ونې نه راکوزه شوه. او په منډه، چیغو او غالمغال د سلیمان دو خوا ته لاړه. هغوي چې دا ولیده. په چالاکی سره راپاڅیدل. او ددې مخې ته راوغاښتل. د ژولیا خوا ته چې رانزدې شول دې ورته په چیغه کې وویل ابو لیوانو مات کړو. هغوي دا پریښوده شیخ مجید سره چریز ټوپک تیار ډک کړی نیولی وو. د شیخ سعید پلو یې ورمند کړل. شاته

سليمان هم ورپسې وو- ژوليا چې د موټر خوا ته راوړسیده دستي يې جيف چالان کړ او په وار خطايي يې موټر په دښته کې روان کړ. ترڅو چې هغوي بيرته راگرځيدل دې نيمايي دښته وهلي وه. شيخ مجيد چې د سعيد خوا ته ورنژدې شو په ټوپک يې ډزې وکړې. وې ليدل چې هغه پاتې ليوان هم وټنستيدل. او دوي د شيخ سعيد د وينو ډک اسکلپټ ته په سر ودریدل. سليمان په زياته بېړه سره د شيخ سعيد پاتې اسکلپټ د وينو ډک په کبله کې تاو کړ. شيخ مجيد ته يې وويل دا راسره ونيسه چې تر موټره يې ورسو. هاغه ورسره په شريکه ونيو او ترڅو چې د موټر خوا ته راوړسيدل گوري چې جيف ژوليا بيولي دی. مازديگر نژدې وو چې سليمان شيخ ته وويل صيب دا به هم دلته ځای پر ځای پرېږدو او موږ بايد له دی ځنگل نه ځان اوباسو. که ناوخته شي نو بيا دلته د ليوانو خطر هشته دی. هغه وويل. دا مری به څنگ شي؟ سليمان وويل دا به په دې دری کې تاو کړو او د پاسه به پرې تيگې او خاورې واړوو. ترڅو دا پاتې مری ليوان ونه خوري. دواړو په خورا چالاکی سره مری ښه سم په خاورو او تيگو کې پټ کړو. د پاسه يې پرې منقل او پاتې سامان کيښود او هغوي په سرک را روان شول. ټوپک سليمان غاړې ته واچاوه. دواړو گړندي او د خړپ مزل پيل کړو. ترڅو چې د ماښام خړه لگيده هغوي له ځنگل نه ښه ډېر راليرې وتي وو. پوره ډيره دښته يې له پښو رالاندې کړې وه د ماښام تور تم په لگيدو سره هغوي له ځنگل نه دومره وړاندې راغلي وو. چې د ليوانو له ويرې خلاص شوي وو. شيخ وويل سليمان ته رسبا به له دښتې نه ووځو. صيب زه پوره بلد نه يم خو توکل په خدای خواري به کوو.

له درې ساعتو مسلسل گړندي مزل هغوي دواړه ستري کړي وو. ابو وويل لږه دمه به وکړو. سليمان وويل ښه صيب سمه ده رښتيا ام چې موږ ډير گړندي راغلو. ابو ساعت ته وکتل د شپې يوه بجه وه. سليمان ته يې

وویل اوس خو یوه بجه ده. کیدی شي د بنسته نیمایي ته رسیدلې وي؟ هغه وویل هو صیب کیدی شي. نوره به لږ څه په قرار ځوو. د ځنگل له خطرې بچ شوي یو. صیب راځه چې ځوو. بیا یې مزل پیل کړو. د شیخ سره په بوتل کې اوبه وې. دواړو لږې لږې وڅښلې له څو ساعتو مزل نه بیا ستړي شول دمه یې وکړه. د شپې درې بجې وې. شیخ وویل سلیمان د اسمان غاړې سپینې شوې د سهار رڼا په لگیدو ده. زه نور له حرکتې لویږم. سلیمان ورته وویل. کنښنه دلته به ډېره دمه ونیسو. د سړک پغاړه دواړه کنښناستل د شیخ سره څه کڅوړه وه هغه یې د خپل سر نه لاندې کړه په محکه وغزید وې ویل سلیمان ته هم وغزیده. چې دمه شپې. هغه وې نه صیب پروا نه لري. زه به ناست یم. ته لږ پریوزه. شیخ د غزیدو سره سترگې پټې شوې. سلیمان پوه شو چې شیخ ستومانه شوی دی. پرېږده چې لږه یې سترگه پټه شي ده هم خپل سر په زنگنو کینود. سلیمان چې سر راپورته کړ سپین سبا وه. شیخ لا هماغسې خړیده. سلیمان له ځایه پورته شو مخې ته یې پام وکړ. وړاندې یې یوه غونډۍ او ونې په نظر شوې خوشحاله شو گنې چې د بنسته مو وهلې ده.

ابو یې راوخواوه. هغه په وار خطایۍ راجگ شو. سلیمان یې ولاړ ولید. ورته وې ویل. صیب سهار دی مخې ته غونډۍ او ونې ښکاري. ځان به ورو رسو. شیخ سترگې او مښلې را پاڅید بدن یې کلک نښتی وو. سلیمان ورسره په را پاڅیدو کې مرسته وکړه. گوډ گوډ وړاندې لاړ. تشې متیازې یې وکړې. بیرته د هغه خوا ته راغی وې ویل. سلیمان ښه ده چې ورځ شوه اوس چاره کیږي. راځه چې ځوو. بیا روان شول مزل یې کاوه، کاوه ډېر ساعت وروسته د هغې تپې خوا ته ورنزدې شول. د پټې بیخ ته بوتی ولاړ وو. نزدې چې ورغلل. په ژوره کې د بوټو له منځه ځینې حیوانات لکه هوسی، گیدرې او نورو راوتل او منډه یې کړه. موږ له پاسه ولیدل چې د بوټو په منځ کې په ژور ځای کې څه اوبه هم شته دی.

دوي له دغو گیدړو او سور لنډیونه ډارنه درلود - ځکه چې د ځنگل لیوانونه روغ را خلاص شوي وو - له تپې نه چې راتیر شول پس له دوه ساعتو مزل نه ورته مخې ته ونې او کلی بڼکاره شو - دوي چې هلته ورسیدل وې لیدل چې کلی دی ابادي ده - اوبه دي ونې وي انسانان دي - دوي له سړکه وگرځیدل کلي ته ستانه شول - په لاره یې د جومات پوښتنه وکړه - راساً جومات ته ورغلل - ماسپښین د لمانځه وخت وو - د کلي خلک جومات ته راغلي وو - په ټول کلي کې ترکمن او سیدل - د لمانځه نه وروسته سلیمان خلکو ته ټوله قیصه وکړه - خلک حیران پاتې شول - یوه تن وویل - وروره خدای را خلاص کړي یاست کنه هغه ځنگل کې ډېر خطرناکه حیوانات دي - سلیمان خلکو ته وویل موږ وړې یو پښې مو پرسیدلې دي - سمدستي د کلي یوه مشر سړي وویل تاسو مه وار خطا کېږئ - هر څه به وشي - یوه سړي ته یې وویل - هله ته لاړ شه موټر راو له - د خککو له منځه یې شپږ تنه وټاکل چې په موټر کې مړي پسې لاړ شي - دوي دواړه هغه له ځان سره کور ته روان کړل -

شیخ مجید جیب ته لاس تیر کړ پیسې یې راویستې چې د موټر کرایي والا ته یې ورکړي - همدغه مشر ورته وویل پروا نه کوي - زما سړی به یې ورکړي چې مړی یې راوړو - بیا به گورو دوي ورسره کور ته لاړل - او هغه کسان د موټر راتلو ته په سړک کې انتظار ودریدل - شیخ مجید او سلیمان یې کور ته بوتلل په خوش خانه (حجره) کې یې کښینول - لومړی یې ډوډۍ چاې ورکړل - بیا یې لږ ساعت وروسته ورته وویل - استراحت او ارام وکړئ - هغوي دواړه ویده شول - هغوي موټر راوست او په مړي پسې ځنگل ته لاړل - کله چې هلته ورسیدل - مړی یې له خاورو او تیگونو نه راویوست - او موټر کې یې واچاوه - هغه پاتې سامان یې هم موټر ته پورته کړ - مازدیگر نژدې وو چې کلي ته یې مړی راوړساره -

شيخ مجيد او سليمان دواړو خوب کړی وو. له ډوډۍ او چاي نه وروسته يې د مړي راوړولو ته يې انتظار کاوه. کله چې په مړي پسې تللي کسان له موټرو رانېکته شول. د ارباب د حجرې مخې ته د کلي نور خلک هم راغونډ شوي وو. شيخ مجيد لومړی د موټرو کرایه پرې کړه. بيا يې له هغو خلکو او له اربابه مننه وکړه. وې ويل ارباب صيب ستا او ددې کلي د خلکو احسان نشم هيرولی. ددې زحمت او تکليف چې له موږ سره مو وگالو. الله دې اجر و نه درکړي. اوس به ستاسو په اجازت سره دا مړی يوسو. چې د لېږلو په کار پسې وگرځوو. وروڼو لاس پورته کړې دعا وکړې ټولو خلکو لاسونه پورته کړل. دعا وشوه. دوي دواړو له خلکو اجازت واخيست او د مړي سره په موټر کې کښينا ستل. د ښار په لوري يې حرکت وکړو د ماښام اذان ته د مزار ښار مرکز د مخابراتو خانگې ته ورغلل سمدستي يې د ميت (مړي) کورنۍ ته خبر ورکړ. خپله کورنۍ يې هم خبر کړه. او ورته وې ويل چې مړی به د کابل هوايي ډگر نه سعودي ته درځي. زه به هم له مړي سره درځم. کله چې مې له کابل نه پرواز کاوه. بيا به هم درته ټيليفون وکړم. د مزار په ښار کې يې مړی په تابوت کړو. په يو بل موټر کې يې کړی کابل ته انتقال کړو. نيمه شپه وه چې کابل ته ورسيدل. په يوه سراي کې يې موټر ودرولو. دوي په هوټل کې ترسهاره ارام وکړو. کله چې رسميت پيل شو. شيخ لومړی د سعودي ټکټونه واخيستل. سليمان ته يې وويل ته به واپس کلا ته ځان رسوي. د هغې ښځې پام در سره کوه چې موټر يې چيرې بيولی دی. او هم چې مزار ښار ته ورسيدې د پوليسو قوماندانۍ کې د ژوليا رپوټ ورکړه. چې پوليس يې په لټه کې شي. شيخ په هماغه ورځ مړی سعودي ته انتقال کړو. سليمان له کابل نه د مزار لين موټر کې کښينا ست. مازديگر لوړو چې مزار ته ورسيد لومړی يې د ژوليا او جيف رپوټ پوليسو ته ورکړو. او بيا د کلا په لور روان شو.

کوم وخت چې ژوليا جيف کلا ته رارسولی وو. کيلي يې مزدورې ته ورکړې وه. او خپله په بېړه تللې وه. هغې له ځان سره داسې فکر کړی وو. (ښه به دا وي چې موټر پرېږدم که چيرته گير راغلم نو بيا ويلى شم چې له خپلې ويرې مې جيف راتېستولی وو) د موټر کيلي يې مزدورې ته ورسليم کړه او خپله څره دريشي يې واغوسته او لاړه. يوازې دومره يې وکړل چې مزدوره يې په اشارو پوه کړه چې گني زه واپس راځم. هغه په خورا بېړه تر ښاره ځان ورساوه. او بيا يې له يوه ټکسي وان سره د کابل د تلو خبره وکړه. هغه ورسره او منله او سمدستي د کابل په لور ټکسي روان شو. ټکسي وان جگ غنم رنګ سړی وو. د دېرشو کالو به وو. هاغه فکر کاوه چې دا کوم خارجي سړی دی. په انگليسي ورسره نه پوهيده. ژوليا شاته سيټ کې ناسته وه. دريشي او خولۍ يې د نارينه و په سر کړې وه. هيچا پرې د ښځې باور نه کاوه. ټکسي وان خپل موټر چلاوه. ژوليا په شاته سيټ کې خوب وړې وه. په يوه ځای کې ټکسي چلونکي غوښتل چې په چينه کې اوبه وڅښي. موټر يې د غره بيخ ته د چينې په خوا کې ودرول. په شيشه کې يې شاته وريام کړ. وې ليدل چې د هغې د قميص په درز کې يې سپينې سينې ښکاري. ټکسي وان په شک کې شو. بيا يې ورته مخ راواړولو. په زير زير يې ورته وکتل. د خولۍ تر څنډه يې اوږده وينستان راوتلي وو. دې پوه شو چې دا خو سړی نه دی ښځه ده. له موټر ښکته شو چينې ته ورغی اوبه يې وڅښلې چې راپورته شو. په زړه کې يې تير شول. (دا خو ډېره ښکلې ښځه ده که خواهش ترې وکړم څنگه به شي؟) په ورو ورو گامونو موټر پلو ته راتلو او بيا يې په زړه کې تصحيح ونيو (که په رضا نه کيده زور خو چا وړی نه دی) د موټر دروازه يې خلاصه کړه. د دروازې په گروپ هغه راويښه شوه. هغه د دوه شپو يې خوبه وه. سترگې يې وغړولې. موټر وان ورته وويل اوبه وڅښه چيتې ته يې اشاره وکړه. هغه له موټره راکوزه شوه چيتې ته ورغله اوبه يې

وځنېلې او مخ ته یې هم یوه لپه او به واچولې. دی پرې سم پوه شو. چې
نېڅه ده. همدلته یې له ځان سره فیصله وکړه چې په تنګي کې به ورسره
گورم. ژولیا چې او به وځنېلې بیا یې شا وخوا او پورته جگ غره ته پام
وکړ. له یوې تیګې شاته شوه. تمانچې ته یې مرمۍ ورتیرې کړې. د
ټکسي چلونکي پرې پوه نشو. هغه په پوره باور سره پخپلو ورو ورو
قد مونو موټر ته راغله. او پخپل ځای کېنيناسته. چلونکي ورته وویل.
بنکلی ځای دی. دا خبره یې څه په فارسي او څه په انګلیسي گډ وډه
وویل. هغې یوازې نرۍ مسکا وکړه. بنکلي سپین غاښونه یې بنکاره
شو. نازکه انتګي یې سره واوختل. ټکسيوان بیا په زړه کې وویل.
قسم په خدای چې له دې کرایه ام پرې تیریم خو چې (-----) په دې وخت
کې یې هغې ته اشاره وکړه کېنینه چې څو. ټکسي یې چالان کړ او شاته
شاته یې په اینه کې ورکتل. هغې پرې هډو خیال ام نه راوړو.

کله چې موټر تنګي ته ورسید. ده ټکسي ودرولو. او پخپله گړندی
وړاندې د ونو منځ ته ورتیر شو. لږه شیبه وروسته هغه واپس ټکسي خوا
ته راغی. دې ته یې په اشارو وویل که کوم احتیاج رفع کول غواړې. هغو
وړاندې ونو ته ورشه. ژولیا پوه شوه او له موټره نېکته شوه. رښتیا هم
چې خالي متیازو تینګه کړې وه. د شنو او گڼو ونو منځ ته ورغله. څو
دقیقې وروسته دی هم ورپسې ورغی. زړه یې هېڅ طاقت او صبر نه کاوه.
د هغې خوا ته ورغی. هغه له ځایه راپاڅیده. دی مخې ته وروړاندې شو
او بې ځایه حرکتونه یې پیل کړل. هغه ورته په خدا شوه. ده وې گڼي
جینۍ راته وخنډل کار کیږي. سمدستي یې د هغې سینو ته لاس ور
وغزاوه. هغې ورته په انګلیسي وویل څه غواړې. څه کوي؟ ټکسي وان
ورحله کړه او هغه یې تینګه په غبر کې ونیوه. هغې ورته بیا په اشاره
ووویل ته لمانه څه غواړې. دی لکه د ځناور غوندې زور واهه چې راچپه
یې کړه. له پښو نه یې ونیوه. په محکمه یې وویشته. هغه خوړ شوه په خپله

ژبه یې څه وویل په قهر او غضب شوه. ده ترې پتلون راکش کړو. هغې دفاع کوله. دواړه لاسونه یې خلاص وو. هغې یې په بوکس محکم وواهه. په پوزه یې وینې راماتې شوې خو په ځان نه پوهیده. دا یې په پښو کې ټینګه نیولې وه. دواړو ښه شیبه په مخکې یو پر بل زور وواهه اخر دا پوه شوه چې نه مې پرېږدي. په چالاکی سره یې له جیب نه تمانچه راویسته. په داسې حال کې چې د هغې سرتیت وو ددې نه یې پتلون هم ویستلی وو. په سړي دوه ډزه وویشت یو ډزه سترګه ولګید. دسټي یې لاس سست شول. ژولیا راپاڅیده پتلون یې ټینګ کړ. هغه ته یې ورکتل چې خریده، خریده وینه ترې روانه وه. تر هغې ورته ولاړه وه. چې ساه یې وخته. بیا یې د موټر کیلې ترې له جیب نه راواخیسته. او په منډه ټکسي ته ورغله. موټر یې چالان کړ او د پلخمري په لور پناه شوه. په خنجان او سالنګونو واوخته مازدیګر لانه وو چې کابل ته ورسیده کله چې کابل ته ورسیده ټکسي یې د پوهنې وزارت مخې ته ودرولو. په همدغه ورځ یې ټکټ واخیست په اریانانا کې دوی. ته لاره.

څلورم څپرکې

په افغانستان کې له پخوانه د ځنگلونو غیر قانوني وهل د داخلي او خارجي تجارتو له خوا کیدل. په خاص ډول سره د کونړ د غرونو نختري خوهره ورځ یې رحمه وهل کیدې. په داسې شکل سره چې کوم نختري چې به پیرې او اوږده ونه وه له هغې نه به یې گوردې جوړولې د رسا تنکیونیا لگیو نه یې ستنې او ډاگې جوړولې. دغه کار د یوه سړي نه وو. دا د څو کسانو مزدورانو چې په تېرو هلو او د لرگیو په راکشولو کې یې مهارت درلود د هغوي کار وو. دغو څو تنو د غرونو او بانډو اوسیدونکو به د تجار په حواله یو مکمل ځنگل چې تر پینځه سوه گوردو به رسیدل او ډاگې به لا تر زرو زیاتې وې وهل کیده. چې په کونړ کې د پیچ درې ځنگلونه د شورپیک، څپرې او اسمار د غرو ځنگلونه ان له پخوا نه سپیره شوي دي کله به چې نختري و وهل شوې. بیا به یې په تېرونو و توگلي له غټو نخترو نه یې گوردې له ځینو نه یې چار تراش او له نیالگیو به یې ډاگې توگلي. بیا به په ډله سره له غره نه د گوردو په لارو مزدورانو په اړمونو راکشولې او په ځینو ځایو کې به یې په رسیو کې لارې ته سمولې او بنکته یې راکښولې. تر څو چې به لاندې د سیند غاړې گودرته ورسیدل. تجارانو به د غرونو مزدورانو ته یوه ناڅیزه مزدوري ورکړه. او هغوي به بیا غرونو ته جگ شول. د سیند پغاړه پراته لرگي به تجارانو په سمه کې د کلیو خلکو ته په چپه کښی ورکړل. چې دغه مزدورانو ته یې چپه کښ او د لرگیو بیول په سین کې چپه ویلي یعنی چپه او چپه کښ. چپه کښو به د ژمي په موسم کې چې او به به کمې وې لرگي خوشي کړل کومو تیگو ته به چې بشونه ونښتل په اړمونو به

بې ازادول او مخ ښکته يې په اوبو کې لاهو کول. د اوړي او پشکال په وخت کې به چپه کېږد او ډاگو، يا بشونو نه ټلونه وتړل. د شپې له خوا يې په قاچاقي ډول سره د حکومت نه په پټه توگه تر جلال آباد او له هغه ځايه تر پاکستانه رسول. د معمول سره سم به تجارانو د هغې وخت علاقه دريو او ولسواليو کې بدې ورکولې. کم پهره داران به چې د سيند پغاړه په پهره ولاړ وو. د ټلونو والاو باندې يې ډزې نه کولې. په دغه جريان کې د گلاب پلار او ورسره الطاف حسين پنجابي له پخوانه ډېرې نخترې پاکستان ته چولې وې. کله چې د داؤد رژيم ړنگ شو. د خلقيانو رژيم منځ ته راغی په لږه موده کې دننه دننه ځينې دغسې قاچا قبران او د ملي شتمنيو لوټماران ونيول شول چې په دغه لړ کې د گلاب پلار او هغه پنجابي هم وو. له نورو بنديانو سره په پلخري زندان کې واچول شول او بيا يې له منځه يووړل.

گلاب تر ډيره د خپل پلار د بند يتوبه بې خبره وو. هغه او فرېستې خپل درسونه ويل. د هيچا سره په هيڅ سازمان او گوند کې نه وو.

هغوي د کلي له حاله بې خبره وو. په کلي کې د يوې غونډې په جريان کې يو تن پاڅيد د کلي خلکو ته يې وويل. ورونيو دا نوی خلقي دولت ستاسو دولت دی. مگر هغه کسان چې له پخوانه يې ستاسې سره ظلم او ناروا کړي دي او په تيره بيا هغه غله او قاچا قبران، فيوډالان چې ځينو يې زموږ د غرونو نخترې وهلي او معدنونه يې غلا کړي او نورو ملکونو ته يې قاچاق کړي دي. دغسې کسان به نيول کيږي او په سخته جزا به رسيږي. له تاسو نه هيله لرم چې ددغسې کسانو په ضد مبارزه وکړي او د خپل دولت سره په گډه همکاري وکړئ.

تاسو ته معلومه شوه چې ددې کلي احمد خان ونيول شو. افضل خان چې له يوه پنجابي الطاف حسين سره يې له اوږدې مودې راهسې د کونړ د غرونو نخترې پاکستان ته چلولي دي ونيول شول او د قانون منگولو ته

و سپارل شول. او هغه د برې خړا باندې اخواني ملا چې زموږ دولت په ضد یې تبلیغ کاوه ونیول شو. په دې وخت کې یوه بل خلقي چیغه پورته کړه وې ویل. ژوندی دې وي د افغانستان د خلق دموکراتیک ګوند. نورو وویل ژوندی دې وي. بیا ورپسې لاسونه وپړ قیدل. دغه شان میتینګونه او غونډې په ښارونو او کلیو کې روانې وې. ډیرو خلکو په لومړیو څو میاشتو کې له خلقي دولت ته هر کلی کاوه. خو دا چې خلقيان د ساده باده پر ګڼیو زامن وو. له تودو احساساتو نه ډک زړونه یې وو. د کار او دولت دارۍ تجربه یې نه وه زرتري ورانه شوه. د اولسنو د زړو تشکیلاتو سره یې ټکرو وکړو. هر څه ترې وښوریدل. له یوې خوا نه نیول رانیول، بې تجربګي په دولت دارۍ نه پوهیدل او له بلې خوا نه د سور لاس راغزیدل د شور د بدلون ستنې و خوځولې. له یوې ورځې وبلې ته کمې وو. د ښار کلیو او بانډو خلکو د خارجي تبلیغاتو او مادي او معنوي مرسته سره د دولت په خلاف تخریب زیاتیده. ځینو ځایونو کې ضد پاڅون او حملې پیل شوې.

ګلاب او فرېښته دواړه د خپلو پلرونو د نیولو نه خبر شول. یوه ورځ هغوي د پوهنتون په کتابخانه کې ناست وو. خپلو کې یې په هدې موضوع غږیدل. ګلاب په خفه او ستومانه حالت کې وو چې فرېښتې ته یې وویل. فرېښتې زه به لومړی دا پته ولګوم چې زموږ پلرونه په کوم زندان کې دي؟ هغې وویل ګلابه رښتیا زموږ صنف کې یوه جینۍ ده ګلالۍ نومېږي. هغې ته به ووايم چې په پلرخڅي زندان کې یې پوښتنه وکړي. هغه مې نزدې ملګرې ده. پخپله خلقي ده. او د نورو سره پوره پیژني. او ته هم سر له نه پوښتنه کوه دواړه همدا فیصله وکړه. درس ویل ورته خوند نه ورکاوه. له کتابخانې نه ووتل. د خپلو پلرونو په لټه کې شول. دوه ورځې هغوي سره یو بل ونه لیدل. په دریمه ورځ فرېښته د خپلې یوې ټولګي والې سره مرکزي لیلیې ته د ګلاب په پوښتنه ورغله. دروازې ساتونکي

ته يې دهغه نوم او پته ورکړه. لږه شيبه وروسته هاغه راغی په داسې حال کې چې رنگ يې زير زبينلی، شونډې يې وچې په بدو حالاتو دروازې ته راغی. فرېستې چې له ورايه وليد. وار خطا شوه. هغه چې ورسره ستړي مشي کول دا په ژړا شوه. سترگو ته يې د ستمال ونيو. گلاب ورته کړو. ولې څه شوي څنگه ژاړې؟ له دروازې نه را وړاندې شول. هغه بلې جينۍ هم ورسره وژړل. فرېسته سلگو نيولې وه. ده ورته ويل مه ژاړه. ته خو ووايه څه خبره ده؟ هغې په ژړا کې وويل گلابه پلار مې پيدان شو. خامخا يې وژلي دي. ده وې بس بس د لارې سر دی فرېستې محصلين گوري وړه خو نه يې چې ژاړې؟ په دې وخت کې د مرکزي ليلې مخې ته د علي اباد روغتون پلور او اوختل. فرېستې بيا په ژړغوني غږ وويل. څنگه به نه ژاړم. خدای خبر چې پلار يې راته په څه ډول مرگ وژلی دی؟

دې لوتکي ورته په قهر شوې ويل. ای لیونۍ. هسې فکر مه کوه گني چې ستا او زما پلار به يې وژلي وي. کيدی شي په کوم زندان کې بنديان يې. ستا په ذهن کې د مرگ خبره گرځي خوشي سوچونه مه کوه. اخر به يې ځای معلوم شي. بس دی اوښکې پاکې کړه. هغې اوښکې وچې کړې. گلاب ته يې وروکاته وې ويل. دا شونډې دې ولې داسې وچې دي. رنگ دې هم زير دی. ده وښکې کوږ کړوې خندل. ويل دا خودا دوه ورځې لږ ناروغه ووم. هغې وويل ته چې ناروغه وې نوزه دې ولې نه خبرولم. ما ويل چې زهيره نشې. پدې وجه مې خبر نه کړې. دهغې بيا زنه ورپيښه اوښکې يې راماتې شوې. ويل نه سمه خبره راته وکړه. گلابه ده ويل فرېستې په خدای قسم چې زه ناروغه ووم. اصلي خبره خو يې ترې پټه کړه. چې د دواړو پلرونه په څرخي پله زندان او هم په نورو زندانو کې يې درک څرک ونه لگيد. په زړه يې تيره کړه خو هغې ته يې څه ونه ويل. هغې بلې جينۍ ته يې مخ ورواړاوه ورته وې ويل خورې دا خو زمانه اوري. ته ورته ووايه چې دا اوښکې بې ځايه نه تويوي. دا دي دا اوس هم زه له چا

سره گورم. همدا وظيفه مې ورکړې ده. ورځمه چې څه يې راوړي دي. دا خبرې يې کولې او په لاره روان وو. ترڅو د علي اباد په سړک ان د نسوانو ليلې ته ورسيدل. هلته ده بيا هغې ته وويل فرېنستې ته بې ځايه ځان له مړۍ مه نيسه. سبا ته به په کتابخانه کې گورو. اوس نوزده درنه لارم. د خداي په امان. هغوي دواړه خپلې ليلې ته ننوتلې او ګلاب مرکزي ليلې ته لاړ. ګلابه په مړو مړو قدمونو تر ليلې ورسيد. څنگه چې خپلې کوټې ته ننوت په بستره کې کښيناست زړه کې يې تير شول. (زه فکر کوم چې موږ دواړه به هم ونيسي ښه به دا وي چې دا پوهنتون ورته پريږدو. موږ نور دلته تحصيل ته دوام نشو ورکولی. هو همدا سې ده. ماته چې ښکاري ښه به دا وي چې په وخت ځانونه او باسو. سبا ته به فرېنستې سره مشوره کوم).

ده د ماښام ډوډۍ تر پيله همدا سوچ کاوه. له دې نه يې بله لار نه وه. سبا ته له تدریسي نه وروسته دواړه د پوهنتون کتابتون ته ورغلل. ځانته په يوه ميز سره کښينا ستل فرېنستې ته يې وويل څه دي اوريدلي دي؟ هغې سوړ اسويلی و يوست وې ويل بېگانه مې له يوې جينۍ نه چې هغه هم خلقي ده پوښتنه وکړه. ما ويل دا دولت چې دا فيوډالان او خانان نيسي څه ورسره کوي؟ هغې لومړي په کټ کټ وخنډل. بيا يې وويل هغه کسان چې د دولت په ضد يې بد تبليغ کړی وي. ژوندي يې نه پريږدي. او ځينې نور ځاين او ملي غداران هم له منځه وړي. او ځينې په پلڅرخي کې بنديانوي. ولې؟ څنگه دې پوښتنه وکړه؟ دې ويل هسې دا ځينې محصلين چې په نورو تنظيمونو او گوندونو کې دي لکه اخوانيان، افغان ملتیان، شعله يان او داسې نور چې نيول کېږي هغوي سره څه کيږي؟ هغې يو ځل بيا مغروره شان خدا وکړه وې ويل. خوله دوي هم دغه سلوک کيږي. څوک چې ډېر ضد فعاليت کوي هغه نابوديږي. او ځينې چې خالي د بل گوند غړي وي. د هغوي ځای د څرخي پله زندان دي

- په دې خبره یې زما د سرغونی زیگ شو- نور مې ورته هیڅ ونه ویل -
گلاب ورته غلي شان داسې وویل - د ظالم زامن هره ورځ محصلین نیسي
او چیرته یې وړي - کله مې ویره په دې وشي چې نه خلقي یم او نه په بل
کوم گوند کې - خامخا انسان دی که له خولې نه مو غیر ارادي ضد خبره
وشي بې مرگه مې نه پرېږدي - خو زه درته یو وړاندیز کوم - ته پکې څه
وايي؟

هغه ښه متوجې شوه وې ویل گلاب به د څه وړاندیز؟ ده وې فربنستې زه خو
وايم چې یو ځل کلی ته تللی وایې - هلته مو د حالاتو نه ځان خبر کړې وای
- بیا به مو تصحیم نیولی وای - ما ډېر کونښ وکاوه هیڅ معلومات مې
تر لاسه نکړو - ته پکې څه وایې؟ هغه د گلاب په دې خبره لږ څه راضي او
خوشحاله شوه سمدستي یې وویل که زما او ستا د پلرونو نیولو نه دلته
زموږ ټولگي وال گوندیان خبر شي باور وکه چې نیسي مو - همدا ستا
نظر زما نظر دی - یو ځل خو به تر کلي لاړ شو - بیا به گورو گلاب پوه شو
چې فربنسته ورسره هم نظره ده - وې ویل - بستري به نه تحویل و ځکه چې
بیا راباندې پوهیږي - خالي خپل سامان به په بکسونو کې واچوو او سبا
ته به زه د سهار په نهو بجو لیلیه نسوانو مخې ته درته ولاړ یم - ته به دې
ضروري شیان درسره راواخلي او نور په پرېږدي چې څوک درباندي پوه
نشي - دواړو دا پریکړه وکړه - او د کتابتون نه راوتل او لیلیې ته لاړل -

په دغه شپه گلاب ډېر خفه وو ټوله شپه په دې سوچ کې وو چې گني له
تحصیل نه به پاتې شي - هاغه د تحصیل او زدکړې سره ډېره علاقه ده -
سهار چې د کوټې ملگري یې درس ته خپلو پوهنځیو ته روان وو - ده سوږ
اسویلی ویوست - تر څو د کوټې ملگري یې ټول ووتل او دی یوازې پاتې
شو - خپل ځینې ضروري سامان یې بکس کې واچول - او د لیلیې نسوانو
په لور رهي شو - په سړک کې یې یوه ټکسي موټر ته لاس ونيو - دی په
پوره نهو بجو لیلیه نسوانو ته ورغی کتل چې فربنسته ولاړه وه - دی زړه

ټکسي ورنېکته شو او د هغې بکس يې په ټکسي کې کيښود. ټکسي چلونکي ته يې وويل استاد څه چې پل محمود خان ته ځو. دوي دواړه په شاته سيټ کې ناست وو. گلاب هغې ته وويل څه مشکل خو نشته؟ نه نه مشکل نشته مگر گلابه ته پوهيږې چې پرون رايسي مې وضعه پدې ښه نه ده چې تحصيل مو پاتې کېږي. واللّه که مې بيگا ټکی خوب کړی وي. سهار چې نورې جونې درس ته روانيدې له معمول سره سم يې ما سره يو ځای تللې. خون مې ورته وويل. يو چاته انتظار کوم. لږ وروسته به درشم.

بيخي ژړا نيولې ووم. په دغه ساعت هم د هغې ستوني راډک شو او ښکې يې راماتې شوې. هغه زر دستمال ورکړ ورته وې ويل دا څه کړې. دا د ژړا وخت دی چې اوښکې دې روانې دي؟ پروا نه لري هر څه به په خیر سره پخپل وخت سره کيږي. يو ځل خو په خير کلي ته ورسېږو. بيا به گورو. نور به په دې باب هيڅ تشويش نه کوي.

دوي لا په دې خبرو کې وو چې ټکسي د محمود خان پل په هډه ودرید. له ټکسي نه يې خپل بکسونه له ځان سره واخيستل او د جلال اباد د موټرو هډې ته ورغلل. په هډه کې يو سوريي موټر تيار وو چې حرکت وکړي. دوي هم ورپورته شول. او دواړه په څوکۍ څنگ په څنگ سره کښيनाستل. لږه شيبه وروسته کلينر استاذ څه په خير غږ د سرويس له شانه وکړ او موټر روان شو. تر تنگې پورې کله چې سرويس د حربي پوهنتون نه تير شو. او د تنگې خولې ته ورسيد. دوي دواړه پخپل چورت کې غرق ول. گلاب له حان سره څه فکر کړی وو. زريې هغه په څنگل ووهله ورته وې ويل. لکه چې هر څه دې له لاسه ورکړل ولې خبرې نه کوي؟ د هغې رواني حالت هغسې نه وو لکه څنگه به چې پخوا وو. يوازې دومره يې وويل ښه دي چې ته راسره يې لکه ټوله دنيا چې راسره وي. نو بيا چپ ولې يې؟ چپ خو پدې ووم گلابه زما او ستا هغه وعده چې د لږو زده کړو سرته

رسولو په حقله مو کړې وه. فکر کوم چې ماته شي. ما خو درته مخکې وویل چې ددې په باب هیڅ فکر مه کوه. ته خو دومره صبر وکړه. چې کورته خو ورسېږو په حال احوال به سره پوه شو. بیا به هغه وخت دا خبرې کوو. سمه ده نور به پرې سوچ نه کوم. په دې وخت کې ده هغه له نورو پټه وسکونوله. هغې لومړی آخ وکړ او بیا یې وخندل. سرویس هم د ماهیپر په کږلیچي ورکوزیده. فربنستې ده ته سر را وړاندې کړ. غلی شان یې ورته وویل. خدای دې خیر کړي. نوروې وعدې مو ماتې نشي؟ ده ورته وویل. نورې وعدې په ما او تا پورې اړه لري. دواړو په سترگو کې سره یو بل ته په مینه خواره خواره کتل. له سروبي نه چې وربنکته شول. گلاب د هغې څنگل پخپله څنگل ووهله وې ویل فربنستې دا هغه ځای دی چې لومړي ځل لپاره مو پکې دمه کړې وه. گوره هاغه لاندې د سین غاړې ته چې وربنکته شو او هلته د غره په لمن کې چې کوچیانو اړولي وو. هغې لکه د سهار گل سرې شونډې بیرته کړې له ځان سره یې وخندل. ورو یې وویل. هو، هو همدغه زموږ د مینې دمه ځای. هو فربنستې هغه شیبه خو لږه راپه زړه که. بیا یې مسکا په شونډو تیره شوه. د هغې په لاس یې زور وکړ. دواړه د هغه وخت او شیبو د مینې خوند ته سوچ واخیستل په فکر کې پاتې شول. د هغې شیبې ناسته او مینه یې په زړونو کې لږه بره کیده. تر ننګرهاره یې بیا نورې خبرې ونکړې. کله چې سرویس ودرید. کلینر غږ وکړ بنکته شی. وروره خپل سامان هیرنه کړی. دوي له موټر نه بنکته شول. بکسونه یې دواړه جوالي ته ورکړل. د کلي د موټرو تم ځای (هډې) ته ورغلل. په یوه جیف موټر کې کنبیناستل ده فربنستې ته وویل. فربنستې کلي ته روان یو که دریشي دیدل کړې. د کلي جامې واغوندي بده به نه وي. لا سورلی پوره نه دي. راځه دغه سرايې ته به ورشو چې جامې بدل کړې. په چالاکی سره سرايې ته ورننوتل. له سرايې وان نه یې هیله وکړه. هاغه ورته یوه کوټه په گوته کړه. هغې زرر جامې بدل کړې. واپس دواړه

جیف ته راغلل. د موټر چلونکي د جیف تر څنګه ولاړ وو. وې ویل خیرئ چې څو له خیره. دوي په بیرې جیف ته ورپورته شول. او موټروان دومره وویل دعا د خیره. غرشي جیف روان شو ماښام نژدې وو چې جیف کلي ته ورسید هر څوک خپلو کورونو ته روان شول. دوي خپل بکسونه ورسره واخیستل او کلي ته ور وخوځیدل. په لاره کې گلاب فربنستې ته وویل. فربنستې هر څه چې وي د الله نه به پېښ وي. ځان به له مری نه نیسې او نه بې ځای خپګان وکړې. زه به سبا ته خامخا ستاسو کور ته راشم. چې په احوال سره ځان پوه کړو. هغې ویل سمه ده گلابه که سبا ته راغلې زړه به مې وچوي. ده ویل هیڅ تشویش مه کوه. ټول کارونه به سم شي. د فربنستې دو کلا راوړسیده. گلاب ته یې وویل راځه همدلته به ماښام تیر کړې. ماسخوتن ناوخته به درسره دهقان بکس یوسي. ده ویل مننه زموږ د دواړو کورته تلوار ده. ښه به دا وي چې اوس کور ته لاړشم. نورې خبرې به سبا ته کوو. دواړو سره لاس ورکړل خدای په امان یې سره واخیسته. گلاب خپل کور ته لاړ او فربنسته خپلې کلا ته ننوته. کله چې فربنسته کور ته ورننوته. د موریې پرې سترګې ولګیدې. د ماښام خبره په تورتم اوختې وه. هغې له لیرې دالانه نه په مور ورغږ کړ. موریې زه یم. فربنسته. موراو د کور لوی واړه د هغې مخې ته راپاڅیدل.

موریې ورغاړې وته دواړو په چیغو چیغو وژړل. د کور نورو ماشومانو هم وژړل. مشر ورور یې په کور کې نه وو. ټولو ښه ډیر وژړل. فربنسته تر ډیره سلګو نیولې وه. موریې ورته ویلې بس دی لورې مه ژاړه. څه چې د خدای نه راپېښه وي. قبوله موده. په ژړا هیڅ نه کیږي. هغه چې په ژړا ښه سترې شوه. بیا یې له موره داسې اوپوښتلې. مور جاني د پلار په حصه کې څوک څه نه وایي چې مړ دی او که بندي دی؟ موریې وویل نه نه لورې خو هیڅوک څه نه وایي. د کلي خلقیانو ته هم څه معلومات نه کیږي. ابله ورځ سید اگل کور ته ورغلم. ما وې که څه معلومات یې تر

لاسه کړي اوسي. هغه بېچاره هم ډېر پسې په عذاب شوي دي. دا ټول زندانونه يې ورپسې کتلي دي هغه ډېر ښه سړی دی. کاشکې ټول خلقيان دده پشان وای. بېچاره راته وويل تر مرکزي کميټې پورې مې پوښتنه کړې ده چا ورته څه معلومات نه دي ورکړي. ورور دې بيا والي ته نن ورغلی دی. لا واپس بيرته کور ته راغی. فرېنښې وويل. مورجاني گلاب په کابل کې ډېرې مندې رامنډې ووهلې. تر پل څرخي زندان پورې پوښتنه کړې ده. لا ځينو ورته ويلې دي په دغو کسانو پسې مه گرځه. خطر به اوگورې. او رښتيا هم مورجاني کابل کې نيول رانيول زيات شوي دي. موږ دواړه په کوم گوند مند کې د چا سره نه يو. مگر په ځان وډار شو. بس کلي ته راغلو. مور يې د هغې خبره پرې کړه وې ويل. ښه مو کړي چې راغلي؟ ورور دې ويلې چې فرېنښې پسې کابل ته ځمه خو هغه بېچاره وخت نه دی موندلی او دا چې پخپله راغلی ډېر مو ښه کړی دی. رښتيا فرېنښې لورې چې د گلاب د پلار هم څه درک نه دی شوی؟ نه مورجاني گلاب په دواړو پسې هر چيرې پوښتنې گرويرنې وکړې. خو هيڅ يې لاس ته رانه وړل. آخر د پوهنتون د محصلينو نيول رانيول چې پيل شول دی هم په ځان وډار شو. اگر چې په هيڅ گوند کې نه دي ولې پينځه وخته لمونځ کوي. کله به يې ماته وويل. حيران په دې يم چې دا ډېر لمونځ کول راته بد نشي. د کوم خلقي له پامه به ورته اخواني ښکاره شوی يم. د څرخي پله زندان به يې راته ځای کړی وي. هلته په پوهنتون کې ډاريدده. څو کسانو ورته ويلې وو چې پښې باسه گني نيسي دي. په دې وخت کې د فرېنښې ورور هم راغی. هغه ورپاڅيده ورور ته ورغاړې وته. بيا يې په سلگو سلگو وژړل. ورور يې ورته وويل خورجاني مه ژاړه حوصله کوه. خدای مهربانه دی. د خور په سړيې لاس تير کړ کټ ته کښي ناستل دستي يې مور ترې پوښتنې وکړه. بچي څه احوال دي راوړي دي؟ مورجاني والي صيب زما په مخ کې کابل ته ټيليفونونه وکړل. ډيره

خواري يې وکړه. اخر کوم غټ څوک به وه ورته ويلې دي چې زه به ورپسې وگرځم. يوه اونۍ. وخت راکړه. ما ته يې وويل چې يوه اونۍ وروسته به بيا راشي معلومات به مې اخيستي وي. موري يې وويل بچۍ لاس پورته کړئ الله ته سوال وکړئ چې پلار مو پيدا شي. ټولو لاس جگ کړل دعا يې وکړه.

هغه وويل مور جاني والي دا هم وويل چې هغه کس راته ويلې دي زه به دومره هڅه وکړم که مړ نه وو نور اخلاص به يې کړم. په دې خبره هغوي خوشحاله شول. په دې وخت کې د فرېستې وريندار راغله وې ويل. ډوډۍ تياره ده. ټول ډوډۍ ته لاړل. له ډوډۍ وروسته ماسخوتن تيره پورې په سالون کې سره په خبرو اترو مصروف وو. موري يې وويل فرېسته سستومانه ده. بايد ارام خوب وکړي. ټولو وويل هو دا بايد ويده شي. وريندارې ورته د هغې پخپله کوټه کې د پخوا پشان کټ بستره جوړ کړل. هر څوک خپلو ځايونو ته د خوب لپاره لاړل. فرېسته چې خپلې کوټې ته ننوته د خپل کټ په بازو کښيनाسته په زړه کې يې ورتير شول.

(عجبه پيښې رامنځ ته کيږي. زما او د گلاب غمونه او خويونه يو شان دي. سبا ته چې راغی لږ څه ډاډ مې خبرې به ورته وکړم. هاغه به هم يو څه خو اوريدلي يې راته اوبه يې وايي سبا يې د روځې درې بجې وې چې گلاب له کوره راووت او د فرېستې کور ته ور روان شو. د هغې د کلا مخې ته چې ورسيد. د هغوي د دهقان وړوکي زوی يې کلا ته ورننويست ترڅو فرېسته خبر کړي. د دهقان زوی فرېستې ته د گلاب د راتلو وويل. هغه لکه گل وغوړيده. له ځايه راپاڅيده او خطا شوه. مور ته يې نارې کړې. مور جاني او مور جاني. بيا ايښې ته ودریده. په ځان يې گوتې متې ووهلې. په منډه د کلا دار ته راووتله. بيا يې مور ته ورنارې کړې. مور جاني مور يې غږ واوريد وې ويل. څه وايي لورې. هغې ويلې مور جاني گلاب دروازي ته راغلی دی. موري يې وويل. حجرې ته يې راوله. ښه ده دا دی

ورغلم. په چالاكي سره د كلا دروازي ته ورغله. گلاب وړاندې د باغ دروازي ته ولاړ وو. په خندا د هاغه خوا ته ورغله سترې مشي يې سره وکړه ويلې راځه په دننه حجره کې به سره کښينو. هغه ورسره حجرې ته لاړ. حجرې ته چې ننوتل لا مور يې دننه وه او ورور يې ولسوالۍ ته تللی وو. وريندار يې په پخلنځي کې مصروفه وه. فرېستې د لومړي ځل لپاره د گلاب پغاړه ورپريوته. وې ويل گلابه ايله مې په مړۍ کې ساه وچليده. ښه دي چې راغلې؟ گلاب ورته وويل. زړه دې ډېر نرۍ شوی دی لږ احتياط کوه چې.! دې د هغې له اوږې نه سر راپورته کړ. هغه ته يې وويل مهرباني وکړه. دې څو کۍ ته کښينه. چې زه مې مور راولم. په دې وخت کې يې مور هڅم راغله. گلاب وړپاڅيد د فرېستې دمور لاسونه يې ښکل کړل. هغې هم سترې مشي ورسره وکړه په دواړو يې ښکل کړو. بيا درې واړه کښينا ستل. پوره احوال پوښتنه يې سره وکړه. مزدورې چاې ورته راوړو. تر ډيرو اړودو خبرو وروسته د فرېستې مور وويل. گلاب زويه بېگه ته به له موږ سره پاتې شې. ډيره به خوشحاله يم. اشرف خان به هم راشي. ده ويلې ډيره مننه مور جاني. يوازې ستاسو سلام ته راغلم ما وې چې يو ساعت د زړه خواله درسره وکړم. ما وې اشرف خان به هم ووينم. خو خبر هغه به بيا وينم لږ ساعت به فرېستې سره خبرې وکړم. بيا ځم کورته. د فرېستې مور له ست او زارۍ نه وروسته وويل. ښه نو چې نه پاتې کېږې لورې ده ته په باغ کې چکرو وکړه. چې پام يې بدل شي. هغې ويلې ښه مور جاني موږ به باغ کې چکرو ووهو. همدا سې پاڅيدل او باغ ته ووتل. په گلونو کې يو ساعت وگرځيدل او گرځيدل په پخوانۍ د گلونو د منځ چوتره باندې کښينا ستل. له نورو خبرو وروسته يې گلاب ته وويل ډېر تشويش مه کوه. مقاومت په کار دی. هغه وويل هو فرېستې ستا خبره په ځای ده. تشويش سړی له ژونده باسي. ژوند کې دا تودې سړې شته دی. موږ بايد زړونه کلک کړو. دواړو پوره د مينې خواله وکړه. بيا

ګلاب او فربسته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باګرامه، دا ژوند دا خیري

ګلاب وویل اوس په ستا په اجازه درنه لاړ شم. دواړه د باغ دروازي ته ورو ورو لاس پلاس روان شول. ترڅو له باغه ووتل. ګلاب ترې مخه ښه او خيسته او د کور په لور لاړ. فربستي سوړ اسويلی و یوست او کلا ته ننوته.

اشرف خان چې ماښام کور ته راغی موریې ترې داسې پوښتنه وکړه. بچی څرنگه ولسوال دې ولید؟ هو مریې د ورځې ورغلی ووم ډېر ساعت ورسره ناست ووم. زه چې څنگه د هغه دفتر ته ورننوتم. دستي له ځایه راجګ شو. ښه په مینه یې راسره پرګندی وکړه. هغه مې له پخوانه اشنا وو. ورسره کښیناستم څه کسان نور هم ناست وو. د هغوي کار یې ور خلاص کړ. بیا یې ماته مخ را وړولو وې ویل. اشرف خانه څه حال دی. دا ډېره موده پس دې رابښه وکړه. ما وې د پلار په کارونو پسې سرگردانه یم. اوس هم دا دی تاته راغلم چې که کوم معلومات دې تر لاسه کړي وي. هاغه خپل قلم په میز کېښود لومړی یې شاوخوا وکتل بیا یې راته داسې وویل. اشرف خانه دوست مې یې درباندي خفه کېږم. خو څه کولی شم چې رښتیا درته ووايم ددې زون د امر نه بیخي قارون جوړ شوی دی. مخې ته یې ورتلی نشم. هر څه دده پلاس کې دي. دا هر څه چې کېږي دده په امر کېږي. په هغو لومړیو ورځو کې مې ورته همدا ستا د پلار په حصه کې ورته وویل. راباندي رابړګ شو هغه څه یې چې ماته ویلي دي زه یې درته نشم ویلی. په مرګ یې تهديد کړم. زموږ په دغو خبرو کې لاس نه رسیږي. هو رښتیا یو کار کولی شم چې په یوه تن به لیک درکړم. کابل ته سبا ته لاړ شه هغه به هر څه چې شوي درته پوره معلومات درکړي. په هاغه سړي کې ټګي برګي نشته دی. یو لیک یې ورته ولیکلو. دا دې مور ته یې لیک وښود. موریې وویل. چې داسې ده زویه سر له سبا نه لاړ شه. هو مور جاني سبا ته به وختي که ژوند باقي وو کابل ته لاړ شم.

سبایي چې کابل ته روانیده فربنسته ورسره د کلا له دروازي نه راووتله. او ورته وې ويل. -للا ته خوبې له هغه کابل ته چې د گلاب د پلار په باب هم ترې پوښتنه وکړه. هغه وويل په سترگو خوري ولې نه د دواړو به پوره پوره معلومات راوړم. -خور جاني د خدای په امان. -فربنسته چې کور ته بیرته ننوته مور ته یې وويل. -مور جاني للا ته مې د گلاب د پلار هم وويل. -هغې په ځواب کې ورته وويل. -ډېر دې ښه وکړل لورې بیا یې هغه ته ووايه چې خبر شي. -ښه ده مورې له غرمې وروسته به ورپسې د دهقان زوی ورولیږم چې یو ځل راشي او له نزدې نه ورسره وغږېږم. -سمه ده لورې خدای دې ورحمیږي. -فربنسته د مور په خبره خوشحاله شوه. -سمد ستي خپلې کوتې ته لاړه. -په زړه کې یې تیر شول. -خدای دې وکړي چې گلاب په کور کې وي که هلک ورشي او هغه په کور کې نه یې نو بیا؟ په کور کې به ورته داسې ځواب پرېږدي چې هر وخت راغی د فربنستې کره دې راشي. -همدغه خبره غوره ده. -زه به هلک قانع کړم (له غرمې وروسته د هلک تر لیږلو پورې دغه وخت په دې سخت تیریده تلوسه یې وه چې هغه سره ملاقات وکړي او هم ورته د اشرف خان د تگ خبره وکړي. -دوه بجې وخت چې را ورسید. -فربنستې مزدورې ته وويل. -ته ورشه د سلیم اکا زوی نور گل ماته راوړه. -هغې ویلې ښه بي بي دا دی ورپسې لاړم. -دا هم ورپسې د کلا دروازي ته ورغله. -هلک چې راغی دې ورته وويل. -نور گل ته لاړ شه د گلاب دوي کور ته پخپله به گلاب ته ووايي چې یو ځل راشه فربنستې غوښت ۷ یې. -هلک په منډه روان شو. -هغې ورغږ کړه ته ودریږه په خبره ښه ځان پوه کړه. -هغه راوگرځیده مخې ته یې ودرید دې ورته بیا وويل که چیرې کور کې نه وو. -ځواب به ورته پرېږدي ورته ووايه هر کله چې کور ته راغی د فربنستې دوي کره دې لاړ شي. -پوه شوې. -هغه سرو خوځاوه او روان شو.

لږ ساعت وروسته نورگل ساه نیولی راغی. کلا ته ورننوت. راسا د فربنستي خوا ته ورغې. ورته ویل. گلاب په کور کې وو ویلې میلمانه مې دي چې دوي لاپل درځمه. هغه خوشحاله شوه هلک ته یې پیسې هم ورکړې. دولس کلن نورگل چې پیسې ولیدې خوله ترې وړانه شوه فربنستي ته یې وخنډل او په چابکو گامونو له کوره ووت. فربنسته کوټې ته ننوته جامې یې بدلې کړې. وربل یې ږمنځ کړ. اینې ته ودریده. خپل مخ او بنایست ته حیرانه شوه. له ځان سره یې وویل. (پریرده چې د هغه سترگې راباندې خوږې شي بې له هغې بیچاره ډېر خفه او ستومانه دی. نن به ورسره په باغ کې تر ډېره کښینم چې یو د بل په مینه ما په شو. دا د ظالم زوی په ما څومره گران دی؟) هغه ته هم گرانه یم بدبختانه چې دې پېښو هر څه له موږه واخیستل. مخکې له مخکې یې په مزدورې باندې چاې تیار کړ ورته په میز کېښود. هغه پخپله د کلا دروازې ته څو ځلې ووته. د هغه پام یې کاوه. دا ځل چې دروازې ته ورغله. وي لیدل چې هغه له ورايه را روان دی. دې په منډه له دننه نه چاې پخپله راوخیست او بیرون ته ووته. د باغ دروازه یې خلاصه کړه د باغ دروازه کې ورته ودریده. گلاب هم د بڼ دروازې ته راوړسید. هغې له دننه نه ده ته په جامو کې نه ځایدل. د ډیرې خوبۍ نه یې ځان له دروازې نه پناه کړ. گلاب باغ ته ورننوت. هغې زر دروازه پورې کړه او ځنځیر یې ورواچاوه. بیا یې گلاب ته لاس ورکړ. هاغه لاس را اړد کړ. سره مخامخ سترگه په سترگه شول. څرپ شو دواړو یو بل سره ښکل کړل. فربنستي چاې له مخکې نه پورته کړ. په باغ کې د چوترې پلو ورغلل. لومړې یې د خپل ورور اشرف خان خبره ورته وکړه. او ورته وې ویل. ستا د پلار مې هم ورته وویل. ورور مې ویلې د دواړو پټه به ولگوم. هیله ده چې څه پټه خو به راوړي. رښتیا تا څه اوریدلي دي؟ ما خو داسې څه نه دي اوریدلي چې کومه هیله دې پکې وي. صبر به وکړو چې اشرف خان څه راوړي. دې له تر موزه چاې

ورته پیاله کې توې کړ او بیا یې پیاله هغه ته ونيوه. بیا یې یوه شیرني دانه د هغه خولې ته ونيوه. هاغه ترې مننه وکړه. دواړو یو بل ته کتل او چاې څښلې. وروسته بیا فربنستې له گلابه داسې پوښتنه وکړه. لکه څومره چې ماته گران یې ایا تاته زه گرانه یم؟ د خپل زړه نه دې تپوس وکړه. هغه مسکې شوه وې ویل. خیر چې داسې ده زموږ د دواړو د مینې توله سره برابره ده. خو په دې هیله چې دا زموږ مینه همداسې پاتې شي. حالات بل ډول را روان دي گلابه څه به کیري؟ لیونی. دې خبرو پسې مه گرځه دا د پلرونو خبره مو یوې خوا ته شي بیا به گورو. یعنې څنگه به گورو. هغه لږ مسکې غوندې شو. گورو خو به هسې چې واده به کوو. گمان مې نشي گلابه دا اوسنی وضعه راته بدله ښکاري. فربنستې دومره صبر خو وکړه چې دا حالت روښانه خوشي. بې صبره نه یم گلابه دا تودې سړې او ورپسې به لار نور څه کیري. سړی هېڅ نشي ویلی. دا خبره زه ځکه کوم زما او ستا د وعدې نه یوه ماته شوه چې هغه د تحصیل خبره وه. لکه موږ چې وعده کړې وه کله چې موزده کړه او تحصیل سرته ورسیري بیا به واده کوو او دا را روان حالت هم راته سم نه بریښي. خیر په هر صورت فربنستې موږ به د بندگۍ وسه کوو دا چې بې وخته تقدیرونه بدلیري. زموږ گناه به نه وي. گلابه انسان باید همیشه د خپل تقدیر په بام کې اوسي. کله خو انسان د پېښو او حوادثو په لړۍ کې ځان بایلي په هر پېښې اړېدي او تیریري وار خطايي به نه کوو. فربنستې وخت او حالات به څارو. ستا نظر سم دی خوزه وایم چې عمر گړندی تیریري. د ځینو بې نصیبو د زړونو هیلې ماتې او ناکامې شي. فکر کوم فربنستې چې په دې دوه شپو کې دې کوم د مینې ناکام داستانونه لوستي دي که څنگه؟ گلابه داسې نه ده د هر چا ژوند یو داستان دی. ژوند کامیابي او ناکامي دواړه لري. خوزه وایم چې دا د ځوانۍ شیبې د ځینو پېښو ښکار شي.

گلاب له خپل ځای نه پاڅيد د هغې تر څنگه کښيناست او له غاړې نه يې خپل لاس چاپير کړ وې ويل. نن دې د خبرو او مينې منطق راباندې زور دی. او دومره ښکلې يې چې د چا پلار به درته ټينگ شي. هر څه دې رانه د مغزو نه ويستل. افرين دې ماته وي چې لکه د سندان داسې کلک يم که بل څوک وای خو.! گلابه ته پوهيږې چې زما د گلاب گل څومره خوبښيږي. ای هلکه تا ځانته کتلي دي. هندوانی. درته مسلمانږي. ده وځنډل او هغه يې غيږې ته را جوخته کړه. دواړه ښه شيبه يو بل کې سره ورک شول. يو وخت فرېستې سر را پورته کړ. خولې خولې شوې وه. زلفې يې په مخ دانه وانه شوې وې. وې ويل گلابه بس دی. درځه چې ځو. هغه وويل هو ناوخته دی ځو به چې زما مليمانه راځي. رښتيا چې فرېستې همدا نن مو ايله د مينې تنده ماته شوه. دواړه په ورو او درنو قدمونو د باغ دروازې ته ور روان شول. دروازې ته چې ورسيدل. فرېسته ودرېده وې ويل. گلابه داسې نه کيږي. هر مازديگر دلته راځه چې سره وينو. بې له دې نه کيږي. ولې خيريت خو دی؟ دا خلک به څه وايي جينۍ. دا خو کلی دی کابل څو نه دی؟ نه نه زموږ ژوند او ستونزې سره يو شان دي په موږ هيڅوک بل گمان نه کوي. زه به مې مور ته ځينې خبرې وکړم. چې د هغې قناعت حاصل وي. زموږ د کور لوی واړه په تا لکه د رښتياو فرېستې گمان کوي. په ټولو گران يې او ماته چې معلومات دي. د کلي په ټولو خلکو گران يې. په دې باب هيڅ فکر مه کوه. پخپل نوم کې دې زه هم در شريک کړم. زما په هر څه کې شريکه گلابه. اوس دې په مخه ښه شه. سبا ته به هم پدغه وخت زه درته همدلته ولاړه يم. هغه ورته د هو سر وڅو ځاوه. او لاړ. څنگه چې تر کوره ورسيد. وې ليدل چې د کوڅې خلک جومات ته د مازديگر مانځه ته تلل. ده هم په کور کې او دس تازه کړ او په چالاکی. سره جومات ته لاړ. د کلي ډير خلکو وليد چې گلاب بيا له کابله راغلی دی. هر چا به ويل چې دی به د پلار له نيولو نه خبر شوی څو ځکه

کلي ته راغلی دی. ده چې دکلي د خلکو خبرې واوريدې د رژيم په ضد ټولو خپلو کې سره خبرې کولې. يوه تن لږ څه په جگ اواز وويل. بېگه يې د پورې کلي ښوونځی وسوزولو. لمبې يې اسمان ته پورته شوې. دهغه تر څنگه يو د پاڅه عمر سړي ووي ويل خلکو لښکر جوړ کړی دی. نن سبا به گوری چې دا ټوله سيمه به ترې ونيسي. ده چې دا خبرې واوريدې. په سوچ او فکر کې پاتې شو. کور ته چې راغی په کور کې يې مور ته د شپې له خوا دا خبرې را واخيستې. مور يې وويل زويه خدای دې برې ورکړي. د کفر حکومت دی ستا پلار يې ونيو ددې کلي خان د فرېنډې پلار ونيو. اوريدلي مې دي چې له ځينو خلکو نه ځمکې اخلي او بې ځمکو کسانو ته يې ورکوي. دی ورته غلی ناست وو. همدا خبرې يې په ذهن کې ښکته پورته کولې. سبا چې د فرېنډې دوي کور ته ورغی. هغه ورته په ټاکلي وخت د باغ په دروازه کې ولاړه وه. دی چې د باغ په دروازه ورننوت. فرېنډې بيا د باغ دروازه ځنځير کړه. هغه سره يې ښه په مينه ستړي مشي وکړه. ده ورته وويل فرېنډې ما چې احوال واخيست حالات ښه نه دي. د دولت په مقابل د درو او بانډو خلکو لښکر جوړ کړی دی. ځينې ښوونځي سوي دي. مرگ ژوبه هم رامنځ ته شوې ده. ددې کلي خلکو هم په جومات کې بس همدا خبرې کولې. هغې وويل گلابه ددې وطن راتلونکي راته ښه نه ښکاري. خوزه وایم چې دکلي د خلکو چې څه حال وو هغه به زموږ هم وي. چې دا ورور مې په خير له کابل نه راوگرځي تر هغې به حالات څارو. اوس راځه چې دواړه ددې گلونو منځ کې کښينو. دواړه د گڼو هرډول گلونو د منځ په چوتره کښينا ستل. دگلاب فکر لکه د نورو ورځو پشان نه وو. لږ څه مایوسه ښکاريده. دې ترې سمدستي پوښتنه وکړه ورته وې ويل. هر څه چې دې اوريدلي دي وې وايه. چې زه هم خبر شم. څه خبره ده؟ دی زر ځانته متوجې شو غير عادي خدا يې وکړه. وې ويل. نور څه لاشته يوازې په دې سوچ کې يم چې که دا وضعه

پسې خرابه شي دا د کلي خلک او موږ به څه تدبير نيسو - هسې په دې فکر کې يم - بله خبره نشته دی - ته تشویش مه کوه - زه څنگه تشویش ونکړم - گلابه زما ټول فکر، سوچ او خيال ستا په حالت پورې تړلی دی - نور څه نوې پيښه نشته دی - يوازې د پلار د کاروبار او د هغه د ژوند ټوله سرمايه په سين لاهو شوه - ما ته د هغه د کاروبار هيڅ معلومات نشته دی څه وکړم له چانه پوښتنه وکړم - حالت به روښانه شي - هيڅ شی پټ نه پاتې کيږي - ته دومره زړمه وار خطا کيږه - هر څه به سم شي - په دې ورځ د گلاب زړه مات وو - خو د فرېنتې په خبرو يې زړه تسلي واخيسته - وې ويل - د وخت او پيښو سره به سم خپله فيصله کوو - اوس هيڅ نشو ويلی - بالکل گلابه سمه خبره دې وکړه - يوازې موږ نه يو ددې کلي د خلکو چې څه حال وو هغه به زموږه هم وي - ما خودرته دا خبره مخکې هم وکړه - نور په دې باب هيڅ فکر مه کوه - هغسې خود دواړو يو شان مشکلات وو مگر د گلاب د پلار مشر زوی همدا يو گلاب وو - نور اولادونه يې واره وو - نو ځکه ټول غمونه دده په سر راغلل - اوله بله پلوه د پلار د پيسو او کاروبار د ته هيڅ پته نه وه - له دغه ستونزې سره مخامخ وو - په دې ورځ يې د فرېنتې سره د مينې خبرې اترې دومره نه وې - هر څومره چې به هغې ورسره د مينې شوخي کوله دی لکه د مړاوي گلاب غوندې ښکاريده - فرېنتې يې لاس راونيو بيا يې ترې هيله وکړه ورته وې ويل - د اشرف لالا د راتگ پوره هيڅ تشویش مه کوه - په خدا او لوړ غږ يې ورته په داسې حال کې وويل چې د هغه دواړه لاسونه يې ورپنجه کړي وو - زور يې پرې کاوه - د هغه هم غونۍ رازيگ شو - خپل لاسونه يې د هغې د لاسونو نه خلاص کړل او ځانته يې راجوخته کړه - هغې ترې ځان رابښکود پاڅيده دوه گامه ترې وړاندې ودريده وې ويل - نوره اجازه نه لري - دی بينوا ودرید وې ويل چې داسې ده نوز به لاړ شم - د تلو زړه که دې کيږي مهرباني وکړه - وې خندل ويلی ارمان چې زړه مې له تا سره دی کنه درځنې

تلم - زه په دې ويړه کې شوم ګلابه کيدی شي حالت دې له دې نه هم بدل شي بيا خو به ما له ياده اوباسې - خبره دومره ليرې او وړاندې مه بيايه - ښه ده چې د يوه کلي يو - يو کلی خو د يوه کاله مثال لري - فرېنستې زموږ هر څه سره يو دي - موږ خو په لومړۍ ورځ د مينې قسم خوړلی دی - هو يو شی به مو بيلوي چې هاغه مرګ دی - بس بس نور به وړاندې نه ځي ګلابه - دا سوال او دعا به کوو چې دا مشکلات يوې خواته شي بيا به زموږه د خپلې وعدې سره سم د مينې غوټۍ په غوړيدو شي - نو چې داسې ده ولې دې رانه ځان رانېکه؟ ددې لپاره چې زموږ د مينې يادگارونه خوپاتې شي - کله ام خو نارينه د محبت او اومه تار ټينګ نه دي پاتې شوي - رښتيا فرېنستې راياد شول - زه سبا ته يو ځل هغه ځای ته ځم کم چې زما پلار پکې کاروبار کاوه - يو ځل به د هغه ځای له خلکو نه پوښتنه وکړم - د هاغه د نيولو او د کاروبار په حقله به يې هم معلومات ترلاسه کړم - علي سيد به له ځان سره بوځم - هغه مې اشنا دی خلقي هم دی - د هغه په واسطه سره به د هر څه معلومات ترلاسه کړم - درې څلور ورځې وروسته به واپس راشم - چې ته خبر اوسې - هغې اخ وکړ ويلې زه به څه کوم ګلابه - باور وکړه چې د ورځې خو په هر صورت وخت تيريزي مګر د شپې له خوا مې فکر او سوچ له تاسره وي -

ټوله شپه مې په خيال کې ګرځې راګرځې - او اوس چې دې دا خبره وکړه - پما به دا درې شپې ورځې څنگه تيرې شي - کائيوسکي نالونه به درته راوليږم - هغه مطالعه کوه - وخت په دې ښه تيريزي - راوې ليرې - خو دا د خپل ناول قيصه به مو څنگه شي؟

زموږ قيصه لانيمګړې ده - اوس به زه ستا په اجازه سره درنه خوځيږم - چې يو ځل هغه هلک سره خبرې وکړم چې راسره ځي او کنه - سبا ته که رانغلم نو ته پوهه شه چې زه به تلای يم - (تللای) يم - سمه ده - هغې غلي وويل - هو سمه ده - د بن دروازي ته ورسيدل - فرېنستې هغه ځانته مخامخ

ودرولو ورته وې ويل - له درې ورځو نه به زياتي نه تيروي - چې زړه به مې وچوي - لا دروازې ځنځيريې خلاص كړي نه وو چې گلاب خپل دواړه لاسونه هغې ته خلاص ونيول - ترڅو تر غاړې وزي هغه زړه نا زړه كېده - سترگې يې سرې واوختې - پغاړه ورپرېوته - د دواړو له سينونه د محبت او مينې توډې لمبې پورته كيدې - گلاب وويل لكه چې خوب يو وږې - فرېستې سر راپورته كړ - مخ يې لكه د كابل سره مېنه او سترگې تكيې سرې اوختې وې - ده ورته وويل ته همدلته يوه شيبه ودرېږه چې په هوبن راشې بيا كلا ته ننوځه - لاس راکه زه درنه لارم - د خداي په امان - هغې لاس مړ وراوږد كړ - ژړغونې يې وويل - گلابه خداي دې مل شه - هغه په چابكو گامونو له دروازې ووت او لاړ دا ورته تر هغې ولاړه وه ترڅو چې پناه شو - او دا ننوته -

سبابي وختي گلاب او علي سيد له كلي نه د كونړ په لور وخوځېدل - په سړك يې يوه سرويس ته لاس ونيو - سرويس ودرېد او دوي ورپورته شول - مازديگر لانه وو چې وټه پورته ورسېدل - گلاب كونړ نه ووليدلى - نو ځكه خويي څوك پكې نه پيژندل - د سړك پغاړه يې له يوه سړي نه پوښتنه وكړه - چې دوي ته د كوم خلقي كور ورپه گوته كړي - هاغه سړي ورته وويل وروړه دلته خو په هر كور كې خلقيان شته دي - د كوم خلقي كور دې پكار دي ؟ علي سيد ورته وويل - د كوم يوه چې دلته نزدې كور وي راويي بنا ياست - هغه سمدستي د سړك د غاړې يوې كلا ته گوته ونيوه - ويلې دغه كلا كې پوښتنه وكړئ دوي هلته د كلا مخې ته ورغلل يوه هلك نه بې داسې پوښتنه وكړه - وروړ كې ته ددې كلا بې ؟ هغه ويلې هو - علي سيد ورته وويل - ته ننوزه هغه خلقي مشر وروړ ته دې ووايه بيرون درته څوك ولاړ دي - لږه شيبه وروسته يو بريټور زلمى راووت چې وينستان يې تر څټ تيروول په چابكو گامونو د دوي خوا ته راغى - لومړى يې ستړي مشي وكړه - بيا يې وويل راځئ چې حجرې ته ننوزو - دوي

ورسره حجرې ته ننوتل - لومړۍ ورته چاې راوړل شو - لږه شیبه وروسته خو گوندیان د وسلې سره راننوتل - له دوي سره یې روغې وکړ - علي سید ورته ځان وروپیژانده - گلاب یې هم ور معرفي کړ - د کور والا وویل ملگرو دوي لا ما ته هم ځان نه دی را پیژندلی - له تاسو نه لږ مخکې راغلل ما لا سمه پوښتنه ترې نه ده کړې - علي سید وویل - ملگرو زه د گوند غړی یم - او دا زما دوست زموږ د کلي گلاب کابل کې د پوهنتون محصل دی - زه ده له دې لپاره دلته راوستی یم چې دده پلار دلته او د پیچ په دره کې د لرگیو تجارت او کاروبار کاوه - یو تن پاکستانی هم ورسره په کار کې ملگری وو - موږ د هغوي په پوښتنه راغلي یو - ناستو خلقیانو په دغه نوم کوم تجارت نه پیژندلو - ورته وې ویل کیدی شي چې پیچ دره کې به یې کاروبار درلود - مگر ما اوریدلي چې څو تنه د لرگیو تجاران او د ځنگلونو وهونکي یې نیولي دي - فکر کوم چې دا کار به پیچ کې شوی وي - خو اوس د پیچ حالات خراب دي - لاره بنده ده - هلته تاسو تلای نشئ - مگر په ولایت کې ددې خبرې پوښتنه د ولایت د مقام نه کولی شئ - علي سید وویل ملگریه که تکلیف درته نه وي - په ولایتي کمیټۍ کې یو لیک راکړې چې هلته د گوند ملگرو نه په دې باب پوښتنه وکړو - هغه وویل - ولې نه په دواړو سترگو - زه به لیک درته درکړم - هاغه لیک ورته ولیکلو - په دې وخت کې له بره نه یعنې د پیچ درې نه د لین موټر راغی - علي سید وویل - ملگرو ستاسې په اجازه به موږ ولایت ته په دغه موټر کې لاړ شو - هغوي ورته ډېر ست وکړو - ورته د شپې پاتې کیدو یې وویل خو هغوي خپل عذر وړاندې کولو هغو نه یې اجازت را واخیست او موټر ته وختل - په څو دقیقو کې مرکز ته لاړل - مازدیگر نزدې وو چې لیک یې ولایتي کمیټۍ ته وروړو - علي سید لیک د ولایتي کمیټۍ منشي ته ورکړ - په کوټه کې ورسره نور کسان هم ناست وو - لومړی یې له دوي سره ستري مشي وکړه - بیا یې لیک ولوست - هغه د لیک لوستلو نه وروسته د خپل

ميز جابه راکش کړه - څه کاغذونه يې ترې راويستل - يوه پاڼه کاغذ يې مخې ته ونيو وې لوست - بيا يې بيرته کينېدو - څه يې ونه ويل - ټيليفون ورته راغی - لږ په ټيليفون کې بوخت پاتې شو - د ټيليفون غوږۍ چې يې کينېدو يوبل تن ورته رامخې ته شو - له هغه سره يې څه د گوندي چارو په حقله څه وويل - دوي ته يې چاې راوړې - يوه ملگري ورته د چاې پيالي ورته په ميز کينېدوې - ډېر ساعت وروسته د کميټۍ منشي وويل - ملگرو پدغو نومونو چې تاسې يې پوښتنې ته راغلي ياست - د ولايت مقام له خوا نه نيول شي او مرکز کابل ته بيول شوي دي - موږ پرې خبر يو - نور کارونه يې په دولت پورې اړه لري - که کوم گوندي کاروي او موږ پورې اړه ولري - په منډه به يې کوو - خو که والي صيب ته هم ورشئ - هغه درته همدغه خبره کوي - چې هغوي په هغه ورځ مرکز ته ليږل شوي - نور ترې هغه هم نه دی خبر - چې ايا بنديان دي خوشي شوي دي په دې حقله به دا معلومات د مرکز ملگرو ته وي کوم چې په دې برخه کې کار کوي - که بل کوم خدمت موږ ته وي ستاسو په خدمت يو - علي سيد ترې مننه وکړه - ما بنام تير و چې له منشي نه يې د تلو اجازت واخيست او راووتل - بازار ته ورغلل - د ما بنام ډوډۍ يې په يوه هوټل کې وخوړه - علي سيد گلاب ته وويل - ددې ملگرو خبرې دې واوريدې - دا څنگه چې يې موږ ته وويل همدغسې شوي دي - نور ته پکې څه وايې - هاغه ته خود کابل خبره لا پخوا تثبيت شوې وه - يوازې دومره يې وويل - انډيواله بس همدغه معلومات مې غوښتل چې تر لاسه يې کړم - اوس به که موټر پيدا شي کلي ته به ځوو - ده ورته وويل - راځه چې بيرون ووځو - او گورو چې موټر څي که نه ؟

بيرون چې د موټرو تر هډې ورغلل - وې ليدل چې دوه درې موټرې د ننگرهار په لين تگ ته ولاړې دي - سمدستي يوه موټر ته وختل او ننگرهار ته لاړل - د شپې ناوخته ورسيدل يوه سرايې ته د شپې تيرولو

لپاره ورغلل. سبابي دواړه د ننګرهار په ښار کې تر غرمې وځنډيدل. علي سيد د خپلو ملګرو يعني ګونديانو سره د څه کارونو لپاره پاتې شو. گلاب ته يې وويل مازديګر څلور بجې د کلي د موټرو تم ځای ته راشه چې يو ځای کلي ته لاړ شو. ده ويل ښه پوره په څلورو بجو به ځان راوړسوم. دی د ښار په بيل بيل بازار کې وګرځيد. د ښار او بازار د خلکو ګڼه ګڼه زياته وه. هرې خواته سرې ټوټې راځيډلې وې. په سپين ليک پرې شعارونه ليکل شوي وو. په بازار کې ځينې ګونديان د وسلو سره اخوا ديخوا ګړندي ګړندي ګرځيدل. يونيم عسکري موټر به په پوره سرعت او ګړنديتوب سره روان وو. هغوي دواړه په څلورو بجو د کلي په موټر کې کلي ته لاړل. ماښام ته لا څه وخت پاتې وو چې موټر د کلي په هډه ودرېد. هغوي د موټر نه ښکته شول. گلاب د علي سيد نه مننه وکړه دواړه د کلي په بيلو بيلو لارو روان شول. گلاب له ځان سره وويل (زړه مې دی چې د فرېنستې د کور په لاره ورتاوشم او دا جريان ورته ووايم او هم کيدی شي چې اشرف خان له کابل څخه راغلی وي او څه نوې خبرې يې راوړي وي) په دوه لاره کې له همدغه فکر کولو سره لږ ودرېد. او فيصله يې راغله چې د فرېنستې کور ته ورځم. په سوچ او فکر کې د هغې کور ته روان شو. کله چې د هغوي د کلامخې ته ورسېد يوه ماشوم ته يې د فرېنستې د خبرولو وويل او خپله وړاندې ودرېد. لږه شيبه وروسته فرېنسته د کلا دروازې ته راغله. وې ليدل چې دی ولاړ دی. په چابکو قدمونو د هغه خواته په ناز او مکيز د خدا ډکه خوله ورغله. ستړي مشي يې وکړه هغې بې له ځنډه د باغ دروازه خلاصه کړه. ويلې راځه مهرباني وکړه گلابه چې ته پخیر راغلې. ما خو فکر کاوه ګڼي چې ته به درې څلور ورځې تيروې. ده ويلې فرېنستې همدلته ودرېږه ناوخته دی چې خو خبرې سره وکړو زه درنه ځم. هغه ويلې ستا اروا به هم رانه لاړه نشي. ايله د باغ د چکر وخت دی. ته خوراځه چې هلته کينېنو. څه دې راوړي دي. دا

نورې خبرې پرېږده. هغوي د بڼې د لښتې پغاړه د لرګي په یوه اوږده خوکی کېښناستل. فرېنستې هغه ته وروکتل وې ویل. رنگ دې لږ تغیر شوی دی ګلابه ولې؟ ده ویلې خامخانو څه خو د کونړ په سړک چې موټر کې څوک لاړ شي له کاره یې باسي. کندی کندی خامه سړک دی په ځینو نیغو پیچونو کې ترې سورلی. کوزیري پخپلو پښو له لوړو غونډیو اوږې-دوږې او خاورې پکې بادیري لکه د سمر خیلو ژرندنگړی د سړي نه جوړ کړي. او بل خوبې خوبې هم سړی خرابوي.

ښه رښتیا ګلابه خبره کوه څه دې وکړل؟ ده ورته د کونړ د تلو قیصه تیره کړه. د هغې په مخ کې د خپګان نڅېښې نښانې ښکاره شوې او وې ویل د اشرف خان لا راتګ ته به هم اوگورو خدای مهربانه دی ګندی کوم ښه خبر راوړي. هغه وویل موږ پسې ان تر پیچ تلو. خو وضعه خرابه وه. د هغې ځای ګونډیانو ویلې. پورته نور تاسو ته خطر ده تلای نشی. او هم څه پلاس نه درځي. بیګاه شپه مو جلال اباد کې وکړه. نور نو څه حیلې نشته دی. یوازې به د اشرف خان په انتظار شو چې هغه څه راوړي. اوس به ستا په اجازه کور ته لاړ شم چې ځان وینځم بیخي د خاورو نه مې ځان ډک شوی او خیرن شوی دی. هغې ورته وویل مړه راځه چې ننوزو دننه به دې په تشناب کې سم پرېمنځم. هغه لږ څه په خدا شو په سرو شونډو کې یې سپین غاښ او بریښیده وې ویل فرېنستې زما د زړه خبرې کوي خو. --- ! هغې وویل په دې حیلې یم ګلابه چې دا ارمان مو هم پوره شي. هر څه به وشي فرېنستې خو چې دا مشکلات خدای حل کړي. په خوله دې امین شه. ګلابه په دې وخت کې د ماښام اذان وشو. ګلاب وویل فرېنستې لاس راکه ځان جمعې ته رسوم. ویلې سمه ده په دعا کې مې یاده کړه. په مخه دې ښه شه. دې د باغ دروازه ونړله او لکه ساه ختلې مرغۍ. کلاته ننوته.

یوه اونۍ وروسته اشرف خان له کابل راغی. ماښام ناوخته کور ته ورسید. له ستړي مشي نه وروسته مورې ترې سمدستي د هغه د پلار

پوښتنه وکړه. اشرف خان په خیره کې پوره ستړتیا او خپګان ښکارېده. لومړی یې پوګلاس اوبه او غوښتلې اوبه یې چې وڅښلې په شونډو یې د جیب د دستمال پیڅکې راښکد. پخپل دروند غږ یې وویل. مور جاني ډیرې دروازې مې وټکولې د څرخي پله زندان ته هم لارم. دیوه چا په واسطه مې ځان ورورساوه. هغه هم ټول لستونه وکتل. ویلې په دې نومونو یې څوک نه دي راوستلي. د کورنیو چارو په وزارت کې مې هم دیوه چا په واسطه سره پوښتنه وکړه. هغه ته یې دومره ویلي وو چې کوم کسان چې په ننگرهار او کونړ کې نیول شوي وو. کابل ته نه دي راوړل شوي که ژوندي وي هم هلته به وي او که مړه وي. هم هلته به له منځه تللي وي. ویلی تاسې یې هلته پوښتنه وکړه. په جلال اباد کې مې له یوه باخبره او په واک کې خلقي نه پوښتنه وکړه هغه راته برالا او ښکاره وویل. وروکيه هغوي پسې مه گرځه. کیدی شي چې صدمه در ورسېږي. بس مورې نور نو په ځان پوه شوم. هور به یې په خدای وسپارو.

فربنسته په ژړا شوه. مور یې هم وژړل. اشرف خان له سترگو او ښکې توې شوې. میرمن یې چې هغه ولید. هغه هم په ژړا شوه. ښه شبیه ټولو وژړل. ډیره شبیه پس اشرف خان وویل بس دی نور مه ژاړې په ژړا هیڅ نه کیږي. دعا ورته وکړئ. مور یې په ټیکري او ښکې وچې کړې وې ویل فربنستې لورې بس دې خدای ته صبر وکړئ. بیا یې زنه ورپیده. غبرګې او ښکې یې راماتې شوې. فربنسته یې په غیر کې ورولویده. سلګې یې وهلې په ساندو کې یې په زوره وویل. پلار جانه چې ته به یې چیرې وژلې یې؟ اشرف خان بیا وویل بس دی ژړا بس کړئ پوازی لاس پورته کړئ چې په دې ظالمانو خدای زر چپه کړي.

په دې وخت کې د کوڅې یو وړوکی هلک راننوزي. اشرف خان ته وایي. کاکا بیرون دوه تنه سړي ولاړ دي. ته یې په کار یې. دی له خپل ځایه سپک پاڅیږي وروځي. هغه دوه تنه سړي دده خوا ته راځي. دی ورسره

روغېر کوي. هغه يو ورته وايي اشرف خان موږ د درې د لوی کلي نه جرګې رالېږلي يو. خلکو ويلې چې ستا پلار نشته دی ته به جرګې ته راشې. ده ويلې راځئ چای به وڅښئ بيا به يو ځای ځوو. هغوي دواړو وويل نه چاې در سره نشو څښلای. نور کسان هم خبر وو. خو ته کوښش وکړه چې همدا اوس حرکت وکړې. اشرف خان د اقتصاد پوهنځي لوستلی وو. خولا کار يې په کومه اداره کې نه وو پيل کړی. دی پوره هوښيار، مهربانه او لکه د پلار غوندې په هر څه پوه سړی وو.

کور ته چې ننوت موږ ته يې وويل. موږ جاني له درې نه راپسې دوه تنه راغلي وو. ويلې جرګې ته يې غوښتې يې. هغې ورته په ځواب کې وويل. زويه خامخا به څې چې د پلار ځای دې راتينګ کړې. ښه ده موږ جاني يو دهقان به له ځان سره بوخم سمدستي يې يو وړوکی په دهقان پسې وليږلو. وروسته دی هم له کوره ووت. اولار. کله چې دی او دهقان يې درې ته ورسيدل. وې ليدل چې ډېر خلک يوه جومات ته راټول شوي دي. خلکو دی وليد چې ورغی. يو تن ملا د دين مسئلې کولې. وروسته يو بل سپين ږيري پاڅيد هغه وويل مسلمانانو وروڼو تاسو وليدل چې د کوز کلي خان او څو تنه د نورو کليو مخور کسان يې ونيول او ترننه يې مړي او ژوندي ورک دي. دلته دهغو کليو څوک شته دی؟ اشرف خان د خپل ځايه پورته شو ودرېد په جرګه کې ناستو کسانو وويل. دا د کوز کلي د خان زوی اشرف خان دی. ټولو ورته پام شو. دی بيا کښينا ست هغه سړي دا خبره په جگ او از وکړه وې ويل دا خلقي دولت د کافرو دولت دی. ددې دولت په خلاف به ټول مسلمانان د يوه الله اکبر په ناره ودرېږي. او په ضد به يې جهاد کوي. سر له نن ورځې نه بايد ددې کفري نظام په مقابل کې لښکر منظم او ټينګ شي. عمومي دعا وشوه. د رژيم په ضد د پاڅون چيغه پورته شوه. په پای کې يوه ملا ډوله سپين روڼي په جگ غږ

دا خبره وکړه. ورونو هونبیار اوسئ. د کليو خلک په ځان پسې ودرول
خو چې خلقيان درباندي خبر نشي.

جرگه خوره شوه. هر څوک پخپله مخه خواره شول. اشرف خان هم
مازديگر او د ماښام تر منځ کاله ته راوړسيد. د ماښام ډوډۍ نه وروسته
د کور ټول غړي په سالون کې سره ناست وو. مور يې بيا ترې د جرگې په
باب له اشرف خان نه پوښتنه وکړه ده ورته د جرگې ټول جريان تير کړ. مور
يې وويل. بچۍ په دې کلي کې هم اوږه ګډه ده چې نن سبا به لښکر
راوځي. او په حکومت به حملې کوي.

ده وويل هو په ځينو ځايونو کې جگړه روانه ده. مور جاني موږ به حالاتو
ته ګورو. ددې کلي د خلکو چې څه حال وو هغه به زموره هم وي. تردغه
نيټې لا چا د جهاد نوم نه پيژانده. خالي په ځينو ځايونو کې د رژيم په
ضد پاڅون نه پيل شوي وو. ځينې ښوونځي هم سوي وو. دوه کاله لا
وتي نه وو چې خلقي مشرانو د بې اتفاقي په نتيجه کې خپل سرونه
وخوړل او روسانو دويم شاه شجاع کارمل او د هغوي ډله پرچم د واک په
ګډۍ کښيښوله. ورسره جوخت د روس سرې لښکرې افغانستان ته راغلې
د روسانو د راتګ سره افغان اولس ټول ملک کې د الله اکبر او ناره يې
تکبير چيغه پورته کړه. او د جهاد په نوم ټولو خلکو د روسانو او د هغې
ګوډاګي دولت په خلاف ځانونه تنظيم کړل. ورو ورو کلي او ښارونه له
خلکو نه تشيدل. پاکستان او ايران ته کډه کول پيل شول.

د اشرف خان دوي کلي هم له خلکو خالي کيده. هره ورځ به کډه د غرو په
کنډوونو وراوختې. په لږه موده کې کلي خالي شو. صرف د کلي په ځينو
کورنو کې به يو نيم بوډا او بوډۍ ښکاريده. اشرف خان د سيمې د جبهې
قوماندان وټاکل شو. سمدستي خړپ او ترپ پيل شو. ښوونځي سوزول
سړکونه او پلونه روانول په علاقادريو او ولسواليو حملې او جگړې
ونښتې. د خلقيانو کورونه هم و سول. د افغانستان نه بهر په پاکستان او

ايران کې د مجاهدينو تنظيمونه جوړ شول. په خاص ډول سره د پاکستان ايس اي او سي آئي اي په لاس تنظيمونه جوړ او په سر کې يې ورته خپل ګوډاګيان وټاکل. کډه شويو افغانانو ته يې کميونه جوړ کړل. چې د امريکا او د نړۍ ځينو هيوادونو چې په خاصه توګه سره عربي نړۍ نه د پاکستان په لاس مرستې راوغزيدې. چې ددغو مرستو لسمه برخه به مهاجرو ته ورکول کيده. او په نورو به پاکستان خوله رابښکده. چې له دغه وخت نه د پاکستان غوا لنگه شوه.

ټوپکيانو خپلې مبارزې ا جګړې ته زور ورکړ. د مجاهدو ليکي پيا وړي شوي خطرناکې حملې او جګړې وښتې. ددغو جګړو سترګو ليدلې حال او يوه ځانګړې بيلګه به له يوه سپين ږيري نه واورو. د نوم خلقي مال زمکه يې نيوله. او چې خلقيان به يې ونيول. سمدستي يې وژل. ددغو جګړو سترګو ليدلې حال او يوه ځانګړې بيلګه به له يوه سپين ږيري نه واورو.

د خيوې جګړه

ما وې بلی هو د خيوې جګړه. او زما ددې پوښتنې سره جوخت د سپين ږيري په مخ د ډېر سخت غم غصې نڅېښې نښانې راڅرګندې شوې. په مخ يې توره خپه ښوړه شوه. ښکته پورته يې وکتل. د سترګو دديد په امتداد يې شاوخوا ټوله سيمه د سترګو رالاندې کړه. ما هم په زير زير ورته کاته. چې دمرۍ غوټۍ يې ښکته پورته لاړه راغله. شونډې يې وړپيدې د ښو په څوکو يې رڼې اوښکې راماتې شوې. پوه شوم چې سپين ږيري د ډيرو ناوړه پيښو شاهد دی. او له ګوګله يې سرې لمبې پورته کېږي. تلوسه مې لا پسې زياته شوه. چوپه چوپتيا وه زه هم: پک پاتې ووم. د خبرو او پوښتنو جرات راکې نه وو. د ښايست زياتې شيبې وروسته سپين ږيري پخپله غټه منګل په ويناتو بېرلاس د شني لونګۍ په خيرنه شمله خپلې اوښکې وچې کړې. او چې يو څه اوسون يې برابر

شو. نو په ډېرو لنډو ټکو کې یې وویل. بچیه بې وسي او بې کسي ده او رښتیا دا زما لپاره هم نوې خبره وه چې داسې یو عمر خوړلی یا تجربه د کلیوال پښتون په سترگو او مخ داسې او ښکې؟

پښتانه خو په خپل ننگ، غیرت، وطن پالنه او ناموس ساتنه کې جهاني شهرت لري. هر ډول پېښو ته ځانگړي ټولنیز قوانین او رواجونه لري. او چاته خپل بدل هرگز نه پرېږدي. لکه چې د پښتنو په دښمنۍ کې دا متل خاص ځای لري چې وایی.

له دښمن څخه ئې سل کاله وروسته بدل واخیست. خو بیا یې هم پرې تادي وکړه. خو سره له دغه ډول تسکین او متل سره د سپین ږيري او ښکو داسې ښووله چې د بدل اخستلو امید او ډاډ ورسره بیخي نه وو. ځکه خو په زړه د خفگان ډېر دروند پیتی په سترگو او څیره کې له ورايه بریښده. هغه زما د خبرو په ځواب کې خپلو خبرو ته ادامه ورکړه. وې ویل بچیه! زه د ډېر عمر خاوند یم. جنگونه، دښمنۍ او تربگنۍ مې هم لیدلي او هم اوریدلي دي. غمونه او دردونه مې لیدل او اوریدلي خود خپوې جگړه مې ډیر زوروي. او چې رایا ډیري بیخي مې اوبه کوي. او له دې خبرې سره یې بیا اوږده ساه واخیسته وې ویل.

د حیوان حلالول خو مې لیدلي وو. خود انسان حلالول مې په دې جگړه کې ولیدل او چې ددې پېښې په ویلو یې خوله پرانیسته. بیا یې ستوني وښت په ښکته شونډه یې زیر غاښونه کمیندل. او د مغزو فشار یې د تندي گونځې لا پسې زیاتې کړې. ما بیا پوښتنه راغبرگه کړه چې د انسان حلالول.

سپین ږيري وې بچیه وارو کا قیصه درته کوم. د انځر گل زوی چې دیارلس کالو یا څوارلس کالو به وو. یعنی ږيري خط یې نه وو راغلی. چې عربانو ونيو. په زمکه یې ځملاوه. نورو گڼو مجاهدینو ورته کتل چې په مری بې ورته چاره راکش کړه ما بیا نور څه ونه لیدل. په سترگو

مې شپه شوه. ملا مې ونيوه ورو شانه په زمکه کښيناستم خو یواځې د الله اکبر چيغې مې واوريډې. په خپوه کې د انځر گل د زوي په څیر ماشومانو بوډاگانو او تور سرو باندې تش په اصطلاح مجاهدینو دغه ډول اسلامي غذا او اسلامي جهاد تر سره کړو. او زموږ بې ګناه مسلمانان د تورو خاورو خوراک شول. دغه د محشر ورځ وه. او د قیامت شپه وه. څوک یو د بل نه وو خبر کلي د عربانو وهاییانو او تش په نامه مجاهدینو څخه ډک ول. د درندو او سپکو وسلو ګڼې ډزې کیدې. په کوڅو کې منډې رامنډې ژړا او انګولا وه. وهنه، وژنه، تنبستونه، رابښکدنه، چور او چپاول په ټوله خپوه کې ګډ وو. څوک به په پیغلو انجونو پسې ګرځیدل انجونه او ښځې یې د غنیمت په توګه نیولې او رابښکدلې. چې د غنیمت په دې جګړه کې په سلګونو پیغلې انجونې او ځوانې ښځې دغه د اسلام د لارې تش په نامه مجاهدینو، عربانو او وهاییانو د غنیمت په توګه وټنټولې. په دې جګړه کې د پښتون غیرت او پټ لوټ شو. د پښتنو شمله په زمکه پریوته. پښتون چې څومره بې اتفاقه قوم دی خود تنګ او پټ ساتلو په کار کې سره یو دی. او په دې جګړه کې د پښتون عزت او تنګ تر پښو لاندې شو. د پښتنو په کلچر کې خودا متل ډېر اوچت ځای لري چې وایی. مال او دولت مې له سره زار او سرمې له ناموسه. دا مال چې د سپین ږيري د سترگو او ښکې بیخي وچې شوي وي. یو څه په نرمه لهجه بې له احساساتو یې دا خبره وکړه چې په دې کې به هم الله حکمت وي چې د پردیو په لمسون څرخ شوي یو.

ما بیا ترې وپوښتل. کاکا جانه د هغو تور سرو وروسته څه پته ونه لګیده؟ وې ویل. دا خود خرد جال علامه وه. یو له بله څوک نه خبریدل. خود ډېر وروسته چې بیا له خبر شو. درې جینکۍ د اوبو په ټانک کې د کونړ ولایت مرکز چغه سرايي ته وړل شوې وې. چې البته ټانک خالي وو اوبه پکې نه وې. خودا چې د ټانک سر تړل شوی وو. او هوا یې بنده

شوي وه. هغه دوه جينکۍ پکې مړې شوې وې او يوه کوما په حال کې وه. په مرگوني حال ژوندۍ پاتې وه. وروسته ښه شوې وه. کوم ټوپک والا پرې نکاح ترلې وه. او دوه جينکۍ نورې يوه جهادي قوماندان پېښور ته وړې وې. او هلته يې په دوه تنو عربانو د خرڅولو مارچه لگولې وه. عرب ورته ويلې وو چې جينکۍ زما کور ته راوړه. چې زه يې له نژدې څخه وگورم. چې ځوانې دي که زېرې ښايسته دي که بد رنگه. په دې صورت کې به د قيمت په باب درسره خبرې وکړم. بې ننگه قوماندان جينکۍ د عرب کور ته وروستې وې. عرب هم د جينکو پرده پورته کړې وه. يوه يې په دې خوبه نه کړه چې جينکتوب يې له لاسه ورکړی وو. او يو وړوکی ماشوم ترې ان په کور کې خاد زده چاته پاتې شوی وو. او هغه بله يې په څلويښت زره کلدارو اخيستي وه. قوماندان چې په خپل ډاټسن موټر کې کله په پېښور او کله په باجوړ کې گرځيده. په خپلو مزو چرچو کې ډوب وو. مدعيانو يې نوم او خبره پيژندلې وه. هغوي ورپسې په پټه پېښور او باجوړ کې ښکته پورته گرځيدل. يوه ورځ خبر شو چې قوماندان يې په پېښور کې د سپين جومات يو څه لږ ورکوز د ټاؤن څلور لاري په کين اړخ کې د چرگانو د کوڅې خولې ته نژدې د سماوار مخې ته د سرک په غاړه مازديگر مهال په کټ کې ناست وو. او په خيړن غوړ ميز ورته د شيدو چاي ايښي وو. مدعيانو يې د سترگو رالاندې ويست چې د قوماندان رسوايي پدې مسئله کې له همدې ځايه پورته شوه. د هيواد په ټولو ولايتونو کې دغه شان لا څه چې له دغې نه سختې جگړې وشوې. اشرف خان هم د خپلې سيمې په مربوطه ساحه کې د روسانو د قطار سره په مخامخ جگړه کې ښکېل شو. کله چې د روسانو قطار په سرک تيريده. ده يې مخه ونيوله په يوه داسې ځای کې چې لاندې ترې سيند او له پاسه پرې غروو. د تينبستې لاره نه وه. هغوي له غره نه غټې غټې تيگې سرک ته راوغږولې وې. سرک يې بند کړی وو. د اشرف خان وسله والو له پاسه نه

پرې ډزې پيل كړې. لومړنۍ ټانك يې ورته په راکټ وېشتو لمبې يې پورته شوې. له قطاره عسکر ښکته شول په ډزو يې پيل وکړو. ټينکونو، توپونو، وړو ماشين گنونو او ربل کړ. له دواړو خواو نه مړي زخميان وشول. له ښايسته ډېر وخت نه وروسته الوتکې راغلې. جنگي الوتکو له پاسه په غره باندې گولۍ راوغورزولې. بمونه يې هم د اشرف خان په ټوپک والورا وارتول. ډير مړي وشول. اشرف خان دوي مجبور شول چې مورچې پرېږدي او شاته شي. مازديگر مهال وو. چې قطار سرک له تيگو پاک کړ او قطار يې تير کړې شميره مړي او زخميان يې ورکړي وو. همدا شان د قوماندان اشرف هم ډېر سړي وژل شوي وو. زخميان يې هم کليو ته وچلول. د شپې له خوا نه اشرف خان د کليو خلکو ته کوم چې په کليو کې پاتې وو. وويل چې سهار وختي به کلی پرېږدئ او پاکستان ته به اوړئ. د شپې ناوخته په تورتم کې هغه د خپلو کسانو سره کور ته لاړ. ترڅو په کور کې پاتې مور يې او فرېسته له کلا نه اوباسي او د شپې يې له کرنې واپروي. دده خپل واده او د کورنۍ نور غړي څه مده مخکې پاکستان ته کډه شوي وو. دده غوښتل چې مور او فرېسته هم هلته ورسوي دوه تنه نژدې خپلوان يې ورسره کړل چې دوي پينځې ته ورسوي. د دوي د کلي زيات خلک پينځې ته مهاجر شوي وو. گلاب هم وختي خپله کورنۍ پينځې ته رسولې وه او هغه د خپل گروپ په مشرۍ د جگړې جبهې ته تللی وو. اشرف د خپلو وسله والو سره سبايي وختي غره ته پورته شو. په غره کې پاس باندې ته لاړل. څه کسان يې د سرک تر څنگ خپلو مورچو کې پرېښودل. ترڅو د ښمن په مقابل کې خپلې پخوانۍ مورچې وساتي. د کلي نه ټول خلک وتلي وو. سهار د لمر د وړانگو سره سم لومړۍ څرخي الوتکې راغلې په کلي يې بمبارد وکړ. ورپسې جنگي الوتکې راغلې په کلي يې دساي بمونه وغورزول چې ټول کلي او واخيست. ورپسې يې د غرونو او خوړونو هره خوا بمبارد کړه باندې يې

هم بمبارد کړې. چې د باندې ځینې خلک ښځې او ماشومان پکې مړه شول. اشرف خان یوه څرخي الوتکه راوغورزوله. په سټینګرېپ داسې رسا ویشته چې په هوا کې لولپه شوه. په همدغه ځای روسي قواو له ایز اور بل کړو. الوتکو، ټینکونو او توپونو باندې په بل مخ واړوله. اشرف خان سره د دیارلسو تنو شهید شو. د مجاهدینو د جبهې مورال کمزوری شو. په تینښته شاته مجبور شول. خپل مړي او زخمیان یې یووړل. جنگ ودرید ډزه غلې شوه. باور وکړئ چې ټوله فضا د باروتو تورگرد نیولې وه.

تیره شپه چې کله فرښته او مور یې د دوه تنو خپلوانو سره د شپې له کوره د پاکستان په نیت ووتل. د کلا دروازه یې قلف کړه. د کلي نه د غره په لور په ډاگ کې په نرۍ لاره روان شول. له یوه ساعت مزل نه وروسته د غره لمن ته ورسیدل. د غره ډډه سپیره وه او له بلې خوا ته سپینه سپوږمۍ وه. لاره ښه ښکاریده. دوي ښه د خړپ مزل کاوه. په لاره فرښتې د گلاب په حقله سوچ اخیستې وه. د نور څه فکر ورسره نه وو. په همدې سوچ کې غره ته ورسیدل. کله نا کله خو به هغو دوه خپلوانو پرې غږ کاوه چې گني سترې خو به وي. د فرښتې مور له بدنه چاغې ښځه وه. او کله خو دومره پخپلو پښو هم نه وه تللې. په تکلیف کې وه. وې ویل بجی په قرار قرار ځی چې زه سترې کیږم. یوه تن ورته وویل ترور سمه ده په قرار به ځوو. ددې غونډۍ په سر به دمه وکړو. لږه شیبه وروسته د غونډۍ په سر کښیناستل. نور نو له هغوي نه کلی وړاندې پاتې شو. نوره لاره مخ نیغه نه وه. په غره کې پرته لاره وه. ځای پر ځای گڼې ونې لکه څیرې، پلوڅې، غوړاڅکي د غره ډډه نیولې وه ماسخو تن تیر وه چې فرښته دوي په غره کې زیاته لاره وهلې وه دویمې دمې ته بیا هغوي په یوه هوار ځای کې چې شنه وانبه پکې ولاړ وو. کښیناستل. د فرښتې مور په یوه هواره تیږه کښیناسته او پښې یې ښکته وغزولې. په دې وخت کې یو پش غونډی

و شو - چې دا پش ټولو واوریده - سمدستي د فربنستې مور اخ نارې کړې وې ویل څه شي وچيچلم - ټول له ځایه راپاڅیدل - هغه یو تن د تیگې لاندې پام وکړ چې یو مار په څخیدو څخیدو روان شو - ویل ماردی - زر یې تیگې ته لاس کړ - ترڅو چې ده تیگه راخیسته او په مار پسې گوزار له مارتري تللی وو - دویم سړي په بیر په ځپلې هوبنیاری نه کار واخیست یو د جیب په دستمال یې د هغې پنبه کلکه وتړله - ورته وې ویل - ترور کوم ځای درته وچيچلو؟ هغې د مار په چيچلي ځای گوته کینوده - وې ویل خوله مې وچه شوه - سړي په هم هغه ځای خوله ولگوله کوم چې مار چيچلی وو - بیا یې د ځپلې خولې لارې په زمکه توکلې - چې دا کار یې څو ځلې تکرار کړ - فربنسته هم وار خطا شوه - همدا به یې ویل مور جاني څنگه شوې؟ مور یې په لږ وخت کې په زیبرگو پیل وکړ - لومړی خو درې واړه ورته وار خطا شول - بیا هغه یوه وویل - داسې نه کیږي - لاره اوس دومره ډیره نه ده پاتې - په شا به یې وړو - بله چاره نشته دی - سمدستي یې پشا کړه - او روان شول - هغه څو چاغه بنځه وه - دواړو به وار په وار وړله - ترڅو چې د سبایي رنایي لگیده - د موټرو ځای ته ورسیدل - سمدستي یې گاډی درېس کړای ونيو د پینښور هسپتال ته روان شول - د سهار رڼا چې ولگیده - د بنځې رنګ تک تور واوخت - هغه سپینه بنځه بیخي توره واوخته - له خبرو ودریدلې وه - فربنستې ورته وویل مور جاني به مور جاني - هغه پتې سترگې پرته وه - له ځانه خبر نه وه - گاډی چلونکي وویل - خور جاني تاسو هیڅ فکر مه کوئ - اوس به له خیره هسپتال ته ورسو - د مار زهر خو ظالم شی دی - بې هوښه کړې ئې ده - د فلاینکوچ په شاته څو کی - کې یې سپین خادر پرې خور کړی وو - فربنسته یې څنگ ته ناسته وه - کله به په ژړا شوه او کله خو به داسې سوچ واخیسته چې خدای نا خواسته مور مې مړه نشي - ورور مې جبهه کې دی نور د کور غړي په پینډۍ کې دي - دا به څه کیږي له ډیرې شیبې نه وروسته یې بیا د مورد

مخ نه د خادر پېشکه پورته کړه. مور جاني غږیې وکړ. په زړه یې ورته خپل لاس کینښود. د مور سترګې یې ږږې ږږې راوتلې وې. خوله یې خلاصه وه. ویې خوځوله. مور جاني یه مور جاني. هغې یوه شیبه مخکې پور خلاص کړی وو. مړه وه. زر زړې ورته لاس پښې وکتلې. پښې یې لکه د سیند تیڼګه هسې یخې وې. هغه نور دوه خپلوان یې په راتیت شول. واي پوله راواي پوله. بکه ساه پکې نه وه.

ګاډی یې یو خوا ته ودرولو. ډریور هم راښکته شو. هغه د پوخ عمر سړی وو. وې ویل. وروره دا خو مړه ده. سترګې او خوله، لاس پښې یې ورسمې کړئ. فربنسته په چیغو شوه ټول یو ساعت هک پک ودریدل. بیا وروسته موټر چلونکي وویل. وروره اغېر مه ودریرئ. د مړي په باب فیصله کوئ. په کومه ئې وړئ؟ فربنستې په داسې حال کې چې ژړل یې وې ویل. پېښور کې مې د کاکا د زوی کور دی. هغو نورو دواړو هم وویل هو د نعمت خان کور خو پېښور کې دی. هله استاذه څه له خیره چې ترڅو لمر تودیري او موږ رسیدلي یو. موټر وان په چالاکی سره ګاډی چالان کړ او مخ په پېښور یې پښه پرې ټینګه کړه. فربنستې هم هغسې په موټر کې د مور مړي ته په سلګو سلګو ژړل او چیغې یې وهلې. هغه نور دواړه هم خفه ستومانه ناست وو. کله به موټر چلونکي وویل د خدای رضا ده خورې بس دی مه ژاړه. دعا ورته وکړه. الله دې د زړه صبر درکړي. مخکې وویل شول چې د موټر چلونکی د پاخه عمر سړی وو. ولې د ژوند تودې سړې پرې تیرې شوې وې. د تجربې والا سړی وو. په ټوله لاره یې فربنستې ته ډاډ ورکاوه. د هغوي په ټوله قیصه یې ځان اگاه کړ. وې ویل الله دې په روسانو تندر راپرې باسي چې زموږ پښتانه یې در په در کړل. د هغه په همدې ډاډ ګیرنه او خبرو خبرو کې د نعمت خان د کور مخې ته ګاډی ودرید. د کور دروازه یې ټک ټک کړه. یو هلک راووت ورپسې یو بل وړوکی راووت. هغه دوه تنه ننوتل. چې کټ را او باسي. سمدستي ښځې

او نر لوی واره دروازې ته راغلل. گوري چې فربنسته د مور مړي تر څنگه ولاړه ده. په چالاکی یې مړی په کټ کې واچاوه. موټروان هم ورسره د کټ بازو ونيو او دننه ننوتل. مړی یې د کور په دالانه کې کینود او سړي حجرې ته ننوتل. نعمت خان هم د اشرف خان سره په جبهه کې وو. هغه هلته د اشرف خان په مړي ژړل. خو له کوره لا خبر نه وو. د هغه میرمن او دوه زلموتي زامن په کور کې وو. موټر چلونکي وویل. لاس پورته کړئ دعا وکړئ. خدای دې دا ستاسې موراو بخښي. جنتونه یې دې په نصیب شي. زه به درنه رخصت شم چې غریبي را پغاړه ده. هغو دوه کسانو نه یوه د موټر کرایه ورکړه او لاړ.

په کور کې ژړا وه. لوی وړو ژړل. ښه شیبه وروسته بیا څه نزدې شاوخوا وښکاران راغلل. خواته د جومات ملا هم راغی څوک چې د هغوي د کلي نه دلته اوسیدل. ټول راټول شول. د مړي د ښخیدو پریکړه وشوه. چې د پېښور ښار تر څنگ لویه هدیره کې یې ښخه کړئ. هماغه وو چې تر مازدیگره د مړي د ښخیدو مراسم تر سره شول. په همدې ورځ د جنگ له جبهې نه احوال راوړسید چې قوماندان اشرف په جنگ کې شهید شوی دی. او هم هلته له نورو شهیدانو سره یو ځای ښخ شوي. خو دا احوال په کور کې چا فربنستې ته ونه وایه. ځکه چې خلک پوهیدل که فربنسته د ورور له مرگه خبر شي نو د دوه غبرگو غمونو ګالل ورته ډیر ګران پریوزي. یوازې د مور مړینې هغه له ژونده ایستلې وه. په سبا ته هغو دوه تنو د فربنستې خپلوانو له فربنستې څخه د تلو اجازت وغوښت. هغه په ژړا شوه او ښکې یې په مخ روانې شوې. وې ویل وروڼو ستاسې ښه به هیڅکله هیر نه کړم. لالا مې له موره مه خبروئ. کله چې راغی پخپله به خبر شي. په دې خبره د دواړو حالت واوښت. د دواړو خولې ته اسویلي راغلل. خو زریې فکر شو. یوه وویل نه نه. خور جاني هغه مور نه خبرو. بې غمه اوسه. دواړو ترې مخه ښه واخیسته او لاړل.

ګلاب او فرېنډه، وېرونه بهيرونه، له بنگاله تر باګرامه، داژوند دا څيري

ګلاب د حالاتو او جنگ جګړو په غوبل کې هغه پخوانی ګلاب پاتې نشو. هغه د خپلې جبهې پياوړی قوماندان شو. مرګ او ژوبله ورته عادي شې بنګاريده. د ډيرو خلقيانو کورونه يې وسيزل. د روسانو او رژيم قطارونه يې ووېهل. سپکې او درندې وسلې يې پلاس راوړې. دومره زړور او هوښيار قوماندان شو چې په ټوله سيمه کې يې نوم ويوست. خو ځلې پاکستان ته وغوښتل شو. هلته د آئي ايس آئي د ځينو لوړو رتبو والاؤ سره يې ملاقات وشو. اوله ده سره په هميشنۍ رابطه کې شول. ځينې مادي اکملات يې ورسره وکړل. د خوښيو په محلونو او محفلونو يې وګرځاوه. د هغه اسلامي او ديني روحيه يې لاپسې ورکمزورې کړه. بيا يې له هر څه سره په ډاډه زړه د جبهې په لور رخصت کړ. جنگ جګړې، پيسو او آئي ايس آئي د هغه فکر او کرکټر بدل کړل. د کور، کلي، خپلوانو په قيصه کې نور نه وو. ځکه چې هغه به هر درې مياشتو کې د اسلام اباد او لاهور دوره بڼه په مستۍ تيروله. فرېنډه يې هم تقريباً له ياده وتې وه. دنيا دولت هم عجيبه شې دی. پخې ارادې څه چې پولادي غزمونه ماتوي. مينه ناکې سينې لکه د کاڼو هسې سختوي. دي خو د جهاد په نيت جهاد ته ورګډ شوي وو مګر په جهاد کې ترې بل شې جوړ شو. ورو ورو بدلېده. آخر د داسې چا پلاس ورغی چې پخواني هر څه يې ترې هير کړل. په اسلام اباد کې دده په رستوران کې به د Special میلمنو لپاره انجونه لکه حورې په خدمت کې وي. د فرېنډې مينه يې له ياده ووته. خپلې کورنۍ ته يې په اسلام اباد کې بنسکلی کور او باغ جوړ کړی وو. چې ټوله کورنۍ يې په ارامه توګه پکې اوسيدله. ګلاب دومره بوختياوي درلودې چې په کال کې به هم د کورنۍ د ليدو لپاره نه وزګاريده.

پینځم څپرکې

د مور له مړینې نه وروسته فربنسته د کاکا زوی نعمت خان له کاله نه پینځی، ته د ورور کره لاره - اشرف خان خولوی ښکلی کور په پینځی، کې اخیستی وو - مخې ته یې ښکلې باغچه هم درلوده - د کور ټول غړي ښه خوشحاله په دغه کور کې خوندې او سیدل - د هیڅ کمې یې نه وو - هغوی د فربنستې د مور او اشرف خان له مرګه نه وو خبر - فربنسته هم د هغه د مرګ نه خبر نه وه - ورنډاره یې د دې په ورتګ ډېره خوشحاله وه - خو کله چې یې فربنسته ولیده - چې رنگ یې زیر او ښتی له خپګانه یې شونډو پتري نیولي وو - او هم له یوه خپلوان سره ځانته په کور ورغله - پوښتنې یې په زړه کې ورپیدا وې - خولا دوه ورځې تیرې نه وې چې ورنډارې یې ترې پوښتنه وکړه - وې ویل فربنستې دا راته ووايه چې دا رنگ دې ټولې زیږدې؟ او د مور په باب او د ورور نه دې راته هیڅ ونه ویل - د کور او کلي دې څه راته نه دي ویلي - دا پوښتنې ترې ورنډار په ځانته کوته کې وکړې - د کور نور کسان له دوي سره نه وو - فربنسته په زړه کلکه جینۍ وه - ځکه چې په لومړۍ ورځ یې ځان غلی نیولی وو - خو په دغه ساعت یې زنه ورپیده - د ورنډارې غیږ ته یې ځان وغورزو - په ژپات یې وویل - ورنډارې مور مې رانه په لار کې د شپې مار وچپچله او مړه شوه - ورنډار یې وارخطا شوه ویل آخر دا څه وایې - هغه هم ورسره په چغو شوه - دواړو په کوته کې په ویر او ژړا پیل وکړ - ښه شبیه یې وژړل - بیا ترې ورنډارې پوښتنه وکړه - فربنستې بس دې مه ژاړه د کور نور خلک به خبر شي - خو ته رښتیا ټول قیصه وکړه - هغې او ښکې پاکې کړې - په ژپغوني اوازي یې ټوله قیصه خپلې ورنډارې ته وکړه - ورنډار یې بیا په ژړا شوه - په ژړا کې بیا وویل ورور دې خبر نه دی؟ نه هغه خو جبهه کې وو - تر اوسه چا نه دی خبر کړی -

که خبر وای خو وخته به راغلی وو. خوښه دي چې خبر نه دی. دواړو ښه په ژړا ځانونه سترې کړل. د دوي کليوال چې په پينډۍ کې اوسيدل. فرېنښتې ته د فاتحې لپاره راغلل. خو ورځې د دوي په کور کې د کليوالو او وطندارانو گڼه گڼه تيره شوه. لږه موده وروسته فرېنښتې د يوه او بل له خولې واوريدل چې گلاب په اسلام اباد کې ډير ښکلی هوټل جوړ کړی دی. او هم د ډيرو شتو او پيسو خاوند شوی دی. په ټول هيواد کې يې اوازه پورته شوې ده. د مجاهدينو لوی قوماندان دی.

فرېنښتې سره هم دا فکر پيدا شو چې دا څنگه به دا دومره اوږده موده کې گلاب هيڅ زما پوښتنه ام ونه کړه. دومره مصروف دی چې زه يې هيره کړې يم. بس همدا سوچونه چې له يوې خوا نه د مور او پلار په غم او له بلې خوا د گلاب په فکر کې خيالونو او سوچونو پسې واخيسته. ورځ په ورځ يې حالت خرابيده. يوه ورځ سهار وختي چې له خوبه راويښه شوه. له ځان سره يې په زړه کې وويل. (نن زه بايد په څه بهانه له کوره اوځم او د گلاب د هوټل په پيدا کولو پسې ان اسلام اباد ته لاړه شم. هغه خو زما پوښتنه ونه کړه چې زه يې يو ځل په ولگوم. چې دا څه علت دی؟) هغه له کټ نه پاڅيده په منډه لاړه تشناب يې وکړ. بيا يې جامې بدلې کړې له چايو وروسته يې ورنډار ته وويل. ورنډارې ډيره خفه شوې يم يو ځل پېښور ته ځم. نعمت خان دوي کره خوشې کوم چې دا سوچ او فکر مې لږ بدل شي. ورنډارې يې ورسره ومنله. هغې خپله بورقه ورکړه. ورته وې ويل تر هغه ځای دا بورقه په ځان واچوه. سمدستي يې د تلو نيت وکړ. ورنډارې يې پيسې ورکړې. فرېنښتې وويل ما سره هم شته خو کيدی شي چې که په کار شي پيسې يې په جيب کې کينېدوې او څه يې په بکس کې ځای پر ځای کړې. خپل د جامو وړوکی بکس يې هم ورسره واخيست او له کوره ووته. په ټانگه کې يې ځان د گاډو هډې ته ورساوه د اسلام اباد په گاډي کې کښيनाسته لږه شيبه وروسته گاډی د اسلام اباد په لور

روران شو. غرمه وه چې د اسلام اباد په هډه گاډۍ ودرېد. هغه راکوزه شوه. زړه نازړه د نامعلوم سفر په لور په ارام ارام گامونو له گاډو هډې نه ووته. حيرانه وه چې څه وکړي. تشويش خو يې دا وو چې هغه په دې ښار کې نابنده وه پيغله وه او يوازې وه. يو ځای کې ودرېده له ځان سره يې فيصله وکړه چې کوم رستوران ته کې به ډوډۍ وخورم. او د گلاب د هوټل پوښتنه به هم وکړم. بس همدغه فيصله يې له ځان سره وکړه. او د کوم رستوران ته به لټه روانه شوه. خو گامه وړاندې يې په يوه رستوران سترگې ولگيدې. د هم هغې رستوران ته په لوري ورغله. هلته چې ور ورسېده يو لوی رستوران وو. په څنگ کې يې واړه واړه د خوراکي توکو دوکانونه وو. وړاندې د کومې دولتي ودانۍ مخې ته يو پوليس د ټوپک سره ولاړ وو. په چابکو گامونو پوليس ته ورغله. په انگليسي يې ترې د گلاب د هوټل پوښتنه وکړه. پوليس چې پوره د پوخ عمر سړی وو. وې ويل. گلاب هوټل له دې ځايه وړاندې دی. هر ټکسي دې ورته رسولی شي. تشکر يې ترې وکړ. او ترې روانه شوه. يوه وړوکی خوراکه فروشی ته وونوته. ډوډۍ يې وخوړه. سمدستي راووته او په يوه ټکسي کې کښيनाسته ټکسي وان ته يې وويل. گلاب هوټل ته. هغه بل غږ ونکړ ټکسي يې راتا وکړ د گلاب هوټل په لور رهۍ شو. په څو دقيقو کې د گلاب هوټل مخې ته ټکسي ودرېد. فرېستې ټکسي وان ته کرايه ورکړه. ورته وې ويل. لاس يې هوټل ته ونيو ويلې دغه څلور منزله هوټل چې مخې ته يې بڼې دی. همدغه گلاب هوټل دی ورځه. ټکسي لاړ او دا حيرانه ودرېده. بکس يې پلاس کې ټينگ ونيو د هوټل دروازې په لور روانه شوه. کله چې هغه د هوټل مخې ته ورغله. وې ليدل څو تنه له هوټل نه راووتل. په نويو گاډو کې کښيناستل او لاړل. فرېسته د هوټل په دروازه زړوره ننوته. په ورو ورو روانه وه. شاوخوا يې په سترگو کې څارله. خو په زړه کې ورتير شول. (دا لوکس هوټل او گلاب. دا به کوم بل گلاب وي

نه نه دا هوټل د هغه ګلاب نشي کیدی یو ځل به د هوټل ادارې ته ورشم. پوښتنه به وکړم. له دننه څخه د هوټل مسؤل سړی چې دفتر یې د اصلي هوټل نه بهر وو. ولیده له خپله ځایه سپک راپاڅید په زړه کې وویل چې دا هوټل او دغه د بورقي والا ښځه. حتمي یې لار غلطه کړې ده. راووت ورغې یې کړو. په وردو کې یې وویل ودریږه. هغه ودریده. یو نری لوړ تور سړی راغی. ورته وې ویل. څه غواړې؟ فربسته خو په ودو کې نه پوهیده. په انگلیسي یې ورته وویل. دا د ګلاب هوټل دی؟ This is Gulab Hotel ویل Yes یس هو. د هوټل سړی پوه شو چې دا ښځه به کیدی شي افغانه وي او د ګلاب پوښتنه ځکه کوي. په خبرو او مطلب ورسره پوه نشو ورته وې ویل راځه. خپل دفتر ته یې بوتله. دفتر یې ډېر ښکلی وو. ښکلی سیتونه پکې پراته وو. میز، ټیلیفون پرې ایښي وو. هغه سړی سمدستي ټیلیفون چاته وکړ ډیرې خبرې یې ورته وکړې. بیا یې د ټیلیفون غوږی کیښوده. بیا څه په اردو کې وویل. خو دا پرې پوه نشوه. پنجابي وویل کښینه. په کوچ کې. فربستې خپل بکس نزدې څنګ ته کیښود او کوچ ته کښیناسته. لږه شیبه وروسته یوه ښځه راغله پنجابي جامې یې تن کې وې. د عمر نه زړه ښځه وه خو چاغه لوړه سره سپینه وه رنگ یې د پنجابیانو د ښځو پشان نه وو. د فربستې خوا ته کښیناسته. لومړی چې هغه په دروازه راننوتله له لیرې یې ماته راوکاته. هغه سړی ورته وویل دې سره وګرږه. هغې ماته لاس راوړد کړ په پښتو کې یې وویل خور سترې مشې. دې وې ما هم لاس ورکړو غېږ مو سره وکړو. سترګې یې راپکې واچولې. راته یې کړو راځه بي بي چې ځو. سمدستي یې روانه کړم. په یوه بله لاره یې هوټل ته ننویستم. په لفت کې څلورم منزل ته وختو. له لفت نه چې ووتو وړاندې په دهلېز کې لاړو. اوله نمره (کمره) وه (کوټه) وه ننوتو. هغه مخکې او زه ورپسې ووم. دننه کوټه ډېره ښکلی وه د ننوتو سره مې خپل ځان په شیشه کې ولید.

دیوالونه ټوله شیشه وو. په کوټه کې میز چوکۍ ایښي وو. یو چپرکټ چې تقریباً دوه تنه هم پکې ځانیدل پروت وو. په چپرکټ بڼکلي روځایي خوره وه. د کوټې په څنگ کې تشناب وو. په کوټه کې هر څه موجود وو. ماته یې وویل ته کښینه زه دستي واپس راځم. ښځه ووتله دروازه یې راپسې پورې کړه. ما خپل بکس د میز په سر کېښود. د کوټې بڼکلا او ددې هوټل بڼکلا ته فکر وړې ووم. په زړه کې مې بیا تیر شول ما وې دا ممکنه نه ده چې دا هوټل دې د ګلاب وي. دا هوټل او هغه زما ګلاب؟ دا کله کیدی شي. په دې کې هغه ښځه راغله. څه جامې یې په غېږ کې نیولې وې. رانوته. وې ویل ښه خورکۍ اوس ووايه چې نوم دې څه دې؟ له کومې راغلې یې؟ څه غواړې؟ د چا سره دې کار دی؟ ما د هغې پوښتنو له ځواب نه مخکې ورته وویل. دا هوټل خود ګلاب دی؟ هغې په ځواب کې وویل هو دا د ګلاب هوټل دی. ترور جاني د کوم ګلاب هغه د کوم ځای دی او څه دنده لري؟ ګلاب د افغانستان دی. مجاهدینو کې قوماندان دی. کورنۍ یې دلته په اسلام اباد کې اوسېږي. نور خپلوان یې او کلیوال یې پینځې کې هم شتي. دلته کله کله په دوره راځي. هغه ډېر بڼکلی ځوان دی. زه پوه شوم چې دا هم هغه زما ګلاب دی. هغې دستي په دستي وویل. ښه اوس ته راته ځان را اوپیژنه. ما فکر وکړ چې پوره هر څه ورته نه وایم بدل نوم او بدله پیژندنه. ما وې ترور جاني نوم مې زړپاڼه دی. د افغانستان نه راغلې یم. پلار مې مجاهدینو له کوره بیولی. هلته راته ځینو خلکو ویلي دي چې ګلاب نومې قوماندان دی په اسلام اباد کې یې هوټل دی له نزدې ورته ورشه گوندې د پلار په راخلاصولو کې درسره مرسته وکړي. وروڼه نه لرم مور مې مړه ده. بس ایکی یو پلار مې دی نور مې هیڅوک نشته دی. هغې سمدستي وویل میړه دې نه دی کړی؟ واده شوې هم نه یې؟ نه ترور جاني تر اوسه په کور یم.

هغه خوشحاله شوه. د واره پوه شوه چې جينۍ خود پلار په مشكل پسې راغلې ده. وې ويل. هله ته لومړۍ تشناب وكره او دا جامې واغونده. خدای به خير كړي. ته چې د قوماندان صيب وطنداره يې. زه خو هم برنۍ يم. ستا وطنداره يم. پوه شوم چې دا بنځه به گلاب دې هوتل ته راوستې وي. كار به كوي. ډاډه شوم. ما له بكسه خپلې جامې راواخيستې خو هغې پرېنښودم. ويلې نه نه دا جامې واغونده. هغې پخپله جامې تشناب ته يووړې. زه هم ښه د زړوره ورغلم. له تشناب نه وروسته مې جامې واغوستې. نوې جامې او ډيرې ښكلې وې. چې ما هغسې ښكلې جامې كله ام نه وې اغوستې. په تشناب كې د سينگارولو ټول شيان موجود وو. ما له هغو شيانو سره عرض ونكړ. خالي جامې مې واغوستې او راووتم په انيه كې مې چې ځان وليد له خپل ښايست نه و شرميدم. كوټې ته چې ننوتم. بنځه نه وه په څوكۍ كښيناستم ما ښام خره لگيدلې وه. خو دقيقې وروسته هغه راغله. زه يې چې وليدم په خداشوه. وې ويل ماشاء الله. څومره ښكلې يې له نظره دې نه كړم. ويلې راځه چې ډوډۍ وخورو. ما ويل ترور ډوډۍ مې خوړلې ده. ويلې نه ته خو زما خاص ميلمنه يې. اخرو وطنداره مې يې. قدر به دې څنگه نه كوم. پاڅيږه چې څو. مجبوره يې كړم او ورسره روانه شوم. په لانديني منزل كې د ډوډۍ خوړلو ځاى ته يې بوتلم. كتل مې چې ډيره ښايسته (د ډوډۍ خوړلو خونه) وه. په ميز ډوډۍ تياره شوې وه. يوې پنجابۍ جينۍ هلته كار كاوه. څه كسان وړاندې پخلنني كې لگيا وو. اصلي هوتل خو مخې ته وو. دا يې شاته مخصوصه غوندې ځايونه وو. له ډوډۍ خوړلو نه وروسته بيرته څلورم منزل ته وختو. په دهليزه كې مې د هرې كوټې نمبر ليده په دغه پور كې لس كوټې وې. د اول نه تر لسم نمبر پورې په دروازو ليكل شوي وو. خدا زده چې په كوټو كې به څوك وو. زه يې خپلې كوټې ته بوتلم. بنځه راسره په ميز كښيناسته. وې ويل. زړپانې لورې خپه نشې

- دلته به ستا بڼه خدمت کيږي. ترڅو چې گلاب له بره نه دلته په دوره راځي تر هغې به له ما سره اوسېږي. ستا پلار په پیدا کولو او راخلاصیدو کې به درسره خامخا مرسته کوي. ته هیڅ فکر مه کوه. زما د لور پشان یې د مور غوندې خدمت به دې کوم.

په زړه کې مې وویل (دا ښځه څومره مهربانه ده. بیخي د مور مینه راکوي. خو هغې هیڅ خپل کلی او اصلي ځای او دلته یې خپل کاروبار رانه ونښود. - صرف دا سې وویل چې زه هم ستا وطنداره یم. - کیدی شي وروسته راته هر څه وواي) د هغې د خبرو لهجه لکه زموره پشان نه ده. اردو یې زده ده. په انگلیسي هم لږه لږه پوهیږي. - لیک لوست په اردو ژبه او پښتو کې کولی شي. - لوړه دنگه سره سپینه ښځه وه په عمر پخه وه په ظاهره یې لکه د پیغلې جینۍ په ناز او مکیز خبرې کولې تل یې خوله د خدا نه ډکه وه. په دغه شپه راسره تر ماسخو تن تیره په خبرو لگیا وه. پوښتنه مې ترې وکړه چې په دې نورو کوټو کې څوک اوسېږي؟ هغې راته وویل. - دا د هوټل کوټې دي خارجي میلمانه چې راشي پکې اوسېږي. - د یوې کوټې د شپې کرایه لس زره کلداری دي. - زه په زړه کې په تعجب کې شوم. - ما وې ترور زه خو دومره پیسې نه لرم. - هغه پوه شوه. - له ما یې خبره ونيوه. - وې ویل نه نه ستا لپاره دا کوټه بې پیسو ده. - آخر ته خو د گلاب وطنداره یې. - زه به هغه ته څه ځواب وایم. - پوه شوم چې دا ښځه د هغه باوري ده. - او په دې هم پوه شوم چې دا هر څه د دې ښځې پلاس کې دي. - د شپې ناوخته وو چې هغې راته وویل. - ته به اوس ویده شي ارام وکړه. - سبا ته به بیا گورو. - هغه ووته او دروازه یې په ځان پسې پورې کړه. - زه هم ډیره ستړې ووم. - په بستر کې وغزیدم. - تر سبا مې ښه خوب وکړ. - سبا یې چې له خوبه جگه شوم. - له مخ لاس وینځلو نه وروسته میز ته کښیناستم. - تلویزیون مې روښانه کړ او روته کتل مې چې په دې کې هغه ښځه کوټې ته راننوته. - سهار په خیرې راته وویل. - زر پانې خوب دې وکړ. - ما وې هو

ترور تر سهاره مې ښه پوره خوب وکړ. ويلې راځه چې چاې ته لاړ شو. بيا هم لاندې را کيوتو. ډوډۍ خوړلو خونه کې چاې ته په ميز کښينا ستو. هغې راته د هوټل دننه او په رستورانټ کې چې د ډوډۍ خوړلو، چاې او نورو خښاک خوراک بيل ځايونه يې راته يوازې بې ليدو نه راپيژندل. ما ترې پوښتنه وکړه. چې گلاب دا هوټل په څو اخيستی دی؟ هغې وې نه پوهېږم زړپانې لور. بېره د کروړونو خبره ده. غريب سړی دلته نه راځي. بس زيات ميلمانه خارجي کسان دلته کې راځي. ددې ښار اوچت هوټل دی. هلته په رستورانټ کې چې کوم کسان کار کوي هغوي ټول په انگليسي اردو کې پوهيږي. رستورانټ خپل دفتر او مشر لري. ټول په جگو تنخواگانو کار کوي. دې هوټل ته کله کله د فوځ لوړ افسران هم راځي. زياتره يې د گلاب سره بلد دي. کله خو چې گلاب نیک راشي ورسره د فوځ افسران هم وي. ترورو جاني چې دا گلاب په عمر څومره دی؟ هغه په اردو ژبه پوهيږي؟ نه نه هغه په اردو کې خبرې نشي کولی په انگليسي کې خبرې کولی شي. د عمر نه ځوان دی. جگه ونه تورې غټې غټې سترگې يې دي. له رنگه سپين دی. بونډۍ ډيره يې په مخ ده. سپين غاښونه يې دي. هميشه سپينې جامې او تور واسکت يې پغاړه وي. وره خوله او جگه پوزه يې ده. خبرې چې کوي د خدا په حالت کې په قرار قرار غږيږي. بس او پوهيدم چې دا خو هماغه گلاب دی. له ځان سره مې وويل. (د ظالم زويه زما درېسې زړه وچاوده او ستا راپسې هيڅ پروا نشته دی). هغې زما ته وويل. تا هغه بيخي نه دی ليدلی. نه ترور. خالي مې د هغه نوم اوريدلی دی. خو چې خدای پاک يې زړ راولي. ته هيڅ فکر مه کوه ډير زړه راشي. مسکۍ شوه وې ستا څه بچي ژاړي. لونډه جينۍ يې چې کله راغی ورسره ملاو به شې. له چاې خښلو نه پس ته کوټې ته وختلو. د هوټل جوړښت په پيچلي توگه سره وو. يوازې د ورځې د کښينا ستلو رستورانټ له هوټله بيل وو. په هوټل کې د اوسيدو کوټې او ځينې نور

بيل بيل ځايونه ليدل كېده. د هوټل څلور منزله كې د اوسيدو كوټې وې. خو هيڅوك په دې نه پوهيده چې په هره كوټه كې څوك او د كوم ځای كس اوسېږي. ما د ښځې نه پوښتنه وكړه ترور جاني رښتيا تا څو ماته پوره ځان راونه پيژانده. هغه وخنډل يو طلاي غاښ يې او برينبيده. په خاص نزاكت يې وويل. زر پانې ما خو درته وويل چې زه هم له برې خوا يم. ما وې نه ترور. زموږ له ځوانه يې ژبه دې بدله ده. خپل نوم دې هم راته تر اوسه نه دی ويلي. نوم څومې تاج بي بي دی اصلي د سوات يم. پخوا دلته راغلي يم. پدې ښار كې اوسېږو. نو ته څنگه بيا ځايه كور ته لاړې. كور مې لوټكي وړاندې دی. كله په مياشت كې يو ځل كور ته ځم. بس نوره همدلته په دې نوكرۍ كې بوخته يم. يو دم له ځايه پاڅيده وې ويل. ته ټيوي ته گوره زه يو ځل په هوټل ورگرځم. ما وې ښه ترور جاني. هغه تونده ووته س دروازه يې په ځان پسې پورې كړه. زه چرت او فكر واخيستم چې دا به څه كيږي. نه پوهېږم چې گلاب به كله راځي. په همدې سوچ كې پاڅيدم له دروازې مې سر بيرون كړ. چې وړاندې په دهليز كې يوه ښكلې ښځه ولاړه وه. يو سړی هم ورسره په دروازه كې ولاړ وو. بيا دواړه كوټې ته ننوتل. لږ وروسته له يوې بلې كوټې نه بله جينۍ د خوب په جامو كې چې سينې يې په گريوانه كې ښكاريدې سر را بهر كړې وو. ما وليده خو په ما يې هم سترگې ولگيدې. بيرته زردننه شوه. په زړه كې مې تير شول. ما وې څوك كرايي والا به وي. ميلمانه به راغلي وي. ما لا خپل سر نه وو دننه كړې چې زما مخامخ يو تن عرب له دروازې نه راووت. زرمې دروازه پورې كړه. باور مې راغی چې په هوټل كې مسافر ميلمانه دي. په هره كوټه كې بيل بيل د هر ځای خلك اوسېږي. بيا به مې له ځان سره وويل چې دا خلك څومره شتمن دي چې د يوې شپې لس زره كلدارې كرايه وركوي. نه نه زه بايد زياته په دې هوټل كې پاتې نشم. بيا به د گلاب په زړه كې راته څه تيريږي.

هغه ښځه لار په خپل دفتر نه یې ټیلیفون وکړ. کله چې یې د ټیلیفون غوږۍ پورته کړه په اردو کې یې وویل. کرنیل صیب داسې پیغله مې درته راوستې ده. چې تر اوسه یې ځوانی او ښکلا خوندي ده. په حسن کې یې په گرد پاکستان کې ساري نه لیدل کیږي. بیګاه ته ځان را ورسوه. په اول نمبر کې ده. نور خپله پوهیږي. هاغه ورسره هوکې کړه.

یوشیبه وروسته تاج بی بی کوټې ته راننوته. د خدا په حالت کې وه. وې ویل. بی بی خپه شنې. زه درنه لا لهنده یم. ته په ټیوی کې خپل سیل کوه. ته خو ځوانه یې عشقي فلمونه گوره هو زه به درته اوس دا دی یو فلم به درته په دې CD کښې وښایم چې قید نشئ. هغې یوه سی ډي ورواچوله. کتل مې چې یو ډیر عشق فلم شروع شو. هغه ښځه بیا ووتله. زه یوازې شوم. دومره بې حیا او برېښه فلم وو چې هیڅ مې ورته نه کتل. د فلم یوه صحنه له بلې نه بدتره لوڅه او بې حیا وه. ډیر ساعت وروسته هغه راغله. ویلې څنگه فلم دی. په تبه برابر دی که نه؟ ما وې هله ترور زړې لیرې کوه ډیر بې حیا فلم دی. هغې وخنډل وې ویل. دا خومې ستاد خوښۍ لپاره ما وې چې ځوانه یې او مسافره یې چې ساعت ډې تیر شي. نه ترور زه هیڅکله داسې فلمونه نه وینم. په ښځه مې شک غوندي راغی چې دا ښځه خو پښتنه ده او داسې فلمونه گوري. ډیرې پوښتنې مې زړه کې را پیدا شوې. بیا مې فکر وکړ چې دا ښځه به کیدی شي زما د خوښۍ لپاره گني چې خپه نشي داسې فلمونه راته ښایي. هغه پما پوه شو چې زه په هسې فلمونو لیدو باندې خوښیږم نه بلکې خوریرم. هغه سکسي فلم یې ایسته کړ. بل هندي فلم یې راته چالان کړ. ترماز دیګره یې په فلمونو مصروفه وساتلم. د مازدیګر چکر یې په همدغه د هوټل په مربوطه باغ کې را کړو. دغه ښځه دومره ښکلې گلونه درلودل. چې ما بل چیرې هغسې گلونه لیدلي نه وو. ما ښام خره لگیده چې دوباره د هوټل نمبر (۱) کوټې ته راغلم. لږه شیبه وروسته د ما ښام ډوډۍ ته ښکته شو.

د رستورانټ ډوډۍ په لوړه کچه وه. خو زما یې په قیمت او پیسو ورکولو کې کار نه وو. له ډوډۍ نه وروسته تر ماسخوتنه مې ټیلیویژن ته کتل. ناوخته ښځه راننوته ویلې زړ پانې زه هلته مصروفه شوم ته یواځې پاتې شوې. بخښنه غواړم. هن دا دي د خوب کالي مې درته هم راوړل. ناوخته دی ته دا واغونده او قرار ویده شه. په لاس کې یې د شربت بوتل هم نیولی وو. هغه یې په میز کېښود. په الماریو کې قطار ډ کې بوتلې ایښې وې. پوهیدم چې د شرابو او واینو بوتلې دي. ما وې د هوټل مال دی وي به نو. هغې راته کړو د خوب کالي دې واغونده چې درکې برابر دي که نه؟ ما وې ښه ده ترور دا دي اغوندم یې. تشناب کې مې د خوب کالي واغوستل چې اینه کې مې ځانته وکتل گلابي رنگه د خوب نرۍ جامې چې لاندې بدن پکې ښکاریده. دومره ښکلې وې چې هکه پکه ځانته ودریدم. او له ځان سره مې فکر کاوه چې دا دومره قیمتي جامې یې راته راواغوستې دا ښځه مې ډیر قدر کوي. یا خویې زما او د گلاب په باره کې څه معلومات ترلاسه کړي دي او یا خو څه بله خبره ده. نه پوهیږم چې دا څنگه چل دی؟ په همدې سوچ کې له تشناب نه راووتم. کوټې ته چې راغلم. په کوټه کې خوش بوي شیندل شوې ده. په میز پاک گلاسونه او درې څلور ډوله بوتلې ایښودل شوي دي. د میز په سر په یوه خاص ښکلې نالیکي کې شمع به ده. په دې وخت کې هغه راننوته په خندا یې ویل دا میز مې ستا په خوښۍ داسې برابر کړی دی. دلته همدا سې کولتور دی. ته د گلاب میلنه یې چې بیا ونه وایې چې قدر دې چانه دی کړی. راته وې ویل له دې بوتلو نه درته کوم یو نه درواچوم. ما وې ترور ته خو پوهیږې چې زه اوبه څښم دا نور شیان زما لپاره نه دي. هغې وویل هو هو هسې د خپل میلمه د هوټل د کلتور مطابق مې درنه پوښتنه وکړه. هغې راته د اوبو له بوتل نه په گلاس کې اوبه را کړې اوبه مې چې وڅښلې. هغې راته وویل زه نن شپه کور ته ځم ته بې غمه ویده شه سبا ته په گورو.

په ډير کوم وخت کې ماته سمدستي خوب راغی سترگې مې پټې پټې کيدې. چې په دې کې په بستره ويده شوې ووم. يو وخت مې په مخ څوک لاس وهي مگر زه خوزيدلې نشم. له خوبه راباندې سترگې پټې دي. يو وخت مې پښې پورته شوې. پرتوگ رانه رابښکل شو. بيا راباندې څوک راپريوت. په سينو يې راته لاسونه وو هل. بيا يې خوله زما په شونو او کيښوده. په زړه بيداره ووم مال گني چې خوب وينم. څوک راباندې له پاسه سولیده سولیده. ما هيڅ ځان نشو ښورولې. يو وخت مې د پښو منع کې يو درد حس کړ. ځان مې لږ څه تاو راتاو کړ. خو پوهيدم چې چا داسې ټينگه نيولې ووم چې د خلاصون امکان مې نه وو. هر څوک چې وه او هر څه چې وه تير شول. ټوله شپه کې مې دوه ځل دغه شان درد احساس کړو. نوره په ځان نه پوهيدم. ولې دومره پوهيدم چې څوک راسره پروت دی. يو وخت چې راوښه شوم ځانته مې چې وکتل بې حيا شوې ووم. پرتوگ مې پښو کې نه وو. په رواجي وينې پرتې وې. زما حالت بيخي خراب تراب شوی وو. ډيره تېرې شوې ووم. په تشناب کې مې د نل اوبه وڅښلې. په لاره نشوم تلاي. مخامخ مې ساعت ته وکتل د ورځې دولس بجې وې. په ځان پوه شوم چې دا هر څه چې وه دغه ښځې راباندې وکړل. په کټ کې کښينا ستم ښه شيبه مې وژړل. بيا پاڅيدم تشناب مې وکړ. خپلې جامې مې واغوستې. کوټې ته چې راغلم يوه بله پنجابې ښځه په کوټه کې وه. زه چې ورننوتم. هغه په خندا زما خوا ته راغله. له رنگه سپينه وه دومره توره نه وه. گرد مخ يې وو. ښکلې وه د هغه بلې ښځې نه ځوانه وه او ښکلې وه. رانزدې شوه لاس يې را اوږد کړ. ما هيڅ لاس ور نه کړ. په ژړا شوم. هغه راباندې پوه شوه. چې جينۍ خو ددې کار نه ده. دوکه شوې ده. زه چې په ژړا شوم هغې هم راسره وژړل. خو هغې په ژړا کې څه ويلې. او ځانته به يې لاس نيوه ځينې حرکات به يې کول چې زه يې پوهولم يعني ستا کار پخوا په ما هم شوی دی. زما په حال هغه ډيره خپه

شوه. په سريې راته لاس راښکود. په غيږ کې يې ونيوم. د مخ او ښکې يې راته پاکې کړې. ما ژړا بس کړه. خپلې جامې مې راټولې کړې. پخپل بکس کې مې سنبال کړې. د وتلو اراده مې وکړه. هغه په خدا شوه. په خپله ژبه يې ډير څه وويلې. زه يې پوه کړم گني چې لومړې چاې وچنبه بيا به څې زه خو په سلگو کې ووم چاې مې څه کاوه بکس ته مې لاس کړ. هغه او پوهيده چې جينۍ رانه ځي. په چالاکۍ له کوټې نه ووتله. او دروازه يې په ځان پسې له بيرون نه قلف کړه. هر څو مې چې دروازه په لغتو ووهله. خوند يې ونه کړ. زما په چينغو او عالمغال د دروازې په وهلو د دهليزه د ټولو کوټو نه ميلمانه راوتلي وو. زه بيا په ژړا شوم په دروازه وهلو لگيا ووم چې په دې وخت کې دروازه خلاصه شوه. کنل مې چې دوه تنه پنجابيان سريې چې په بدن قوي هيکل ښکاريدل او يوه ښځه چې هغه ځوانه ښکلې وه راننوتل. دروازه يې بنده کړه. يوه پنجابي سريې هغه ښځې ته وويل چې ته ورته ووايه دا ولې؟ څه چل شوی دی؟ ورسره راغلې ښځه ماته را وړاندې شوه وې ويل. خور جاني څه چل شوی دی؟ ما ورته خپله قيصه وکړه. او ورته مې وويل چې د گلاب ليدو ته د يوه مشکل لپاره راغلې ووم. د غسې غير انساني چلن راسره وشو. هغوي لومړيز ما قيصې ته حيران شول بيا يې خپلو کې سره څه وويل. وې خندل. خو ماته قهر راغی. هغوي ته مې وويل. زه به له تاسو سره گورم. يو ځل چې گلاب ووينم بيا به خبرې کوو. هغې ښځې بيا پوښتنه وکړه وې ويل خور جاني خير دی. ته ماته گوره زه هم لکه ستا غوندې له خپل وطن نه راغلې ووم. د خپلې کونډې مور او يوې وړوکې خور سره مې په لاهور کې د گلدوزۍ په دوکان کې کار کولو. همدغسې په يوه دوکه سره قيصه يې اوږده ده تردې ځاي يې په چل چودو راوستم. دا مې څلورم کال دی چې دلته د پردو د حوس نه لوگي کيږم. اوس مې همدا کار دی. وطن، کور کلی او هر څه رانه دغو حالاتو واخيستل. او چې ته مې وليدې خپل

حال مې را یاد شو. هغې ښځې هغو نورو بنجابیانو ته په اردو ژبه څه وویل. هغه ټولو سر و خوځاوه.

هغې ښځې خپلې خبرې په داسې حال کې پیل کړې چې رنګ یې له احساساتو نه سور او خټی وو. وې ویل خور جاني د جهاد او مهاجرت په نتیجه کې ما او تا غوندې ډیرې پښتنې بیبیانې سرتورې او بې عفته شوي دي. زه هم پدغسې دوکه کې دلته راوړې شوې یم او په تاهم لکه زما پشان ناروا وشوه دا خلک ملامت نه دي. ټوله گناه په موږ کې ده. گوره خور جاني چې رښتیا راباندې وایې لوی مرده گاو همدا گلاب چې ته یې مرستې ته راغلې او له ده مرسته او کمک غواړې دا هوټل اصلاً د فاحشو ځای دی. او دا هغه د نورو پیسو گټلو دپاره اخیستی دی. د آټي ایس آټي د وچتو څوکیو والا ورسره شریک دي. دا زموږ د جهاد قوماندان دی. کلپچې هغه دلته راځي او څه وخت تیروي له همدغو فاحشو سره یې تیروي. له ما نیولې او بیا نورې. ښه نو اوس ته فکر وکړه چې هغه کې اوس پښتو، تنګ، غیرت او اسلام پاتې دی. هغو نورو په کوټه کې حاضر و کسانو دا فکر کاوه گني چې جینی. یې په خبر وکړه او لکه چې پاتې کیږي. فرېستې ویلې زه ورته حیرانه پاتې ووم چې هغه گلاب او دا کارونه. بیا مې زړه کې تیر شول چې کیدی شي دا بل گلاب نه یې؟ ما هغې ته وویل خورې ددې هوټل د ټیلیفون نمبر خو ماته راکړه. هغې زر هغو نورو ته وکتل بیا یې وویل. ښه ده ټیلیفون نمبر به درته درکړم. اوس راځه چې له دې ځایه دې اوباسم. زه په زړه کې خوشحاله شوم. ما وې چې دا پښتنه مې په کار شوه. زما بکې هغې واخیست. بیا یې هغو نورو ته په اردو کې یو څه وویل. هغو ورته د تائید سر و خوځاوه. هغه ښځه مخکې او زه ورپسې شوم هغه دوه تنه سړي هم په موږ پسې شاته راپسې شول. اول منزل (پوږ) ته ورنښکته شو ښځې راته وویل. دلته به زما سره نن شپه وکړې. اخر زه خو دې خپله وطنداره یم. ته زیاتې نور

هیڅ سوچ مه کوه - زه چې درسره یم خفه کېدی رانه نشې - ما وې نه نه خور
 زه له دې ځایه ځمه - گلاب نه مې پس توبه ده - هغه په خدا شوه او راغاړې
 وته وې ویل - سبا ته به وختي لاړه شې - بس دا یوه شپه ما سره وکړه - ته
 چیرې او سپرې - همدلته هغه ده زما کوټه - ته راځه کنه - بکسې یې رانه
 یووړ خپلې کوټې ته یې ننویست - زه یې له لاسه ونيولم او کوټې ته یې
 ورننویستم - هغه دوه تنه سړي پوهنښوم چې چیرې لاړل - دومره پوهنښوم
 چې د هوټل په هر پوړ کې یو تن ساتونکی لیدل کیده - د ښځې سره چې
 کوټې ته ننوتل - دا کوټه هغسې نه وه لکه د هغه لومړۍ لمبر کوټه چې وه -
 هر څه یې بدل وو - ولې هماغسې ښکلې وه - دننه د کوټې یوه اړخ ته
 تشناب وو - ددې کوټې په دروازه نمبر نه وو - زړه ته مې ولویده چې
 دا کوټه به دې ښځې نیولې - راځه یوه شپه ورسره تیره کړه د گلاب په باب
 ترې پوره معلومات ترلاسه کړه - سبا به وختي ترې لاړه شې - دا ښځه ډیره
 قدرمنه وه - زما یې پوره خیال ساتلو - زه یې فکر او سوچ کولو ته تر
 مازدیگره پرې نه ښودم - ډوډۍ او چای یې همدې کوټې ته راوړلو - د
 پښتو ډرامې او ویدیوي فلمونه به یې راته ښودل - ماسخو تن تیره پورې
 یې ماته دا موقع رانکړه - چې اقل ترې پوښتنه وکړم له یوې شیبې نه بلې
 ته خوب نیولم - په ځان نه پوهیدم چې دا دومره خوب ماته ولې راتلو -
 هغې راته وویل خور جاني خوب نیولې یې راځه چې د خوب کوټې ته دې
 بوځم یوې بلې کوټې ته یې بوتلم - د کوټې دروازې ته مې وکتل په هغې
 هم نمبر نه وو لگیدلی - په زړه کې مې وویل چې دا کوټې به هغسې نه وي -
 کوټه کې یو چپرکت پروت وو - په څنگ کې ورسره تشناب هم وو -
 سمدستي په چپرکت کې وغزیدم - هغې راباندې یوه روځایي راخوړه کړه
 - هوا گرمه وه - هغه چې په دروازه کې وتله وې ویل - خورې ښه خوب درته
 غواړم - د خدای په امان - هغه لاړه - ما چې څنگه سرولگو (ولگاوه)
 د ستي مې سترگې پټې شوې ویده شوم - یو وخت په ځان دومره پوهنښوم

چې پرتوگ رانه چا په چالاکی وویست او سمدستي راباندې د بې سټۍ کولو پیل وکړ. سترگې مې چې وغږولې. گورم چې یو تور غټ چارشانه سپری راباندې پروت دی. ما زړه خپیره وواهه. خو هغه دومره قوي ځناور وو چې داسې زور یې راکړ چې مال گني هډوکي مې ټول چرچور شول. دومره پرزیدل ولاړیدل مو سره وکړل چې زه نوره د حرکت نه ولویدم. د هغه د نیولو او د ځان د ژغورلو طاقت راپکې نه وو. په خپل ځناور توب یې زه بې حیا کړم. هغه وحشي تر سهاره خوب ته پرې نه ښودم. سبا یې چې رانه لاړ. ما بیا په ژړا پیل وکړ. ځانته به مې قهر راغی چې ولې پرون نه تلم. له ځان سره مې فکر وکړ چې په ژړا څه نه کیږي پښې باسه. کټ نه د پاخیدو نه ووم. خو ورو ورو تشناب ته لاړم. له تشناب نه وروسته غوښتل مې چې خپل بکس راواخلم. او ځان او باسم. دروازه مې راخلاصه کړه. هغه بلې کوټې ته ورغلم. کتل مې چې په هغې کوټې کې یوه بله ښځه ناسته وه. نیم زالې غوندې ښځه وه له رنگه توره وه خو کړه وړه یې برابر وو. بد بد مې ورته وکتل. هغه په خندا شوه. راپاڅیده په پنجابۍ کې یې راته څه وویل. ما پرې څه غرض ونه لاره بس خپل بکس ته مې لاس کړ. بکس مې راوخیست له کوټې نه ووتم. هغه ښځه هم راپسې را روانه وه. څنگه چې دروازې ته ورغلم یو سپری دروازه کې په څوکی ناست وو. تور پنجابی وو. زه چې دروازې ته ورسیدم. هغه راپاڅید ودرید او ماه یې کتلې. چې هغه ته ورنژدې شوم. ورته کتل مې نه. په دروازه کې چې وتلم لاس یې را اوږد کړ وې ویل ټکټه لرې. هغه په پنجابۍ کې وویل خو زه پرې پوه شوم گني چې د وتلو اجازه نامه لرې؟ هر څو مې چې ورسره غالمغال جوړ کړ څه خوند یې ونه کړ. په دې کې هغه ښځه هم لاړه. نور کسان راغلل. ورپسې یوه سپینه ښایسته ښځه راغله په فارسي یې وویل. چې گپ است؟ ما هم په فارسي ورته وویل دا سپری مې بیرون نه پریرېدي. هغې وویل ته ما سره راځه چې زه دې پوه کړم. بیا

به درته اجازه واخلم. زه په زړه کې خوشحاله شوم ما وې رښتیا به اجازه راته اخلي. رايه چې څه درته وايي. ورسره لارم. په يوه کوټه يې ننويستم. په کوټه کې يې په څو کې کښینولم. وې ويل. خورجاني دا هوټل د ګلاب دی او هغه په افغانستان کې د مجاهدينو اوچت قوماندان دی دغسې هوټل يې يو په لاهور کې دی. کله کله دلته راځي خپلې مزي چرچې وکړي. بيا واپس ځي. دلته چې دا څلور پوره ودانۍ گوري دا په ميلونو کلدaro هغه د همدې کارونو لپاره اخیستي ده. په دې کې ځينې ښځې ددې ښار دي هغوي اجازت لري چې هوټل ته داخل شي او خارج شي. هغه ښځې چې په دوکه راغلي وي ترڅو چې دلته عادت شي. زه هم په دوکه کې دلته راوړل شوې يم. دا مې نهمه مياشت ده. چې دلته يم. سوړ اسويلی يې له خولې ووت. وې ويل. ستا هم بله چاره نشته. تر هغې به دلته يې چې ترڅو پخپله ګلاب دې له دې ځايه اوباسي. د يوې افغانۍ په ژبه درته وایم چې خوشې ځان له مری مه نيسه. اوس خو دې سرته راغلي ده. تريو وخته يې په ځان قبوله کړه. خورجاني بله لاره دې نشته. رښتیا رښتیا مې درته وويلې. دلته انسان دوستي او مسلمانې نشته دی. دلته انسانيت خرڅیږي. دا د ښځو د عزت د لوټولو ځای دی. خورجاني دا ددې ښار د لوړ قيمت اوچته فاحشه خانه ده اوس دې پرې سر خلاص شو. دلته ستا په سر دا هوټل د شپې لس زره کلداري اخلي. نو اوس ووايه ته څنگه له دې هوټله وتلاي شي. وچه کلکه کښيناستم خوله مې وچه شوه. ما وې خورجاني لږې اوبه خوراکه. هغې ويل په سترگو هغه په اوبو پسې لاړه. زه په چوکۍ باندې په ژور فکر کې پاتې شوم. سمدستي مې ذهن ان تر خپل کلي کور ورسيد له نوم مجاهد نه مې بد راغلل. د خپل ورور نه مې چې هغه هم قوماندان وو. بد راغلل له ځان سره مې دا فکر کولو چې د جهاد ټول قوماندانان لکه چې داسې دي. جينۍ چې اوبه راوړې. دومره مې خوله وچه شوې وه. چې په يوه ساه مې ګلاس تش کړ.

ورته مې وويل خورجاني دا ټولې بنځې په زور راوستې شوي دي. نه نه دا ټولې پخپله خوښه راځي خپل وخت تيروي پيسې اخلي او کورونو ته ځي. دلته چې کومې بنځې او سپرې هغه څو تنه دي. چې په دوکه او چل کې لومړی راوستل شوي دي. هغوي له شرمه واپس خپل کور ته نشي تلای. تنخوا ورکوي او دلته او سپرې. زه هم لکه تا غوندې يوه مياشت دلته بندي ووم. بيرون ته يې نه پرېښودم. ترڅو چې بله چاره مې نه وه. ډېر مې وژړل چيغې مې ووهلې. مگر هيڅ گټه يې نه راته کوله. له مجبوريه مې تن کيښود. زه هم ستا پشان افغانه يم. زړه لرم ورکې دې شي هغه پيسې چې په دغه ډول يې څوک پيدا کوي که زه درته خپله قيصه وکړم بيا به دې باور پما وشي. د هغې په دې خبره مې تلوسه شي چې ددې قيصه به څه ډول وي؟ او هم گچي گول شوم. چې دا څه راباندې وشول. هغه مې خوا ته ناسته وه لکه د هغو نورو بنځو پشان خوشحالي يې په خبره کې نه ښکارېده. د عمر نه ځوانه وه. خود مخ په سپينوالي کې يې زير زير د پوستکي رنگ ښکارېده. زما په حال هم پوره غمجنه شوه وې ويل خورجاني کله راغلې يې؟ دوه شپې مې وشوې. تعجب يې وکاوه. وې ويل. ته خود دې دا خپل سرگذشت راته ووايه ډيره مې درته سودا شوه. دې هوټل ته چا څنگه راوستې؟ په مات زړه مې ورته خپله قيصه لکه څنگه چې مې آبلې بنځې ته کړې وه دې ته هم وکړه. ما چې ورته خپله قيصه تيره کړه. د هغې په شونډو لږه مسکا ښکاره شوه وې ويل ستا خبره خو بالکل بل ډول ده. تا سره خود دې هوټل والاو دوکه کړې ده. اوس چې خبره داسې ده. هيڅ فکر مه کوه خالي ستا ځنډ بدل به تر گلاب راتگ پورې وي. اسانه ده. نور به هيڅ تشويش نه کوي. خو يوازې د افسوس خبره دا ده چې عزت دې لوټل شوی دی. خو خير دی يوازې د گلاب تر راتگ پورې دلته او سپرې. هغه چې راشي ستا مشکل حلېږي. وايه زما د بدبختي. پخوا به هغه زر زړه دوره راتلو. مگر دا زه

چې راغلې يم. دا يوه مياشت مې کيږي چې هغه نه دې راغلی. خدای مهربانه دی گوندې په دې ورځو کې راشي. ما وې خورجاني د هغه تر راتګه به زما سره همدا سې غير انساني سلوک کيږي؟ هغه لږه مسکۍ غوندې شوه. وې ويل. اوبه چې تر مړۍ ورسېږي څه يې له سره اوختې. چې ګلاب راشي او کار دې وشو. په کور کې دا خبرې بيا هيرې کړه. ژوند کې په انسان هر ډول حالات راځي. سړی بايد مجادله او مبارزه وکړي. ته نور هيڅ فکر مه کوه. زه به اوس درته چاې راوړم. ما وې خورجاني يوه هيله درنه لرم چې زه به تا سره يو ځای اوسم په دا دوه شپو کې چې کومه ښځه راسره وي. بله ورځ يې بيا نه گورم. دا څه ډول کار دی؟ هغه بيا وښکې کور کې وې وخنډل دلته رښتيا چې بل ډول سيستم دی. ته چې څو شپې تيرې کړې درته به هر څه روښانه شي زه راځم نورې خبرې به وروسته کوو. هغه په چاې پسې لاړه زه د ګلاب سوچونو واخيستم. (ده خو ماسره لوظ کړې وو چې د ژوند تر پايه به موږ دواړه يو ځای د مينې ګډ ژوند کوو. خو هغه نه لکه چې پيسو او قوماندانۍ زما مينه هيره کړې ده. ګلاب خو زه نشوم هيرولی ما خيال کاوه چې ګني د مجاهدينو سره به د جګړې په جبهه کې مصروف پاتې شوي وي. مگر دا چې دا دريم کال پيل کيږي چې زما هډو پوښتنه نه کوي) په دې وخت کې هغه وطندارې چاې راوړو. په ميز يې کلچې چاې او نور خوراكي مواد هوار کړل. په پوره مهربانۍ يې راته وويل. خورجاني ونيسه چاې وڅښه. سوچ او فکر شاته وغورزوه. هر څه به خدای وکړي. زه ډيره خفه ووم. د هغې په ډير اسرار سره مې يوه پيالۀ چاې وچښو. زما يې لکه د خپلې خور پشان خيال ساتلو. په دغه ورځ يې تر مازديگره تشویش ته پرې نه ښودم. زما هم ورسره ساعت تيريده. ماته گوډه پښتو يې هم ويله. څو شپې ورځې مې همدغې جينۍ سره يو ځای په داسې حال کې تيرې کړې چې د شپې به د هغې د کوټې تر څنګ په بله کوټه کې ويده کيدم. د هوټل په ټولو

کوټو کې به ځینو خارجي میلمنو د شپې خپله ساعت تیري کوله. زه د هوټل کولتور سره روږدې شوم. راسره څه چې هیلې او ارزوگانې وې په سین لاهو شوې. یوازې مې په ځان ټولې نا خوالۍ د گلاب تر راتګه په ځان منلې وې. درې اونۍ همدغسې تیرې شوې. یوه شپه سر له ما بښامه له تشویش او خپګان له لاسه په وخت ویده شوم. ښځه ویده ووم. چې یو وخت مې چارو جایی راکش کړه. په ځان پوه شوم چې بیا به کوم ځناور وي. ورو مې سترګې پرانستې د چپرکت په بازو یو سړی ناست دی خپلې سترګې مې ښې وغړولې او پخپل ځای کښیناستم هغه ماته کتل او ما هغه ته. شک مې زړه کې پیدا شو ځکه چې د گلاب خیره مې نیغه مخې ته ودریده. او هغه هم په شک کې شو ګڼي چې زه ورته په کټ کې ناسته یم. هغه لږ مسکۍ شو سم د واره مې له غاښونو او نورو کړو وړو نه او پیژانده. دستي یې وویل. ته څوک یې؟ ما وې ته څوک یې؟ هغه او پیژندم وې ویل آخ ته فرېسته دلته؟ هو زه فرېسته ووم خو اوس هغه فرېسته نه یم. زما له مخې لیرې شه. بې ننگه، بې غیرته، بې پښتو انسانه، ستا د جهاد دا نتیجه وه چې ان زما پت او عزت دې هم په پنجابیانو خرڅ کړ. هغه حیرات پاتې شو. له کټ نه پاڅید ودرید. هک پک شو ژبه یې ګونګۍ شوه. په لږ ځیدلي غږ یې وویل. ته دلته څه کوې؟ مال ته دلته څه کوې؟ ما وې زه اوس د هر چا یم خو ته بې ننگه مې خوا ته هم نشې راتلای. وړاندې ودرېږه زما خبرې په غور واوره. چې څه درته وایم. گلابه تا خو زما سره په پښتو ژبه د مینې لوظ کړی وو. زه ستا د هغه لوظ په اساس تردې ځای رارسیدلې یم. ولې دې زما په ژوند لوبې وکړې؟ ولې دې د خپلې قوماندانۍ د حوسونو ښکار کړم؟ تاسو ته په جهاد کې دا ویل شوي دي چې د بې وځلو افغانانو په وینو داسې حالت ته ځان ورسوئ؟ جهاد دا دی چې داسې هوټلونه او فاحشه خانې جوړې کړئ. د مسلمانو او افغانۍ بیبیانو عفت او عزت پکې لوټ کړئ؟ هغه وار خطا

شوله خولې يې غږ نه راووت. وې ويل. فرېنډې بخښنه غواړم. يو ځل خو ته خپله اصلي قيصه وکړه. هوزه درته اصلي قيصه وکړم. زما اصلي قيصه خو ستا سره ده. زما قيصه خو تا پورې وه. نامرده ولې دې زما قيصه هيره کړه. که ته زما د ژوند داستان هير کړې نو زه به ستا د جهاد او ستا د قوماندانۍ قيصه د پښتون قام په تاريخ کې ثبت کړم. خير دې که زه د خپلې مينې په تېس کې قرباني ورکړم دا به د پښتنو پيغلو لپاره د ننگ او پښتونولۍ د عبرت ډکه قيصه شي. د گلاب تمانچه هلته د کوټې په منځ کې په ميز اېښې وه. ما ځان په هغه تمانچې باندې د وژلو نيت وکړ. سمدستي مې په تمانچې ورحمله کړه. تمانچه مې راواخيسته او گلاب ته مې ونيوه. لاسونه دې پورته ونيسه. په قرار له کوټې ووځه. هغه خپل لاسونه پورته کړو. او دروازې ته يې گامونه واخيستل. که دې شاته وکتل. ما غزه دې خورم. هغه مخکې او زه ورپسې ووم. له هوټل نه مې ويوست د رستوران د دفتر ته مې بوتلو. کوم چې زه لومړۍ ورځ له هغه ځايه هماغه تور مخي پنجابي ميچر زه هوټل ته ورننويستي ووم. او په ځناورو يې لوټ کړم. څنگه چې دفتر ته ننوتو. سمدستي هماغه پنجابي راپاڅيد د گلاب مخې ته يې رامنډه کړه. ما پرې دوه ډزې وکړې په سر ولگيد او په زمکه پريوت. بيا مې خپل سر ته تمانچه ونيوه. د هوټل يوه تن ويلې کله چې زه ورسيدم. فرېنډه په زمکه پرته وه گلاب پرې راتپت شوی وو. فرېنډې، فرېنډې غږ يې کاوه. رنگ يې زير اوښتی وو. فرېنډې سلگۍ وهلې سترگې يې گلاب ته نيولې وې. اخره خبره يې دا وکړه. گلابه، په ورو او غلي اواز په داسې حال کې چې په وځکي يې وينې روانې وې. ژبه يې چليده. بيا يې وويل. گلابه وه گلابه. گلاب خجالت نه ولاړ وو. پوليس او د هوټل خلک راغلل. هم هغه افغانه جينۍ چې فرېنډې ورسره خوشې کړې وې. د فرېنډې مخې ته کښيناسته سر يې ورله په غيږ کې کښنود. ورته وې ويل. دا دې څه وکړل خورې. دا ولې

گلاب او فرنبسته، و بیرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، دا ژوند دا خیري

؟ زنه یې ورپیده او په ژړا شوه - هغې په ډیره سختۍ سره چې اخري
سلگۍ یې وهلې وې ویل خورجاني زما او د گلاب قیصه به ټولو
افغانانو ته وکړې - ما خپل ځان د گلاب په تمانچه وواژه - او هم دغه
پنجابی چې زما په عزت یې لوبې وکړې - مړمې کړو - زما نوم فرنبسته دی -
هیر دې نشي -

د محمدا جان یار چاپ شوي اثار

کوکارې	۱	شعري ټولگه
سره ډولۍ	۲	د لنډو قیصو مجموعه
د کونړ تاتري	۳	تحقيقي او تاریخي اثر
ویر	۴	شعري ټولگه
تړلې کڅوړه	۵	د لنډو قیصو مجموعه
د لیلیې دښته	۶	ناول ، سترگو لیدلی حال
خانگه	۷	ناول
هوسی	۸	ناول
یه قربان	۹	شعري ټولگه
دا ژوند او دا خیري	۱۰	ناول
گلاب او فرنبسته	۱۱	ناول

چاپ ته چمتو اثار

و بیرونه او بهیرونه	۱	ناول، سترگو لیدلی حال
کلونه تالانونه	۲	ناول
اوښکې	۳	شعري ټولگه
سفرنامه	۴	بحرونه او ساحلونه

ويرونه

بهيرونه

(ناول)

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	_____ ويرونه بهيرونه (ناول)
ليکوال	_____ محمدا جان يار
خپرونکی	_____ د پښتونخوا د پوهنې دېره ، پېښور
د چاپ شمېر	_____ ۵۰۰ ټوکه
چاپ نېټه	_____ اگست ۲۰۱۱ء
چاپ وار	_____ لومړی
چاپ زیار	_____ بصير بيدار ستوری
کمپوزنگ	_____ ارشاد خان (پښتو اکېډمي)
چاپ ځای	_____ ضياء سنز پرنټرز پېښور
قيمت	_____ ۱۵۰ روپۍ

د ملاوېدو درکونه

- ❧ يونيورسټي ټک ايجنسي خېبر بازار پېښور پښتونخواه
- ❧ دانش کتابخانه ډهکي نعلبندي پېښور ، پښتونخواه

ډالۍ

د هغو ماشومانو او بوډاگانو ارواگانو ته

کوم چې په

فرعوني او قاتلو لاسونو

د پلۀ له سره

سيند ته غورزول شوي دي.

يار

د پلۀ له سره

دا د کونړ یو داستان دی. د داستانونو څخه یو داستان. اوله فریادونو څخه یو فریاد. هلته داسې ښودل شوي دي. چې د غرونو څوکې یو بل ته مخامخ ولاړې دي. په هغو نښتري او څیرې هم یو بل ته مخامخ ولاړې دي. ناوونه او خوږونه هم یو بل ته مخامخ له غرونو را بهیږي. خو په سیند کې سره یو ځای کیږي. دا د کونړ د طبیعت یو داستان دی. خو ددې کاپې او ددې مثال د کونړ په کلیو او بانډو کې هم په حرکت کې دی. هلته لکه دوه مخامخ غرونه لکه دوه مخامخ ځنگلونه او لکه دوه داسمان په لمن کې د ورېځو غږ مباری. د سپینتمان زردشت اهورا او اهریمن بیا په مقابلې اخته وي. هلته په کلیو کې موسی له فرعون سره چمېږي. د خلیل اسماعیل روان کړی او د قربانۍ ډگر ته یې بیایي او مسیح ته دار رسی. تیاره شوې ده. شمر بیا حسین ته توره راویستلې ده. یزید بیا له خولې ځگونه باسي.

نو د پلۀ له سره داسې یو کیسه ده. هلته شمر او فرعون او قارون او شداد او یزید او په جمع کې اهریمن د اسلام تر بیرغ لاندې تیغ راویستی دی. او د ماشومانو له پاره بې د څیرې کونده ایښی، ساطول یې په لاس دی خو د خدای پاک په نوم بیوزلي ماشومان ټوټه کوي. نویار صیب په خپلو ساده کلماتو دا انځور کېښه کړې ده.

یار چې یو وخت لاهه نوی کابل ته راغلی وم د ښوونځي په اوم او اتم ټولګي کې وم. چې زما له ورور سره د یار ملګرتیا وه او زه هم ورسره اشنا شوم. هغه وخت یار ښوونکی و. هغه وخت یار و. ښه مست زلمی او ښه یاغي ښوونکی. خو دویم نوم یې غمیار و. خو کله چې له غمونو سره روږدی شو. او د غمونو په اړوند فکرونو واخیست. غمونو یې د تن او

وجود، روح او روان برخه شوه نو بيا يې د غم اړه له نامه سره ونه لیده نو «يار»، شو. خاموش شو چوپ شو او لږ څه د فکرونو خواته راواوښت. وايي چې په هنري اثر کې د ليکوال دروني شخصيت يا «خلاقه شخصيت»، هم دخپل وي. د يار په دې ناوليت کې دوه ځواکونه سره په ډغره دي. يوې خواته وحشت، بربريت، حيوانيت، بې عاطفه والی او ځناوريت چې له بده مرغه د اسلام تر نامه لاندې حرکت کوي. بلې خواته پښتنواله، انسانيت، عاطفه، نارينتوب، ميرانه، زړه خوږی او مردانګي ده. د ناول ټوله محتوي ددغه دوه يادو شويو ارزښتونو مقابله او ډغره ده. د کونړ د غرونو او ځنگلونو سترګې او طبيعت يې شهادت ورکوي. هغوي په سره سينه او ارام او سکون سره دا پېښې په سترګو ليدلې دي. او په پوره زغم وايي. داسې پېښې ډيرې تيرې شوي ډيرو پردو چې کله دلته قدم ايښی او د خلکو په وينو يې ژرندې گرځولې، پخپله هم سالم نه دي تللي.

په تورات کې راغلي دي. انسان يواځينی موجود دی چې ورته ويل کيږي. چې ته به وژل کيږې او هغه په دې پوهيږي هم خو په دې ناوليت کې چې مورد خپل زړه د غوښو مرګ ويني خو څو وارې وژل کيږي او هغه هم د جهاد په نوم د خدای او اسلام د دعوي دارانو له خوا.

کله چې په دې ناوليت کې ماشومان د پلۀ سرته ورنژدې کيږي نو بيا پل د پل صراط په مقابله کې د په اصطلاح د جهادي خدايانو پل جوړيږي. هغه چې د پل صراط په څير ترې گناهګاران نه غورځول کيږي. چې په دوزخ کې ولوېږي. بلکې دلته دا هر څه اپوټه دي. دلته دا پل د بيوزلو د اعدام دره ده. چې تنکي ماشومان يې له پله په مرميو سوري کوي او بيا يې ترې ارتوي. دلته د جنت او دوزخ ټيکه دارانو او د جهاد په نوم د کونړ د ټولو ښو دودونو او د هغو د انسانانو او د پښتنوالي د قاتلانو کارنامه ده. داسې چې د انسان په نوم د شرم او پيغور رته ده. دلته گناهګار نه

اعد اميري - بلکې بيوزلي هغوي چې د گناه په مفهوم نه پوهيږي - هغوي چې گناه نه پيژني - هغوي چې د ژوند يو تنکی سباوون يې لا په مړه گيډه او غړيدلو سترگو نه دي ليدلي، غورځول کيږي او بيا يې هډوکي هم نه موندل کيږي د کونړ سيند لکه تاريخ لکه زموږ د اولسونو په وينو رنگ شوی او په وينو ليکل شوی تاريخ د اهور او د اهریمن د جگړې شاهد دی - او دا جگړه يار صيب بڼه ترسيم کړې ده -

په ناوليت کې ساده چوپان چې ځان يو ساپی او يو پښتون بولي - د انسانيت په دنيا کې عروج پيدا کوي - په دې کلماتو ته زما خوري يې - زه يو پښتون يم - تاته به څوک پورته هم ونه گوري - زه به دې خدمت کوم - د زړه تسل درکوم - خو هغه چې د شپې د لارو يولار څاري او د بل په دستور او لارېنو نه بيوزلي ماشومان او يو بوډا پلار په پله دروي او بيا پرې اوربلوي او د ماشومانو سره د اوبو د ماهيانو خوراک گرځي - نو د ځناورو، وحشي او درنده حيواناتو حيثيت پيدا کوي - وگورئ ساده پښتونواله او د اسلام په دروغجنه دعوه کې څومر توپير دی پوښتنه پيدا کيږي - يوه قاتل چې ماشوم يې په غيږ کې نيولی او زور کوي چې کوچنی ماشوم سيند ته وغورځوي خو ماشوم هغه له تنيو کلک نيولی او ځان له قاتله نه خوشي کوي او چيغې وهي - ايا د ماشوم د هغه پنجې او نازکو گوتو سره نږدې يعني د قاتل په ټټر کې دننه کوم زړه نه وو؟ ايا دغه قاتل مور نه وو زيږولی - چې د احساس او عاطفې خپسه يې د وجود وينسته راپورته او نيغ ودروي؟ اړومرو چې نه وو هغه مور هم نه وو زيږولی بلکې داسې بريښي چې دغه قاتل به پلار هم درلود - يار صيب په بڼه توگه دغه کره وړه ترسيم کړې دي -

د لوی ذات په قانون کې هيڅ زوی د پلار په جرم نه محاکمه کيږي - نه ويل کيږي چې پلار دا جرم کړی دی نو زوی دې د پلار په بدل کې دوزخ ته

گلاب او فرېسته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، دا ژوند دا خيري

ولاړ شي. خو جهادي فرعونيانو دا کار وکړ. دوي داسې نظام جوړ کړ. خو له بده مرغه چې د اسلام نوم يې پرې ايښودلو. زه په خپل وار سره د يار صيب د دې ناول کښلو قدر داني کوم او مبارکي ورته وایم.

اکبر کرگر

لندن

نومبر ۲۰۱۰ء

سلگۍ سلگۍ

زه يو ځل بيا د فکرونو سيلاب په مخه کړم. زما په احساساتو يو ځل بيا د اور لمبې بلې شوې او زما په هره ساه کښې يو ځل بيا لېزان راغې. ځکه چې دې حالا تو په ما ډېرې لوبې او کړې. زما د وجود زما د رواياتو زما د اقدارو له مينځه وړولپاره ئې ټولې دسيسې په کار واچولې. او دغه سلسله لا تر اوسه دوام لري.

محمدا جان يار هم لکه زما د پښتون قام غم خوړلې دے. د هغه په سينه کښې هم يو داسې پښتون زړه په درزا دے کوم چې د خپل زړه قيصه هم د خپل قلم سره کولې شي. د هغه چې تر اوسه څومره اثار چاپ شوي دي. په هاغه ټولو کښې قامي رنگ واضح او جوت ښکاري او هم دغه د يو پښتون ليکوال فريضه ده چې د قلم په ژبه د خپل قام ژوبل ژوبل زخموڼه او چيږي. او دغه رنگ په غېر شعوري توگه خپل قام ته ورياده کړي چې په تا کوم کوم جبر په کوم کوم نوم شوې دے.

،، ويرونه بهيرونه ،، دا يوه داسې رښتينې قيصه ده چې په تصور ئې هره ساه او بوږنېگي. يو خوا د يوې مور سلگۍ. سلگۍ احساسات چې د خپلو بچو د سرونو د حفاظت دپاره هاغه خاوره پريږدي چرته چې هغې خړپوسې کړي وي د کومې خاورې د هر گودر، هر چنار او هر تنور سره چې د هغې تنکي تنکي يادونه ترلي وي. خو دا هر څه هغه د خپلې وينې په خاطر پريږدي. او بيا چې کله په دې ارمان کلي ته واپس روانيږي چې د خپل د سر ،، گلاب ،، څوک چې په بره وطن کښې پاتې دے او وينې. د شلیدلو يادونو مزي سره بيا او تري نو د داسې پښتنو په لاس ورځي څوک چې ځان ته د اسلام واکداران وائي. هغوي ددغه بې کوره مور

گلاب او فرېسته، ويروونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خيري

تنکي تنکي بچي د سيند د پل نه لاندې گذاروي. مور دا هر څه وينې. د هغې د زړه د تل نه وتې سلگۍ. لا مکان ته رسي. پورته په عرش کښې لېزان راځي. او فطرت د دغه سنگدلو د ظلم او جبر تماشي کوي. خو مجبوره مور په داسې حال کښې هيڅ نشي وئيل ۛ.

هغه په ځان پسې پښې راکاري. د هغې ټول ارمانونه تالا والا شوي وي. په دې ارمان خپل وطن ته ځي چې خپل خاوند ته په چيغو چيغو اوژاري. او ورته دا ټوله قيصه تيره کړي. خو --- چې کله هلته رسي نو خاوند ئې د ژوند لاره بدله کړي وي. د هغه نه دا هير وي چې زما داسې يوه بې وسه ښځه هم وه څوک چې زما د بچو د سرونو د بچ کولو په خاطر د کوره وتې وه. هغه ځان له بل کور اباد کړې وي. او دغه بوره مور هم داسې بې منزله او بې اسرې پاتې کيږي.

ښاغلي محمدا جان يار د حقيقت دې واقعاتو ته يو داسې ادبي رنگ ورکړې دے چې لوستونکي د ځان سره د گوتې نه اونيښي او د ظلمونو او وحشتونو په دې يو يو پړاو ئې گرځوي. دا د محمدا جان يار د زيرک او پوهه ذهن کمال دے چې هغه د واقعاتو په تسلسل پوهيږي. هغه اوس يو منل ۛ شو ۛ ناول نگار دے. چې وختونه به ئې د ليک او پوهې اعتراف کوي.

په مجموعي توگه د دې کتاب نه څرگند يږي چې ليکوال خپلو پښتنو ته دا ښودل غواړي چې په مونږ دې استعماري قوتونو په کوم کوم انداز لوبې کړي دي. کله ئې په يونوم او ټکولو او کله ئې په بل نوم. خو د دې هر څه باوجود د پښتون قام ته لا د خپل وجود احساس نشته. پښتون ته د خپل اجتماعيت احساس نشته او چې تر څو دغه بې حسي وي. تر څو دغه ځان ځاني وي د ډېرو ميندو بچي به د هغوي وړاندې قتلول ۛ شي. خو آخر تر کومه --- نن --- نن که زمونږ رهبران او د دې زمونږ اتلان خپلو

گلاب او فرېسته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خيري

غرضونو په مخه کړي دي خو په دې لمبه لمبه ماحول کښې په دې سلگۍ
سلگۍ ماحول کښې د يو ژوبل ژوبل پښتون احساس دا اواز کوي چې:--

چې راټول شم د سلگو بدل به اخلم
ددې واړه محرومو بدل به اخلم
د هر جبر او سختو بدل به اخلم
لامړنۀ يم خو په طمع د ”بدلون“، يم
زمالويه گناه داده چې پښتون يم

لايق زاده لايق

پېښور

۲ اگست ۲۰۱۱ء

ویرونه بهیرونه

لومړی خپرکی

په خړپ مزل خو مې ځکه کاوه چې ډیره اوږده لاره مې په مخکې پرته وه - چې قدم به مې اخیست د سړک زیږوکانو مې پښې وهلې - عجیبه خو دا وه د لارې په اوږدو کې مې سترگې په شنو کڅونو، د غرونو په ځنگلونو او تاترو لگیدې - یو ډول خوښې به مې احساسوله - دا نه وه گني چې سترې دې شم - د اوږي گړنگه ورځ او د ځوانۍ تودې شیبې له لاسه مې د تندې خوله نه وچیده - ساعت پس به مې لپې لپې اوبه څښلې -

سړک د غره په کړلۍچونو کې، کوږ وږ تللی ؤ - سیند له سړک نه لاندې او له سینده پورې ځای پر ځای کلي پراته ول - د طبیعت د ښکلاگانو په لیدو او سوچ کې روان وم - چې ناڅاپه مې مخې ته له یوه وړوکی کلي نه ورا راووتله - شل دیرش ښځې او څو تنه سړي چې په مخکې روان وو - یوه تن په کجاوه کې ناوې پشا کړې وه - چې تقریباً د اته ؤ کالو به وه - گامونه مې ښه گړندي کړل - ما وی چې سیل یې وکړم - واده له سړک نه لاندې تیریده - ښځو غبرگې چمبې وهلې - په جگ او ازیې سندرې ویلې - بیخي لکه د زرڅانکې پشان خواږه او اوزونه یې راتلل - په زړه کې مې تیر شول - ما وې چې پدې درو کې هم څومره سندر ماري شته دی - د همدغه اوږده مزل لاره د ښکلاگانو په کتو سره لنډیدله - د غرو لمنې سرگړو او غوړاڅکو، ممانو، گورگرو، غوړولې وې - په گړنگونو کې د کجیرانو الوتل او دیو نیم باز مرغه چې له پاسه به په کومه مرغۍ داسې راغوته شو لکه د گولۍ په خیر - یو ناڅاپي شغ کې به له سترگو پناه شو - د غوټولو

ښائستونو د مزله ستړیا ته نه يم پرېښی. له ډېرو کلیو او د غرونو په پیچو مو واوښتم. مخې ته مې یو وړوکی کلی راغی چې یوازې څو کورونه ښکاریدل. دغه کلي د غره په یوه ډډه کې د څیړیو تر منځ اباد وه. چوپان بزې اړولې وې. پخپله په یو جگ کمره ناست و. شپیلۍ یې غږوله. د سړک نه لاندې سیند بهیده. د سیند څپو شور او د شپیلۍ خواږه غږ انگازې مې خدای راستني که اوس هم له خوږونو نه وتلي دي. هلته مې پښه ونيوه. د یو کمره په سر مې پخپل څادر کوناته ولگاوه. یو شیبه مې دمه وکړه. په سړک نور لاروي هم تیریده. د هېڅ شي په کیسه کې هم نه و. ولې زه د هغو درو او سردرو په ښائستونو نه مړیدم. تر هغې ناست وم چې د بزو کنډک په بله موږه واوښت. بیا روان شوم. ښه شیبه مزل مې چې وکاوه. په یوه جگه چرایی و ختم. کتل مې چې په جگه غونډۍ کلی پروت ؤ. مخامخ ترې له سینده پورې هم یو بل کلی د غره بیخ کې د سیند پغاړه اباد وه. د کلي مخې ته شین کش غوړیدلی ؤ چې پورته ترې ډیر جگ غر ختلی ؤ. څومره به چې تلم. دره تنګیدله. غرونه به لکه غاړه غړۍ یو بل ته ښکاریدل. ما به چې له هغو کلیو او غرونو، درو او خوږونو نه سترګې راړولې پوره لار به مې وهلې وه. پام مې کاوه د یوه جگ پاني په سر کلاګانې او کورونه مخې ته راغلل. سړک هم د کلي په منځ کې وتلی ؤ. د کلي له منځه تیر شوم. سمدستي مې مخې ته د اوبو ډک خوږ راغی. ودریدم لومړی مې چې د خوږ چرندې اوبه ولیدې. ورو، ورو ورنزدې شوم. اومې لیدل چې د دغه ډک خوږ اوبه دومره زیاتې وې چې له پاسه پرې پل پروت ؤ. همدغه خوږ د چپې درې سیند ؤ. په پله پورې وتم مخامخ په یو کیلو مترۍ کې لویه کلا ښکاریده. په یوه ګوټ کې د افغانستان بیرغ رپیږه. پوه شوم چې علاقداري وه. په کین اړخ مې کاته چې په جگه تپه کې د ښوونځي ودانۍ تر سترګو کیده. لږه شیبه د لارې په سر ودریدم. ښي لوري ته په ټیټه فاصله کې شنه پټي او سیند

ښکاريده. د سترگو د ديد په امتداد مخامخ وړاندې کلي او کلاګانې
ښکاريږي. شاوخوا ته يې په ځنگله ډک غرونه ختلي و. په کينې لوري
يو نری رود د ترخو په منځ کې ختلی ؤ. ساه نيولی په هغه روګي ورسم
شوم. ښه چې پورته وروختم د ښوونځي په ودانۍ مې سترګې ولګيدې.
د عکاسي ونې د ښوونځي په دالانه کې واړې وې. لاره مخ په نيغه وه.
مزل پکې غوڅه نه کوله. د يوه لاسي بکس سره ورو، ورو تلمه. ترڅو
چې د روګي سر د ښوونځي ديواله ته رسيدلی ؤ. په زړه کې مې تيره شوه.
ګني چې ښوونځي ته راکابو شوم. سينه مې تله راتله سم پشيدمه.
ودريدم. خپل اوسون مې په ځای کړ. بيا روان شوم. دا ځل مې له ليرې نه
وليدل چې د خټو او ګټو نه جوړه شوې ودانۍ د چېرې درې ښوونځي دي. د
ښوونځي تر څنگ وړاندې د واليېال ميدان ښکاريده. په ډاډه زړه د
ښوونځي ودانۍ ته ورنزدې کيدم. هلته وړاندې څو تنه د عکاسي ونې
لاندې په څو کيو ناست وو. په زړه کې خو مې تير شول چې دا به خامخا
ښوونکي وي. په همدې سوچ کې ورنزدې کيدم د هغوي هم راپام شو.
پيژندم خويې پدې چې پخوا يې ليدلی وم. ښه چې هغوي ته ورنزدې
شوم راپاڅيدل ما هم سلام ورواچاوه. هريوه راسره په غيږ ستري مشي
وکړه. ناست لانه وم چې يوه وويل اقل شپږ مياشتې يې هم په ليسه کې
پرې ښودې؟ يو بل تن چې له سګرټ نه يې ښه کش پورته کړ. لوګی يې
په خوله او پوزه راووت. په نښتې غږ يې وويل. دا ورسره بلد دی. يو بل
تور رنگي ځوان چې تورو وينستانو يې په خټ شاته منجيلي جوړې کړې
وې. اوږده بریتان يې په شونډو راڅرېدلي وو. د ځينو وينستان يې هم
تبرګي پشان ښکاريدل. خپله څوکی يې ماته خوشې کړه. چېرېاسي ته يې
د بلې څوکی وويل. ورسره يې دا هم وويل چې زر راوړه. د ونې ستې ته
څير مه په څوکی. کښينا ناست په کرار او دروند غږ يې وويل: طبقاتي
مبارزه کې دا شته دی. دا خو لا بدلي ده له مرګه بايد ډار ونشي. ددې زوړ

فاسد نظام په ضد باید کلکه مبارزه وشي. یو تن د پاڅه عمر ښوونکي چې د مړۍ رګونه یې له خوارتیا نه ښکته پورته تلل ټول ناست ښوونکي یې یو یو را اوپیژندل. په یوه تن مې سترګې ولګیدې. هغه هم پدې چې شیبه په شیبه یې غاړه تازه کوله. غلې ناست وو. هیڅ خبرې یې نه کولې. خالي ټولو ته یې غوږ اېښی ؤ. پدې کې درې تنو په غبرګ اواز وویل استاذه مونږ درې واړه دې پخوا د څوکۍ جمعیت لیسې کې شاگردان وو. ما هغو درې واړه له سترګو تیر کړل. هغه یو یې له ونې ټیټ چار شانه زلمی ؤ. وې ویل استاذه په اوم ټولګي کې دې موږ ته د انگلیسي او سپورت درس راکاوه. آبل یې واړه وویل کانفراسونه دې جوړول. تل به دې شعرونه ویل. هغه دریم یې وویل کسم دې داسې مې یادېږي لکه دا اوس. په صنف کې به دې سیاسي خبرې کولې. رښتیا استاذه ږیره دې هم نه وه راغلې چې زموږ معلم وې. یو ډرامه چې دې جوړه کړې ؤ. د ولسوال د زوي نه دې پکې جینۍ جوړه کړې وه. ټولو په دې خبره وخنډل. زه لږ چپ پاتې شوم. هاغه بیا ویل استاذه لکه چې هیر دې شول. په خبرو یې راوستم. مجبور شوم اومې ویل. هو ولې نه ښه مې یاد شي. د ۱۳۴۰ کال خبره ده. دا د نن خبرې هغه وخت کې نه وې. یوازې کابل پوهنتون کې د نویو ایډیولوژیو خبرې روانې وې. نورو ولایتونو ته یې لا انگازې نه وې غزیدلې. د هغه وخت شاهي نظام په خلاف هیڅاڅه نشو ویلې. په ټول ملک کې چوپه چوپتیا وه. رښتیا چې هغه د څوکۍ حاکم څومره ښه سړی ؤ. موږ یې د زوي نه په ډرامه کې جینۍ جوړه کړې وه. او له بله پلوه مو د حکومت په خلاف ډرامه تمثیل کړه. خو هاغه موږ ته هیڅ نه ویل. هغسې ولسوالان به بیا پیدا نشي. ماته یې بیا ویل: معلم صیب په دا دومره لوی کونې کې دې زما د زوي نه جینۍ جوړه کړې وه. ما ورته په درناوي وویل. ولسوال صیب زما هم په ټول کونې کې په تاسو زړه درتلو. هغه موسکې شو. وې ویل. پام کوه چې ضرر درپېښ نشي. هماغه ؤ چې

د پوهنې مدیر جزائي تبدیل کړم. پدې وخت کې یوه تن ښوونکې چيلم ته تیلی وواځه. د چيلم سر ته یې چې تیلی ولگاوه. په خوټ خوټ یې چيلم راښکته. سترګې یې سرې راویستې. بیا یې خوا ته یوه بل تن ته چې ګرده غونډې خولې. یې په سر وه. تور شل بریتونه سپین څادر یې په ولو خور کړې و. هغه ته یې چيلم ونيو. هغه هم په یوه ساه چيلم کش کړو. د ښوونځي یوه چپراسي په تور چاپې جوش کې چاپې راوړه. هر یوه ته یې د چاپې پیالې. د کې کړې او په میز یې مخې ته کیښودې. چاپې څښل کیده د څو کې. ښوونکو د خبرو په جریان کې یوه نیمه ټوکه هم کوله. هسې خوبې له هغه د کونړ خلک په ټوکو او دوړو ویلو کې نوم لري. په تیره بیا د پیچ او څو کې. ساپی، چې په هره حجره او ویستل کې ټوکې ټکالې او خنداګانې وي. باور وکړئ په لږه شیبه کې مې د مزل سترپتیا او ستومانیا ووته. تر مازدیګره پوه نشوم چې د اوړي دا دومره اوږده ورځ څنګه زر ووته.

یو تن ښوونکي چې لوړ قد په تن نری په خوله کې یې یو غاښ توربخن و. له خپلې کوتې نه په چابکو ګامونو راووت. لومړی یې له ما سره روغېر وکړ. چې مې ولید لوټکي وارخطا او سودائي راته ښکاره شو. په ډېر وارخطایی سره له نورو ښوونکو نه جدا شو. د اوبو په لورد خوړ غاړې ته ورغی. غوښتل یې چې اودس تازه کړي. نورو خپلو کې سره وویل. د چکروخت دی. لمر پریوت. هوا ښه شوه درځی. چې څو و. زما بکس چپراسي کوتې ته یووړو. هماغه د څو کې. درې سره ښوونکي رانه تاوول. ویلې استاذه خپه نشې موږ درسره یو هغه ښونکي چې هر دم به یې غاړه تازه کوله خوا ته رانزدې شو لکه څنګه چې ارام ښکاریده. په ورو یې راته وویل. استاذه زه دې له پخوا نه پیژنم. مونږ د ننګرهار دارلمعلمین کې ول. چې تۀ راته ملګرو راپیژندلې وی. او په لیسه کې چې دې وظیفه وه هم مې پیژندلې. ما وې هوله نیکه مرغه. چې دا کوم ځای ته تللی یم.

هلمته زموږ ملگري ډیروي - ما چې د هغو کریکټرولیدل خوښ مې شو - چې وروسته بیا د همدې سره مې پخه انډیوالی شوه - ما به ورته پخپل زړه کې ارام صیب ویلې - په ښکاره به مې ورته خپله نامه اخسته - له همدې او خو نورو ښوونکو سره مې یو ځای شپې ورځې شوې - د چپې درې ښکلا خو پدې زیاته ده - چې په جگو غرونو کې دا دره پورته ختلې ده - د درې مخامخ هم غرونه دي - دغه ټول غرونه شنه او ښکلي دي - په زړه پورې منظرې او تاترې لري - په دې دره کې یو په بل پسې له کنډۍ کلي نه پورته ان تر سلیمان شاه پورې کلي پراته دي - د درې او کلیو ترمنځ د چپې درې سیند ښه په شور او مستۍ بهیږي - د شنو فصلونو او ځنگلونو په زړه پورې وږمې پدغه له کشمیره ښکلې سیمه کې چلیږي - زموږ شپې او ورځې ښې تیریدې - د هرې جمعې په ورځ به د نزدې ځایونو ښوونکي خپلو کورونو ته تلل - ټول ښوونکي مې ښه یاران وو - ولې ارام صیب راباندې گران په دې و چې د جمعې په ورځ به هم زما لپاره پاتې کیده - زه به یې په بیلو درو او سردرو کې گرځولم - باور وکړئ چې ددغې سیمې د غرو رغونو، ځنگلونو د جگو ښترو څوکې دومره زړه راښکونکې دي چې هر څوک به ددې لیواله و چې یو ځل خوله نزدې نه دغه ښکلاگانې او گوري - کله خو به خلکو ددغو غرونو د کانونونه خبرې کولې - چا به د یوې درې او چا به د بلې درې د ښائستونو کیسې کولې - یوه ورځ د څو تنو ترمنځ د لینډ لام د سرد جهیل (ولاړو او بوډنه) خبره وشوه - یوه تن چې د هغه ځای د نزدې کلیو د ښوونځي ښوونکې له موږ سره میلمه و - ویې ویل - ما د سلیمان شاه خلکو له خولې نه اوریدلي دي هغه ډنډ ته ښاپیری راځي - یوه بل ویل - هلمته څوک نشي ختلی - د لینډ لام سر ته ډېر کم کسان تلای شي - میلمه د خپل تندي خوله پلاس وچه کړه - ویې ویل - چې داسې ده - خور اخی دایې گز او دا میدان - سبا ته د پنجشنبې ورځ ده - چې رخصت شویې - شپې ته به زموږ ځای ته لاړ شو - سبا یې به وخت

حرکت وکړو. - ارام صیب په ارام غږ وویل. - ما هم د دغه ډنډ قیصې اوریدلي دي. - که مو خوښه وي. - بسم الله. - څوک چې ځی وډی ووايي. - د شپږ تنو صلاح پدې شوه. - چې سبا ته څنگه رخصت شو پس له ډوډۍ نه به روانیږو. - حسن خان دې خدای او بخښي وې ویل. - زه به کمره له ځان سره واخلم. - تاسو به پیاز خامخاله ځان سره ولرئ. - تر څو هلته د غره په سر کې بیا پکار راځي. - سبا ته له غرمې وروسته مو د چپې درې لاره ونیوه. - او د حسن خان ځای ته روان شو. - په لاره د سوتماړي او دري خوټ له کلیو نه تیر شو. - د چمبرک د جگې غونډۍ په مخه ورتاؤ شو. - لاره راته شیبه په شیبه مخ پورته کیده. - پدغه دره کې لاسرک نه ؤ وهل شوی. - یوازې د پنبو پیاده لار ختلې وه. - مازدیگر د حسن خان دوي ابتدایي (لومړني) بنوونځي ته ورسیدو. - د بنوونځي ځینې بنوونکي کورونو ته تللي وو. - ماسخو تن له ډوډۍ نه وروسته په چایو ټولو د ډنډ خبرې کولې. - ارام صیب لومړی د هغه د عادت له مخې غاړه تازه کړه. - وی ویل. - سبا ته چې موږه سلیمان شاه ته ورسیدو یو ځل به د مدیر صیب کره ورځو. - تر څو د هغه په مشوره به د ډنډ لیدو ته ځوؤ. - موږ ته د مدیر صیب نامه نابلدله وه. - خو هغه وویل. - زه یې پیژنم تاسو به هم ورسره بلد شئ. - ډېر ښه یار سړی دی. - پخوا په حکومت کې مدیر وه. - اوس په کور دی. - ټولو ورسره اومنله. - سبا یې وختي خدای بخښلي حسن خان چای تیارې کړې. - د مانځه نه وروسته چې چای وڅښل شوې. - د لینډ لام د سر ډنډ لیدو په نیت مویون پیل شو.

موږ سره یو تن چپراسي هم ملگری و. - هغه د وچې ډوډۍ او پیازو غوټه شا پورې تړلې وه. - هغه په لاره له ټولو نه اجازت و غوښت وې ویل. - زه به مخکې شم چې لاره راته معلومه ده. - تر څو چې لمر پلوشې په غرونو خورولې. - موږ سلیمان شاه ته ورکابو شو. - په لاره له ډېرو کلیو نه تیر شو.

مزل ټول په غره کې و. مگرد غره د بوټو او شنه ځنگل نه خوږې وږمې پورته کيدې. ستړي ذهنونه يې تازه کول.

د چپې درې کلي يو د بل له پاسه پراته دي. شنه فصلونه، خپريو، نښترو، ختريزو، د هر ډول مرغیو او ازونو د خوړونو د رڼو او بو غړوسکې، غړوسکې او ازونو، د گڼنگونو او تاترو ښکلاگانو په ليدو زړونه خنديدل. ارام صيب پښه ونيوه ويې ويل انډيواله د مدير صيب کور ښکاره شو. په ښي لار وگرځئ. د عمومي لارې نه د هغه کورته نرۍ لاره بيله شوې وه. په هغې ورسم شوو. پس له لږې شيبې مزل نه د مدير صيب کورته ورسيدو. د هغه کور د نښترو گڼ ځنگل ته نږدې په يوه جگه د غره په لمن کې پروت ؤ. د کور مخې ته په ښکلي حجره کې کښيناستو. کتل مو چې مدير صيب حجرې ته رانتوت. هغه وچ نرۍ دنگ سپرې و. له هر يوه سره يې د غيږې روغېرې ښه په مينه وکړ. د ټولو مخامخ په کت کې کښيناست. ارام صيب ته يې وويل. دا دوستان راته راوپيژنه. ده ورته بيل بيل وښود. ورسره جوخت يې وويل. مدير صيب موږ د ډنډ ليدو په نيت راغلي يو. ستا رايه څه ده؟ هغه وويل ښه خبره ده. همدا وخت د ډنډ د ليدو ځکه دی چې واوړې ويلي شوي دي. ورځې هم اوږدې دي. په اسانۍ سره کولای شئ چې لاړ شئ. خو بايد چې پياز د سره موجود وي. ځکه چې پاس د غره په سر کې يو ډول گلونه دي. چې په سپرې رڼې کيږي. بيا چې پياز و خوري واپس جوړيږي. د هاغه دمرۍ غوټه د خبرو په وخت کې ښکته پورته تله. ښه سپرې پدې ؤ چې په ورين تندي په پستو او نرمو خبرو يې د سپرې ذهن روښانه کيده. هغه لا په خبرو لگيا ؤ چې ما د ليري شأ و خوا باندي د غرونو لوړې څوکې او د نښترو ټلونه او ځنگلونه د خپلو سترگو رالاندې کړل. هر څه ښکلي ښکاريدل. د چاپې څښلو نه وروسته ارام صيب وويل. مدير صيب ستا په اجازه به موږ حرکت وکړو. تر څو لمر تود ږي تر يوه ځای خو ځانونه ورسوؤ. هغه وويل. هو چې د

ډنډ په نیت راغلي یاست اوځی - نو لومړی ستاسو مخې ته یو ستر ځنگل راځي - چې هم هغه ځنگل کې نری - لار ختلی ده - په هغه لار به د ځنگل سر ته اوځی - پورته بیا خالي نیغ غردی - ونې او ځنگل نشته - که چرته درباندي شپه راغله - پاس د غره په سرفراریان اوسېږي - د هغوي سره به شپه تیره کړئ - خو پام موي چې هغوي حکومت او قانون نه پیژني - په ډیر احتیاط ورسره چلن وکړئ - د مدیر له کوره راووتو - او د هغه ځنگل په لور مویون پیل کړو - د سلیمان شاه نه چې دوه کیلو متره جگ وختو - رښتیا هم چې هماغه ځنگل ته ورسیدو - د ځنگل تر څنګه په ژور خوړ کې د واورو روڼې اوبه بهیدلې - په کین اړخ کې مخ پورته په ځنگل کې دننه نرې لار وتلې ده - د یوه نښتر په سته کې د زیلې په منځ کې د چینې یخې پاکې روڼې اوبه بهیدې - له پخوا نه چوپانانو د نښتر همدغه زیله ورته ناوه جوړه کړې وه هر چا ترې اوبه وڅښلې - دومره یخې اوبه وې چې هډو لاس ورته نه نیول کیده - باور وکړئ د هغو اوبو مزه مې نه هیرېږي له لرې دمې وروسته مو په ځنگل کې د یوه ستوي کتار په شکل روان شو - له یوه ساعت مزل نه وروسته د ځنگل منځ ته ورسیدو - د هر نښتر سته دومره پیړه وه چې عقل ورته چپه کید او پورته چې دې ورته کتل د سر خولۍ دې لویده - دومره لوی او ګڼ ځنگل ؤ چې موږ شپږو تنو پکې ډار احساساوه - کله چې له ځنگل نه ووتو داسې وو لکه سړی چې د تورتم کوټې نه بهر ته اوځي - په یوه جګه موږه کې دمه ځای مخې ته راغی - ټول سترې شوي وو - په دمه ځای کې په تیګو کښیناستو - یوه تن وویل - هغه دې د چلس کنډو لاندې ښکاري - دمه ځای ته نزدې بانډه وه - خو کوټې او د بزو چاپالونه ښکاریدل - هلته وړاندې په یوه ډډه کې سپینې واورې پرتې وې - تر څنګ یې چوپان بزو ته د څیرې څانګې وهلې - د بانډې خلکو او چوپانانو ولیدو - لږه شیبه وروسته یې یوه تن چوپان په کاسه کې متر راوړو - چې په متر کې یې واوره هم ګډه کړې وه - موږ هر یو پوره

گلاب او فرېسته، وېرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

اوږدې شوي وو - ډوډۍ او د واړو یخ متر مو په شوق او مینه سره وخوړل - له دغه ځای نه د کونړ او لغمان د غرونو سره راڅتلي وو - خود لینډ لام غره په ټولو غرونو جگ او هسک ؤ - ما خپلو ملگرو ته وویل انډیواله زه خودې ځنگلونو ته خوښ پدې یم - چې دا دومره لویه ملي شتمني ده که په راتلونکي وخت کې کوم زړه سواندي رژیم رامنځ ته شي - ددې ځنگلونو او غرونو نه په فني توگه سره استفاده وکړي باور لرم چې ملک ته به پوره گټه ورسوي - موږ لا په خبرو اخته وو چې کتل مو یو تن ډک گوډۍ پشا، ټوپک تر څنگ په دمه ځای راواوښت - لومړۍ یې سلام و اچاوه بیا یې گوډۍ یوې تیگې ته لگاوه موږ سره یې ستړي مشي وکړه - لږه شیبه پس یې وویل:

وروره له کومه ځایه مو راپېښه کړې ده؟

چپر اسي چې د هغه په ژبه او خصلت ښه پوهیده - په ځواب کې یې وویل - موږ د کنډۍ نه راغلي یو - غواړو چې پاس ډنډ وونیو - هغه چې د دیرشو کالو سړی ؤ - لږ څه موسکۍ غوندې شو - ټوپک یې خپل څنگ ته په ځمکه کیښود ویې ویل تاسو په ښه وخت کې د ډنډ لیدو ته راغلي - اوس هوا توده ده مگر پاس د غره په سر ډېره یخني ده - زه د هغه په خبره حیران شوم په تلو سه مې ترې پوښتنه وکړه - ماوې وروره ددې غره سر نور هم لیرې دی؟ او بل دا چې تا دا څه شی راوړل او څنگه دې پشا راوخیژول؟ بیا موسکۍ غوندې شو - ویې ویل خدای سړی ته طاقت ورکوي - زموږ خو بس همدا ژوند دی - په دریمه او څلورمه همدغه ډک گوډۍ خیژوو - لاندې موږ ژوند - دا څو کاله کیږي چې زه سمې ته نه یم ښکته شوی - کله نا کله زموږ کسان د یو گل ته کوزیږي هغه هم د ځینو ضروري کارونو او د خپلوانو لیدو ته - نور موږ فراریان په همدې غرونو او ځنگلونو کې عمر تیروو -

راځی راپاڅی چې مزل لا پاتې دی. هغه گوډی پشا کړ او نیغ روان شو. موږ په هغه پسې تش نشو ور رسیدی. زما په نس شد شد درد شو. ټولو ویلې دا دیخ متر او واړو نه دی. لږه شیبه چې پورته په غره کې وختو. درد مې لا پسې سیوا شو. چا ویل پیاوړ کړی. گلونه پرې رې شول. چا وې. خپته یې متر او شرومبو یخه کړې ده. تاوده څه ورته پکار دي. څومره چې د غره سرته ور پورته کیدو. هوا یخیدله. ونې او بوټي نه و خالي دیوې لویشتې په منگ او زیر گلونه ولاړ و. د غره سپرې تیگې وې. زما درد شیبه په شیبه زیاتیده. کتل مو چې له پاسه فراري د گوډي پشا غږ وکړ. راځی راوړ سیدو. له لاندې نه موږ ور کتل. چې هغه دمه ایښې وه. خپل گوډی یې تکیې کړی و. موږ ور ورسیدو. هغه و خندل. وې ویل. هلکانو معلومېږي چې کله مو د غره مزل ندی کړی. زه خوارام صیب له لاسه نیولی وم. خپله خپته مې په دواړو لاسونو ټینګه نیولې فریاد مې هم کاوه. ما خو به ځان له شرمه هم ټینګاوه. مگر درد مې زیات وو. چاره نه وه. سره له دومره درده مې پام کاوه چې په غواو، بزو، میږو مې سترگې ولگیدې. د فرایانو باندې ښکاره شوې. د سپو غیا پورته شوه. فراري وویل هغه چې ښکاري دغه زموږ کورونه دي. موږ دمه و نیوه کښیناستو بس هر یوه دا ویلې د ټولو غرونو نه دا سر لکه د بام هسې دی زه یوې هواي تیگې باندې پریوتم. د درد له لاسه مې په سترگو تورتم راغلی وو. په دې کې هغه فراري له ورايه غږ وکړ ویلې راځی. موږ لاړو یوې کوتې ته یې و و ننوېستو. چې د کوتې دیوالونه او چت د تختو اوږدو تیگو نه جوړ شوی و. سمدستي یې ماته اوس مې هیږه ده څه گرمه دوايي په چاې کې را کړه. اور یې بل کړ. یوه پیړه توده شپې یې راباندې خوره کړه. لږه شیبه وروسته مې حالت لوټکي ښه شو. له شپې مې سر رابهر کړ. هغوي چاې څښلې. فراري وویل تاسو همدا اوس د ډنډ لیدو ته لاړ شئ. یوه ځوان چې ټوپک ئې اوږې ته پروت و و لاس و نیو. وې ویل. دا زما

ورور به درسره وي - ترڅو واپس مو راوړسوي - ټولو ووييل سمه ده - خو دا مريض به --- ؟ ما چې دا خبره واورېده سپک راپورته شوم - ما وې زه اوس ښه يم بريځ مې کم شوی دی - د ډنډ ليدو په نيت وځوځيدو - دغه ځای هواره دښته وه - له يوې شيبې مزل نه وروسته ډنډ ښکاره شو - د ټولو دا تلوسه وه چې د ډنډ پغاړه به ښاپېرۍ راته پنډې وي - په گړندي تگ سره زما درد بيا زيات شو - هغوي ته مې څه نه ويل - د ډنډ غاړې ته ورسيدو - او مو ليدل چې د غره په سر لوی جهيل (ولاړې اوبه) ډنډ شوي دي - دومره لوی ډنډ و چې سړی فکر کاوه که چيرې دا دومره اوبه پدې غره ښکته روانې شي نو د سمې ټوله سيمه به لاهو کړي - د ډنډ بل اړخ ته څه نه ليدل کيدل - د اوبو پغاړه مرغان ، او ځينې حيوانات تر سترگو کيدل - خود ښاپېريو پته نه لگيده - په ډنډ کې ځينو لاسونه پرېنځل - عکاسي پکې وشوه - يوه ښه شيبه د ډنډ غاړې ته ناست وو - يوه تن وويل نورې ټولې خبرې رښتيا وختې خود ښاپيرو خبره دروغ وخته - بل تن پرې رامنډه کړه - وې ويل نه نه داسې نه ده - خامخا به دلته په چا ښاپيري راپېښ شوي وي - ځکه چې د پخوانيو خلکو دا خبرې دروغ نه دي - په همدې خبرو کې له ډنډ د غاړې نه را روان شو - او د فراري کور ته راغلو - مازديگر لمر په غرونو پريوت - په موږ کې يوه وويل اوس به ستاسو په اجازه سره لاړ شو - فراري لومړی ښه په برق ، برق وخنډل بيا بې وويل - په ليوانو ځان ماتوي ؟ دا غرونه او ځنگلونه د خطرناکو حيواناتو نه ډک دي - بل دا چې موږ درته پښتانه نه ښکارو ؟ دا يوه شپه به د غريبۍ او سختۍ له موږ سره تيره کړئ - ويلې راځئ - چې اور درته بل کړم - په دې سرطان مياشت کې دلته يخني وي - موږ پريمانه لرگي لرو - کوټې ته ننوتو - په نغري کې يې په لمبو ، لمبو اور بل کړو - زما لپاره يې توده غذا چې د غره د بوټو خاصه دوايي وه - راته راکړه - دوه شپې يې راباندې خورې کړې - تر سهاره له ځانه خبر نه ووم - سبا يې چې له خوبه پاڅيدم -

درد مې لږ شوی و. وروسته له چاې څښلو نه موږ د فراري باندې والو نه خدای په امانې راواخسته. ټولو ترې مننه وکړه. او د لینډ لڼد له سره مو مخ ښکته لار ونيوه. تر یوې فاصلې پورې مې درد کم ؤ. خو په مزل سره مې درد پسې زیاتیده. ځای پر ځای به کښیناستم. ارام صیب به راسره په عذاب وو. اخر دا چې هغو نورو ملگرو ته مې وویل. تاسو څی ما سره به ارام صیب پاتې شي. په کرار، کرار به د مدیر صیب ځای ته ځان ورسوؤ. هغوي لږل زه او دوست مې کرار، او ورو ورو تلو. اګر چې لاره مخ ښکته وه. ګړندي مزل کیده. ولې زه سخت په عذاب وم. چې لس ګامه به لږم طاقت مې ځان کې نه ؤ. کښیبه ناستم. لږ شیبه پس به بیا روان شوم. هغه له لاسه نیولی ووم. په ډېر تکلیف سره مو ځان د مدیر صیب کور ته ورساوه. مدیر صیب چې زما حالت ولید. سمدستي کور ته ننوت. له څو دقیقو نه وروسته توده او ګرمه شیري راوړه. څه دواښي، سنډ او ګرمانه یې پکې اچولي وو. راته وې ویل. دا شیري په قاشق توده، توده وخوره او بیا پرستن په سر راکاره. هماغسې مې وکړل. کله چې راپاڅیدم روغ رمت وم. مدیر صیب ته مې د دوا لپه پورته کړه. او له هغه نه مو د تلو اجازه واخسته. موږ دواړه مازدیګر لوړ ښوونځي ته را ورسیدو. ارام صیب راته دستي ډاکټر راوغوښت. څه پیچکاری ګانې راته وکړې. د شپې مې ښه خوب وکړ. سبايي مې درد بیخي ورک شوی و. د څو ورځو لپاره رخصتي کور ته لږم. د پیچ په ډیرو درو کې ارام صیب وګرځولم. ټول کلي او باندې مې ولیدې. هغه وخت د پیچ سرک خامه او کنډې کېرې ؤ. په اونۍ کې به کوم جیپ مو تر کنډې رسیده. ما به چې کله د پنجشنبې په ورځ د کور لیدو ته د تلونیت وکړ. سهار وختي به مې چې رونا په لانه وه لګیدلې. حرکت وکړ. پخپلو پښو به د ماښام په څېره په کور ورننوتم. هغه وخت رښتیا چې په ټول ملک کې ارامه ارامې وه هیچا

ګلاب او فرنښته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باګرامه، داژوند دا څيري

سره په هيڅ ځای د شپې او ورځې د ګرځيدو څه خطر نه وه. بې امنيتي او
ددې سره نورې ورته خبرې هلې وې نه.
خو له کله نه چې پردی ايډيالوجی ملک ته راننوتې. تاسو وليدل چې له
هغه وخت تر نن پورې په دې غريب هيواد څومره ناخوالي تيرې شوې او
لا روانې دي.

دويم څپرکي

هاغه د خپل عادت له مخې غاړه تازه کړه. په زړه کې يې څه وروگرزیدل. پخپل ځای ودرید. مخ يې راستون کړ وې ويل. انډيواله سبا ته خو بې له هغې پنجشنبه ده. دواړه به زموږ کلي ته ځوؤ. زه پوه شوم چې دی د خپلو بچيانو لیدو ته سبا نيت کړی دی. ما وې ته ولې زما له خاطره په ځان ظلم کوي. بچيان به دې درته سترگې په لاروي. خو ته هره اونۍ زما لپاره پاتې کېږي. سبا ته به برابر چې رخصت شوئ. کور ته به لاړ شئ. هغه بيا غاړه تازه کړه. وې ويل. هو ځم به خو تابه هم له ځان سره بيا يم. اخر مې ورسره د هغه کره د تلو سر و خو ځاو. سبا ته چې څنگه ښوونځي رخصت شو. د نزدې کليو ښوونکي د خپلو کورونو په لور و خو ځیدل. د بيهسودو استاد هم پدغه ورځ نيت کړی ؤ چې بيهسودو ته لاړ شي. د ماسپښن ډوډۍ په سر هغه ډير وار خطاؤ. همدا يې ويلې. هله زر کوئ چې بيشانه ډير مزل مو مخې ته پروت دی. د ماسپښن دوه بجې کيدې چې د چېبې درې د علاقدارۍ نه پخپلو پښو و خو ځیدو. د خړب مزل مو پيل کړو. په خبرو خبرو مولاره وهله. د گړندي مزل او تودې هوا له لاسه مو په تندي خولې روانې وې. ځای پر ځای به د تندي له لاسه د سيند يخي اوبه په لپو لپو څښلې. له څو کليو چې واوښتو. د ارام صيب کلي مخې ته راغی. د دوه لارو په سر ودریدو. يوه لار د هغه کلي ته تللې وه او بله لار چې باچهي سرک ؤ. بيهسودو استاد پرې د تلو هڅه درلوده. هر څومره چې ده ورته ست وکړ هاغه به په وار خطايي. بس همدا ويل. خير يوسي. اجازه راکړه چې راباندې ناوخته نشي.

ما وې انډیواله څه په مخه دې ښه شه. ځان د موټرو ځای ته ورسوه. په روانیدو کې یې وویل. هو چې موټر ته ځان ورسوم. هغه له موږه بیل شو او سم په چټکو ګامونو یې لاړ وهله. موږ هم د ارام صیب کلي ته د کڅ په لاره روان شو. هغه راته د سین دواړو غاړو ته لوی او واړه کلي راښودل. په لاره مې هرې خوا ته پدې کتل چې هره دره، شيله او بانډې په غرونو کې ښکاریدې. دومره په زړه پورې چې هیڅ سترګې مې ترې نه اوبستې. اخر هغه راته کړو. ته څنگه او تراوتر ګورې پښه نیولی روان یې. ما یې انډیواله دا هره تړه او هره ونه د لیدو ده. خیر دی سیل به هم کوو او لاره به هم وهو. هغه وویل رښتیا چې زموږ ددې درو او سردرو ښکلاګانې له کشمیره کمې نه دي. بلې جمعې ته دې مورچل او دیگل درې ته بیایم. د څاریگل په دره به هم راتاؤ شو. یو ځل چې هغه ښکلاګانې هم او ګورې بیا به دې لا باور وشي. په ګپ شپ او خبرو کې دا هغه کلي ته ورسیدو. کتل مې چې کلی د د سیند په غاړه د شنه کڅ مخې ته پروت ؤ.

موږ د کلي د ووستل تر څنگه په اوږده کوڅه د هغه کور ته ورتاؤ شو. کور یې د کلي منځ کې ؤ. حجرې ته ورننوتو. په حجره کې کټونه پراته وو. یوه کټ ته کښیناستم. هغه راته دوه بالښتونه کښنودل. وې ویل زه یو ځل دننه ورځم بیرته راځم. ما وې سمه ده. ورځه د حجرې کړکۍ بیرته پرته وه. ما چې له کړکۍ نه بهر ته وکاته. کلي ته نزدې یوه بزګر د پټي کڼۍ وهله. وړاندې په شنو پټو کې ښځو وابښه کول. د کټ له بازو نه مې خپل سر ټیټ کړ په کړکۍ کې مې د غره د سر سپینې واورې تر سترګو شوې. تور څنگل او د ښسترو جګې ونې ښکاریدې. زه لا د هغې په تماشا وم چې غاړه تازه شوه. پټنوس پلاس ارام صیب راننوت. پټنوس یې کښنود. وې ویل انډیواله قید نشئ دا زموږ کور د کلي په منځ کې دی. د سړي پکې ساه خپه کیږي. له چایو نه وروسته به په چکر اوځو.

ما وې ته خو دا خبره كړې - ولې د پيچ دري، د هر كلي موقعيت دا طبيعي
نېكلاكاني دومره په زړه پورې دي چې هيڅ حد نه لري - زما خو دا
ستاسې كلي او په تېره بيا د ټولې دري كلي ډير خوښيږي - هاغه راته د
چاې پياله په ميز كېښوده - په دې كې يو جگ، چارشانه مونږې ږيره
سور او سپين سړي راننوت - لومړۍ يې سلام و اچاوه - ارام صيب له ځايه
سپك پورته شو زه هم جگ شوم هغه وويل دا مې پلار دى - هاغه
راترغاړې وت ستړي مشي يې راسره په ورين تندي وكړه - زه يې ورته
ورپيژندلم - له روغې نه يې وروسته په كټ كې بالښت ته تكيه ووهله - د
چاې پياله يې پورته كړه - لاگوت يې ترې نه و كړى وې ويل تاسو دواړه
يو ځاې اوسېږئ؟ هاغه ورته وويل هو پلاره موږ څو تنه ښوونكي په يوه
كوټه كې اوسېږو - خو ما چې تاته كله كله يادوه - هغه دا دى - پلار يې
وويل ډير ښه ماته يې مخ راواړو - وې ويل ستاسې كور و كلي؟ ما يې زر
په ځواب كې وويل - كاكا جانه زه هم ددې كور يم - ارام صيب زما نه خبره
وښوه وې ويل - پلار جانه ما خو درته د دوي ځاې درښودلى ؤ - د هاغه
فكر شو - په جگ اوازي يې وويل هو، هو تا راته ويلي وو - فكر مې شو -
راياد شو - رښتيا معلم صيب ستاسې پلو خو د خلكو مخكې زياتې دي -
مگر زموږ په پيچ كې هر سړى څو گيلدي پتي ته ناست دي - دلته بل كار و
كسب نشته - يوازې دا كركيله او مالداري ده - د خلكو ژوند خراب دى - د
چاې پياله يې وڅښله - بيا يې جيب ته لاس تير كړ - د نسوارو دبلۍ يې
راويوست - ټونگه نسوار يې واچول - يوه شيبه چوپ كښينا ست - بيا يې
هغه ته داسې ويل - بچى زه د بهادر خان دوي كلي ته ځم - ځواب يې
راليرلى دى - د چا سره يې د خپلوئ خبره ده - دا ميلمه درنه خفه نشي - هغه
وويل موږ هم چكر ته ځو - هغه له حجرې نه ووت او لاړ - موږ دواړه هم په
چكرو ووتو - په وسترل وربرابر شو -

هوا گرمه وه هر چا ځان د ونو سيورو ته رساوه - وستل ته چې ورنزدې شو - د توتانو ونو لاندې د وستل په تيگړو او دالانه کې ډيری خلک پنډ وو - لا وستل ته رسيدلي نه وو - چې په وستل کې ناست خلک پخپلو ځايونو ودریدل - ټولو د سيند پورې سرک ته کتل - زما ملگری راته کړو - خير کړي پورې د پله په سر موټر ودریدو - څه چل به شوی وي - زمونږ د کلي ډيری کسان بهر ښارونو کې دي - کتل مې چې هغه هم لږ وار خطا غوندې شو - وړاندې په پټيو کې هم ځينو کسانو منډې وهلې د کلي نه لوی وړو ښځو منډې جوړې کړې وې - هر چا تر موټره ځان رسولو - مونږ دواړه د وستل تر څنگه ودریدو - له سينده پورې د پله په سر موټر څاره - د کلي ډيري کسان له موټره راتاؤ شوي وو - پدې کې يو تن دهقان پداسې حال کې چې د قلبې غوايان يې په مخکې وو جغ او چوکه ورسره وه - په خولو کې يې جامې لمدې ښکاريدې - ويې ويل - الله دې خير کړي له موټر نه کليوال بيا تاؤ شوي دي - څوک مړه نه وي -

بس هر چا سره همداسې ورته پوښتنې په زړه کې پيدا وې - لږه شيبه وروسته څه کسان ، ښځې او ماشومان له پله نه راپورې وتل - ټول ورته حيران پاتې وو - چې دا څه پېښه ده - کله چې هغوي کلي ته ښه رانزدې شول - په وستل کې دوه تنو غبرگ وويل دا خود سامدل زوی دی - مونږ حيران شو چې د سامدل زوی ولې؟ څنگه چې مونږ ته رانزدې شو او د کلي په کوڅه ورسم شو - عسکري دريشې يې اغوستې وه - په اوږه يې د V، ، علامه وه - زما څنگ ته ارام صيب ولاړ وو - غاړه يې تازه کړه - وې ويل - مونږ حيران شو چې څه چل وشو - دا د سپيره زوی خور د ظابط شوی دی - ټول کلی ئې وخواوه - د وستل خلک پخپلو ځايونو کښينا ستل - يوه تن وويل ته يې څه کوي - تنخوا خورې - مونږ ته خو ، خور د ظابطي غټه خبره ده - يوه بل تن چې ځوان ؤ په جگ اواز يې وويل - اوس خود پيچ په هر کلي کې لوی لوی افسران شته - ما مورين او معلمان شته دی - اوس

خو هغه پخوانۍ وخت نه دی. د ونې ډډ ته په یوه پلنه تیګه یو د پاڅه عمر سړی ناست وو. د چيلم په سړۍ يې تیلی وواهه. په خوټ خوټ يې چيلم رابښکه. لوګی يې په خوله او پوزه راووت. سترګې يې هم غرکې غرکې سړې شوې. وې ويل وروره دا ناست کسان چې ګوري دا ټول بې کاره بې کسبه او بې کماله دي. کړۍ ورځ پدې وستل کې ناست وي. بس خالي ټوکې او دورې وايي. چيلمونه ځکوي او د وستل دا تیګې يې په نسوارو ولېلې.

دا زموږ روزګار دی. ده يې خبره ونيوه. وې ويل ته ښه وايې مګر د خلکو بې کاري، بې سوادۍ او داسې نورې ددې ملک وروسته والی، ددې شاهي نظام ګناه او ملامتیا ده. مطلقه باچهي ده. د ژوند په ټولو چارو کې ټپه تیاره ده. یوازې د واکمن رژیم مزې دي. نور خود ګرد ملت سته ووت. لازم دي چې ټول خلک سره په یو اتفاق لاسونه سره ورکړي. زاړه او فاسد رژیم په ضد مبارزه وکړي. دده خبرې د وستل خلکو ته نوې وې. په زیاتو ښې ولګیدې. یوه تن وویل معلم صیب ستا خبرې ډیرې ښې دي. خو کاشکې چې ټول خلک پوه شي. هغه ته مې کړو ما وې راځه چې سیند غاړې ته لاړ شو. له خلکو نه يې اجازت وغوښت د شنو پټیو منځ کې سیند غاړې ته وخوځیدو. سیند په مستۍ او شور سره روان وو. موږ په شنه جولګه سیوري ته کښیناستو. د سیند له اوبو یخه څپه راپورته کیده. د ونې سیوري هم یخ او دروند وو. لومړی مو په اوبو کې مخ او لاس پرینمخل. بیا مو په هغه شته جولګه څادرې وغوړولې او کښیناستو. ما له هغه نه د پیچ د خلکو او د نویو سیاسي ایډیالو جیو د راټګ په هکله ترې او پوښتلې. هغه داسې وویل: دلته په پیچ دره کې ټول عوام خلک په دین او مذهب ولاړ دي. یوازې د ګوتو په شمیر متعلمین، مامورین او افسران د نویو سیاسي ډلو ټپلو سره سر خوځوي هغه هم دلته یوازې د خلق دموکراتیک ګوند لارویان شته دي دویم د

اخوانیانو ډله هم پوره فعاله ده. د ننگلام مولوي حسین شعوري د اخوانیانو په روزنه او تربیې کې پوره فعالیت کوي او هغه د جمعی په ورځ په منبر باندې د حکومت او خلقیانو په ضد و عظم کوي. د پیچ ټول خلک یې د خپل تاثیر لاندې راوستي دي. او غواړي چې په ننگلام کې یوه دیني مدرسه جوړه کړي. د لویې مدرسې د ودانۍ دیوالونه یې رسولي دي. ماوې هو ستا خبره ټیک ده. مایې له نزدې نه خبرې اوريدلي دي. لوی عالم دی. د بل هر چا نه یې خبره ښه تاثیر کولی شي. هغه هم د تائید سر و خوځاوه. ویې ویل انډیواله په ټول کونړ کې په دې دره مذهبي زور ډیر دی. ماوې دا راته ووايه چې په دې ستاسو کلي کې افسران او ښوونکیو شمیر به څو وي؟ هغه د خپلې غاړې تازه کولو سره سم وویل په دې کلي کې دوه لومړۍ برید منان، څلور پینځه واره طایان، دوه تنه ښوونکي دي. د دولسم ټولګي متعلمین پکې ډیر دي. د غسې په هر کلي کې تعلیم والا کسان شته دی. پلار مې کله کله وایی. پخوا وختونو کې به چې چا کوم لیک چاته لیرلو. مانوګي ته به ولاړ. په کوم مامور به ئې خط ولیکلو. په دې کلیو کې میرزا نه پیدا کیده. یوازې به د کلي په جومات کې ملا امام د کلي ماشومانو ته د قرآن شریف او خلاصې سبق ویلو. په ټول پیچ کې یوازې د لیچه لام ابتدائي ښوونځي او بیا د مانوګي او ننگلام ښوونځي جوړ شو. تر شپږم ټولګي پورې زده کړه کیده. یو نیم هلک به تصادفي په ډیرو واسطو سره په کوم ملکي یا عسکري لیسه کې شامل شو. اوس خو ورځ په ورځ معارف ترقي کړې. انجونې او هلکان په هر ځای کې په زده کړه بوخت دي. او بله دا چې اوس خلک د زده کړې او تعلیم سره زیاته علاقه لري. مایې ټوله ومنله خود یوه نکل په رایا دیدو سره خدا راغله. هغه په شک کې شو. وې ویل. څنګ دې و خندل؟ ماته د پیچ د خلکو پخوانی نکل رایا د شو.

ما وې خپه نشې اشناد پيچ د خلکو يو نکل مې اوريدلى دى. پخوا بيسټو چار (۲۴) کې او که له هغې نه هم وړاندې ستا يې په لېسکر مخ ښکته وتلي وو. تروټه پورې چې رسيدلي وو. په چور او تالان يې لاس پورې کړي ؤ. هر څه به چې لاس ته ورغلل پيچ ته ئې رارسول. يوه تن چې په مټ ښه غښتلى ؤ. بياسته يې تر ملا وه. په يو کور وونوتى ؤ. له يوه وړو کي کندونه يې بياسته چاپير کړي وه. فکري يې دا ؤ گني چې د وړو ډک دي چې تر کوره يې ورسوم. دروند کندو يې پشا کړي ؤ. خدازده چې په څومره تکليف به يې رسولی وي. خو چې کله کور ته رسيدلى ؤ. سترې ستومانه ؤ. کټ ته يې تکيه وهلې وه. ميرمن يې ترې پوښتنه کړې وه. سړيه څه دې راوړي دي؟ هغه چې ډېر ساؤ تيگاؤ، ويلې ؤ. ښځې غږ مکره وژلى يې يم. وړه دي جو کتلي مې نه دي چې د جوارو دي او که د غنمو. ته خويې او گوره. ښځې يې لگن راخيستې چې وړوه د کندو له موري نه راتوي کړي. بسم الله يې ويلې وه. د کند موري يې چې را ايله کړې وه. ايرې ترې راتوي شوې وې.

په دې خبره هغه په کټ، کټ و خندل. د خندا په حالت کې يې وويل. دا زموږ پيچوال هم ډېر کم عقل دي. بيا مې ورته وويل انډيواله يوه بله مې خولې ته راغله. د شورېک مغدود (ساپي) چې کوم شعر په ساپو پورې ويلې دى. تابه اوريدلى وي. هغه وويل. نه هغه څنگه؟ هغه خو داسې چې. پخوا د پيچ خلکو سپوږمۍ ته دام ايښى ؤ. ټولو دا ويلې چې د خداى پاک لورده په دام کې يې نيسو. مالگه يې کرلې وه. چې گني راشنه به شي او تر عمره به يې د اخيستلو نه بې غمه شو. همدغسې نورې ورپسې خلک وائي.

هغه راته شين د خدا اوښتى ؤ. ويلې راځه چې څو بس دى. د کور په نيت له ځايه پاڅيدو. لمر په غږ غږه ؤ. د کڅ په نړۍ باره په ورو گامونو روان شو. ما چې د پيچ د ساپو ميمله پالنه په پښتني کولتور ولاړ، د اتفاق او

يو والي خوا کمڼتيا له پخوانه ليدلې وه. هغه ته مې وويل. ما چې د افغانستان د خلکو بيلې، بيلې پرگنې د خپلې دندې د اجرا په لړ کې ليدلې کتلې دي. يو تر بله خو را توپير لري. په ځانگړي ډول پښتانه چې د قبيلوي سيستم په څار (زاره) جال کې داسې نښتي دي. چې د ژوندانه د نويو ترقي پسندو او د بشري هڅو او پرمختگ نه گوښي بې خبره پاتې دي. يوازې د علم و معارف لاره ددې خلکو لپاره د کاميابۍ وسيله کيدی شي او بس. په خبرو، خبرو کې د هغوي تر کوره ورسيدو.

له څه مودې وروسته له پيچ نه راووتم. په يو سفر بهر ملک ته لاړم. له ډيرې مودې تيرو لونه وروسته مې خپل وطن ته د راتلونکي وکړ. په سفر کې مې له ځان سره فيصله وکړه چې په ايران به ورتا وېرم او د هغې ملک ځينې ښارونه به له نژدې نه د موټر په سورلي کې او گورم. هماغه و چې دا بادان په هوايي ډگر کې ښکته شوم. د سرطان د مياشتې لومړۍ اونۍ وه. هوا ډېره توده وه. له هوايي ډگره چې راووتم نيمه شپه وه. يوه رستوران ته لاړم. هلته مې ارام وکړ. سبايي وختي مې د اصفهان په گاډي کې ټکټ واخيست. لا لمر نه و راختلی چې سرويس روان شو. په لاره مخې ته ځينې وړو کي ښارونه او کلي راتلل. غرونه او ځنگلونه هم ليدل کيده. ما ښام څه لگيده چې د اصفهان ښکلي ښار ته ورسيدو. له نورو مساپرو سره زه هم له گاډي نه ښکته شوم. بکس مې تر څنگ او يو پنچ صدو سي ټايپ مې پلاس کې ونيو. روان شوم. يو ځای ته ورغلم چې کتل مې لاندې سيند بهيده. او د سيند پغاړه په يوه رستوران کې ډيرۍ خلک ناست وو. زه هم وروگرځيدم. په يوه څوکۍ ميز ته کښيناستم. رستوران د ښځو او نرو ډک و. شاوخوا د ونو ځنگل او په يو اړخ کې د اوبو فواره او رنگ په رنگ گلونه وو. ډيره په زړه پورې منظره وه. دومره مې خوښه شوه چې ان تر سهاره ورته ناست ووم. سبايي وختي وروسته له چاي نه مې د تهران د موټرو تم ځای وموند. يوه ښکلۍ نوی سرويس کې

مې ځای ونيو. په څو دقيقو کې ګاډی ډک شو. او د تهران په لوري يې حرکت وکړ. ډيرې اوږدې لارې دي. خوماته هر څه نوي وو. رېنټيا هم چې څومره ايران بېکلی دی. هغومره يې هر ښار، کلی او کروندني بېکلي دي. تهران ته نيمه شپه راوړسیدو. د تهران هوا هم ګرمه وه. په يوه مساپرخانه کې مې شپه تيره کړه. له سبايي تشناب کولو نه وروسته بازار ته ووتلم يوه هوټل کې مې سباناری وکړو. د مشهد د موټرو هډې پوښتنه مې وکړه. له هوټله لوټکي ليرې ؤ. په ټکسي کې تر هغه ځای لارم. لمر وړانګې خپرې کړې وې چې د مشهد په ګاډي کې کښيناستم. په تهران کې د يوه غره په سر کوم زیارت دی او هلته يوه چينه هم ده. موټر ورته ودرید. هر چا په هغه چينه کې په ليو، ليو او به وڅښلې. ما هم دوه درې لپې او به وڅښلې. لپه نيمه مې مخ ته هم وار تله. د هغې چينې د اوبو خوند او يخوالی مې بيا په نوم چينه کې لانه وی ليدلی. له هغه ځای نه موټر حرکت پيل کړو. په ښارونو او غرونو راتيريده تر څو چې دما زنده ران په ځنگل او کروندو موټر ور ګډ شو. ډيرې وطنې مې ليدلي دي. خو دما زنده دان دښتې او د شولو پراخې کروندې مې اوس هم له ياده نه اوځي له تهرانه تر مشهده زښته اوږده لاره ده. دما زنده دان په کروندو کې موټر ټوله شپه ځغليده. يوه ورځ او يوه شپه يې لار ووهله. د سهار په لمر راختو سره مشهد ته ورسیدو. په مشهد کې مې د زیارت لیدو نه وروسته د افغانستان او ايران سرحدي ښار ته يوه بس موټر کې لارم. په سرحد کې څنگه چې د ايران سرحدي پوليسو له تلاشي نه تير شوم. افغاني پوليسو رانه پاسپورټ واخيست. او زه بيا د اسلام کلا نه هرات ښار ته لارم. په دغه وخت کې پخواني داود خان رژيم نسکور شوی ؤ. په ځای يې خلقي دولت منځ ته راغلی ؤ. هره خوا سره بيرغونه رپيدل. د نوې رژيم نوې ډمامې غړيدلې. په يوه هوټل کې مې شپه تيره کړه. سبايي وختي د کابل په سي صدو دو کې کښيناستم. غرمه مو کندهار ته

ګلاب او فرېنسته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باګرامه، داژوند دا څيري

ورسوله - په کندهار کې هم ټول ښار په سرو بيرغونو ډک ؤ. د قندهار د
ګرمۍ څپو ووهلو - له ښاره تير شو - د زابل پلو سرک باندې موټر په بيره
روان ؤ - مازديگر لوړ کابل ته ورسيدو - کابل هغه پخوانی کابل نه ؤ - د
ښار په ځينو چهار راهيو کې ، ټانکونه ولاړ ؤ - د کابل رنگ سور او بنسټی
ؤ -

په ټکسي موټر کې لوړ مازديگر ؤ چې کور ته ورسيدم - د کور غړي مې
په ورتلو ډېر خوشاله شول - نژدې خپلوان او دوستان په لومړيو ورځو کې
زما سترې مشي ته په مينه راغلل - ټول خو په دې خوښ ښکاريدل چې په
هيواد کې نوی رژيم راغلی ؤ - هر چا به د انقلاب خبرې کولې - کودتا چا
نه يادوله - بس همدا د ثور اومي د الوتکو د بمبارۍ او د اسلم وطن جارد
ټانک ، خانه خلق (د خلکو کور) خبرې کيدلې - د خلق دموکراتيک
ګوند غړي د خوشالۍ نه په جامو کې نه ځائيدل - هريو چې به مې لیده
داسې ښکاريه - چې ته واد ګرد ملک اختيار دده سره دی - د سرو
بيرغونو سره د انقلابي حالت سره بې سترګې سرې شوې وې - له ځينو
سره بيخي خبرې نه کېدې - سياسي واک هم عجيبه شی دی - ټولنيزو ،
بنیادي بدلونونو او اوښتونو سره بنیاد بدلېږي - کرکټرونه او پرې راوړي

-
ددغه وخت په دسنیو ، راډيو او تلويزيون کې د حکومت له خوا د وطن
او خلکو لپاره ښې خبرې کيدې - ډيرۍ خلک په تمه وو ګڼې چې نوي
رژيم به ورته يو څه ورکوي - نو ځکه خود ښارونو خلک خوښ ښکاريدل -
هره ورځ به ميتنګونه او مارشونه کيدل - تراوه اته مياشتو پورې د دولت
ماشين ښه چلیده - ددې لپاره چې د هغه وخت حالاتو ته ګوته ونيول شي -
د داستان اصلي پېښو او عوامل ، ځای او وخت د سترگو ليدلی حال
رانه کرکټرونه څنگه راپيدا شول ؟

ګلاب او فرنښته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باګرامه، داژوند دا څیري

د رږیم د سرو سترګونه اولس سخت ډاریده - هر څوک هرې خواته، تیت
و پرک شول - هر چا او هر ګوند د رږیم په ضد راواخیسته - له بل پلوه سور
لاس هم را اوږد شو - او ورسره جوخت د خلکو حساسیت راوپارید - له
همدغه شیبو نه داستان پیلېږي -

درېم څپرکی

زه چې کوتې ته ورننوتم - هغوي چوپ شول - ارام صیب وروسته له ډیرې مودې نه پما سترگې ولگیدې - له ځایه سپک راپاڅید - په داسې حال کې چې رنگ یې زیر اوښتی ؤ - د جگړنۍ دریشي یې اغوستې وه - راغاپې و - ښه شیبه مویو بل په غیږ کې ونيول - ورپسې هغو درې نورو چې یو تن پکې له کلي نه راغلی زلمی ښکاریده - دوه تنه نور هم ناست افسران وو - هغوي زه پېژندلم - هریوه راسره ښه د زړه په مینه روغې او احوال پرستي وکړه - ما هغه ځوان ته وروکتل - ارام صیب وویل دا زما خپلوان دي - له کلي نه پرون راغلي دي - په زړه کې مې تیر شول - (ښه شوه دې ځوان به راته د پیچ او کونډ نه ډیر څه راوړي وي) بیا مې هغه ته پام وکړ - هغه پخوانی ارام نه وو - د غاپې تازه کولو عادت یې لانه و پریښی - مگر هغه رنگ او ډړه یې نه وه - شونډې یې وچې ، ډنگر بدن ، بیخي خپه ستومانه ، په څوکۍ ناست ؤ - ما وې (دا خو هغه سړی نه دی پاتې شوی ، نه پوهیږم چې څه پرې راغلي دي) هغه یو تن افسر وویل ته دې هغه نیمگړې خبره سرته اورسوه - ماته یې راوکاته - وې ویل ستا په اجازه ده یوه خبره رانیولې وه - نیمگړې پاتې شوه - وروسته به نور گپ وکړو - ما ویل ولې نه - زه به یې هم واوړم - هغه وویل خبره مې د خپلې ولسوالۍ راخیستې وه - زموږ سره یو ځای پخوا معلم ؤ - ډیر ښه سړی ؤ هر چا سره یې ډیره ښه گذاره کوله - هغه به خپله ویل - موږ د فراچغان په ولسوالۍ کې میسگران یو - خو کله چې انقلاب وشو هغه بیا میسگر پاتې نشو - زموږ په ځای کې ولسوال شو داسې کارونه یې وکړل چې ټول خلک یې غره ته وخیژول - دده په خبره هغه بل افسر هم خپل سر خوځاوه - زړه یې د

د غسې خبرو ډک ؤ. -خو دده خبرو ته يې غوږ ايښی ؤ. او په دې تلوسه کې ؤ چې کله به د خبرو وار ورځي. -ده ويلې ښه، هغه پخپلو خبرو کې لږ څه جدي شو. -وې ويل. -غره ته يې په دې وڅيژول چې زموږ په ولسوالۍ کې خان او فيوډال له کومه وه. -يو تن حيدر خان نوميده د کليو د نورو بزگرانو نه يې کم سل منه غله دانه زياته کيده. -يو دروند او ښه مهربانه سپين ږيري ؤ. -په ټولو کليو کې هر چا ته گران ؤ. -هغه يې راوښو کور يې ورته تلاشي کړ. -ولسوالۍ کې يې څو ورځې بندي کړ. -بس وچ په وچه يې ورته ويلې چې ته فيوډال يې. -موږ فيوډالان نه پريږدو اخري يې لاس تړلی مرکز ته وليږه چې تر اوسه يې مړی ژوندی ورک دی. -د هاغه د نيولو او بندي کولو سره سم د کلي خلکو کله يې پورته کړې، د مودو، مودود کليو امامان يې وتښتول. -آرام صيب غلی او چپ ناست ؤ. -هغه بل افسرد خبرو وار وښو وې ويل دغه خو عادي کار دي. -زموږ په ځای کې د ولايت واکمنو څو تنه لومړي ووژل. -بيا يې سيند ته وغورزول. -ځينې کسانو نه يې چې مخکه څه نا څه زياته وه. -د محکوم د اصلاحاتو په ټس کې ترې په زور واخيسته. -هغه کډه وکړه. -د هغه د کډې سره ږيري کډې وڅوځيدې. -کسم دی چې له موږه خرابه ده.

دا يې وويل يوه شيبه غلی ؤ. -بيا يې ناڅاپه وويل. -زموږ په ولسوالۍ کې هم ناوړه کارونه وشول. -او دا ټول پخپله همدغه د حکومت واکمنو کسانو کول. -د ننگلام کلی يې چې وسيزه مرگ او ژوبله پيل شوه. -خلک مجبور شول چې غرونو ته پورته شول او د جهاد چيغه يې پورته کړه. -خو کله چې روسان راغلل د ټولو کليو نه کډې پاڅيدې. -پاکستان ته واوښتې. -د روسيانو ټانکونه تر کنډۍ ورسيدل. -د ټول پيچ خلک له پاکستان نه د وسلې سره راتلل او په روسانو يې حملې کولې څو ځلې د پيچ په سړک خوني جنگونه شوي دي. -د دولت او روسانو کتارونه وو هل شول. -دا يو ځل نه ؤ. -بلکې څو ځلې د غسې خونړي جنگونه وشول. -کوم

وخت چې ځينې کلي له دولتي ولکې نه ازاديدل او هلته به د کوم خلقي د کورنۍ غړي پاتې کيدل. مجاهدو سمدستي له منځه وړل. که به د خلقيانو سره په لاره تللی ؤ هم ترې ژوندي نشو پاتې کيدای. د مجاهدينو امریتونه جوړ شول. له کليو نه هيڅوک د حکومت په لور نشوای راتلای. مجاهدينو هم داسې نادودي وکړې. چې د ټولو پښتنو او مسلمانانو نوم يې بد کړو. ما يې په خبرو کې ورودانګل. ما وې انديواله ته ودره. چې دا له کلي راغلی زلمی څه ووائي؟

هغوي راته وويل. هو سمه ده. موږ به هم دده خبرې واورو. هاغه لومړی ارام صيب ته وکتل. هغه پوه شو چې دې له ما اجازه غواړي. ورته ويې ويل. دوي ته څه چې دې ليدلي ووايه هغه پخپله څوکی. ځان خبرو ته برابر کړ. ويې ويل صيب زه به هر څه چې مې مخکې تير شوي دي ووايم. ما پخوا غوښتل چې کابل ته راشم د کانکور ازموينه ورکړم. خو هلته شرايط ګډه وډ شو. د راوتلو چاره مې نه کيده. همداسې تر اوسه پورې پاتې شوم. کله چې دا نوی حکومت جوړ شو. زمونږ د ټولو کليو، خلکو يې ملاتړ کاوه. باور وکه چې په هر کلي او باندې کې سره بيرغونه رپيدله. لږه موده نه وه تيره شوې چې يو بل شان حالت منځ ته راغی. هغه خبرې چې له دې حکومت نه مخکې خلقيانو کولې بل ډول شوې. ګونديانو او سازمانيانو د اب و حيا خلک يې حيا کړل. نيول رانيول، بنديانول پيل شول. د کليو د مشرانو او عالمانو سپکاوی کيده. دې ځينو خلقيانو خلک پاڅول. که د کوم خلقي ښځه يا د کور ماشومان په کلي کې پاتې شوي وو. په هغوي د راوتلو بنديز لګيدلی ؤ. ضمانتونه ترې اخيستل شوی وو. چې په دغه تېس کې د ارام لالا واره هم وو.

ددې خبرې په اوريدو سره هغه موږ ته مخ راواړو. پداسې حال کې چې شونډې يې وچې وې. رنگ يې لکه د زعفران زير اوښتې ؤ. ويې ويل په هيچا داسې ندي شوي لکه پما چې وشول. دا خبره يې په ستوني کې

ونښته - غاړه یې تازه کړه - شونډې یې وړپیدې - زه پوه شوم چې کومه پېښه شوې ده - ما ورته د سټي وویل - ولې؟ څه پېښه شوې ده؟ یو بل ته مې وکاته - ټول غلي او چپ پاتې شول - د پېښې نه هغه دوې تنه افسران خبر شوي وو - یوازې زه ترې نه وم خبر - بیا مې اوپوښتل - څه چل شوی ماته کیسه وکړئ - هغوي بیا هم څه ونه ویل - زه لا پسې جدي او توند شوم - ولې نه وایاست؟ څه پېښ شوي دي؟

په غلي او ټیټه اواز، یوه دومره وویل - څه چې شوي د ویلو نه دي - اومې لیدل چې د ارام له سترگو او ښکې روانې وې - زه بې صبره شوم - ولې راته نه وایې - زه باید خبر شم - اخر څه شوي دي؟

هغه یوه افسر ساعت ته وکتل وې ویل موږ دواړه درنه اجازت غواړو - ارام صیب ته راښکاره شوي وو - اوس څو - چې کارونه مو په مخکې پراته دي - هغوي لاړل - موږ درې واړه پاتې شو - پدې وخت کې یوه عسکر چاې راوړو - له چاې نه مو لا ګوټ نه و کړی - بیا مې هغه ته مخ واړو - ورته اومې ویل - زما خوله تا سره وروري ده - له ما یې څنگه پتوې - اخر څه پېښ شوي دي؟ هغه د خپل عادت له مخې غاړه تازه کړه - وې ویل - موږ او تاسو چې پدې ګوند کې دا دومره هلې ځلې کولې - ددې لپاره ګني چې که کوم بنیادي تغیر پدې ټولنه کې رامنځ ته شي - او ددې غریب ملک او خلکو لپاره په ټینگ صداقت سره خدمت وشي - خپل کور و کلی، بچي مو پرېښي وو - ددې دولت او ګوند لپاره، چې د ملګرو د انتقاد لاندې رانشو - خو خلقیانو داسې کارونه وکړل چې خپل خلک یې راته دښمنان کړل - دوي خو اوس خپلې مزې کوي - زما غوندې کسانو پکې هر څه له لاسه ورکړل - اوس نو زما په دې ژوند څه؟ اوس که راته دا ټوله دنیا سره زر شي څه یې کوم - ددې خبرې سره یې ستونی راډک شو نورې خبرې یې په ستوني کې پاتې شوې - په هغه مې نور کارونه لاره - د کلي نه راغلي ځوان ته مې وویل - وراره ته خو به خبر یې؟ که راته ووايې؟ هغه سترګې

د ارام په لور ورواړولې. هغه پداسې حال کې چې ژړل یې. په ژړغوني غږ یې وویل هلکه ټوله کیسه ورته وکړه. هغه کیسې ته ځان سازه وه. ما وې دی به دلته پریږدو ما او تا به هلته په چمن کې کښینو. ټوله تیره شوي کیسه به راته وکړې. هاغه ته مې وویل. ارام صیب ته دا چاې وڅښه چې سپرې زه او دا زلمی به هلته کښینو. چې ماته اصلي پېښه بیان کړې. هغه یوازې سر وخوا وه. له خپګانه یې له ستوني نه اواز نه راخوت. زه د هغه خپګان وچ کلک کړی ووم. تلوسه مې وه مال چې اوس راته میلمه زر کیسه راواخلي. د هغه د کار له کوټې نه بهر په چمن کې له یوې ونې سیوري ته کښیناستو. نور په ما کې هم صبر ختم شوی ؤ. ما وې ښه وراره غوړ مې دی. هغه شاوخوا له سترګو را لاندې کړه. خپل څادر یې د کوناتي لاندې کړ. په خبرو یې داسې پیل وکړ. صیب ښه دې وکړل. چې دلته رابیل شو. د هغه په مخکې ددې خبرو کول راته ښه نه ښکاریدل او نه ما سره دا جرأت وه چې د هغه په مخکې مې کیسه درته کړې وای. خبره داسې ده چې تاته به ددې پته نه وه چې دده میرمن هلته په کلي کې بنده پاتې شوې وه. کله چې د پیچ درې نه روسان او حکومت نظامي قوتونه د ولایت مرکز اسعد اباد ته راووتل. د پیچ درې ولو تنګي کې عمومي امریت جوړ شوی ؤ. همدا شان نور واړه، واړه امریتونه په هر کلي او محله کې د ټوپکیانو د ښه تنظیم او د خلکو تر منځ کنټرول لپاره جوړ شول. هیچا ته دا اجازه نه وه چې بې له امریت د اجازې نه حتّی له خپل کلي نه واځي. او که چا به سرغړونه وکړه. هغه ته به کلکه سزا ورکول کیده. همدغه شان څو ځلې دده میرمن او بچیان یې له نیمايي لارې نه گرځولي وو. څو کاله وروست یې چې د بیا راوتلو نیت کړی ؤ. د هغوي د تیرې پېښې ټوله کیسه دده د میرمنې له خولې داسې پیل کیږي.

خلورم خپرکی

يوه ورځ د خپل کور په انگن کې د کټ لنگې ته لاس ترزنې فکر وړې ووم
- (ډيره موده تيره شوه چې دا لعنتي جگړه روانه ده - د وړو د پلار هم کوم
احوال نه راځي - مړ به يې که ژوندی به يې؟ دلته نه مکتب شته نه د
جومات سبق، ملايان هم تنبیدلي دي - بچي مې بې زده کړې پاتې شول -
چې دا به کوم سرته رسيږي؟) په دې کې مې ځوابنې راغله - د کټ په
بازو راته کښيناسته وې ويل - لورې ولې؟ څنگه لاس ترزنې فکر وړې
يې؟

ما وې بابې، هسې دې ستا لمسيانو ته سوچ يوړم - څواران بې تعليمه
پاتې شول - د سبق وخت يې دی - خو حالاتو ترې هر څه واخيستل - هغې
خپل پرونی په سره ساز کې - وې ويل - د ظالمانو دې کور وران شي - چې
تاسو ته د وتلو او کابل ته د تللو اجازه نه درکوي - وطن اور اخیستی دی -
نه مې بچي راتلای شي او نه دوي ته د تلو امر ورکوي - لاس يې پاس ته
ونيول - يا الله زما په زوی ورحميرې - يا الله ته خو دا ماشومان يې ورسره
يو ځای کړې - د بودی په مخ او ښکې راماتې شوې ما هم ورسره وژول - د
کور په دروازه کې خسر کاکا مې په بېره او ساه نيولی راننوت - له
وړاندې يې خپلې ميرمنې ته غږ کړ وې ويل ښځې هله زر کوه - پيسې
راواخله، ځوابنې او زه دواړه سپکې له کټه پاڅيدو - هغه زموږ خوا ته
راغی وار خطا ښکاریده - ځوابنې ترې پوښتنه وکړه - خير خو دی څنگه
بې واره ښکارې؟ هغه لومړی ماته راوکاته بيا يې ښځې ته وويل نقيب
ترورزي يې د خيوې له جگړې نه راوړو - دوه تنه ورسره د کلي ځوانان نور
هم شهيدان شوي دي - ځوابنې په چالاکی سره کوټې ته ننوته - پيسې يې

راوړې او هغه ته یې ورکړې. پیسې یې لومړې وشمیرلې. خدا زده چې
خو به وې خو هغه جیب ته کړې او دواړه په چالاکی سره له کوره ووتل.
درې جنازې کلي ته راننوتې. ټول کلی ځکه په ویر ګډ شو چې د کلي
خلک یو تر بله خپلوان دي. دیوه شهید کور زموږ د کور تر څنګه ؤ. د
کوټې په زینه ورپورته شوم. غوږ مې کینسود. د ژړا او چیغو انګازې
راتلې. د ښځو د ژړا په غږ کې ستاینې کیدې. زه هم د زینې په سر ژړا
ونیوم بې له هغې مې زړه نرۍ ؤ. په هټکو، هټکو مې وژړل، زړه مې تش
کړ بیا راکیوتم. دوه واره زامن مې د کور په غولي کې په لوبو اخته وو.
هغه نور دواړه چې لوټکي لوی ګانې وو له کوره بهر وو. ډېر ساعت پس
خوابې مې په دروازه کې راغله. سترګې یې لمدې وې. پوزه یې د زوړه
کي (ټیکري) په پیڅکه پاکه کړه. همدا یې ویلې. خدایه توبه مې دي.
الله ستا رضا ده. زه مخې ته ورغلم. بابی. سترې مشې. سترګو سترګو ته
مې ورته کتل. ما وې چې څه به وایي په ژړونو سترګو یې راوکاته. وې
ویل. لورې لاس پورته که. چې پاک خدای زما زوی روغ رمټ ولري. موږ
دواړو د دوعا لپه پورته کړه. امین مې ورسره ووايه. هغه کټه ته
کښیناسته وې ویل. بچې خوله مې وچه ده. که یو ګوټ اوبه دې راکړې
په منډه مې ورته اوبه ورکړې. غاړه یې تازه شوه په کرار مې ترې
او پوښتلې مور جاني ته خوراته ووايه څنګه پېښه شوې ده؟ لورې د
خیوې په جنگ کې درې واره مړه شوي دي. ټول کلی په ویر اخته دی. په
درې واړو شهیدانو ور وګرځیدو. په کلي کې د محشر ورځ ده. وېرونه،
ژړاګانې دي. د پیچ د ډیرو کسانو پکې مړي او ژوندي ورک دي. د هر
شهید میندو او خویندو یې ځانونه وژل. خاورې یې په سربادولې. او اې
رښتیا خواته مې یوه ښځه ناسته وه. هغه د فضل جان ښځه نه ده؟ هو
پیژنم یې. څه یې ویل؟ هغه د یوې بلې ښځې سره لګیا وه. ویلې د لر کلي
د شیر احمد خان یو زوی او مشر وراره یې هم ورک دي. نه یې په مړو کې

پیدا کړي او نه یې په ژوندو کې - سړي یې ورپسې اچولي دي تر اوسه یې لا درک نه دی لگیدلی - او دا یې هم وویل - د پیچ په هر کلی کې مجاهدین یو یا دوه شهیدان شوي دي - هغې خپل دواړه لاسونه سره وموښل - خو توبې یې له خولې ویستې - بیا یې زنه ورپیده - پرېنگ شي په ژړا شوه - د ژړا په حالت کې یې همدا ویلې - الله ته مې بچی سهي سلامت وساتي - ماته د هغې په دې خبره ژړا راغله - پاخیدم - دننه کوټې ته شوم - ښه ډیر مې وژړل وړوکی زوی مې راپسې راغی - په ښتې او تنکۍ خبرو یې وویل مول جاني ته ولې جالې؟ زما سترگو ته یې کتل او همدا یې ویلې - مول جاني ولې جالې؟

ما خپلې اوښکې پاکې کړې - هغه مې غیږ کې وینو منډو ته راووتم - مازدیگر مانځه ته خوانې پاخیدلې وه - زه پخلنځي کې په پخلي بوخته شوم - په دغه ماښام چا ډوډۍ هم ونه خوړه - هر څوک له خپګان نه له مړۍ نه نیول شوی ؤ - خسر کا کا ماخستن تیر کور ته راغی - د ډوډۍ مې ورته وویل - هغه ډیر خپه ستومانه وو - وې ویل - ډوډۍ مې خوړلې ده - کټ ته یې بالښت ته تکیه ووهله - سوړ اسویلی یې له خولې ووت - وړوکی لمسي ته یې ورنارې کړې - هغه په منډه ورته راغی - غیږ کې یې کښیناست په سړي ورته لاس تیر کړ - حالت یې لږ څه ښه شو - ټول لمسیان پرې گران وو خو دغه کشری هلک یې د زړه سر ؤ - د هغه سره یې ورو ورو خبرې کولې - چې ما ترې په کرار داسې پوښتنه وکړه - کا کا جانه مړي ښخ شول؟ هغه لومړی خپل پټکی د کټ پښې ته واچاوه - پخپل تندي یې لاس تیر کړ - وې ویل - هو لورې - درې واړه مړي خاورو ته وسپارل شول - یوازې دانه، په ټول ولایت کې هر کلي ته د خیوي جگړې مړي ورکړل - دا خولا پرېږده - یوسف د کوزو کورونو خلکو ته گړیده ویلې د خیوي جنگ کې مور او زوي جدا کیدل - ده ویلې پروڼ نه آبل پروڼ د سهار نهه بجې به وې چې مجاهدینو لښکر په خیوه ورغی -

دولتي پوستي او قواوي مخکې نه مخکې نه په مورچو کې د دفاع په حالت کې ناست وو. لښکر چې ور داخل شو. په يو واريې د ډزو پيل وکړو. توپې، ټانکونه، چارميله او نور هر ډول وسله ډزیده. مجاهدين داسې وژل کيدل لکه په مرغيو چې د چريز ډز وشي. بې شميره مجاهد د خيوي په جنگ کې په قتل ورسيدل. د خلقيانو په کورونو ور واوښتل. ښځې او نر لوی واړه يې له تيغه تير کړل. مجاهدو قوماندانانو له کورونو نه پيغلې انجونې وښتولې. په عربو يې خرڅې کړې. کسم يې کاوه. ويلې ما چې دغه حالت پخپلو سترگو وليد. ويره مې وشوه. په سترگو مې وليدل چې په خيوه کې لس کلن ماشومان يې حلال کړل. ده ويل بيخي مې له دغسې جهاده زړه تور شو. ډيرې داسې کسان هم ول چې د جهاد په نيت نه ؤ يوازې بيستي يې تر ملا تړلې وې. چور، چپاول پسې تللي وو. هيڅ ډول وسله ورسره نه وه. او زيات هم دغه شان کسان ووژل شول. او دا يې هم وويل ځينو غواګانې او نور مالونه له ځان سره بوتلل. ويلې په خيوه او شګه بالکل قيامت تير شو. ده دا خبرې کولې چې يو تن کا کا خسرو په دروازه کې رانتوت. لا ناست نه ؤ چې وې ويل يره لالا رب دې خير کړي. ټول ملک اوراخيستی دی. د مسلمانانو زړونه د کانونه هم کلک شوي دي. تا خو د هغه سړي خبرې واوريدې چې د خيوي د جګړې نه تازه راغلی ؤ. هو وامي وريدې. غوني مې رازيګ شو. دغسې ناروا په اسلام کې نشته دی. چې ماشومان حلالوه. ښځو او ماشومانو څه ګناه کړې ده. دا ټول د الله قهراو غضب دی. چې دې مسلمانانو ته شوی دی. خواښې بيا توبه ويسته وې ويل. خدای دې زموږ ايمان ته خير کړي. بس ټول په همدې خبرو اخته وو. کا کا خسرو ويل لالا رښتيا اوس خو ولايت له روسانو او دولت نه خالي شو. خوښه دې نه ده چې دا واړه کابل ته بوځو. خسرو کا کا يوه شيبه غلی ؤ. بيا يې وويل. ته ښه وايې وروره خبره تازه په تازه ده. پريږده چې دا ګرمه خپه تيره شي. بيا به ګورو. هغه بيا راغبرګه

کړه وې ویل - تر چغه سرايې خو هیڅ خبره نشته - له هغه ځای نه د نوپاس په لاره ګاډي ځي راځي - ده په ځواب کې وویل - فکر مې دی - څو ورځې به صبر وکړو - حالات به وڅارو - اگر چې وضعه معلومه نه ده - کیدی شي دولتي قواوې بیا راشي - په دې څو ورځو کې به حالت ته ګورو - دا خبرې پمانې ولګیدې - هغوي خپلو کې سره ګریدل - ما په زړه کې کرل ریبیل (کله به مې وې چې دا بچي مې کابل ته پلار ته ورسوم ؟) زه لا په دې سوچ کې وم - چې کاکا خسر پاڅید د کور په اراده روان شو - په دروازه کې چې وتلو وې ویل لا زه به د ځینو کسانو نه پوره احوال واخلم - په دې نزدې ورځو کې به که خدای کول د تلو نیت تړو - ده ورسره مخه ښه وکړه - او هغه لاړ - له همدغسې شپې نه وروسته زما سره څه نا څه هیله پیدا شوه - ګني چې یوه ورځ به که خدای کول کابل ته د تلو په نیت له دې کوره ووځو - یوه غرمه زامن مې څلور واړه په دسترخوان ناست وو - له خولې مې ورته وځاته - د پلار لیدو ته به په خیر سره لاړ شئ - نیکه مو ویلي دي - په دې ورځو کې لاره خلاصیږي - کابل ته ځوو - ټولو په دې خبره ماته را وکاته - د هریوه په څیره کې د خوښۍ - نخښې ښکاره شوې - له ټولو نه وړوکی وویل (مول جاني موږ کابل ته ځو ؟) هغه له دسترخوان نه را ولاړ شو - خواته مې راغی - مولې کله جو ؟ هغه ځان بیخي زما غیبه ته راجوخت کړ ما وې ته اوس ډوډۍ و خوره - دوه ورځې وروسته ځو په خیر - مشر زوی مې لورګانۍ ؤ - په هر څه پوهیده - له ځان سره یې وویل په دې خو موږ غولوي - څو کاله تیر شول - ته همدا وایې چې کابل ته ځو - د هغه زړه نه لویه ده - هغو دوه تنو یو بل ته سره وویل - موږه کابل ته ځو - په دې خبرو کې هلکانو ښه په خوشحالی - سره ډوډۍ و خوره - خپله لپه مې دوعا ته ونيوه - یا الله ته خو د دوي زړونو ته وګورې - پخپل فضل سره مې دا واړه خپل پلار ته ورسوې - زموږ تمه پیدا شوه - هر ساعت ګرې راباندې اوږدیده - خسر مې دا ټینګتیا په موږ کړې وه چې د خپل تګ په باب چاته ونه وایو

- په هره شیبه به رانه زامنو پوښتنه کوله. همدا به یې ویلې. ابی. کله به ځو و؟

ما به ورته ویلې. په دې ورځو کې به ځو و. خو پام کوی چې بیرون چاته څه ونه وایاست. چې د کوڅې او کلي واړه درنه خبر نشي. هغوي ټول په دې پوه شوي وو. چې د خپل تگ خبره به چاته نه کوي. خو ورځې وروسته یوه شپه خسر کاکا مې او خوانبې ته په احتیاط سره وویل. بیګاه ته به په خیر سره ما خستن له کوره وځو. ماشومان به ښه سنبال کړې. خالي خپلې جامې به ورسره واخلي. خو بیا هم درته وایم چې څوک درنه خبر نشي. خوانبې ورته سترگو، سترگو ته کتل. وې ویل به سپر په څنګه دې یو دم داسې زرد تلو فیصله وکړه؟ هغه ورته وویل ښځې حالت به له دې نه پسې ګډ وېشي. بیا به هیڅ نشو کولی. همدا وخت په دې ښه دی. چې تازه په تازه ولایت آزاد شوی دی. ښه په اسانۍ سړی په نوا پاس اوختلی (اوبستلی) شي. دایې سم وخت دی. د خوانبې په سترگو کې اوبنکې وځلیدې. وې ویلې. زما خودې هلکانو پسې زړه وړانیږي. دا به څنګ شي؟ خاوند یې لږ څه غصه ناک شو. داسې یې وویل. د هغه زوی دې هیڅ فکر در سره نشته دی؟ اخر خو هغه ددې تنکیو زامنو پلار نه دی؟ هغه غلې شوه بیا یې څه ونه ویل. یوازې د دوعا لپه یې پاس ونيوه. ویې ویل. یا الله ته څو مې بچی سهې سلامت ولري. او ددې خپلو بچو سره یې نصیب وکړي. کاکا په بیرته بهرته ووت. په دروازه کې یې مخ راستون کړ. ماته یې کړو. لورې بیګاه ته در سره چرګ حلال کړه. ډوډۍ تیاره کړه چې هغه نور کاکاګان دې هم راځي له دې خبرې سره له دروازې ووت. دغه ورځ راباندې لږ څه په خوشالتیا او هم په خپګان تیره شوه. خوشاله په دې ووم چې بچیان به مې د خپل پلار سره اوگوري. او خپه خو په دې ووم چې مجاهدین مو واپس راستانه نه کړي. بس ټوله ورځ مې همدا سوچونه وهل. تر څو چې ما ښام شو. ملا ان د ورځې نه د خپلو

ماشومانو جامې او خپل ضروري شيان برابر کړي وو. د ماښام په خره کاکا خسر دوي هم راغلل. ټولو په يوه دسترخوان ډوډۍ يو ځای وخوړه. وروسته بيا چای څښلو په وخت کې خبرې راوچول شوې. لومړی کاکا وويل. لاس پورته کړئ. چې په وطن کې ارامي راشي. او دا زموږه سفر هم الله په ښه شان سره ترمنزله ورسوي. ټولو په ګډه دوکا وکړه. هغه بيا خپلو خبرو ته داسې دوام ورکړ. داسې خبره ده. چې زما په فکر سره کابل ته د تلو همدا نن سبا ورځې دي. کيداى شي حالات تغير و خوري. لا به بدتره مخې ته راشي. ډير کلونه ووتل دا د پيچ ساپي به وايي. دا څنگه کمزوري دي چې خپل واړه پلار ته نشي رسولی. د پښتو ملک دی. په بې غیرتۍ خو ژوند نه کيږي. توکل په خداى دی. همدا نن شپه به له کوره وځو. ترڅو سبابي روڼا لگيږي. په نوا پاس به واورو. له کوره چې څنگه ووتو. ددې کليو پغاړه د غره د بيخ په لاره به ځانونه تروته پوره رسوو. په سړک به نه ځو. ځکه چې په سړک مجاهد ښکته پورته کيږي. خطر راته پيښه نشي. زما دا فيصله دا تاسو څه نظر لرئ؟

کشر کاکا خسر، خپله د چاې پيال په کيښوده. په تونده او جدي لهجه يې وويل. لا ددې مجاهدينو سره خو موږ لږ برکيږو. دا په امریت کې چې کار کوي. د امير نه رانيولي ټول د ظلم او ناروا په مورچل ناست دي. داسې ظالمانه چلن يې له خلکو سره راخيستی دی. چې په اسلام کې هډو چا کړی نه دی.

دا يوه اونۍ مخکې يې د يوه خلقي بوډا پلار باندې يې د چارمارۍ فيصله وکړه. او هغه بوډا سړی چې ټول عمر يې په دې سيمه کې تير کړی يو مسلمان او پښتون سپين روڼي يې ډولو تنګي کې په دې نامه چې د خلقي پلار وو. د تيګو لاندې چارماري کړو. هغه به نارې او چيغې وهلې. همدا يې ويلې. يه وروڼو زه خوستاسو ساپي پښتون مسلمان يم. ولې

مې وژنې. خلکو ویلې. دغه بیچاره بوډا یې په دغسې مرګ ووژلو. نو ځکه وایم چې خدا مه کړه له کوم مشکل سره مخامخ نشو. مشر کاکا خسرو ویل. وروره ستا خبره په ځای ده. خودده دا د تګ پروګرام هم د سړي زړه ته لویږي. د دولت د قواؤ وتلو سره د خلکو خوځښت او تګ راتګ زیات شوي دي. توکل په خدای. په ډیر احتیاط سره به ددې پیچ د خاورې نه ځانونه اوباسی. اخوا ته بیا خطر نهشته دی. ټول په دې رضا شول چې په دې شپه له پیچ نه لاړ شو. کاکا خسرو ویل یو ځل بیا لاس پورته کړی خدای ته سوال وکړی. چې په خیر سره تر کابل ورسېږی. دوعا وشوه. وخت ماخستن وو چې کاکا خسرو ویل تاسو ټول به هم دلته په کور پاتې کیږی. بې له هغې موږ سره واړه دي. دوه تنه وریرونه، ورور مې، څلور تنه لمسیان، اینګور مې، شکر لویه ډله یو. په احتیاط سره به ځوو. دا ځوانې مې زنه ورپیده. اوبنګې یې په مخ راماتې شوې. په ژړا کې یې وویل. دا واړه لمسی به په دې لاره په دې توره شپه کې څنګه لاړ شي.

خاوند یې ورغبرګه کړه. بیا دې په ژړا پیل وکړ. یوازې دوعا کوه چې دا نمسیان دې خپل پلار ته ورسېږي. بیا یې ناستو کسانو ته وویل مونږ به حرکت وکړو. ماته یې وویل. لورې ته خوتیاره یې؟ ما وې هو کاکا جانه. هلکانو ته مې پاکې جامې اغوستې دي. بوتان مې ورپنسو کړل. د کور په دالانه کې موږ د کور د نورو غړو نه مخه ښه واخیسته. په دروازه کې چې راووتو کاکا خسرو مې خپلې میرمن پسې راستون شو ورته وې ویل یه ښځې زموږ د تګ نه چاته څه ونه وایې. هغې د ژړا په حالت کې په ژړغوني ږغ وویل. سمه ده خپل هر لمسی یې په سترگو، سترگو ښکل کړل. ماته راغاپې وته. دواړو په پټو سلګو سلګو وژړل. په توره شپه کې د خپل کور او کلي نه راووتلو. د تور او بد نصیب د ناکامه یون لومړني ګامونه مو واخیستل. د کلي نه بهر د غره بیخ ته مو لوی لارې ته

ځانورساوه - کله چې په لاره ورسم شو - کا کاخسر وویل - ماشومان راسره دي - په کرار، کرار به ځوو - هلکان هم چابکه روان وو - خوشاله په دې وو چې د پلار لیدو ته کابل ته تلل - کشری زوی مې له لاسه نیولی وو - له هغه نه چې مشر وو - هغه خپل نیکه له لاسه نیولی وو - هغه نور دواړه پخپله روان وو - کا کاخسر د خپلو دوه زامنو سره مخکې روان وو - په ټول کلي چوپتیا خوره وه - له کوم کوره به یو نیم سپي غپلې - هوا دومره توده نه وه - په دې شپه سپوږمۍ نیمې ته ورغلې وه - لاره سمه بنسټکاریده - د سیند شور اوریدل کیده - د کلي هدیرې نه چې تیریدو - د بگوئ دولۍ راتلې - خلک وایي چې بگوئ دولۍ وهلې - ایرې پسې باید وارتول شي - ځکه چې خوله یې سپیره ده - خامخا مړي کیږي - ما د بگوئ په اواز پسې په زړه کې وویل - (الله دې خوله د ایرونه ډکه کړه) - په تلو تلو کې د خپل کلي دشنه غوړیدلي کڅ او د غره د راغزیدلې غیږې نه واوښتلو - د یوه بل لوي کلي په خوا ورغلو - د شپې رښتیا چې مزل ښه غوڅه کوي - هلکان هم گړندي روان وو - یوازې کشری هلک به هم دا ویل - (مولې کله به لسیږو؟) ما به یې لاس پلاس کې کیکاږه - ورته به مې وویل - اوس رسیږو - کله به چې ډیر سترې شو پشا به مې کړو - پرې پوهیدمه چې سترې به شو - مزل به یې وړان شو - نو هله به مې پشا کاوه - هغه نور په نیکه پسې گړندي روان وو - د دوبي شپې وې - بیا خو چې مزل هم شي - د سړي خامخا گرمي کیږي - په دغه شپه سپوږمۍ د اخرو شپو وه - کله به چ د غرونو سیوري شو او سپوږمۍ له غره نه پناه شوه - لاره به تورتم شوه - هلکان به زما خوا ته ورو ورو تلل - ماشومان وو ډاریدل - کله خو پداسې توره شپه کې له کوره نه وو وتلي - په یوه دمه ځای کې مودمه وکړه - د تیگو په سر کښیناستو - یوه زوی مې له نیکه نه پوښتنه وکړه - ویې ویل بابا کله به رسیږو؟ هغه لومړی ورته وویل - چوپ شه خبرې مه کوه - څوک به یې واورې - رسیږو مه ورخطا کیږه - بیا یې ماته وروشانې وویل - لورې دغه

هلک به زه پشا کړم. ته درسره دا هلک له لاسه ونیسه. له دمې نه وروسته مې هغه بل له لاسه ونيو. او روان شو. له څلور پنځه و کلیو نه تیر شولو. په اسمان کې پیروني پریوتلي وې او تلې راختلې وې. کاکا خسر وویل شپه وتې ده. اسمان کې تلې راختلې دي. پاڅیره چې څو په خیر. خسر مې وویل لږ څه گړندي به څو. چې ددې کلیو نه ځان اوباسو. وړو ته مې وویل. شابسي زر زر ځی. چې ورسپړو ښه شیبه مزل مو وکړو. د یوې لارې سر ته ودریدو. کاکا په ورو شاني وویل. اوس به په دغه لاندې کلي کې پله ته ځان اوباسو. خو خیال ساتی. چې په کوڅه کې ورو ورو گامونه ږدی. چې څوک خبر نشي. دا اخري کلی دی. اخوا ته بیا دمره څه خطر نه نشته دی. په نړۍ لاره وړاندې سیند ته څیرمه کلي ته ورستانه شو. دغه لاره له پاسه په پټیو کې کلي ته تللې وه. موږ په احتیاط سره د کلي سره ته یوه کوڅه چې د کلي په منځ کې تیره شوې وه. گامونه اخیستل. کلي پوره گڼ د غره بیخ کې د سیند په غاړه پروت وو. په دغه کلي کې ارامه ارامي وه. یوازې د سپو غیا راتله. او ورسره د سیند شور اوریدل کیده ځکه چې د کلي مخې ته سیند له لویو تیگو نه تیریده. اوبه یې ډیرې په دې وې چې دغه موسم کې د غرونو واورې ویلې کیږي. سیند بیخي په شاو روان وي. اوبه یې دومره یخې وې چې څوک پکې له ډیره یخه هڅو لاس نشي بنکته کولی. کله چې موږ د کلي د منځ کوڅه لانه وه سرته رسولې. چې یو سړي ناڅاپه د یوې بلې لنډې کوڅې نه راووت. له وړاندې یې داسې غږ وکړ. ودریږی. نور چې د یخوا ته قدم راوانځلی. پخپل ځای ودریږی. هغه شپیلې وکړ. لږه شیبه ودرید. یو بل تن هم راپیدا شو. خپلو کې یې څه سره وویل. بیا دواړه موږ پلو را روان شول. خسر مې ورمخې ته شو. هغوي پرې غږ وکړ. مه ښوره. ځای پر ځای ولاړ اوسه. دې ودرید. موږ ته یې وویل تاسو به هیڅ نه وایاست. زه ورسره گډېږم. هغوي دواړه چې زموږ خوا ته راغلل. یو یې ودرید. ټوپک یې

وکره څاوه موږ ته یې د ټوپک شپیلۍ ونيوه. هغه بل ښه پسې زموږ خوا ته راغی وې ویل. څوک یې وی. چیرته ځی. ده ورته کړو. وروره موږ ددې پیچ یو. د خپل کلی نوم یې ورته واخیست. ویلې چیرې ځی؟ بارکنډی کې مو یو خپلوان سخت ناروغه دی. د هغه ټپوس ته ځو. هغه وویل. دا ماشومان په دې توره شپه کې او د مریض پوښتنې ته؟ نه نه داسې نشي کېدی. راځی چې امریت ته ځو. ده ورته په عاجزی وویل. وروره. امریت د تلو څه ضرورت دی؟ په مونږ باور ولر. خپل نوم او د ورور نوم یې ورته واخیست. خو هاغه کله منله. وې ویل. راځه چې امر صیب ته دې یو ځل بوځم. هغه سره دا خبره وکره. هغه بل ټوپک والا ته یې وویل. ته دې نورو ته گوره چې زه دی بوځم. کاکا ورسره لاړ. کاکا خسرد هغه بل نه پوښتنه وکره. ورته وې ویل. وروره ته ددې کلي یې؟ هغه ځواب ورکړ وې ویل نه کاکا زه د تنګي یم. په تنګي کې د چا څوک یې؟ هغه خو پدې پوهیده چې دا خو زما ټوله کورنۍ پیژني. ضرورت نشته چې ځان وروښیم. وې ویل کاکا د نورو خبرو اجازت نه لري. غلی ودرېره. تر څو چې هغوي راځي. امر صیب امر کړی دی. چې د شپې به هیڅوک نه پرېږدی چې ښکته لاړ شي. ده ورته وویل موږ خو ددې پیچ خلک یو. شکر دی مسلمانان یو. ساپی پښتانه یو. تاسو هم ددې وطن کور و کلي خلک یاست. دا مو څه راخیستي دي؟ هغه وویل کاکا نور د خبرې حق نه لرې. غلی ودرېره. ده ورسره نور څه ونه ویل. یوازې دمره یې وویل چې امر صیب مو ښکته نه پرېږدي تر څو د مریض پوښتنه وکړو. خیر دی واپس به کور ته ځو.

په دې کې لا لږه شبیه تیره شوې وه وه. چې هغوي له امریته راغلل. هغه ټوپک والا وویل. امر صیب امر وکړ. چې دوي له پله نه تیر کړئ. واره ورسره دي. موږ دا فکر وکړو. گني چې امر صیب د مرستې لپاره ورته دا خبره کړې ده. زه هم په زړه کې خوشاله شوم. فکر مې کاوه چې سهار ته به

که خدای کول چفسرای ته ځان ورسوو - یو تن له موږه مخکې او بل رانه وروسته روان وو - ما ورو غوندې له خسر کاکا نه پوښتنه وکړه چې امیریت کې یې درته څه وویل؟ کاکا وویل زه یې امر صیب ته نزدې ورپرې نښودم - خو کله چې دغه ټوپک والا د امریت د کوټې نه راووت - دومره یې وویل - امر صیب وايي چې له پله نه یې تیر کړئ - چې د پله پیره داريې راستانه نه کړي - همدغه خبره زما زړه ته ولویده - نور ورسره ما هم څه ونه ویل - په دې وخت کې له کلي نه ووتلو - سیند ته ورنزدې شو - د سیند له څپو او د تیگو له غوليو نه سره څپه تر موږه رارسیده - پل مو ولید چې د لرگیو اوږدې پیړې تختې د سیند په سر د تیگو په ډیریو پرتې وې - له اوبو د سطحې نه پل لوړ پروت وو - د پله ډیری ته چې ورسیدو - هغه مخکې چې روان وو - دې بل ته ورنزدې شو - پټیې ورته څه وویل - خو کله چې په پله ورو روان شو - خسر کاکا یو هلک پشا کړی وو - او مشريې له لاسه نیولی وو - او د ټولو نه چې مشر وه - هغه پخپله روان وو - همدا شان کاکا خسر هم یو هلک له لاسه نیولی وو - او هغه بل پخپله په پله روان وو - کاکا چې څنگه په پله ورسم شو - مخ یې راواړو - ویې ویل - هلک ټینگ ونیسه - پل ډچیري - چې ونه لویږی - هغوي ټول په پله ورو روان شول - ما مې کشر زوی پشا کړو - له ټولو نه وروسته ووم - په دې کې ډزې شوې - ما داسې فکر کاوه - چې گني له پله نه هغې غاړې نه ډزې وشوې - څه خبره به وي - چې څنگه مې د پله په ډره پښه کیښوده هغه ټوپک والا رانه مخکې شو - ویې ویل خورې دا هلک ماته راکړه تانه به ولویږي - د هغه خبره مې زړه ته ولویده - هلک یې رانه واخیست - په غیږ کې یې ونیو - له مانه مخکې شو - چې په دې وخت کې بیا د کلاشکوف ضربه وچلیده - د سیند شور دومره زیات وو چې ډزې پکې هیڅ نه اوریدل کیدې - اوبه چرندې روانې وې - د تیگو سره د سیند د غرې او زوږ غوږونه کښول - سپوږمۍ هم له دغه نادودي نه خپلې وړانگې راټولې کړې وې - پل

هیڅ نه ښکارېده. په دې کې د پله له سره څه شور مې تر غوړه شوه. بیا دوه ډزې وشوې. شکمنه شوم ما وې چې دا ډزې ولې کیږي. هغه ټوپک وال وویل. خورې په ما پسې راځه. هغه راته دوه ګامه مخې د پله په ډره کیښودل. سترګې مې د پله درې ته نیولې وې. غوښتل مې چې پورې وزم. په مخکې مې وکاته چې د پله له اوږدې درې نه هغه سړي هلک له خپلې غېږې نه پورې وهي چې سیند ته یې وغورزوي. هاغه ترې له غاړې نه دواړه لاسونه چاپېر کړي. اومې لید چې د هغه لاسونه یې له خپلې غاړې نه خلاص کړل. ما په دې وخت کې فکر وکړ چې هلک یا ډارېږي او یا د پردۍ غېږې خوند نه دی ورکړی. چې په دې کې د هلک داسې چيغه مې واوریده. یا ابی؟ نیغ مې ذهن ته ودریدل. چې ګني هلک د سړي له غېږې ولوید. د پله له درې نه شاته راغلم. ما وې چې د ډیرۍ نه پورې غاړه پام وکړم. بیا مې یه ابی. غږ ته فکر شو. نوره بیا په ځان نه ووم پوه شوې. د پله ډیرۍ لاندې د بوټو په جاخ کې ښکته لویدلې ووم. بیا نو په ځان نه ووم خبره شوې.

تر هغې پرته ووم چې دوباره په هوښ شوم. سترګې مې وغړولې چې سپین سبا دی. ورور مې د ګڼو بوټو له جاخه سر راپورته کړ. د خپل شا و خوا د بوټو او غڼو جاخ مې له سترګو تیر کړ. بیا مې په مخکې لاس وټپولو. چې خپل ماشوم مې غېږ کې را ونیسم. سر مې ښه پورته کړ. په سیند او پله مې سترګې ولګیدې. د یه ابی، یه ابی. نارې مې تر غوړه شوې. هله پوه شوم چې زه یوازې یم. په ځان کې مې طاقت وموند راپورته شوم له ځان سره په دې فکر شوم. (هغوي به له پله پورې وتلې وي. ته بیمانه یې. له پله او سینده ډارېږي. هله زه رونه یې لګیدلې ده. هغوي درته له سیند پورې انتظار باسي. او ته په دې بوټو کې پټه شوې یې؟) ورو ورو د پله په ډیرۍ ودریدم شا و خوا مې بیا له سترګو رالاندې کړه. نه د پله په نزدې شا و خوا کې څوک ښکاریدل او نه له سیند

پورې. د بېگانو د پله په سرد ډزو او د زوي د يه ابې چيغه په غوږونو کې انگازې جوړې کړې. او فکر ته راغله. چې هغه دوه قاتلان به راته د وژلو په تمه چيرې انتظار کوي. په زړه مې بيا د غم خپه راواوېسته. د خپل کميس لمن مې خوله کې ونيوه. ټيکري مې د غنو له چاڅه راخلاص کړ په سر مې راخور کړ. همدلته پوه شوم چې بېگانه يې هغوي ټول د پله له سره وويشتل. او سيند ته غورزیدل. اوس له دې ځايه پښې باسه. سپينه رڼا ده. نوره بايد دلته ځنډ ونه کړم. ما چې هر څو غوښت. له پله نه روانه شم. پښو مې حرکت نه کاوه. بس دا مې په فکر کې گرزيدل چې يوازې څنگه؟ چيرې لاړه شم؟ هغوي به راسره. --- ښه شيبه وچه کلکه ولاړه ووم. بيا مې په ذهن فشار او زور راوست. له ځان سره مې دا فيصله وکړه. دلته دې ودریدل څه گټه نه لري. په کلي هم نه ورځم. ښه به دا وي. چې مخ ښکته په مټينه ورشم. د پله ډيری نه روانه شوم. څو گامه د سيند پغاړه لاړم. د سيند په غاړه په لوړ ځای ودریدم. پله ته مې وريام کړ. زړه کې مې وگرزيدل. (کيدی شي له دې ځای نه يو ځل پورې غاړې ته پام وکړم که هغوي.؟ يوه شيبه چې مې ټوله شا و خوا له سترگو تيره کړه. نور څه مې په نظر رانغلل يوازې د يه ابې نارې غوږ ته راتلې. په ځان نه ووم پوه شوې له هوښه وتې ووم. کله چې بيا رابيداره شوم. کلیمه مې وويله رښتيا چې انسان له اوسپنې کلک او له گل نه نازک دی. پاڅيدم خو گامه په چابکو او گڼديو قدمونو لاړم. شاته شاته مې کتل. ما وې چې له کلي نه راپسې هغه قاتلان رانشي. مرگ هم بد شی دی. څوک ورته د ټينگې نه دي.

په زړه کې مې ويلې. په هر ډول چې کيږي له دې کليو او ددې عامې لارې نه ځان په څنگ کړم. تر څو د کليو او کورونو نه خلک راوځي. او زه له دې ځای نه تللې يم. پښو ته مې زور ورکړ. يوازې په دې سوچ کې ووم. چې هر څومره زړه دې ځای نه ځان او باسم. کتل مې چې مخې ته څو

کورونه راغلل. د خپریو ونې، شا و خوا شو پټي وو. لاندې سین بهیده. بیا مې چې په دغه خوني سیند سترگې ولگیدې. د یه ابی انگازه مې غوړونو کې وچورلیده. مغزو مې کړنگ وهل. د یوې تیگې څنگ ته کښیناستم. خدازده چې خومره وخت ناسته ووم په دې کې مې خبرې واوریدې. سترگې مې وغړولې. کتل مې چې یو زوړ سړی او یو هلک په لاره تیریدل. خپلو کې بې څه سره ویل. ما پرونی په مخ راخور کړ. هغوي یوازې زما پلور او کتل او گړندي تیر شول. ایله بیله مې ساه راکې وگرزیده. ځکه چې د نوم بڼې بشر نه مې ویره کیده. هغوي چې مې له سترگو پناه شول. له ځان سره مې وویل. دا عمومي د تلو راتلو لار ده. ځان به له دې لارې نه په څنگ کړم. پام مې کاوه. بڼې لوري ته لږ څه پټي او هواره ځمکه، ونې ښکاریدې. او ورسره جوخت جگ غراو ځنگل وو. پاخیدم له لارې نه په بڼې لوري پټو کې روانه شوم. لا تر دغه وخته په پټیو کې څوک نه ښکاریدل. د غره بیخ ته مې ځان ورساوه. ما وې چې تر څو لمر راخیږي په دې غره وخیژم لکه د لېونی. پشان په غره ورسره شوم. نه لار وه او نه مې څه پیژندل. بس له ویرې نه په دې فکر روانه ووم چې له کلیو او خلکو نه ځان پناه کړم. په دغه غره کې به چې مخ پورته ختمه ساه به مې لنډه لنډه شوه. او له بل پلوه بوټي، ځنگل وو تیگې وې، مزل به مې غوڅه نه کوله. له بله پوله مې زړه کې ځینې پوښتنې راپیدا کیدې. لکه چې زه لیونی شوې یم. مغزو مې کار پرېښی وي. بچی دې د پله په سر پرېښودل. او ته ترې راوتښتیدلې؟ او به دریدم. نه نه دا خو پښتو او غیرت نه دی. ته باید هغوي سره تللی وای. ته واچې هغوي یې سیند ته وغورزول. هو رښتیا د هغو دوه مشرانو هلکانو لامبوزده وه. نه ولې؟ د زې یې پسرې وکړې. ښه، ښه د زې ---؟ ولې نه. د کشرې زوی د یه ابی نارې دې وانه وریدې؟ (دروپ را لویدلې ووم. یو وخت گورم چې د لمر تودې وړانگې راباندې ولگیدې. سترگې مې وغړولې. لاندې مې چې

وکاته سیند او سمه رانه پناه شوې وه. د غره د یوې جگې مورې نه اوبنډې ووم. ګڼې بوټي د غره په ډډه کې ولاړول. د خپړیو، غوړاڅکو، ګورګورو، ممانو، څانګو او غنورانه ټیټکۍ له سره غورزولې وو. د سر ویښتان مې په ځان راخواره شوي وو. په ځنګنو مې زور وکله له مخکې راجګه شوم. بیا روانه شوم. مخې ته مې کړپه راغله. په خوارو خوارو مې لاس او پښې لګولې. او پورته کیدم. یو ځای کې ورغښتم. له پښو نه مې بوټان ووتل. د یوې ونې څانګې ته مې لاس واچول. ځان مې ورپورې ټینګ کړ. تیګو او بوټو مې پښې ووهلې. په درد او د ځان په خوږو نه ووم. یو ځای کې مې چې مخ شاته واړو. د غره بیخ ته ډېر وړاندې مې په سیند سترګې ولګیدې. دا ځای د غره جګه راوتلې څنډه وه. بیا مې په ذهن کې بیګانې حالت لر، برشو. پښې مې اړو پر شوې، سترګې مې هم تورې تورې شوې. ځای پر ځای ولویدم. زما په لویډو او خرپ خروپ باندې د سارا هوسی وتریډه. زه خو پخپله ځان نه پوهیدم خو چې کله مې بیا سترګې وغړولې. او سرمې راپورته کړې. وړاندې مې په هوسی نظر شو. لک څک ولاړه لکۍ یې رپوله د خپل پنغالي نه بې ځای شوې وه. د سرګړو په منځ کې ولاړه وه. زما پلو یې کتل. زه چې و خوځیدم. هغې ترپ لګول د سترګو په رپ کې پناه شوه. زما له پښو وینې بهیدې ویښته په مخ خواره شوي وو. هیڅ نه پوهیدم چې زه څوک یم. چیرته د کوم یون په لور ځم. په همدې چورت کې روانه شوم. په تیګو مې د پښو د وینو خاپونه پاتې شول. زه روانه ووم. څه شیبه منزل مې وکاوه. د غره له یوې جگې څنډې واوبنډم. په غره کې هم نه ځایدم. سمه او غره څه راته بلا شوي وو. کله خو به مې له ځان نه زړه بد شو. په زړه کې به مې وویل څه بد دې کړي چې له خپلو بچو نه رابیله شوې. دا ځان درته دومره خوږ ښکاریده؟ نه نه، په رب چې ماته مې له ځانه بچي خواره وو خو داسې وشو نو.....! د نامعلومه هدف په لور مې د غره په ډډه کې بیا منزل پیل

کړ. په يوه داسې ځای برابره شوم. چې يوازې، د څيری ونې او خونان هم پکې ولاړ وو. په غره کې د څيریو تور ځنگل ښکارېده. زما فکر بيا خپل ځانته شو. (ډيره بې غبرته يې، د خپلو بچو سره دې څه وکړل؟ نو اوس په تا څه چې ژوندی هم پاتې شې. بيا به هسې په سوچ کې شوم. پرېږده چې د پيچ درې د ساپيو د جهاد او ددغه اسلام چې دوي يې کوي زما د بچيانو بګانۍ د يه ابۍ چيغه ټولو، افغانانو او د نړۍ خلکو ته ورسوم) له خولې مې چيغه پورته شوه. خپل وينستان مې وشکول. زما په ژړا او چيغه وړاندې پورې ډډې نه د سپو غيا راغله. زه لا پخپل وير او ژړا اخته ووم چې د سپو غيا رانزدې شوه. خپل وينستان مې له سترگو واړول. پام چې مې وکړ. سپي رانزدې شول. پوه شوم چې دا سپي دې خامخا داړي. بيا راته ځان خوږ ښکاره شو. د يوې څيری ونې ته وختم پاس د څيری په يوه پير منډه کښيناستم. سپي هم سمدستي راورسيدل. دواړه سپي چې لا د څيری سټې نه وو رارسيدلي ما خپل وينستان د څيری له څانګو نه راخلاصول چې لاندې مې په سپو سترګې ولګيدې. هغه خر سپي د څيری په سټه راټوپ کړو. ورپسې آبل تور برگ سپي چې ژبه يې راويستې وه. له سترگو يې اور څخېده. په ما پسې يې پورته ټوپونه وهل.

په دې وخت کې د سړو خبرې اوريدل کيدې. داسې ښکارېده چې پورې غره کې کومه باندې وه. د خلکو خبرې راتلې. لږه شيبه وروسته يو تن چوپان له وړاندې څخه يې په سپو د کورې کورې غږ وکړ. خو سپو هماغسې خولې لګولې او غيل يې. چوپان په سپو پسې د قهر او غضب غږ وکړ او کاني يې په سپو پسې وارتول. سپي لږ څه غلي شو او د څيری د سټې نه جدا شول. هاغه سپي وځغلول. په غيا غيا وړاندې لاړل. باندې پلو يې منډې وهلې. چوپان پورته څيری ته په ما پسې راپام کړو. ټوپک يې له اوږې نه پلاس کې ونيو. کارتوس يې ورتير کړ بيا يې ماته غږ وکړ.

ويې ويل څوک يې دلته څه کوي؟ زه چې له ټوپکوالو نه ويريږم. ځان مې غلې ونيو. هغه بيا راغږ کړو ويلې څوک يې؟ ټوپک يې وکړ چاوه. څو ګامه رامنځ ته شو. د څيرې نه رالاندې وت. زه څو لکه د تورې بلا په ونه کې ناسته ووم. وينسته مې راخواره شوي وو. هغه راته د ټوپک شپيلۍ پورته راوړه. ويې ويل خبرې وکه گني ولم دي. سترگه يې راته پټه کړه. د زه يې ځان تيار کړ. په کرار مې ورته وويل. وروره زه بې گناه يم. چې اومې نه ولې. هغه د ونې سټې ته ښه رانزدې شو. لاندې په وينو سره تيگه يې وليده. پورته ئې ماته وکتل. چې له پښو نه مې لاندې وينې خڅيدلې. ټوپک يې اوږې ته واچاوه. ويې ويل. خورې له ونې نه راکوزه شه. ويرېږه مه. په عاجزه لهجه مې ورته کړو. وروره که وژنې مې نه نو. نه ولې دي وژنم. هيڅ فکر مه کوه. ورو، ورو رابښکته شه. د هغه ددې خبرې سره مې د څيرې له ځانگو نه خپل وينستان راخلاص کړل. هاغه ته مې په يوه سترگه وروکتل. څو ګامه د ونې نه وړاندې ودرېد. زه له څيرې نه راکوزه شوم. د ونې سټې ته ودرېدم. چوپان خپل څادر ماته راکړ. ويې ويل. خورې دا څادر په سړواچوه. له دې خبرې سره هغه روان شو. ويې ويل. په ما پسې راځه. زه پښه نيولې شوم له خولې مې ورته وختل. وروره چيرې مې بيا يې؟ مخ يې راواړوه ويې ويل خورې زړه مه ښکته پورته کوه. دلته زموږ باندې ده. کور ته دې بيا يم. زړه نا زړه ورپسې روانه شوم. هواره لږ ځيډمه په زړه کې مې تيريدل. (بيا د ټوپک والا سره مخامخ شوم که ده ته خپله کيسه وکړم او دا پوه شي چې زه د يوه خلقي ښځه يم خامخا به مې اوژني). د هغوي کور ته لانه وو رسيدلي. په لار کې هغه ودرېده د ټوپک غاړه کې يې پخپله اوږه سمه کړه. ويې ويل خورې ته دکوم ځای يې څوک بې څه درباندي شوي دي؟ ما وې وروره زه ددې پيچ ساپۍ يم بل څوک نه يم. ډير ظلم او تاډا راباندې وشوه. نور مې څه ونه ويلې. هغه بيا وويل. پيښه څه شوې ده؟ زه بيا غلې شوم. هغه

سمدستي ویل-راځه راځه-په کور کې به نورې خبرې کوو-د کور مخې ته یې ورسېدو-د گڼو او گورو څپړیو منځ کې څو کورونه وو-دده کور په لور د دوه څپړیو په منځ کې وو-د کور مخې ته د بزو چوپال وو-څو تنکي ورغمي په چوپال کې گرځیدل-چوپان له وړاندې نه خپلې ښځې ته ورغبر کې-که سپي له بزو نه راغلي وي ویې تره-ښځه یې په وره کې راووته زما په لیدو حیرانه شوه-ودریده-ویې ویل-راځی سپي نشته دی-بزوکې دي-موږ چې دروازې ته ورنزدې شو-هغې پما کې سترگې ښځې کړې وې-زما حالت چې یې وکوت-آخ دا ولې؟ دا څوک ده؟ سړي ورته وویل یه ښځې دا خور بیچاره دننه نښاسه-د پښو غم یې خوره-زه د بزو مخې ته ورځم-بیرته به زر راشم-

د چوپان ښځې کور ته ننویستم-هغې خپل تور پړونی راپسر کړ-وې ویل-هله خورې دغه کټکي ته کښینه-د غوړ لښتي د لښتو نه او بدل شوي څو کټکي پراته وو-زه لومړی کټکي ته کښیناستم هغه دننه کوتې ته ننوته-په کوزه کې یې اوبه راوړې ماته یې کړو-مخ لاس او پښې دې په کرار کرار پریمنځه چې زه درته کور کمڼ او څه دارو برابر کړم-ما کوزه واخیسته او د منډو په کنج کې مې لاس، مخ او پښې له وینو نه پاکې کړې-ښځې راته خپلې څپړه کې راوړې-لږه شیبه وروسته هغې د کور کمڼ نه جوړه کړې پټۍ راوړه-پښې یې راته وتړلې بیا یې راته وینستان د منځ او سنبال کړل-ورپسې یې سمدستي په شیدو او غوړیو کې ماته کړې ډوډۍ مخې ته کیښوده-ویې ویل-خورې ته لومړې ډوډۍ وخوره بیا به نورې خبرې کوو-زه رښتیا چې ډیره وږې، تږې شوې ووم-لږ څه ډوډۍ مې وخوړه حالت مې لږ څه سم شو-چوپان راننوت-ښځې ته یې وویل-ددې خور د پښو غم دې خوړلی دی؟ ښځې یې وویل-هو په پښو مې ورته کور کمڼ په غوړیو کې پټۍ کړي دي-دا بیچاره خو ډیره په بد حالت کې تردې ځای راغلي ده-دا څه پیښه شوې ده؟

ښځې ته دا خبره اوس پريږده. دې ته ډوډۍ تياره کړه. ما وې وروړه ډوډۍ،
مې وخوړه. خداى دې تاسو ژوندي لري. له ما سره په تکليف کې شوى. -
نه نه خورې دا څه تکليف نه دى. ته خويوه تور سرې يې. بيا موږ خو
پښتانه يو. - مسلمانان يو. - په دې کې بيرون چوپال ته بزي راننوتې. -
مازيگروو. - بزواو ورغمو غبرگې رмбаړې جوړې کړې. - چوپان سپک
پاخيد ويې ويل. مالونه راغلل. چې لومړى بايد هغه سنبال شي. - بيرون
چوپال ته په چالاكۍ سره ووت. وروسته يې ښځه هم ورپسې ووته. ډيره
شيبه وروسته چې مالونه يې لوشلي وو ښځه او څښتن سره د دوه زلموتو
زامنو سره راننوتل. -

پنځم خپرکی

د ما بنام ډوډۍ نه وروسته چوپان د بروزي نه پری غښتلو. لاړې يې په لاس توپ کړې د بروزي خو خلي يې لاس کې واخيستل پری يې تاو کړ ويې ويل. خورجاني اوس راته ووايه چې د کوم ځای د چا څوک يې اوڅه پيښه شوې ده؟

ما ورته د خپل کلي او خسر نامه او بيا مې د خپل پلار نوم ورته واخيست. نوره خبره مې خوله کې غږه کنده شوه. هغه راباندې پوه شو. ښځه يې هم راته يو غوږ ووه. ويې ويل زموږ په باب هيڅ فکر مه کوه. يوازې خپل سرگذشت ووايه. ما ورته وويل وروره زما کيسه د اوریدلو نه ده. ښځې راباندې راغږ کړ. ما خپله خور او زما خاوند ورور وگڼه. يو ځل خو موږ بايد ستا په حالت پوه شو. د لږ سکوت وروسته مې زړه رالوی کړ. هغوي راته غوږ نيولی وو. او ما ټوله کيسه ورته له سره راواخيسته. د پله د سر خبره مې لا پوره کړې نه وه چې د چوپان ښځه پرينگ شوه په ژړا شوه. چوپان د پري غښتل بند کړل. سترگې يې راويستې. هک پک پاتې شو. نوره زه هم د خبرو نه ووم. سلگو ټينگه کړم. د کور ښځه راسره هم په وير اخته شوه. چوپان ډيره شيبه چوپ پاتې شو. بيا يې په کرار وويل. خورجاني بيا څنگ چل وشو. اوبنکې مې وچې کړې او مې ويل. وروره په ځان نه پوهيدم. خوله ويرې نه له کلي او خلکو نه رابيله شوم. په سختو، لوڅو پوڅو مې د سمې هواره لار پريښوه. په دې غره راسمه شوم. خپل خوار نصيب تردې ځايه راوستم. نه پوهيږم چې نور به څه کيږي؟ هغه زما د قيصې په اوریدو سره لومړی سوړ اسويلی ويوست. بيا يې وويل. دغسې کار خو مسلمانان نه کوي چې په دې خلکو څه اور ولگيد. داسې کارونه خو په هيڅ دين او مذهب کې ندي شوي دې ساپيو دا څه راخيستي دي. هو دا منم چې خاوند به دې د حکومت سړی وي.

مگر ستا ماشومانو څه گناه کړې وه. خورې نوره مه ژاړه. الله دې د زړه صبر درکړي. ما خپل ورور وگڼه. که د خدای رضا وه. سبا ته به دې خپل کور ته ورسوم. کومو کسانو چې ستا په اولادونو دا ظلم کړی دی. په دنیا او اخیرت یې شرمنده غواړم.

خور جاني که رښتیا درته ووايم. دا ښځه مې گواه ده. زه چې په ښه او بد پوه شوی يم. تر چغسرای ښکته نه يم تللی. که وژل شوې وای هم. ته مې بیولې. خو مگر دا کولی شم. چې واپس دې خپل کلي ته ورسوم. اخر زه هم ساپی يم څوک به درته پورته هم ونه گوري. لکه د خور غوندې خدمت به دې وکړم. هیڅ فکر ونه کړې. تر سبا پورې دا خپل کور وگڼه. سهار چې لمر راخړې سمي ته به رسیدلي یو. میرمن یې او ښکې وچې کړې. وې ویل. زموږ دین په دنیا خور یې په ژرغوني ږغ یې وویل. خدایه توبه مې دي. دا څنگه مسلماني شوه. په کافرو کې به هم داسې ونشي. دا بې دینه روسان چې په شوریک راوختل هم داسې ناروا یې نه ده کړې. خالي جگړه یې وکړه او بیرته ښکته شول. هغې ستړی اسویلی وکړ. له ځایه پاڅیده. وې ویل. زه به درته بستره برابره کړم. چې ارام وکړې. الله دې د زړه صبر درکړي. څښتن یې وویل. ته خوب وکړه. چې ماغزه دې په ځای شي. دا بې وویل او لاړ. د کاله میرمن هم زما خوا ته پریوته. زما ټول بدن خوریده. په سوچونو او فریادونو مې شپه سبا کړه. سهار وختي د چوپان خبرې غوږ ته راغلې. میرمن یې راغږ کړ. خورې پاڅه. سبا دی. ما چې مخ او لاس پریمنځل. هغې راته په گیللاس کې تاوده شیده راوړل. ویلې دا وڅښه زما کله زړه ته کیده. هغې راباندې شیدې وڅښلې. چوپان لومړې ښځې ته د کور او مالونو ټینګتیا وکړه. وي ویل زه به دا خور تر کوره ورسوم. مازدیګر به که خدای کول ځان بیرته راوړسوم. ښځې یې راسره تر دروازې بیرون د مخه ښې په وخت کې سم وژړل. لا روڼایي نه وه لگیدلې چې له باندې مو حرکت وکړو.

هغه ته خولاره معلومه وه. په اسانۍ سره ترڅو چې لمر راخستو سمې ته رابښکته شو. هاغه ته مې وویل. وروره --- موږ باید سړک ته پورې وزو. ځکه چې پدې غاړه د کلیو لاره ده. ځای پر ځای مجاهد دي. چې بیا ----- !

هغه چې رانه مخکې روان وو. ودرید. ټوپک باندې یې لاس تیر کړ. ویې ویل. خورې ترڅو چې زه ژوندی یم. ته غم مه کوه د هغه جامې د وړیو زونډې داره خولۍ، پیتاوي او کرکتر یې بیل ښکاریده. کړه وړه یې د سمې د کلیو د خلکو پشان نه وو. په ټول اکر کې یې د غیرت نڅښې ښکاریدې. نور یې څه ونه ویل. روان شو. کله چې د سیند غاړې او کلیو لوې لارې ته ووتو. زما سترگې چې په سیند ونښتې. په زړه کې مې ټکه تیره شوه. (کیدې شي چې د هغه پله پورې غاړه، راته هغوي انتظار کې وي. پما به بل څه چل شوی ؤ. نه به پوهیدم. هسې د آبلې شپې پېښه به دې په ذهن کې ناحقه انځور کړي اوسي نه، نه چې یو ځل خو تر پله ورسېږو ؟) په دې وخت کې مې چې د سیند شور واورید او هغه صحنه نو سر مې وڅرخیده ځای پر ځای کښینا ستم. هغه رانه وړاندې تللی وو. له هوښه وتې وم. یو وخت مې په مخ او به راوښیندل شوې. سترگې مې وغړولې گورم چوپان ورور راته خوا ته ناست وو. ویې ویل خور جاني پاڅه لار ده. چې ځو. هغه کلي او پله ته چې کله ورسیدو ماته یې راوښایه. ما ویل ښه. وروره، دومره لاره ورته نه ده پاتې. هغه رانه بیا مخکې او زه ورپسې شوم. مخې ته څو کورونه راغلل. له هغې نه چې تیر شو. لمر راوخت. هوا گرمه وه. زما ژبه له تندې نه وچه شوې وه. د ویالې نه مې لپه او به او څښلې. لږه شیبه وروسته هماغه پله او کلي ته ورسیدو. په چوپان ورور پسې مې ورغې کړ. هغه ودرید. ما ورته کړو. وروره هغه پل دادی. ما خپلې سترگې څلور کړې. زړه مې ښه راتینګ کړ. ما وې چې ښه دا پل او پورې شاوخوا سمه ووینم کیدې شي چې هغوي ---- !

سیند، پل او ټوله شا و خوا مې له سترگو تیره کړه. یوازې د یه ابی غېرونه مې غوړ ته راتلل. مغزو مې شینګاری وکړ. سرمې و خوځید. تروپ شو راولویدم بیا په ځان نه ووم پوه شوې. یوازې مې د بې هوښۍ په حالت کې په زړه کې داسې ګرزیدل. (زما د ځیګر ټوټې، د ګلونو پشان ښکلي تنګي بچي به مې په کوم چړه ختلي وي، که نه ماهیانو به خوړلي وي. له کومه ګټو د سیند غولیدو او ګردابونو کې به ډوب شوي وي؟) کله چې په خود شوم چوپان ورور ته مې وویل. ورور جانیه یو ځل به د پله ډیرۍ ته ورشو. هاغه لومړۍ لږ څه په سوچ کې شو. بیا یې وویل راځه چې ورشو. دا ځل هغه زما نه لیرې نه تلو. ځکه پوهیده چې ګني بیا به بې هوښه کېږم. دوه ګامه رانه مخکې روان شو. زه تش ګوګل په ماتو هیلو بیا لکه د صراط په پله ورسره شوم. هماغه د پله ډیرۍ ته مې ځان ورساوه. کم چې یوه شپه مخکې مې پکې هغه څه لیدلي وو چې د هېڅ انسان فکر ته نشي راتلای. د پله په ډیرۍ ودریدم. لومړۍ مې پله او بیا ښکته سیند ته، هغه ځای ته، کم چې مې دواړه بچي د یه ابۍ نارې اوریدلي وې وړپام کړ. پورې غاړې ته په څو کورونو او ونو مې سترګې ولګیدې. بیا مې د کشر زوی شور او د هغه ظالم او بې عاطفي انسان وژونکي په زور سره د هغه سیند ته غورزول راپاد شول. غیر ارادي چيغه مې له خولې ووت. هماغه مې زړ لاس ونيو. ورو یې کښینولم. ښه شیبه د خوني پله په ډیرۍ وشتیدم، و سنجیدم، وژپیدم، له لاسه مې هېڅ نه کیده. لپه مې پورته ونيوه. د الله نه مې د خپل مرګ سوال وکړ. خود مرګ بخت مې هم کوته ؤ. د چوپان ورور له سترگو نه هم او، ښکې جاري وې. له ما نه څو ګامه وړاندې په تیګه ناست ؤ څه ئې له ځان سره ویل. ډیره شیبه وروسته زما خوا ته راغی و بې ویل. خور جاني. دوعا ورته کوه. د خدای نه درته صبر غواړم. لمر تودیرې. مزل مو مخکې دی. بسم الله کړه چې روانیږو. ما ورته په ژړ غوني غږ په ځواب کې وویل. وروره له دې

ځایه څنگه لاره شم. په کلي کې به چاته څه وایم. چې څنگه راغلم؟ نه نه وروره ته څه اوزه به.....؟ هغه ماته متوجې شوه. زه له ځایه پاڅیدم. غوښتل مې چې ځان له پله نه وغورزوم. ناڅاپه مې لکه د لیونۍ د پله په تخته منډه واخیسته. په زړه کې مې ویلې زما په دې ژوندنو څه؟ هغه راپسې لاس را اوږدو کړ. ویې نیولم. ویلې خور جاني ودرېږه. ما ویل پرې مې ږده وروره نور ژوند نه غواړم. هلته له پورې نه یو سړی او ښځه په پله راپورې وتل. ده راته وویل. هغه دي خلک په پله را روان دي. که دا ستا په حال خبر شي نو بیا؟ موږ لا پدې گوتو لگولو کې وو. چې هغوي راوړسیدل. د پله د لوی درې نه راپورې وتل. له لیرې یې راغږ کړ. ویلې دا ولې؟ څه خبره ده؟ چوپان ورته په ځواب کې وویل. دا خور مې لږ تکلیف لري. کومه بله خبره نشته دی. هغوي له موږ لاپل. د کلي لاری یې ونیوه. چوپان ورور زما لاس ټینگ ونيو. ویې ویل بس خور جاني نور دې دا لیونتب پرېږده. راځه چې کور ته دې ورسوم. فکر وکړه دلته دا نزدې کلي دي. د هاغه په دې خبره مې چې کلي ته وکتل. هماغه لعنتي کلی ؤ. هغه کلی چې اسلامي اورپکو او قاتلانو له دې پل نه د پل صراط کار واخیست. چې دغسې بې گناه او معصوم ماشومان او پاک سپین ږيري مسلمانان ترې غورزوي. ښه ده وروره ستا به ولې نه منم. ځه چې ددې ځایه پښې باسو. په ژړا ژړا د هغه ځایه را روان شوم. ټیټکری مې په مخ راخوړ کړو. ما وې چې له دې کافرو له کلي نه زر تر زره ځان اوباسو. په کلي کې هم هغه یوه لاره وه. چې د کلي له منځه تیره شوې وه. چوپان په کلي کې اوچت معلومیده. چې له غره نه را کوز شوی دی. په هغه پسې مې خپل قدمونه گړندي کړل. ځکه چې همدغه کلي رانه بچي واخیستل. بدن مې له ویرې لږ ځیده. شیبه په شیبه مې زړه کې گړځیدل. چې هغه دوه تنه قاتلان بیا راونه وځي. خیر کلی دومره لوی نه وو. زر ترې ووتو. وړاندې مخې ته شنه پټي راغلل. له یوه بل وړو کي کلي نه هم

پسې واوښتو. له سيند پورې د غره بيخ کې لوی کلی ښکارېده. لاندې ترې لويه هديره وه. چوپان ورور چې شل گامه مخکې روان ؤ. ودرېد. مخې يې راوړو. ويې ويل خور جاني هغه پورې هديرې گوري؟ مال هو. پروسې کال زمونږ يو ډير خوب دوست د روسانو سره په جنگ کې شهيد شوی ؤ. په دغه هديره کې مونږ مخکې و. بيا راپورې وتو. ددې خبرې سره يې خوله ونيوه. په فکر کې ودرېد. ما وي ښه وروره.

هغه وويل ښه دي چې راياد شول. په دغه کوز سيند غاړې کې زما د پلار پخوانی دوست دی. ددې ټولې سيمې او کليو مشر دی. هغه ته به ورشو. دا ټول جريان به ورته ووايو. او بله دا چې د امریت نه به راته ضمانت هم واخلي. تاته به بيا هيڅوک څه نشي ويلی. دده خبره مې زړه واخيسته. ما وي ښه وروره چې ته څنگه وايې نو.! ويلې توکل په خدای راځه راپسې. په يوه نړۍ لاره چې هغه کلی ته ستنه شوې وه. ور وگرزېدو. کلی نژدې ؤ. زړور سیدو. د هغه کلا ته لانه ورسېدلې چې يو سپين روبی سړی د هغه کلا ته نژدې د يوې توت ونې لاندې ولاړ ؤ. ده پرې سلام و اچاوه. هغه وعلیک ووايه. ويلې په خير راغلی سترې مشی. ده ترې د هغه سړي پوښتنه وکړه. سپين ږيري غره کنده شو. بيا يې وويل. هغه خو.! ده سمدستي بيا وويل هغه څنگه ولې؟ ويې ويل هغه يوه مياشت مخکې د مناگي په جنگ کې روسانو شهيد کړی دی. دده له خولې يوازې آخ و خوت. ويې ويل کله يوه مياشت مخکې؟ مونږ خو چانه يو خبر کړي. هاغه وويل د جنگ په دې بد حالت کې يو تر بله څوک څه خبرېري. تاسو له کومه راغلی؟ ده ماته راوکاته. بيا يې هغه ته. حيران شو چې څه ووايي؟ هغه وويل بچۍ څنگه غلې شوې؟ ده ورته وويل کاکا جان د هغه سره مو لږ څه کار ؤ. خو افسوس چې هغه شهيد شوی دی. هاغه بيا وويل. هو د خدای کار دی. هغه دې الله او بخښي اوس د بخښنې شو. ددې ټول قام په خير او خدمتگار ؤ. ستاسې څه کار ؤ؟ دې

لوټکي بیا ساکنه غوندې شو. له لږې خپه لهجې سره یې وویل. کاکا جانه د لارې سردۍ زموږ کار او کیسه ستا د اوریدو نه ده. که اجازت وي موږ بیرته ستنېږو. هغه ته په زړه کې تره پیدا شوه. گني چې دا د غره چوپان او دا ښځه د کومې ترخې پیښې لاروي دي. زړې وویل زه هم ساپی یم. راځی. یو چای چیلم ښو درکولی شم خپله امسا یې وکړه پوله. روان شو. ویلې راځی ډیر مو نه معطلوم. موږ هم په صافیواله کې ورسره راغلو. کور ته یې بوتلو. د خپل کور حجرې ته یې ننویستو. هغه له دروازې نه خپلې ښځې ته ورغږ کړ. ښځه یې راغله. ستړي مشي یې وویل. ده ورته کړو. دې میلمنو ته چای راوړه.

هاغه خپله امسا د کټ لنگې ته ودروله. وې ویل. هلکان پخوا باجوړ ته اوښتي دي. کله چې یې د جهاد جبهې ته راشي رابنکاره کیږي. پدا هر کور کې چې اوگورې ځوانان پکې نشته دی. زه او دا ښځه مې دې کور او فصل ته ناست یو. ښه اوس راته ووايه چې څنگه راپیښه کړې وه؟ ده لا ورته کیسه نه وه راخیستې چې ښځې یې چای راوړو. د وویل کاکا دا زما خدایي خور ده. زه د اینځر بانډې یم. سړی او میرمن یې دواړه د چوپان ورور خبرو ته غوږ نیولي وو. ده ورته زما ټوله کیسه تیره کړه. د کور ښځه په ژړا شوه. زه هم سلگو و نیولم. هاغه هم ډیر خپه ستومانه شو. ده ورته اخري خبره دا وکړه کاکا موږ ددې لپاره راستانه شو. موږ ویلې چې هاغه به راته د مجاهدینو له امریته ددې خور لپاره ضمانت خط واخلي. بل څه کار مو نه درلود. سړی سمدستي له خپل ځایه پاڅید. امسا یې راواخیسته ښځې ته یې وویل یه ښځې زه ځم امریت ته ته دوي ته ډوډۍ تیاره کړه. زه به ډیر زړ واپس راوگرځم. نورې خبرې یې ونکړې. په وره کې چې وتلو. ویې ویل تاسو چای څښی. زه زراځم. ښځه کور ته ننوته. چوپان بیرون ته ووت. ویلې خور زه لږ بیرون ته ځم. هغه له حجرې نه بهر ته ووت. ماله د چای پیاله چښله چې د کور کاکا راغی. لږه شیبه

وروسته چوپان ورور هم راننوت ب کا کا جيب ته لاس کړ. کاغذي يې له جيب نه راويوست. وې ويل. امریت کې يوازې څو تنه د چپې دري ناست وو. امر صيب ته مې يوازې په بله کوټه کې ددې لور قيصه ورته واوروله. هاغه د هر څه نه خبر ؤ. بچي د هغوي زړونه د کاهو نه هم کلک دي. يوازې دومره يې وويل. ستا زامن تکړه مجاهدين دي. ته چې راغلې يې يوازې به هغې ته ستا ضمانت قبول کړم. مگر هيڅکله به دغه ښځه له پيچ نه نه وځي. ما وې بيخي به نه وځي. کاغذي يې را کړو. ډوډۍ مو وخوره. چې د هغوي له کوره را روانيدو. سپين ريزي وويل. زه هم درسره ځم. چوپان ورته کړه کا کا جانه دا چې موږ سره دې دومره تکليف ويوست. الله دې ژوندۍ لره. زه به دا خور پخپل کور وکلي وسپارم. بيرته به خامخا کور ته ځم. ځکه چې کور مې څه نه دي ويلي. بچي تا چې دومره زحمت گاللي دي. زه هم ددې پيچ ساپي يم. او بيا همدغه خلک خو زه پيژنم. د هغه کلي ټول مشران پيژنم. دواړه به ورسره ځوو. ما وې کا کا جانه په ما دې لکه د خپل پلار دومره مهرباني وکړه. ځان دې په تکليف کړ. نور ځان مه په عذابوه. هغه ويلي نه لورې. خامخا درسره ځم. ښځې ته يې وويل زه مازديگر ته بيرته ځان کور ته رارسوم.

د کور ميرمن په دروازه کې ودرېده. د مخه ښه په وخت کې يې په مخ او ښکې روانې شوې. کا کا مخکې او موږ ورپسې شو. د کلي په لور روان شو. د کڅ په لاره مو ځان پاس عمومي لارې ته رساوه. د يوه پټي پولې په سر کا کا ودرېد. وې ويل. --- د جهاد په نوم دې جهاديانو داسې کارونه وکړل. چې په هېڅ دين کې چا نه دي کړي. دا د الله يو قهر او غضب دوي ته شوی دی. د غسې بې گناه ماشومان په داسې مرگ وژل، دوي ته جهاد ښکاري. دا پيچوال خو کم عقل او ساده بې علمه خلک دي. خو په اصل کې يې مشران ورته وايي. هغه پخپلو خبرو کې په غصه ناکه لهجه وويل. په دې گنهگارو مې وليدل (خپلو سترگو ته يې اشاره وکړه) چې په

نسکته کليو او دوکانونو پلو چې کله دوي حمله وروړي. له ملانه بياستې تړي. ترڅو د خلکو مالونه لوټ او غلا کړي. دې ته دوي جهاد وايي. هغه بيا روان شو. لږه شيبه وروسته هماغې لارې ته وختو کم چې پرې تيره غم لړلې شپه راغلي وو. په دغه ټوله لاره مې ان تر کلي او ښکې نه ودرېدې. ماسپښين قضاؤ چې خپل کلي ته ورسيدو. ټيکري مې په مخ راخوړ کړ. په دغه شيبه موږ درې واړه چانه پيژندو. کلي ته چې ور داخلېدو. کاکا وويل. بچي ته مخکې شه موږ ته ستاسې کور نه دې معلوم. ما وې کاکا جان په دغه مخامخ کوڅه ورځی. هلته مخې ته زموږه کور راځي. زه درته بيا وایم. شل گامه را وړاندې زه ترې مخکې شوم. د لاس په اشاره مې هغوي ته خپل کور وښود. په دې کې زما خوابې له دروازې راووته. غوښتل يې د يوه خپلوان کره لاره شي. موږ ته يې راوکاته. ويې نه پيژندو. ځکه چې زما حالت او وضعه د هغې د پيژندنې نه وه. ما ورغږ کړ. هغه ودرېده. او په زير سره يې راپام کړ. هغوي دواړه ودرېدل. زه ورمخې ته شوم. ښه چې ورنژدې شوم. ورغږ مې کړو. بابی چيرې ځې؟ هغې زما سترگو ته کتل. خولا نه يې وم پيژندلې. خپل نوم مې ورته واخيست. په هيبت سره يې وويل. دا ته؟ دا ولې؟ زه نوره ټينګه نه شوم د هغې غيږې ته مې ځان وغورزاوه. چيغه مې له خولې ووته. نور نو بيا په ځان نه ووم پوه شوې. د چم گاون او خپلوان راباندې راټول شوي وو. څوک لا نه پوهيدل چې ولې؟ خدا زده چې څومره وخت به يې هوښه ووم. يو وخت گورم چې کور د خلکو ډک دی. خپلوان راته نژدې ناست وو. ما هغوي ته وويل. بيرون دوه تنه ميلمانه راسره راغلي دي. حجرې ته يې راوړلی. هر څه به هغوي درته ووايي. د خوابې له خولې نه مې په دغه وخت کې واوريډل. خدايه خير راپېښ کړې. زما بيا حالت خراب شوی ؤ. هغوي دواړه يې حجرې ته بيولي وو. ټوله کيسه يې ورته کړې وه. څه چې خلک وو. ټولو ژړلې وو. څه شيبه وروسته زه په

چا بکو ګامونو حجرې ته ورغلم. حجره له ښځو نرو ډکه وه. کاکا خسر مې د میلمنو سره نزدې ناست وو. ماته یې داسې وویل دا څنګه چل شوی دی. دامیلمانه څه وایي؟ ټولو ماته کتل چې څه ورته ووايم. ما خو نور څه نشو ویلی. یوازې مې دومره وویل که دې میلمنو درته څه ویلي وي هماغسې شوي. اوس مې حالت ښه نه دی. لږ څه وروسته به درته کیسه وکړم. لومړی مې چوپان وروره خلکو ته وراوپيژند. او دهغه د مرستې او ساپیوالي مې ورته وویل. بیا مې د کاکا ورته ټوله کیسه وکړه. ما وې دا مې دین په دنیا ورور او زه یې خور یم. دده احسان به تر مرګه نه هیروم. او دا مې کاکا ته لاس ونيو. ما وې دا مې خپل پلار ګڼم. په دې ټول پیچ کې یې زما ضمانت وکړ. او دې دواړو تردې کوره راوړسولم. ویر ژړا دومره زیاته وه چې زما خبرې هډو چا اوریدې نه.

ښه شیبه ټولو خپلو پردو وژړل. بیا سپین رېږي کاکا داسې وویل. ناسو غوږ کیدئ. د قرآن شریف ایت مبارک یې ولوست وې ویل. لاس پورته کړئ. چې خدای پاک شهیدان او بڅښي باقي دې رب خیر کړي. دوعا وشوه. بیا یې وویل. تاسو اوس زرتزره کسان ښکته په سیند کې د مړو په لټو پسې وکارئ. د نرنګ تربیلو خلک خواړه کړئ. اوس به درنه مږ لار شو. چوپان ته یې لاس ونيو. دا چوپان سړی دی. کور او مالونه یې پرېښي دي. زه هم په کور کې یوازې یم. چې ځان ورسوم. ما وې نه کاکا خامخابه شپه راسره کوئ. زه به بیا تاسو چیرې ووينم. بیا مې ستونی راډک شو. هغوي دواړو غبرګ وویل. مږ به هرو مرو ستا پوښتنې ته بیا راځو. ستاسو مشران او ددې کلي ډیر خلک پیژنم. کاکا خسر مې وویل کاکا جانته ستاسو دواړو نه یوه دنیا مننه چې مږ سره مو دومره تکلیف ګاللی. مږ به هم همدا اوس، اوس څه کسان ښکته لېږو تر څو د مړو څه لټون وکړي. هغوي پاڅیدل په دروازه کې چې وتل ما چوپان ورورته داسې وویل. هغه خونې پله ته چې ورسیدې زما دېچو درسره پام وکړه.

ګلاب او فرېسته، وېرونه بهیرونه، له بنگاله تر باګرامه، داژوند دا څیري

په دې خبره ټولو وژړل. هر چا د جیب د ستمال سترگو ته نیولی ؤ. میلما نه په همدې ویر ژړا کې له کلي نه ووتل.

ما هم د کلي نه راغلي میلما چې د ارام صیب خپلوان هم ؤ. تردې ځایې خبرې واوریدې. له سترگو مې اوبنکې روانې وې. په ژغوني غږ مې ترې پوښتنه وکړه. مړې پیدا شوي دي؟ نه تراوسه نه دي پیدا شوي. خلک پسې ګرزي. مال ښه نور بیا څه وشول. هغه د چاپې پیا له ځان ته نژدې ایښې وه ګوټ یې وکړ. د هغې د خولې یې داسې وویل. هغوي چې لاړل موږ له حجرې نه کور ته واوښتو. کور او کوڅه حجره او دیره د خلکو نه ډکه شوه. په کلي ام کله خو داسې غم نه ؤ راغلی.

میلما ځوان لومړی سوړ اسویلی له خولې ویوست. وې ویل. زه چې له کلي نه راتلم. تر دغه وخته لا څه خبره نه وه. یو مړی هم نه ؤ پیدا شوی. ارام صیب په دې وخت کې له تشناب نه راووت. خپلې کوتې ته ننوت. ما ده ته وویل. راځه چې ورشو. یوه فاتحه به ورته وکړو. زه به درنه بیا ځمه. هلته چې ورغلو. هاغه زما حالت ولید. چې سترګې مې په اوبنکو لمدې وې. اومې ویل. لاس به پورته کړو. د مړو په حق کې به دوعا وکړو. فاتحه مې واخیسته. بیا مې ورته وویل.

وروره خدای دې د زړه صبر درکړي. پدالوی غمې درسره ځان شریک ګڼم. په ګرد افغانستان کې د هر چا په هر کور کې مړي شوي دي. خو داسې مې نه وو اوریدلي. د ډیرو خلکو د چا ورورد چا زوی او د چا پلار ژوندي ورک شوي دي. هډو قبر یې نه دی معلوم شوی. ډیرې ناخوالې. په دې وطن تیرې شوې. چې لا نور به څه کیږي. اوس نو له پېښې نه تېښته نشته دی. ډیر تشویش مه کوه خدای دې صبر درکړي. زه به درنه اوس لاړ شم. بیا به دې خامخا په نژدې وختونو کې او ګورم.

گلاب او فرنبسته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

هاغه یوازې پخپلو وچو شونډو چې پاتري یې نیولي وو - ژبه وگرزوله -
په ټیټه اواز یې وویل - له تانه ډیره مننه - وره پورې راسره لاړ - مخه ښه یې
راسره وکړه - ترې را روان شوم -

شپږم څپرکی

کوم وخت چې د کونړ ولایت د روسي او د وخت دولتي پوځي قوتونو نه خالي شو. د جنگي مورچلو بریدونه په گمبيري او بنغدو ودریدل. د ولایت واگې د مجاهدو په لاس کې شوې. د رژیم او ټوپکیانو ترمنځ، جگړې لا پسې اوج کې شوې. په تیره بیا د ختیځو سیمو په څنډو د ډزو او باروتو لوڅرې د وامداره پورته وې. د دغه وخت جنگونه تاسو ټولو لیدلي دلته یې د بیانولو ضرورت نشته. د اصلي کیسې او پېښو لوري ته راکم. په گرد ولایت کې د مودو، مودو بندیزونه مات شول. هر څوک په کلیو او د ولایت په هره خوا کې ښه ازاد گرځیدل شوی. د لږې مودې نه وروسته د ارام صیب نوردوه ترونه چې په کلي کې اوسیدل. دواړو خپلو کې سره وویل. کشر، مشر ته د خپل کور دننه چې په کوټه کې نور څوک ورسره نه وو. داسې وویل. دې ویلې. زه پخلنځۍ کې بوخته ووم. د هغوي دواړو خبرو، گپ هاري مې غوږ ته راوړسید. د مشر کاکا خبره مې واوریده. وې ویل. څو ورځې به صبر وکړو. پریده چې دا حالت نور هم پس ښه شي بیا به گورو.

زه پوه شوم چې زما د بیولو په حقله څه سره وایي. له ډیرې مودې وروسته زما پخوانی د زړه د زخم څرېکه په گوگل کې پورته شوه. هغه ترڅه یادونه مې بیا ځل مخې، مخې ته شول. ژړا و نیوم. پټ مې په هټکو، هټکو وژړل. ځوانې مې چې ولیدم راباندې پوهه شوه. چې ژړلي مې وو. وې ویل لورې بلا دې واخلم. مه ژاړه. کونړ ازاد شو. خدای به ټول وطن ازاد کړي خپل څښتن ته به لاره شي. مخ یې پاس ته ونيو. لپه یې پورته کړه. وې ویل. یا الله د خپل بچي سره مې د لیدو نصیب وکړې خدایه په دې ارمان مې مه وژني. هغه چې د خپل خاوند او لمسیانو

گلاب او فرېسته، وېرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

غمونو رنځولې وه. بیخي ډنگره او کمزورې شوې وه تل به یې په زوي پسې ژپل.

دوه اونۍ وروسته دواړه کاکا خسران غبرگ په وره راننوتل زه له مانی نه لاندې رابښکته شوم. هغوي د کور برنډه کې کټونو ته ناست وو. ما ورته چاې تیار پکړې. په میز مې ورته پیالې کینښودې. خواښې ته مې هم پیاله ونيوه. زه د کور په کارونو مصروفه شوم. هغوي سره پخپلو کې په خبرو اخته وو. خوشیې وروسته یې په ما پسې را نارې کړې. زه ورغلم. هغه مشر کاکا خسر راته وویل. ځان تیاره وه. په خیر سبا ته بهې واقعي په خیر سره کابل ته د تلو نیت لرو. زه لومړې چوپ پاتې شوم. بیا مې په خواره خوله ورته کړو. کاکا جان د کابل په تلو کې موږ ټوله کورنۍ له لاسه ورکړې.

ده. که خپه کېږې نه دغه نوم هیڅ په خوله مه اخله.

هغه هم لوټکي موسکې شو. وې ویل. بي بي ستا خبره په ځای ده. خو اوس هغه پخواني بندیزونه ایسته شوي دي. بل دا چې کونړ ازاد شوی دی. مجاهد پکې ښکته پورته گرځي. پوښتنه مې کړې ده. څه خطر نهشته دی. ما ورته دومره وویل. دا پیچوال اوس هغه پخوانی ساپی نه دی پاتې. بدل شوی دی. د همدې کلي خلک به راپورې بد شي. هغه دا ځل ښه په زغرده وویل. نه نه اوس حالات بدل شوي دي. ما وې نور تاسو ښه پوهیږئ. هغه بل کشر کاکا خسر چې ځوان هم ؤ او ټوکې هم کولې. لومړې یې وخنډل او بیا یې وویل ته خو دا خبرې کوې. بي بي، که چیرته دې خاوند بله ښځه وکړي نو بیا؟ ما وې اوس راته دا خبرې هیڅ اهمیت نه لري. مشر کاکا خسر وویل خبرو د ټوکو نه ده. سبا ته به د برکلي په واز موټر کې څو په خیر. کشر ورور یې ورته وویل. نه نه لالا. موږ په موټر کې نه ځو. څوک به مو شیطاني وکړي. ښه به دا وي چې پخپلو پښو په غره کې ځان تروټه پوره ورسوو. ایسته بیا اسانه ده. هغه ومنله ویلې سمه ده

- همدغسې به وکړو - موږ ته يې وويل پام کوي چې د خپل کور هم څوک درنه خبر نشي - هغوي د مازديگر مانځه ته لاړل - ما دغه خبره ټوکه گڼله - ما وې هغوي ستا د زړه د خوشالولو لپاره دا خبره وکړه - همدغه شپه مې ټکي خوب ونکړ - تر سهاره مې سترگه ورنغله - سبا يې وختي رښتيا چې کشر کا کا خسر موږ کره رانوت - سمدستي يې ماته وويل - پاڅيږه چې څو وپه خیر - زه او ځوانبې مې د هغه په خبره حيران پاتې شو - بيا يې راغبرگه کړه - ويلې هله زر شه - چې د خدايي مزل مو په مخ کې دی - زما زړه ته ولويده - گني چې خبره يې رښتيا شوه - زرمې جامې بدلې کړې - خپله غاړه غوټه مې راواخيسته - د کور نه راوتلو په وخت کې مې ځوانبې بابې غېږ کې ونیوم - دواړه سم په چينغو ، چينغو وژړل - له کوره راووتو - په لار کې هاغه بل کا کا خسر هم زموږ انتظار کاوه - له کلي نه سړک ته پورې وتلو - تر ماڼوگي په سړک لاړو - د وايگل پلو وگرزیدو غره ته ورپورته شو - په کون کلي ورتير شو - په ډير تکليف سره مو شپه کرونگ ته واړوله - ما خستن تير وو چې د کا کا دوي کوم پخوانی دوست ؤ - ورکړه ورغلو - په ډير مزل مې پښې پرسيدلې وې - له ډيرې مودې وروسته هغه اشنا کړه ورغلي وو - څنگه چې د هغوي کور ته ننوتو - په دروازه کې يو هلک چې د دولسو کالو به وه - مخې ته راغی - وې ويل - چا سره مو کار دی - کا کا ورته يو نوم واخيست - هلک ودرید - چوپ پاتې شو - مشر کا کا ورته بيا وويل - څنگه وروره ودې نه ويل - هاغه په کور دی ؟ هغه وويل تاسو لږ ودرېږئ - زه اوس بيرته راځم - موږ په دروازه کې ودریدو - يو سړی راووت پلوزه يې لگولې وه - زموږ خوا ته راغی - لومړی يې موږ ته ستړي مشي وويله - بيا يې سمدستي وويل - راځئ - دننه - دويم چت ته يې وخيژولو - په يوه کوټه يې وونويستو - لاتين ته يې تيلي وواهه - کوټه رڼا شوه - لويه کوټه وه - څلور کټونه پکې پراته وو - لاندې په مخکه سترنجي خوره وه - هغه سړي وويل - تاسو کټونو ته کښينئ - پخپله ووت - موږ

دومره سترې شوي وو چې نور له حرکت نه لويديلي وو. وېرې خو دومره نه وو. ځکه چې په لاره مو ډوډۍ خوړلې وه. لږه شيبه وروسته هغوي ډوډۍ راوړه ورپسې يې چاې راوړو. د چاې څښلو کې مشر کا کا خسره هغه سړي نه بيا پوښتنه وکړه. د هاغه نامه يې واخيسته وې ويل. ته مې نه يې ليدلې. مگر هغه مې د پلار سره څو ځلې پېچ ته موږ کره راغلي وو. زه هم د پلار سره دوه ځلې دلته پخوا راغلي ووم. ښه دا راته ووايه چې کا کا چيري دى؟ او ته يې څه کيږي؟ هغه وويل د روسانو په بمبارۍ کې هغه ووژل شو. ده ويل آخ دا کله؟ پينځه مياشتې مخکې. روسي خرڅي الوتکو په دې کرونگ، ځانگار او کتار د هوز باندې بمباري کوله. په هر کلي کې درې او څلور مړي شوي وو. زما پلار هم د جومات په دروازه کې لگيدلى وو. يوه شيبه کا کا دو دواړو هۍ پۍ وکړو. بيا يې وويل لاس پورته کړۍ. چې خداى ورته بهتر جنتونه ورکړي. فاتحه واخيستل شوه. ما خستن تيره پورې يې د روسانو د بمبارۍ نه هاغه سرتکاوه. مشر کا کا ترې پوښتنه وکړه. چې لاندې کلي او ولايت ته څه حال دي. خلک څه وائي. هغه يو ډير ساده سړى ښکاريده. په حالاتو چندان نه و خبر. وې ويل په جومات کې ويل کيږي چې روسان هوايي بمباري بيا په دې کليو کوي خلک په ويږه کې شپې ورځې تيروي. ده ويل ښه بيا يې د هاغه د تسلي لپاره وويل. روسان او دولت نور ددې ولايت نه په کشه کې دي. هيڅ سودا مه کوى. خداى مهربانه دى. مجاهدين ورپسې دي. انشاء الله چې ډير زړه به له دې وطن نه ورک شي. په دې خبرو يې طبعه لږه سازه شوه. بيا يې ورته وويل. موږ به لږ څه آرام وکړو. سبا يې وختي وټه پورته کوزيږو. هغه په چالاکۍ پاڅيد. په کټونو يې بستري هوارې کړې. او بيا يې وويل. تاسو ويده شۍ. هغه ووت. او موږ تر سهاره ښه خوب وکړ. سبا يې وختي د چاې څښلو نه وروسته د کور له خاونده مو د تلو اجازت واخيست. مخ په وټه پور مو د قورو لاره ونيوه. په وټه پور کې د کا کا دو

اشنایان ول. خود جنګي شرایطو له کبله لا پخوا د کلي نه وتلي وو. موږ په دې نیت چې په دې ورځ ځان له نوا پاس نه واپو. لمر لا نه وو تود شوی. موږ وټه پور د شاه میر کوټ د موټرو تم ځای ته ورسیدو. د اسعد اباد مرکز لین موټر ولاړ وو. سمدستي ورپورته شو. د چغه سراي په بازار کې د نوا پاس ګاډي تیار په لین کې وو. په دغه وخت او دغه ورځ د چغه سراي په بازار کې بیخي ډیر خلک خوځیدل. زموږ د نوا پاس ګاډی په لږه شیبه کې ډک شو او کلینر غږ وکړ. دوعا د خیر... غږ شو موټر روان شو. کله چې د نوا باد په پله پورې وتو. او له سرکانو نه ووتو. مشر کاکا ته مې کاته له ځان سره یې ورو وویل. شکر خدایه چې تردې ځای خورا ورسیدو. په نوا پاس واوښتو. په دغو ورځو کې په دغه لار ډیر ګاډي چلیدل. ماز ډیګر لوړ د جلوزو کمپ ته ورسیدو. هلته له پخوا نه زموږ یو خپلوان اوسیده. د هغوي کره مو شپه تیره کړه. سبا یې د لمر ختو سره د تورخم په ګاډي کې کښیناستو. د تورخم مزې ازاد وو. تګ راتګ کې مشکلات نه وو. له تورخم نه چې تیر شو. سمدستي په یوه بس موټر کې جلال آباد ته لاړو. ماښام خره لا نه وه لګیدلې چې د جلال آباد فارم هډه کې د یوه پیچوال پخواني افسر کور ته ورغلو. هغه د کاکا دوي نږدې نسبي وو. له پخوا نه یې ورسره راشه درشه درلوده. هغه چې ډیر سپین ږیری شوی وو. پخپله له کار نه تقاعد شوی پکور ناست وو. یو زوی یې په پوځ کې افسروو. هغوي زموږ په ډیر قدر وکړ. د بلې شپې یې راته وویل. کاکا ترې مننه وکړه. سبا یې چې د هغوي له کوره راووتو کابل ته د تلو په نیت د موټرو هډې ته ورغلو. څو لویې او وړې موټرې ځای پر ځای ولاړې وې. پوښتنه مو چې وکړه. د کابل او جلال آباد تر منځ لاره بنده وه. خو ځینو کسانو دا هم ویلې چې ګني د روسانو کتار کابل ته ځي. هر څوک د کتار په تمه انتظار کې وو. د ورځې لس بجې شوې. ناڅاپه خبر وشو چې کتار حرکت وکړو. ټولې موټرې له سورلۍ نه ډکې شوې. سرک

ته ووتلې. موږ هم په یوه فلاینکوچ کې کښیناستو. درونته پورې ملکي د لین موټرې وچلیدې. له درونته نه اخوا ته د روسانو کتار ولاړ وو. کتار خو له ټانکونو او توپونو سره پوره وو. دولتي پولیسو ډکې موټرې هم په کتار کې وروسته ولاړې وې. کتار چې کله حرکت وکړو. وروسته ورپسې ملکي موټرو هم حرکت پیل کړو. د لغمان کڅ نه ښه په بیره تیر شو. په موټر کې ځینو کسانو وویل. د ریښمو تنګي کې په کتار حمله کېږي. موږ د ریښمو تنګي نه پیژندو. خو کله چې کتار هلته ورسید. له پاسه پرې ډزې شوې. کتار هم پرې ډزې کولې. د کتار عسکري موټرې یې وویشتلې. اوریې واخیست. داسې سره ډزه پیل شوه چې په ګاډو کې ناست کسان ټول د تیګو شاته شول. یو ساعت جګړه روانه وه. موږ هم د سیند په غاړه د تیګو ترمنځ پټ ناست وو. کله چې ډزه ودریده. خلک موټرو ته وختل. کتار روان شو. موږ چې د کتار ځای ته ورسیدو. سوې موټرې چې لوګي ترې ختل. په سړک وینې لیدل کیدې. دا نه وه معلومه. چې څومره عسکر به مړه شوي وو. سروبي ته چې ورسیدو. ایله د خلکو لارې تیرې شوې. کابو مازدیګروۀ چې کابل ته ورسیدو. پل محمود خان کې چې څنګه ښکته شو. سمدستي په ټکسي موټر کې خیرخاني ته لاړو. د څارندوي بلاکونو کې له ټکسي نه ښکته شو. د څارندوي بلاکونو ته ورغلو. ترڅو له چانه زما د خاوند د کور پوښتنه وکړو. د یوه بلاک مخې ته یوه ښځه ولاړه وه. چې د کونړ د ښځو جامې یې په ځان کې وې. له هغې نه مو پوښتل. د هغې څنګ ته یو ماشوم ولاړ وو. وې ویل. زه په دغه نوم څوک نه پیژنم. ښځه یم. څښتن مې هم نشته چې پوښتنه مو ترې کړې وای. هغه هم د څارندوي فسروو. دا یوه میاشت مخکې شهید شوی. خو په دا بل بلاک کې یو کونړي صاحب منصب دی. که له هغه نه پوښتنه وکړې. کاکا مې په چابکو ګامونو د بلاک مخې ته ورغی. موږ دواړه ولاړ وو چې بیرته راغی. وې ویل. هغه کس وویل چې زه یې پیژنم. مګر

دومره پوهېږم. چې د خیرخاني په دریمه برخه کې یې کور دی. کاکا وویل - موږ باید په ټکسي کې ځان ورسوم. هلته به یې د کوم دوکاندار، یا بل چانه پوښتنه وکړو. د خیرخاني په دریم سرک له ټکسي نه ښکته شو. د سرک په غاړه خو دوکانونه ول. له یوه دوکاندار نه یې پوښتنه وکړه. هغه په داسې حال کې چې چاته یې له تلې نه د هلک په څولۍ کې څه وراچول. وې ویل - وروره لږ وار وکه. چې دا هلک خلاص کړم. هغه چې وزگار شو. بیا یې وویل - ښه ورور څه دې ویل؟ ده ورته کړو. وروره د یوه کونړي څارندوي افسر کور لټوم. که تاته یې معلوم وي؟ وې ویل - ورور جانه زه یې نه پیژنم. خو دغه مخامخ کوڅه کې وړاندې د کوم افسر په کور کې واده دی. همغلته (غلته) چې ورشۍ. پوښتنه وکړه. خامخا ستاسې وطنداران به پکې وي. موږ په کوڅه روان شو. د کوڅې نیمايي ته چې ورسیدو. په ښي اړخ یوه بله کوڅه ستنه شوې وه. مخې ته مو درې څلور هلکان راووتل. کاکا ترې پوښتنه وکړه. دوه هلکانو غبرگ وویل. هو پدې کوڅه کې مخامخ لاړ شئ. د هغوي د کور مخې ته ډیر خلک لږ لږ کیږي. پوښتنه به وکړئ. رښتیا کله چې موږ د کوڅې پر سرته ورسیدو. هلته وړاندې د یوه کور مخې ته خلک خوځیدل. کشر کاکا خسر مې وویل. فکر کوم لا چې همدغه ځای کې به یې کور وي. هغه وویل کېدې شي. کله چې هغه د خلکو گڼه گونې ته ورسیدو. له یوه ځوان هلک نه چې پکول یې په سروو. څادر یې په اوږه پروت وو. پوښتنه وشوه. هغه په کونړۍ لهجه وویل. دغه د واده کور یې دی کنه. کاکا دوي یو تر بله سره وکتل. د واده کور یې دی؟ په دې کې هماغه هلک زموږ نه مخې ته شو. وې ویل. راځی. چې زه مو په هغه وسپارم. کاکا ورته وویل. خدای دې خیر درکړي. هغه مخکې او موږ ورپسې شو. هلک په چاپکوگامونو له دروازې ننوت. موږ پسې مخ راواړو. په ډاډه زړه یې وویل. ازاد راځی. مه دریږی. د کور بیرون او دننه له خلکو نه ډک ؤ. ماشومانو هم منډې

رامندې وهلې. ځينې خلک په کوټو کې ډوډۍ ته ناست وو. هلک د کور دننه وويل. تاسو په دې برنډه کې ودرېږئ. زه ورته غږ کوم. چې راشي. ما خو پخپله پروني کې ځان تاؤ کړی وو. يوازې دوه سترگې مې ښکاريډې. موږ درې واړو ځای پر ځای ودریدو. د هلک د بيرته راتگ لاره مو څارله.

لږه شيبه وروسته د کور دننه يوې کوټې نه هماغه هلک راووت. ورپسې د سپين سراو سپينو بریتو سړي راووت چې سپينې جامې او تور واسکتې يې اغوستې وو. زمونږ پلو را روان وو. ماله منزل نه اوپيژندو. مگر په وينستانو او بریتونو يې شکمنه شوم. ځکه چې بيخي سپين او ښتی وو. دواړو کاکانو غبرگ وويل. همدغه دی. ښه چې موږ ته رانزدې شو. ويې خندل. لومړی يې مشر کاکا ته غيږه خلاصه کړه. په روغېر اخته شول. بيا يې کشر تره ته غاړه ورکړه. يوبل يې په غيږ سره ټينگ ونيول. کشر تره يې په ژړا شو. مشر تره يې وويل. دا دې ميرمن ده. نور يې زنه ورپيښه. ټينگ نشو. زما خو وار پار خطا شو. نوره ټينگه نشوم. چيغه مې له خولې ووته. هغه حيران، حيران ماته راکتل. يودم سلگو ونيو. يوازې دومره يې راته وويل. بچيان مې څه شول؟ د هاغه په دې خبره موږ څلورو واړو چيغې کړې. ټول خلک هک پک او حيران ودریدل. ناوې چې خبره شوه. هغې هم رامندې کړل. زمونږ په منځ کې ودریده. څښتن مې د ژړا په حالت کې وويل. دامې ناوې ده نن مې واده دی. ناوې ته يې وروکتل. ورته وې ويل. دا زما پخوانۍ ښځه ده. هغې هم سلگۍ پيل کړې. ماته راغاړې وته. له يو پلوه د ښادۍ شيبې وې او له بله پلوه زوړ ماتم له نوي سره يو ځای کيده.

اووم څپرکی

غم د پاسه غم دی:

پینځه ویشته کاله وروسته:

جرمني د کولن ښار په روګنډ ورف نومې کلي کې، پخپل کور کې په لیکلو بوخت ووم. چې کرنگ شو. د ټیلیفون زنگ راغی. غوږې مې چې پورته کړه. غږ راغی ویلې السلام علیکم. ما وې وعلیکم سلام. خپل کورنی نوم مې ورته واخیست. هاغه وویل. زه د کابل نه ستا پخوانی دوست ارام یم. د هاغه په دې خبره له څوکۍ نه جگ شوم. ودریدم. لومړی خود هغه د نوم په اوریدو سره حیران پاتې شوم. د ټیلیفون غوږې مې لاس کې پاتې شوه. یوه شیبه چوپ پاتې شوم. هغه راباندې غږ کړ. وې ویل لکه چې ودې نه پیژندم که څنگه؟ ما وې اومې پیژندې. خوفکر او سوچ ستاسې د تیر ژوند خوا ته ولاړ. رښتیا دا راته ووايه چې ستا هغه دواړه میرمنې دې اوس درسره دي؟ وې ویل هغه پخوانۍ میرمن مې شته ژوندۍ ده. هغه دویمه میرمن مې یوه میاشت مخکې مړه شوه. یوازې د هغې نه یوه لور لرم. چې اوس پوهنتون کې زده کړې کوي. ما وې ډیر ښه. ستاسې میرمن چې زه یې خپله خور ګڼم. زما سلام ورته وکړه. وروره هغه څنگه ده؟ شکر ښه ده. اوس لږ څه بوډې شوې ده. خور وختیا یې ښه ده. ما وې غوږ ونیسه. څه درته وایم. هغه ویلې ښه. غوږ مې دی. ما وې که ستا فکر وي پخوا کلونو کې مې ستا د کورنۍ د ترڅه حقیقت او ترڅې تراژیدۍ انځور کارلې وو. اوس مې د هغه د استان په باب پریکړه کړې. چې په کتابي بڼه یې بیا ځلې خوندي کړم انډیواله تاخو په تړلې کڅوړه کتاب کې د هغه د استان اخري برخه پریښي وه ما وې دا خو به لښه شي چې هغه پاتې برخه راته همدا اوس په ټیلیفون کې ووايي. داسې یې وویل کوم وخت چې هغو زما دوه تنو کاکا گانو زما میرمن

ګلاب او فرېنډه، وېرونه بهيرونه، له بنگاله تر باګرامه، دا ژوند دا څيري

کابل ته راوستې وه. هغوي خوشې راسره وکړې. بيا يې غوښتل چې بيرته کلي ته ستانه شي. ما ورته ويل خو شپې نورې راسره يو ځای تيرې کړې. هغوي دا خبره کوله چې په کلي کې زموږ کارونه نيمګړي پاتې دي. او هم موږ دواړه راغلي يو. په کور کې بل سرپرست نشته دی. بايد چې کلي ته بيرته زر ستانه شو. زه ورسره نور ټينګ نشوم. هغوي سره مې مخه ښه وکړه او لاړل.

کله چې کلي ته رسيدلي وو چا يې د مجاهدينو امریت ته شیطانت کړی وو. چې دوي زما ميرمن کابل ته راوستې وه دواړه يې له کوره بيولي وو. لومړی يې ترې تحقيقات او پوښتنې کړې وې. خو ورځې يې بنديان کړي وو. بيا يې لاس ترلې شيندرې په کلي کې د بلا په کنده کې وژلي وو. پس له مرګه يې په مړود پاسه اور بل کړی وو. وروسته يې د هغوي هډوکي او ايره سيند ته غورزو لې وه. په دې خبره زما لاس کې د ټيليفون غوږۍ ورپيډه. هغه ته مې دومره وويل. پوه شوم د خداى په امان.

يوه شيبه پخپل ځای زينګر کښيناستم. د سوچ او فکر نيلى مې د اصلي پيښې نه پنځه ويشت کاله وروسته ان تر هغو کليو او غرونو، ځنگلونو، خوړونو، درو او تاترو تر کانو بوټو وځغليد. ما خو هلته هر څه پخپلو سترګو ليدلي او کتلي وو. په هغو خلکو کې څومره مينه او محبت، يو له بله څاريدل ول. د کليو په جوماتونو کې په امامانو پسې درنې درنې جمعې، په ممبرد و اعظانو خواږه و اعظونه، ساپيواله پښتو غيرت، اخترونه، اشرونه، او دغه شان ټولې، ټولنيزې خواخوږۍ په هغو زړونو او سرونو کې موجودې وې. لکه چې دا هر څه چا واخيستل؟ باور مې دی چې دا ټولې نادودې ددې يوويشتمې پيړۍ دي.

پای

د محمدا جان يار چاپ شوي اثار

۱	کوکارې	شعري ټولگه
۲	سره ډولۍ	د لنډو قيصو مجموعه
۳	د کونړ تاريخي	تحقيقي او تاريخي اثر
۴	وير	شعري ټولگه
۵	تړلې کڅوړه	د لنډو قيصو مجموعه
۶	د ليلې دښته	ناول، سترگو ليدلی حال
۷	هوسۍ	ناول
۸	څانگه	ناول
۹	يه قربان	شعري ټولگه
۱۰	دا ژوند او دا څيري	ناول
۱۱	گلاب او فرېنډه	ناول
۱۲	ويروڼه بهيرونه	همدا ناول

چاپ ته چمتو اثار

۱	اوبښکې	شعري ټولگه
۲	بحرونه او ساحلونه	سفرنامه

دا ژوند او دا څیرې

کتاب پېژندنه

دا ژوند او دا څیرې (ناول)	_____	د کتاب نوم
محمد ا جان یار	_____	لیکوال
د پښتونخوا د پوهنې دېره ، پېښور	_____	خپرونکی
۱۰۰۰ ټوکه	_____	د چاپ شمېر
۱۳۸۲ ل / ۲۰۰۸ م	_____	چاپ نېټه
لومړی	_____	چاپ وار
بصیر بیدار ستوری	_____	چاپ زیار
ارشاد خان (پښتو اکېډیمي)	_____	کمپوزنگ
۱۳۰ کلدارې	_____	قیمت

د ملاوېدو درکونه

- ❧ یونیورسټي ټک ایجنسي خپریازار پېښور، پښتونخواه
- ❧ دانش کتابخانه ډهکي نعلبندي پېښور، پښتونخواه

ډالۍ

د افغانستان

زوریدلو خلکو ته

خو خبرې

په تیرو درې لسيزو کې زموږ په هېواد کې د ژوندانه د بېلو بېلو پړاوونو خوندونه، رنگونه او شکونه ولیدل شول. هر چا خپل ځان او نور یې د دغه بهیر په هنداره کې ولیدل. هرې ډلې ټپلې خپل خپل کردار ادا کړ. ځینو پکې سرونه و خوړل د چا پکې سټیه وخته ځنې پکې قوماندان سالاران شول. دنیا هم لکه د ارهټ منګوټی داسې ده. یو پر بل پسې اوږې راوړې. د وخت جبر او د اولسونو زور هم د سړي ستونې وچوی د پردیو ایډیالوژیو زموږ اولس خوار او تالا ترغی. کې او څوک یې په دار پورته کړل. د مودو مودو واعظانو منبر پرېښود. امامانو او طالبانو جومات چورلټ خوشی کړ. د ملک وړانوونکو پکول سرونو، ورسره د سپینو قبا قسم خوړونکو پاتک واکيانو، د شمال گوری کله چپاولگرو د اسلام د سر مغروره او کبر جن جاه طلب او لوی قاتل، پیت پوزو، مطلب موږ ټولو د خپل غریب افغانستان بې وزله اولس په وینو کې ولمباوه. د هېواد هر څه تالا شول. کلي، کورونه، ښارونه وړان شول. کابل یې لوتې لوتې کړ. د خلکو په عزت او ناموس لوبې وشوې. دا ټول وژنې او وحشت د افغان په تاریخ کې د شرم او بې تنګۍ خوشی باب ګڼل کېږي. د دغو غم لړلو پېښو داستاني کول او راتلونکو نسلو ته پرېښودل د قلموالو کار دی. گرانو لوستونکو زه کوم داسې تکړه لیکوال نه یم. خو باوروکړی چې د تېرو ناوړه پېښو چې زموږ په مخکې تېرې شوې دي. دې ته اړیستلی یم. چې یوه یوه یې ناول او داستان کړم. ځکه چې د وخت په تېرېدو سره دغه قیصې او پېښې چې ژوندی او رښتیا نې دي له یاده اوځي او مړې کېږي. ښه به دا وي چې هره یوه یې ولیکل شي او د ناول،

گلاب او فرنبته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، دا ژوند دا خیري

داستان او لنډو قيصو په انداز کې راوستل شي او خوندي شي. نو ځکه
مې په همدې هيله دا ژوند او دا خیري د سریال ډوله ناول په چوکاټ کې
سره له ډېرو نیمگړتیاؤ ستاسو په مخ کې کېښود. دا تاسې او دا ناول.

محمد ا جان یار

لومړی خپرکې

سیمر په احتیاط سره د ژرندي په جاروگۍ اوږه د پل له غاړې نه راجاور کول. ژرنده بڼه په درز گرځېده. گنا یې ته وږه راتوئیدل. دهغه په خړ پکول او برېتانو پورې اوږه سپین نښتي ؤ. جارو پلاس یې سر له ژرندي نه بهر کړ. یو لاس یې پاس په درشل کېښود. په ښي لاس کې یې جاروگۍ نیولې وه. بیرون یې شاوخوا یې له سترگو رالاندې کړه. د خان په کلا او باغ باندې یې هم سترگې تیرې کړې. د ژرندي بهرانگنې کې درې تنه پخپلو بوجیو د پاسه ناست ول. ځنې بوجۍ او گوډې سر په سر یو د بل له پاسه ایښي و. یوه بوډا سړي وړاندې د یوې زړې ونې ډډ ته تکیه وهلې وه. شېبه پس به یې یو نیم دروند ټوخی کاوه. د ژرندي تر څنگ د یوې بلې کوتې څنگ ته د سیمر مور په تېۍ سوکېک پخواه. خواته یې یوه چرگه له بچو سره گرځېده. چې په خانک به ورغوته شوه. زړې به چرگه کشې کړه. میراته شې به یې ورسره وویل. کله خو به ظالمې چرگې پخپله منسوکه کې د اوږو غونډارۍ وتښتولو. چورگور و به هم ورپسې منډه کړل. ققت چرگې به بچو ته اوږه په منسوکه وروښپندل. ټول به پرې لگیا شول. د توت ونې په منډه به تپس ددغې چرگې بچو ته سترگې ډومارلې. خود ظالم چرگې نه یې په خدای که چورگري وړای شوای. چرگه له بچو سره کلک سترگې وه. د لاس په خوزولو او کشې نه وه. بوډۍ به د خپل تور ټیکري په پیڅکه پوزه پاکه کړه. په قهر به یې وویل. کشې حلاله شې. خومره اوږې سترگې دې دي. بیا به یې لاس د اوبو په کاسه کې وربښکته کړ. په خانک به یې د اوږو له پاسه اوبه وروشیندلې. سوکېک یې جوړولو. د ژرندي اړخ ته دیواله ته نزدې غوا تړلې وه. خواته یې اخور ته نزدې خوسکۍ هم تړلې و. یوه بله کوټه د

ژرندې شاته د سيمر دوي د اوسيدو وه. د ژرندې نه لاندې د ځمکې تل کې سيند بهېده. د سيند په دواړو خواو غرونه په شنو ځنگلونو ډک بنکاري. د ژرندې له پاسه بڼي اړخ ته سرک تېر شوی دی. د سرک پغاړه د کلي د خان د بڼي ديوال ان د عره ډډې ته ختلی دی. په باغ کې چينارونه او ديوال ته څېرمه د سېرو او ناجو ونې جگې ختلې دي. د خان د کلا برجونه خو له ليرې بنکاري. دننه بڼي کې د چينار لاندې صوفي کې څو تنه ناست دي. ملک هم په کت کې پلټی. وهلي ده. ټولو ته چاي په ميز ايښی دي. ملک وويل، اجمير خانه تاسو پوهېږئ چې په دې وختونو کې هغه پخوانی خبرې په دې ځينو کسانو بڼي نه لگي. په تېره بيا دا نوی نسل چې کم دی. اجمير پيال له کېښوده له جيب نه يې د نسوارو ډبلې راويوست، نسوار يې وټوږل په دوه گوتو يې نسوار خپل اوځکي ته تېر کړل او شونډې يې پورې کړې. وي ويل. ملکه ستا خبره سمه ده. پخوانی خبرې لارې. نوي حالات را روان دي الله مو دې ايمان ته خبر کړي. دننه کلا کې د خان مېرمن له خپلې خور سره په کت کې ناسته ده. چاي ورته مزدورې راوړو څو ماشومان هم په حويلۍ کې سره لوبې کوي.

زرکه له ښوونځي نه راغله. مورې سلام عليکم. وعلیکم لورې راغلي. سترې مشې. زرکه د مور کت ته نژدې راغله. بکس ترې مزدورې ونيوه. هغې خپل سرد مور په غېږ کې کېښود. وي ويل مور جانې سترې شوم. د مکتب لاره ډېره ليرې ده. زرکه د ملک ايکي يوه لوره وه او يو مشر زوی او دوه نور واره زامن يې درلودل. زرکه په نهم ټولگي کې وه. هغه ډېره ښکلې وه رښتيا ام چې زرکه وه. په ټول کلي کې څه چې په گرده سيمه کې د زرکې د ښائست او اژه خپره شوې وه. د زرکې دنگې ونې او سپين مخ، تورو سترگو د کليو ډېر ځوانان په تمه ناست وو د زرکې مور مزدورې ته وويل. کشمالۍ زرکې ته ډوډۍ راوړه کشمالۍ ښه بي بي دستي يې راوړم. زرکه تشناب ته لارې لاسونه يې پريمنځل او بيا يې په آئينه کې د

خپل مخ او بڼکلا په تماشه نه مړیده - لږه شېبه وروسته د خپلې کوتې مخې ته ډوډۍ ته په مېز کېښناسته - دوه درې مړۍ یې وکړې په سوچ کې لاړه - (سیمر یې په زړه را واوښت - له وړوکتوبه یې هاغه سره لوبې کړې وې - د تنکۍ ځوانۍ په وخت کې یې لومړۍ هاغه شېبه په زړه کې تېره شوه کم چې په لومړي ځل دواړو په باغ کې لوبې کولې او د مینې په خبرو اخته وو - دواړو یو پر بل مینه ورغلې وه) له ډوډۍ خوړلونه وروسته هغې غوښتل چې ژرندي ته ورشي او په سیمر یې سترگې ولگېږي - د سیمر مور خپل زوی ته ورغږ کړو - سیمره او سیمره زویه، هاغه خودنه ژرنده کې وو کله یې د مور او اzone اوریدل - مور یې کله چې خپل بډا ته ډوډۍ کېښوده بیا د ژرندي وره ته نزدې راغله وې ویل سیمره زویه ډوډۍ تیاره ده - زه به ژرندي ته ودرېږم - ته ورځه پلار سره دې یو ځای وخوړه - سیمر له ژرندي راووت خپلې جامې یې وڅنډلې په لښتې کې یې مخ او لاس وینځل په خادري یې مخ وچ کړو - د پلار سره په ډوډۍ کېښناست - په شکور کې سوکړک په یوه کاسه کې سابه او په بله کې ورته شوملې ایښې وې - د شوملو په کاسه کې یوه څمڅۍ پرته وه - وار په وار به پلار او زوی گوټ په څمڅۍ کاوه د ډوډۍ په سرد سیمر په زړه کې وروگرزېدل - سیمره دغه دې حال دی - وړوکی وې را لوی شوی بس همدا سوکړک او سابه دې خوراک دی - دې ژرندي هم د هلکانو سره د لوبو نه ایستلی یې - دا خو پرېږده چې څوک به خور و لور هم درنه کړي ځکه چې ژرنده گړي ته څوک خور لور ورکوي؟ رښتیا چې د زړه سره خو زه بې شانه مینه لرم او هاغه؟ نه پوهېږم چې څنگه به شي؟ د ملک لور زړکه او زه - نه نه فکر نه کوم - هغه به دا ژوند له ما سره کله قبول کړي؟ مور یې د فکر او سوچ تار وشلواو وې ویل :-

سیمره زویه خان ځواب را لېږلی چې په باغ کې د گلونو پټۍ په بیل واړوې - د ژرندي کار ته به زه ودرېږم - ته باغ ته لاړ شه - سیمر د سوکړک

مړۍ په لاس کې وه چې په تونده لهجه یې وویل - موري د ملک دې ډېرو بیگارونو لېونی کړی یم - بېرته یې په زړه کې ور تېر شول (خوارشې کېدی شي چې هلته باغ ته زرکه هم راشي - لاسنه ده د هغې سره به او گورم) زریې مور ته وویل ښه ده مور جانې ورځمه -

سیمر له ډوډۍ نه وروسته خپل لاس په ویا له کې د ژرندي د گنایې په سر وینځل خپل خادر باندې یې له ځانه د اوږو دوړې وڅنډلې - د باغ په لور په کرار کرار روان شو - هغه د بڼ دروازه خلاصه کړه او ورننوت - باغ کې هر راز ونې ولاړې وې - میوه دارې ونې لکه مالتي، سنترې، الوکات، انار، انگور، منې، زردالو، الوبالو، الوچې، نارنجان، چکو تري او داسې نورې میوه دارې ونې ولاړې وې - د باغ سرته د حجرو مخې ته لویه جگه د چینار پخوانۍ ونه ولاړه وه چې لاندې ترې د ناستې لویه صوفه وه کتونه پکې پراته و - شا و خوا په نریو سمندري لښتو کې روڼې اوبه بهېدلې - په دغه ډېره کې به تل یو تن خدمتگار خدمت کاوه - له بڼ نه شا و خوا درې متره لوړ دیوال احاطه شوی و - له لیرې نه د دغه باغ د ناجوگانو ونې ښکارېدې - لاندې د باغ تر څنګه سیند بهیده - د باغ بل اړخ نه پورته د غره جگه موږه راښکته شوې وه - سیمر باغ ته ننوت او په بیل وهلو یې پیل وکړ - په پتي کې یې بیل واهه او خولې ترې بهیدلې - خپل خادر او پکول یې د گلونو پتي په باره ایښی و - د سرو بڼستان یې په چپه خوا خواره واره پراته و - سیمر ښکلې ځوانې درلوده - لوړه ونه، سپین سور رنګ، غټې سترګې پوه او ارام زلمی و - د اوولسو کالو ژنګی و مگر په خوي کې د پوره سړي نه کم نه و - د کلي په خلکو گران و -

بیل وهل یې بس کړل هاغه بیل په پتي کې ښخ کړ و - د مخ خولې یې وچې کړې - د ونې لاندې سیوري ته کښېناست - په سوچ او فکر کې غلی ناست و - (په زړه کې یې ویلی، عجب دنیا ده، د چا هسې ژوند دی د چا یوه لویشت محکه نشته څوک څنګه او څوک څنګه پېدا دي -

د خان د دېرې مزدور یو باسواده پوه سړی، ولې غریب او د بدن نه خوار
زلیله او ناوړه و. د سیمرو زرکې ټوله قیصه یې راته پخپله کوله.
ده ویلي د ملک لور زرکې خپل وړوکی ورور له لاسه نیولی و. باغ ته
رانتوته. ماته یې غږ کړو. پیرو اکا سیمر ته د خښلو اوبه یوسه چې
بیچاره تېری به وي. ما وی ښه دا دی اوبه وروړم ما د اوبو لویه سیمر ته
یوړه. کتل مې چې هغه په سوچ او فکر کې غرک ناست و. ورغږ مې کړو.
سیمره څنگه په چرت کې ناست یې؟

هغه وی ستړی مشی پیرو اکا. خبر یوسې. لکه چې ستړی شوی یې که
څنگه؟ نه نه ستړی نه یم. هسې دې گرمۍ په عذاب کړم داسیوری
راباندې ښه ولگېد خدای دې ژوندی لره چې دا اوبه دې راته راوړې.
ثواب دې راباندې وگاټه. اخ وای ثواب دې راباندې وگاټه. دا خوراته د
ملک لور زرکې وویل. دا څه وایې؟ دې خلکو کې گني دومره انصاف
شته دی؟ زه هم دې ته حېران یم. دوي خو غېر له ترخو او بدو خبرو نه
چاته سمه خوله نه خوزوی مگر....؟ هغه ده زرکه د خپل وړوکی ورور
سره را روانه ده. لکه چې همدلته راځي. رښتیا سیمره زرکې سره خوتا
دېرې لوبې کړي دي. زما درته خیال دی د وړو کوالي تاسې دواړه ملگري
یاست. نه پوهېږم اوس پېغله شوې ده. چې څنگه؟ یره پیرو اکا ستا هر
څه ته فکر دی. ولې ستا څه خیال دی چې در باندې نه پوهېږم. په خوله دې
برکت شه. هغه د وړوکتوب خبرې لارې. اوس هغه چیرته او موږ چیرته؟
د ظالم زوی ته چې دا ځواني لرې هندوې درته مسلمانېږي. گوره ماته
چې نه مې ځواني معلومه شوه او نه مې څه ولیدل. بس همدا د ملک د
حجرې او دېرې کارونو دې حال ته ورسولم. زه درنه ځمه هغه در باندې
چکر را وړي. پیرو لار روان شو. ځان یې دیرې ته ورسواو په کت کې یې
تکیه ووهله. سیمر د اوبو لویه بیا په سرواړوله اوبه یې وڅښلې او په
بیل وهلو یې پیل وکړ. له ځان سره بې نړۍ، نړۍ، دا لوبه زمزمه کوله.

محبت چې سرې لمبې لمبې نه وای

لېونی به تا پسې نه وای

زرکې چې ورور یې له لاسه نیولی و. په باغ کې چکر واهه. پیرو اکا ویل
سیمر به په ډډه یوه سترگه د زرکې خوا ته وروکتل او لوبه یې هم هغسې
په خوند ویله. زرکه د گلونو په پټو کې کوزه ورتاوه شوه او د سیمر خوا
ته ورنزدې شوه. له یوې ونې یې ځان پناه کړ او د سیمر لوبې ته یې غوږ
ونیو. د هغه د لوبې غږ د دې د زړه نه تېر و بېر و تلو. ورو ورو روانه
شوه. ترڅو د سیمر تر شا د گلاب بوټي تر شا ودریده. په یوه لوبه یې
سیمر وویشت. هاغه زرمخ راواړاوه. څه یې په سترگو ونه لیدل. او تر
او تر یې وکاته. په دې وخت کې زرکه په خدا شوه د گلاب له بوټي نه
راووتله او د سیمر خوا ته را روانه شوه وی ویل.

سیمره څومره خوږ غږ دې دی. سم دم خیال محمد یې. سیمر د تندي
خولې په گوته وڅنډلې وی ویل. زرکې زه خو درته معلوم یم له وړو کتوبه
مې پیژنې. ولې ته نن سبا ته د ځوانۍ په مستۍ کې یې او زه یو ژرنده
گړی سیمر. د ظالم بچی په ماته خو ژرنده گړی نه بلکې هماغه مرغه
بنکارې کوم چې سیمر یادېږي. زرکې ته رښتیا وایې؟

زرکې ورور له لاسه ونيو لاندې پټي ته کیو ته د کلا له دروازې او دېږي نه
پناه شوه د سیمر خوا ته ورغله. ورور یې د گلونو بوټو کې د گلونو سره
مصروف و. زرکې خپل وړبل ته څنډ ورکړ. وی ویل. درباندي پوه یمه
چې هغه د وړو کوالي مینه محبت دې اوس بل ډول شوی دی. زه گني
درباندي نه یم پوه؟ چې رښتیا راباندي وایې زما او ستا مینه اوس
رښتیا نې مینه ده. خو...

د زرکې اننگي سره اوښتي و. په موسکايې وویل. دا خو دې څنگه وویل
؟ دا خو مې ځکه وویل چې زما غریبي او ستا سره مینه؟ بس بس دا خبره
چې بیا ونه کړې. مینه په دولت نه خرڅېږي نو چې داسې ده پرېږده پرېږده

- دا وخت ددې خبرو نه دی؟ بیا به ګورو. دواړه سترګه په سترګه شول. زړکې لاندنۍ شونډه وچپچله په مخ یې دانه دانه خولې پرتې وې. دواړو ښه شبېه د مینې تنده ماته کړه. زړکې وویل ته احتیاط کوه چې څوک راباندې پوه نشي. هغه روانه شوه. سیمر وویل سمه ده خو مینه کله پته پاتې کېږي. زړکه روانه شوه خو دا لنډۍ یې نېغه زړه ته ودرېده.

مینه دې پته پاتې مه شه

ر ب دې رسوا که چې تاوان درباندي شمه

ورور یې له لاسه ونيو او باغ کې د کور په لور روانه شوه. په تلو تلو کې به یې سیمر ته کتل تر څو د کلا په دروازه ننوته.

سیمر په چالاکی سره څو بیلونه وو هل په زړه کې یې ورتېر شول (سیمره لکه چې کار دې کېږي خو حېران دې ته یم چې د ژرنده ګړي او د ملک به ګني وشي. بیره ګمان خونه کوم. هغه ودرید د بیل لاستی یې زنې ته ولگاوه له ځان سره یې وویل. همدغه یوه لاره یې شته چې زړکه راسره کلکه ودرېږي. په هغه صورت کې هر څه کېدای شي. هو هر څه کېدی شي. نن دا کار بس دی. چې لاړ شم مور بیچاره مې یواځې ده) بیل یې په مخکې نال کړو او د کور په لوري له باغه ووت. په چابکو ګامونو یې ځان ژرندې ته ورساوه. له ورايه یې مور ته ورنارې کړې. ادې وادې، موریې دننه په ژرنده کې وه. راساً ژرندې ته ورننوت. مور جانې لکه چې سترې شوې به یې. نه نه زویه دومره کار مې نه دی کړی چې سترې مې کړي. یوازې دغه یوه بوجی. غنم پاتې دي. اوس خلاصېږي. ته که چیرې کار لرې کولی شي. چې لاړ شي. ښه مور جانې یو ځل به بابا او ګورم چې څنګه دی. هغه بلې کوتې ته ورغی پلار ته یې سلام و اچاوه وعلیکم سلام بچی سترې مشی. بابا په جگ اواز وویل. پلاره څنګه یې؟ څه شي ته خو ضرورت نه لرې. نه بچی هیڅ ته ضرورت نه لرم د خدای فضل دی ښه یم. لږ وروسته جومات ته مانځه ته ځم. ماسپښین نژدې دی بابا زه هم

ګلاب او فرنښته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باګرامه، دا ژوند دا خبري

د کلي وستل ته ښکاره کېږم. ښه بچی څه لار شه. سيمر له ژرندې نه د کلي وستل ته روانېږي.

سيمر يو هونبیار او زيرک چالاکه زلمی و. په کلی کې بل دغسې ښکلی ځلمی نه و. ډېر دوستان او همزولي يې درلودل په ټولو گران و. هغه په چابکو گامونو تر کلي ورسېد لا وستل ته نه ورسېدلی چې دوه درې د ټوپک ډزې يې واوريدې. هک پک شو شا و خوا يې وکتل. لایې گامونه چټک کړل. په څو قدمونو کې وستل ته ورسېد. په وستل کې د کلي خلک پنډ شوي وو.

دویم پرک (دویم خپرکې)

نائي (گلابی) د وستل په منځ کې ناست و سرونه یې جوړول. له کلي نه یو تن ساه نیولی هلک گړندی و ستل ته راغی. په شیرو اکا بې زیری وکړ و یلی کاکا زیری مې در باندې زوې دې وشو. دا ډزی یې ستا په زوی وکړې.

د کلي ناستو کسانو شیرو ته مبارکي ورکړه. له ډېرې خوشحالي نه د شیرو خوله نه راغونډیده سمدستي له ځایه پاڅید او کور ته روان شو. ځینو ورپورې ټوکې ټکالې هم وکړې خو هغه په ځان نه پوهېده په چابکو گامونو کور ته لاړ. د سترگو په رپ کې د خلکو له نظره پناه شو. سیمرد و ستل څنگ ته خپل دوه تنه انډیوالان ولیدل د هغوي سره یو ځای شو دواړو ورسره د لاس سترې مشي وکړه. یوه وویل سیمره خبر شوې د شیرو اکا زوی وشو. ډزې دې واوریدې. هو وامي وریدې. یوه هلک په شیرو اکا زیری هم وکړو. او هغه په چالاکی سره کور ته لاړ. انډیواله دا ډېره موده کېږي چې هیڅ څه نه و اوریدلی. د شیرو په زوی کې درې ډزې وشوې. یو وویل سیمره دلته خو ډزې یوازې په واده او یا زوی کې کېږي نو بل وویل هر چا کره خو ټوپک هم نشته. یو نیم کور کې که کوم چرایز یا شلخی ملخی وي، وي به. دریم هلک وویل دا خبرې پرېږدئ. مازدیگر دی څی چې د گودر په لور چکر ووهو. سیمر وویل لکه چې نوی مین شوی یې؟ په دې کې د مینتوب څه دی. د کلي ځوانان خو هر مازدیگر د گودر خوا ته روان وي او ته ولې دا خبره کوې. د ظالم زویه ستا غونډې ځواني مې که درلودې یوه امرانه والله که بچ پاتې وای. مونږ ته گوره هسې میلو غونډې چې نه مې رنګ شته او نه مې ځواني. والله که جینکۍ راته اوم گوري. هلکه پرویزه داسې ده که نه؟ مایوسه کېږه مه

زموږ دې څه چيناري ونه وليده - يوازې سيمر دى چې جينكى - ورپسې
كېرې روانې وي - اولې بيا وويل خداى دې په ده خپله ځواني پيرزو كړي -
راځئ چې چكرو و هو - سيمر او انډيوالان يې په چكر چكر گودر ته روان
شول -

په كلي كې گڼه گڼه د خلكو زياته وه - د شيرو اكا په كور كې خوشالي وه
- بنځې او نرور كره بښكته پورته كېدل - هغه په حجره كې د څو تنو نژدې
خپلوانو سره ناست و - يو تن چاينك په لاس خلكو ته په پيالو كې چاې
وراچاوه - د چم گاڼو بنځې او ماشومان ور كره تله راتلل -

په حجره كې يو تن شيرو ته واي - زوى ته دې نوم خوښ كړى دى ؟ شيرو
چې د تندي گونځې يې هوا رې بښكاريدې له خوښۍ نه يې زرزو بل ته
كتل وى ويل - زما خو طالب جان خوښ دى - زړه مې دى چې طالب جان
پرې كېږم - ناستو كسانو وويل چې ستا خوښ وي همدغه نوم ښه نوم
دى -

يوه وويل بس طالب جان يې نوم شو - ټولو لاس پورته كړل په گډه دعا
وشوه - شيريني وويشل شوه - يوه تن وويل - ملا ورته په غوږ كې اذان
كړى دى ؟ شيرو وويل هو پرون ملا امام ورته په غوږ كې اذان كړى دى -
يوه د پاڅه عمر سړي وويل - د مانځه وخت دى ځئ چې جومات ته لاړ شو -
خداى دې شيرو ته طالب جان پاتې كړي - ټولو په يو او از وويل - الله دې
صالحه رالوى كړي - له كوره اوځي - او جومات ته روانېږي - د كلي په
تنگو كوڅو كې خلك ځي راځي كلي پوره لوى كلي دى - ډېر خلك پكې
اوسېږي - كلي د سيند پغاړه پروت دى - د غره پښه ان كلي ته راغزېدلې
ده - د دغې غره بل اړخ ته هم په نژدې فاصله كې دوه كلي پراته دي - په هغو
كليو كې هم پوره گڼ مخلوق ژوند كوي - په هر كلي كې خامخا لس دولس
دوكانونه موجود دي - د ضرورت وړ شيان پكې پلورل كېږي - په
دوكانونو كې د خلكو گڼه گڼه زياته وي څوك له كلي نه كڅ ته راوځي

گلاب او فربنسته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

ځینې په پتیو کې کارونه کي. -شنه فصلونه، سیندونه او غرونه د کلیو
بنکلا لا پسې زیاته کړې ده.

لومړی څپرکې :- سیمر په ژرنده کې دننه په کار اخته دی په وړو یې مخ
او جامې سپینې بنکاري. لگیا دی په بوجی کې وړه اچوي. بیاد بوجی
خوله ترې. بوجی یې له ژرندي نه بهر راویسته. په نورو بوجیو پورې یې
تکیه کړه. پخپله دوباره ژرندي ته ننوت. زرکه د خپل باغ دیواله پورې
نژدې د ژرندي خوا ته په چابکو گامونو را روانه ده. خپلې سترگې یې
ژرندي ته نیولې دي. تونده روانه ده. هغه هره ورځ ژرندي ته راتله. د
هغوي خپله ژرنده وه او هم هغوي دواړوله وړو کوالي به په دغه ژرنده کې
سره لوبې کړې وې. زرکه د نوې ځوانۍ په مستۍ کې راغلې وه. او د
سیمر سره یې مینه درلوده. څومره چې بنکلي وه. هغسې بنکلي جامې
اغوستلې. په دغه شېبه کې هم هغې بنکلي جامې اغوستې وې. ژرندي
ته رانژدې شوه.

سیمر بله بوجی. په ژرنده واپوله چې زرکه د ژرندي په وره کې ولاړه وه.
په ژرنده دانې وړه کېدې. سیمر ورته کتل یو لاس یې پاس نیولی و او په
بل لاس کې یې جارو وه. په سوچ کې ولاړ و په زړه کې یې ورتېر شول
زرکه راسره مینه لري. خو خبره دا ده چې پخپله وعده راسره ټینګه
ودرېږي. نه پوهېږم د خان لور ده او ته یو پمن ژرنده گړی. چیرته هغه او
چیرته ته؟ دا څنګ کېدی شي. او که پلار یې راباندې خبر شي والله چې
ژوندی مې بنځنکړي. لږ چوپ ودرید (زرکې پرې غږ کړو سیمره ده د
ژرندي له گره زانه، څه نه اوريدل. یوازې وړو ته یې کتل. بیا یې پرې غږ
کړ. سیمره دا ځل یې دهغې غږ واورید مخ یې را وړاوه. هاغې هم ده ته
مخ وړاوه اخ یې له خولې ووت. وی ویل که د ایمان سوال مې کړی
وی خدای قېلا وه. څنګه د ایمان سوال دې کړی وی؟

دا ته مې په زړه کې اوس نېکته پورته کېدې. وې خندل وی ویل په زړه کې مې له ځانه سره همدا ویل چې زرکه در سره ټکي ونه کړي. دا زما غريبې او د هغې --- بس همدا مې په فکر کې گرزیدل چې ته راغلي. سيمره زما او ستا د ماشومتوب لوبې په مينه واوښتې. دا خبرې دې له سره اوباسه مينه ځاني او غريبې نه غواړي. ته خوراځه راننوزه دننه ژرندې ته راشه. نه څوک به راشي. ژرندې ته خو سل کسان د ورځې راځي. داسې وکړه چې د باغ کار ته راشه چې هلته سره اوگورو. ښه ده زه درځمه. زرکه له ژرندې روانيده چې سيمر ورغې کړ. گوره زرکې په منډه دروازې ته راغی زرکې مخ ورواړاوه. دواړه سترگه په سترگه شول. زرکه موسکۍ شوه. څه دې ويل؟ سيمر ځای پر ځای ودرید يوازې د هغې سترگو ته يې کتل وی ویل څه به ووايم. زرکې هم ترې سترگې نه ايستې په کتو کتو کې ترې را روانه شوه. د باغ ديوال پورې د خپلې کلا په لور ورو ورو روانه وه او سيمر ته يې شېبه په شېبه مخ وراړاوه. سيمر ام ورته د ژرندې په دروازه کې ولاړو. تر څو چې زرکه د کلا په گوټ ترې راپناه شوه. دننه په کلا کې ملک په کټ کې بالنبت ته تکیه وهلې وه. ميرمن يې مخامخ ورته په څوکۍ ناسته وه. وړو کې زوی يې وړاندې د کوم دهقان له زوی سره په لوبو اخته و. د ملک مشر زوی په ښار کې لوړې زده کړې کولې. کله به کلي ته په رخصتۍ راغی. ملک ورو ورو ميرمنې سره خبرې کولې. دا خبره يې ورته راواخستله چې د کوز کلي خان يې د لور پوښتنه د خپل زوی لپاره کړې ده. ولې ما ورته لا څه نه دی ويلې. زوی يې په ښار کې لوړې زده کړې نه دي کړي. خالي دلته يې دولسم پاس کړی دی. زرکه دا خبره د پلار د کلا په دروازه کې اوري. پښه نيولې کېږي. ملک ښځې ته واي. ښځې تا خو به ليدلې وي که نه؟ نه ما څه ليدلې. پلار يې پېژنم چې کله کله تاسره راځي. سړيه زه فکر کوم چې ښه شتمن سړی دی. هو ډېرې محکې او مالداري لري بل داسې څوک شته ام نه. د

زوی نوم یې دلبر دی - ښه جگ زلمی دی - کله نا کله په اس سپور دې کلي ته هم راځي - زما خوښ شوی دی - نه پوهېږم چې ته پکې څه وایې؟ نه پوهېږم سړیه چې د زرکې به رضا وي که نه؟

زرکه څه کوي - دهغې رضا وي که نه - دا کار به کېږي - د کلا په دروازه کې ټولې خبرې زرکې واوریدې - په گړندي گامونو هغه ورغله د مور او پلار نه په ډډه تیره شوه - خپلې کوتې ته وختله - مور یې خان ته وویل لکه چې زموږ خبرې زرکې اوریدلي دي - ځکه په څنگ تیره شوه - حالت یې خراب راته معلومیده - خو بیا هم زه به یې وپوښتم چې څه وایې - اوس خوداسې وخت دی چې د اولاد نه باید په دې هکله پوښتنه وشي - هغه پخوانی وخت نه دی - ملک وویل - ته ورسره وغږېږه زه خودا کار نه کوم - زما په کار کې به هغوي څه وکړای شي - ته دا خبرې ماته پرېږده - تا خولا چاته تر اوسه سر نه دی خوځولی - زموږ لور زرکه لا وره ده د ورکړې نه ده - کله چې ښه پېغله شوه او د ورکړې وخت یې راوړسېد بیا به گورو - زرکه د کلا دویم پوړ خپلې کوتې نه د سیمر لاره څارله چې هیڅ وخت پرې نه تیریده - کله به سرا چې ته خته او کله به راکوژیده - رښتیا م چې د ځوانۍ په دغه وخت کې چې په چا د مینې او محبت څپې هم راشي سم لېونتوب ته ورغاړې وزي -

ایشنده غرمه وه چې سیمر باغ ته د تلو تکل وکړو - له ژرندې ووت او د باغ په لور رهی شو - د ژرندې په وتي یې مخ او لاس پریمنځل ، جامې یې له وړو نه وڅنډلې بیا د ښي خوا ته روان شو کله چې د باغ دروازې ته ورسېد - د کلا دروازې ته یې وروکتل - او په باغ ورننوت - وړاندې پیرو اکا د معمول سره سم په دېره کې په کار مصروف و - سیمر ترې په لیرې مصافحه کې په یوه نړۍ لار د ښي منځ ته د خپل کار ځای ته ځان رساوه - پیرو دی ولید - چې کار ته ځي - خودې هم هغسې د دېرې شا و خوا بوتې په واښو نه پاکول او په کار بوخت و -

سیمرهم د خپل کار خای ته ورسېد. خادريې په باره کېښود او د بیل په وهلو یې پیل وکړو. - ښه شېبه یې بیل وواهه. بیا یې بیل ښخ ودراره. او د نارنج ونې سیوري ته کېښناست. گرمي زیاته وه. د کار وخت نه و خو هغه ته زړکې ویلي وو چې باغ ته راشه. نو ځکه خو سیمرهم په گرمۍ نه پوهېده. په خړپ یې بیل وواهه او له تندي به یې خولې دارې وهلې. تېرې شو او دېرې ته ورغی ترڅو پیرو اکا ورته یخې اوبه له منگي ورکړې. کله چې دېرې ته ورسېد په پیرو یې سلام وواچاوه. هاغه وعلیکم ورته ووايه. بیا یې سیمر ته وویل. - وراره لکه چې تندي راخستې یې. - سمدستي یې له منگي نه په جام کې سیمر ته اوبه ورکړې. هاغه په یوه ساه جام تش کړو. ویل کور دې ودان پیرو اکا. - څه وکړو غریبي دې ورکه شي. که نه یې کوو چاره نه لرو. - موږ یواځې د همدې خلکو بڼارونو ته پېدا یو. په دې ایشنده گرمۍ کې خلک سیورو ته ارام کوي. موږ لگیا یو د خان دېره او باغ سنبالوو. یا په لعنتي ژرندې کې بوخت یو او یا خو بیلونه وهو. -

پیرو له ځایه روان شه او سیمر ته یې وویل راځه یو ساعت دواړه دې یخ سیوري ته کېښنو دربار کوو. - سیمر وخنډل پیرو اکا ما او تا د دربار خلک نه یو. - زموږ تندي سپېره دي. هاغه لږ څه په جگ او ازو ویل. ولې ناامیده کېږي. دنیا په امېد خورل کېږي. دا څنگه امېد دی. زه وړوکی را زلمی شوم چې تا وینم بس د ملک دا دېره ده او ته یې. - او زه خو ژرندې او خوږم. ټول ځان او جامې مې تل په وړو سپینې وي. خدای مې دې نه گنهنګاروي پیرو اکا الله خو دې یو غیبی تغیرات په هر څه کې راولي. دې ژوند خو دا خلک ډېر په تنگ کړي دي. -

پیرو وویل. - هر څه تغیرات چې راشي د غریب پکې خبر نشته. دوي لا په دې خبرو کې وو چې وړاندې د باغ په دروازه کې زړکه د خپل واړه ورور سره راننوته. هغې ولیدل چې دوي دواړه په دېره کې ناست دي. د باغ په

بله لاره د ونو په منځ کې روانه شوه. سیمرو ویل. پیرو اکا زه به لاړ شم. چې زړه پلار ته بیا ونه وایي چې دوي کار نه کوي. پیرو او بنکی کوډ کې وې خندل. نه یوه ځوانه ستا په حصه کې به هغه غږام ونه کړي. خوارشې هغه خو ستا د ماشومتوب ملگرې ده. ستا خو مزی دي. مگر زه به څه وکړم. سیمر له کټ نه پورته شو او پیرو ته یې وویل کا کا جان ه زه درنه لاړم. چې یوه شیبه کار وکړم. بیا غارمه لا پسې تودېږي. ښه ده څه ورځه په مخ دي ښه شه. سیمر په کرار کرار سره د خپل کار ځای ته روان شو. وی لیدل چې زړه وړاندې د ورور سره په گلونو کې غغلي راغلي. ده د بیل په وهلو بینا وکړه. په چټکۍ. چټکۍ. یې څو بیلونه ووهل. بیا ودرید او د زرکې خوا ته یې وروکاته. زرکې هم ورور له لاسه ونيو او د ده خوا ته راره ی شوه. هغه پخپل بیل وهلو لگیا و. غرمه په تودیدو وه د سیمر کمیښ پوره په خولو لوند ښکاریده. غارمويې مخ سور اړولی و. ښه په خړپ یې بیل واهه. تر شایې زړه د وړوکی ورور سره ودریده. په شونډو یې خندا خوره وه. یوه شېبه د هاغه تماشې او لیدو ته ولاړه وه. موسکا یې په سرو شونډو خوره وه. په ناز یې ورغږ کړ. سیمره. ده مخ وړاوه له بیل وهلو نه ځای په ځای ودرید. هو زرکې ته؟

هو زه داسې په خړپ بیل وهی لکه اجاره چې دې نیولې وي. پرېږده راځه دې سیور ته. هغه بیل په پټی کې ښخ کړ. د هغې خوته ورغی. خپل څادر یې د بارې نه راپورته کړ خپل مخ یې له خولو نه په څادروچ کړ. بیا یې څادر له کوناتي نه لاندې کړ ونې ته یې تکیه ووهله اوږده ساه یې کش کړه. وی ویل زرکې د ډاډ یوه مو کېږي بل ډول شوی یم. هغې خپلې تورې اوږدې سترگې ورواړولې وی ویل څه درباندي شوی دی؟ زرکې باور وکړ چې په ناسته ولاړه نه پوهېږم. خوب مې نشته ژوند خوند نه راکوي. هره شېبه مې نیغه په زړه کې ولاړه یې. او یو ته یې چې؟ هغه موسکۍ شوه او دا لنډۍ یې په شونډو کې زمزمه کوله.

که به مې یو ساعت هېرېږي

زه چې قدم په قدم ږدم تا یادومه

سیمره د خپل زړه نه دې پوښتنه وکړه. زما حال به در معلوم شي. ستا په مرض زه هم اخته یم. کونښن به کوو چې زموږ مینه رسوا نشي. زرکې پوهېږم چې د مینې او محبت په تنگ راسره ولاړه یې خو هیله لرم چې تر اخره ولاړه اوسې. هغې سیمر ته لږ څه په تند لهجه وویل.

سیمره دا د پښتو او پښتنو وطن دی. که رسوا شونو د دواړو مرگ حتمي دی. دلته په ښکاره مینه کول گناه ده. هسې نه چې بې وخته ځان د خلکو د خدا کړو. هر څه به پرده کی کېږي

زرکې چې رښتیا راباندې وایې مینه کله پته پاتې کېږي. خود خدای نه به خبر غواړو. موږ به د خپلې مینې په لاره سم ځوو. ته غم مه کوه. ولې اخر مینه کې قرباني شته دی. د زرکې وړوکی وروړاندې د اوبو په لښتني کې ځان لوند کړی و. ټولې جامې یې لمدې خستې شوې وې. له لښتني نه را ووت او خور ته یې ځان راوړساره. زرکې وویل اخ سپین گله تا خو ټول ځان لوند کړی دی. هله راځه چې کور ته ځو. سیمر ته یې وویل اوس زما او ستا هم دومره. بیا به وویڼو. دا هلک بیا یم چې جامې وربدلي کړم. د خدای په امان. هغه له خپل وروړ سره له باغه کور ته ځی. سیمر په باغ کې پاتې کېږي. سیمر بیا له ځان سره د شونډو په سروایي. د لږ ځایې پاتې دی چې دا خلاص کړم بیا به ځم.

بیل راخلي او په چالاکی سره ښه شېبه بیل وهي او وروسته بیا بیل په مخکې کې ښخوي او خپل څادر په اوږه اچوي او په چټکۍ سره له باغه اوځي. کله چې هغه د باغ له دروازې بیرون ته راوځي. زرکه ورته په دروازه کې ولاړه وي ورته وایې. سیمره سبا ته د زیارت میلې ته د کلي انجونې او هلکان ځي زه هم ځمه او ته به هم راځې. هغه ته خود ژرندې کار ورپغاړه دی. لږ ساکته کېږي. بیا وايي زه هم درشم؟ ولې به نه راځې؟

تا بیخي له ځانه چهل کار جوړ کړی دی. کله په باغ کې لگیا یې او کله له ژرندې نه راوځې نه؟ د سیمر په شونډو د بې وسۍ خندا گرځي. ورو غوندې وایی. زرکې ته دخپلې ځانۍ خبرې کوي. او زه د خپل ناچاری دا خبرې پرېږده سیمره هېڅ شی په یو حال نه پاتې کېږي. دا خبرې ماته مه کوه. سمه ده نه یې کوم سبا به زه له تانه مخکې د هلکانو سره د زیارت میلې ته تلای یم. د ظالم بچیو خو دغسې خبرې کوه کنه. سیمر د هغې سترگو ته کتل او د مینې محبت پلوشې یې په بدن خوریدلې وی ویل. زرکې د لارې سردی خو یوه خبره درته کوم. د څه خبره بیا دې په زړه کې څه تېر شول؟ خبره خو مې دا کوله چې دا ستا سترگو ته محض او گورم. خوله کې مې لارې وچې شي. په دې خبره یې د باغ او کلا شا و خوا یې د خپلو سترگو نه تیره کړه بیا یې هغې ته په سترگو کې خپلې سترگې ښخې کړې. غرک شې دا ځای ددې خبرې نه دی. روانه شوه او د ټیکرې پلو یې په سینه خور کړ د خپلې کلا دروازې ته ورنزدې شوه. سیمر پخپله لاره ورو ورو په فکر کې ډوب روان و. زرکه چې د کلا په دروازه ننوتله په سیمر پسې یې شاته وریام کړو. په کلا ورننوته او سوړ اسویلی یې ویوست.

په سبا ته له کلي نه ښځې او نر لوی واړه د زیارت میلې ته روان وو. د کلي د هرې کوڅې نه ښځې او ماشومان میلې پلو په تلو کې وو. د کوڅو خاورې د خلکو په خپو کې بادیدلې او دوړې یې هوا ته پورته کېدې. له معمول سره سم چې به څنگه په چارشنبې له کلي نه ووتلې او پام به یې وکړو. په بیلو بیلو لارو به د جینکو او هلکانو ډلې روانې وې. که د چا په ډېر ضروري کارونه هم وو. د زیارت په ورځ شاته غورزیدل. په دې ورځ هم هوا توده وه. د هر چا په مخ خولې روانې وې. ټولو ښځو نرو نوې او پاکې جامې اغوستې وې. انجونو رنگینې او ښکلې لوپټې په سر کړې وې. له لیرې ټوله سیمه ښکلې ښکارېده. په دغه توده هوا کې به د سیند

اوبه دومره یخې وې چې هډو چا لاس پکې نشو نښکته کولی. خای پر خای هر چا د سیند یخې اوبه څښلې او هم به یې لپه نیمه مخ ته اچوله. سیمر د خپلو ملگرو سره له کلي نه ووت او په پټو کې یې د زیارت لاره ونيوه. خپل همزولي ورسره په ډله روان وو. خپلو کې یې سره ټوکې ټکالې کولې. سیمر به چې څو قدمه لاړ. واپس به یې د زرکې د راتلو لاره څارله. د هغوي کلا او د باغ ونې او شا و خوا به یې له سترگو تیرې کړې بیا به همزولو سره روان شو. څو وارې شاته وکتل خو زرکه یې په نظر نه راتله. یوه انډیوال یې ترې وېوښتلې. سیمر څنگه شاته شاته گوري؟ هسې ددې کلي خلکو ته حیران یم چې له کلي نه راوځي او زیارت ته ځي. کلي له خلکو تش شو. هو کنه. د زیارت ورځ نه ده څه؟ یوه بل وویل. که په کلي غله راواړوي نو څوک به یې مخه ونیسي. سیمر وویل دلته خو هډو غلا نه کیږي. دا وطن د غلو ملو نه پاک دی. له دې خبرې سره یې بیا شاته پام کړ. گني زرکه راشي. د زرکې لا پته نه وه. ده نورو انډیوالانو ته وویل: ددغې ونې سیوري ته به کښینو وخت لا پر دی. هغوي ټول سیوري ته ورسټنېږي. په ویالې کې مخ او لاسونه پریمنځي او بیا د ونې لاندې کښېښي. د زرکې خپلې همزولې راغلې. او د کلا و مخې ته د هغې انتظار کوي. دننه په خپل کور کې زرکه نوې جامې اغوندي او ځان ښه سینگاروي. له موره اجازت اخلي او له کلا نه راوځي. د کلي انجونه د زرکې ښکلا ته حېرانېږي په دروازه کې ورته یوه جینۍ وائي. له نظره نشي. د بدو سترگو دې رب وساته. بله جینۍ ورته وائي د ملک کاکا لورې نن به د زیارت لوی واړه درته گوري. په والله چې ښاپیری درباندي مټینېږي. د ظالم لورې د پردې زامن په چرو ورکوي. زرکه محض خاندې وای نامردې ماته خوتا سې ټولې د گلاب گلونه ښکاري. هسې ټوکې راپورې مه کوئ. هم هغې جینۍ بیا وویل. د ټوکو خبره نه ده. ته خو ودرېږه او جینکو ته مخ راواړوه. او گورئ ورته. زرکه ټولو ته مخامخ

ودريده - سمدستي يوې وويل كوم بختور به دې اخلي په دې خبره ټولو
جونو وخنډل او بيا په کوڅه کې زيارت ته روانې شوې - له کلي نه ووتلې
د کڅ په لاره ورو ورو روانې دي - خپلو کې سره په ټوکو ټکالو او
خداگانو اخته وې؟ زړکې لا څنگ چې له کلي نه راووتله - وړاندې يې د
لارې سرته کتل گوندې خپل مين يې د سترگو شوي وای - هغې به کله
شاته او کله د کلي نه راوتلو لارو ته شېبه په شېبه کتل - خو سيمر يې نه
تر سترگو کېده - په لارو کې دنبځو او نرو لوی وړو ډلې زيارت ته
وچليدلې - زيارت له کلي نه څلور کيلو ميټره ليرې د غره په لمن کې په
يوه جگه تپه پروت و - د ميا ولي بابا په نوم يادیده خدا زده چې نوره
شجره به يې څه وه خو خلکو ورته پخه عقیده درلوده - دوه درې منجاوران
پکې اوسيدل - له پخوا نه دغه زيارت په ټوله سيمه کې شهرت درلود - په
زيارت لويه گونډه (گونډه) راتاؤ شوې ده - په قبر پخې د لرگيو کتارې
جوړې شوې وې - تر څنگ يې يوه کوټه وه چې منجاوران پکې اوسيدل -
سيمر ودرید او سمدستي په لار کې په زرکه سترگې ولگېدې - خپلو
ملگرو ته يې وويل هلکانو دمه بس دی راځئ چې ځو - ټول د ونې له
سيوري نه زيارت پلو و خوځيدل - هغوي چې په لاره د انجونو ټولگي
وليد چې زيارت ته ځي يو بل ته يې سره وويل د بناپېرو ټولگي هم راغی -
يوه وويل هله زرځئ چې رانه مخکې نشي - چې دا د چا لونه دي - سيمر
وويل هلکه څه يې کوئ د کلي جينکۍ دي - زيارت ته ځي څه يې کوئ - بل
تن وويل دا گوره چې له ځان نه يې بزرگ جوړ کړي - وای څه يې کوې؟ ولې
سترگې نه لرو - ځواني لرو - او اې دې زيارت ميلې ته خود همدې لپاره
ځوو چې ساعت مو تېر شي - سيل صفا وکړو - سترگو ته اوبه ورکړو - څه
واورو څه ووينو - يو خو ته يې چې ټوله ورځ به دا غريبې غريبې او خوارې
خبرې کوې - سيمر بڼه بڼه ام ستا خبره سمه ده - خو پردو جينکو پسې زړه
مه تړئ - يوه د لنډې ونې هلک چې غټه ککړۍ او د کمزوري بدن خاوند

و و مگر ډېر چالاک او ټوکی و. وی ویل، هو سیمه ته څه پروا لرې. په موږ ټولو کې دې ځواني بنکې ده. جینکۍ. دې خوبوي. وایه زما د چیتاکی. چیرته مې چې جینکۍ. وویني مسخري راپورې کوي. سیمه رامنډه کړ او د هم هغې چیتاکی. نه یې غېږ واخیسته په غېږ کې یې پورته کړو او په خدا یې وویل ته خو پما گران یې زما یار یې په جینکو څه وې هغه پاس پنبې خو ځولې وی ویل. ولې زه زړه نه لرم. په دې خبره ټولو وخنډل. د دوي په خدا وړاندې زرکې او د هغې سره ټولو همزولو یې مخ را وړاوه. زرکې او سیمه دواړو سره ولیدل د سیمه په زړه کې داسې تېر شو. (زرکې څومره بنکې جامې اغوستې دي. پوهېږم چې د زیارت ټول خلک به ورته گوري په موږ دواړو دا هلکان پوه نشي راځه توکل په خدای په دې جُرت کې سیمه د نورو هلکانو نه لږ وروسته شو. یوه پرې غږ وکړ. سیمه راچټک شه څنگه غلی غلی کېږې؟ ده په گړنديو گامونو تر هغو ځان ورساوه. وی ویل. انډایواله نن دا ورځ راته ډېره بنکې بنکاري. تاسو گورئ کنه هر څه بنائسته دي. دا کڅ دا غرونه، دا سیند، دا خلک هر څه راته خدا یېو بنائسته بنکاري. ټولو هغه ته مخ وړاوه. یوه وویل سیمه بچو د شاعرانو او مینیانو خبرې کوي. هلکه کې تېرې ځله. زه خو ژرنده گړی سړی یم ماته گوره او دا خبرې. چیتاکی. هلک چې په دوي کې لږ څه هوښیار هم و. وی ویل سیمه انسانیت، عواطف، مینه، سړیتوب دا ټول ژرنده مړنده نه غواړي. رب تاته دوامره بنکې ځواني درکړې ده چې راتلونکی ژوند به دې پې ښه وي. هیڅکله داسې مه وایه.

د قد او ونې نه لنډ پند (چیتاکی) هلک خبرې په ټولو هلکانو ښې ولگیدلې او ورسره تائید یې کړې. هغوي په گړندي گامونو د خرپ مزل کاوه. زرکه د خپلو همزولو سره وړاندې سیند غاړې ته ښکته شوې

گلاب او فرنبته، و یرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

جینکو اوبه و خنبلي او هرې یوې لپې لپې اوبه مخ ته واچولې. بیا یې د زیارت لاره و نیوله.

سیمر دوي له هغوي نه مخکې شول. زیارت ته ورنزدې شول. وړاندې د زیارت تر څنګه خلک را جمع شوي وو. په یوه اړخ کې لوګی پورته کېده. د زیارت شاو خوا له خلکو ډکه وه. د زیارت په تپه د ناجو ونې ولاړې وې. منځ تر منځه د ونو سیوریو ته خلک پنډ شوي وو.

د سیمر دوي ډله د زیارت تپې ته ورسېدله. زرکه دوي هم هغوي ته رانزدې شول. د زیارت په شاو خوا کې نورې د انجونو او هلکانو ډلې تر سترگو کېدې. ګڼ خلک په زیارت کې نښکته پورته کېدل. ځینو خلکو خوارکي شيان پلورل او چا نور د ضرورت وړ شيان د خرڅولو لپاره د زیارت په تپه کې ځای پر ځای ایښي و. ځینو کبابونه پخول او د زیارت بل اړخ ته د ټنګ ټکور غږ پورته کېده. په یوه هوار میدان کې مداري خپل مداري توب جاري کړي و. ډېر خلک ترې راتاؤ وو. د زیارت شاو خوا د خلکو شور او هر ډول اوازونه له لیرې د هر چا غوږ ته رسېدل. د زرکې دوي ډله د زیارت تپې ته ورسېده. مخامخ زیارت ته په یوه نرۍ لاره زرکه له خپلو ملګرو سره روانه وه. هغه د انجونو په منځ کې تله، تپې ته لاره نېغه ورغلې وه. هغوي سترې شوې. زرکې وویل جینکو سترې شوم راځئ چې لږ دمه وکړو. ټولو په ګډه وویل هو دمه کوو. لاره ګرانه ده. یوې وویل زما خوزړه ځي او راځي. ساه او تیګاه شومه. د یوې ونې لاندې کښېناستې د ټولو ساه له ستر تیا نه بنده بنده کېده. له بلې خوا نه گرمۍ ام خوله لګوله. د هر چا په مخ خولې روانې وې. د زرکې مخ لکه د کابل سره مڼه داسې اوختی و. د سیمر ډله هم تپې ته راوړسېده. هاغه له لاندې نه د زرکې په لور کتل او د تپې سرته په نېغه ورختل. په چالاکی سره یې مخ پورته مزل کاوه. په یوه شیبه کې د تپې سرته وختل د ونو سیوري ته یې دمه وکړه. چیتاکی وویل. انډیواله په منډو منډو مې

له سترتیا نه سینه ځي او راځي. ظالمانو تاسو خو په صورت روغ یاست. وایه زما د خوار چې په دې ځان درېسې ځان درسوم. یوه ورته وویل بلانه یې وهلی. دغونښو سوټکوری یې چټک مزل کوه. نورو ورپورې وخنډل. سیمرو ویل والکه د زما یار مه په غذا بوی. هغه بل یې وویل چې یار دې دی خو په خپلو ولو یې کښېنوه چینار قدر لوړ یې. هلکانو بیا وخنډل. له دوي سره نږدې په تپه کې په یوه بله لاره زرکه دوي د خلکو له گڼې گونې سره یو ځای زیارت ته ورنږدې کېدې. د سیمرو له ملگرو نه یوه وویل گوری چې هغه دې د کلي انجونې هم راوړسېدې. ټولو هغوي ته پام کړو. زرکې د سترگو لاندې سیمرو ساتلو. ټول د زیارت انگې ته ورغلل. خود خلکو ټېل ما ټېل دومره زیات وه چې د زیارت دروازې ته خو هډو څوک ورنږدې کېدی نشول. دننه په زیارت کې به ښځو نږدې زیارت دیوالونه، بېرغونه او درشلې ښکلولې. د بېرغونو ټوټې یې پخپلو سترگو پورې مښلې او دوعا به یې کوله. زړو ښځو به لاسونه او خولې پورته نیولې وې. خدا زده چې څه به یې ویلې. څه دوعا وي خو به یې ویلې. بیا به په چټکو گامونو له قبر نه تاویدلې. د زیارت په قبر سرې بڅملي ټوټې غوړېدلې وې. دننه زیارت گونډه نقش و نگار او پردو ښکلی وه. ښکلې رسامې خطاطي پکې شوې وه د معمارۍ هم پکې پوره پوره خواري شوې وه. نو ځکه خو هر څوک به په پوره مینه او شوق سره زیارت ته ورننوتل. او له نږدې نه به یې زیارت کاوه.

زرکه دوي هم زیارت ته ورننوتې، سیمرو دوي ډله بېرون ولاړه وه. نارینه خو دومره زیارت ته نه ورننوتل، خالي یو نیم سړی به ورغی. سیمرو د خلکو په زوروره گڼه گونډه کې ځان د زیارت دروازې ته ورساوه. ترڅو د زرکې د واپس راوتلو لاره ونیسي. د هاغه نورو ملگرو هم د زیارت نه نږدې لیدنه وکړه. هر یوه هرې خوا ته خپل سیل کاوه. د هر ډول خلکو او ښځو نږدې لیدو مصروف وو. سیمرو د زیارت دروازې پورې جوخت ولاړ

وو- زرکې لا ان له دننه څخه هغه لیده چې دروازه یې نیولې وه- د راوتلو په وخت کې زرکه له نورو نه مخکې شوه- په دروازه کې ورته سیمرو ویل- زرکې سترې مشې- خیر یوسې- راغلی یې- په ټوله لاره دې لیدلې یم- خو دا ووايه چې څه دوعا دې وکړه؟ سیمره بله دوعا مې خولې ته نه راځي- په دې خبره مسکې شوه او شاته یې وکتل په نورو ملگرو پسې- د کلي همزولې یې هم راووتې- هغه ورته ولاړه وه- سیمره ته څه نور مه درېږه- چې انجونه راباندې پوه نشي- د ظالم لورې دا نن دې په ځان څه کړي دي؟ دا ټول خلک تاته گوري- زه خو په غیر له تانه نور څوک نه وینم- څه ورځه- هغه دي ملگري مې راغلي- سیمروان شو- هاغې ورته کتل په تلو تلو کې مخ وړاوه د لاس په اشاره یې د خپل تگ لوری وروښود- زرکې چې خپلې سترگې په هاغه کې ښخې کړې وې- پوه شوه- دی هم د سر په خوځولو هاغه پوه کړ- سیمره په کرار کرار گامونه اخیستل او د خلکو په گڼه گڼه کې پناه شو- دې هم بېرته د زیارت دروازې ته مخ راواړوه- تر څو خپلې ملگري وويني- هغوي هم یوه پر بلې پسې له دروازې نه راووتلې- یوې وویل مونږ پتا پسې دننه پام کاوه- ته دلته بېرون ولاړه یې؟ هغه په خدا شوه وې ویل ما هم دروازه درته نیولې ده- هله ځئی چې څو- دا خلک راته داسې گوري فقط چې دوي هیڅ لیدلي نه وي- یوې وویل ما درته نه ویل چې د زیارت خلک به لیوني کړي- نورو ورپورې وخنډل- دې بیا وویل راځئی چې څو له دې ځایه پښې باسو- یوې بلې جینۍ ورته وویل موږ ته دې څوک او گوري کنه- تاته خو الله بل شاته بنائست درکړی دی- خورجاني څنگه چې کور ته ورسېدې- مور ته دې ووايه چې سپېلني درته لوگی کړي-

مورې ماڼو ورته لوگی کړه

زیارت له تللي چا به یې مخ لیدلی وینه

یوې د ونې نه لنډې جینۍ پې رامنډه کړه وې ویل - که بیا زیارت ته راتلې داسې ډول سینگار مه کوه - خړه پره راځه چې دومره څوک درته نه گوري - ته دا خلک نه پېژنې چې څومره وړ سترگي دي - راځئ چې ځوو - خلک به خپل کار کوي - موږ ته اهمیت نه لري -

زرکې نورو جینکو ته وویل - له دې گنې گونې نه اوځو - د تپې بل اړخ ته به ورشو - (هغه ځای ته یې لاس وینو کم چې سیمر وربښودلی وو) انجونې په هم هغه لوري و خوځیدې - په لاره کې ځینو ځوانانو به هغوي ته ازار ورکاوه - خو هغوي هیڅ اهمیت نه ورکاوه - زرکې به د سترگو لاندې وړاندې شا و خوا څارله - تر څو سیمر په نظر ورشي - وړاندې د ډول غږ اورېدل کېده - یوې جینۍ وویل گوري هلمته د ونو منځ کې خلک ښکاري د ډول غږ هم هغې ځای نه راځي - زرکې نورو جینکو ته مخ وگرځو وې ویل - جینکو د ډول خوا ته موږ نه ورځو خو له لیرې به یې تماشا وکړو - دوي لا په تپه کې روانې وې چې د ډول خوا ته سیمر دوي هم ولاړ وو - ډول ته ځوانانو اتني اچولې و - سیمر ولیدل چې زرکه دوي هم د دوي خوا ته راځي - هغه له خلکو نه راپېل شو او په یوه تیځه ودرېد - د زرکې پې سترگې ولگېدې - دواړو له لیرې نه یو تر بله ولیدل - کله چې هغوي ډول ته رانزدې شوې - تقریباً پنځوس متره وړاندې د ونو سیوري ته کښېناستې - شا و خوا خلک څوک ځي او څوک راځي - خړې دوې جوړې دي - نزدې ماسپښین دی - یوې جینۍ وویل - ددغو ونو منځ کې ډول ته اتني کېږي - ډېر خلک ورته ولاړ دي له دې ځای نه یې گورو - یخ سیوری دی پوره دمه به وکړو - او دلته به ډوډۍ هم وخورو - انجونو ځوانونو سره د غرمې خواړه وړي وو - هرې یوې خپل خپل د خوړو شیان راواخستل او ټولو په گډه سره د ډوډۍ په خوړلو پېل وکړو - خوا ته یې روڼې یخې او به بهېدلې - ټولو په ښه توګه ټکاله سره ډوډۍ او خوړه - او هم یې د اتني لیدنه کوله - سیمر او زرکې له لیرې نه یو پر بل کې سترگې

اچولې وې. د مینې راز و نیاز کې غرک وو. د ډول او اتني په قیصه کې هم نه وو. انجونو ډېر وخت دمه وکړه. بیا یې خپل منځ کې سره وویل چې هلته کوز د تپې په بیخ کې خومره ډېر خلک ښځې او نر سره په یو ځای ټول شوي دي. کومه تماشا یا څه خو دي. موږ باید هلته هم ورشو. ټولو میلو ته به سر ښکاره کړو. یوې جینۍ وویل خویندو پس له غرمې گرمي زیاته وي کلي ته تلل په لاره گران دي. ښه چې سیوري راکاږه شول بیا به ځوو. ټولو ورسره او منل. هو همدغسې به کوو. ټولې یو ځای د تپې په څنگ کې او خوځېدې. او د خلکو په ټولي او گڼه گوڼه پسې روانې شوې. سیمر ورته کتل چې دوي کومې خوا ته ورتلې. هغه ځان له نورو نه رابېل کړ او هغوي پسې په بله لاره گړندی روان و. زرکې د سترگو لاندې څاره کله چې زرکې دوي هوارې ته راکیوتې وې لیدل چې مداري د خلکو په منځ کې ولاړ دی او خپل په لاس کې نیولی ډولکۍ وهي او په میدان کې ورته په کڅوړه کې د هغه د کار شیان پراته دي. یو تن جمهوري هم خواره خوله ولاړ دي. دوي چې بله لیري نه د مداري نه راتاؤ خلک ولیدل ودریدې. یوې وویل جینکو هلته خوزموږ ورتگ نه دی ښه. اخر دکلي خلک به مو ووينی. زرکې وویل زموږ د پښتنو دا ځینې رواجونه دي سر او خوري. ښځې له هر څه نه محرومې دي. راځئ راځئ چې کومې بلې خوا ته لاړې شو. گورئ گورئ هغه دي د چرگانو جنگ ته خلک ولاړ دي. هلته هم نشو ورتلای. یوې بلې جینۍ وویل زرکې ته گوره هلته د نو په منځ کې ډېرې ښځې ښکاري. تاسو راځئ چې هلته څه دي. سیمر له ورايه دوي څاري. دوي چې هلته ورسېدې گوري چې بنگري والې ناستې دي. دا خدای ډېرې ښځې ترې راتاو دي. هم هغې جینۍ بیا وویل. وينئ چې په بنگري والو مې راواړولې. له بنگري والو نه ځوانې زړې، وړې راتاوي دي. یو نیم سړی هم دې خوا ته په هره خوا د خلکو بیر و بار جوړ دی. دوي هم له بنگري والو نه راتاؤ شوې هرې یوې ځانته بنگري خونبول

-زرکې شاته کتل او سیمر یې څاره -لږه شېبه وروسته سیمر را واوخت او د بنگرې والو خوا ته رانزدې شو -زرکې وریام کړ او په اشاره یې هغه پوه کړو چې یو ساعت وروسته کلي ته ستنېږو -سیمر د تپې لاره ونيوه او د خپلو ملګرو په لور لاړ -د لاس په اشاره یې زرکه وپوهوله چې موږ هم پتاسو پسې وروسته د کلي خوا ته حرکت کوو -هاغه خپلو انډیوالانو ته ورغی -هغوي دده انتظار کاوه -د ونې لنډې هلک (چیتاکي) وویل -هلکانو درځتی چې په کرار کرار او خوځېږو -لمر سوړ دی د گرمۍ جوش ناست دی -ټولو وویل سمه ده ځی چې حرکت وکړو -یوه وویل په لاره به بیا د زاړه چینار سره په سین کې ولامبو -دا خبره په ټولو بڼه ولګیده -هلکانو په چټکو ګامونو د زیارت له سیمې نه کلي ته حرکت پېل کړو -زیارت د میلی خلک نور په کښه وو -ډلې ډلې مخ په کورونو روان وو -سیمر د تګ په وخت کې شاته پام وکړ -مګر د زرکې دوي لاپته نه وه -په نورو هلکانو یې ورغږ کړ -انډیواله په کرار کرار به ځوو چې د گرمۍ دوپ (توف) دی -دوه کیلو متره ولاړ چې د زوړ چینار د پخوانۍ زمانې چینار و -مخې ته د چینار سیند بهیده -هلکانو سمدستي جامې ویستلې او په سیند ورغلل -چیتاکي هم ګنډې وارتول او خپله لنډۍ ونه یې لوڅه کړه -د سیند پغاړه یې اوبو کې خپته واچوله -د نورو چې پرې نظر شو ټولو ورپورې وخنډل -دی د اوبو په غاړه ودرید وې ویل څنګه راپورې خاندې زه ستاسو نه بڼه لامبوزن یم -یوه ورته وویل هو بیخي د ماهي زوی یې -په دې خبره ټولو وخنډل -سیمر وویل راځه زما په اوږو کښېنه -هغه ورته په ځواب کې وویل ته خو د اوبس نه لوړ یې دا سیند دی لینګو پورې دی -بیا ټولو وخنډل -هغوي په سیند کې غوږې ووهلې بیا په شینګو کې ځملاستل او په تودو سپینو شینګو کې ورغږیدل -له لمبا وروسته یې جامې واغوستې چې په دغه وخت کې زرکه دوي هم چینار ته راوړسېدې -سیمر دوي ډله یې ولیده -د چینار تر څنګه لاره تیره شوې وه

ګلاب او فرنښته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باګرامه، دا ژوند دا څيري

- جينکو خندل ښه په مزه يې خپلو کې سره خبرې کولې او د کلي په لور
رهي وې. - سيمر او زرکې سره وليدل او خپلو کې يې يو ځل بيا اشارې
سره تيرې کړې. د دوي په اشارو نور نه پوهېدل او نه هغوي دا خيال کاوه
ګني چې دوي به سره مينه لري. - انجونې چې د سيمر دوه خوا نه په لاره
تيرې شوې. - سيمر دوي هم وروسته ورپسې روان شول. - تر څو چې په کلي
پناه شول.

درېم پرک (درېم خپرکې)

د کلي په جومات کې سهار وختي د کلي هلکان ملا امام ته ناست دي سبقيه واي. طالب جان هم د ملا تر څنگه لگيا دی سبق واي. ملا طالب جان ته واي. که زه کله نه وم دې هلکانو ته به ته سبق واي. طالب جان وويل ښه استازې ده. د خپل سر په خوځولو يې ملا لا پسې قانع کړ. طالب جان به د هر مانځه په وخت کې له نورو کليوالو سره په ملا پسې جمه کوله. نو ځکه خو په کليوالو گران و. يو او ريدونکی لايق او د ښه خوي خاوند و. په ښوونځي کې هم په درسونو کې يې خوارې کوله. د لوست او ليک سره يې خاصه علاقه وه. د کلي له ښوونځي نه په لومړۍ درجه فارغ شو. منځني ښوونځي يې پخپله ولسوالۍ کې بشپړ کړو. بيا د ولايت په ليسه کې شامل شو. لکه د پخوا پشان معمولاً لمونځ گزاره او دين داره هلک و. ښکلي دنگه ځواني يې درلوده. د کلي د يوه دولتي مامور لور چې د انجونو په ليسه کې د يوولسم ټولگي متعلمه وه په طالب جان مينه شوه. قيصه يې څه داسې وه چې:-

يوه ورځ د استقلال د ورځې نمانځلو په مېټنگ کې چې انجونو او هلکانو پکې گډون درلود. طالب جان په کنفرانس کې مقاله وويله چې د ټولو خلکو د پام وړ وگرځېده او ښې چک چکې ورپسې وشوې. په دغه مېټنگ کې د مامور لور تاجو هم ناسته وه. طالب جان يې په دغه مېټنگ کې دستيز په سر وليد د هغه کرکتر او ښکلا، ځواني يې خوښه شوه. تودې تودې چک چکې يې ورته کولې. په زړه کې يې ورتير شول. طالب جان څومره ښکلی دی. له ده سره به څنگه خبرې وکړم. دا به څنگه شي... (خداي مهربانه دی) همدا نن چې راته موقع برابره شي له نژدې نه

ورسره گورم- هو همدا نن --- اړښتیا چې د جینۍ د زړه خبره وشوه- په کانفرانس کې د لسو دقیقو لپاره تفریح اعلان شوه- د مامور لور سمدستي له ځایه پاڅېده د خپلو همضفیانو په قیصه کې هم نه وه- یوازې طالب جان یې د خپل نظر لاندې ونیوه او ورپسې روانه شوه- هغه د خلکو او متعلمینو له تیل نه ووت- د اوبو نل ته ورغی او به یې څښلې- جینۍ ته زمینه برابره شوه- په منډه ورپسې ورغله- هغه چې اوبه و څښلې- د جیب په دستان مال یې لاس او خوله پاکه کړه- له اړخه یې جینۍ ودریده لومړی یې سلام و اچاوه- بیا یې وویل طالب جان به څښنه غواړم که اجازت وي درسره غږېږم- هو هو ولې نه- مهرباني وکړه-

زه د مامور عبید لور یم د ولسوالۍ تر څنګ مې کلا ده- نوم مې تاجو دی- ستا مقاله مې ډېره خوښه شوه او ته مې هم --- موسکۍ شوه د شونډو په سر یې زیاته کړه- بیا به سره چیرې او گورو- طالب جان هک پک پاتې شو- د جینۍ بنائسته او د هغې دغه وړاندیز ته په سوچ کې پاتې شو- په سترگو کې یې جینې ته داسې زیر شو- چې نورې هیڅ نه لیدل- یوازې دومره یې وویل- هو ولې نه بیا به سره او گورو- ښه نو چې داسې ده- سبا ته زموږ لیسې مخې ته راشه دواړه به بیا نورې خبرې وکړو- طالب جان ښه شوه اوس به لاړ شو چې میتنګ بیا پیل شو- طالب جان مخکې روان و او جینۍ ته یې شاته شاته کتل- جینۍ هم موسکۍ موسکۍ کېده او محفل ته ورغله- طالب جان تر هغې پورې شاته شاته په تاجو پسې ورکتل ترڅو چې پخپل ځای کښېناست- هغه نور د میتنګ او کانفرانس په قیصه کې نه و- یوازې یې وړاندې مخامخ د ونې څانګې ته ورکتل چې باد وږه راوړه- له ځان سره یې په زړه کې تیر شول (الکه --- دا څنګه چل وشو --- خدايگو لکه چې ښاپیري راباندې کښېناستل له ډېرو نه مې اوریدلي و چې ښاپیري ښکلي دي ځینو کسانو ته همدغه شان ځان ښکاره کوي- مگر زه خو روغ رمت یم نو د ښاپیرو خو بیله ژبه ده) هاغه

گلاب او فرښته، وېرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

له ځانه و خوځیده - مخامخ یې ولیدل چې په ستيج کې موسیقي غږیږي -
ایوب استاد دا سندره واي:-

ای عشقه نامراده ، تا څه په غمو سرکړم
عالم دې خپل روزگار کړه تا زه خوني جگر کړم
د سندرې له اوریدو سره هغه له ځایه سپک پاڅید - د څو کیو لین کې
ووت د محفل تر شا راتاو شو - د انجونو پلو یې وکتل - بیا د اوبو نل په
لور مخ واړاوه - خو نه بیا پیری وه او نه --- بیا یې ناستو انجونو کتار ته
زیر شو - گني که یو ځل بیا هغه وويني - له ځان سره یې وویل (نوم یې راته
ووايه خو دا زما سرد ماتیدو دی - هېر مې شو ---) یوازې بس دا خبره یې
چې سهار به زموږ د لیسې مخې ته ولاړ اوسې - په دې موسکي شو هو
سبا ته به وختي ورشمه - د جینکو د چوکیو کتارونه یې بیا له سترگو تېر
کړل - تاجو یې په نظر ور نه غله -

تاجو د جونو په یوه کتار کې په څو کی ناسته وه او دده خوا ته یې په نیم
کښ پلوراندې ورکتل او له ځانه سره یې خندل - د سر سپین پرونی یې په
مخ راخوړ کړې و - د هاغه وار خطايي او هلې ځلې یې چې اولیدلې له ځان
سره به موسکي شوه - موسیقي ښه په خوند غږیدله - هر چا د زړه په غوږو
نه اوریده طالب جان د انجونو د څوکیو کتار تر څنگ ورتېر شو خو هاغه
پکې تاجو ونه مونده - ځکه چې د انجونو شمېر زیات وو او بیا خو په یو
ډول یو نیو فورم (لباس) کې یې پیژندل گران و هسې خو بې له هغې د
طالب جان ځوانۍ ته هر چا ورکتل - هغه ښکلې ځواني درلوده - دنگه ونه
یې وه - سور سپین مخ ، تورې غټې غټې سترگې ، ښکلي وېښتان ، جگه
پوزه ، سپینو غاښونو یې په سرو شونډو کې لکه د زمردو پشان
ښکاریدل - د کلیو ډېرې انجونو په زړه کې دا ارمان وه چې یو ځل خود
هاغه سره یوازې خبرې وکړي - ناڅاپه د کانفرانس له ستيج نه اعلان وشو
و چې محفل ختم شو - ټول خلک له خپلو ځایونو نه را ولاړ شول - طالب

جان په یو ځای ولاړ و. او هره جینۍ یې له سترگو تیرهوله. ترڅو کابو ټولې انجونې او هلکان د کانفرانس له ځایه خواره شول او هر څوک پخپله خوا لاړل. طالب جان لکه وزر ماتي مرغه د ښوونځي په ونو کې ورو ورو ګامونه واخیستل او له دروازې نه ووت. د ښوونځي هلکان او جینۍ خپلو کورونو ته په بیلو بیلو لارو روانې وې. هغه به هرې جینۍ ته ورکتل. خو هغه یې کله تر سترگو کېده. لکه څه چې ترې ورک شوي و. هرې خوا ته یې کتل. د یوه سرویس موټر تم ځای کې ودرید. نور هلکان او جونې هم د بس راتلو ته ولاړو و. دی په چُرْت کې ودرید له ځانه سره وای (سبا سهار به وختي د مکتب دروازې ته ځان ورسوم. هو ان دروازې ته، ترڅو مې لیدلې نه وي نه راکم) د لین سرویس راوړسېد ټول خلک ورپورته شول. دی هم سرویس ته ورپورته شو. څو تنه همضفان (ټولګي وال) یې ولیدل. د هغوي خوا ته په څوکی کښېناست. یوه ورته وویل. طالب جانې نن خو ډېره ښه مقاله ولوستله. یوه بل وویل. نه به یې وائي لوستلی. د ټولګي اول نمره دي. هغه لومړنی ټولګي وال یې وویل. طالب جانې داسې غږند او مړاوی غوندې معلومېږي. خیریت خو به یې؟ ده د هغه سترگو ته ورکتل وي ویل خیریت دی څه نشته. خالي لږ سترې شاني یم. ښه چې څه مشکل نه وي. سترګې به دې ښه شي. هو نه... تشکر بل مشکل نشته دی. سرویس موټر د کلي سرته ودریده. انجونې او هلکان ترې ښکته شول او د خپلو کورونو په لور یې لار خپله کړه. طالب جان هم له ملګرو نه خدای په امانې واخیسته او کور ته روان شو. په کور کې هم د هاغه ساعت نه تیریده. همدې سوچ کې و چې کله به سهار کیږي چې د انجونو ښوونځي ته ځان ورسوي. شپه پرې نا ارامه ووتنه شیبه په شیبه یې خپل ساعت ته کتل ترڅو د ښوونځي د تلو وخت راوړسي. هغه په دې سهار مخکې له کوره ووت او د ښوونځي په لور رهۍ شو. په ګرنديو ګامونو د جینکو د ښوونځي لاره یې ونیوه. په لاره کې لازده

کونکې نه ښکاريدل يوازې همدا وه چې له ځان سره په فکرونو کې روان و. يو ساعت وختي د انجونو ښوونځي مخې ته ودرېد. ساعت يې وليد چې وخت لا ډېر دی. وړاندې د ښوونځي تر څنگه دوکانونو ته ورغی. ښکته پورته يې چکر وواهه. انجونې ښوونځي ته راماتې شوې. له کليو نه په بيلو بيلو لارو ډلې ډلې را روانې وې. دی لاړ د ښوونځي دروازې ته نژدې له يوې ونې لاندې ودرېد. د ښوونځي جينکۍ چې به راتلې ده به هرې يوې ته کتل. تاجو هم له خپلو کليوالو سره ښوونځي ته رانزدې شوه. هغې هم له ورايه د ښوونځي دروازې مخه له سترگو نه تېره کړه. له ليرې يې وليد چې طالب جان د ونې لاندې ولاړ دی له خپلو کليوالو جينکو نه بيله شوه او د طالب جان پخوا د شاله خوانه راتاوه شوه. کله چې هغه ته ورنزدې شوه ورغړ يې کړ په ما پسې شاته راځه. هغه چې مخ راواړاوه. ويې ليده چې تاجو ده بې واره په هغې پسې ور روان شو. له ښوونځي نه وړاندې د گنو پتي ته په يوه تنگه لاره پناه شول. هلته هيڅوک نه و. تاجو لاس اوږد کړ او طالب جان ته يې وويل. سترې مشې هغه هم لاس ورکړو. تاجو وويل په وعده خو وفا دار يې. طالب جان د تاجو سترگو ته کتل. له خولې نه يې غږ نه خوت.

تاجو وويل. اوس خو ښوونځي پيل کېږي او ما زديگر هغه باغ وينې؟ خپل باغ ته يې لاس ونيوه. راشې. زه به درته پوره څلور بجې هلته ولاړه يم. طالب جان وويل سمه ده. زه به هم ښوونځي ته لاړ شم. ځان به ورسوم ترڅو غير حاضر نشم. هغه په چټکو گامونو د خپل ښوونځي په لاره رهي شو. په لاره روان و او تاجو ته يې شيبه په شيبه مخ راواړه. تاجو هم هاغه له سترگو نه نه ويستو. طالب جان چې د ښوونځي دروازې ته ورسېد. د ښوونځي زنگ ووهل شو. د ښوونځي شاگردان په منډه منډه خپلو ټولگيو ته ورننوتل.

پينځه دقيقې د تدريسي ساعت د پيل نه تيرې شوې وې چې طالب جان د ټولگي دروازې ته ورسېد - ښوونکي په ټولگي کې ولاړ و - اجازه يې وغوښته - ښوونکي ورته وويل طالب جان نه نن لومړۍ ورځ ده چې ته ناوخته ټولگي ته راځې - خيريت خو به وي؟ معلم صاحب خيريت دی - نن راباندې لږ ناوخته شو - طالب جان خو اول نمره و - معمولاً په مخکې لين کې په لومړۍ څوکۍ کښېناستلو - په ټولو درسونو کې لايق و کونښن او د ښو اخلاقو خاوند و - نو ځکه خو په ټولو ښوونکو گران و - د تاجو ليدو سره له همدغې ورځې څخه لوټکې سودايي غوندې ښکار يده - ولې بيا هم خپلو درسونو ته متوجې و - مازديگري يې له تاجو سره د ليدلو وعده وه - له کوره د هغې ليدو په نيت و خوځيد - دده له کوره د تاجو تر کوره درې کيلو ميتره لاړ وه - څلور بجې کېدې چې هاغه د تاجو دوي باغ ته ورسېد - د باغ اړخ ته د هغې کلا وه - او کلی ترې په څو گامه کې جدا پروت و - دی د باغ په يو گوټ ورتاؤ شو او تاجو د باغ په بل گوټ کې دده انتظار کاوه - ده وليدل چې هغه نشته - شا و خوا يې کڅ ته پام وکړ - زړه يې درزا پيل کړه - خو زړې فکر وکړ چې گني د باغ و بل اړخ ته ورشي - په گړنديو گامونو د بېل گوټ ته ورتاؤ شو - له وړاندې نه يې وليده چې هغه ولاړه وه - دی ورروان و - او شا و خوا به يې پام کاوه چې څوک خو نشته - په زړه کې يې تېر شو - (والکه - واهلکه - داسې روان يې لکه د نيا کور ته چې ځې - دا خود پښتو وطن دی که چا وليدې چې تاجو سره يو ځای ولاړ يې خود بوسو خسی به درنه جوړوي) ځان ته متوجې شو - شا و خوا يې وکتل - قدمونه يې ورو کړل - د باغ تر څنگ د يوې ونې لاندې تاجو ولاړه وه - وې ليدل چې هغه زړه نا زړه ددې په لور راځي - له ځان سره موسکۍ موسکۍ کېده - وربل يې نيمايي مخ نيولی و - په شونډو يې دنداسه وهلي وه - خپلې خداي تورې سترگې يې لا پسې په کجلو تورې کړې وې - په سپين مخ کې يې د زني د سر شين خال د تاجو ښايست څو چنده کړی و

- شین ټیکرې، ګلابي کمیس او شین پرتوګ کې لکه د غاټول ګل
 ښکارېده. دی ورنزدې شو. هغې لاس وړ اوږد کړ. موسکۍ شوه وې ویل
 ستړی مشې. ده هم خپل لاس زړه نا زړه وړ اوږد کړ ستړي مشي یې وکړه.
 دواړه سترګه په سترګه شول. یوه شیبه د سترګو بیم اخیستی وو. بانه یې
 نه رپیدل. په خوله یې هم څه نشو سره ویلې. چوپ ولاړ وو. طالب جان
 زړه رالوی کړ وې ویل. د مامور لورې په چامې دوږه نه کړې. څوک مو
 ونه گوري. دا ځای زما اوستاد ودریدو دی؟ نه نه دا دلارې سردۍ. پما
 پسې راځه په هغه کنډو زموږ باغ ته وړ اوږو. هغه مخکې شوه په څو
 ګامونو کې وړاندې د باغ په یوه کنډو واوخته. ورپسې دی هم ورغی
 شاته شاته یې پام کاوه چې د باغ په کنډو ورواوخت. هغه ورته ولاړه وه.
 ویلې راځه اوس مه ویرېږه. دا زموږ خپل باغ دی. د باغ دروازه قلف ده.
 کیلي هم له ما سره ده. هورښتیا ته ودریږه چې په دا کنډو کې دا ډږه
 کلکه کړم. دا خو ترې ما ایسته کړې وه هم دا دی کنډو مې بند کړو. هیڅ
 پروا مه کوه. هورښتیا تاجو چې کار دې پوخ رانیولی دی. دواړو غبرګه
 خدا وکړه. په باغ کې د بوټو او جګو جګو ونو منځ کې وړاندې لاړل.
 هلته د لرګیو په اوږده څوکی د ګلونو منځ کې کښېناستل.

طالب جان لومړی د باغ په ونو او ګڼو بوټو کې سترګې هرې خوا ته
 واپولې. هر څه یې له سترګو رالاندې کړل. په باغ کې بني بشر نه
 ښکارېده. خالي مرغیو شور راخیستی و. تاجو ته یې غلي او په ویره
 وویل. باغ ته ستا پلار وروڼه رانشي؟ هغې ورته د باغ کیلي ورښکاره
 کړه وې ویل. د باغ دروازې کیلي ما سره ده. پلار مې ښار ته تللی دی.
 مور مې هم ورسره د ځینو شیانو او سودا رانیولو لپاره تللې ده. کېدی
 شي ما زدیګر ناوخته راشي. نور څوک دلته نه راځي. زړه مه ښکته پورته
 کوه. ښه رښتیا زه دې پخوا چیرې لیدلې وم؟ نه نه یوازې همدغه
 کانفرانس کې چې دې مقاله وویل. ما چې درته پام شو سترګې مې

د رباندي خوږې ولگېدې - ستا جرأت او دا ځواني دې زما ډېره خوښه شوه - نو ځکه مې درسره د لیدلو او خبرو کولو نیت وکړ - هماغه و چې سره او مولیدل - او دادی دا مو دریم ملاقات دی - نور څه واي؟ نورې خبرې خو ته راته وکړه تاجو له کومه وخته مې چې لیدلی یې - زما زړه په ګوګل کې نشته دی - هغې و خندل - انګي یې سره و اوختل - په چپ لاس یې په ګوتو وربل له سترګو واړاوه - د طالب جان په سترګو کې یې خپلې سترګې ښخې کړې وې - وې ویل - والله چې زه هم ځانته حیرانه یم - په دا دومره وخت کې دا دي تر یوولسم ټولګي رارسیدلې یم - که به مې چاته کتلي او یا راسره نورو هلکانو خبرې کړي وي - هو سمه ده چې ځینو هلکانو به ازار را کړی اوسي - خامخا د ځواني په وخت کې دا خبرې کېږي ولې ما په چا پسې هډو کتلي هم نه دي - کله کله په ښکلو جینکو پورې خپل ښایست اور شي - خو ته مې چې له کله نه لیدلی یې زما زړه هم بل ډول شوی دی - خوب او ارام مې نشته هیڅ ژوند خوند نه را کوي - هر وخت مې په سوچ او فکر کې اوږې راوړي - له دې خبرې سره دواړو یو بل کې سترګې ښخې کړې - طالب جان تعجبي خدا وکړه وې ویل - زه حیران دې ته یم چې په کلي کې ښځو نرو ته یو سپېڅلی دینداره هلک ښکارم - په ټولګي کې د اول صنف نه تر دا یوولسمه اول نمره یم - د ښوونځي په اداره او ښوونکو ګران یم - او دادی اوس چې داسې مسئله رامنځ ته شوه - دې سره به څه کوم؟ تاجو موسکې شوه وې ویل - ته خو ماته وار خطا غوندې هلک ښکارې - ولې څه شوي دي؟ خو پس له دې به هم خپل درسونه مخکې وړې - نور د ژوند چارې دې څنګه چې وې همغسې وړاندې بیايې وار خطا ورته ولې یې؟ ای لېونی - دا وطن ددې خبرو نه دی - دلته څوک مینه نشي کولای - ستا خبره سمه ده - مګر هر څه په پرده کې کېدی شي - د ژوند دغسې چارې باید په خپل چوکاټ او پرده کې تر سره شي - دا خو زما او ستا لومړۍ د مینې او محبت شیبې دي - تر څو یو بل سره او پېژنو

او ښه سره معرفي شوو. رښتیا تاجو یوه خبره درته کوم. پلار خو دې چا ته ورکړې نه یې؟ هغه په خدا شوه د خدا په حالت کې یې هغه ته وویل. نه نه تر اوسه یې چاته نه یم ورکړې. هسې خو ډېرې مرکې پسې راغلي دي مگر ټول یې ځواب کړي دي. بله دا چې ما مې مور ته ویلي دي. تر څو چې مې تحصیل پای ته نه وي رسیدلی میره نه کوم او تر څو مې چې خپله خوښه نه وي په سرنوشت مې څوک لوبې نشي کولی. اخ د نرلورې دغسې نرې خبرې کوه. طالب جان په داسې حالت کې دا خبره وکړه چې له ځایه پاڅېده پام یې کاوه گني چې څوک خو نشته. کښېنه کښېنه زه خو په حقله درته وار خطا یم. ته څه نشویش کوي؟ احتیاط ښه شی دی. هغې ته را وړاندې شو غلي شان یې ورته وویل. مینه به کوو خو په احتیاط سره. هو رښتیا یوه خبره درته کوم. همدا اوس سري وخت دی. هن ونیسه لومړی دې لاس زما په لاس کې کېده چې دواړه د مینې قسم سره وکړو. او په ټینگ ایمان او وعدې سره راتلونکی ژوند شریک کړو. هغې وخنډل خپل لاس یې د هغه پلاس کې کېښود دواړو د مینې قسم سره وکړو تاجو موږ دواړه به راتلونکي وخت کې په څه ډول سره ملاقات کوو. چې کله دې وخت درلود سهار له خوا به په هماغه د گنو پټي سره د ونو لاندې ملاقات کوو. د ښوونځي دروازه کې مه دریږه. ځکه چې زموږ ټولگي والې راباندې پوه نشي. بس دا زما او ستا د وعدې ځای شو. اوس نو ته لاړ شه. چې زه هم کور ته ځم تر څو چې څوک راباندې پوه نشي. طالب جان ودرید وې ویل. تاجو زه به په همدغه کنډ او اوځم. هو همدغه رینیدلي دیوال په کنډ او واوړه. زه به کنډ او ته دا لرگی او دره واپس کېدم. لاس یې وراوږدو کړ څه په خدای دې سپارم. د خدای په امان. طالب جان وویل. او له باغه راووت. په کڅ کې یې د کور پلو لاره ونيوه او لاړه.

څلورم پرک (څلورم څپرکي)

مازديگر نژدې و چې سيمر ژرندې ته ورسېد - مور يې په دغه ساعت له ژرندې نه راووته - په سيمر يې سترگې ولگېدې - ويل بچي ستړي مشې - ميلې نه راغلي؟ هو مورې نن د زيارت ميلې ته بلا ډېر خلک راغلي وو - ښه سيلونه و - ښه زويه چې ساعت دې تېر شوی يې - زويه ته دننه ژرندې ته ننوځه و وړو پام درسره کوه چې زه ډوډۍ تياره کړم - وړاندې د سيمر پلار امسا پلاس کړوپ کړوپ دويمې کوټې پلور را روان دی - په دالانه کې ودرید او ژرندې ته يې په داسې حالت کې وړپام کړو چې يولاس کې يې امسا او بل لاس يې په تندي کېښود - سترگو ته يې سيوری جوړ کړ او د ژرندې دروازه يې له خپلو سترگو نه تيره کړه - بيا ورو ورو کوټې ته ننوت - سيمر په ژرنده کې د ژرندې پله ته نژدې جارو پلاس ولاړ دی - شيبه په شيبه د پل له غاړو اوږه را جارو کوي - يولاس يې پاس په تخته پورې ټينگ نيولی دی - د زرکې په چُرْت کې تللی پخپل سوچ کې له ځان سره وايي - (سيمره خدايېږو د لېونو پيښې دې راخيستي دي که د زرکې پلار درباندي خبر شي ژوندی به دې پرې نه ږدي - زرکه ام جينۍ ده نه پوهېږي - په نيمايي لار کې دې پرې نه ږدي - نه نه هغې خو ما سره په مينه قسم کړی دی - دی په دې چُرْت کې پاتې دی هلته زرکه پخپل کور کې خپله کوټه کې ناسته ده - لاس يې زنې ته لگولی دی - په فکر کې تللی ده - (پلار مې په هېڅ شان سره سيمر ته نه ورکوي - هو نه مې ورکوي - مور او پلار مې دواړه په دې خبره نه راضي کېږي - ما خو سيمر سره په پښتو او مينې قسم خوړلی - هر څنگ چې کېږي هغه زما د ژوند ملگری دی - زه به د هغه سره خپل ژوند شريکوم -) مور يې ورنارې کړې - زرکې لورې وا

زرکې، زرکه له ځايه پاڅېده په چالاکی سره له کوټې نه راووته وې ويل مور جانې څه دې ويل؟ هو لور جانې ته راشه څه درته وایم - ښه مور جانې دادی درغلم - مور يې په داسې حال کې چې له اشپز خانې نه راووتله - ميز ته کښېناسته لور ته يې وويل راځه زرکې دلته په دغه څوکی کښېنه - زرکه د خپلې مور خوا ته کښېني - لور جانې يوه خبره درته کوم چې ته پکې څه وايې؟ زرکه د مور سترگو ته ورگوري - مور يې ورته واي - لورې خبره خو داده چې د کوزکلي ملک دې د زوی لپاره پوښتنه کړې ده دلبر نومې زوی يې دی - پلار دې ورته وييلي دي چې په کور کې به موږ خپلو کې مشوره وکړو - پلار دې دا خبره ماته وکړه لکه چې پلار دې راضي دی - هغه وييلي د ملک زوی دلبر ښه ښکلی زلمی دی - تر د ولسمه يې ښوونځي ويلى دی - ډېر بادر هلک دی - نو ما وی چې ستا څه نظر دی - څه پکې واي؟ زرکه سمدستي له ځايه پاڅېده وې ويل - مور جانې زه هيڅکله مېړه درنه نه غواړم - په قهر له ځان سره او بنگېده او د مور له خوا نه لاړه وړاندې بلې کوټې ته ننوته - په څوکی کښېناسته لاس تر زڼې په سوچ کې ډوبه لاړه - رنگ يې له غصې نه سور اوختی و - (له ځان سره يې په زړه کې وويل چې مړه هم شم بل څوک به وانخلم) سيمر بايد له دې خبرې نه خبر کړم - له کوټې نه راووته او د سيمر د ليدو په نيت د کلا په دالانه کې روانه شوه - مور يې ور غږ کړل - زرکې لورې مه خفه کېږه څه چې د خدای رضا وي هغه به کېږي - هغې په غصه ناکه لهجه کې وويل - مور جانې چې مړه هم شم - دغه کار به ونه کړم - چيرې ځې لورې؟ هسې باغ ته او ځمه زړه مې راتنگ شو - ښه ده لورې بلا دې وانخلم مه دلگيره کېږه - څه ورځه باغ ته لاړه شه - زرکه په گړنديو گامونو له کلا نه اوځي - راسا د ژرندې لار نيسي - په خپل خيال کې تر ژرندې رسېږي - د ژرندې په دروازه کې سيمر ولاړ و - گوري چې زرکه ورنزدې شوه - هغه هم ورته مخې ته ورغی - کله چې زرکه د هغې خوا ته ورغله - سمدستي يې سيمر ته وويل

همدا اوس باغ ته راشه چې څه خبره ده په هغې سره دواړه وگړي پرو. ده ویل
بڼه ده ته څه زه درځم. زرکه واپس د باغ په لور وگرځېده. په سترگو گامونو
باغ ته ننوتله. په ورو ورو گامونو سره د باغ په گلونو کې د گلونو په لیدو
مصروفه شوه. سیمر مورت ته وویل. مور جانې ژرندې ته گوره. زه چیرې
ځم څه کار مې دی. بیرته راځم. موریې ورته وویل بڼه زویه لاړشه زه
یمه هیڅ فکر مه کوه.

سیمر خپل څادر په وولي سم کړ او د باغ په لور روان شو. له ځان سره په
دې سوچ کې وه چې زرکه به راته څه وایي؟ د باغ په دروازه ننوت.
وړاندې یې د باغ ونې او د گلونو بیلې بیلې باغچې د سترگو را لاندې
کړې. وې لیدل چې هلته وړاندې د باغ په منځ کې د یوې لوې صوږې په
څنډه زرکه د سبرونې سره جوخته ولاړه ده. هغې ولیدل چې سیمر راغی
ور روانه شوه. مخې ته ورغله ورته وې ویل ته ورځه زه به د باغ دروازه
ځنځیر کړم. هغه یو څه گړندی د بڼې دروازې ته ورغله. دروازه یې ځنځیر
کړه او واپس په سیمر پسې شاته روانه شوه. په دغه وخت کې د باغ
باغوان چیرې تللی و. په باغ کې نه معلومیده. سیمر خو بې له هغې هره
ورځ په باغ کې کار کاوه. د کار ځای یې معلوم و. په دغه وخت هم هغه
نېغ د خپل کار ځای ته ورغی. څادر یې په پوله کېښود. بیل یې را
واخیست ځان یې مصروف کړ. چې زرکه ورغله. سیمر ته یې د خدا په
حال کې لاس وراوږد کړ. سترې مشي یې وکړه. د بوتو او ونو په مینځ
کې دواړه کېښناستل. زرکې وویل سیمر نه درته یوه نوې خبره کوم.
سیمر په حیرانتیا سره خپل څادر له کوناتي لاندې کړ او د زرکې سترگو
ته یې په زیر زیر سره کتل په داسې حال کې چې خپل بانه یې نه رپول وې
ویل. څه دې اوريدلې دي وایه که نه. نن سبا یې مور مې راته وویل چې د
کوز کلي ملک دې له پلاره خپل زوی لپاره چې دلبر نومېږي غوښتي یې.
پلار دې لا څه نه دې ورته ویلي. نو تا څه ورته وویل؟ ما مې مورت ته

یوازي دو مړه وویل چې ځان به مړ کړم مگر دا کار نشي کېدی د نر لورې -
سمه خبره دې ورته کړې ده - پوهېږم چې پخپله ژبه ولاړه یې - نو ته څه فکر
کوي چې زما او ستا هوډ به گني مات شي - نه نه هیڅکله ام نه - له خپله
ځانه پتا ډېر باور لرم - خویره زرکې افسوس چې ---- ! د څه شي افسوس
پاکه خبره کوه - پاکه خبره خودا ده چې زما حالت او ستا د پلار سره به
زما او ستا راتلونکی ژوند څنگه شي هیڅ نه پوهېږم - سیمره زه پوهېږم
چې پلار مې ورکوي هغه کله ام زما نه پوښتنه نه کوي او نه خوزه د هغه
په مخکې څه ویلی شم - خو زموږ تصمیم (فیصله) به دا وي چې که چیرې
مې پلار ورکړي - نو بیا به هغه وخت کې دواړه بله چاره سنجوو - سیمرد
زرکې نه سترگې وړولې وې ویل - زرکې ستا خبره په ځای ده - الله پاک په
یو حال دی نور هر څه بدلېږي - ته ډېر تشویش مه کوه - چې زما او ستا
ټینګ عزم وي او د مینې لوظ په منځ کې موجود وي - هر څه به سم شي
چرت مه خرابوه - سیمره پوهېږي چې دلته مینه کول د هلك او جینی -
پخپله خوښه سره خپلو کې د ژوند پېوند تړل گران کار دی - و دونه د پلار
او مور په خوښه کېږي - د جینی - او هلك پکې هلو کار نسته دی - زه فکر
کوم چې یوازي زه او ته به دا پابندي ماتوو - هوولې نه - هر شی او هر
سخت کار سر ته رسول قرباني غواړي - زرکې زه خود مړه ویلی شم چې
په دې مشکلاتو کې به بری خامخا زموږ وي - په دې خبره د زرکې خوا ته
ورنزدې شو - په داسې حال کې چې هغه د ونې سټې ته جوخته ناسته وه -
خپل ورېل ته یې ټکان ورکړ - موسکې شوه له ډېرې مینې نه یې مخ سور
واوخت - سیمره په کرار سره ښه ورنزدې شو - د هغې لاسونه یې پخپلو
لاسونو کې ونيول وی پنجه یې کړه - دواړه لاسونه یې پنجه کړل - سیمرد
هغې په لاسونو لږ زور وکړ او خپلې شونډې یې د هغې شونډو ته
ورنزدې کړې - زرکې د خدا په حالت کې یوې خوا ته او بلې خوا ته مخ
کوږ کړ خو خراب شي چې سیمر ترې کوکی - واخیسته - پرېږده ، پرېږده

څوک به مو وويني - سترګې يې سرې و او خټې - بدن خوله خوله شو - خوله يې وچه شوه - سيمر لاس سوست کړل - غوني يې زيګ شو - څه يې په زړه کې و خولا ويلې يې نشول - د هغې لاس يې پرېښودل او دومره جوخت ورسره کښېناست چې زړه يې و لاس پرې واړوي - خو زړکې ځان راغونډ کړ - او ترې وړاندې شوه - وې ويل - سيمره اوس همدومره بس دی - ځم چې مور به مې راپسې راشي - سيمر وويل ښه ده کله چې ياديدم ژړنده خو ستاسو خپله ده - سيمره پوهېږي چې همدغه ژړنده راته اوس تاج محل ښکاري - سيمر کټ کټ وخنډل - ويل منم دې زما گرانې زړکې - په رب چې سترګې دې لکه د زړکې پشان سرې او خټې - لاس دې راکه چې درنه لږ څه مخکې له باغه او ځم - دواړو د يو بل په لاسونو ښه زور وکړو - سيمر روان شو - شاته شاته يې هغې ته کتل او له باغه ووت - ورپسې وروسته زړکه هم د باغ له دروازې نه پناه شوه - له همدې ورځې نه وروسته د زړکې مينه د سيمر سره بې کچه شوه - هاغه به يې خامخا د ورځې يو ځل دوه لیده - سيمر هم له يوې خوا د نوې ځوانۍ په مستۍ او له بلې خوا هغه ډېر ښکلی ځلمی و - که ژړندګرې هم وه خو د ځوانۍ غرور او مستي يې ان له شهزادگانو نه هم پورته وه - څو ورځې وروسته زړکې ښه صفا مورته وويلې - که مو چاته ورکړم ځان به ووژنم - مور خويې دا خبره ځان ته کړې وه - مگر هغه سخت زړې سړې و - خبره يې خبره وه -

پينځم پرک (پينځم څپرکې)

سبايي د طالب جان دوي په ښوونځي کې سره بېرغونه څرېدلي وو. کله چې هغه ښوونځي ته ورننوت کتل يې چې د ښوونځي شاگردان او ښوونکي د ښوونځي په ميدان کې راټول شوي وو. ميتنگ جوړ دی. په سرو ټوټو يې شعرونه ليکلي وو ځينو سره په لاس کې د نور محمد تره کي عکسونه ښکاريدل د ونو په تنو هم سرې ټوټې تاو شوې وې. يوه تن ښوونکي په لوړ اوږد نوي رژيم خبرې کولې. دی يوې گونښې ته ودرېد خبر و ته يې غوږ ونيو. ښوونکي په لوړ غږ وويل. پخوانی حکومت له منځه لاړ. په ځای يې خلقي رژيم د نور محمد تره کي په مشرۍ منځ ته راغی. دا خلقي دولت به زموږ خوار اولس ته کور، کالی، ډوډۍ ورکوي. پس له دې به ظلم، بې عدالتي او رشوت خوري مطلقه ورکه شي. د ظلم او استبداد لمن د تل لپاره له هيواده ټوله شوه. د طالب جان په زړه کې وروگرزیدل (هلکه رښتيا به دا ظلمونه ورکېږي او که...؟) هغه شاوخوا کتل چې گني کوم همضيږي پېدا کړي. اخري يې خوتنه ټولگي وال وليدل. دی ورپسې ورغی. غلی د هغوي خوا ته ودرېد. يو همضيږي يې نيغ په څنگل وواهه. هغه چې مخ راواړاوه. طالب جان يې وليد. سترگې يې ورته رابټې کړې په اشاره يې پوه کړ چې په خوله دې لاس کېده. خالي غوږ نيسه په خبرو کې به وړاندې د کوم ځای نه ناڅاپه داسې شعارو ورکړ شو.

ژوندی دې وي سترلار ښود نور محمد تره کی
ژوندی دې وي به وروسته وويل شول. تر غرمې ميتنگ روان وو. په دغه ورځ درس نه وو. کله چې طالب جان کور ته لاړ. د داود خان د مرگ يې

پلار ته وویل - د نوي خلقي دولت خبره یې ورته وکړه - پلار یې چرت کې لاړ - بیا یې وویل بچی نورو چې څه کول هغه ته هم کوه - داسې څه مه وایه او کوه - چې څوک درباندي ګوته کېږي - اوبه ګورو چې نور خلک څه کوي؟ اوس لا هر څه نوي دي - په کلي کې خلک څه وایي - خلک لانه دي خبر - ځینې کسان د داود په مرګ خفه کېږي - همدغه شان په لږه موده کې په کلیو کې د رژیم په پلوی خبرې کېږي - اتحادي جوړیدلې، غونډې او ټولنې کیدلې - ورځ په ورځ د خلقي دولت طرفدار زیاتیدل - او بنځو نرو ورسره خوځاوه - په ټول دولت کې نوی تشکیل، نوې مقرري ګانې وشوې - په کمه موده کې نوي نوي فرمانونه راووتل - یو فرمان به له بل نه پسې تند و - په ځینو فرمانونو خلک خوښیدل او په ځینو به په غصه کېدل - خلکو ته ددغه ډول حکومت نوې چارې او چال چلن بیخي نوې خبره وه - اولسونه ټولو چارو ته متوجې وو - په لومړیو څو میاشتو کې دغه نوی رژیم د خلکو خوښیده - خو کله چې د مخکو فرمان راووت - او د ډېرو ځمکو خاوندانو نه مخکې په بې مخکې بزګرانو ته ویشل کېږي یو عمومي زونګ زونګ په اولس کې پیل شو - عجبه خودا وه چې په ځینو ځایونو کې به د بعضو ځمکو ویشونکو ګروپونو له خوا د خان او ارباب په مخکه کې میتنګ جوړولو - د کلي خلک او بزګران به راټول شوي وو خان او د ډیرو ځمکو څښتن به هم موجود وو - مخکه به یې ترې واخیستله او بیا به یې رد بد هم ورته ویلې چې دغه کار دولت ته سخت مشکلات رامنځ ته کړل - همدغه شان نویو علاقدارانو، ولسوالانو او والیانو د بې تجربو بګۍ او بې مسلکۍ له مخې اشتباه ګانې وکړې او اولس یې له ځانه وتړولو - له دغه حالت او وخت سره سم بهرنی لاسونه را اوږده شول - نوي دولت ته یې ورځ په ورځ ستونزې را ولاړیدې -

طالب جان په دا بل کال بنسټونځی پای ته ورساوه - په کانکور کې یې پخپله څوښه د ساینس پوهنځي ټاکلی و کامیاب شو - د پوهنتون په

ویلوي پیل وکړ. هغه په کلي کې لمونځ گزاره او اخلاقي زلمی و. تل یې بونډۍ ږیره پرېښې وه. یوه ورځ د پوهنتون ادیتوریم مخې ته د څو کسانو سره ولاړ و یوه همضفي ورته وویل. والکه طالب جانې یوه د پیرزو خبره درته کوم چې لومړی خو دې دا ږیره و خړوه. او بل په لیلیه کې دا مونځونه کم که. والله چې دا سره خلقيان دې نیسي. هر یوه ورسره دغه ډول ټوکې کولې. هاغه به ورو په ږیره لاس تیر کړي او ورته اوبه یې ویلې. زه خو څه اخواني نه یم چې نیسي مې. بس دا ډول ټوکې او ګپ شپ به ورسره خپلو ټولګي والو ویشته. مګر هغه رښتیا هم په زړه کې ډاریده ګني چې د پوهنځي د سازمان منشي یې د نیولو تصحیح ونه ښیي. خوار به په لیلیه کې لمونځ نه کاوه. چیرې وړاندې کوم جومات ته به د مانځه لپاره لاړ. خو دې ټولو ته پوره معلوم و چې په هیڅ سیاسي کوم ګوند او سازمان کې تنظیم نه و. پخپل اسلامي عقیده کلک ولاړ و. ورسره یې ښه لوړ اخلاق او د همضفیانو (ټولګیوالو) په زړونو کې یې ځای درلود. ځینې خلقي ځوانان چې د کابل پوهنتون په بیلو بیلو پوهنځیو کې یې مسئولیت درلود او ګوندي اختیار یې پلاس کې و. په ځینو لمونځ گزاره او عادي محصلین چې اخوانیان به هم نه وو. د اخواني باور کاوه او د نیولو په لټه کې به و. دغه شان ځینې غیري اخواني عادي لمونځ گزاره محصلین پکې هم دوره شوي وو.

تاجو په دابل کال ادبیاتو پوهنځي ته کامیابه شوه. د هغې په بریالیتوب طالب جان ږیره خوشحاله شو. یوه ورځ د پوهنتون په کتابخانه کې دواړه ناست و. تاجو هغې ته وویل. رښتیا ته خوراته ووايه چې پوهنتون کې سیاسي حالت څنګه دی. زه خو به درته ددې ځای ټولې خبرې وکړم. مګر ته راته ووايه چې هلته په کلیو کې څه حال و؟ هلته خو چې ددې نوي حکومت شپږ اووه میاشتې لا وتې نه وې چې په کلیو کې د دوي په خلاف خبرې پیل شوې. په ځینو ځایونو کې د حکومت په پوستو او

سنگرونو حملې کیدلې. د کلیو خانان او ملکان ددې دولت نه ډېر په عذاب دي. مخکې یې ترې په بزگرانو وویشلې. کوم خان او ملک چې د دولت په ضد څه ووايي دسټي نیول کیږي او بندي کیږي. ډېر خلک له ډاره څه نشي ویلي. اخوانیان یې سم وټکول. چیرې چې اخوانی سر پورته کړي نیسي یې او بیا یې هډو پته نه لگي. تاجو حالات بدل دي دلته هم پوهنتون کې اخوانیان او د نورو گوندونو محصلین نیول کیږي او له پوهنتون نه وړل کیږي. او بیا په تیره د لیلیې نه هره شپه ډلې ډلې دغه شان محصلین وړل کېږي. د نسوانو لیلیې نه هم ځینې انجونې ونيول شوې او نامعلومه ځای ته یې وړي. فکر دی اوسه تاجو چې دې دولت په خلاف څه ونه وایي. زه خو په کوم گوند کې نه یم. دا خبره نه ده چې هسې شک یې درباندي راغی هم دې نه پرېږدي. پام دې وي چې چیرته څه ونه وایي.

د خلقي جونو سره زیات تماس او ناسته پاسته کوه. ښه ده پس له دې به ورسره ښه تود سلام علیک کوم.

آبله ورځ رانه د فارميسي پوهنځي یوې جینۍ پوښتنه وکړه. د کوم ځای یې په سازمان کې یې که نه؟ ما ورته وويې هو په سازمان کې ووم. له ډاره مې ورته دروغ وویل. خوراته موسکۍ غوندې شوه. له هغې ورځې راهیسې مې چې چیرته وويني سلام علیک راسره کوي. تاجو په غلي غږ په داسې حال کې چې شا وخوا یې لومړی پام وکړ او بیا یې هغه ته وویل. ابله شپه د نسوانو لیلیې ته دوه تنه راغلي وو. موږ تلویزیون ته ناست وو. او مو لیدل چې هغوي دننه لیلیې ته ورغلل. لږه شیبه وروسته یې دوه جینکۍ له ځان سره د لیلیې نه ویستلې او موټر ته یې پورته کړې. یوې بلې جینۍ راته وویل. لا تر اوسه یې بیرته څه پته نده لگیدلې. خو ته گوره طالب جان ه دوه ورځې مخکې زمونږه په کوټه کې یوې جینۍ راته د خپلې همضفۍ داسې قیصه وکړه. هغې وې زما یوه ټولگي واله

چې ملګرې مې هم ده هغه یې هم نیولې وه. ویلې کله چې یې د شپې بوتلم په جیب موټر کې یې د کورنۍ چارو وزارت ته یې ورننویستلم. له جیب نه چې یې ښکته کړم. یوې لاندې تاه کاوې ته یې بوتلم. په یوه کوټه کې یې کښېنولم. د کوټې رڼا کمزورې او زیرې بڅښنه وه. هغوي رانه لال. غوږ ته مې مړه شومه، مړه شومه اواز راتلو. په زړه کې مې تېر شول (دا حکومت خود ظلم او ناروانه بد وړي، د مساواتو نارې وهي مګر دا ولې؟) ویل لږه شیبه وروسته یو تن ځلمی چې توره دریشي یې اغوستې وه. سره نکټائې تړلې وه راننوت. سترګې یې ټکې سرې او خټې وې. له دروازې نه یې راغږ کړو. افغان ملتۍ ولې خلقي رژیم پسې بد تبلیغ کوې. اوس به دې مذهب پلاس کې درکړم. را وړاندې شو او د زڼې سر یې رانه په خوله کې ونيوه. په ښي لاس یې کلکه خپېره ورکړه. هغه رانه لاس تاو کړل او په مخکې یې ځملولم. لکه د ځناور داسې قوت کې وو. مال گني هډوکي یې راباندې چر چور کړل. له دې خبرې سره یې مړې او ښکې راتوې شوې. ویل بیا یې په مخکې پورې کلکه ونيولم. ما ورسره تر اخره مقاومت وکړ. په مخ کې ورته لارې توکړې. هر څو مې چې ورسره زور ازمایي وکړه. هغه نه کړاریده. تر څو مې دومره سترې شوم چې له هوښه ووتم هغه د لیوه زوی راباندې د پاسه شوی و. یو وخت په هوښ کې شوم. ځان مې راغونډ کړ. عزت مې لوټ شوی و. له یخۍ مې جامې وګرځیدې. شیبه پس را پسې یو تن راغی له وره نه یې غږ کړو. خورې راځه چې پاس کوټې ته وخېږو. په هغه پسې ور روانه شوم. په یوه کوټه یې وونویستلم. تقریباً شپه په وتو وه. یو سړی میز ته ناست و. څه یې لیکل. ماته یې کړل خور کښینه. په چوکۍ کې کښېناستم. هغه بیا سر راپورته کړ ښکلی زلمی و. له خیرې نه ښه سړی معلومیده. په ښه خوږه لهجه یې وویل. خور جانې بڅښنه غواړم. خفه نشې یو څو پوښتنې به درنه وکړم ته به یې ځواب کړې. ما وې ښه. په زړه کې مې تېر شول. (ښه

خلک هم پکې شته دی او هغسې د ظالم زامن هم پکې دي (له خو پوښتنو وروسته هغه سړي لار کاغذونه یې له ځان سره یوول. ما ته یې وویل خورې ته دلته کښینه. زه واپس راځم کتل مې چې هغه لار. یو بل تن چې کلاشکوف یې څنگ کې نیولی و. د کوټې دروازې ته راغی. ما ته یې راوکتل او بیا په دروازه کې په چوکۍ کښېناست. سهار شورېنا ولگیده. د پولیسو افسران او هم نور خلک بیرون لیدل کېدل. یو عسکر راته یوه پیاله چای او ډوډۍ راوړه. د ورځې لس بجې شوې چې هماغه سړي راغی کم چې له مانه تحقیقات کړي و. کله چې دفتر ته راغی. له ما یې بخښنه وغوښته. وې ویل. خورې زموږ اشتباه رفعه شوه. فعلاً ته کومه گناه نه لرې. ولې یوه خبره درته زه کوم چې په دې انقلابي وخت کې احتیاط کوه. موږ یې گناه څوک نشو نیولای له دغه راتگ نه دې معذرت غواړم. ته تللې شې. هماغه و چې واپس بېرته لیلیې ته راغلم. له دې خبرې سره یې خپلې اوښکې پاکې کړې وې ویل راځه چې تدریس ته څو ناوخته دی نو طالب جان دغسې حالت دې څنگه به شي؟ تاجو قسم دی چې زه له ویرې په لیلیه کې لمونځ نه کوم. وړاندې جومات ته ځم اگر چې زما ناسته پاسته له دوي سره بده نه ده. څه نه راته وایي. پخپله ږیره یې لاس تېر کړ. وې ویل له دې بونډۍ ږیرې له لاسه به راباندې کېږي. نو ولې یې نه ښروئ. چاره پرې راکاره چې ترې بې غمه شې. همدغه نیت مې ورته کړی دی زیاتي مې په ډنډ ورگډوي. سر له سبا نه ترې خړپ او باسم. ساعت ته گوري چې د رخصتۍ وخت رارسیدلی تاجو ته وایي اوس به له کتابخانې نه لار شو چې ناوخته دی. سبا ته به وختي راشو. دواړه له کتابخانې نه اوځي او د نسوانو لیلیې خوا ته رهې کېږي. قدم په قدم د علي اباد په سړک مخامخ ابن سینا او دارالمعلمین سړک ته وروان وو.

شپږم پرک (شپږم خپرکي)

د زرکې دوي په حجره کې د کوز کلي ملک د دلبر پلار سره د خوتنو مشرانو د کلي ملا د شپې له خوا يو ځای ناست وو. يو تن کليوال سپين ږيری د زرکې پلار ته وويل. -ملکه موږ خود کوز کلي ملک چې دا دی دلته ناست دی. ستاسې سره د خپلوی کولو په نيت راوستي يو. په کور کې چې لور، خور پېغله شي ورکول يې ضروري دي. د سړي پرې غاړه بند ږي. دې ته له موږه ښه پېژنې. زوی يې هم تعليم والا دی. ډېر ښه زلمی دی. موږ دا راغلي کسان درته عذر کوو او هيله لرو چې تش به مو نه لېږي. يوه بل مشر هم دا خبره راغبرګه کړه وې ويل. -ملکه ستاسو تر منځ چې د خپلوی دا تارتینگ شي موږ ټول پرې خوشالېږو. او تاته مو دغه وړاندیز راوړی دی. د زرکې پلار يوه شيبه غلی و بيا يې ناستود جرګې او راغلي مرکې ته وويل. -ورونو تاسې ټول زما سر سترګې ياست. ما له خپلې لور سره په دې باب هيڅ نه دي ويلي. يوه سپين روبي ترې له خولي نه خبرې ونيوه وې ويل. -ملکه دا د پښتو وطن دی. دلته هيڅوک له لور او زوی نه په دې خبرو کې پوښتنه نه کوي. د زرکې پلار وويل. -دا نوی خلقي حکومت راغلی ددې ډول خبرو هرو مرو پوښتنه شته دی. يوه بل وويل. -ددې خبرو سره د حکومت څه کار دی. دا زمونږ خپل اولسي کارونه دي د زرکې پلار وويل. -دا چې پخپله د کوز کلي ملک او تاسې د کلي مشران او ملا صېب راغلي ياست. ستاسو وړاندیز چې زموږ د دواړو د خپلوی په حقله ماته منظور دي. ټولو وويل ملک کور دې ودان يوه وويل ملا صېب يو سورة ووايه چې دعا وکړو. -ملا د قرآن يو سورة قرأت کړ. بيا يې دعا وکړه. -د دعا په پای کې ټولو راغلو کسانو د کوز

کلي ملک ته مبارکي وويله - گور ماتې وشو - د خپلوی د ستمال يې ورکړو - د چاپې پيالۍ وچېنل شوې او د مرکې خلک د زرکې د پلار څخه رخصت واخيست او لاړل - د زرکې پلار چې کلا ته ننوت - د زرکې مور چې تياره په دروازه کې ولاړه وه - وې پوښتل - سړيه څنگ چل وشو - هاغه بې واره له خولې ووتل - زرکه مې ورکړه - دا خبره زرکې دننه واوریده - سمدستي يې رنگ زيړ واوښت - په منډه پاس خپلې کوتې ته وخته او په ژړا يې پېل وکړ - موري يې لاندې برنډه کې هک پک ودریده - ملک په څوکۍ کې کښېناست واپس زر پاڅېد او کټ کې يې بالښت ته تکیه ووهله - وې ويل د زرکې موري - په دې خبره کې زړه مه ښکته پورته کوه - دا عامه لار ده - ته څنگه د پلار له کوره را واده شوې يوه خور لورد پلار په کور نه پاتې کېږي - دا څه نوې خبره نه ده - زرکې ته هم قناعت ورکړه - زرکه پخپله کوټه کې ناسته وه په هټکو هټکو يې ژړل - ترڅو پخپل بستر خوب يووړه او ويده شوه -

سبا ته د ورځې په لسو بجو د ملک په مخکې کې د مخکو د اصلاحاتو گروپ له نورو ډيرو د کليو خلکو په شمول راټول شوي وو - يوه تن چې توره دريشي يې اغوستې وه - د ديرشو کالو په عمر به وه - په لوړ ځای ولاړ وو - د مخکو د اصلاحاتو فرمان يې تشرېح کاوه - پخپلو خبرو کې به يې خانان او فيوډالان غندل - د خبرو په پاې کې يې وويل - نن هغه وخت رارسيدلی دی چې انقلابي دولت د مخکو د فرمان له مخې دا دی ددغې فيوډال لاس يې د زرکې پلار ته ونيو - مخکې دهقانانو ته ورکول کېږي - دده به يوه سترگه ژاړي او بله به يې خاندې مخکې به ترې اخيستل کېږي - په دې وخت کې د زرکې پلار لاس جگ کړ وې ويل - له تاسو نه هيله کوم چې مخکې مې واخلي خور دې بدې راته مه وياست - يوه ځلمی له دغې ډلې د منځه په لوړ غږ د احساساتو په ډکه ناره وويل - ته لا دا خبره کوي ته بايد بندي شې - فيوډالان غداران دي په دې انقلابي دولت کې به

خامخا خپل سرونه خوري-د زرکې پلار خبره په خوله کې پاتې شوه-د هغې څنګ ته سیمر حیران ولاړ و-کله به یې انقلابیانو ته کتل او کله به یې د زرکې پلار ته ورکتل-د خپګان او غصې نخښې یې په سترگو کې معلومېدې-هاغه د زرکې په پلار زهیریده-څو ګامه وړاندې لاړ دیوال ته یې تکیه ووهله او د مخکې د ویش راغلي هیئت ته یې کتل-په پای کې د خان مخکې یې بې مخکو بزګرانو ته ورکړه-ولې بزګران زړه نا زړه وو-دا جرأت ورسره نه و چې ځمکه ځانته تسلیم کړي خو له ویرې یې څه نشو ویلې-تر ناوخته پورې دغه لړۍ روانه وه-سیمر ته یې یوه برخه مخکې بیله کړه-خو هغه په جرأت ورته وویل-تاسو مه خفه کېږئ-زه د ملک ځمکه نه اخلم همدغه یوه ژرنده یې چې را کړې ده قناعت پرې لرم-د ګروپ مشر ورته وویل موږ خو ستاسې لپاره انقلاب کړی دی دا انقلابي دولت د بزګرانو او زحمتکشانو دولت دی-تاسې ته ټوکه ښکاري-نه نه صېب رېښتیا ده چې د غریبو په ګټه دي خو ما د ملک صېب خوړلې څښلې ده حرام نمکه نه یم کوم بل چاته یې ورکړئ-خپل څادر یې په اوږه واپړاوه او له ګڼې ګوڼې نه ووت-د خپلې ژرندې په لور یې د کلي لاره ونيوه روان شو-په دې وخت کې د غره په سر کې څو ډزې وشوې-په خلکو کې سمدستي ګونګسی شو چې پورې دره کې تانېه باندې ډزې وشوې-میتنګ پای ته ورسېد-سیمر هم خپلې ژرندې ته ورنزدې شو-د کلي خلک او د زرکې پلار د لمانځه کولو لپاره جومات ته لاړل-د کلي د خلکو په منځ کې هر چا هر راز خبرې کولې-چا به نوي حکومت پسې بد ویل چا به ورپسې ښه ویل-ملايان او شتمنو به خپلو کې سره په نوي رژیم پسې بد تبلیغ کاوه-ځینو به هیڅ نه ویل-د خلقي دولت پلویانو او د خلق دموکراتیک ګوند غړو په هر کلي، ښار او ښوونځیو کې د پرله پسې فرمانونو تجلیل او د خوشالۍ او تائید میتنګونه او غونډې کولې-هرې خوا ته سرې ټوټې ځوړندې وې-څو میاشتې همدغه حالت د خلکو

زړونو ته لږ څه د خوښۍ هیله پیدا کېده. مگر دغه حالت بیخي کم وخت دوام وکړ. یوې ورځې نه بلې ته په بیلو بیلو ځایونو کې د رژیم په ضد پټې کار روایی کېدلې. حکومت هم د کلیو خانان او ځینې اخوانیان ملایان نیول او بندي کول یې. په بنسکاره چا څه نشو ویلی. مگر په پټه دولت په ضد تخریب او مخالفت کېده. د زرکې پلاریې په دریمه ورځ د هغه د محکمې د ویش نه وروسته ونيو او مرکز ته یې ولېږه چې د هغه په نیولو د کلي ټول خلک سخت خفه شول. سهار وختي و چې سیمر او مور و پلاریې د زرکې کره لارل. ترڅو د زرکې مور او نورې کورنۍ ته یې ډاډگیر نه ورکړي. د کلا په دروازه چې ورننوتل زرکه او موریې او نورد کور غړي په کور کې خفه ناست وو. د سیمر پلار امسا لگوله او د کلا په دالانه کې کټ ته کښېناست. زرکې او موریې هغوي سره روغې وکړې. بیا د سیمر پلار وویل. یې بي مه خفه کېږه. دا به د الله رضا وي. ملک کومه گناه نه ده کړې. خالي ددې نوي حکومت به څه اشتباه وي. واپس به راځي په خبر. تاسو هیڅ تشویش مه کوئ. د هغوي دهقانان هم ورکړه وتل او ننوتل. د زرکې له سترگو نه اوښکې څڅېدلې. سیمر به ورته په یوه سترگه کتل. زړه یې راډک شو. وې ویل. تاسې ځان له مړۍ مه نیسۍ. دا هر څه به تېر شي. نا معلومه حالت دی. خدای پوهېږي چې څه به کېږي. زموږ د وس خبره نه ده ملک کاکا به خدای راوړي. ډېر تشویش مه کوئ. د ملک میرمنې لور ته مخ وړاوه وې ویل. زرکې لورې سیمر دوي ته چاې راوړه. زرکه په پلار پسې ډېره خفه وه. د سیمر په لیدو خوشحاله شوه. له پخلنځي نه یې په لږه شیبه کې چاې راوړې مزدوره یې له بهر نه راننوته او په چالاکی سره یې ټولو ته د چاې پیالۍ مخې ته کېښودې. زرکه د سیمر سره مخامخ کښېناسته. دواړو د یو بل سترگو ته کتل او موسکې کېدل. د چاې له څښلو نه وروسته سیمر دوي د زرکې له موره اجازت واخیسته. او له کلا نه ووتل. زرکې په دروازه کې سیمر ته په

غلي غږ وویل - باغ ته ورشه چې څه درته وایم - هغه ویل ښه ده له کلا نه چې راووتل سیمر هغوي ته وویل بابا تاسې کور ته لاړ شئ - زه باغ ته ورځم موریې وویل زویه ژرندې ته زر راشه چې نن داني ډېرې راغلي دي - سیمر وې ښه مور جانې دستي راځمه - سیمر باغ ته ننوت په دغه وخت کې باغ کې هیڅوک نه و - هغه وړاندې نژدې گلونو ته ورغی - د باغ دروازه یې څارله ترڅو زرکه راشي - زرکې مور ته وویل - مور جانې زړه مې راتنگ شوی دی باغ ته اوځمه - ښه لورې څه لاړه شه - په چابکو ګامونو له دروازې نه راووتله او د باغ په دروازه کې چې ننوتله دروازه یې ځنځیر کړه - د سیمر خوا ته راغله - هغه ته یې ورنارې کړې - سیمره راځه چې هلته د سبرونو په صوفه کښېنو هغه ځای د باغ په منځ کې د ګڼو ناچو ګانو سیوري ته ښکلې صوفه وه چې شا و خوا یې د اوبو لښتی تاو شوی و - رڼې اوبه پکې بهېدلې - د صوفي په څلورو خواو کې د گلونو واړه واړه پټيې و چې هر راز گلونه پکې ولاړ و - د ګلابو گلونو ډکې څانګې ځای په ځای په صوفه راتاو شوې وې - همدغه صوفه لکه د یوې ښکلې کوټې پشان جوړه شوې وه - د لرګي اوږدې څوکۍ پکې پرتې وې - دوي دواړه په یوه څوکۍ کښېناستل - زرکې خپلې خبرې داسې پیل کړې - سیمره خبر شوې؟ له څه نه؟ زما د ورکړې نه؟ هاغه زرکې ته سترګې برګې کړې څنګه؟ څنګه خو داسې چې پلار مې آبله شپه د کوز کلي ملک زوی دلبر ته ورکړم - آخ دا څه وایې؟ هو رښتیا درته وایم دا دوه ورځې مې له ژړا نه ځان وژلی دی - دې رنگ ته مې نه ګورې - له یوې خوا مې د پلار نیول شول او د بلې خوا دې خبرې لکه زعفران زیړه کړم - سیمر له دې خبرې سره پخپل ځای چپ پاتې شو - سترګې یې نه رپولې یوازې یوې نقطې ته متوجې و - بیا یې سوړ اسویلی و یوست زرکې ته یې پام کړ چې هغې په مخ او ښکې روانې وې - ده وویل اوس به څه کېږي؟ زرکې په داسې حال کې چې اوښکې یې پاکې کړې وې ویل - څه به کېږي هیڅ نشي

کېدی. داسې مه وایه زړه به مې وچوي. سيمر د زرکې لاس د هغې له سترگو نه ایسته کړو. وې ويل. زرکې په ژړا خوڅه نه کېږي. خو سمې خبرې بايد دواړه وکړو ما خو درته لومړی ويلي و چې زه يو غريب ژرنده ګړی يم او ته د خان لور. سيمره زه درسره پخپله ژبه ټينګه ولاړه يم. ته دې چې هر تصميم (پريکړه) لري همغسې به کوو. هيڅ زړه نښکته پورته نه کړي. سيمر لږ د خدا او ښکې کوږ کړ وې ويل اي جينۍ اوريدلي دي نه دي. د ملنګانو نه څه ځي يو کچکول. د پلار خانۍ پسې ته زړه مه تړه. دواړه به داسې ځای ته لاړ شو چې د دلبر پلار به مو پېدا نه کړي. فقط په لوظ راسره ټينګه اوسه. زرکې يو ځل بيا خپل ښی لاس د هغه لاس کې ورکړ. وې ويل. ما درسره په پښتو ژبه لوړه کړې ده. نو چې داسې ده سر له نن نه زما او ستا همدا وعده شو چې کله موقع راغله بيا به هماغسې کوو. سمه ده. هو سمه. خورښتيا زرکې دا راته ووايه چې د کوز کلي ملک به له تاسې نه د واده غوښتنه څه وخت کوي؟ زه څه خبر يم. اوس خو لا حالات خراب دي. دا د وروسته وخت خبره ده.

سيمر يوه شيبه غلې په فکر کې لاړ. په زړه کې يې له ځان سره ويل (ته که د زرکې سره له کور کلي نه وتښتي نو دا بوډا سپين ږيري پلار او بوډی مور به دې چاته پرېږدي) د زرکې وريام شو هغه لا هماغسې په سوچ کې ډوب و د تندي ګونځې يې زياتې شوې وې. دې ويل څنګه په فکر کې شوې؟ ده ويل هسې دې خپل نصيب ته حيران يم. زرکې د مشکلاتو شپول رانه تاو دی. سيمره زه مې د پلار حالت ته فکر وړې يم چې بندي يې نه کړي. زرکې ستا د پلار په حال خو زه هم سخت ستومانه يم. آبله ورځ چې خلقيانو ستاسې محکه کې تنابونه وهل ويشله يې. ويشل يې لا څه کوي چې ستا د پلار يې ډېره بې عزتي وکړه. ځمکه يې ام ترې واخيسته او په خلکو کې يې بې عزته کړو. ما چې په هغې ورځ دغه حال وليد. له دغه خلقي دولت نه مې زړه تور شو. خو څه کولی شو د حکومت

سره د چا زور نه سمېږي. نو سیمه اخړدا به څه کېږي؟ نه پوهېږم خو دومره ویلی شم چې دا حالات نور هم پسې خرابېږي. ځکه چې ددې کلیو او درو ملایان او نور ځینې خلک په دې حکومت رضا نه دي. له خلکو نه اورم چې نن سبا به ددې حکومت په مقابل کې خلک پاڅېږي. زرکې ته دا خبرې پرېږده. خپلې خبرې کوو. هغې په مخ راخواره شوي وېنستان چپ خوا ته څنډوال وې خنډل. خپلې خبرې خوهماغه یوه خبره ده. چې مخکې مو وکړه. دی هم په خدا شو وې ویل. ویشتلې په زړه بېداروي. سیمه بس دی اوس به لاړ شو. مور به مې راپسې راشي. نن همدومره ته سبا ته ولسوالۍ ته یو چکر ورشه په پټه توگه پوښتنه وکړه. اګر چې د کلیو ډېر مشران مرکز ته ورپسې تللي دي. سمه ده زه به سهار ته د کلي د خلکیانو نه پوښتنه وکړم. ماسپښین به درته احوال راوړم. راځه چې ځوو. دواړه د باغ نه د وتلو په نیت روان شول. زرکې سیمه ته وویل. ته مخکې لاړشه زه به وروسته دروازه پورې کړم. هغه چې له دروازې ووت. زرکې ته یې لاس وراوږد کړ. دواړو خدای په امانې وکړه. او د مینې خدا یې وکړه. سیمه په چابکو گامونو لاره وهله تر څو ژرندې ته ځان ورسوي. زرکې د بڼ دروازه کلکه کړه او کلا ته ننوته. مور جانې مور جانې غږ یې وکړ. وړوکی وروړ یې د نورو درې ماشومانو سره د کلا په دالانه کې لوبې کولې. مور یې په کوټه کې دننه مصروفه وه. د زرکې غږ یې واورید. راووتله. وې ویل لورې راغلې. هو مور جانې راغلم. رښتیا مور جانې چا خو څه نوې خبر نه دی راوړې. نه لورې تراوسه هیڅ پټه نده لگېدلې. کوم کسان چې ورپسې تللي دي واپس یې احوال نه دي راغلي. نن به تر مازدیګره خدای مهربانه دی څه احوال راشي. مور جانې زما زړه وارونه کړ. سیمه مې د کلي خلکیانو پسې ورو لېږلو که له هغوي نه کوم معلومات راوړي. بڼه دې وکړل لورې کېدی شي هغوي ته معلومات وي. سیمه وویل سبا ته به زه معلومات راوړم. خدای دې ورځمېږي لورې.

سیمر خو ډېر ښه هلک دی. په موږ خفه کېږي. زموږ حال ورته خپل
ښکاري. ښه او ریدونکی گلابی سړی دی.

زرکه له ځان سره او مسکېده. وې ویل. مور جانې حالات ډېر خراب دي.
آخر څه به کېږي. خدای پوهېږي لور کی چې څه به پېښېږي. گلابی وې
خبرې کېږي. الله دې خپل خبر پېښ کړي. پلار دې رب را خلاص کړه.
سپین ږیری دی. زرکی ته ورشه دهقان ته ووايه چې د شپې له خوا د
حجرو دروازې کلکې کړي څرې لگېږي. ښه ده مور جانې ورته وایمه. هغه
له کلانه ووتله په څنگ کې یې دهقانان دیره و. یوه ته یې په دروازه کې
وویل شاهزاد اکا د حجرو دروازې در سره کلکې کړه. هغه دروازې راغی
ور یې تاله (څلف) کړو. فکر مې دی زرکی لورې تاسې بې غمه خپل
خوب کوئی. هیڅ فکر مه کوئی. یوازې د کلا دروازه پورې ساتی. زه د
شپې له خوا بېداره یم. له کلانه چاپېره گرځم. تشویش ونه کړي. هغه
واپس کلا ته ننوتله او د کلا دروازه یې ځنځیر کړه. مور ته یې د دهقان
خبرې وکړې. ډاډه شوه. له ډوډۍ خوړلو نه وروسته مور یې ورته وویل.
څه لورې خپل ځای کې ویده شه. زه او وړوکی ورور دې هم ویده کېږو.
هغوي ټول پخپلو ځایونو کې ویده شول. سهار چې زرکه راوېښه شوه. له
تشناب کولو وروسته د مور کوټې ته ورغله غږ یې کړ. مور جانې وا مور
جانې. مور یې چاې تیاراوه. وې ویل زرکی بچی راغلې. هو مور جانې
ټوله شپه مې سیمر په خوب کې لیده ما وې چې د پلار احوال به راوړي
کنه. لورې خدای مهربانه دی. هغه به دغه ورځ تر غرمې پورې کله پاس
کوټې ته ختله او کله به ښکته کېده او کله به بهر را ووتله. تر څو د ورځې
دوه بجې وې چې سیمر د باغ په کوز سر راواوخت. زرکی له لیږې ولید
چې هغه را روان و. هغه په منډه دننه کلا ته ننوتله. مور ته یې وویل. مور
جانې زه ځمه چې د سیمر په حال ځان پوه کړم. ښه ده لور جانې ورشه. هغه
په چالاکی. راووتله او د باغ دروازه یې بیرته کړه. سیمر هم راوړسېد.

دواړه باغ ته ننوتل. دروازه يې کلکه کړه دواړو سره لاس ورکړل گډه بڼه يې وکړه. بيا دواړه د باغ په منځ کې په سړک روان شول خپلې ناستي ځای ته ورسېدل. د بڼې د منځ صوفه د دوي د ناستې پاستې او ملاقات ځای و. زرکې ترې سمدستي پوښتنه وکړه. څنگه څه احوال دې راوړي که نه؟ سيمر هغې ته وروکتل وې ويل. زرکې ولسوالۍ ته تللی وم لومړی مې له شير احمد نه پوښتنه وکړه. هغه زما انډيوال دی ښه اوچت خلقي دی په اولسوالۍ کې منشي دی. هغه راته وويل. خان کاکا يې مرکز ته سره له نورو کسانو لېږلی دی. ده ويل تاسو خو ترې خبر نه ياست هغه نورو کسانو سره په دولت پسې ضد خبرې کړي دي. راپور يې د کلي دوه تنو خلقيانو راوړی و. اولسوالۍ د گوند د دستور سره سم مرکز ته استولی دی. نور پکې زموږ څه لاس نه رسېږي. ښايي زر راخلاص شي واپس کلي ته راشي، کېدی شي د څه مودې لپاره بنديان شي دا شرايط انقلابي دي نه واسطه چلېږي او نه پيسې. ښه به دا وي چې ورته انتظار اوشي. انشاء الله ډېر زړه به که خبري راشي. کورنۍ ته يې ډاډ ورکړه. که دلته په ولسوالۍ کې مو کوم خدمت وي. زه ستاسو مخکې يم. بس همدا يې وويل او ترې را روان شوم. ته څه فکر کوي سيمره چې پلار به مې راخوشي کړي. اې لېونۍ ستا پلار خو څه مړی نه دی کړی. د خلکو تر منځ به يې څه وييلي وي. دا وخت ددې خبرو کله دی. ځمکه يې ترې اخيستې ده. زړه په يې سوی يې اخړدومره څه خوبه يې ويل. د بندي کېدو پرې د چا څه دي؟ په خوله دې برکت شه سيمره. ده ورته وخنډل وې ويل د ملک لورې پس له دې خپل غم خوره د دلبر سره به څه کوي؟ د هغې سترگې راگونځې شوې د تندي منځ کې هم دوه گونځې ښکاره شولې. لږه غلې پاتې شوه. بيا يې وويل. مرگ مې قبول دی سيمره خو دغه کار ته به زړه ښه نه کړم. هغه خندا شو لږ څه په ټوکه کې يې ورته وويل. زرکې له ماته هم بهادره معلومېږي. اوزه خو چې گورم يوې خوا

ته پان دی او بلې خوا ته پړانگ. دا خبره پر پرېده سیمه زموږ په فیصله بله نه خبرې بزدله کېږي به نه. کړت کړت سیمه و خندل. د نر لورې د نخښې منځ دې و ویشت ستا ددې حسن سره ددې مال دولت سره دومره په وعده او عزم ولاړه یې چې هېڅ ثاني دې نشته دی. د خپلې خبرې ته بیا ځان جوړ کړي وې ویل زړکې ستا په حسن او مینه قسم خورم چې د زړه ارمان به دې تر سره کړم. نور څه غواړي. دغه شان خبرې کوه چې خوشاله اوسم. چې ته په څه خوشحالېږې هغسې به کېږي زړکې نور څه وایي. زړکې د گلاب د گل پانې راوشکولې او هغه یې پرې و ویشت. د سیمه زړه ته نیغ د نغمې دا سندره ودریده.

په گل دې و ویشتم زړې زړې دې کړمه یاره

په لار کې ناسته یم خپل ځان راټولومه یاره

د سیمه بدن د مینې احساس واخیست غوښي یې زیگ شو. په خوله یې لارې هم وچې شوې. (په زړه کې حیا ورته له ځان سره یې فکر کاوه چې سیمه بنده څومره بې جراته یې هغه دې په گل ولي مگر ته). اغیر ورته ناسته یې. زړه یې رالوی کړ. خپل ښی لاس یې ترې تاو کړل. او په غېږ کې یې ښه ټینګه راو نیوله. خړاپ شي په مخ یې ښکل کړه. د هغې وربل په مخ راخوړ شو. لاس یې ورله ایسته کړ ځان یې ترې خلاص کړ له څنګه یې لږ څه وړاندې شوه د مخ انتګي یې لکه د انارو سره اوښتي ول. د سترگو تورو الی یې په سورو الی بدل شوی و. هماغسې یې د مخ نیمايي تورو و ښتانو نیولی و. د سیمه سترګې هم سرې وې زړه یې ټوپونه وهل. د بیا ځل موچکې ته یې نیت و خو هغه ترې ښه پسې وړاندې شوه. ورو یې وویل هلکه په څه دې شروع وکړه؟ په څه مې شروع وکړه. د ظالم لورې. د چا پلار به درته ټینګ شي. دواړو یو د بل په سترگو کې سره ځانونه ورک کړل. جینۍ. لاندینۍ شونډه وچیچله مخامخ هاغه ته کښېناسته. ده ورته وویل. زه به څنګ ته درشم له ځایه پاڅید او د هغې

تر څنگه جوخت کښېناست. بيا دواړه د مينې په خوږو کې ورک شول. د هغې لاس يې په خپل لاس کې ټينگ نيولی و. دده له زنې نه خولې خځيدلې. له يوې خوا گرمي وه او له بله خوا د مينې گرمي هم ورسره وه. د زرکې په مخ خولو د مرغلرو دانې جوړې کړې وې. سينه يې تلر راتله. سيمر بيا د مينې نيشې واخيست. هغه يې ځانته سمه رانزدې کړه. لومړی يې ورله سترگې ښکل کړې بيا يې خپلې شونډې د هغې شونډو ته ورنزدې کړې. خو هغې ځان ترې لکه د غرڅنۍ پشان په يوه ټوپ خلاص کړ. ودرېده. ټيکرې يې دده په لاسونو کې پاتې شو. هغه ولاړه پاتې شوه. وې ويل. زه کور ته ځم. چې ستا ځواب مور ته ووايم. ځواب به يوسې زرکې خو ته يوه شيبه راته مخامخ کښېنه. ولې ليدلې دې نه يم که څنگه؟ ليدل د ليدلو پورې ده لېونۍ. ته کښېنه کنه وخت ډېر دی لاړه به شې. هغه د خدا په حالت کې کښېناسته وې ويل ټيکرې مې راوارتوه. هن دا دی واخله. ورپاڅيد ټيکرې يې ورته په سر راخور کړ. لکه د ناوې پشان کښېنه. زه به درته مخامخ کښېنم. له زنې نه يې لاس وړلاندې کړ. ورته وې ويل. رښتيا زرکې ته چې کله په اينه کې گورې ځان څنگه احساسوي. هغې وځنډل ويل ميراث شې له آينې نه مې بيخي زړه نه کېږي چې ترې جدا شم. نو ما ولې ملامتوي. پوهېږم چې که دواړه تر سبا پورې کښېنو ام کمه ده خو بس دی ځم چې مور مې باغ ته رانه شي. سمه ده څه چې ځوو. دواړه په کرار کرار د باغ دروازې ته را روان شول. په دروازه کې سيمر وويل زه به درنه مخکې او ځم ته به لږه وروسته راوځي. لاس دې را. هغې لاس وراوږد کړ دی وړاندې شو د مخ نه يې موچکه واخيسته هغې مړې وروکتلي. ويل په مخ دې ښه شه. هغه لاړ. ورپسې هغه راووته. دروازه يې کلکه کړه. او کلا ته ننوتله. له دالانه څخه يې مور ته ورغږ کړ. مورجانې وا مورجانې. مور يې له کوتې راووتله وې ويل څه وايې لورې. هغه په منډه ورنزدې شوه. ورته وې ويل. مورجانې سيمر مې وليد راته

وې ويل چې پلار مې يې مرکز ته بيولې دی. سره له نورو کسانو. څه پوښتنې ترې کوي ويلې نن سبا به واپس کور ته راځي. په خوله دې امين شه لورې. ما خو ويلې چې سيمر د کار سپړی دی. په موږ خفه کېږي. دهقانان خو ډېر دي مگر دا پکې بې شانه ښه سپړی دی. ماته په زړه کې گران دی لورې. هغه موسکې. شوه ښه پرې ولگېده. مور جانې خپگان مه کوه. خدای مهربانه دی. پلار به مې نن سبا له خيره راشي. سيمر راسا ژرندې ته لاړ. وې ليدل چې په ژرنده کې دوه تنه سپړي په داسې حال کې چې خپلو د غنمو بوجو ته يې تکيه وهلې وي د ژرندي نوبت (وار) ته يې انتظار کاوه. سيمر لومړی په هغوي سلام و اچاوه. بيا يې ورته وويل. وروره معلومېږي چې له ليرې نه راغلي ياست؟ يوه ورته په ځواب کې وويل هو موږ له درې نه راغلي يو. تاسو خو مانه يې ليدلي لکه چې د ليرې درې نه راغلي ياست. هو موږ په دې فکر راغلي يو چې زرتزره وړه ورسو. په کورونو کې راته خلک ناست دي ډوډۍ رانه غواړي. سيمر پښه نيولې شو. وې ويل څنگه په کورونو خلک؟ هو لښکر راوتی دی د حکومت په ضد راپورته شوی دی. د وسلو سره راغلي دي. نن سبا په اوگورې چې دلته هوارې ته به رانښکته کېږي. د ټولو په خوله کې ملايانو د جهاد خبرې ورکړي دي. دا يې چې ددې دولت په مقابل کې جهاد کوو. بس په موږ ناست دي په زور راباندې ډوډۍ پخوي. دلته له حکومت نه په ويره او هلته له هغوي نه په ويره کې يو. که زموږ وړه بې واره وکړې وروړه کمک به دې وي. سيمر هغوي دواړو ته په زير زير کتل بيا يې ورته وويل. راځئ بوجۍ مو راوړئ. ستاسې وار دی. سمدستي يې ورته بوجۍ په ژرنده واوړلې. ژرنده چې چالان شوه. سيمر هغوي ته وويل راځئ بيرون دغه د ولې سيوري ته کښېنئ. چې گرمي موندل شي. هغوي ته يې مخ واړوه. وې ويل انډيواله د لښکر آخر څه وايي. يوه وويل خدايې وروړه ټولو سره بېرغونه دي. سلاگانې ورسره دي. له هر

مانځه نه وروسته ملا په دعا کې وايي خدايه مجاهدينو ته بری ورکړې -
ټول اولس د الله اکبر او نعرې تکبير نارې وهي - قسم په خدای چې ويړه
ترې په کار ده - هيڅ دليل ورسره نشي ويلې - يوازې دا وايي چې دا
حکومت ملحد دی، جهاد پرې روا دی - خلقيان کافر دي - بس همدغه
خبرې دي - څوک چې ډوډۍ ورنه کړي وهي او ټکوي يې - نن سبا به دا
خبرې دلته رارسېږي - سيمر د ژرندي په دروازه کې په داسې حال کې چې
يوه پښه يې دننه کړه وه - ودرېد وې ويل - چې داسې ده نو دا اوسنی
حکومت د ټينگې نه راته ښکاري - هو همدغسې يې وگڼه - او ای ته گوره
چې زموږ خان صېب يې هم نيولی دی - پته يې نه لگي چې لا مړ يې نکړي
- ځکه چې دا حکومت خانان او ملکان له يو سره نيسي - ځمکې هم ترې
اخلي او له پاسه يې نيسي وژني او بنديانوي يې - والله څه بل شان حالت
را روان دی نو - هغه بل تن وويل آبله شپه لښکريو مکتب وسوزاوه - دوه
تنه معلمان يې ووژل - سيمر وويل - زه فکر کوم چې ددې سمې خلک به هم
ورسره يو ځای کېږي - هو انډيواله د کفر او اسلام جنگ دی - په
جوماتونو کې ملايان همدا خبرې کوي - پورته غرو او درو ته حکومت
نشي ورتلای - سيمر وويل زه چې ورته گورم خودا خلقيان ډېر ښه نظر
لري - د مساواتو او عدالت خبرې کوي - د غريبو خلکو او دهقانانو خبرې
کوي - مگر نه پوهېږم چې دا ولې؟ هغه يوه سړي ورته وويل همدا خبرې
ورته روسانو راوپړې دي - دا خود روس نه يې ملاتړ کېږي - وايي چې
کمونستان کافر دي - گني دا خلقيان خو ټول پښتانه او زياتره يې ددې
کليو هلکان دي - رښتيا چې نور ډېر ښه خلک دي ولې لمونځ نه کوي -
همدغه خبره ده چې ملايانو ورپسې راخيستې ده - د دوي په دې خبرو کې
غنم وره شول بوجۍ يې پشا کړې او دواړه له ژرندي نه مخ په دره روان
شول - سيمر ورته مخه ښه وويلې او لاړل -

اووم پړک (اووم څپرکې)

تاجو د نسوانو لیلیې ته لاره او طالب جان واپس په هماغه لاره پوهنتون مرکزي لیلیې ته روان شو. په لاره روان و چې ناڅاپه یې زړه کې ور ګرځېدل (که مونځ نه کوم ګنهګار پرېم، او که کوم یې دوي ته اخواني معلومېږم، حېران یم چې څه وکړم) په همدې سوچونو کې مرکزي لیلیې ته ورسېد. کتل یې چې دننه په طعام خورۍ کې خلیقانو میتنګ جوړ کړی دی. دی هم ورغی نزدې د خلیقانو خواته ودرېد. هغوي ولید چې طالب جان یې خوا ته د میتنګ خبرې اوري یو تن له ستيجه وائي. دا خلقي ځنځیر نه شکېږي. اشراف زاده ګان ټول غرب ته وټنستېدل. اخواني او ستمي ارمانونه له خاورو سره خاورې شول. دا او داسې نور شعارونه ښه په درز بدرګه کېدل. ده به هم له هغوي سره شعار په شونډو کې وایه. د صنف خلقي هلکانو دی لیده چې شعار بدرګه کوي. د میتنګ په پای کې له هغوي سره یو ځای ډوډۍ خوړلو ته لاړ. په همدغه ترتیب سره ده ته خلیقانو څه نه ویل. او دی هم په دې خوښ و. خپل درسونه یې په شوق او ذوق سره ویل. په خپل صنف کې په لومړۍ درجه و. تاجو ته خو یې ویلي و چې ګوندې جینکو سره ځان پېوند کړې. هغه به هره ورځ د خپلې خلقي همضفۍ سره په تماس کې وه. ناسته ولاړه یې ورسره یو ځای وه. خو دا چې تاجو په صنف کې نه بلکې په ګرد پوهنتون کې ښکېلې جینۍ وه. په لاره، په صنف، په کتابخانه او په سړک به هلکانو ورته کتل او پرزې به یې پرې ویلې. خپل ښایست وړپورې بلا شوی و. حتا ځینو د صنف او لیلیې جونو به هغه تنګوله. چا به یې ښکلیو تورو اوږدو سترګو ته کتل چا به یې د بدن بیلې بیلې برخې او اندامونه ستایل. دې ام

پوهېده چې خپل ښایست وړپورې اور شوی دی. تل به یې ده ته خپل شکایتونه کول. هغه به ویلې خبر دی. تاجو د هیچا زړه مه بد وه. هر قسم خلک دي څوک به څه وایي او څوک به څه. خو ته پسې زړه مه تره. ښه گذاره او نیک بر خور د هر چا سره کوه. دا پوهنتون دی. کلی نه دی گذاره کوه. تاجو د طالب جان خبره په غوږ کې نیولې وه. دوي دواړو باندې هر چا داسې گمان کاوه چې گني خور او ورور دي. تل به دواړه جوړه گرځېدل. هیڅکله دواړو هډو د مینې خواله یې نه سره کوله. یوه ورځ دواړه د پوهنتون په کتابخانه کې په یوه میز ناست و مطالعه یې کوله. له ډېر وخت وروسته طالب جان تاجو ته مخ ورواړاوه وې ویل. تاجو ما او تا خو به په کلي کې مینه کوله. دلته خو دواړه داسې شوي یو لکه نزدې خپلوان او یا خور او ورور. دا خبره یې وکړه تاجو ته یې کتل غلی ناست و. هغه هم لږه موسکۍ شوه کتاب یې پورې کړ وې ویلې. هو والله رښتیا دي وویل. څنگه څنگه شوي یو. هاغه بیا وویل. همدغسې ښه یو. که نه خیر داسې به وکړو چې په هفته کې به یوه ورځ دمې او چکر ته اوباسو تاجو په داسې حال کې چې قلم یې گوتو کې اړ وراړو هغه ته یې خواږه خواږه کتل وې ویل. کومه ورځ به وټاکو. د جمعې ورځ. نورې ورځې خو ټولې ډکې دي. چیرې لیرې په چکر نشو تلای. حالات ښه نه دي. همدې پوهنتون په ساحه کې به گرځو هغې ویل سمه ده. له همدغې ورځې وروسته هغوي له پوهنتون له ساحې نه بیرون ونه وتل. په همدغه ترتیب یې خپل تحصیل او درسونه دوام ورکړو. کله چې ملک ته روسان راغلل حالات ییځي خراب شول په ټول ملک کې د جهاد چیغه پورته شوه. په هر کور کې به د شپې د الله اکبر نارې وهلې کېدې. لاریونونه ووتل. ډېر مسلمانان د کابل ښار په ځینو واټونو کې خلک پداسې حال کې چې د اسلام او الله اکبر نارې تکبیر چیغې ویستلې د ببرک کارمل او روسي ټانکونو پورې ډزې کولې. او لکه د مرغیو پشان به یې په محکه

غورزول-ډله ایز مرګونه یې کول-د پوهنتون ځینې محصلین و تنستېدل-
 ځینې محصلین چې مخکې یې پر چمیان محصلین نیولي او بنديان کړي
 او یا وژلي وو-هغوي به یې نیول او د تیر پشان یې هغه عمل تکرار راوه-
 یوه ورځ طالب جان سهار پوهنځي ته د درس لپاره د تلو نیت وکړ او
 غوښتل یې چې له لیلیې نه اوځي-په دروازه کې یو تن پرچمی محصل
 راوگرځاوه او د لیلیې مدیریت په سالون کې یې کښېناوه-لږه شیبه
 وروسته ورپسې دوه تنه راغلل او هغه یې په جیب موټر کې یو وړو
 کتابونه یې پلاس کې و-حېران هک پک و چې څه ګناه مې کړې ده-په
 موټر کې وار خطا و-په فکر کې ډوب لاړ په زړه کې یې وروګرزېدل-
 اخري کال مې و له پوهنتون نه فارغیدم تاجو هم یوازې پاتې شوه-نه نه-
 مانه بندي کوي-ځکه چې کومه ګناه مې نه ده کړې-خامخا به واپس
 پوهنتون ته راځم (په همدې سوچ کې لا وه چې غرشي په صدارت یې
 ورننویست دننه یې کوم ځای ته یووړ-ده ویل لومړی یې یوې تورتم
 کوټې ته ننویستم-کتل مې چې په همدغه کوټه کې درې تنه نور هم غلي
 ناست دي-په کوټه کې دومره رڼا شته چې یوازې همدغه درې تنه ووينم-
 هغوي هیڅ خبرې نه کولې-چوپ ناست وو له ځان سره مې څه ویره پېدا
 شوه-په کرار مې کتابونه په څنگ کې ټینگ نیولي و پخپل ځای
 کښېناستم-بیا مې ښې سترګې وغړولې-د کوټې کونجونه مې له سترګو
 تیر کړل-د کوټې دیوالونه تک تور ښکارېدل-په یوه دیوال کې پاس
 وړوکی کړکې وه د کړکۍ د شیشې شاته یې اوسپنیزه جالۍ وړلګولې
 وه-تته غوند رڼا ترې راویدلې وه-په دې کې هغه یو تن وویل-ځوانه
 څوک یې؟ ما زړد هغوي خوا ته مخ وړاوه-اومې ویل-وروره زه
 محصل یم-هغه وویل په کوم پوهنځي کې یې؟ ساینس پوهنځي کې د
 څلورم کال محصل یم-څنگه یې راوستې؟والله که پوهېږم سباي درس ته
 تلمه د لیلیې په دروازه کې ونیولم ویلې راځه چې زموږ د سره کار دی-

په جیب کې چې دلته راوړم - هغوي درې واړو خپلو کې سره وویل -
ظالمان دي گوره بیچاره یې کتابونو سره راوړی دی - ما هم له هغوي نه
پوښتنه وکړه - تاسو یې څنگه راوستي یاست؟ موږ یې د خلقيانو په نوم
راوستي یو - پته یې نه وه چې څوک دي - خو دا یې وویل او زه ترې غلی
شوم - هغوي هم درې واړه پښتانه وو - زړه مې واړونه کړ - بیا مې ترې
پوښتنه وکړه وروره تاسې یې دلته څه وخت راوستي یاست؟ یوه وویل
موږ یې هم همدا نن سهار خو کله چې موږ دلته راغلو شپږ تنه یې له دې
ځای نه ویستل - کوم بل ځای ته به یې وړلي دي - بیا یې وویل انډیواله
خلقی یې که --- ما وې نه زه خلقي نه یم - نه یوازې خلقي بلکې په هېڅ کوم
سیاسي گوند یا سازمان کې نه یم - یو پښتون مسلمان سړی یم - هغه
وویل - خو همدغسې کسان بندي کوي - نور مې غږونه کړ - لږه شیبه پس
دروازه خلاصه شوه - یو چا غږ وکړ - هغه درې تنه چې نن سهار راغلي دي
راځئ - هغوي پاڅېدل او چې تلل درې واړو لاس راکړو - وې ویل ورور
کیه خدای دې مل شه د خدای په امان - هغوي چې ووتل وسله وال دروازه
راپسې بنده کړه - په کوټه کې ځانته پاتې شوم - د تاجو په فکر کې لارم -
هغه به د ساینس پوهنځي مخې ته راغلي ، هرې خوا ته به یې په ما پسې
کتلي راکتلي زه به سهار د لیلیې نه چې تدریس ته تلم نو د ساینس
فاکولتي مخې ته به مې په تاجو پسې ځان رساوه - هغه به څومره وار خطا
شوې یې - او دا مې ورته ویلي هم وه چې گوا کې زه که کوم سهار دلته نه
وم ولاړ - نو مانا دا چې یا به سخت ناروغه یم او ټا به په لیلیه کې نه وم -
خو هغه به ډېر ساعت ودریدلې وي - څو څو ځل به یې سترگې هرې خوا ته
اړولې وي - چې زه یې نه یم لیدلی - خامخا به یې زما له همضافانو نه
پوښتنه کړې وي - بیا به په نیم زړه درس ته تللې وي - هو دادی اوس به له
تدریس نه رخصت شي - په چابکو گامونو به د کافي تریا Kafeteya مخې

ته رسیدلې وي. ترڅو ما پیدا کړي. بیا هم زه نه يم. ترډېره به ولاړه اوسي.
-خو اوس به د نسوانو لیلیې ته روانه شوې یې (-

دی لاپه دې سوچ کې و چې دروازه خلاصه شوه. یوه تن ورته یوه مړۍ
ډوډۍ راوړه. په گیلان کې یې او به هم ورسره راوړې زه خو وږی وم. زر
زرمې هغه ډوډۍ مړې وخوړه. او بیا مې او به هم وڅښلې. عسکر راغی
وې ویل. راځه غوښتی یې. د ورځې دوه بجې وې. چې له دغه کوټې نه یې
بو تلم. پاس یې په کوم دفتر ننویستلم. یو بریتور سړی ناست و. هغه راته
د استعلام پاڼه را کړه. خپل شهرت او مکمل معلومات مې ورته ولیکل.
بیا یې رانه نور تحقیق او پوښتنې پیل کړې. تر ما بنام پورې یې رانه
تحقیقي تر سره کړ. اخري پوښتنه یې دا وه چې تا ولې بیرک کارمل پسې
ویلي دي چې کارمل دویم شاه شجاع دی. ددې پوښتنې ځوابولو ته غلی
شوم. ځکه چې یوه ورځ په لیلیه کې د غرمې ډوډۍ په میز کې خوتنه
خلقیان او په څنگ کې راسره یو پرچمي هلک چې اصلاً د میدان وردگو
وه. زموږ سره په یوه صنف کې و. د کارمل په ضد خلقیانو خپرې کولې.
بې واره زما له خولې هم ووتل. کارمل دویم شاه شجاع دی. دا خبره هم
هلک اوریدلې وه. سمدستي پوه شوم چې دا خو هماغه محصل زما
راپور ورکړی دی. قلم مې پلاس کې ټکنی غوندې شو. ولې زه منکر شوم
-ما وې دا خبره هډو ما کړې نه ده. په دې وخت کې هماغه هلک رانتوت
او په ما یې شاهدي وویله. د هاغه شاهدي وروسته تحقیق کونکي راته
ووې. ددې نه نور څه ثبوت. زه یې له دوسیې سره د ما بنام په خړه کې ان
پل چرخي (د څرخي پله) زندان ته بوتلم. دویم بلاک په کوټه قلفۍ کې
یې واچولم. په یوه ورځ کوټه کې چې سمیټي لمد بل فرش یې وبندي
شوم. شپه او ورځ به په همدغه کوټه قلفۍ کې پروت وم. یوازې یې
متيازو کولو ته بوتلم. په شپه او ورځ کې یې یو ځل د څو دقیقو لپاره
ویستلم نور نو بس په همدغه تورتم کوټه کې کله ناست او کله پروت وم

درې میاشتي مې په کوټه قلفې کې تیرې کړې. بیخي ضعیفه شوی وم. بیا یې له هغې کوټې نه د بلاک بلې کوټې ته ورکړم. چې په یوه کوټه کې ډېر کسان او سیدل. د پښو د اېښودلو ځای پکې نه و. ما ته خو دغه کوټه ښه ښکاریده. ځکه چې کوټه قلفې خو لکه د قبر شپې ورځې وې. د محبس هره کوټه له خلکو ډکه وه. د محبوسینو سره ښه چلن نه کېده. ډوډۍ بیخي خرابه وه. بیلې بیلې شکنجې او جزاګانې یې را کولې. په همدغه ترتیب سره درې کاله په دوهم بلاک کې وم او بیا د څارندوي بلاک ته تبدیل شوم. هلته راباندې لږه سودګي راغله. زما خو هیڅ پای وازې نه و. د زندان خلکو به راسره مرسته کوله. چا به جامه راکړه. چا به یو شۍ راکړو او ځینو به بل شۍ. ما لمونځ نه قضا کاوه. په ټولو بندیانو ګران وم. له تاجو نه هیڅ نه وم خبر. خو دومره پوهېدم چې هغه به یې هم بندۍ کړې وي او یا به پرې کومه بله پېښه راغلې وي. نو ځکه خو په دا دریو کالو کې یې زما پته ونه لگوله. دا خو لا څه کوي چې پلار او نوره کورنۍ مې هم پوښتنې ته راغلل. په زړه کې یې وروګرزېدل (هغوي به هم په بدو شرایطو کې شپې ورځې تیروي. هلته هم جنگ دی. خدای دې خیر پېښ کړي. زموږ کلی بیخي د سرک په خوله کې پروت دی. روسانو بمبارد کړی نه وي) همدا شاه ډېر پوښتنې د هغه په زړه کې ښکته پورته کېدې. د هاغه دغه سوچ په ځای و. ځکه چې لا ان دوه میاشتي مخکې د هغوي کلی بمبارد شوی و. ډېرې ډېرې خلک ښځې نرواړه زاړه پکې له منځه تللي وو. په کوم سهار چې د هغوي کلی بمبارد کېده. دده مور او پلار او د کورنۍ نور غړي یې د کلا په برنډه کې چایو ته ناست وو. پلار یې وویل. ښځې دلته نوره گذاره ګرانه ده. د نورو کلیو خلک پخوا پاکستان ته اوښتي دي. موږ به هم نن مازدیګر ته د تګ لپاره ځان جوړو. سر له ننه د کلي خلک کلی خالي کوي. میرمن یې وویل. د طالب جان پلاره دا ډک کور به څنګه کوو؟ یوازې د ځان لپاره ضروري شيان به

ورسره اخلو. نور کالي به په کرار کرار سره وروسته چلوو. چې یو ځل خو مو ځای ځګی معلوم شي بیا اسانه ده. په همدې وخت کې دوه جنگي الوتکې د غره په سر راوړې او په همدې کلي رابښکته کېږي ټول کلی د مخه بمبارد کوي. د کلي هر دویم کور بمباري کېږي. مخامخ د سپک له غاړې نه د ټانکونو خولې همدغه کلي ته راستنېږي. او په درنو درنو ګولپو کلی ولي. له کلي نه لمبې او دوې پورته کېږي. د طالب جان پلار په منډه د کلا بورج ته پورته کېږي. ګوري چې په ټول کلي کې دوې او د اور لمبې دي. چينغې او نارې اوري. خپلو وړو ته په وار خطايي سره غږ کوي هله زرشئ دننه د بورج کوټې ته ننوزئ. ښځه او ماشومان يې د بورج کوټې ته ورننوزي. او پخپله هغه پاس د بورج په دویم پوځ کې له کړکۍ نه کلی ګوري. په دې وخت کې بیا دوه الوتکې راواوښتي. د دوي په کلا يې بمونه راوغورزول چې په نتیجه کې نيمايي بورج ونړېد د کلا کوټو او واخيست. د طالب جان پلار خو په بورج کې د بورج د نړېدو سره يو ځای ښکته مخکې ته لويدلی و او ځای پر ځای مړ شوی و. ښځه او ماشومان يې د بورج لاندینۍ کوټه کې ژوندي پاتې و. ولې د کوټې لرګي او لوتې پرې رالويدلې وې او هريو يې لږ څه زخمي کړي وو. خود کلا د نورو کوټو د اور لمبو سره سخت په عذاب کې وو. همغه و چې ټولې کلا او واخيست ش او خواد کلي کورونو کې هم اور لگېدلی و. د کلي خلک يو له بله هيڅ خبر نه و. په کومو کورونو چې بمونه رالويدلي نه و خلک يې روغ رمته له کورونو نه وتلي و او د غره سمخو ته يې ځانونه رسولي وو. د ماښام خړې پورې يې له غره نه د خپلې کلي د اور لمبې او دوې ليدلې. ښځو او ماشومانو ژړل. د هر چا په مخ او ښکې روانې وې. د طالب جان مور د کوټې له دروازې نه سر په داسې حال کې رابېرون کړ چې د اور لمبه او تاو يې مخ ورته وسيزلو. د سر په وينستانو يې خاورې پرتې وې. په بېرته يې دروازه پورې کړه. پخپلو بچو يې لاس

تیر کړ. هغوي له ویرې غلي د کوټې کنج ته راټول شوي وو. یوې لس کلنې لوریې وویل. مور جانې پلار مې څه شو؟ لورې خبره نه یم چې چیرې دی. د اور لمبې دي بیرون له دې کوټې نه نشم وتلای. ټولې کلا اور اخیستی. ته ودره چې له دې دروازې نه غږ ورته وکړم. چې دلته ځان راوړسوي. طالب جان پلاره. طالب جان پلاره. و طالب جان پلاره. هیڅ ځواب نه راځي. یوازې د اور لمبې او د لرګیو د ماتیدو ټکاهه. څه نه اوریدل کېږي لورې. پرې چې دا ډېرې لمبې کمې شي. بیا به ګورو. ما بنام تورتم شو. شپه شوه. تر نیمې شپې پورې په کلا کې اور بلیده. هغې بیا سر له دروازې رابهر کړ. د کوټو اور لمبې کمې شوې وې. یوازې لوګي او د سکروتو تاو ته څوک د ټینګې نه و. دوي د برج په کوټه کې له نورو کوټو نه تقریباً په لسو او شلو مترو فاصله کې لږ څه خوندي ناست وو. هغې له دروازې نه سر رابهر کړ ورو ورو په خاورو او لوټو کې د کوټې مخې ته راووتله. بیا یې څو نارې د طالب جان په پلار پسې ووهلې. څه یې وانه وریدل. لږه پرې راغله ژامې یې هم وګرزیډې. شا و خوا د کلا د کوټو او لوګو ته یې وروکتل اندامونه یې ولږځېدل. مخ یې د اور تاو وواهه واپس کوټې ته ننوتله. خپله سینه یې په ښي لاس دوه درې ځلې ووهله په ژرغوني اوز یې وویل د پلار دې هیڅ پته ونه لګیده هغه خو بیرون ته هم نه دی وتلی. پاس ماښی. ته خپلې و. الله دې خیر کړي چې په اور کې سوی نه وی. نور یې هم دننه په کوټه کې ښه ډېر ځنډو کاوه. د کلا د کوټو لمبې غلي شوې. نیمه شپه وه هغه بیا یو ځل د کلا دالانه ته راووته. په زوره زوره یې نارې کړې. د طالب جان پلاره واد طالب جان پلاره. د طالب جان پلار غږ نه راتلو. پوه شو چې هغه به حتمي په کومه کوټه کې شوی وي. خپلو بچو ته یې ورغږ کړو. ګل څانګې لورې تاسو دننه اوسئ. زه د کلا دروازه ګورم. په منډه تر دروازې ورغله. دروازه ځنځیر وه. توره تیاره وه. څه نه ښکاریدل. یوازې سري سکروټې وې. او

ځینې بشونه لا پوره نه و سوي-رنا او لوگي ترې ختل-په چالاکی-سره د بورج په کوټه ورننوته-گل خانگي ورته وویل-موجاني څه وشول؟ لورې بلا دې واخلم-د پلار درک خرک نشته ټوله کلا سوي ده-هر څه سوي دي-یوازې دا کوټه او د کلا دروازه نه ده سوي-ټولو په ژړا پیل کړو-ښه شیبه ټولو په ګډه سره وژړل-تر سبا یې سترګه پټه نه کړه-ټوله شپه یې په ژړا او چیغو تیره کړه-سبا یې وختي د کلا دروازه وټکېده-هغه په منډه دروازې ته ورغله ویلې څوک یې؟-ببوزه یم سورگل-وې پېژانده چې د لیوره زوی سورگل دی-ورې ورته بیرته کړ-سمدستي په ژړا شوه-هغه چې کلا ته ورننوت په لوگو او د اور په لمبو یې سترګې ونښتې اخ یې له خولې ویوست-په تنده لهجه یې وویل کاکا مې چیرې ی؟ د کاکا میرمنې د ژړا په حال کې وویل-هغه بیګاه مازدیګر پاس کوټو ته ختلی و-ماته یې دومره وویلې چې له پاس مانۍ نه پام کوم چې کلي ته څه حال دی-موږ له ویرې د بورج کوټه کې غلي کښېناستو الوتکو بمباري کوله-بیا چا ځان نه دی لیدلی-د بورج په دویم پوړ کې یو هیبتي ډز وشو-لاندې په موږ هم لوتې راولویدې-دا ماشومان یې زخمیان کړل-هغه د منځ کوټې اور واخیست-دا نورې کوټې ترې هم وسوځیدې-په کلا کې د اور لمبې تر اسمانه پورته شوې-موږ د کوټې ورپورې کړی و-ځکه چې د لمبو تاو ته د ټینګېدو نه و-سورگل څو نارې په کاکا پسې وکړې-خو کاکا بیچاره یې د بورج د دویم پوړ په کوټه کې سر له مازدیګره لاړ و-په لوتو کې او خاورو کې ډوب شوی و-ملا یې ماته شوې وه-شپه زیاتي تیره وه-د سهار رڼا ئې لګیدلې وه-سورگل وویل-تندارزه یو ځل د بورج دویم پوړ ته په څه چل ورڅېرم پام کوم-هغه په ډېر تکلیف سره ځان پاس کوټې ته وروڅېړاوه-کوټه خو په بمبارد کې رالویدلې وه-هغه د دویم پوړ په دیوال ودرید دیوالونه او د کوټې چت په ځمکه پروت و-د سور گل په وسه او قدرت کې دا نه وه چې ګني هغه دې خپل کاکا د اړیو تې

کوټې په خاورو او لوټو کې ومومي. نا هیلې بیرته رانښکته شو. وې ویل. تندار تاسې مه وارخطا کېږئ. زه کلي ته ورځم او گورم چې څوک راوړم. او کمک راسره وکړي هغه گړندی ووت او لاړ په کوڅه کې په گړندیو ګامونو لومړی تر خپله کوره ورسېد. د کور غړو مور او پلار او نور وروڼه او د کور لویو وروڼه یې په داسې حال کې د کاکا د کلا د سوزیدو قیصه راواخیسته چې هغوي ټول دده احوال ته لک څک ناست وو. د سورگل بوډا پلار چې تسبیح یې اړولې وې ویل. بچی جومات ته چې د لمانځه لپاره لاړم. نه ملا امام و او نه د کلی خلک. یوازې موږ درې تنو سپین ږیرو لمونځ وکړو. هغوي راته وویل چې کلی ټول بمبارد شوی دی. مړي او زخمیان له حده ډېر دي. نورو کلیو ته استازي خواړه شوي دي. تر څو د کلیو خلک مرسته وکړي او دا مړي ښخ کړي. پاتې ښځو او ماشومانو ته ویل شوي دي چې له کلي اوځي او غره ته ځانونه وڅېړوي. سورگل دادا دومره څوک پیدا شي. چې د کاکا د پیدا کېدو چاره راسره وکړي. نه نه بچی په دې وخت کې هیڅوک نشته د کلي په ټولو خلکو دغه حال دی. درځنې چې موږ ټول په ګډه لاړ شو. یو څه به وکړو. یوازې بوډی مور دې او دا ماشومان دې وي. ټول په ډله سره په یوه منډه کلا ته راځي. سورگل او دوه تنه زلمي وروڼه یې سره د نورو تور سرو پاس د دویم چت لوټې او خاورې، لرګي په لاسونو ښکته را غورزوي. گوري چې شیرو ملک د لوټو او خاورو لاندې پروت و. سورگل چیغې کړې وې ویل. اخ کاکا مې پیدا شو. په چالاکی سره یې د لوټو له منځه راویوست. مړه. په کرار کرار یې ترې خاورې واړولې. لاس او پښې یې ورسمې کړې. ملا یې غوټه ماته شوې وه. نور د بدن غړی یې هم مات شوی و. په مشکلاتو سره یې لاندې رانښکته کړو. له خاورو او دوږو نه یې پاک کړو. په کټ کی یې واچاوه. ټولو ورته په ویر پیل وکړو. سورگل وویل. زه کلي ته ښکاره کېږم. چې او گورم حالات څنګه دي. هغه په منډه له کلا نه راووت او کلي

ته په يوه کوڅه ورننوت. په هره کوڅه کې يې ژړا اوریده. د کلي نه هماغسې لوڅي روان و. د جومات کوڅه يې ونيوه او نيغ جومات ته ورغی. د جومات تر څنگه لوی وستل و. کتل يې چې څو تنه ولاړ وو. په چالاکی سره د هغوی خوا ته ورغی. ستړی مشي يې سره وکړل. هغوي درې تنو غبرگ وويل. سور گل خیریت دی. دی لږ څه ژړغونی شو وې ويل د کاکا دوي کلا سوې ده. کاکا مې مړ دی. نور يې څه نشو ویلی. هغو درې سړو هم ورته وويل. سور گل په هر کور کې همدغه حال دی. موږ سړي نورو کلیو ته لیږلي دي. کېدی شي خلک راوړسېږي. چې دا مړي ښخ کړي. د زخمیانو سره به څه کوو. خو ته یو شی وکړه چې نورو لوی وړو ته ووايه چې له کلي نه اوځي او غره ته لاړ شي. سور گل ويل ښه ده. هغه په چابکو گامونو واپس کلا ته راغی. د خپل کور ښځې او ماشومان يې سره د بوډا پلار له کلا راويستل او د غره په تللې لاره يې ورسم کړل. د کلي ښځې او نر څوک چې ژوندي پاتې وو. په دغه لاره غره ته روان وو. په دغه لاره ژړاگانې وې. د ښځو او ماشومانو مخکې سران تر غره رسیدلی و او بل سړي لا په کلي کې و. زړو ښځو او بوډی گانو په لاره ستیانې کولې. ځينو به پرې غږ وکړ. شاه باس ځان ورسوئ. چیرې بیا بمبارد ونه کړي. ځانونه د غره خوندي سمخو ته ورسوئ. هغوي به ښه پسې چالاکه مزل کاوه او مخ پورته غره ته روان و. په کلي کې پاتې خلک څه زخمیان و او ځينې د مرگ په حال کې و. د کلي کوزې سويل برخې ته په يوه کور کې بېگانه تازه واده شوی و. د يوه سړي د خدای په دنیا کې يکي یو زوی و هغه ته يې په مينه واده وکړ ناوې راوسته خو په همدغه شپه د هغوي په کور هم بم غورزیدلی و. شاه او ناوې دواړه پکې مړه شوي وو. زیات خلک په هغوي ډېر زیات خفه وو. لمر لا راختلی نه و چې له نورو کلیو خلک راوړسېدل د کلي مړي يې هديرې ته کړل. د خلکو شمېر زیات و. تر څو چې غرمه کېده مړي يې ښخ کړل. زخمیانو ته په هر

کور کې یو او دوه دوه تنه پاتې شول. نورو خلکو ډوډۍ او پوره توبښه له ځان سره واخیسته او غره ته تللو ښځو او ماشومانو ته یې یو وره. په سبا ته د همدغه کلي پاتې خلک ټول پاکستان ته واوختل. په پرله پسې توګه د ټولو کلیو خلک پاکستان ته مهاجر شول. ورځ په ورځ د روس په ضد او د هغې ګوډاګي کارمل حکومت په خلاف د جهاد چیغه پورته شوه. پاکستان کې د بیلو بیلو تنظیمونو کړې جوړې او ټینګې شوې. د جهاد په لیکو کې افغانان تنظیم شول. د روس او د کارمل د حکومت په خلاف د جهاد عمومي چیغه پورته شوه.

په تاجو پسې د ښاد دوه تنه د شپې ورغلي و. تر څو هغه د لیلیې نه اوباسي او له ځان سره یې بوځي. اصلاً په دغو دوه تنو کې یو د ښاد غړی و. او هغه بل د ادبیاتو د پوهنځي د دویم کال محصل و. هغه نه پرچمي و او نه خلقي. بس په تاجو مین و. د دغه ښاد د ښځې سره یې پټه داسې جوړه کړې وه چې تاجو به په همدې توګه سره وتښتوو. هماغه و چې هغوي دواړه یوه شپه د نسوانو لیلیې ته ورغلي و او د لیلیې معلمې په مرسته یې تاجو و هغوي ته ورتسليم کړې وه. تاجو چې له خپلې کوټې نه راوتله وې ویل. معلمه صاحب زه خو په کوم ګوند کې نه یم او نه کوم ضد سیاسي فعالیت کوم. پما څه کوئی چیرې مې بیایې؟ معلمې وویل تاجو ته مه وار خطا کېږه خالي پوښتنې درنه کوي. ښاد ته یې غوښتنې همدا نن شپه تا بیرته دوي لیلیې ته راولي. زړه مه ښکته پورته کوه. تاجو زړه کې وویل. (ښاي د طالب جان په باب رانه پوښتنې وکړي ګني زه خو هیڅ نه لرم. طالب جان هم څه نه لري خو...) هغه اصلي ښادي ورته وویل خور جانې خالي خو پوښتنې درنه کېږي. یو ساعت وروسته به دې واپس راولو. د تاجو زړه لږ په کرار شو. ورسره روانه شوه. یو کړاې شخصي موټر کې یې کښېنوله. موټر وان موټر په بیره چالان کړ د دارالامان په سړک موټر تاو شو. په وروسته سیت کې تاجو او محصل کښېناستل

بنادست مخکې له ډيور سره کښېناست. تاجو قيصه کوله ویلې د بناد والا به غلي شان د موټر چلونکي په غوږ کې څه وویل. گاهې په لږه شیبه کې دارالامان په ماڼۍ واوښت. گاهې بیا د سرک پغاړه ودرید. بنادس بیا د موټروان په غوږ کې څه وویل او له موټر نه ښکته شول. موټر ته یې بیا حرکت ورکړو دې ویلې زه پوه شوم چې بل چیرې مې بیايي. هغوي ته مې وویل اې وروره د خدای په خاطر چیرې مې وړې؟ زه خوتاسوله ښاره راویستلم. ستاسو بناد خو په کابل ښار کې دی. دلته راباندې څه کوئ؟ هغه محصل راته وویل. د بناد یو مدیریت دلته دی. د لږ ساعت لپاره ورځو. دوباره راگرځو. ته تشویش مه کوه. په دې وخت کې موټر په ریشخورو ورواوخت ان تر چهاراسیاب ورسېد. د چهاراسیاب موسه یې کلي کې د یوه کور مخې ته موټر ودرید. موټروان ښکته شو دروازه یې وټکوله. دې ویلې زه پوه شوم چې دا د بناد خبره نه ده کومه بله دسیسه درته جوړه شوې ده. کلیمه مې په ځان وویلې او له ځان سرهمې داسې فیصله وکړه (تاجو دا د بناد کومه سیاسي خبره نه ده. هرڅه چې دي ستا د ټېنټولو دسیسه ده. خوزه باید اگاه او سم او کونښن به کوم چې که سلا لاس ته راغله همدا هلک چې په څنگ کې مې ناست دی وژنم او له منځه یې وړم. بیا که مړه هم شم پروا نه کوي) له دروازې نه یو سړی راووت کلاشنکوف یې لاس کې و. یو پټکی یې هم محصل ته ورکړو. کلاشنکوف یې په مخکې سیت کې ډریور څنگ ته کېښود. ما په ژړا پیل وکړ. چیغې مې کړې ما وې که له دې کلي څوک راوځي ما به ترې خلاصه کړي. په چالاکی. سره مې د موټر دروازه خلاصه کړه. چیغې مې کړې. اې د کلي خلکو د خدای لپاره ترې خلاصه مې کړې. خو چیغې مې ووهلې. محصل او موټر چلونکي ونیولم او په زور یې موټر ته کړم. په خادر یې راته خوله او سترگې وتړلې. دواړه لاسوه یې راته هم وتړل. په سیت کې یې واچولم. د خبرو نه وو تلم لومړی مې ښه ډېر وژړل سترې

ستومانه شوم. موټر همغسې روان و. يو وخت دوي دواړو خبرې وکړې سمدستي ډزې پيل شوې خو مرمۍ په موټر ولگېدې. موټر يې غاړې ته ودرولو. دوي هم ډزې پيل کړې. جگړه ونېسته. زه په موټر کې غلې ختملاستم. سترگې او خوله مې ترلې و. لاسونه مې هم ترلې و. دومره ډېرې ډزې کېدلې چې اخر په موټر کې وار خطا شوم ځان مې له چوکۍ نه لاندې وغورزولو د سټې لاندې غلې پريوتم. دوي دواړو هم ډزې کولې. اخر د موټر خوا ته يو اخ وشو. وروسته بيا ځيگروي او فرياد پيل شو. غوږ ته مې راوړسېد. سلا کېده تسليم شه. شا و خوا عسکرو محاصره کړې ياست. سمدستي د موټر خوا ته غربا شوه. خبرې شوې. د موټر دروازه خلاصه شوه. يو تن دا دی موټر کې پروت دی. بل تن پرې غږ وکړ. پام چې ډز پرې ونه کړې. ژوندی يې ونيسئ. ما چې دا خبره واوریده سر مې راپورته کړ. څه مې نه ليدل خو غږ يې راباندې وکړ. چې شورونه خوري. سلا دې کېده لاس دې پورته ونيسه له موټره رانېکته شه. ما خپل ترلې لاس په موټر کې پورته نيولي و په پنبه مې د موټر دروازه ووهله. يوه دروازه راپسې خلاصه کړه. وې ويل رانېکته شه. لاسونه مې مخې ته نيولي و. له گادي نه نېکته شوم. و ما مې وريدل چې يوه تن وويل. دا خو نېکته ده خوله او سترگې ترلې دي. سترگې او خوله راته خلاصه کړه. لاسونه يې هم راته خوشي کړل. وې ويل. ته څوک يې او چا دلته راوستې يې؟ يوه بل عسکر له وړاندې نه راغږ کړ وې ويل. دلته دوه تنه مړه پراته دي، يو کلاشنکوف هم ورسره خوا ته پروت دی. ما ورته وويل. وروره زه دوي دواړو د پوهنتون د ليليې نه په دې بهانه چې ښاد غوښتې يې. راوستې يم. يو تن بل هم ورسره و هغه ترې لار کې نېکته شو او زه دوي په زوره په داسې حال کې چې لاس او سترگې، لاسونه يې راته ترلې و. تر دې ځای راوړم. خداى زده چې چيرې بيولم دا خود الله فضل وشو چې تاسو ترې خلاصه کړم. د پوستي عسکرو له ځان سره بوتلم. د عسکرو

قوماندان پښتون و. راته وې ویل. خورجانې هېڅ تشویش ونکړې داسې فکر وکړه چې له خپل ورور سره یې. سبا ته په دې په پوهنتون وسپارم. یوازې هغوي زما نوم او مکمل ادرس واخیست. بیا یې وویل د ښاد ستانو همدا کار دی. هغه دوه تنه چې په ډزو کې مړه دي. دواړو سره د جمعیت د تنظیم کارتونه په جیب کې و. او هغه یو تن چې ترې لار کې ښکته شوی دی. هغه د ښاد غړی دی. ښه شوه چې زموږ گزمه وړپاندې راغله. گني دې بې ناموسانو به چیرې بیولې وې. موږ څارندویان یو پوسته مې ډېره وړاندې ده. تردې ځای خالي گزمه راغلي یو. خوشاله په دې یم چې تاته مونږ نجات درکړو. تاجو او ښکې پاکې کړې وې ویل. ورور جانه ښه شوه چې تاسې دغه د ظالم زامن له منځه یووړل. غیر حق یې بیګاه په چل کې له لیلیې نه راویستلم راته کړه یې چې ښاد دې غواړي. یو څه پوښتنې درنه کوي. زما دا خیال شو چې گني زما د خاوند طالب جان په باب راځنې پوښتنه کوي. د پولیسو افسرانو پوښتنه وکړه ویلې خاوند دې چیرې دی؟ وروره خاوند مې د سیاینس پوهنځي په اخر کال وه چې ښاد بندي کړ. دا یې دریم کال دی چې هېڅ معلومات ترې نه لرم. وژلی یې دی او که بندي دی. افسر بیا وویل. هغه په کوم سیاسي حزب کې و؟ هغه په هېڅ سیاسي حزب او کوم سازمان کې نه و. خالي یو لمونځ گذاره سړی و. یوازې ناسته پاسته یې د خلقیانو سره وه. پخپله خلقي نه و. له اوله صنف نه ان ترد پوهنتون پورې اول نمره و. زه ادبیاتو پوهنځي دریم صنف کې یم. ورور جانه د خدای لپاره مرسته راسره وکړې لیلیې نسوانو ته مې ورسوې. هغه وویل په سترگو خور جانې. دا دی سهار کېږي. تر څو چې ته چاې مایې چښې او ه بجې کېږي همدا زه به دې د پوهنتون په لیلیه وسپارم. مننه. ورور جانه. د چاې چښلو نه وروسته د پولیسو افسر سره د دوه تنو پولیسانو په جیب موټر کې د نسوانو لیلیې ته راوړم. د سهار لس بجې وې چې د نسوانو لیلیې په دروازه کې یې

نبکته کړم. مننه او کوروداني مې ورته ووايه له هغه نه مې هيله وکړه ما وی وروره بخښنه غواړم. ستا نوم او ځای دې که راته ووايې؟ خور جانې نوم مې پرویز رتبه مې جگړنې او د ننگرهار د کامې یم. ډېر ښه ورور جانۀ زه به ستا دا مرسته تر مرگه هیږه نه کړم. په خدای مو سپارم په مخه دې ښه شه. ورته کتل مې چې هغوي جیب په بیړه راوگرځاوه او د همزنګ پلو یې حرکت وکړو. او د سترگو په رپ کې زما له سترگو پناه شو. زه په چالاکی سره لیلیې ته ننوتلم. خپل سامان، کتابونه او نورې جامې هرڅه مې پخپل بکس کې سنبال کړل. په کوټه کې نورې جینکې نه وې. هغوي پوهنتون ته درس ته تللې وې. د لیلیې معامله هم په دغه موقع نه وه. بیرون ته ووتلم ټکسي موټر مې راوست بکس مې پکې کېښود او پل محمود خان ته لاړم ترڅو ننگرهار ته لاړه شم. له ځان سره مې دا فیصله کړې وه چې له پوهنتون نه تیره خو چې خپلې کورنۍ او خپل کلي ته ورسېږم.

د ننگرهار په هډه کې له ټکسي نه ښکته شوم. پام مې وکړ چې هلته وړاندې کلینر نارې وهي. جلال اباد والا، جلال اباد والا یوه جوالي ته مې د بکس وویل. هغه بکس په اوږه کړ او سرویس موټر ته یې ورپورته کړ. سرویس کې ټولې څوکۍ ډکې وې. په یوه سیت کې یوه ډوډۍ ښځه ناسته وه. ناجوړه هم وه. د هغې سره په څوکۍ کېښاستم. سرویس روان شو. کلینر وویل استاده څه له خیره. اوږی وگرمي زیاته وه. سړک هم ځای پر ځای خراب شوی و. خپل تور ټیکری مې له بکس نه راویوست او په سر مې کړ. د ورځې درې بجې وې چې سرویس سروبي ته ورسېد. هلته موټروان وویل وروڼو دلته ډوډۍ وخورئ لمونځونه وکړئ بې کتاره د سروبي د تنګي نه تیریدی نشو. پاس د غره له سره مجاهد ډزې کوي. هیڅ موټر ترې روغ نشي تیریدی. او رښتیا هم ددې ځای جنگونه او حملې دهر چا غوږ ته رسیدلې وې. دا د سروبي تنګي ډېر خلک خوړلي

و. هغسې خو په سرویس کې ویل کېدل چې تر جلال اباد په پورې په لاره کې ځای پر ځای ټوپکیان حملې کوي. موټرې تلاشي کوي کتارونه وهي. موږ په سروبی کې ډوډۍ وخوره. خلکو لمونځونه وکړل. مازدیگر نزدې و. چې له کابل څخه عسکري کتار راغی. زموږ د سرویس چلونکي سرویس ته وخت ورپسې سولې. هم په سرویس کې ځای په ځای شوه. د کتار نه مخکې ټانک روان و. د سروبي له بازاره تیر شو ورپسې نور کتار حرکت وروکړ. ملکي موټرې له کتاره وروسته روانې وې. زموږ د سولې ګاډي له کتاره درې موټرې وروسته وروان شو. د تنګي په خوله کې کتار ودرید. د کتار په سر کې ټانک د غره ډډې ویشتلې. ډزې یې کولې او روان و. کتار ورپسې ورو ورو په حرکت کې و. له پاسه پرې اور بل شو. سپکې او درنې ډزې کېدلې. داسې جگړه ونښته چې هیڅ فکر نه کېده په ملکي موټرو ډزې نه کېدې. یوازې په کتار عسکري موټرو باندې سختې ډزې کېدلې. یوه عسکري موټر اور واخیست لمبې یې پورته شوې. زموږ له سرویس نه خلک ښکته شول او د غره د تیرو لاندې پټ شول. زه یوازې د زړې بوډۍ سره پاتې شوم. ما وې مرګ خو بې له هغې په سترگو ویني پرې چې په دې موټر کې مړه شم. ځکه چې یو نیم مردکی به په سرویس لګیده. ډزو لوگو او دوږو بخي وار خطا کړم. د سرویس یوه شیشه هم ماته شوه. نور مې زړه ټینګ نشو ټیګری مې له مخ تاو کړ. یوازې سترګې مې ښکاره کېدې. په کرار سره له سرویس څخه راووتل شوم. د سین پغاړه له یوې لوی یتګې د لاندې پریوتم. نور هیڅوک نه و. دومره مې وکړو چې هغه بوډۍ ښځه مې د سیت د لاندې پرېستله. هغه هم نوره د ږاڅ او خوځېدو نه وه. د عسکرو له خوا ګڼې ډزې کېدې. تر څو خلک له تیګو نه راپاڅېدل ګاډو ته وختل زه هم د تیګې له بیخه راووتل او سرویس ته پورته شوم. زموږ د سرویس سولې راپوره شوې. ډریور وویل وروڼو دعا وکړئ چې الله مو له دې ځای نه روغ او باسي. ټول لاس

پورته کړل دعا وشوه. بيا کتار حرکت وکړ. په بيلدو زړي هغه سوي گادي له سړک نه ښکته غورزولي و. کتار ورو ورو له تنگي نه تير شو. زموږ موټر چې تنگي ته راوړسېد موټر وان په پوره سرعت سره گادي له تنگي نه واپاره ټول کتار په بيره له تنگي نه تير شو. وروسته په لاره بيا ځل په کتار حمله ونشوه. ماښام نژدې و چې جلال اباد ته ورسېدو. په جلال اباد کې سمدستي له سرويس نه ښکته شوم. بکس مې هم ښکته کړو. د کلي هډې ته ورغلم. د موټر پوښتنه مې وکړه. يو تن راته وويل خور جانې هډه له دې ځای نه تللې. راځه چې زه دې ورته بوځم. د کلي هډې ته ولاړه. دوه درې موټرې د کلي په هډه کې ولاړې وې. له دغې هډې نه نورو ډېرو کليو ته گادي تلل. تاجو يوه د لين گادي ته ورپورته شوه. بکس يې له ځان سره په څنگ کې کېښود. تر کلي پورې شل کيلو متره لاره وه. ماښام نژدې و موټر حرکت وکړ. خره ليگده چې گادي کلي ته ورسېد. سولې له گادي ښکته شوې. تاجو هم خپل بکس له ځان سره واخيست د کور په لور روانه شوه. کله چې د خپل کور دروازې ته ورسېده. وې ليدل چې د کلا دروازه کلکه ده. دروازه يې ووهله. لږه شيبه پس يوه بوډۍ ښځه دروازې ته راغله ويلې څوک يې؟ زه يم تاجو. دروازه خلاصه شوه. ښځې تاجو ته ستړي مشي وويله. بيا يې وويل ته د مامور صېب لور يې؟ هو مورې. مور و پلار مې چيرې دي؟ زړې ښځې وويل. ته راځه لورې دننه راننوزه. تاجو بکس پلاس کلا ته ننوته. د کلا دننه يې سترگې هرې خوا ته واپولې. خو خپله مور او د کور نور غړي يې ونه ليدل. بوډۍ ورته وويل لورې ستا ټوله کورنۍ خو پروسې کال چې بمباري زياته شوه هغوي پاکستان ته لاړل. موږ ته يې کالي او کلا پرېښوده. زه او خاوند مې يوازې دلته اوسېږو. په کلي کې څوک نه دي پاتې يو نيم سړی او کومه زړه ښځه پکې اوسي نور ټول کليوال اوختي دي.

تاجو پوښتنه وکړه مورې تاسو د کوم ځای یاست؟ لورې موږ خود پاس بانډې یو- ستا د مور و پلار سره له پخوا نه پېژنو- هغوي به پاس غره ته راختل موږ کره به یې شپې کولې- موږ به هم دلته راتلو- ته وړوکې وې مور سره دې زموږ بانډې ته راختلې وې- ته گلناره ترور نه یې؟ ولې نه یم لورې- زړه شوې یم ځکه خود دې ونه پېژندم- بابا چیرې دی؟ هغه به هم بوډا شوی وي؟ هو بچی بابا دې بیخي بودا شوی دی- د کاروبار نه دی- زموږ د کور نور لوی واړه باجوړ ته اوختي دي- دا ستاسې ځمکه مې د غرونو خلکو ته په اجاره ورکړې ده- ترور جانې ته دا خبرې پرېږده- دا راته ووايه چې پلار و مور مې ژوندي دي که نه؟ گلناره ترور لومړی لږه غلې شوه بیا یې وویل- هو هو لورې شکر دی هغوي ژوندي دي- پاکستان کې دي- ښه ترور جانې ته دا قیصه وکړه چې دا دومره ډک کلی څنگه له خلکو نه خالي پروت دی؟

لورې دوه کاله مخکې دلته روسانو بمباري وکړه- ډېر خلک په بمبارو کې ووژل شول- حال دا چې د تاجو پلار پکې هم مړ شوی و- خو هغه خبره بوډی ونکړه- نو گوره لورې اوس خو شپه ده سبا به دې کلي کې وگرځوم- زړه به دې یې زړې زړې شي- په کلي کې ولاړه لویه نه ده پاتې- هغه لوی د خلکو ډک کلی شا پروت دی- رښتیا ترور جانې دا دوه کاله موږ په رخصتۍ کې هم نه یو راغلي- نو ځکه هر څه راته بل ډول ښکاري- هغې ورته وویل- لورې نورې خبرې به بیا کوو- اوس به درته زه ډوډۍ تیاره کړم- گلنارې ترور د چرگې هگۍ یې پخې کړې او ښې ډېرې مستې یې تاجو ته په دسترخوان کېښودې- د گلنارې ترور خاوند له جومات نه راغی- میرمنې یې تاجو ورته وراوپېژندله- تاجو هم اوپېژند ورتو وې ویل شیرو اکا خو بیخي سپین ږیری شوی دی- شیرو اکا تاجو په غېږ کې ونيوه- په سر یې ښکل کړه- ویلې دا تاجو خو مې وړوکې لیدلې وه- اوس دا دی غټه شوې ده- شکر دی، شکر دی چې تاجو مې غټه شوې ده- دوه

درې زاړه زاړه ټوخي يې وکړل. په دسترخوان کېښناست او درې واړو په گډه ډوډۍ خوړله. ورپسې يې چاې وچښلې. وروسته بيا تاجو وويل زه به ستاسو په اجازه يو ځل د کلا په ټولو کوټو کې وگرځم. هسې سودا مې ده. دويم پور خپلې مانۍ ته به وځېږم. گلنارې ترور وويل ډېره ښه ده لورې وگرځه. هن دا لالتين درسره واخله تورتم دی. تاجو لالتين ورسره واخيست او په کلا کې وگرځېده کله چې هغه پاس مانۍ ته وختله گلناره د خپل خاوند غوږ کې وويل. پام کوه چې د پلار په حقله يې څه ونه وايي. هغه له پلاره خبر نه ده. چې مړ دی. بوډا سر و خوځاوه. وې ويل ښه ده نه وایم تاجو په ټوله کلا کې وگرځېده. خپلې کوټې ته هم ورغله. يو ساعت پخپله کوټه کې تم شوه. تېر وخت يادونه يې ورپه ياد شول. څو اوښکې يې توې کړې. بيا واپس رانښکته شوه. د گلنارې سره په کټ کې کېښناستله. له هغوي نه يې پوښتنه وکړه. ترور جانې کله چې يې دا کلی بمبارد کاوه تاسو خو به پخپل ځای کې ويئ. هو لورې موږ په غره کې و. خالي الوتکې مو ليدلې چې راتلې به او دا کلی به يې بمبارد کاوه. يواځې دا کلی نه نور کلي يې هم ویشتل. دا څه کلي چې دي ټول يې بمبارد کړي دي. سهار به درته د پاس يام نه درونښيم. لورې په ټولو خلکو ډېره سخته تيره شوې ده. ډېر مخلوق تباه شوی دی.

د بوډۍ سترگو له اوښکې راغلې د خپل ټيکري پلو يې سترگو ته ونيو. ژرغونې شوه. بيا يې تاجو ته وويلې. لورې ته به سترې يې ځای به درته جوړ کړم. چې ارام وکړي. سبا به هر څه پخپلو سترگو ويني. سمه ده مور جانې تاسې راسره په تکليف کې شويئ. تاجو ځانته په بيله کوټه کې په بستره کې وغږېده. سترې وه ځای پر ځای خوب يو وره. سباي تر نهو بجو يې پوره خوب وکړ. سهار چې کله له خوبه پاڅېده په چټکۍ سره يې مخ او لاس پرې مينځل له چای نه مخکې تنده تنده په کلا کې وگرځېده د کلا يو گوټ روسي الوتکې بمبارد کړی و. بيا زړه کلا نه بهر ووتله.

ټوله سيمه او کلی يې له سترگو را لاندې کړ. وړاندې کڅ ته يې وړپام کړ. يونيم سړی يې په نظر راتلو. بيا يې د خپل باغ دروازه بيرته کړه او دننه باغ ته ننوتله باغ له پخوانه لاشين او گڼ شوی و. ونې او گلونه يې لکه د يوه ځنگل داسې شوي و. دې به د بڼ هرې ونې او گلونو ته کتل. بوټي، وابنه، گلونه او نورې ونې ځنگل شوې وې. د گرځېدو تگ راتگ شان پکې نه و. د باغ هغه پخوانی کنډو کم چې به تاجو او طالب جان ورباندې باغ ته اوختل. هماغه شان پروت و. وچې ونې او لرگي په کنډو شوي ديواله کې پراته و د چادر اوختلو لاره نه وه. تاجو همدغه کنډو ته په فکر کې شوه (په زړه کې يې تير شول په دې کنډو به زه او طالب جان باغ ته راوختلو او په باغ کې به مو د مينې او محبت ليدنه کتنه سره کوله. په همدې سوچ او فکر کې لاړه. مړې مړې او بڼکې يې په مخ راماتې شوې. طالب جان يې ياد کې راغی. بيا يې او بڼکې وچې کړې سوړ اسويلی يې ويويست. روانه شوه. په گڼو بوټو کې يې ځان هغه ځای ته ورساوه کم چې به طالب جان سره هلته کښېناستله. بيا يې زړه ورپيده په هټکو هټکو يې وژړل. ترډېره پر هغه ځای ودرېده. همغسې يې او بڼکې روانې وې. نوره په باغ کې وړاندې لانه ږه. بيرته راستنه شوه. له باغ نه راووتله. او کلا ته ننوته. گلنارې ترور پرې ورغږ کړ تاجو لورې باغ ته وتلې وې؟ هو ترور جانې باغ مې وليد بيخي شاړ شوی دی. لکه يو وحشي ځنگل داسې شوی دی. هو لورې څوک نشته دی چې کار پکې وکړي. خدای مهربانه دی لورې. وطن به ازاد شي دا کلی او دا مځکې به بيا جوړې شي. ته مه خفه کېږه راځه چاې تيار دي. د چاې له څښلو نه وروسته گلناره ترور او تاجو دواړه د کلا جگ بام ته وختلې. تاجو ته يې وويل. لورې هغه وړاندې کلی وينې هغه د ملک کلی، گلنارې ترور د طالب جان کلي ته لاس ونيوه. همدغه کلی روسانو په بمونو لوتې لوتې کړ. ټول کلی وران شوی دی. د کلي نيماي خلک د روسانو الوتکو وېشتلي او له

منځه تللي دي. د تاجو په زړه کې ټکه شوه له ځان سره يې وويل والله لکه چې د طالب جان دوي کورنۍ به له منځه تللي. ځکه خو په دا دومره وخت کې يې د هغه پوښتنه ونکړه. خامخايي مور و پلار او ورونه وژل شوي دي. خدای دې خير کړي. دا گلناره ترور راته اصلي خبره نه کوي لکه چې زما کورمۍ هم له منځه تللې ده. دا په همدې سوچ کې وه. گلنارې ترور لا هماغه شان له ځان سره لگيا وه. هغه بل کلی چې د سين پغاړه پروت دی هغې کې خوييځي ولاړه لويه ام نشته. خو دا ټول کلی يې بمبارد کړی دی. د هغې په خوله کې خبره وه. خو تاجو يې په خوله کې خبره وچه کړه وې ويل. گلنار ترور رښتيا راته ووايه چې پلار و مور خومې مړه نه دي؟ گلنار ترور غړه کنده شوه. لورې ته پما اعتبار نه کوي. ستا کورنۍ او ترونه دې سره ددې ټولو کليوالو ډېر پخوا پاکستان ته تللي دي. ته ولې سودايي شوې. ترور جانې ډېره په تشويش کې يم. زړه مې په گوگل کې نشته دی. نه نه لورې پام کوه چې خپگان زړه ته ونه نيسي. هر څه به پخپلو سترگو او گوري. تر هغې چې مور او پلار دې گوري. خو شپې به په دې خپل کور کې له موږ سره يو ځای تيرې کړې باور وکړه چې ډېره درته خوشحاله شوم شکر دی چې ددې کلي او بيا ددې کور څوک خو پېدا شول. خدای مهربانه دی همدغسې ستاسې خپل څوک به راپېدا شي ورسره لاړه به شي. مور او پلار ته به ورسېږي. زه دې هم مور يم موږ خپل مور و پلار وگڼه. لورې زړه مه ښکته پورته کوه کور دې خپل دی. غله دې خپله ده. مخکه دې شته دی. هيڅ فکر مه کوه. جنگ جگړې په کليو نشته دی. مجاهدين او د حکومت خبره ده. يو تر بله سره په جنگ اخته دي. دا کلی ترې خلاص دی. تاجو چې د خپلې کورنۍ په باب يې فکر کاوه. د گلنارې ترور خبرو يې تاثير وکړ. وې ويل ښه ده ترور جانې ته مې هم مور يې ستا خبره سمه ده.

اتم پرک (اتم خپرکې)

د يوه غره په گڼو ونو کې يوه وړوکې کوټه کې سيمر د څو تنو وسله والو سره ناست و. هسې ښکارېده چې هغه د هغوي مشر (قوماندان) و. سيمر وويل - زه څو يو غريب سړی وم. همدغې خلقي حکومت راته مخکې هم را کوله کوم تکليف راته نه و. ولې زه دوه شيانو مجبوره کړم. چې د جهاد په ليکو کې ودرېږم. لومړی دا چې ملک ته روسان راغلل دويم دا چې بل سخت مجبوريت لرم هغه اوس تاسو ته نشم ويلی. وروسته پرې بيا پخپله پوهېږئ. جهاد ته مجبور شوی يم. کفارو زموږ په وطن تجاوز کړی دی. د ټول افغانستان خلک د روسانو او کارمل د حکومت په خلاف پاڅېدلي دي. موږ بايد د هغوي په مقابل کې جهاد وکړو. خپل ټوپک يې پلاس کې ونيو وې ويل تر څو چې روسان مو له خاورې ويستلي نه وي ټوپک به په مخکې کې نږدو. په دې وخت کې يو تن راننوزي. وايي. قوماندان صېب خبر راوړسېد ويلې د روسانو کتار راځي ما وې چې تاسې خبر اوسئ. سيمر اوس قوماندان شوی و. سپک له ځايه پاڅېد وې ويل راځئ چې څو. په منډه او چالاکی سره له غره نه مخ ښکته سړک پلو د غره په ډډه کې په يوه نري لاره روان شول. د ټولو سره سلاگنې وې له يوه تن سره په اوږه راکټ ايښی و له ټولو نه وروسته روان و. د سړک له پاسه د غره په غټو غټو تيگو کې پټ کښېناستل. لږه شيبه وروسته د کتار سر کې يو ټانک راښکاره شو. سمدستي يې په ډزو پيل وکړ. همدغه غر چې سيمر دوي پکې ناست وو. په نڅښه کړی و. دوي ورته غلي ناست وو. تر څو کتار دوي ته رانږدې شو او تيريده. د سيمر راکټ چې په کتار راکټ ورخوښی کړ. ډز شو يو عسکري موټر يې

وويشت. اور بې واخيست کتار په سرک بند پاتې شو. سيمر قوماندان او نورو ملګرو يې په کتار ډزې پيل کړې. له يوه ساعت جګړې نه وروسته کتار تار ومار شو. څه عسکر ووژل شول. ځينې زخميان شول له دوي نه هم دوه تنه مړه شول او پنځه زخميان. څه روسان په وروسته موټرو کې وټنښتېدل. سيمر دوي سرک ته ورنښکته شول پوره سلاګانې او مرمۍ يې لاس ته راوړې. څرخي الوتکې راغلې. دوي په يوه منډه غره ته ورپورته شول. ځانونه يې غره ته وڅېژول. سيمر په لنډه موده کې د وسلو او پيسو خاوند شو. په ټولو مجاهدينو کې يې شهرت وموند. د خپلې ټولې سيمې قوماندان شو.

له بله پلوه دلبر د کوز کلي د ملک زوی د زرکې مور ته د واده کولو لپاره خپل پلار او مور سره د نورو دوو کليوالي سپين ږيرو وروليبېل. ترڅو د واده کولو نيټه او د ولور خبرې وکړي. مازديګر کې د زرکې کره ورغلل. د ماښام ډوډۍ نه وروسته يې داسې خبرې پيل کړې. لومړی يوه د کلي سپين ږيري وويل خور جانې څومره به ښه وي چې ملک په کور وي او هغه ته مو دا خبرې کولای. خو خير ياد دی په خير وي. اخر به يې خدای راولي. خورې خبره خو داسې ده چې موږه ددې ملک سره راغلي يو چې که کوم مشکلات او ستونزه موجود نه وي. د واده او ولور په باب ورسره وغږېږئ ځکه چې نن سبا شرايط خراب دي. جګړه ده. کلی له خلکو نه تش شوی دی. دا موږ چې گوري نن سبا به په خير سره موږ هم ځوو. دلته نوره گذاره ګرانه ده. نو که دا د خبر او خوشالۍ کار په ښه شان سره سرته ورسېږي بده به نه وي. د زرکې تره ورته وويل وروڼو خبره داسې ده چې موږ هيڅ دې خبرو ته جوړ نه يو ځکه چې ورور مې هم کور کې نشته او دا حالات هم واده ته نه دي برابر. ملک د دلبر پلار وويل. ستا خبره سمه ده خو زه چې دا حالات وينم نوره ام له دې نه بدتره راځي. مخې ته

بد حالت را روان دی - نوره ستاسو خوښه ده - زه به د زرکې مور سره دننه وګرېږم چې هغه څه واي - د زرکې تره دا خبره وکړه او ووت -
لږه شیبه وروسته راغی له کښېناستو سره یې وویل - ملکه ته کولی شې چې واده ته تیارې ونیسې - اتیا زه افغانی - به ولور راوړې او د واده ګانې جامې او سامانونه مکمل راوړئ کولی شئ چې واده وکړئ - یوه شیبه ټول غلي ناست وو - بیا ملک وویل د واده نیټه به کله وي ؟ د زرکې کاکا وویل - په راتلونکې جمعې ورځ به د واده نیټه وټاکو - بس په همدغه خبره دعا وشوه - او جرګه را رخصت شوه - زرکه چې خبر شوه - خپلې کوتې ته وختله ټوله ورځ یې وژړل - له همدغې ورځې نه یې رنګ زیږیده له یوې ورځې نه یې بلې ته حالت خرابېده - تر څو چې د واده ورځ راوړسېده - زرکه په دې تمه وه چې سیمر راشي او له واده نه خبر شي - خو سیمر چې د جبهې قوماندان و د جنګ جګړې مسؤلیت ورپغاړه و - کلي ته هېڅ راپېښ نشو - خود واده په ورځ چا خبر کړی و چې زرکه وده پري - له ځان سره یې خپل څو تنه وسله وال روان کړل - د خپل کلي په لور یې حرکت وکړ و - د غره نه یې ولیدل چې د واده ډولۍ په کڅ کې روانه ده - ښځې او نروپسې دي - ده خپلو ملګرو ته وویل - موږ به ځوو او له ډولۍ نه به ناوې رابنکته کوو - او خپل ځای ته به یې رسوو - خو تاسو اوس خبروم چې زرکه له ما سره ژوند کول غواړي نه د ملک زوی دلبر سره - هغې زما سره پخوا وعده کړې ده - تاسې به یې پخپلو سترګو ووينئ - د زور او ظلم خبره نه ده - ټولو انډیوالانو یې وویل ښه ده قوماندان صېب څنګه چې ته وایې هغسې به کوو - دوي په چټکۍ سره د واده ډولۍ ته ځانونه ورسول - سیمر د واده په خلکو غږ وکړ خویندو ، وروڼو تاسې کوم بل فکر ونه کړئ - د زرکې او زما په حال به اوس پوه شئ - د زور زیاتي خبره نه ده - ټول خلک ښځې او نر لوی واړه ځای پر ځای ودریدل - سیمر ډولۍ ته ورغی زرکه له ډولۍ نه راووته داسې یې وویل - موږ دواړو له پخوا نه

و عده کړې وه. سیمر نورو خبرو ته پرې نښوده. او ناوې یې روانه کړه. د غره په ډډه ورپورته شول. ښځې او نر هک پک پاتې شول. تشه ډولۍ د ملک کره لاره. دا ډول کار هیڅکله نه و شوی. ملک چې د موضوع نه خبر شو ټوپکې او تېرونه یې راواخستل او د هغې د ټول کلي چیغه راووته. په سیمر قوماندان پسې د غره په لمن کې مخ پورته روان وو او ډزې یې کولې. سیمر دوي له بره په دوي ډزې پیل کړې. تر مازدیگره په غره کې دواړو خواو یو پر بل ډزې کولې. ترڅو د مابښام له خړې سره سیمر ناوې خپلې قرارگاه ته ورسوله. بس له همدغې ورځې نه وروسته د سیمر په زړه کې رحم او زړه سوی ورک شو. یوازې ټوپک یې چلاوه. ژوبلې، مرگونه یې کول. کنارونه یې لوتل، د کلیو او دولت پلوه کسان ترې ژوندي نشوای پاتې کېدی. د کوز کلي ملک مجبور شو دولت په طرفدارۍ ودرید. د واده مکمل رپوټ یې حکومت ته ورکړو. په سبا ته د حکومت له خوا نه عسکر او هم ملک د کلیوالو سره وسله پلاس د سیمر په مقابل کې په غره ور جگ شول. د هغوي قرارگاه او د اوسېدو ځای د دغه غره نه اخوا پلوته وه. هلته یې په یوه جگه څوکه کور جوړ کړی و. خوا ته یې نورې څو کوټې او بانډې موجودې وې چې یوازې جنگي ټوپک وال پکې اوسېدل. د کوز کلي ملک سره له لښکره د هغوي په پوستو وروختل. سخته جگړه ونښته. تر مازدیگره وډیدل. په پای کې له دواړو خواو نه مړي او زخمیان وشول. د ملک زوی دلبر په جگ او از وویل راځئ راپسې له دې ژوند نه مې مرگ بهتر دی. نه یې پرېږدم. پې ورځمه. مازدیگر نږدې و چې هغه له څو تنو سره د سیمر په یوه پوسته ورو ووخوت. هغه پخپله د پوسته دوه تنه وویشتل. اخردی هم په سینه ولگید او ځای پر ځای ساه ورکړه. درې تنه ترې سخت ټپیان شول. د پوستي پاتې کسان و تنبټېدل. د سیمر قوه پرې زیاته وه. هجوم یې پرې راوړو. څه یې مړه کړل او څه ژوندي ترسره کړه ځانونه ژوندي راخلاص کړل

- عسکرونه هم دوه تنه زخمیان شوي وو. له دغې جګړې نه وروسته سیمې پاکستان ته وغوښتل شو. د جهاد مخکښانو له خوا و نازل شو. د I.S.I له نظره تیر شو. په شایې وپیاوړه د پوره واک او امتیازاتو سره راستون شو. په دریمه ورځ یې زرکه واړوله او په پاکستان کې یې د نورو لوړو پوځي جهادیانو سره په خوا کې واړول. مور او پلار یې لا وختي راوستي و. نور خپلوان یې هم ځانته رانزدې کړل. هر چاته یې راشن پاسونه جوړ کړل. سیمې قوماندان ښه قوي او مضبوط شو. نور نو د چا پرې زور نه رسیده. د زرکې مور او د کورنۍ نور غړي یې پاکستان ته راوستل. ځکه چې له یوې ورځې نه بلې ته جنګ تودیده. د افغانستان په ټولو ولایتونو کې په هره ولسوالۍ او علاقه دارۍ کلیو، بانډو، درو، غرونو او په سمه د جنګ اور بل و. هدیرې په مړو کې شوې. لکه د سیمې غونډې قوماندانان زیات شول. پاکستان په افغانانو کې بیل تنظیمونه جوړ کړل. هر تنظیم خپل خپل فعالیتونه کول هر تنظیم به چې څومره ډېر افغانان ووژل او خرابي به یې وکړه. پاکستان ته هم هغه ښاغلی و. سیمې د خپل تنظیم وتلی او نامې قوماندان جوړ شو. هغه په هماغه شپه چې زرکه له ډولۍ نه راښکته کړه او له ځان سره یې راوتښتوله. په هماغه شپه یې نکاح ورسره وتړله. په داسې حال کې چې بې شمېره مرګ ژوبله هم شوې وه. ولې قوماندان سیمې ته بې تفاوته وه. وروسته چې د زرکې مور او د هغې تره او نورو خپلوانو ته د سیمې قوماندانې معلومه شوه. په دغه کار خوښ وو. ولې چې هغوي ټول یې وساتل. هم یې مخکې کورونه ورته د نورو له تیرې نه وساتل او هم یې د ژوند ضروریات ورپوره کول. په پاکستان کې یې بې تکلیفه شپې ورځې تیرولې. د قوماندان سیمې ارګاه بارګاه دومره شوه چې ده ته به د آیس، آئ غټان راتلل او ښودنه به یې ورته کوله. د زرکې او سیمې د مینې خوږې شپې ورځې وې. قوماندان سیمې به زیات وخت په جنګي جبهه کې و. کور ته به ډېر کم ورتلو. کله به

چې کور ته لاړ. زرکه به په جامو کې نه ځایدلې. د زرکې دوه زامن وشول. سیمرد کوز کلي د ملک کورنۍ بیخي ختمه کړه. کم چې پاتې هم و د هغه له ډاره یې ورته نوم هم په خوله نشو اخستلای. همدا شان قوماندان سیمرد سیمې د ډېرو درنو کورنیو په حیا اسره ونه کړه. په نوم د خلقي او پرچمي څوک به چې گیر ته ورغلل له منځه یې وړل. پلونه او سړکونه یې تخریبول. کله چې دولتي قوت مات شو او ځینې کلي او حتّی ولایتونه د هغه وخت رژیم له واکه وتل د مجاهدو امر او کاروای پکې چلیدل. سیمرد قوماندان د خپل کلي د خان زرکې د پلار په ځمکه کې یو پوخ ښکلی کور جوړ کړ. مخې ته یې د تماشو باغ هم جوړ کړ. په دغه کور کې د هغه خپل کسان او سپدل. کله کله به قوماندان سیمرد هم ورته راتلو. د غسې ښکلی کور بل هیچرې نه و. د ۱۳۵۷ هـ ش کال اوم د ثور بدلون نه راپه ديخوا ډېر زرد خلکو د ژوند او نورو ټولنیزو اړخونو کې بدلونونه پېښ شول. داسې څه رامنځ ته شول چې هیڅ فکر یې نه کېده. زه د پېښو اصلي بڼو ته نه ځم سیاسي برخه باندې یې زما کار نشته. دې خالي ځینو پېښو ته چې ددې ناول اصلي مسیر ټاکي او د هغو پېښو اصلي انځور کاري. نو ځکه ورسره باید تماس و نیول شي. دغو نویو حالاتو راتګ ته هر څوک حیران و. دا چې ښه و او که بد و. خو تغیرات او بدلونونه و. ورسره سم مرګونه او د وینو تولید هم. د هر کور نه جنازه ووت. ددغه وخت پېښو له ټول ملک نه د حیا پرده ایسته کړه. سترې بیبیانې بې ستره شوې. نااشنا شپې ورځې په هر چا راغلې وې. کلي او کورونه و سول اولسونه بې کوره شول. هرې خوا ته خلک او کوچیدل. د اولس په منځ کې زاړه تشکیلات مات شول. ځکه چې د روسانو په راتګ سره د جهاد لیکې ښې پیاوړې شوې. د کلیو او بانډو او د ځینو ښارونو تللي مهاجر خلک په بیلو بیلو تنظیمونو کې سره د خپلو سیمو د قوماندانانو په واک کې شول. نو ځکه خو سیمرد خپلې سیمې لوړ جنگي ځواک جوړ

شو. هر څه يې په اختيار کې و. هيچا يې مخه نشوه نيولای. د دولت خو خرڅې الوتکې يې راو غورزولې. د روسانو او دولتي عسکري کتارونه يې وهل. ځينې عسکر چې ژوندي به يې ونيول. پخپل شخصي زندان کې اچول که خلقي عسکر يا افسر به ژوندي لاس ته ورغی. سمدستي يې له منځه وړو. د هغه د وژنې او مرگونو يو مثال گرانو لوستونکو ته ور په گوته کوم.

سترگو ليدلی حال دی: د خانو خلقي ميرمن او ماشومان يې په کلي کې پاتې شوي و. او هغه د خپلو ملگرو او عسکري قوي سره مرکز ته وتلی و. د کلي يوه جهادي د خانو د ميرمنې او ماشومانو رپوټ سيمر قوماندان ته ورکړی و. هغه ورپسې خپل دوه تنه کلي ته رالېږلي و. ترڅو هغوي له ځان سره بوځي. د غرمې لس بجې وې چې د خانو ميرمن او بچي ورله امریت ته روان کړل. د کلي خلکو له ډاره څه ويلې نشول. اگر چې په کلي کې دومره څوک پاتې هم نه وو. ځکه چې زيات خلک لا مخکې اخواته کډه شوي وو. کله چې يې د خانو واړه د کلي په کوڅه کې روان کړل. ماشومانو ژړل. دوه تنه ماشومان چې دواړه هلکان يود پنځه و کالو وه او بل يې ايله د درې کالو و. مور يې له لاسونو نه ينولي و او له کلي نه ووتل. د ماشومانو د مور په مخ او بڼکې روانې وې. يوازې دومره يې وويل. وروره پما او زما په دې وړو ماشومانو څه کوي؟ هغو دوو وسله والو وويل. خورې دا زموږ کار نه دی. ستاسې له کلي نه راپور ورکړل شوی دی. او موږ ته يې امر کړی دی چې تاسو امریت ته بوځو. خبر دی مه خفه کېږه واپس به کور ته راځې. خالي امر صېب درنه پوښتنې کوي. وار خطا کېږه مه. کومه خبره نشته دی. کله چې يې امریت ته ورسېدل راسا يې ښځه او ماشومان د سيمر مخې ته وروستل. سيمر چې ښځه د دوو ماشومانو سره وليده. سمدستي يې وويل. د خلقيانو مال او هر څه مجاهدينو ته غنيمت دی. اوس يې زندان ته بوځئ. بيا به ترې پوښتنې

و کړو. - هو رښتیا د محبس امر ته ووايه چې ځانته کوټه کې یې واچوي. -
 ښځه یې د دوه اولادونو سره کوټې ته واچوله. په کوټه کې مالونو غوځوله
 وه. یوازې یو زوړ کټ پکې پروت و. په کټ کې بالښت بستره خوله څه
 چې د کټ پیرمې په مخکې پرته وې. کوټه غټه وه دوه کندوان پکې یوه
 دیواله پورې ولاړه. غله مله پکې نه وه خالي پراته وو. یوه د دروزو
 گیدۍ د کوټې کنج ته ځوړنده وه س د کوټې په دیواله کې وړو کې کړکۍ
 وه چې خالي رڼا پکې راتله. د ماشومانو مور ویلې. کله چې یې د محبس
 مسؤل سړي ته وسپارلم. هغه یو پوخ سړی و. بونډۍ زیره یې وه. سترگې
 یې خړېخنې وې تور بریتان، لوړه ونه ښه چارشانه سړی و. خړ پکول یې
 په سرو. کوم وخت چې یې کوټې ته ننویستل راته وې ویل. خلقۍ بي بي
 ننوځه. کوټې ته ننوتل. هغه یوه تنبه نیولې وه. بیا یې په غلي اواز وویل.
 دې ماشومانو ته به اوبه ډوډۍ درته راوړي. زه هم درته راځم. دروازه یې
 راپسې قلف کړه او لاړ. کوټه کې مې سترگې وغړولې په کټ مې سترگې
 ولگېدې. بیا مې په کندوانو او غوځوله سترگې ولگېدې. ټوله کوټه مې
 له سترگو ویسته. کټ کې مې دواړه ماشومان کښېنول خو هغو دواړو
 ژړل. داسې ژړل چې ان بیرون یې د ژړا غږ وتلو. ښه شیبه وروسته یو تن
 دروازه خلاصه کړه. د اوبو لویه، گیلان او وچه ډوډۍ یې راوړه. په
 دروازه کې یې اوبه او ډوډۍ را کړل ویلې خورې دا ډوډۍ اوبه واخله. په
 دروازه کې مې ترې را نیول. او هغه لاړ. د دروازې د قلفولو کړس مې
 واورید. هلکان مې کرار کړل. ډوډۍ اوبه مې ورکړل. دواړه په شلیدلي
 کټ کې کرار ویده شول. زه ورته د کټ په بازو ناسته وم ستوني مې راډک
 شو په سلگو سلگو مې وژړل. په ژړا سترې شوم. د هلکانو خواته مې سر
 کېښود په ځای خوب وړې وم.

یو وخت دروازه وټکېده. راویننه شوم. یوه تن ډوډۍ راوړه په کاسه کې
 څه ښوروا وه. د چرگ پتون پکې پروت و. یوه ډوډۍ په لاس کې نیولې

و.د کوټې لویه بې وېستله. تازه اوبه یې پکې راوړې. ما د هغه سړي نه پوښتنه وکړه. مال خو بجې دي وې ویل. ما بنام دی. خورې تاسو خو بې له هغې مونځ نه کوئ بس همدومره یې وویل او لا هغه په وتو کې و چې ورغږ مې کړ وروړه د خدای لپاره مسلماني ده. دا واپه مې په دې وچ کټ کې خوب نشي کولی. که کوم نمځی یا پزکی راوړې. هغه وویل زه به کوبښم وکړم که څه لاس ته راغلل درته رابه یې وړم لږه شېبه پس هغه سړی یوه زړه غوندې پرستن نیولې وه. رایې وړه. خدای دې خیر درکړي وروړه. نیمه پرستن مې له وړو لاندې کړه او نیمه مې له پاسه یې خوره کړه. د ډوډۍ خوړلو نه وروسته هغوي بیا ویده شول. زه ورته هکه پکه د کټ سر ته ناسته وم. د شپې ناوخته خوب و ځنگولم. سترگې مې پټې شوې وې. سهار بیا دروازه خلاصه شوه. یوه تن چاې راوړو او په لویه کې یې اوبه راوړې. ماشومان هم راوین شول. مخ لاس مې ورته پرې مینځل. چاې مو وڅښلو. لږه شېبه وروسته دوه تنه راغلل. مور یې بیرون ته وېستلو. کتل مې چې د ماما زوی مې له ښځې سره راغلي وو. وړاندې په دورازه کې ولاړو د محبس امر وویل تاسو راشئ هغو دواړو ته یې اشاره وکړه. دا ماشومان له ځان سره بوځئ. مور به له دې مور نه یې پوښتنې وکړو. بیا به یې درې پرېدو. دلته به دغه ماشومان په تکلیف کې شي. د ماما ښځې مې زنه ورپېده اوبښکې یې راماتې شوې. وې ویل. وروړه دا ماشومان به ژاړي مور به غواړي. د خدای په خاطر چې ----! نه نه خورې دومره یې نه معطلوو. خالي خو پوښتنې ترې کوو. کېدی شي ترماز دیګره درشي. تاسې اوس تلای شئ. ماشومان یې له لاسه ونيول او هغوي د کور په لور روان شول. د ماشومانو مور یې بلې کوټې ته بوتله. هلته د محبس د امر دفترو. څو کړنډیرۍ سړۍ چې و کلکې جامې یې نیغې ختلې وې. توره زړه قره قل خولۍ یې په سر وه. ماته یې کړه کښېنه. لومړۍ پوښتنه یې رانه وکړه ویلې ستا نوم څه شی دی. د میره نوم دې او

د پلار نوم دې ووايه؟ ما ورته خپل نوم د خاوند او پلار نوم ووايه. بيا يې وويل ستا ميره خلقي دی. ستاسې کور کې سلا شته دی که نه؟ که رښتيا رښتيا ووايې نو ډېر زړه کور ته لاړه شې. ما وې وروره ميره خو مې خلقي دی مگر سلا په کور کې نشته دی. يوازې هغه سره تمانچه وه له ځان سره يې وړې ده. نوره وسله نشته دی. په دې خبره هغه وچ مخی سترګې رابتهې کړې. وې ويل ته د يوه کافر ښځه يې ته هم ملحده يې. پرې ږدم دې نه تر څو وسله راونه ښايې. صېب مړه مې کړئ مگر په کور کې وسله نلرو. بيرون ته يې غږ وکړ. يوه تن ته يې وويل والکه د توتانو لښتې راوړه دا خلقي. حال نه وايي. سړی په منډه ووت لږه شېبه پس راغی. د توت ونې شنې لښتې يې راوړې. هغه سړی ووت او د دفتر سړي راته لښتې ونيوې. په پښو يې ووهلم. دومره يې ووهلم چې له پښو نه مې وينې راووتې. د لښتې گذار چې کاوه ويلې يې حال وايې که نه؟ ما به څه ويلې وايې. بس خالي چيغې مې له خولې وتلې. هغه به چې ستړی شو اوبه دريده راباندې راتپت به شو داسې به يې راته وويل. په دې ټولو مجاهدو دې. --- کوم تر څو حال راته نه وايې. غږ يې وکړ والکه راشه اوبه پرې واړوه. هغه به اوبه راباندې واړولې. زه خوبه بې حاله پرته وم. چې په خود به شومه بيا به يې راباندې د وهلو شروع وکړه. بيا يې هماغې کوټې ته بوتلم چې مخکې پکې وم. هلته په هماغه شليدلي کټ کې بې هوښه پريوتم. دومره مې واوريډل چې نن شپه دې مردارې ته ډوډۍ ورنکړئ او نه درنه خوب وکړي. نور بيا په څه نه پوهېدم پخپل درد اخته وم. تر څو چې يو وخت يو تن کوټې ته راغی. لومړی يې راته ورو غږ وکړ پاڅېږه. پاڅېږه چې ځوو. زه خوله ځايه ښوریدای نشوم. او نه مې له خولې نه غږ خوت. ورو مې وويل وروره خو ځېدی نشم ځان مې خوږېږي. هغه راباندې راتپت شو په مخ يې راته لاس تير کړ. بيا يې له سينې نه ونيولم. ما ځان راټول کړ. هغه د ځناور زوی راباندې د عزت د لوټولو

پيل وکړ. هر څو مې چې ځان تاو راتاو کړ. نه کېده. هغه خپل کار وکړ او لاړ. زه دومره درد منده وم. چې په غېرله ژړا نه مې خپل ځان هم نشو سنبالولی. يوه شيبه وروسته مې ځان ورو او خوځاوه. پېښې مې له کټه راځوړندې کړې. غوښتل مې چې خپلکې پېښو کړم. او په کوټه کې وگرځم. پام مې چې وکړ تورتم لگيدلی و شپه وه. ژبه مې وچه شوې وه. مال چې يو گوټ اوبه وڅښم. لويه مې په سر واپوله. ورو مې بيا پېښې ولگولې. په کوټه کې روانه شوم. تر دروازې پورې لاړم. په دروازه کې مې چې غوږ کېښود بيرون يوازې يو چاله ځان سره څه کومه سندره زمزمه کوله. بيا به يې غاړه تازه کړه. هسې ښکارېده چې د محبس ساتونکې و. په دوه دريو کوټو کې نور سړي هم بنديان وو. په دې هم پوه شوم چې همدا بيرون چې هر څوک دی همدغه پما پسې راننوتی و. دغه شپه تيره شوه. سبا يې يو سړی دروازې ته راغی او ږده ږيره يې وه. زړې خړې جامې يې تن کې وې. دروازه يې خلاصه کړه. وې ويل. خورې راځه چې امر صېب غوښتې يې. له دروازې نه چې ووتم غوښتل مې چې سمدستي سړي ته لاس واچوم او بيا به يې کړم. هغه سمدستي وويل. خورې ته بېگناه دلته وې؟ په حيانا که سلوک يې دا خبره وکړه. بيا يې مخ رانه واپړو. ويلې راځه چې ځو. هغه زما په وضع پوه شو. ځکه چې زما حالت د کتلو نه و. گوډه گوډه روانه شوم. خو په ډېره سخته سره يې بيا د هغه وچ جامې کوټې ته وروستم. هغه سړي ورته وويل امر صېب هغه ښځه مې راوسته. رايې وله. ورننوتم. هواره لږ ځېدمه. ژړل مې. هغه راپاڅېد وې ويل. ژړا دې په درد نه خوري ښه صفا ووايه چې وسله شته دی او که دې اقرار ونه کړ. په ژوند کې به دې رانه بيا خپل ماشومان ونه ويني. او داسې مجاهد ته دې ورکوم چې په خپل ژوند کې هډو دا وطن ونه گورې. زړه مې رالوی کړ ما وی چې دا بېگانۍ موضوع ورته ووايم. بيا مې له ځان سره فکر وکړ چې دا خو پخپله راته واي نو ضرورت څه دی

چې دا ورته وایې. هغه وویل ووايه کنه. وسله مو په کور کې او یا د بل چا کره ساتلې ده که نه؟ ما وې صېب په خدای قسم درته خورم چې وسله موږ کره نشته دی. ښه چې نه یې وایې د خپل اولاد او کور وکلي نه دې لاس وینځه. یوه ته یې ورغږ کړ. له بیرون نه یو تن راغی ورته وې ویل. دا ښځه تر هغې پورې هم هغه کوټه کې بندې و. ساته تر څو چې کوم لوند مجاهد ورته پیدا کړو او له ځان سره یې بوځي او نکاح پرې وکړي. دا خو مجاهدو ته لوی غنیمت دی نور به رانه د خلقي سترګې ونه گورې. هم هغې کوټې ته بوتلم. همدغه سړی چې زه یې راوستې وم. راته وې ویل. خور جانې زموږ د لاسه درسره څه نه کېږي. خدای دې مل شه. ډېره مه ژاړه. کوټې ته یې واچولم. وې ویل زه به درته ډوډۍ اوبه راوړم. د کټ په بازو کېښاستم او په چیغو چیغو مې ژړل. زما ژړا بیرون اوریدل کېده. دواړه ماشومان یې د ماما د ښځې سره په کور کې و. په همدغه لحظه کې هغوي دواړو هم ژړل. د کلي چم گاونډي ښځې او نر په دې کار خفه او ستومانه و. همدا ویل کېدل چې دا خود پښتو او اسلام نه لیرې کاردی. د کلي امام او یو تن مجاهد سپین ږیری په امر جرگه شول خود ماشومانو مور خوشې کړي. هغه ورته وویل. دا زما کار نه دی. داد قوماندان سیمر کاردی. څو تنه نور جهادیان یې له ځان سره ملګري کړل. هماغه کسان په قوماندان سیمر پسې غره ته ورغلل. عذر یې ورته وکړو. د ماشومانو ژړا او کېږدل یې ورته وویل. په ډېر عذرونو سیمر قوماندان دومره وویل. ستاسو په خاطر به یې خوشې کړم خو په یو شرط چې ستاسو نه یو تن یې ضمانت وکړي تر څو حکومت ته لاړه نشي او میړه سره ونه گوري. که له کلي نه مرکز ته تللې وه دوه لکه افغانۍ جریمه او یو کال بند به مني. د کلي یو سپین ږیری چې د هغوي خپلوان هم و. وویل زه یې ضمانت کوم.

سيمر وويل - ښه ده زما يو تن مجاهد به درسره ولاړ شي اوس تلای شئ -
ما زديگر ناوخته امریت ته راوړسېدل - د سيمر قوماندان د جرگې سره
راغلی سړی امر ته د قوماندان خبره تکرار کړه - ښځه يې ورسره کړه او
کلي ته لاړل - د ماشومانو مور چې کورته ورسېده - هغوي ورغاړې وتل -
دواړه په خندا شول - خو مور يې بيا په زوره زوره ساندې وکړې له خولې
يې ستیانې ویشتلې - ناستو کسانو ورسره ټولو اوژړل - ښځه د
ماشومانو سره تر پايه په کلي کې پاتې شوه -
دغسې مثالونه ډېر قوماندان سيمر په ټوله دوره کې تير کړي و - ډېرې
ښځې يې کونډې کړې وې - د ډېرو ماشومانو ازار يې اخیستی و -

نهم پرک (نهم څپرکې)

تاجو یوه میاشت د زړې بودۍ او د هغې خاوند چې بیخي سپین ږیری شوی و - تیرې کړې - د خپلې کورنۍ هیڅوک یې راپېدا نشول - بله ورځ د تاجو دوي گاوندې نظیر اکا له پېښوره کلي ته راغی - تاجو د هغې لیدو او سترې مشي ته ورغله - چې وې لیده - نظیر اکا له پخوانه د کلي پخوانی سپین ږیری و - د سترگو لیدل یې کمزوري شوي و - تاجو یې نه پېژنده - خو هغې ورته خپله ځان ور او پېژندلو - د خپلې کورنۍ په حقله یې ترې پوښتنه وکړه - هغه ورته وویل - لورې له کومې ورځې نه چې زه پاکستان ته تللی يم - بیا مې ستاسې د کاله خلک نه دي لیدلي - خو داسې کېږي چې سړی په کمپونو کې پوښتنه وکړي - کېدی شي چې په کوم کمپ کې به وي - تاجو ورته وویل کا کا جانه ته چې کله بیرته تلې زه در سره ځمه - ترڅو د خپل مور پلار پته ولگوم - هغه ورته وویل ډېره ښه ده - څلور ورځې وروسته زه واپس د جلوزو کمپ ته گرځمه - تابه هم له ځان سره خپل کور ته بوځم - هلته به بیا ستا د کورنۍ د غړو پوښتنه کوو - نظیر اکا تاجو خپل کور ته راوست - د هغه کور په بمبارۍ کې نړیدلی و - او هم یې څوک نه و چې وخت یې ورسره تیر کړي وای - په څلورمه ورځ سهار وختي تاجو او نظیر اکا پاکستان ته د تلو نیت وکړو - سباي وختي یې له کلي نه راووتل - او د غره په لوري یې د ډاګ د منځ لاره ونیوه - ترڅو چې لمړ په غرونو راڅوت دوي کنډو ته ختلي و - نظیر اکا د لاس امسا لگوله - سپینې زړې عینکې یې په سترگو وې - له تاجو نه مخکې په لاره روان و - تاجو کله پخپلو پښو لیرې مزل نه و کړی - ډېره زر سترې کېده - کله چې کنډو ته وختل نظیر اکا تاجو ته وویل - تاجو لورې دا کنډو پخوا

چې زه ځلموتې وم دلته ګڼې د نښترو ځنګل و. داسې ګڼې ځنګل و چې په اسانه ترې څوک نشو وتلای. اوس ګورې چې سپیره غردۍ. دا ځنګل ټول پاکستان وچلوو. ګوره کنه تر هغې وړاندې د دوو غرونو څوک پورې د افغانستان برید دی. دې خوا ته سړک روان دی او له هغې خوا نه پوځ سړک را ختلی دی. د افغانستان حکومت له پخوانه د خپل وطن او سرحدې برید نه خبر هم نه دی. تاجو وویل کاکا جانہ اخواد مو ترو ځای ته څومره لاره نوره پاتې ده؟ پچۍ ډېره کمه لاره پاتې ده. اوس به که خدای کول ورسېږو. پوهېږم چې سترې شوې. کاکا جانہ کله دومره په پښو نه یم تللې. پښې مې په بوتونو کې او پر سېدلې. خبر دی لورې لږه لاره پاتې ده. مو تر ته رسېږو. دمه ځای نه پاڅېدل او په کرار کرار دواړه روان شول له یوه ساعت مزله نه وروسته د ګاډو تم ځای ته ورسېدل. تاجو نوره د تګ نه وه. د پېښور په ګاډي کې کښېناستل. مازدیګر نزدې و چې د جلوزو کمپ ته ورسېدل. د نظیر اکا دوي په کمپ کې صرف دوه کوټې کور و. دوي هم درې تنه د کور غړي و. د نظیر اکا میرمن بوډۍ شوې وه. یو معیوبه شان لور یې په کور کې وه. دوه تنه زامن یې ترې بیل شوي و. بوډۍ تاجو ډېر ساعت په سینه پورې نیولې وه. له سترگو نه یې اوښکې بهېدلې خو له کمزورۍ نه یې د ژړا غږ له خولې نه نه راوت. تاجو هم اوښکې و سره توې کړې. دننه کوټې ته ننوتل. بوډۍ د تاجو په لیدو ډېره خوشاله شوه. د کښېناستو سره سم یې ترې پوښتنه وکړه. تاجو لورې د طالب جان سره دې واده شوی دی که نه؟ نه نه واده مونه دی کړې. تاجو لږه خفه غوندې شوه اسویلی یې له خولې ویوست وې ویل. ادې هغه خو دا درې کاله کېږي چې حکومت بندي کړې دی. په دا دریو کالو کې ترې هیڅ نه یم خبره. اخر زه هم په تېښته راغلم. بلاګۍ دې واخلم لورې دا خو ډېر بد کار شوی دی. موږ په دې تمه یو چې تاسو به واده کړی وي. خیر دی په دې کې به ستاسې خبر وي. هغه لاڅه کړې ادې چې ځینو کسانو

راته ویلې هغه یې وژلی دی - ځکه چې په دا دریو کالونو کې یې ماته سوال ځواب رانغی - مجبوره شوم زیاتې دېخوا ته مې ځان راواړاوه - خو له بده مرغه چې نه مې موروه او نه مې پلار وه - تاجو لورې د خدای کار دی - پلار دې خدای او بڅښه - تاجو حیرانه پاتې شوه نظیر اکا خو جومات ته تللی و - معیوبه لور یې په کټ کې ناسته وه - له ځان سره بنگېده - تاجو د بودی خوا ته وروړاندې شوه وې ویل - ادې جانې څنگه د مور خبره مې راته ټوله وکړه - ای لورې مور خودې لا دلته په کولرا مرض مړه شوه - او پلار بیچاره خودې په کلي کې مزایل وهلی و - هلته دوه کاله مخکې شهید شوی و - ورور دې چیرته کوم لیرې وطن کې په کومه مدرسه کې سبق واي - تاجو او پوهیده چې مور و پلار یې دواړه مړه شوي دي - هغې له خولې نه یوه چیغه ویوسته او له کوتې نه ووتله - بیرون په کټ کې کښېناسته - خپل سړی په زنگنو کې اوږدې اوږدې چیغې یې ووهلې - بودی پوه شوه چې تاجو خوله مور و پلار نه وه خبره او تاجې وخته خبره کړه - دا دې څه وکړل - په ځان پورې خجالت شوه - بیرون په تاجو پسې ووتله - او هغه یې غېږ کې راو نیوه - ورسره وې ژړل - دوي لا په ژړا کې وو - چې د کاله بودا نظیر اکا راغی تسپې یې اړولې - وې ویل - دا ولې څه چل دی - بودی وویل دا ما خدای والې ناڅاپي له مور او پلاره خبره کړه - هېڅ فکر مې نه و - ما داسې فکر کاوه چې دا خوبه لا پخوا خبره یې - که زه داسې خبروای نو ولې به مې دا بد کول - بودا چې د تاجو ژړا له دروازې نه واوریده امسا یې ټینګه ټینګه لگوله - د تاجو خوا ته راوړسېد ولې لورې ولې - څه شوي دي؟ بیا یې خپلې کچې - سترګې چې په سپینو وروڅو کې پټې ښکارېدې خپلې ښځې ته وروکتل وې ویل - ښځې دا څه چل شوی دی؟ خبره وکړه - ښځې یې لږ څه ډارن غږ وویل - سړیه خدای و شرمولم - تاجو رانه د مور و پلار پوښتنه وکړه - ما ورته د هغوي ټول حال ووايه - د هغوي د مړینې ټوله قیصه مې ورته وکړه - دا غریبه خو خبره نه وه - ناڅاپه

خبر شوه نو بد دې وکړل. دا ما سره يې دا يوه اونۍ وشوه چې لا په دې باب مې ورسره هيڅ نه دي ويلي. دې چې خوله د خپل پلار او مور په حقله راسپاره کړې ده. ما خبره په بله اړولې ده. چې مال هېو فکر هم په دې باب ونه کړې. او دلته لا رارسېدلې نه ده چې گلونه دې وکړل. بوډۍ بيا وويل. سړيه سړمې د خړولو دۍ. نظير اکا تاجو له لاسه ونيوه. او په کټ کې يې له ځان سره کښېنوله. په سړيې ورته لاس تير کړ وې ويل خبر دۍ بچۍ د خداي پاک لار ده. موږ ټول په دغه لاره روان يو. مرګ حق دۍ څوک په يو شکل سره او څوک په بل شکل له دې فاني دنيا نه سترګې پټوي. مه ژاړه الله دې د زړه صبر درکړي لورې. تر ماسخو تن تيره تاجو سلګۍ وهلې. له دوي سره په خوا کې د نظير اکا د مشر زوی کورو. د هغه ښځه راغله دوي سره يې له روغې نه وروسته ډوډۍ تياره کړه. تاجو ډوډۍ نه خوړه. نظير اکا وويل تاجو لورې راځه چې لږه ډوډۍ او خوړې. له لاسه يې ونيوه. په زارو زارو يې په دسترخوان کښېنوله. هغوي ټول په دسترخوان کښېناستل. د بوډا اينګور هم تاجو ته د ډوډۍ خوړلو زارۍ کولې. تاجو خالي دوه مړۍ وکړې يو ګوت اوبه يې وڅښلې بس يې کړل. په دغه شپه ټولو چندان ډوډۍ ونه خوړه. تر نيمې شپې وروسته تاجو د زړې بوډۍ سره يو ځای په يوه کوټه کې ويده شوه. سبا يې ورته په کمپ کې نور نژدې کليوال راغلل. څو ورځې همدغه شان د وطن څوک چې خبريدل ورته راتلل لاس يې ورته پورته کول. تاجو ته يې فاتحه کوله او بيا تلل. د تاجو کورنۍ پلار يې مامور صېب او د هغې مور له منځه تللي و. د ورور يې هم چيرته پته نه لگيده. بيچاره ايکي تنها پاتې شوه. له طالب جان څخه يې هم زړه جمعه شوی و. د نظير اکا دوي سره د جلوزو په کمپ کې پاتې شوه. هسې خو تاجو ته په کلي کې د خپل کور او ځمکې حاصلاتو ښې ډېرې پيسې ورکړې وې. خودا چې مور او پلار يې له منځه تللي وو. په دنيا او پيسو به يې څه کړي وای. هغې ځان ډېر بد بخته

فکر کاوه - هغه دومره ښکلې تاجو د وخت پېښو او حالاتو په دغسې حال کړه - ورځ په ورځ رنځېدلې - هفته، مياشتې او کلونه يې تېر شول - د نظير اکا له کاله نه خو درې مياشتې وروسته يې ترور پېدا شوه - او هغې له ځان سره کور ته بوتله - د ترور کړه يو کال وروسته يې يوې کونډې ښځې د خپل زوی لپاره چې يو ښکلې زلمی و - کله نا کله به د نورو مجاهدو سره د روسانو سره جگړې ته روان شو او په جگړه کې به هغه خامخا پوره ميرانه کوله - تاجو د لومړي ځل لپاره همدغه زلمی وليد خو ښې يې شو - له ځان سره يې پريکړه وکړه چې ترڅو به د ترور کړه او سپرې - کېدې شي وضعه ښه شي وطن ازاد شي او بيا د همدې هلک سره خپل کلي او جايداد ته لاړه شي او د خپل کور او محکمې وارث وکړي - هم هغه و چې د تاجو ترور له دې نه موافقه واخيسته - او د کونډې زوی ته يې ورکړه - لږه موده وروسته يې واده ترسره شو - د تاجو د خاوند نوم نواز خان و - نواز خان په رښتيا هم ښکلې او بادر زلمی و - پخپلو همزولو کې ښه لمونځ گذاره او صادق سپی و - د تاجو ورسره پوره مينه وه - د دواړو روحي تطابق سم و - شپږ مياشتې وروسته نواز خان جبهې ته ولاړ - له نورو مجاهدو سره يې د روسانو په يوه کتار حمله وکړه - د روسانو کتار يې تار و مار کړ - روسان يې ووژل - له بده مرغه نواز خان په سينه مرمۍ وخوړه او د يوې ونې لاندې يې ساه ورکړه - ورسره ملګرو يې کور ته په ناڅاپي توګه راوړساره - تاجو چې کله د هغه جنازه وليده - پرې راوغوړيده - په ژړا کې يې وويل - زما د بدنصيبې خدايه - مخې له مې سمه نه راځي - په ژړا ژړا يې نواز خان پسې ځان ستړی کړ - د چم ګاونډي او کلي ښځو به هم ويلې چې تاجو ډېره بدقسمته ده - د هغې د خاوند د مرګ نه وروسته د نواز خان مور او تاجو دوه په دوه کور کې پاتې شوې - چې وروسته بيا د نواز مور تاجو ته وويل - تاجو لورې ته پوهېږې چې زه او ته په دې کور کې بې نارينه دوه په دوه پاتې شوو - خوشی ازار دې نشم اخيستلای ته

کولی شي چې خپل کور ته لاړه شي. زما له خوانه ازاده يې ته خوانه يې. تر څو به له ما سره په دې کمپ کې نېنې جوی (ژوی) ښه به دا وي چې واپس د خپلې ترور کره په خوښه او ازادانه ډول لاړه شي. تاجو وویل. مورې ستا نظر خو ښه دی ولې زه د شپږو میاشتو اولاد په نس لرم. چې یو ځل په خیر سره د دې معلومات وشي. بیا به گورو. خوانې يې په داسې حال کې چې په کټ کې ناسته وه په ستن او تاریې څه شی گنډل. وویل. هولوړې ریښتیا دغه خبرې ته خو زما هیڅ فکر نه و. خدای مهربانه دی که د زوی نڅښه مې په دې کور کې پیدا شي ایله به مې لاړې تیرې شي. هولوړې څنگه چې ستا خوښه او رضایت وي هم هغسې به کوو. تاجو او خوانې يې د کمپ په راشن پاس شپې ورځې تیرولې. کله کله به چې تاجو کلي ته د چا په خوله د تاجو دوي په کور کې بوډا سړي ته د حاصل پیسو غوښتنې ځواب لېږه. نو هغوي ورته پیسې رالېږلې. د پیسو نه حیرانه نه وه. د تاجو زوی پیدا شو. خوانې يې ډېره خوشاله وه. تاجو هم ورته موتی موتی غوړېدل. هلک د دوه کالو شو په کمپ کې د دوي خوا ته د شمالي سیمې یوه کورنۍ اوسیدله چې یو ځلمی هلک او مور وروڼه او خویندې يې درلودلې. هلک علي جان نومیده. ده کوښښ کاوه چې کوم اروپایي ملک ته ځان مهاجر کړي خو د پیسو وس او قدرت يې نه رسیده. نور همزولي يې جرمني ته رسېدلي وو. دې بیچاره به د ورځې دیارې کوله او خپل کور به يې پرې ساتلو. یوه ورځ يې په ناڅاپي توګه سره تاجو په کوڅه کې ولیده. دواړه سترګه په سترګه شول. تاجو ښکېلې وه ډېره به نه گرځېده. دهلک خوښه شوې وه. څو ځلې نور هم هغه تاجو ته بوخ بوخ شو. تاجو پرې کار نه درلود. خو لږه په زړه وهل شوې وه. علي جان مور ته وویل. مورې که د تاجو پوښتنه وکړې. مور يې وویل. زویه هغه خو پردی ښځه ده. یو وړوکی زوی لري. خوانې ده. هغه خو بل لیور او یا نزدې بل داسې څوک نه لري گني چې نکاح پرې وتړي.

اواي مور جانې دغه جینۍ ډېر شته او جايداد په وطن کې لري. که خدای مهربانه شي. او ددې د پیسو په واسطه سره بهر ملک ته ووتلی شم. ته څه فکر کوې مورې. بیره زویه درباندي پوه یم. چې د ښځې قیصه کې هم نه یې. خو بهر ته د تلو در سره زیاته تلوسه ده. علي جان ځان تاو راتاو کړ. مور ته راوړاندي شو ځان یې مکري مکري کړ. هله مور جان. هغه پخپله ژبه (مادر جان به خدا صاحب زندگی مے شویم ---) موریې لږه په فکر کې ډوبه لاړه. وې ویل خوب درست است ما کتی خوشویش گپ می زنم په بله ورځ د علي جان مور د تاجو کره ورغله. له ځان سره یې څه تازه میوه او ځینې نور شیان یو وړل. په دغه ساعت تاجو د یوه نزدې خپلوانو کره تللې وه. د علي جان مور په ټوکه کې د تاجو خوانبې ته د تاجو خبره وریاده کړه. د تاجو خوانبې لومړۍ غلې او چوپ پاتې شوه. بیا سوړ اسویلی له خولې ووت وې ویل خورې زما خوایکي یو زوی و هغه هم رانه خدای واخیست. تاجو مې خپل اختیار ته پرېښې ده. زما لمسی هم شکر لوی گانې دي. د علي جان مور په چالاکی. سره ورته وویل. خورې زما زوی به هم لتاسو سره په همدغه کور کې اوسېږي. ته به پرې ډاډه یې. هغه به بالکل ستا په خدمت کې وي خپل زوی یې وگڼه. هغې ورته په ځواب کې وویل. سمه ده زه به تاجو نه پوښتنه وکړم. د هغې چې څنگه خوښه وه هغسې به کېږي. د چای چښلو نه وروسته د علي جان مور ترې اجازت اخلي ورته وای. خورې زه به که خیر وي سبا ته بیا راشم. اوس درنه رخصت اخلم. د خدای په امان. په مخه دې ښه شه خورې. کله چې تاجو کور ته راغله. خوانبې یې ورته د علي جان خبره وریاده کړه. هغه په ظاهره ځان خفه ونيو ولې په زړه کې یې د علي جان سره لا پخوا دانې اچولې وې. د تاجو په زړه کې ور وگرځېدل. (تاجو تر څو به داسې ژوند تیروي. هغه خوراته دا هم ویلي دي چې وطن ته به څو پخپله کلا کې به

اوسېږو. د دې کمپ د چټل ژوند نه به خلاص شو. خپله کلا، ځمکه او باغ یې په زړه را اوریدل.)

د لږې شیبې نه وروسته یې وویل. زه به په دې خبره فکر وکړم. په دې خو ورځې تیرې شوې. علي جان به په پټه د تاجو سره لیده کاته کول. خپل د زړه خواله او هر څه یې ورسره شریکول. د علي جان چالاکی او لاپې شاپې یې خوبېدلې. فکريې کاوه گني چې دی خو همدا دی. لږه موده وروسته د تاجو او د علي جان پیوند ټینګ شو. او د کمپ د څو تنو کلیوالو په مخکې د خپلوی او نکاح مراسم سرته ورسېدل. علي جان د تاجو دوي په کور کښېناست. له څه مودې وروسته علي جان تاجو ته وویل که دې خوبه وي تاجو یوه خبره درته کوم. دواړه پرې مشوره کوو. وایه کنه په کومه خبره؟ تاجو خبره خو داسې ده چې په دې کمپ کې شپې ورځې گراني دي. ډېر خلک جرمني ته روان دي. راځه زه او ته هم ولاړ شو. تاجو خو له کمپ نه زاره چاودې وه. داسې خو یې له خدایه غوښتل. هغه ته یې وویل. په څه ترتیب به لاړ شو. ترتیب خو یې اسان دی. قاچا قبر ته به پیسې ورکړو. هغه موږ را سا په ضمیمه جرمني ته رسوي. چې داسې ده خو زما رضا ده. تاجو تگ اسانه دی مگر...؟ نو مګر یې لا څه یې؟ علي جان له اسویلي نه وروسته وویل. پیسې نشته دی. زموږ د دوه تنو به څو پیسې اخلي. پوره لس زره ډالر... لس زره ډالر خو ډېرې پیسې دي. یو کار کېږي چې زموږ د وطن څه ځمکه ګروکړم. علي جان مګری غوندې خدا وکړه. وې ویل. تاجو که دې خوبه وي نو دا کار زر کول غواړي. سمدې ده. زه به وطن ته خپل دهقان ته ځواب ولیږم چې د سیند غاړې ځمکه ګروکړي او زر تر زره پیسې راوړسوي. علي جان چې پېښور کې یې پښتو یاده کړې وه. ښه په پښتو غږېدلې شو. وې ویل. تاجو هر چاته چې ځواب ورکوي ور یې کړه. ولې ښه به دا وي چې زه خپله ورسره لاړ شم هم به ستاسې کلی کور ووينم او هم به پیسې پخپل لاس راوړم. تاجو

موسکۍ شوه وې ویل - دا خو به لارښه وي - چې ته پخپله لار شې - هغه زموږ د دهقان زوی ته به ځواب ووايم - هغه سره به یو ځای لار شې - دواړه په همدې خبره راضي شول - سباي وختي علي جان دوي په گاډي کې کښېناستل او کلي ته لاړل - د تاجو دوي کور ته ورسېدل - په کلا کې بوډا او بوډۍ دوه په دوه ناست و - دوي چې یې ولیدل پوره خوشاله شول - بوډا د خپل لمسي نه پوښتنه وکړه - بچۍ دا هلک درسره څوک دی؟ هغه وویل بابا دا خو علي جان نومېږي - د تاجو خور څښتن دی دوي په اصل کې د لغمان دي - هلته له موږ سره په کمپ کې یو ځای او سپري - بابا ماته تاجو خور ځواب راکړی دی - ویلې بابا ته ووايه چې د سیند غاړې ځمکه گرو کړه او پیسې علي جان ته ورکړه - چې راي وړي - دومره پیسې یې څه ته پکار دي؟ نه پوهېږم بابا خالي ماته یې دا ځواب ویلی و - علي جان سمدستي وویل - بابا تاجو له ما سره مشوره وکړه - دې نتیجې ته رسیدلي یو چې څه کاروبار پیل کړو او که وشوه یو کور به واخلو - سپین ږيري دروند ټوخی وکړ - غاړه یې په ډېر تکلیف سره تازه کړه - او سون یې چې په ځای شویا یې په ډډ او زوویل ښه خبره ده - بچۍ خپل کاروبار او کور خو ښه شوی دی - دلته په دې کلي کې خو چندان خلک نشته دی - یوازې د برچم د ملک دهقان شته دی - یوازې هغه پیسې لري - زامن یې جهاد کې پوره ماړه شوي دي - په تنګې پورې حیران وو - خو کتارونه یې ووهل - سلاګانې یې خرڅې کړې - اوس دومره مست شوي دي چې اسمان ته منجیلې غږي - له هغه سره به د ځمکې د گروۍ خبرې وکړو - او ای بچۍ ښه به دا وي چې تاسې دواړه همدا اوس ورشئ - او دا خبره ورته یاده کړئ - علي جان وویل ښه بابا موږ دواړه ورشو - لمسي یې وویل - بابا اوس به لار شو - دوي پاڅېدل لمسي خپلې نیا ته وویل نیا بي بي ته ډوډۍ تیاره کړه - موږ بیرته راځو - هغې ویلې ښه زویه بلا دې واخلم - تاسو چې راځئ ما به ډوډۍ تیاره کړې وي - موږ لاړو بابا اوس د خدای په

امان - دواړه د برجې د ملک دهقانانو کره روان شول - له کلا نه چې ووتل
علي جان ترې پوښتنه وکړه - انډيواله د تاجو دوي ځمکه او جايداد خو
راوېښوه - علي جان د کلا د تاجو ده او دغه لوی باغ چې گوري او د باغ
نه چايره ان تر هغه وړاندې چينار پوري دا ټوله مځکه د دوي ده - او دغه
کورونه چې ښکاري دغه يې دهقانان دي - او د سيند غاړې ځمکه يې
وړاندې سيند پغاړه ده - هغه هم ډېره ځمکه ده - علي جان وويل تاجو دوي
خو ډېر جايداد لري - هو د تاجو پلار ددې ټول کلي خان و - علي جان
خوشاله شو - دواړه گړندي د برجې په کوڅه ورسېدل - د ملک دهقان
کور ته ورسېدل - دروازه يې ټک ټک کړه - مشر دهقان راووت - له دواړو
سره يې روغبړ وکړ - بيا يې وويل راځئ چې حجرې ته ننوځو - دواړه
ورسره حجرې ته ننوتل - دهقان اکا ترې د ځينو کليوالو پوښتنه وکړه کم
چې کوزه خوا په کمپ کې اوسېږي - وروسته بيا چې راوړل شو - د چاې
په چنبلو کې د بابا لمسي د تاجو د خولې ځواب و هغه ته ووايه - دهقان
اکا لږه شيبه غلې و بيا يې وويل ښه ده زه به يې گرو واخلم - خودا راته
ووايه چې څومره روپۍ يې پکاړ دي - د لسو زرو ډالرو په اندازه - هغه نور
مال پاڅېد وې ويل - تاسو چاې چنبۍ زه بيرته زراځم - دهقان اکا کور
ته ننوت لږه شيبه پس راغی يو زلمی زوی يې هم ورسره و - وې ويل - بچى
ډوډى ته راسره پاتې کېږى کنه؟ هغوي وويل نه کا کا جان ډوډى ته
نشو پاتې کېدى - راځئ چې ځو - په وتو کې يې وويل - بابا مو په کور
کې و؟ هو بابا کور کې دى - راځئ چې د کلي ميرزا سيد علي له ځان سره
واخلو چې سند پرې وليکو - د کلي ميرزا سيد علي يې هم له ځان سره
روان کړ لومړى يې بابا وليد - اجازه يې ترې واخيستله - بيا د سيند غاړې
ځمکې ته روان شول - هغه ځمکه يوه ټوټه مځکه وه چې ټوله يو ځای پرته
وه - دهقان اکا د کلي ميرزا ته وويل - ددې ځمکې سند د تاجو له خوا نه
ولیکه - لومړى د مځکې حدود او بيا د لسو زرو ډالرو معادل افغانيو په

بدل کې د ګروپۍ په توګه سره سند وليکه. او امضايي کړه. دا دواړه به يې هم امضا کړي. ليکونکي سند وليکلو او په ټولويي امضا کړو. بيا يې پيسې ورته وشمېرلې او د کور په لور لاړل. علي جان او د بابا لمسی يوه شپه تيره کړه او په سبا ته دواړه واپس پېښور ته ورسېدل. کله چې علي جان کور ته ورغی. تاجو ته يې پيسې وشمارلې او د بابا او زړې ادې سلامونه يې هغې ته وويل. تاجو خوشاله شوه چې ګني د جرمني د تګ چاره يې وشوه. علي جان په لږه موده کې قاچا قبر سره خبره پخه کړه. د تلو نيټه راوړسېده. تاجو زوی خپلې نيا ته وسپاره. خو کله چې يې هغه نيا ته ورتسليما وه. د تاجو په مخ غبرګې او ښکې روانې وې. هلک د خپلې مور نه سترګې نه ويستلې. تاجو په ژړا د پخوانۍ خاوبې له کوره راووته. په لارې يې په سلګو سلګو ژړل. علي جان ډاډ ورکاوه خو مګر اولاد بد شى دى. زړه ترې نه صبرېږي. سبای وختي په خره کې له کوره راووتل او هواي ډګر ته د قاچا قبر سره يو ځای لاړل. قاچا قبر يې کارونه خلاص کړل. او په الوتکه کې د جرمني په نيت راووتل. له کراچۍ نه دوبي او بيا د فرانکفورت په ميدان کې ښکته شول له ميدان نه راووتل او د فرانکفورت په ښار کې يې پوليسو ته سياسي پناه ورکړه. دواړه يې يوه لاګر ته ورکړل چې په لاګر کې سره يو ځای اوسېدل. د هغوي سياسي پناهندګي ومنل شوه. دواړه قبول شول د لاګر د نه ووتل او د فرانکفورت په ښار کې يې کور ونيو. پس له يوه کال يوه وورسته د علي جان خوي او عادت بدل شو. ټوله ورځ به له کوره بهر ګرځېده. د تاجو سره يې علاقه ورو ورو کموله. چيري کار يې هم کاوه. پيسې يې خپلې کورنۍ ته ورليږلې. تاجو لومړی پرې نه پوهېده. فکر يې کاوه چې ګني هغه کار کوي. ستړى وي. د کور سره يې په ځينو برخو کې علاقه کمه شوې ده. ولې خبر نه وه چې ان له وطنه هغه په بل فکر کې و. خالي په تاجو يې ځان ترالمانه رارساوه. له ډېرې مودې وروسته هغه او پوهيده چې علي جان

بل شوم نيت په زړه لري. هماغه و چې بله ورځ علي جان له كار ه راغی ځان يې خرش پرش نيولی و. په قهر او غضب يې تاجو ته وويل. دلته اروپاده. هر سړی ازاد دی. ته کولی شې چې نور پما پسې زړه ونه تړې. زه له تانه بيلېږم. بل کور نيسم. تاجو په حوصله مندی سره په کرار ورته وويل. که ستړی شوی يې دمه وکړه. خو ورځې کرنک ورکړه. (د ناروغۍ خبر د کار ځای ته) چې بڼه دمه دې جوړه شوه. بيا کار پيل کړه. هغه وويل نه نه تاجو د ستړيا خبره نه ده س اصلاً نور زه نه غواړم چې لتا سره يو ځای ژوند وکړم. ولې ولې څه پېښه ده علي جان؟ په تا څه شوي دي که ددې ځای سرو سپينو لېونی کړی يې. هم پروا نکړې. هر څه چې کوي کوه يې. خو دا خبرې د يوه افغان سره نه بڼايي. بس بس دغه فکر دې تاته امانت وي. زه سر له سبا نور دلته نه راځم. خپل سامان يې له کوره راټول کړ په بکس کې يې واچول. تيليفون يې وکړ. لږه شيبه وروسته يوه المانۍ جينۍ راغله په دروازه کې يې څه خبرې وکړې. بيا علي جان خپل بکس واخيست او ګړندی ووت. تاجو په منډه له وره نه ووت په علي جان پسې يې وروسته پام وکړ. هغه بکس راښکدو او له يوې جينۍ سره روان و. تاجو ورته کتل خپله بې کسی او بد قسمتي ور په زړه شوه. په مخ يې اوښکې راماتې شوې. طالب جان يې هم په زړه را اووريد. هغه لومړی ملاقات چې يې له هغه سره په لومړيو شيبو کې په کانفرانس کې شوی و. ان د کابل پوهنتون ورځې يې له هاغه سره په زړه کې لرې برې شوې. ستوني يې راډک شو سلګو ټينګه کړه. علي جان يې له سترګو پناه شو. زړه نا زړه کور ته ننوته. لاس تر زني په کوچ کښېناسته. د خپل نصيب قسمت نه يې په هټکو هټکو وژړل. کوچ ته يې تکیه وهلې وه. مړې مړې اوښکې يې په مخ روانې وې. طالب جان يې په زړه راوړيدلی و.

لسم پرک (لسم څپرکي)

طالب جان د پل چرخي زندان په دروازه کې له نورو بندیانو سره بیرون ته را روان دی. بندیان د جهادي لومړني حکومت په عفو کولو سره خوښي او خوشالي کوي له محبس نه د راوتلو په حال کې دي. کله چې طالب جان د پل چرخي زندان له دروازې نه راووت. شا و خوا یې کتل. د هغه څوک نه و چې ورسره لیدلی یې وایي. څه پنډه کی یې غېږ کې نیولی و. او روان و. -سرویس کې کښېناست او ښار ته روان شو. کله چې د کابل ښارد میوند جادي سره ښکته شو. یوې خوا ته ودرید. په فکر کې شو چې کومه خوا لاړ شي. له لږې شیبې نه وروسته یې له ځان سره فکر وکړ. (زه باید یو ځل د پوهنتون نسوانو لیلیې ته د تاجو پوښتنې ته لاړ شم. بیا یې خپلو زړو جامو ته کتل. موسکي شو. تاجو به دې زما زړو جامو پورې څومره وځاندي. خیر دی راځه چې لیلیې نسوانو ته ورشم).

په جاده کې روان شو پیسې هم ورسره په جیب کې نه وې. د خپل فکر په تال کې ځوړند سر په جاده کې سنیماي پامیر پلو روان و. هلته بیا یوه بس موټر ته وځوت. او د پوهنتون په لوري د بس موټر په دروازه کې ودرید. د سرویس کلینر ترې کرایه وغوښته. ده ورته وویل ببخشید من پول ندارم. کلینر ورته بد بد وکتل او ترې تیر شو. کله چې د لیلیه نسوانو مخې ته ښکته شو. زړه نا زړه د لیلیې دروازې پلو روان شو. دننه لیلیې ته ورننوت. د لیلیې مدیریت ته ورغی. د تاجو پوښتنه یې وکړه. د لیلیې مدیره د لیلیې معلمه راوغوښته د تاجو پوښتنه یې ترې وکړه. هغې چې کتاب وکوت وې ویل تاجو درې کاله مخکې له لیلیې نه د هغه وخت ښاد بیولې ده. تر اوسه پورې یې بیا پته نه ده لگېدلې. طالب جان

آخ هغه هم نیولې وه. خپله شونډه یې وچیچله. مدیرې ترې پوښتنه وکړه. وروره ته که خپل ځان معرفي کړې او د تاجو په باب هم څه ووایي. هغه خپل ځان معرفي کړ وې ویل. زه د ساینس پوهنځي د اخر کال محصل وم چې بندي شوم. تر اوسه بندي وم. تاجو زما نامزد وه. هغه د ادبیاتو پوهنځي په دریم ټولگي کې وه. زه چې بندي شوم له هغې نیتې نه تر نن پورې نه د هغې او نه د پلار و مور نه کوم خبر لرم. او نه مې په محبس کې پای وازې درلودله. دا ټوله موده بند مې د نورو بندیانو په مرسته او کمک تېر کړ. تا څه کړي و چې بندي شوی وې. ما یوازې پینځه وخته لمونځ کاوه او خپل درسونه مې ویل په صنف کې اول نمره وم. یوه ورځ مې په صنف کې له خولې نه وتلي و چې کارمل او شاه شجاع څه فرق (توپیر) لري. بس په همدغه خبره یې نیولی وم. د لیلیې مدیرې جیب ته لاس کړ څه پیسې یې طالب جان ته ونيوې. هغه نه اخستې خو هغې په زوره په جیب کې ورته کېښودې. یو څه پیسې ورته د لیلیې معلمې هم ورکړې. ورته وې ویل. د پوهنتون ریاست ته عارض شه خپله ټوله قیصه دې د پوهنتون رئیس او د محصلینو مدیر ته وکړه. چې دوباره درته په پوهنځي کې د شمول امر درکړي. ده ویل ښه ده. طالب جان ته یې د تاجو هم وویل چې هغه که دې راوسته هم به ښه وي. هغه ورته د هو سر وخواوه. او د نسوانو لیلیې نه راووت. د خپل کلي پخواني اوسیدونکي کره چې په خیر خانه مینه کې یې کور ولاړ. د هغوي د کور دروازه یې وروټکوله. یو هلک راووت. ده ورته خپل نوم او د پلار نوم ووايه او هلک بیرته ننوت. لږه شیبه وروسته پخپله کلیوال سپین ږیری راووت. طالب جان ته یې غیږ خلاصه کړه. او ټینگ یې په غېږ کې ونيو. گډه بره یې وکړه. دننه یې کور ته ننویست. په حجره کې د کور نورو کسانو هم ورته سترې مشي وویل. د کور مشر ترې بیا داسې پوښتنه وکړه. طالب جان به چې یوازې دومره درنه خبر شوی وم. چې د کارمل

وخت کې بندي شوی وې. مگر بيا وروسته مې داسې فکر کاوه چې واپس به له بنده وتلی او کور و کلي ته به تللی يې. بڼه ته خو دې قيصه راته وکړه؟

طالب جان خپله ټوله قيصه ورته وکړه. هغه ډېر خفه شو. له پلاره يې هم خبر و چې د روسانو په بمبارد کې له منځه تللی و او کورنۍ يې پاکستان ته مهاجره شوې ده. له چاې ډوډۍ نه مخکې يې هغه ته په تشناب کې پاکې جامې کېښودې. ورته وې ويل طالب جان و ورشه لومړی تشناب وکړه هلته درته پاکې جامې ايښې دي. بيا به نورې خبرې کوو. طالب جان د کلي وال سره دوه شپې وکړې. دريشي يې ورته واخيسته. په دريمه ورځ پوهنتون ته لاړ. دوباره يې ساينس پوهنځي کې ځان شامل کړ. ليليه کې يې بستره واخيسته خپل تير اخري کال درسونه يې پيل کړل.

ډېر پلټنې او پوښتنې يې په تاجو پسې وکړې. مگر د تاجو هيچيرې څه پته ونه لگيده. يو تن کليوال يې چې د ويترنرۍ پوهنځي کې محصل و چا وروښود. هغه ته ورغی. ورسره کښېناست. لومړی يې ځان وروپېژاند. بيا يې ترې د خپل کور و کلي پوښتنه وکړه. هغه ورته وويل. پوه شوم چې تا په دې وختونو کې خپل کلي نه دی ليدلی. يواځې زموږ کلي نه بلکې ټول کلي په جنگونو کې له منځه تللي دي. د کليو ډېر خلک څه مړه دي او ځينې پاکستان ته مهاجر شوي دي. لا تر اوسه پورې د کليو اوسېدونکي کليو ته نه دي راستانه شوي. ده د طالب جان کورنۍ نه پېژندله. او نه يې د کلي خلک ليدلي وو. دی هم د مجاهدو د راتگ په وخت کې راغلی و. طالب جان پوه شو چې په دا دريو کالو کې مې د کورنۍ څوک پېدا نشو. خامخا به پاکستان ته تللي وي. په زړه کې يې وويل (د کال په اخر کې به کله چې له پوهنځي نه فارغ شوم پاکستان ته لاړ شم تر څو د خپلې کورنۍ او تاجو څه پته ولگوم) هغه په ډېرو مشکلاتو سره چې اقتصادي او فکري ستونزې يې درلودې. بيا هم د کال

په پای کې په لومړۍ درجه سره د ساینس پوهنځي نه فارغ شو او راساً کلي ته لاړ. کله چې کلي ته ورسېد او وې لیدل چې د کلي هغه لوی جومات د کلي وستل او جگ چینار نشته. ټول کلی کنډر کنډر پروت دی. خپل کور یې لوتې لوتې پورت ولید. په ټول کلي کې یې صرف درې څلور کوټې ودانې تر سترگو شوې. د کلي په هره کوڅه کې یو نیم کور ودان پاتې و. په پټو کې هم څوک نه ښکاریدل د کلي د مخې ویا له وچه پرته وه. هغه زرر په ټول کلي کې وگرځېد. په کلي کې چې کوم یو نیم سړی لیدل کېده هغه هم د کلي اصلي اوسیدونکی نه و. د غرونو او بانډو نه ورته رابښکته شوي و. طالب جان له یوه نه پوښتنه وکړه. هغه ورته ځان د غره د لوړې بانډې وښوده. خو دومره یې ورته وویل. ددې کلي پاتې اوسیدونکي پاکستان ته تللي دي. او هلته په کمپونو کې ژوند کوي. کله کله د فصل رسیدو په وخت کې راپېښېږي. دلته د کلي اصلي خلک نشته دی. دې پوه شو چې دا خلک د کلي نه دي. بیا یې نیت وکړ چې د تاجو دوي کلي ته ورشي. له ځان سره یې وویل (ناوخته هم دی خوراڅه یو ځل به د تاجو دوي کلي ته سرور ښکاره کړم) په گړندیو گامونو روان شو. د کڅ په منځ نړۍ لاره باندې یې ځان د هغوي کلي ته ورساوه. وې لیدل چې په عین شکل کټ مټ لکه د خپل کلي پشان یې د تاجو دوي کلی هم وران ولید. د تاجو د کلا چاپیره دیوالونه لا روغ و. باغ یې هم بیخي پس ځنګل شوی و. د باغ په هم هغه کنډو ودرید کم چې د دوي د مینې لومړۍ څښنه وه. تیر یادونه یې په زړه کې ښکته پورته شول. سوړ اسویلی یې ویوست. بیا روان شو د کلا دروازه یې وټکوله. گوري چې یوه بوډۍ ښځه راووته. ده ته یې ستړي مشي وویل. بچی ستړی مشی. ته څوک یې او دلته څه کوې؟ مور جانې یوه پوښتنه درنه کوم. چې ددې کلا اصلي خلک چیرې دي؟ هغې بیا وویل زویه ته څوک یې چې د هغوي پوښتنه کوې. ادې زما نوم طالب جان دی. د بر کلي یم. له

کابل نه راغلم. ما وې چې د تاجو دوي پوښتنه وکړم. ته هغوي څنگه... !
ادې تاجو زما نامزد ده. ته ودرېږه چې زه مې سړي ته ووايم چې راشي.
بودی ننوته خپل سړي ته يې وويل. يه سړيه بيرون يو هلک ولاړ دی. واي
تاجو مې نامزد ده. د تاجو خاوند خو هغه بل کال راغلی و. زمود د لمسي
سره. هغه خو دا هلک نه دی. ته خو يو ځل ورشه چې دا څه خبره ده. بوډا
خپله امسا د کټ له لنګې نه راويسته په تکليف سره د امسا په زور
پاڅېد او دروازې ته ورغی. طالب جان ته يې خپل درانه او زاړه لاسونه
په داسې حال کې چې رپېدل ورکړل. له روغبر نه وروسته بوډا ورته وويل
- بچي زه د ودریدو توان نه لرم. راځه دننه به ګرېږو. دی ورپسې وروسته
ورروان شو او دننه ننوتل. طالب جان بوډا ته مخامخ په کټ کې
کېښناست. زړه ادې هم د دواړو ترمنځ په کټکي کېښناسته.

بوډا وويل بچي ته خو لومړی موږ ته ځان راوښيه. نوم دې څه دی؟ د چا
زوی يې؟ ده وې نوم مې طالب جان دی بابا زه د هغه چينار د کلي شپږو
ملک زوی يم. دا څو کاله مخکې په کابل کې بندي وم. دا يو کال کېږي
چې راخلاص شوی يم. له هغې نه د کابل پوهنتون ساينس پوهنځي کې
محصل وم. د کارمل په حکومت کې بندي شوی وم. تير کال چې
مجاهدينو حکومت منځ ته راغی. راخلاص شوم. د پوهنځي اخري کال
مې سرته ورساوه. اوس دا دی راغلم ما وی چې د کلي کور احوال واخلم.
زمود کلي خوتول لکه ددې کلي پشان لوتې لوتې پروت دی. بابا تاجو
هم د کابل پوهنتون ادبياتو فاکولته کې وه. هغه يې پلار پخوا ماته
راکړې وه. واده مولا نه و شوی هغه وخت چې زه بندي شوم. ترننه پورې
ترې خبر نه يم. چې هغه چيرې ده؟ نو ځکه دلته راغلم تاسو سره مې
ملاقات وشو اوس له تاسو نه هيله لرم چې هر څه به راته سپين ووايي.
چې زه خبر شم. بوډا او ښځې يې خپلو کې سره وکتل. حيران پاتې شول.
بيا يې ښځې وويل. سړيه هر څه ورته رښتيا رښتيا ووايه چې خبر شي.

بودا بالښت ته تكيه ووهله. له دروند ټوخي نه يې وروسته وويل - بچي غوږ كېده چې ټوله قيصه درته وكرم:-

موږ لاهغه وخت پاس باندې كې اوسيدو. كوم وخت كې چې روسان راغلل او په دې كليو يې بمباري كولې. موږ به له غره نه ليدل. يوه ورځ د روسانو څرخي الوتكې راغلې دا ټول كلي يې بمبارد كړل. ښه مو ورته كتل چې له دې كليو نه لمبې ختلې دوږې او لوگي ان تر اسمانه پورته كېدل. كله چې گوله ماري ودرېده. له هر كلي نه لوگي روان و. موږ فكر كاوه چې د كليو ټول خلك به په قتل رسيدلي وي. موږ استازي راوېږل چې موږ ته معلومات راوړي. بيرته خبر راكړاى شو چې د خداى لپاره مړي پراته دي د ښخيدو يې څوك نشته دى. موږ نورو باندو او كليو ته سړي وليږل چې خلك بمبارد شويو كليو سره مرسته وكړي. هماغه و چې له نورو ځايونو نه خلك راغلل او مړي يې ښخ كړل. زخميان يې پاکستان ته له ځان سره يووړل. ياني څه خلك چې ژوندي و. پاکستان ته كډه شول. ټول كلي شا پاتې شول. كوم كور چې ودان شوى و. په هغې كې يونيم سړى وروسته بيا راپېدا شوى و. نور لوى واړه ښځې او ماشومان پاکستان ته لاړل. هلته ورته بيل بيل كمپونه جوړ شول. ډېره موده وروسته له غرونو نه ځينې خلك رابښكته شول او په دې ځمكو او كليو ډيره شول. هر څوك چې د چا نزدې خپلوان او شناخت و په ځمكه يې كښېناستل. چې موږ هم ددې ملك كلا ته راغلو. ملك دې خداى او بخښني پخپل لاس مو ښخ كړو. د تاجو مور سره د زوى پاکستان ته لاړل. دا كور او ځمكه يې په موږ وسپارل. لايو دهقان يې هم پاتې شوى دى. همدلته اوسېږي. ښه سړى دى د باغ او حجرې د حفاظت كار كوي. څو كاله مخكې تاجو ناڅاپه ستا غونډې دلته راغله. لږه موده يې دلته موږ سره تيره كړه. موږ ورته د پلار د مرگ څه نه دي ويلي. د كلي يونتن سپين ږيرى له پاکستان نه راغلى و. هغه سره مې ولېږله. ډېره خفه شوې

وه همدا به یې ویلې چې د مور و پلار لیدو ته ځمه. ابل کالې مې کاته چې زما د لمسي سره یو هلک دلته راغی. لمسی مې ویلې هغه بل هلک یې راته وښود چې د تاجو خاوند دی. د تاجو سوال ځواب یې راوړی و. د سیند غاړې مخکې یې گرو کړه او پیسې یې تاجو ته یووړې. دا دوه کاله کېږي. چې پیا یې څه احوال نه دي راغلي.

بابا چې دوي به اوسېږي چیرې؟ بچی د جلوزو کمپ ورته وای په هغې کې اوسېږي. نه پوهېږم بابا چې زما پلار او مور به چیرې وي؟ ما ځو نه دي لیدلي مگر دا د کلي خلک چې کوم یو کله کله راځي. دوي وای چې موږ د جلوزو په کمپ کې اوسېږو. بوډی، چاې راوړو. په چاې څښلو باندې مصروف شول. بوډا وویل. بچی مازدیگر دې زه به اودس وکړم ته چاې وڅښه. بیا به دواړه باغ ته چکرو ووهو. طالب جان وویل. ښه بابا جان زه هم اوس کوم. هم هلته به لمونځ وکړو. طالب جان وویل. ادې جانې زه به بیرون اودس وکړم بابا چې راووت ورته ووايه چې باغ پلو راشي. زه به ورته بهر ولاړ یم.

هغه څادر په ولي کېښود او له کلانه ووت. د باغ تر څنګ یې په لښتني کې اودس تازه کړ او د باغ په دروازه کې یې د بابا په انتظار ودرید. د کلي هرې خوا ته یې کتل. بني بشر پکې نه ښکاریده. هغه په چورت کې لاړ پخوانی یاد یې د تاجو سره په باغ کې راياد شو. (ترڅو چې مې تحصیل پای ته نه وي رسولی میره نه کوم. راځه چې دواړه د مینې قسم سره وکړو دواړو لاس پلاس کې ونيول او د مینې د راتلونکي شریک ژوند قسم مو سره وکړ. همدا باغ و) په دې کې بابا کړپ کړوپ امسا لگوله راووت. وې ویل بچی ولاړ یې؟ هو بابا جانه راځه چې باغ ته ننوزو چې دا فکر دې بدل شي. بابا امسا لگوله کړوپ کړوپ روان و طالب جان ورپسې و باغ ته ننوتل. دننه د باغ په صوفه کې یې د مازدیگر لمونځ ادا کړو. بیا بوډا د صوفې په څوکی کېښناست او طالب جان ته یې وویل.

بچی زه خو نشم گرځېدی. څه په باغ کې وگرځه وړاندې د ډول ډول گلونو خوشبویۍ دي. هر کال ددې باغ دهقان دا گلان او بوټي ښه ساتي. ده وې ښه بابا ستا په اجازه. دی روان شو د باغ هماغه ځای ته ورغی کوم چې به ده او تاجو پکې د مینې خواله کول. په هماغه ځای کې کښېناست لکه د پخوا پشان تاجو یې په زړه را اووریده. په فکر کې ډوب لاړ له سترگو نه یې اوښکې لاړې. څو ساره ساره اسویلي یې ویوېستل. بیا یې د باغ کنډو ته ور وکتل. ټول پخواني یادونه یې په زړه کې ښکته پورته شول. نیمگړې دنیا ده سرې څه کوی شي. خو یوازې د طالب جان زړه ته دې افرین وي. ښه شبیه هغه یوازې په هماغه د مینې د وعدې په ځای پاتې شو. ماښام نزدې کېده چې هغه بیا د ډوډا خوا ته ورغی. ډوډا لومړی دروند ټوخی وکړ بیا یې وویل. بچی سیل دې وکړ. هو بابا جانه ډېر ښکلی باغ دی. د تاجو نوم یې نه اخیست. زړه نا زړه و ځکه چې بابا ورته د هغې قیصه تیره کړې وه. خو کله به یې له ځان سره وویل. نه نه هغې خو ما سره د مینې لوظ کړی دی. ټینګه وعده مویو بل سره کړې ده. تاجو او میره کول دا څنګه کېدی شي؟ ډېرې پوښتنې به یې په زړه کې ښکته پورته کېدې. باور یې نه کېده د ماښام مانځه نه وروسته دواړه کلا ته ننوتل. او دروازه یې کلکه ځنځیر کړه.

ډوډی په کوټه کې لاتېن لگولی و. ډوډی یې تیاره کړې وه. طالب جان ډېر کلونه وروسته د چرګ غوښه خوړه. له ډوډی نه وروسته تیر ماخستن پورې بابا د تیر وخت خبرې راخیستې وې. ده به یوازې ښه ورته کول. مګر فکر او خیال یې تاجو سره و. دغه شپه یې په عزت سره تیره کړه. سبا یې له چای نه وروسته طالب جان بابا ته وویل. بابا جانه تاسو ته دې رب اچرونه درکړي. زه به اوس ستاسې په اجازه درنه رخصت شم. زړه مې دی چې پاکستان ته لاړ شم. او ددغو خلکو درک ولگوم. بابا ورته وویل بله شپه راسره نه کوي؟ نه بابا جانه ډېره اوږده مسافري مې کړې ده

- ګوندې یو ځل مې مور او پلار ووینم. او هم که د تاجو دوي پته پیدا کړم. ډېره ښه ده بچۍ چې څې نو هن دا څو روپۍ. درسره واخله. په لاره کې به دې په کار شي. هغه وې نه بابا زه پیسې لرم. خیر دی زویو د ومره نه دي دا هم درسره واخله. بابا او بوډۍ دواړه ورسره دروازې نه راووتل. او د طالب جان سره یې مخه ښه وکړه. هغه د غره په لاره روان شو. بوډا ورته وویل. بچۍ په لاره خلک اخواته ځی راځي. څوک به دې ملګری شي. زړه مه وهه. که خدای کول مازدیګر ته رسېږي.

په تندي یې ښکل کړ. ده هم د بودا لاس ښکل کړل همداشان د زړې ادې سره یې هم مخه ښه وکړه او ترینه روان شو. هغه د کلي له خوا په نړۍ لاره ډاګ پلو کړندي ګامونه اخیستل. شاوخوا یې د کلي ورانه ویجاړه خیره له سترگو ویستله. د ډاګ په لور ورسم شو. ده خو زندان تیر کړی و د ډاګونو مزل ورته ګران و. د غره تر بیخه په پراته ډاګ کې ډېره اوږده لاره پرته وه. مخې ته یو سړی په خړه پسې روان ورغی. هغه په خړه څه بار کړی و. د لرګي په لښته به یې خړه کوناټو کې وواهه. بیا به یې په خوله چک چک پسې وکړل. خړه لږ څه کړندی شو. د خړه پشاد مالګې غټې غټې تیګې ایښې وې. او هم یې په خورجین کې څه وراړولي و. طالب جان د خړه خاوند باندې سلام و اچاوه. هغه هم وعلیکم سلام په خبر راغلې وویل. دی پښه نیولی شو. له هغه نه یې پوښتنه وکړه. وروره دا لاره په کنډو او خټې ده که بله لاره؟ همدا مخامخ یوه لاره ده نو بله لار نشته. په دې سم څه تر څو له سرنه واورې بیا اخواته د ګاډو ځای ته دوامره لاره نه ده. لکه چې کله په دې نه یې تللی؟ نه نه وروره دا مې اول ځل دی. ته خو تش تور یې زر رسېږي ماته مه وروکېږه. زه خود خړه په مزل ځمه. ته څه خپله لاره وهه. ده وې ښه ده خپل ګامونه یې کړندي کړل له هغه نه مخکې شو. لمر هم ورو ورو تودیده. په تندي یې خوله روانه وه. په ټوله لار یې د مور و پلار او تاجو سره فکر وه. هیڅ په گرمۍ او ستړیا

نه پوهېده - ګړندی روان و لاره يې وهله - د ډاګ لاره راقابو کړه غره ته ورنزدې شو - کله چې غره ته ورسېد سترې شوی و - سيوري ته يې دمه وکړه - د خپل تندي خوله يې وچه کړه - پورته يې په غره کې تللې لارې ته وکتل - پورته په غره کې يوه ښځه او سړی روان وو - ده په همدې تکل چې هغوي ته ځان ورسوي - او د پاتې لارې پوښتنه ترې وکړي - پاڅېد او په غره ورسېد - کونښن يې کاوه چې هغوي ونيسي خودی ورقابو نشو - هغوي خو په مزل بلد و - دی خو هغسې مزل کله کولی شو - هغوي په غره واوختل - مګر دی لانيمای ته هم نه ورسېدلی - چې شل ګامه به وخوت کښېناسته به دمه به يې کوله - په خواړی او زحمت سره د غره په سرور واوخت - د يوې څيری سيوری ته کښېناست - ښه دمه يې وکړه بيا روان شو - نوره لاره پرته او مخ ځوړې وه - چابکه مزل يې کاوه - مخې ته يې په خوړ کې اوبه پېدا شوې - دی ډېر تېری و - وړی شوی هم و - زړې ادې ورته د خادر په پيڅکه پورې ډوډی تړلې وه - د پياز غوټه يې په تېره ماته کړه - د اوبو پغاړه کښېناست - ډوډی يې د پياز غوټې سره مزه په مزه خوړه - بيا يې اوبه وڅښلې - مخ يې په اوبو کې پرېمنځو او دوباره روان شو - څو کسان يې مخې ته راغلل او تېر شول - وروسته له يوه ساعت مزل نه هغه وړاندې څه ډېر خلک وليدل - چې لږ لږ کېدل - په بېره يې ځان د ګاډو تم ځای ته ورسو - هلته يې پوښتنه وکړه - افغانی - په کلدارو - يوه ورته د پيسو د بدلولو ځای وښود - هلته يې پيسې بدلې کړې او د يوه دوکاندار نه يې د پېښورد ګاډي تپوس وکړ - هغه ورته د ګاډي ځای وروښود - دی نيغ هم هلته ورغی - کاته يې چې يو فلاينکوچ ګاډی تيار تګ ته ولاړ و - دی ورپورته شو - په ګاډی کې کښېناست او ګاډي حرکت وکړو - مازديګر ته ګاډی پېښور ته ورسېد - طالب جان چې څنگه له ګاډي نه ښکته شو دستي يې له يوه سړي نه د جلوزو د کمپ پوښتنه وکړه - هغه ورته پورته پته ورکړه - او د هغه لين ګاډی يې ورته په گوته کړ - دی ګاډي ته وخوت

او د يوه مهاجر سره په څو کي کښېناست. کله چې موټر يو څه لاره ووهله - د څنگ سړي نه يې د جلوزو د کمپ پوښتنه وکړه - هغه ورته وويل لږه لاره پاتې ده - اوس رسېږو - هغه سړي طالب جان ته ښکته پورته وکتل وې ويل - انديواله لکه چې نوی راغلی يې؟ هو وروړه همدا نن دلته راغلم - په کمپ کې دې څوک پکار دي؟ د خپلې کورنۍ پلار و مور او نورو خپلوانو ته ورځمه - پلار دې څه نومېږي؟ د پلار نوم مې شيرودى - يره انديواله په دغه نوم خو کمپ کې زه څوک نه پيژنم - خو ته کولې شې چې د خپل کلي څوک پېدا کړې - بيا ترې د خپلې کورنۍ پته واخلي - په همدې خبرو خبرو کې گاډى د کمپ مخې ته ودرېد - د کمپ ټول مهاجر له موټره رانښکته شول - دى هم کمپ ته د ننوتلو نيت وکړ - په کلي کې ورته بوډا د خپل لمسي او زوى پته او نومونه ورکړي و - ده له يوه نه د کمپ په دروازه کې د هغوي پوښتنه وکړه - هغه سړي ورته وويل - ما سره راځه ستاسو د ځاى خلک هلته وړاندې د کمپ د څنډې په کورونو کې اوسېږي - دغه کمپ خو لکه د يوه ښار په اندازه لوى و - له پوره مزل نه وروسته ورته هغه سړي د لاس په اشاره سره هغه ځاى وروښود - ده ترې تشکر او مننه وکړه - او روان شو - کله چې هلته ورغى د يوه کور مخې ته يو سپين ږيرى ولاړ و - ترې وې پوښتل - هغه رسا د هغوي کور ته گوته ونيوه - هغه کور يې دى - دى زړه نا زړه ورغى - چې يو هلک يې مخې ته راووت - ده ترې دستي پوښتنه وکړه - هغه هلک وويل - هو دا زموږ کور دى - پلار مې کور کې دى - ورته به ووايم - هلک کور ته ننوت لږه شيبه لانه وه تيره چې د پاڅه عمر سړى راووت توره ږيره يې وه - له ده سره يې روغې وکړه - ده ورته د واره وويل زه له کلي نه بابا راالېږلى يم - هغه وويل راځه دننه - مهرباني وکړه - دى ورسره کور ته ننوت - په حجره کې کښېناست - د بابا زوى په منډه کور ته ننوت خو دقيقې وروسته حجرې ته راغى - طالب جان ته يې وويل - معافي غواړم وروړه اوس به دې راته نوم ووايې - او پوره به دې

ځان راته راوپېژني. ده وې زمانوم طالب جان دی د چينارد کلي اوسيدونکی يم. د پلار نوم مې شپږو ملک دی. زه سړکال د ساينس فاکولتي نه فارغ شوم. څو کاله مخکې بندي وم. کله چې مجاهدين کابل ته لاړل. راخلاص شوم. پاتې تحصيل مې بشپړ کړ. نامزد مې په ادبياتو پوهنځي کې وه. کله چې زه بندي شوم بيا ترې خبر شوی نه يم چې چيرې ده. د هغې پلارگنۍ چيرې اوسي. کلي ته لاړم د بابا سره مې شپه وه. هغه راته ستاسو پته راکړه. ويلې نور به هغوي درسره مرسته وکړي بس دادی تردې ځای خو راوړسېدم چې نور به څه کېږي؟ هغه ورته په تعجب کې شوه ته يې کتل او ښه يې ورته کول. کله چې طالب جان خپلې خبرې پاې ته ورسولې. هغه دومره وويل تردې ځای چې په خبر راوړسېدې. نور هم خدای مهربانه دی. هر څه به خدای وکړي. له دې خبرې سره پاڅيد گړندی ووت. طالب جان او داسه ته پاڅيد نشناخه ته لاړ. له اودس نه وروسته حجره کې په مانځه ودرید. د مازديگر لمونځ يې په اخره شيبه وکړ. په لنډو پسې د ماښام د مانځه وخت راوړسېد. د بابا زوی هم حجرې ته راغی. دواړه د ماښام په مانځه ودریدل. د لمانځه نه وروسته د هغه سړي زامن او دوه درې تنه نور حجرې ته راننوتل. د طالب جان سره يې ستړي مشي وکړه. په حجره کې ښه ډېر کسان راټول شول. ډوډی راوړل شوه. طالب جان پوره وږی او ستړی و. له ډوډی او چاي نه وروسته په ناستو کسانو کې يو د پاڅه عمر سړی ديواله ته تکیه وهلې وه. وې ويل. نن په دې کمپ کې اواز ه وه چې راشن پاس بنديږي. که دا کار وشي په ټولو مهاجرو سختي راځي. ځکه چې کارونه نشته. د خلکو بله وسيله هم نه ليدل کېږي. همدغه راشن دی چې د خلکو ژوند پې روان دی. يوه بل وويل. پرې چې بندي کېږي. ولې چې داسې کسان شته چې پنځوس راشنه لري. او ځنې کسان پکې شته چې يو هم نه لري. ټوله ټگي روانه ده. هغه لږ احساساتي شو وې ويل په خدای مې دې قسم وي چې د جهاد

اولې ورځې نه تر اوسه پورې سراسر دوک او ټکي ده - والله چې دا اوسني سکر بیست مهاجر چې راغلي دي - په دوي کې پوره انصاف دی - سره له دې چې د روسانو سره یې لاس وه - خو په رب چې له دې پخوانیو نه سره کافر ښه دي - طالب جان په دې خبرو نه و خبر - خالي غوږ یې ایښی و - بل تن چې د چاپې پیا له یې کېښوده - ویل - دا لا څه کوي - ابله ورځ زما وراره له بره راغی ویلې - په کابل کې د تنظیمونو تر منځ جنگونه دي کابل یې لوتې لوتې کړو - دا څه چې مشران دي یو بل ته په ماشه دي - دا نو اوس کوم جهاد دی - په قهر یې وویل نشته جهاد - دا ټول د خپلو گټو لپاره ډزېږي - تبا په پکې دا غریب اولس شو - چې اخره به لا څه شي؟ بس د ماسخو تن تیره پورې همدا خبرې کېدې - د کور والا وویل دا مېلمه ډېر سترې دی له پاسه راغلی دی - موږ به خواره شو او دی به ارام وکړي - هغوي ټول پاڅېدل او خپلو ځایونو ته لاړل - د کاله هلکان هم کور ته ننوتل - یوازې طالب جان او د کور خاوند پاتې شول - طالب جان ترې پوښتنه وکړه ورته وې ویل - وروره اوس راته رښتیا رښتیا ووايه چې زړه مې بې واره دی - هغه وویل - ښه ولې نه - خبره خو داسې ده چې ستا د پلار او ستاسو د کلي ټولو خلکو له احوال نه خبر یم - غوږ ونیس - چې ټوله قیصه درته وکړم - کله چې روسانو زموږ او ستاسو په کلیو بمباري کوله - په هغه وخت کې زه شپاړلس کلن وم - له خپلې باندې نه مې کتل چې څرخي الوتکې به راتلې او په کلیو به یې بمبارد کاوه - په یوه ورځ یې ټول کلي لوتې لوتې کړل - په هر کلي کې له نیمایي نه زیات خلک شهیدان شوي وو - په هغې کې ستا پلار او د تاجو پلار دواړه شهیدان شوي وو - پاتې خلک ټول پاکستان ته راکډه شوي وو - ستا نور وروڼه او مور دې هلته وړاندې په همدې کمپ کې اوسېږي - سبا به دې ورته بوځم - یو ورور دې جرمني ته تللی دی او که هالینډ ته تللی دی - یوازې دومره خبر یم چې یو ورور دې په اروپا کې دی - د تاجو مور هم مړه شوې ده - هغې بل میره

کړې دی. د هغې نه یو زوی پاتې دی. پخپله د میره سره اروپا ته تللې ده. خبر نه يم چې په کوم ملک کې ده د هغې د میره کورنۍ هم هلته ستاسې د خلکو سره نژدې او سېرې. که ژوند وه سبا ته په خبر سره ټول ووينې. طالب جان مری وچه شوې وه. یو ګیلاس اوبه یې وڅښلې وې ویل. پوه شومه کور دې ودان. دومره چې زموږ خلک او کورنۍ نژدې پراته دي. بیولۍ به دې وای. نه ورور جان ته خوزما بابا رالېږلی وې. بل دا خبره چې پښتونواله ده. خبر دی که مهاجر یو ستا یوه شپه په مونږه حق ده. ته په خیر اوس راغلې هېڅ سودا مه کوه. سهار به دواړه ورشو. اوس ته سترې یې. کرار ارام وکړه. سمه ده وروره. کټ یې ورته برابر کړو. هغه ترې ووت او طالب جان په کټ کې وغزید. سمدستي یې په زړه کې ور وگرځېدل (ښځه طایفه باندې باور نه دی په کار. نور یې زه ام په قیصه کې نه کېږم. بس دی خپلې کورنۍ سره به څو شپې تیرې کړم. که شرایط راته برابر شو بیا به کابل ته لاړ شم ګوندي څه دنده په خپل ملک کې راته پېدا شي). په همدې خیال کې خوب یووړ. سهار له چاې نه وروسته د کور خاوند سره یو ځای د خپلې کورنۍ په لور روان شول. د کمپ په منځ کې یې یوه دروازه وټکوله. یو هلک راووت. سمدستي یې ورته طالب جان ور معرفي کړ. دا طالب جان دی. د پنځلسو کالو هلک طالب جان ته ورغاړې ووت. د دوي په خبرو د کور نور کسان هم راووتل. دده مور دروازې ته راغله. په طالب جان یې سترګې ولګېدې دستي یې په غېږ کې ونيو. په ژړا شوه. په همدې خندا او ژړا کې دننه کور ته ننوتل. د بابا زوی ترې واپس کور ته راستون شو.

یوولسم پړک (یوولسم څپرکې)

قوماندان سیمر په کلي کې د زرکې د پلار په للمې ځمکه کې چې د اولس برخه یې هم پکې رانیولې ده. ځانته درې منزله ماڼۍ جوړه کړې وه. په پنځوسو جریبو کې یې باغ جوړ کړی و. له سینده یې ورته په واټر پمپ کې اوبه راټیرې کړې وې. یو ټویل (د اوبو څاه) یې ویستلې. باغ او شا و خوا مځکه یې خړوب کړې ده. داسې باغ یې جوړ کړی و. چې په دغه سیمه کې بل هسې نشته دی. د سپینو جگو ماڼیو سیل ته لارویان خامخا ودرېږي. د باغ په منځ کې یې د لمبا ډنډ جوړ کړی و. د هند پاکستان او نورې نړۍ هر راز گلونه او نورې زینتي او میوه دارې ونې په باغ کې ولاړې دي. د مودو سپیره او شاړ ډاگنه یې گلزار جوړ کړی و. په کور او باغ یې ساتونکي ولاړول. دا داسې وخت و چې د مجاهدود حکومت تالانونه او پاتکونه دي. خو سیمر قوماندان د هیڅ شي او هیچا په قیصه کې نه دی. خپلواکه او د خپلې سیمې پاچهۍ پرنګوي. په داسې حال کې چې په مرکز کابل ښار کې د جهادي تنظیمونو خپل منځني نښته روانه وه. ټول کابل کې سره ډزه وه. څوک له کوره نشول وتلای. یوه سړي خپل د سترگو لیدلی حال داسې بیانوي. ده ویلې دارالامان په سړک د روسانو د سفارت نه اخوا ته زموږ کور و. موږ سره نږدې د ننگرهار د سیمې یوه کډه دیره وه. ماسپښین دوه بجې وې چې زما د کور دروازه وټکول شوه. میرمن مې دروازې ته ورغله. چې بیرته راغله وې ویل سړیه په دروازه کې هغه مشرقي وال سړی ولاړ دی واي چې له ده سره مې څه کار دی. زه په منډه دروازې ته ورغلم. گورم چې سپین گل ولاړ دی. وې خندل. ستړي مشي مې ورسره وکړه ویلې میرمن

مې د اولاد مريضه ده که يو ځل راسره روغتون ته لاړ شې. ما يو ټکسي موټر درلود. درولي مې و. حالات خراب و. هره خوا جگړه وه په سړکو گرځېدل نه کېدل. خو هغې ټينگار کاوه گنې چې ميرمن يې سخته وه. ما وې ته څه زه سمدستي درغلم. خوزه چې د هغوي دروازي ته ورغلم موټر مې ودرولو. کتل مې چې هغه خپله بنځه په غېږ کې نيولې وه ټکسي ته يې راوځېړوله. زما دريمه ورځ وه چې له کوره نه وم راوتلی. زه يوازې نه د شا و خوا ټولې سيمې خلک څوومه ورځ يې وه چې له خپلو کورونو نه بهر نه وو وتلي. دوکانونه تړلي و تگ راتگ گران و. کله چې دارالامان سړک ته راووتم. د بنځې فرياد بيخي زيات شو. يو بله بنځه يې هم په څنگ کې ناسته وه او هغه يې نيولې وه. سپين گل مخکې سيټ کې لما سره ناست و. د روسانوں له سفارت نه چې راتېر شو د سړک پغاړه دوه تنه وسله وال پرېخ پوزې ولاړ وو. دريش يې کړو. يو يې مخامخ موټر ته ودرېد او بل يې راغې. ماته يې کړو. کوجا موري؟ ما ويل زانده ده مريضه ده. په فارسي مې ورته وويل هغه چې سپين گل ته ورپام کړ. دستي يې اوپېژانده. چې پښتون دی ورته وې ويل. او غو تو کوجا موري. هاغه خپلې ميرمنې ته لاس ونيو. مريض به شفا خانه ميېرېم. هغه بيا وويل تو پايان شو. ترا کار داروم. که هر څو مې ورته وويل چې دا ميرمن يې ده د اولاد مريضه ده. دا چيرې بيايي. نه يې منله سپين گل وويل خير دی تاسو شفا خانې ته لاړ شئ زه به له ده سره لاړ شم. هغه يې تالاشي کړ بيا يې لاسونه پرې وتړل. او له ځان سره يې روان کړ. ما څو موټر روغتون ته ورساوه. په زېږنتون کې مې ښکته کړو. دومره ورته ولاړ وم چې هغوي دننه ننوتل. او زه ترې راستون شوم. تاسې باور وکړئ چې په هيڅ سړک باندې کوم موټر نه ليدل کېده. د کابل په نوي ښار مې ټکسي راتا وکړ. ناڅاپه مې مخې ته دوستم گلېم جميان راووتل. وې درولم. ويلې ستاله موټره زموږ گاډی ته تيل واچوه. ما ورته وويل زما گاډی تيل نه لري. له

موټره يې ښکته کړم په کونداغ يې وو هلم سړيې راباندې مات کړ. -
مجبوره شوم تيل مې د خپل موټر نه د هغوي موټر ته واچول. - دومره مې
پکې پريښودل چې ما وې پې ورسېږم. - په کور کې مې تيل ځانته ذخيره
کړي و. - له هغوي نه چې تير شوم د پارک سنيماسره درې تنه گلیم جم ولاړ
و. - لاس يې را کړو. - ودرېدم. - ويلې موږ هوايي ډگر ته ورسوه. - ما وې موټر
کې تيل نشته دی. - ستاسو کسانو تيل رانه خپل موټر کې واچول. - له
موټره يې ښکته کړم. - دومره يې وو هلم چې ولويدم. - بې هوښه په مخکه
پريوتم. - هغوي رانه کيلي واخيسته او موټر يې رانه وتښتولو. - کله چې په
خود شوم. - راپاڅېدم له سره مې وينې روانې وې. - شا و خوا مې وکتل
هيڅوک نه ښکاريدل. - په څادر مې وينه پاکه کړه پخپلو پښو روان شوم. -
نه کومه شفاخانه راته نژدې وه او نه څوک وه چې څه مرسته يې راسره
کړي وای. - د کور په نيت روان وم تر پل ارتن پورې لاړم. - هلته د کوم تنظيم
د گزمې موټر راغی مخ په د همزنگ روان و. - ما ته يې موټر ودر و. - ويلې
چيرې ځې ما وې دارالامان په سړک مې کور دی. - هغوي له ځان سره
پورته کړم. - په لاره رانه يوه پوښتنه وکړه. - داسې ښکارېده چې پنجشيري
و. - ويلې سر دې ولې وينې دی؟ - ما وې گلیم جم نفرو وو هلم ټکسي يې
رانه وتښتولو. - په موټر کې ناستو گزمه والو ورته کنځلې وکړې. - ټولو
ردې بدې پسې وويلې. - د همزنگ کې يې جيب دارالامان پر سړک راتا و
کړ. - روسي سفارت نه وراخوا ته يې ښکته کړم. - مننه مې ترې وکړه. - هغوي
وړاندې دارالامان ته لاړل. - کور ته چې لاړم. - ښځه او ماشومان راباندې
راتول شول. - يوه ويل دا ولي بل هم ويل دا ولي؟ - ما ورته ټوله قيصه وکړه. -
ښځې مې خپله سينه په زوره ووهله. - اخ خدايه دا څه وشول. - د کور ښځو
راته سر له وينو پاک کړ. - کور کمڼ او نور درمل يې پې وتړل. - درې شپې
وروسته مې لیده چې هماغه گاونډي مشرقي وال په دروازه کې راغی. - د
مېلمنو کوټې ته ورغلم. - له سترې مشي نه مخکې هغه حيران شو ويلې اخ

دا ولې؟ ما ورته خپله قيصه تیره کړه. هغه ډېر خفه او ستومانه شو. ما ترې پوښتنه وکړه ته څنگه ترې راخلاص شوې؟ هغه وویل وروړه زه چې له تاسو نه ښکته کړم سیده یې خپل امریت ته بوتلم. هلته یې یوې کوټې ته واچولم. پوښتنې یې رانه وکړې. هغوي ته پته ولگېده چې زه د ګلبدين سرې نه وم. ولې نورې په عذاب کړم. بیا یې زما په بدل کې د هغوي هزاره ګانو کوم بندي راخلاص کړی و. له ځانه یې ورته ویلي و چې ستا یو غړی له موږ سره دی. که موږ یو تن راخوشی کړې نو ستاسې یو بندي به هم درخوشی کړو. بس همدغسې یوه معامله کې یې راپېښودم. دولس سوه افغانۍ مې جیب کې وې رانه وایې خيستې. بیګاه شپه کور ته راغلم. زموږ کره ماشوم هم پیدا شوی دی. هو هلک دی. مبارکي مې ورکړه. د چاپې نه وروسته یې راته وویل. د ټکسي موټر قیمت به زه درکوم. ښه ده چې دې ظالمانو وژلی نه یې. ما ورته وویل نه نه وروړه. دا خوتصادفي کار و. په تا ولې تاوان ورکړم. نو دغسې پېښې بیخي ډېرې وې. په کابل او نورو ولایتونو کې پاتکونه او قوماندان سالاري جوړه شوې وه. ملک کې د هر چا خپله خپله پاچاهي وه.

گل نور دې خدای او بخښي همېشه به یې خوله د خدا ډکه وه. خوړنډې شونډې په وستل راوخت. شونډو یې پاتري نیولي و په مخ یې خر ګردونه پراته و. شاته یې په خادر پورې څه ګنډه پرته وه. په وستل کې ناستو کسانو ورته ستړي مشي وویل. پنډکی یې کېښود. تیګې ته یې تیکه ووهله. ټولو هغه ته کتل ځکه چې هغه هیڅکله په دغسې خپګان کې نه ولیدلی. د کلي نایي (ګلابی) دیوه په سر خړولو لګيا و. په شونډه کې یې شنه تازه نسوار له ورايه ښکاریدل. هغه بیخي ډېرې خبرې کولې. په هر ځای او هر چا سره به چې ناست و. خامخایي نکل ورته راخیست. هغه ترې سمدستي پوښتنې پیل کړې. گل نوره چیرې تللې وې چې داسې ستړی ستومانه راغلې. هغه له یوه نه د نسوارو ډبلې وغوښت.

- لانسوار يې خولې ته نه وارتولي چې سوړ اسويلى يې له خولې نه ووت -
خلک ورته ټول متوجې و چې گل نور ته څه پېښه شوې ده - ډېلى يې لاس
کې نيولى و - چې د تيرې شوې پېښې قيصه پيل کړه - هغه وويل پرون له
کابله راتلمه - په يوه سرويس کې ناست وم چې د خولې پورې د سورلۍ نه
ډک و - سهار لس بجې وې چې له پل محمود خان نه مو حرکت وکړو - يو
نيم موټر په لاره روان و - تاسو باور په خداى وکړئ چې د سروبي پورې
درې ځاى تلاشي واخيستل شوه - د بيلو بيلو تنظيمونو پاتېکونه دي - د
ماسپښين لمونځ مو سروبي کې وکړو - بيا سرويس حرکت وکړ نورې
موټرې هم وې - د ريښمو تنگي نه چې لږ واوختو - درې وسله وال تيار په
سرک ولاړ و - يو تن يې د موټر مخې ته ودریدلو په دروازه کې ودرید او
دا يو بل يې سرويس ته راوخت - هر يوه ته يې کتل پيسې يې ترې
اخيستې - هر يوه له ويرې نه پيسې ورکولې - د سرويس په منځ کې يو سړى
او يوه ښځه ناسته وه - د سړي رنگ تازه و سور سپين ښايسته سړى و
ځوانه ښځه ورسره ناسته وه - خپل ټيکرى يې ايجابي تاو کړى و - ايله
بيله يې سترگې ښکاريدې - د هغه وار چې راغى - ورته کړه يې برادر تو
پيسه ندادي - هغه ورته وويل - شما از کدام تنظيم هستيد - هغه په قهر
وويل - زما تنظيم څه کوي - حق د مجاهدينو ورکړه - ده ورته وويل - من
پول ندارم - دا خبره يې په غضب وکړه - هغه وې ته رانېکته شه او اسناد
دې راوباسه - خودى ورسره نيغ شو - ښځې يې ورته وويل ورشه ورسره
پيسې ورکړه څه يې کوي - ده اواز په زوره کړ - نه نه يو مجاهد زه يم او يو
دا دي - دا په کوم قانون دا پيسې ټولوي - په سرويس کې ناستو خلکو ته
وويل - اى وروره موږ باندې ولې ناوخته کوي - پيسې ورکړه ولې ورسره
چمبر کېږي - خو په دې ټيله باره کې يې له موټره کوز کړ - د خپل جيب نه
يې د حزب اسلامي (گلبدين) کارت راويوست - هغه چې دده کارت واړو
راواړو - بيسواده خو نه و کارت يې ولوست - بيا هغه بل ته يې ورښکاره

کړې. هغه ورته څه وویل. بیرته راغی ورته وې ویل. ته راځه چې قوماندان
صېب ته لاړ شو. ده ورته وویل ما سره سیاه سره ده. نه ځم در سره. هر څه
چې وايې. دلته یې راته ووايه. خودی ورسره نه تلو او هغه رابښکده. په
رابښکدو کې موټروان وویل. دده پیسې به زه درکړم. خوشی یې کړه د
سورلۍ چينغې جگې شوې ناوخته دی. هغه ورته وویل استاده اوس خود
پیسو خبره نه ده. دا به خامخا بیایم. ده ویلې والله که مې بوزې. گوتې یې
واچولې. د ښځې والا زړه جیب نه تمانچه راویسته او په سړي یې ډز
وکړ. رسایې په سینه کې ویشته. هغه بل ملگری ده ته کلاشنکوف ونيو
شپږ ډزه یې ویشته. په مخکې ولويد ځای په ځای مړ شو. ښځه یې له
موټره کوزه شوه. د میړه تمانچه یې له ځمکې نه را جگه کړه. ډز ډز هغه بل
نفر یې ویشته. باور وکړه داسې کافره ښځه وه چې یو کارتوس یې بچ لاړې.
یوه مرمۍ یې په سر لگېدلې وه. په یوه دقیقه کې له منځه لاړ. د هغه دریم
تن وارو پار خطا شو دې ښځې په هغه ډزې وکړې. او هغه هم په چالاکی.
سره ښځه په کلاشنکوف څو ډزه ویشته. ځای پر ځای ولويده. ښه ورته
خلکو کتل چې د پنځه واړو ساه وخته. د سرویس خلکو ډرپور ته وویل.
استاذ څه چې په بلا کې اخته کېږي. پوستي خبرې اوس به ټول له
منځه لاړ شو. په دغه وخت کې دوه موټرې راغلې او گرځندۍ تیرې شوې له
ډاره هلو بریک هم ونه نیو. مړي پاتې شوو او مونږ ترې جلال اباد ته ځان
ورسولو. له دې خبرې سره یې ډبلي نه یو ټونگه نسوار خولې ته وارتول.
ډبلي یې خپل خاوند ته ونيو لاس یې ځنډوال. ټول ناست کسان ورته ټول
یو غوږ ناست وو. گلابي ورته وویل. گل نوره دا لښه کار شوی دی چې
ته خدای ژوندی را خلاص کړی یې. گل نور وویل زه لږ سترې یم. ستاسې
په اجازه به کور ته لاړ شم ټولو ورته وویل. ډېره ښه ده ځه ځان کور ته
ورسوه. هغه پاڅېد او کور ته لاړ.

گلاب او فرېسته، ويړونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خيري

نوردغسې ناروا پېښې په دغه دور کې تر سره شوي دي. - گران
لوستونکي خوددغو پېښو عيني شاهدان دي. - خوددغسې پېښو
داستاني کول راته ضرور ځکه بريښي چې راتلونکو نسلونو ته د ناول په
انداز کې خوندي او امانت پاتې شي. -

دولسم پړک (دولسم څپرکي)

طالب جان بنایسته موده په کمپ کې د خپلې مور او د کورنۍ له غړو سره تیره کړه. کوم وخت چې په افغانستان کې طالب واکي جوړه شوه. دی کابل ته لاړ. دده یو ورور څو کاله دمخه هالینډ ته تللی و. ده غوښتل چې له وروره د پیسو کمک وغواړي. حالات ښه نه و. وخت ته په انتظار و چې شرایط ورته برابر شوي وای. څو ځل کابل ته لاړ راغی خو نه یې چیرته کار پیدا کړ او نه یې ورور ته په تیلیفون کولو موافق شو. ده ویلې یوه ورځ د پل خشتي جومات تر څنګه درې تنو طالبانو ودرولم ږیره یې زما وکتله سمدستي راباندې هغه یوه سترګې راویستلې ویلې ږیره دې بونډۍ ده. د میچ سره برابره نه ده. که امر بالمعروف نهی عن المنکر ته په مخه ورغلې پوستکی دې بالا باسي. ټینګیا یې راباندې وکړه ویلې د مسلماني ږیره پرېږده. زیاتي څوک به څه نه درته وایي. په یوه بله ورځ دوه تنو طالبانو راته وویل چې زموږ سره ملګری شه. کاروبار به دې سم شي. رښتیا ته خو دې دا خپل ځان موږ ته سم راوپېژنه. دوي دواړه به هر سهار په جومات کې مالیدل. څه موده وروسته یې په جومات کې راته همدا خبره وکړه. ویلې طالب جان موږ چې دا ډېره موده کېږي چې دلته راغلي یو. ددې ټولې سیمې د خلکو مسلماني ډېره ښه ده. داسې ښکاري چې دا خلک ټول د افغانستان د نورو ولایتونو خلک دي. ما وې هو دا ټول د اطرافونو خلک دي. دلته یې کورونه جوړ کړي دي. هغه وویل ښه اوس دا ووايه چې ته ولې نه طالب کېږې. بې له هغې طالب جان دې نوم دی. اصلي طالب هم شه. موږ به درته ښه ځای او گورو. ما وې په همدې خپل نامه مې پرېږدئ ښه به وي. که کار راځنې غواړئ هم تیار یم. د

ساینس پوهنځی مې لوستی دی. په انگلیسي هم پوهېږم. نوره ستاسو خوښه. هغوي دواړو زمانو په کاغذ کې ولیکلو وې ویل انشاء الله یو څه خوبه وکړو. څو ورځې وروسته مې هغه یو په بازار کې ولید. له روغې نه وروسته یې وویل. ستا لپاره مو کار درکتلی دی. ستا اصلي پته چیرې ده. د ترور کور ته مې لاس ونيو. ما وې زه کله کله په دغه کور کې اوسېږم. هغه وې سمه ده. په کوم ضروري کار پسې راوتی و. ویلې زه به دې بیا پوښتنه وکړم. بس دا یې وویل او لاړ. ما له یوه تجار سره د هغه د کارونو او محاسبې کولو کار کاوه. تنخوا یې راکوله. کرایې. کوټه مې ونيوه. په رسمي کار پسې ونه گرځېدم. ډېره موده مې هم دغه کار کاوه. کله چې امریکیان او انگریزان د طالبانو د له منځه وړلو لپاره افغانستان ته راغلل او بمبارۍ یې پیل کړې. په دغه وخت کې زه بیا کمپ ته لاړم. څه موده مې په کمپ کې د خپلې کورنۍ سره تیره کړه. امریکیانو او خارجي قواو چې وطن ونيو او شمالي ټل واله یې په واک کې کړه. هغوي خود واک او ځواک ارمان له پخوانه درلود. د همدغو جهاديانو په لمسیون د شمالي ټل واله او گلیم جم دوي په اشاره یې د خارجي طاقت او د هغوي درنو وسلو په واسطه یې د طالب په نامه د پښتنو سیمې بمبارد کړې. بې شمېره پښتانه یې ووژل. چې ددغې بې رحمه وژنې او په تیره ډله ایزې وژنې ښه مثال د لیکوال د لیلیې دښتې ناول دی. گران لوستونکي په هغه کتاب کې د سترگو لیدلی حال او گوري.

طالب جان ویلې ما په خپلو سترگو لیدلي چې د پاکستان پوځیان د طالبانو سره یو ځای افغانستان ته د جنگ لپاره تلل کله چې د طالبانو تېر امریکایي او شمالي ټلوالې ټول کړ. د امریکا او انگلیس په مټ د جهاديانو موقتي حکومت جوړ شو. زه له پاکستان نه افغانستان ته لاړم. له خپل پخواني تجار سره مې کار پیل کړو. د پنجشیریانو مطلق واک

پلاس کې و. یوازې کرزی د دولت په سر کې ناست و. ولې نور ټول د دولت او حکومت اختیار د دوي سره و. د کابل ښار کې چا په پښتو خبرې نه کولې. که په کوم دفتر کې به پښتون و له ډاره به یې فارسي ویله. په ښکاره توګه د پښتو ژبې سره دښمني وه. لا تر اوسه پورې دوام لري. خپلې خبرې ته راګرځم.

یوه ورځ مې د شهزاده سراي نه هالینډ ته خپل ورور ته ټیلیفون وکړ. له وروره نه مې د پیسو مرسته وغوښته. خو کله چې په ټیلیفون کې غږېدم یو سړی راته مخامخ په دروازه کې ولاړ و. له ښې نه پنجشیري ښکارېده. هغه زما ټولې خبرې واوریدې. ما مې ورور ته د شهزاده سراي په کوم دوکان کې چې خبرې کولې. د هم هغې دوکان لمبر مې ورته ووايه. په دویمه ورځ چې دوکان ته ورغلم له دوکانداره مې د پیسو پوښتنه وکړه. هغه راته سر وخواوه. چې راغلي دي. دوکان ته ورننوتم. هغه راته پیسې شمارلې. هماغه سړی بیا دروازې ته مخامخ ولاړ و موږ ته یې کتل. ما پیسې په جیب کې کېښودې. دوکاندار راته وویل په ځان پام کوه. زه له دوکانه راووتم. کور ته را روان شوم. او مې لیدل. چې هغه پنجشیري هم شاته راپسې دی. زړه کې مې ټکه شوه ما وې دا سړی خو پما پسې دی. څنګه چې له سراي نه راووتم سمدستي مې ټکسي ته لاس ونيو. ټکسي ته وختم. هغه سړی له دوه کسانو سره په یوه شخصي موټر کې شاته را روان شول. ټکسي والا ته مې څه ونه ویل. یوازې دومره مې ورته وویل. چې استاذه ګړندی لاړ شه. کله چې کور ته ورسېدم ټکسي وان ته مې کرایه ورکړه او لاړ. کتل مې چې هغوي هم را ورسېدل. ما غوښتل چې کور ته ننوږم. هغه غږ راپسې وکړ. وې ویل. استاد شوکارت دارم. هغه رانزدې شو په تونده او قهرجنه لهجه یې وویل تو طالب استي بیا د موټر بالا شو پیش امر صاحب میرویم. زه د خپلې کرایې کوټې په دروازه کې ولاړ وم. چې هغوي لاس راواچاوه کش یې کړم. موټر ته یې په زور ور

پورته کړم. یوه مې سر ته تمانچه نیولې وه نورو دوه تنو د دواړو لاسونو نه نیولې وم. په موټر کې یې کښېنولم. هر څو مې چې ورته وویل. زه طالب نه یم یو انجنیر یم. دا خبره هغوي کله منله. په زور یې له ځان سره بوتلم. په وهلو ټکولو یې رانه پیسې واخیستې. او دا یې راته وویل. ته به دې ورور ته ټیلیفون وکړې چې پنځوس زره ډالر زما په نوم د شهزاده سراي هم هغې دوکاندار په نوم راوېږي. او که دا کار دې ونکړ. موږ سره به بندي یې. اخر به دې په امریکایانو گوانتانامو ته ولیږم. زه یې یو شخصي غوندي زندان ته ولېږلم. په یوه کوټه کې یې واچولم چې هېڅ کړکې یې نه درلوده. خالي په دیواله کې د چت سره نزدې یو وړوکی روزان (سوری) و چې لږه لږه رڼا پکې کوټې ته راویدله. یوازې ډوډۍ او اوبه یې راګولې. هر سهار به چې راته هغه سړی راغی لومړی به یې همدا خبره وکړه. ورور ته دې د پیسو ټیلیفون نه کوي؟ ما به ورته وویل. زما ورور پیسې نه لري. دغه پیسې چې تاسې رانه واخیستې پور کړې یې دي. زما ورور پیسې نه لري. بیا به یې په شنو لښتو ووهم. ټول بدن به مې تغمې تغمې شوی و. اوبه به یې راباندې واپولې. څو ورځې وروسته یې یو بل ځای ته یووړم. هلته بیا دوه بدل کسان راته راغلل. د دواړو پکولونه په سرو. یوه یې راته کتل کتل وي ویل. راستي که طالب هستې خپلو کې یې وویل. په کرار ترې پوښتنه وشي چې څوک دی.

هغه یوه یې وویل. نوم دې څه شی دی؟ ما وې طالب جان د پلار نوم مې شیرو دی. دوي به زما خبرې لیکلې. ما چې د خپلې سیلمې او کلی نوم ورته ووايه دواړو سړي وخواوه. پوښتنې چې خلاصې شوې او وتل وې ویل. که رښتیا ونه وای گوانته نامو به دې ځای شي. ښه به دا وي چې رښتیا رښتیا ووايې. دايې وویل او لاړ. کوم نوي ځای ته یې چې بوتلم. هلته څو کوټې وې. دروازې یې بیلې بیلې د وتلو او ننوتلو لارې یې ځانته بیلې وې. زه یې د څو تنو سره په یوه کوټه کې واچولم. د کوټې تر

څنگه تشناب هم و - په دغه کوټه کې یوه وړو کې کړکۍ وه - کوټه داسې
بنکاریده چې دلته له پخوانه محبس موجود و - ځکه چې مخامخ ترې د
عسکرو پهره دار خانه وه - د کوټو په سر او سپینیز جال تیر شوی و -
لاندې حویلي یې هم لوټکی لویه وه - د دیر شو مترو په اوږدوالي او شلو
مترو په سور حویلي - په ورځ کې به یې یو ځل تفریح ته همدغې
حویلي ته راویستلو - تقریباً پنځوس شپيته تنه زندانيان پکې وو - ما
چې ولیدل ټول پښتانه و - خود ټولو اوږدې ږیرې وې - سرې پرې د
طالبانو شک راتلو - لکه زه چې وم دغسې بنکاریدل - ټول په پښتو
غږېدل - زما سره چې په کوټه کې پینځه تنه و - هغوي هم پښتانه وو - دوه
تنه د قندهار یو دغزني او دوه تنه د لوگر د محمداغی و - دوي پینځه واړه
طالبان وو - په ما یې هم د طالب گمان کاوه - هغوي هېڅ خفه یا وار خطا نه
بنکاره کېدل - هسې بنکاریدل لکه دغه زندان چې د هغوي دایمي د
اوسیدو ځای وي - یو قندهاری پکې ډېر مست و - هغه به دا غږ کاوه - که
امریکه راغلی نه وای - بلا د تاجکانو مور مړه وه - هر وخت به یې دا خبره
کوله - بیا به غلی پخپل ځای کښېناست - هره ورځ به یې زموږ له کوټې نه
یو یو تن ایستلو همدغه شان له نورو کوټو نه یې هم په همدغه ترتیب
سره کسان ویستل او بیرته به نه راتلل - خدا زده چې چیرې یې بیول - لما
نه یې هره ورځ پوښتنې کولې خو په دغه محبس کې یې جسمي جزا نه
راکوله - مستنطق زما طالب بودن نشو ثابتولی - ځکه چې ما یې پوښتنې
داسې ځوابولې چې هغوي به پخپله حیران شول - چې دی خو له طالبانو نه
سخت بد وړي - نو ځکه یې څه فیصله راباندې نشوه کولی - ډلې ډلې
طالبان به یې راوستل په دویمه ورځ به یې دوباره له دغه زندان نه ویستل
څوک پرې نه پوهېدل چې چیرې یې وړل - خو ورځې وروسته یې زه په
داسې حال کې چې په مانځه باندې ولاړ وم دوه تنه وسله وال مې شاته

ودريدل - سلام چې مې ستون کړې - هغوي سمدستي راته ځولنې راواچولې -
- هاتکړې مې لاسونو کې روان يې کړم -
په موټر کې يې کښېنولم - دوه وسله وال راسره کښېناستل - خوله مې له
ډاره وچه شوې وه - ما وې چې حتمي مې مرګ ته بيايي - ځکه اوريدلي
مې وو چې په نوم طالبان ، پښتانه وژني په زړه کې مې ډېرې خبرې ښکته
پورته کېدې چې موټر ودرېد زه يې ګاډي نه ښکته کړم او په يوه کوټه يې
ورنويستم - کتل مې چې په دروازه کې خارجي عسکر ولاړ و - هغه ته يې
وسپارلم - يو تن سره زما دوسيه وه هغه مخکې او زه ورپسې هغه خارجي
عسکر دننه بوتلم - لومړی د دوسيې والا سپړی دننه ننوت بيا يې زه
ورپسې وروستم - کتل مې چې يو امريکاي د ميز شاته ناست و - هغه بل
سپړی ورته دوسيه مخکې کېښوده - په انگليسي يې ورته وويل - دا هغه
طالب دی چې دا دوسيه يې تکميل ده - ګوانتانامو ته د لېږلو دی - هغه
سپړی ترې راووت زه يې وروغوښتم - ترجمان له ما نه زما د نوم پوښتنه
وکړه - زه ولچګ شوی ورته ولاړ وم - ما ورته وويل نوم مې طالب جان دی
- ما ورته ټولې پوښتنې په انگليسي ځوابولې - هغه امريکايي وويل ته
خو په انگليسي پوهېږې - ما وې هو صېب زه يو انجنير يم - هغه لما سره
دلچسپي واخيسته وې ويل - ته دې ټوله قيصه راته تيره کړه چې زه پوه
شم - ما ورته په انگليسي خپله قيصه وکړه - ټولې خبرې مې چې هغه ته
وکړې هغه عينکې له سترگو نه ايسته کړې - قلم يې په ميز ټکاوه وې ويل
- ستا نوم طالب جان دی - طالب نه يې ؟ نه صېب طالب نه يم طالب جان يم -
هغه عسکر ته وويل هله دا هاتکړې ترې ايسته کړه - عسکر رانه هاتکړې
ماتې کړې - امريکايي غلی و تردېره يې څه نه ويل - وروسته يې وويل - دا
هر څه ستاسو خپله د افغانانو له لاسه دي - زه يې راخوشی کړم وې ويل
ته ازاد يې خو دلته مه اوسېره - ما وې صېب دوي مې بيا نيسي کمک
راسره وکړه له دوي نه مې پناه کړې - هغه راسره يو تن عسکر په موټر کې

کښېناوه د پل محمود خان په هله کې يې ښکته کړم. او هغه رانه لاړ. ما هم په چالاکۍ سره ځان د جلال اباد سرويس ته پورته کړ. لږه شيبه وروسته سرويس روان شو. په دغه ورځ هم د کابل په ښار کې ډزې وې. شا و خوا گڼې ډزې کېدې. زموږ سرويس چې په تنگي واوخت لاړې مې تيرې شوې. ما وې ښه شوه چې د پنجشيريانو له پنجې نه راخلاص شوم. د هغه په زړه کې ورتير شول. (که مې انگليسي خبرې امريکايي سره نه وای کړې اوس به گوانتانامو کې ناست وای) په دې وخت کې د سرويس کلينر مې مخې ته ودرېد. ويلې کرايه راکړه. ما يو کار ښه دا کړی و چې د کميس تخرگ جيب کې مې يو څه پيسې ساتلې وې. کرايه مې ورکړه خو کلينر راته راټيټ شو په غوږ کې يې راته وويل. انډيواله کور ته چې لاړې جامې به دې پرېمنځې. ته زما نه هم چټل ښکاري. ما لاس تخرگ ته تير کړ. ځان مې وگراوه. مياشتې راباندې تيرې شوې وې. چې نه مې ځان پرېمنځلی و. او نه مې جامې. له زيرې نه مې خلک ډاريدل. ډيره او بریت مې لکه د زاړه سيک غوندې شوي و. سترگې مې ټيټې واچولې په سرويس کې مې چاته هډو کتل نه. په څوکۍ کې راسره يو سپين ږيري ناست و. چې هغه بېچاره ما غوندې په ځان پورې حيران و. کله چې سروبي ته ورسېدو. د نغلوبند سره ډزې کېدلې. د سروبي دوکانونو کې کراری وه. له يوې دمې نه وروسته سرويس د ريښمو په تنگي ورغی. په سرويس کې ناست کسان خپلو کې سره په خبرو شول. يوه وويل خدای دې خبر پېښ کړي. بيا د مرگ په مورچل ودرېدو. گاډی چلونکي د پاڅه عمر سړی و. غټې سړې سترگې يې شاته په خلکو وگرځولې. وې ويل مه وار خطا کېږئ. دا دريمه ورځ ده چې دلته ډزې نه کېږي. ويل کېږي چې د پوستو والا په نورو ځايونو کې سره اخته دي. تاسې ارام سره کښينۍ هيڅ خبره نشته دی. ان تر جلال اباد څخه نشته. د موټر چلونکي په دې خبره سورلی. خوشاله شوه. مازديگر ناوخته سرويس جلال اباد ته

ورسېد. ده ویل زه په بیرېه تلاشی-پلو لارم. ما وې که د تورخم په ګاډي کې هر څو زر کښېنم. چې لږ په وخت د مزي نه واورم. له ما سره درې تنه نور هم د پېښور تلونکي وو. د تورخم په لین څو ګاډي ولاړو. موږ درې واړه یوه واګون ته پورته شو. د سترګو په رپ کې ګاډی ډک شو. کله چې موټر روان شو. زمونږ یوه تن یوه توده ډوډۍ له نانوایي نه ورسره تر لاسه کړې وه. په موږ یې وویشله. رښتیا چې زه خوله وخته وږی تږی وم. په یوه دقیقه کې مې د وچې ډوډۍ مړۍ له وچ ستوني تیره کړه. په مزي کې د خلکو تیریدل را تیریدل بیخي له اندازې نه هم زیات ول. موږ درې واړه له نورو لاریانو سره له مزي نه تیر شوو. په چټکو ګامونو مو لاره لنډوله. تر څو د لواړګي ګاډي ته مو ځانونه ورسول. هلته هم ګاډی تیار و. ګاډي ته وختو او د پېښور په لور روان شوو. تقریباً ما سخوتن کېده چې پېښور ته ورسېدو. زما درې تنه د لارې ملګري هر یو پخپله مخه لاړل. زه د کمپ په ګاډي کې کښېناستم. لږه شیبېه وروسته د کمپ په دروازه کې ښکته شوم. کور ته چې ورسېدم. مور مې رانه پوښتنه وکړه اخ بچی دا ولې؟ څه درباندي شوي دي. زه خو سکنجو او وهلو بیخي خراب کړی وم. ډنګر کې پاتې شوی وم. جامې مې هم خیرنې په بده ورځ اخته وم. د کور لوی واړه راته راټول شول. ما ورته وویل زه به لومړی تشاب وکړم. بیا به ډوډۍ وخورم. پس له هغې به درته خپله ټوله قیصه وکړم. مور مې جامې راته را کړې تشاب مې وکړ. بیا نو له ډوډۍ نه وروسته د کور ټول غړي راته لک څک ناست وو. زما سترګو ته یې کتل چې کله به ورته قیصه راخلم. د هر چا مخې ته د چاې پیاله ایښې وه ماته یې کتل. له خپلې پیالۍ نه مې ګوټ وکړ. یوه ورور مې بې واړه وویل. لا لا تا خو موږ ته....! هو نو قیصه خو داسې وه چې کله زه له دې ځای نه کابل ته لاړم څنګه مې چې پل محمود خان کې له موټره پښه کوزه کړه. د کابل په ښار کې سخته جګړه روانه وه. ډزاو دوزوه. دوږې او لوګي ختل. د کابل فضا له

لوگو ډکه وه. په سړکونو د موټرو تګ راتګ نه و. پخپلو پنبو د ترور کره لارم. ده ویل ټوله قیصه مې د خپل کور غړو ته تیره کړه. هغوي ټول خفه شول. د مور له سترگو نه اوښکې روانې وې. هغې وویل زویه چې بیا کابل ته لاړ نشې. خدای مه که ته که مې وای ما به څه کړي وای. دلته اوسه. خدای مهربانه دی. ورور به دې پیسې راوړلې چې خپل څه کاروبار کوه. وطن د شپو نه دی زویه. مور جانې ستاسې دعاګانې راسره وي ګڼي فېصله کړې یې وم. دا چې زه ژوندی راخلاص شوی وم. هغوي پوره خوشاله شول. وروسته بیا طالب جان د خپل بل ورور سره یو ځای د سبزی خرڅولو کراچۍ راوړنوله او د سړک پغاړه یې سبزي خرڅوله. هر مازدیګر به دواړو وروڼو پوره خرچه پیدا کوله. ورو ورو یې د ژوند شپې ورځې ښې کېدلې. او تیریدلې. طالب جان پاکستان کې د سخت ژوند سره لاس او ګریوان شوی نو د هر څه یې له ذهن نه ووتل. د خپل مسلک سره علاقه او د تاجو مینه دا هر څه یې هیر شول. سهار به د سبزی کراچۍ (د لاس ګاډي) ته ودرید. مازدیګر به کور ته راستون شو. بس همدغه یې د ژوند چاره وه مخکې یې دده ورور چې په هالینډ کې اوسیده پس له ډېرې مودې وروسته هغه ده ته ټیلیفون وکړ. طالب جان ته یې په ټیلیفون کې وویل پیسې به درولېږم چې ځان دیخوا ته راوړي. ته دې لاره چار د راتګ لټوه زه به درته پیسې درولېږم. دی د ورور په دې خبره خوشاله شو. مور ته یې وویل. ادې که زه چیرې لارم تاسې ټول به په خبر سره اوباسم. مور او نور د کورنۍ غړي یې خوښ شول. ده له همدغې ورځې نه ځان سره د اروپا سوچونه پیل کړل. رښتیا هم د افغانانو مهاجرت اروپا ته په زور کې و. څوک ځانته مجرد یوازې او څوک به کلن لومړی روسي او بیا اروپایي ملکونو ته په تلو کې وو. ده ته یې ورور لس زره ډالر وواستول. په څو ورځو کې یې خپل کارونه خلاص کړل. هغه ورځ راوړسېده چې دی یوه قاچا قبر راوالو ځاوه. چې لومړی تاجکستان ته او بیا له هغه ځای

نه مسکو ته لاړ. په مسکو کې یې ځینې افغانان پیدا کړل او هغوي د نورو په پټه د کیف ښاریانی او کرایین ته ورساوه.

ګرانو لوستونکو د لیکوال د خولې خپله خبره ده. سوژه نه ده اصلي خبره او د سترگو لیدلۍ حال دی. یوه ورځ د المان کولن ښار کې خپل کورني ډاکټر ته د خپلې ساه بندۍ درملنې او کتنې لپاره لاړم. کله چې د نورو ناروغانو په کتار کې پخپل وار ډاکټر ته ورغلم او د کتنې په خونه کې ورسره کښېناستم. ډاکټر چې یو ډېر ښه سړی مهربانه او خوش خویه بنیاد م وه. تل یې خوله د خدا ډکه وي. هر چا سره پوره غږېږي. د هر څه پوښتنه او گروېږنه ترې کوي. بیا له ما سره خو بیخي ډېر زیات په خبرو اخته وي. چې کله خو ورشم لومړی راځینې دا پوښتنه کوي. استاد کدام کتاب نو چاپ کړدي؟ بس د ټولو په شخصي ژوند او ستونزو ځان خبروي. په دې ورځ چې څنگه زه د معاینې او کتنې لپاره د هغه سره مخ شوم. ډاکټر په خدا شو. مخکې له دې چې زما د ناروغۍ پوښتنه وکړي داسې یې وویل. استاد گوش کن یک داستان زنده را. هغه قیصه داسې پیل کړه. څه موده مخکې یوه ښځه زما معاینه خانې ته راغلې وه. په پښتو یې را سره خبرې کولې. په فارسي هم پوهېده. یو څه سردرد یې درلوده. ویلې اصلاً افغانه یم خو څو کاله مخکې المان ته راغلې یم. له یوه درې ژبې افغان سره مې پاکستان کې واده کړی و. هغه مې د خپل پلار په پیسو چې محکمه مې گرو کړه او دلته مې راوست. څو ورځې په لاګر کې اوسېدلو. بله ورځ یې یوه المانۍ جینۍ له ځان سره راوسته خپل شخصي جامې سامان یې په بکس کې واچاوه. ما ته یې وویل زه نور لتا سره نه اوسېږم. هر څومره مې چې ورته وویل زما خبرو پرې تاثیر نه کاوه. د کور په دروازه کې ورته ولاړه وم او ښکې مې تویولې او هغه د المانۍ سره لاړ. دهغې ددې خبرې سره زه هم ستومانه شوم. او هغې دا هم وویل چې زړه مې دی امریکا ته لاړه شم. بیا نو دوايي مې ورته

وليکله او پخپله مخه لاړه. له ډېرې مودې وروسته دا يوه اونۍ مخکې
مې کتل چې هماغه ښځه بيا معاینه خانې ته راغله. ما ترې پوښتنه وکړه.
ورته مې وويل. بې بي ته خو دا ډېره موده نه ښکاري. چيرته يې؟ هغې
ويل. زه خوا مرکې ته تللې وم. هلته د اريانا تلویزیون له لارې خبره
شوم چې پاکستان نه زما زوی اريانا تلویزیون ته په تيليفون کې ويلي و
چې زه يو ډاکټر يم. مور مې رانه ورکه ده. غواړم چې خپله مور پېدا کړم.
نو ځکه خو له امريکا نه دلته جرمني ته راغلم. چې زوی سره له دې ځای نه
خبرې وکړم. او رايې ولم. بله لاره يې نشته يوازې قاچاقي لاره باندې
غواړم چې راشي سبا ته ورسره خبرې کوم. د پېښور جرنيلي هسپتال فون
نمبر مې اخيستی دی. زوی مې هلته په همدغه روغتون کې کار کوي.
هغه به دومره خوشاله شي چې د خپلې مور غږ واورې. ويلې ډاکټر صېب
داسې ده کنه؟ ما وې هو ولې نه. دا خو د خوشالۍ خبره ده. هغه ډېره
خوشاله وه. خو معلومېده چې د ژوند ناخوالو پوره خپلې وه. زما زړه ته
هم د هغې په حقله پوښتنې راولاړې شوې. خو ښه خبره دا وه چې زما د
تفريح او پوزې وخت راورسېد. تر دريو بجو پورې مې پوره وخت درلود.
ورته مې وويل خور جانې ستا د ژوند او حالاتو سره مې په زړه کې سودا
شوه. اوس مې تفريح ده غواړم چې يو څه پوښتنې درنه وکړم. هغه بې له
هغې خوشاله وه. ويلې ډېره ښه ده ولې نه. هغې ته مې چاې راوغوښت ما
هم چاې وڅښلې. پوښتنه مې ترې وکړه. ما وې که خفه کېږې نه د خپل تېر
ژوند قيصه دې راته وکړه. هغه لومړی چپ پاتې شوه. بيا يې په مخ کې د
غم او خفگان نڅښې ښکاره شوې. له سوړ اسويلي نه يې وروسته وويل.
ډاکټر صېب دا خو د ديرشو کالو د ناخوالو قيصې دي او بيا په ما يوازې
نه بلکې په هر افغان ښځو نرو باندې دغه د بدبختيو غمونو او وېرونو
ترخې قيصې او داستانونه تېر شوي دي. په همدغو ناخوالو کې مې بې
وخته وينښتان سپين شول. ته راته ښه سړی ښکاري او بيا خو افغان يې

ورور مې یې پرېږده چې ته هم زما له ژونده خبر شې. ما وې هو خورې هو بې شکه چې موږ یو افغانان یو سره خور ورور یو هیڅ فکر مه کوه. هغې خپله قیصه راته پیل کړه او ما ورته غوږ نیولی و. د خپل ژوند ورو کتوبه تر ننه یې قیصه وکړه. د زوی د راوستلو پورې چې راوړسېده نورې اوښکې په مخ رامتې شوې. سلګو ټینگه کړه ما خالي سوق سوق کول. درې بجې شوې ورته مې وویل. خور جانې دا د ټیلیفون نمبر مې واخله وروسته به مې خامخا خبروې. خپله پته او ټیلیفون مې ورکړ. د دوايې کاغذ یې لاس کې نیولی و او لاړه. د ډاکټر د خولې داستان ته مې ښه په زیر سره غوږ نیولی و. په همدې وخت کې د ساه بندۍ حملې او ټوخي ونيولم. ډاکټر راباندې پوه شو. له خپل میز نه یې سپرې راکړه کش مې کړه. بیا یې راته دوايې ولیکله. نسخه یې چې ماته راکوله دا خبره یې راغبرګه کړه. استاد این داستان راحتۍ مې نو سید. ما وې هو همدانن به ددې داستان په لیکلو پیل کوم. نو ګرانو لوستونکو د نړۍ رومان لیکونکې د خیالي سوژو له انداز نه ناولونه لیکي. ولې زموږ د ژوند بیلو بیلو وختونو او بیا په خاصه توګه له دا درې لسیزو ژوندۍ پیښې او داستانونه د رښتیاڼیو ناولونو او بهیرونو بلا لیکنې د قلموالو مخې ته پرتې دي. هماغه و چې د همدې ناول په لیکلو مې لاس پورې کړ. تاجو خپل زوی ته پیسې ولېږلې. د راتګ لارې چارې یې وموندلې. تاجو په یوه دوکان کې کار کاوه او پخپل دوه کوټو کور کې اوسیدله. زوی یې تر روسیې ادیسې ته راغی. په طالب جان باندې په نن سبا کې یو کال تېر شو. بله شپه قاچا قبر خبر ورکړو چې نن شپه حرکت دی. پوره دوه ویشتو تنو ته یې حرکت ورکړو. چې ښځې او ماشومان هم پکې وو. ده ویل په یوه سړ پټي ګاډي کې چې خالي ډبه وه ورپورته یې کړو. د کښېناستو چاره پکې نه کېده خو وار په وار به پکې کښېناستلو. وروسته له دوه درې ساعتو مزل نه یې له موټره ښکته کړو او پیاده یې روان کړو. په

ګروپ کې ځینې ماشومان هم له مور و پلار سره کم چې وایه و په غېږ کې او کوم چې لوی ګانې و پخپله روان وو - شپه وه تورتم و - غلي غلي او چپه خوله په لاره تلو - ځینو ځایونو کې یې ماشومانو ته د خوب ګولۍ ورکړې ترڅو ونه ژاړي - لاره سخته وه - د شپې د اکراین له سرحده په ډېرو مشکلاتو راو اوختو - په موټرو کې یې کښېنولو - په خورا بېر موټر روان شو - څو ساعته وروسته سهار شو رڼایي ولګیده - مخې ته ځنګل راغی - موږ یې د ځنګله په خوله کې ښکته کړو دوه تنه قاچا قچیان راسره وو - یو رانه په مخکې روان و - او بل وروسته - د ځنګله په منځ کې څو کوټې وې - هغو کوټو ته یې ورننويستو - په دغو څلورو کوټو کې لاد مخه هم یو ګروپ خلک اوسیدل - چې د هغوي همدلته یوه میاشت وتلې وه - د تلو په انتظار یې شپې سبا کولې - زمورډه ډله سترې ستومانه وږې تږې شوې وه - ډوډۍ، چرګان او چای یې راوړو - موږ ته یې وویل - له کوټو بهر ته مه اوځئ - شور او غالمغال به هم نه کوئ - ډېریو د بل په خبرو نه پوهېدل - د هند، پاکستان، افریقا، ایران او د نورو بیلو بیلو ملکونو خلک وو - افغانان هم پکې څو تنه وو - یوه افغاني کورنۍ وه - چې د لویو وړو شمېر یې اوه تنو ته رسېده - ده ویلې زه د افغاني کورنۍ مشر سره په تماس کې شوم - ما وې وروره بخښنه غواړم تاسو افغانان یاست - هغه راته د سترګو لاندې په غور غور وکتل بیا یې په کرار وویل - هو د افغانستانه یو - سمدستي یې وویل - ته د کوم ځای یې؟ هغه په ماته ګوډه پښتو ګړیده - ما وې زه هم د افغانستان یم - هغه شاوخوا وکتل - وې ویل وروره خلک وای چې پیاډه هم مزلې شته دی - زړه مې وار نه کوي - ځکه چې ماشومان راسره دي - ما وې څه خدای به خیر کړي - ته مه وار خطا کېږه - خو زه په زړه کې پوه شوم چې دا خود ډېرو پیسو خاوند دی - ټوله کورنۍ یې راخوځولې ده - له هغه نه مې اوپوښتل - تاسې په وطن کې پخوا څه کار کاوه - وې ویل په دولت کې مې ماموریت درلود - خو اصلي دنده یې راته

ونه ښوده. ما ورته وويل. زه يو انجنير یم. خو تر اوسه مې رسمي وظيفه نده اجرا کړې. پاکستان کې مې مزدوري کوله. په دې خبره يې راسره دلچسپي ونه ښوده. پوهېدم چې د جهادي باور به راباندې کوي. خود هغه له رنگ او کړو وړو نه ښکاريدل چې څه غټه وظيفه او ياد کوم پيسو په ځای کې يې کار کړی و. وروسته چې زه د هغه د ماشومانو سره په تماس کې شوم. فارسيوانان وو. اصل کې د شمالي و خو ژوند يې په کابل کې تير کړی و. د کارمل پرچم ډلې د گمرک مديريت يې کړی و. له تاشقند نه د جرمني په نيت راخوځېدلی و. هغوي په تاشقند کې خپل کور درلود. ماشومان يې نازولي وو. شپاړس کلنه لور يې له مستی نه د چا خبره په ونو خنله. له همدغه ورځې نه مې چندان خوښ راغلل. بيا به مې ورسره خبرې نه کولې. هغوي هم نه غوښتل چې له ما سره خبرې وکړي. ما خو هم هغسې چې شرايط به راته برابر شول لمونځ مې کاوه. ږيره مې وهلې وه. مخ مې سپين او لږ څه زير ښکاريده. قاچا قبر راته ويلې و چې که ږيره ونه خړوې نه دې بيا یم. مجبور شوم ږيره مې وخريله. کوم گروپ (ډله) کسان چې له موږ مخکې راغلي و. هغوي لږل. يوازې مونږ يوه مياشت نور هم وځنډيدو. يوه ورځ ماسپښين دوه تنه له وجوده واړه چيت پوزي د وړو ننوتو سترگو چالاکو ویتناميان راغلل. اصلي قاچاقبر هم ورسره و. هغه دغه دوه تنه خلکو ته ور معرفي کړل وې ويل چې دا دوه تنه زما سړي دي. دوي به تاسې له سرحده اړوي. هلته درته موټرې راځي د شپې په تورتم کې به په خاصه چالاکی سره موټرو ته خېژي. مطلب دوي چې هر څه درته وای تاسې هغه عملي کوئ. نن شپه به حرکت درکوي. موږ هر يو خوشاله شو. په دې چې په ځنگل کې تر سپېرمو راغلي وو. هغه سړي لاړ او موږ يې ویتناميانو ته حواله کړو. د هغو په خبرو هيڅوک نه پوهېده. ولې په اشارو يې هر سړی پوهېده. ماسخوتن يې موږ له کوره ويستلو او په ځنگل کې يې روان کړو. د مني يخې شپې وې. د ځنگل

لاره مخ نیغه وه. ماشومانو او ښځو لپاره سخته وه. یو افغانی کورنۍ چې ښځه او میره و. ښځه یې بارداره وه. په غره کې ورته په کړیو لارو او پورته ختل گران کار وه. خښتن یې ورسره هم په عذاب و. ځینو ماشومانو ژړل. ویتنامیانو به پخپله ژبه کړنگ کړنگ کول د ماشوم په خوله به یې لاس کېښود. پخپلو اشارو کې به یې او پوهول چې گڼي گزمه راباندې پوه نشئ. د هم هغه بل افغان وړوکی ماشوم ما پشا کړی و. ښځې او نورو ماشومانو یې فریادونه کول چې تلای نشول. حامله بارداره ښځه ټپه شوه په خپته یې لاس ایښی و. درد پرې سخته غلبه کړې وه. ویتنامیانو ټوله ډله ورته په غره کې ودروله. ښځې د خپل خاوند په غېږ کې سر ایښی و. سړي ددې بل افغان میرمن نه هیله وکړه چې د ښځې سره یې مرسته وکړي. دا ښځه ورغله څه چې لازم و مرسته یې ورسره وکړه. لږه شیبه وروسته ماشوم وزیږید. هلک و. تورتم تیاره وه. دې ښځې وویل هلک دی خو مړ دی. یو تن ویتنامي د هغوي سره واپس د ځنگل کور ته ستانه شول. موږ یې ځای په ځای کېښول. چې تر څو هغه بیرته راشي او حرکت وکړو. دوه ساعته وروسته ویتنامي راوړسېد او موږ بیا په غره کې حرکت وکړو. وروسته بوتی پکې ولاړ و. موږ یې پینځه، پینځه تنه وویشلو. په اشارو یې پوه کړو چې سرحد راوړسېد. زه په لومړي گروپ کې وم. له موږ نه هغه یو ویتنامي مخکې شو او موږ ورپسې شوو. په گڼ ځنگل کې تلو تلو. یو ځای مخې ته راغی. ویتنامي ودرید موږ ته یې په اشاره وویل چې دغه ځای کې د برق (برېښنا) لوڅ مزې تېر شوی دی. چې پښې پرې کینه ږدی. باید ټوپ پرې واچوئ. هغه مخکې شو ټوپ یې کړو. موږ هر یو ورپسې ټوپ کړ. هغه په لاس پښو مزل پیل کړو. موږ هم چار غوک شول ورو ورو په ځنگل کې خښېدو. یوې مورې ته ورسېدو. وړاندې په یو ځای کې برېښنا ښکاریده. پدې کې ناڅاپه موټر راغی ویتنامي موږ ته اشاره وکړه. هله موټر ته

وردانګۍ. موږ په بېړه سره موټر ته وختو. هغه رانه بیرته ستون شو. د ګاډي چلونکي په ایکسپلېټر پنبه ټینګه کړه. په ډېر سرعت یې موټر له هغه ځایه راویوست. زموږ جامې او دریشي ګانې په خاورو او خټو کې چټلې شوې وې. له درې ساعتونو وروسته یې په یوه ځای کې بنکته کړو. څنګه چې له موټره کوز شولو. یو سړی راته ولاړ و. ویلې راځۍ. د موټر خاوند موټر وګرځاوه او بیرته لاړ. موږ یې کور ته ننویستو. یوه غټه کوټه وه. څوکۍ، پکې ایښې وې. یو لوی میز هم پکې پروت و. کښېناستو. د هغه سړي په خبرو نه پوهېدو. ما ورسره انګلیسي شروع کړه په انګلیسي پوهېده. پخپله یې په انګلیسي کې دومره خبرې نشې کولې خو د بل په خبرو لږ لږ پوهېده. وې ویل. په دې کور کې اوسېږئ. بهر ته مه اوځۍ. لومړی تشناب وکړئ. دریشۍ مو هم له خټو نه پاکې کړې. دلته ستاسو وخت شته دی. تر څو چې ددې سرحد نه المان ته اوږئ خو شپې ورځې به دلته اوسېږئ. د کور خاوند ډوډۍ تیاره کړه. چای او کافي یې موږ ته راوړې. ځانونه مو پاک کړل. په دغه کور کې څو کوټې نورې هم وې. په څنګ کې ورسره بل کور و چې کوم فامیل پکې اوسیده. موږ چې ډېر سترې ستومانۍ شوي وو. پریوتو. سبا غرمه وه چې راپاڅېدو. ما چې پام وکړ. په یوه شاړ ځای کې دغه کور وه. شا و خوا یې نور کورونه نه ول. صرف ګڼې ونې ولاړې وې. نور کلی او ښار چیرې په سترگو هم نه ښکاریده. یوازې پوخ نری سړک دې کور ته راغلی و. نوره ځمکه پټې و او شا و خوا یې ځنګل و. هغه نور کسان یې هم راوړسول. د کور ټولې کوټې ډکې شوې. د ماشومانو ژړا پورته شوه. د خلقو ګڼه ګوڼه زیاته شوه. افغاني فامیل هم راوړسېد. یوه پینځه کسيزه ډله یې نیولې وه. پولیسو له ځان سره وړې وه. نور ټول راتیر شوي وو. افغان غېږ کې ونیولم. زما په لیدو یې شکر ویوست. دا ځکه چې په لار کې ورباندې ډېر سختې تیرې شوې وې. وې ویل یو زوی مې رانه په ځنګل وروسته

پاتې شو چیغې نارې یې کولې. ویتنامي په غېږ کې نیولی و. له پوله نه یې راتېر کړ او زموږ موټر ته یې را ورساوه. لاس یې پورته کړل خدای ته یې دعا وې وکړې. ما ته یې مخ راواړاوه. وې ویل ورور جان چې دا کوم وطن دی. ما وې زه نه یم خبر. څوک راته حال نه وای. خوداسې ښکاري چې دا به د پولینډ خاوره وي. دا د کورسری چاته نه وای چې دا کوم ملک دی. په خبرو یې هم نه پوهېږو. لږ لږ په انګلیسي پوهېږي. دی وای چې دلته به ام څه موده تیر وو. خدا زده چې کله به مو جرمني ته اړوي. خو دومره ښکاري چې یوازې د جرمني سرحد پاتې دی.

په کوټو کې د خلکو تعداد زیات و. ورځ خوبه لاسه وه. بیرون د کورشا و خوا به ګرځېدو راګرځېدو. خود شپې به مشکلات په دې و چې په کوټو کې د خلکو تعداد او شمېر زیات شو. په دې کې به کوچنیانو ژړل. په هر چا به شپه شوګیره. یو کاري یې لاسه و چې ډوډۍ او نور خواړه پریمانه ول. یو د بل سره خبرې نه وې. هریو د خپل سرنوشت او سوچ په غم اخته و. زه به کله کله د افغان د کورنۍ له غړو سره مخامخ شوم زما به له هغوي سره او د هغوي به زما سره وخت تیریده. خو کله به د تیرو ناخوالو په باب په فکر کې ډوب شوم (څه نادودي نه وی چې په افغانانو تیرې نشوې. دا مرګونه او ژوبلې، د کلیو او ښارونو وړانیدل، د روسانو د سرو لښکرو راتګ، د هغوي بمباریو او مرګونه، ورپسې د جهادیانو او ملایانو واکمني او د ملک چور و چپاول، ورپسې د طالبانو د ږندو سترګو واکمني د امر بالمعروف او نهی عن المنکر نڅرې او هم د سوچه و ږیرو باب، هغه نادودي او جفا د غریب وطن افغانستان او بې وځلو افغانانو سره وشوه. چې په تاریخ کې د چا سره نه وه شوې. د هر چا د زړه کور وران شو. مینې په سین لاهو شوې. له ما څخه یې هم مینه واخیسته) بیا به بیرته له سوچ او فکر کولو نه په خود شوم. پابه خپدم. له یو بل نه به مې پوښتنه وکړه. موږ به کله بیا یې؟ چا به راته خپل سر کوږ

کړې. چا به یو ولی راته کوږ کړې. هیچا ته د تللو وخت او نیټه نه وه معلومه. خو شپه ترمنځ به. ددغه کور پخواني کسان به شپه ترمنځ چلیدل. څوک پرې هډو پوهېدل نه چې چیرې به تلل. په موږ بڼې ډېرې شپې ووتلې. لا نصیب مو د وتلو نه و. په زړه کې به هر یوه شیبې شمارلې. خولا وخت او اب و دانه مو پاتې وه. په یوه شپه چې یوه بجه کېده. زموږ په کوټه یې دوه تنه راننويستل. یو یې افغان و د ننګرهار د سیمې یې ځان راته راوپېژانده. سبا یې مې ترې پوښتنه وکړه. ما وې بیګاه یې له کومې لوري راوستلې. هغه راته په تعجب سره وکتل. لږ چپ پاتې شو په سوچ کې لا بیا یې اسویلی و یوست. ما ته خپله څو کی. را وړاندې کړه. په غلي اوازی یې داسې وویل. وروره چاته یې ونه وایې. دا ددې قاچا قبرانو پټې خبرې دي. ما وې نه ولې به یې وایم. دلته به یې چاته ووايم. خبره داسې ده چې له همدې کوره یې موږ دیرش تنه دوه شپه مخکې یووړو. په یوه سر پټي غټ ګاډي کې یې واچولو. ټوله شپه یې تر سبا سهاره لاره ووهله. ماسپښین و چې له یوه غرنۍ سیمې نه تېر شوو. هواره دښته مخې ته راغله کله چې د دښتې نه ووتلو. یو کلي ته ورسېدو. د سترگو په لیدو سره وړاندې د بحر شنې اوبه ښکاره کېدې. موږ یې یوه کور ته بوتلو. لومړی یې چاې ډوډۍ راکړه. بیا یې دمه او ارام راکړو. تقریباً یوه شپه او ورځ هلته پاتې شوو. د سهار اووه بجې وې موږ یې له کوره راویستلو. په یوه سرویس موټر کې یې کښېنولو. له یوه ساعت نه وروسته د بحر غاړې ته ورسېدو. چیرته ښار او کلی نه و. خالي یوه لویه کشتۍ د بحر په غاړه ولاړه وه. موږ یې کشتۍ ته وخیژولو. سمدستي یې کشتۍ ته حرکت ورکړو. په کشتۍ کې یې بیا په کانټینرونو کې کښېنولو. یوازې دومره یې وویل چې تاسو به هامبورګ د جرمني ښار ته رسېږئ. په داخل د کشتۍ کې درې کانټینرونه په یوه کتار پراته وو. لس لس تنه په کانټینرونو کې کښېناستو. د کانټینرونو په سر کې وړې وړې

کړکۍ وې. چې تازه هوا به کانتینر ته راننوته. درې تنه چې یو یې چلونکی او دوه نور یې د کشتۍ تنظیم کونکي و. موږ ته یې اوبه او ډوډۍ سگریټ راکړل. په خوښۍ او خوشالۍ هغوي موږ ته وویل. هېڅ فکر مه کوئ. له درې ساعتونو وروسته به تاسې د هامبورگ ښار ته ورسېږئ. او هم یې دا هم راته وویل که چیرته په بحر کې د پولیسو گزمه راغله وړو کې د نجات کشتۍ یې هم راوښودلې. ویلې که چیرته خطر وه. په همدغه وړو وړو کشتیو کې به ځانونه په بحر کې خوشي کوئ. موږ لس تنه یې د یوه کانتینر نه راویستلو. وې ویل دا کانتینر خراب دی هوا کش نه لري. موږ ته یې یوه وړو کې کشتۍ راوښودله. ویلې د خطر په وخت کې به له دغې وړو کې کشتۍ نه استفاده کوئ. او د خطر په وخت کې به پشینگونه هوا ته توغوی. ترڅو چې څوک مو وويني. کشتۍ د بحر په منځ کې ښه چټکه روانه وه. پس له دوهو ساعتو هغه دوه تنه موږ پسې راغلل. په وار خطايۍ سره یې موږ ته وویل. په لاسو یې اشاره کوله. ویلې هله په دغه وړو کې کشتۍ کې کښینی. د بحر جامه یې هر یوه ته ورکړه. زموږ سره په هغو لسو تنو کې یو تن د هغو سره په خبرو پوهېده. موږ ته یې وویل. ملگرو چې وړو کې کشتۍ کې کښینی. په دې کې هغو دواړو تمانچې راویستلې. ویلې هله گزمه راغله. نیول کېږو. دغې وړو کې کشتۍ ته دانگی. بس موږ له ډاره په هغه وړو کې کشتۍ کې چې خالي پلاستیک نه جوړه وه. ددغې وړو کې کشتۍ منځ چې تقریباً څلور متره په اوږدو او دوه متره په سور وه. له غټې کشتۍ نه یې په بحر کې خوشي کړو. وې ویل هلته وړاندې د هامبورگ ښار دی. پولیس درپسې راځي تاسې شیبه په شیبه پشینگونه هوا ته ولی. چې گزمه تاسې وويني. او درپسې راشي. موږ چې یې په بحر کې خوشي کړو هغې کشتۍ حرکت وکړو. له موږ چې بېله شوه. هغه دوه کانتینرونه یې له کشتۍ نه بحر ته وغورزول. په سترگو مې ولیدل چې هغه دوه

كانتینرونه په بحر کې ډوب شول. او هغه لویه کشتی. له هغه ځایه په بیړه لاړه. یوازې موږ لس تنه په هغه وړو کې ډک کړي پلاستیکی کشتی. کې ناست وو. د بحر د اوبو څپې کشتی. ته راوختلې. موږ له ډاره په هغه د خطر نه ډکه کشتی. کې زیر زیځلي ناست و. په موږ کې هغه یوه پشینګ هوا ته خوشي کړ. وې ویل مه ډارېږئ. اخر به خدای مهربانه شي. او دا یې هم وویل. دې د ظالم زامنو هغه دوه کانتینرونه بحر ته وغورزول. موږ دا طالع کړې ده چې په کانتینر کې نه و. الله به خبر کړي مه وار خطا کېږی. موږ چې یې په بحر کې خوشي کړو. هغه کشتی. له سترگو نه پناه شوه. موږ په بحر کې د اوبو په سر پاتې شوو. یو یو پشینګ (رنا غورځوونکې گوله) به مو هوا ته توغاوه. موږ ته یې یوازې په اشاره سره ویلي و چې هامبورگ پلو ته به پشینگونه هوا ته توغوی، ماسپښین شو خو ساعته تېر شول. وروسته بیا ډېر لیرې د سترگو په لیدو سره یوه کشتی روانه وه.

موږ چې به پشینګ هوا ته پورته کړ. په هوا کې به یې سره لمبه پورته کړه. په کشتی. کې د اوبو په سر غږېدل. مازدیگر لگېدلې و چې هغه روانه کشتی. زموږ خواته راوړسېده. موږ سره صرف یو پشینګ پاتې و چې هوا ته پورته شو. کشتی. راتله راتله ترڅو موږ ته راوړسېده. خدا زده د کوم ملک به وه ودریده. د کشتی. له پاس نه یوه زینه رابښکته شوه. یوه تن اشاره وکړه په انگلیسي یې وویل یو تن په زینه راڅږی. په وار وار ختلو ترڅو لس واړه لوې کشتی. ته وختو. د کشتی. په مخ کې یې کښېنولو. پوښتنې یې رانه پېل کړې. موږ سره چې کوم کس په انگلیسي پوهېده ټوله قیصه یې ورته تېره کړه. له موږ هر یوه نه یې پوښتنې وکړې له یوه یوه نه یې انټرویو واخیسته. بیا یې وویل په قاچا قبرانو گزمه راغلې ده. ځکه خو یې تاسې په بحر کې خوشي کړي یاست. موږ ورته د دوه کانتینرونو هم وویل. هغوي هر یوه به سر خوځاوه. او افسوس به یې

کاوه - موږ يې هماغه ځای ته ورسولو کوم چې قاچا قبرانو راوړي وو - له کشتۍ نه يې ښکته کړو - وې ويل همدلته کښېنئ اوس درېسي موټر راځي - هماغه خپل ځای ته مو رسوي - موږ لس تنه سره په دې خبره يې اتفاقه شوو چې چا ويلې که پوليس مو ونيسي حتمي به مو واپس ولېږي - چا به ويلې پخپله ځو - بس په همدې مو پرېکړه وکړه چې پخپله په سرک څو که موټر پېدا شو ددې ځای ادرس او پته به ورکړو - که په لاره پوليس هم راغلل همدا پته به ورکړو - موږ چې په سرک دوه کيلو متره لاره ووهله - کتل مو چې له شانه يو بس موټر راغی - لاس مو ورته ونيو - پورته يې کړو - هماغه هلک چې په انگليسي پوهېد ادرس يې ورکړ او تردې ځای يې راوړسولو - هغوي په دا نورو کوټو کې دي - موږ دوه تنه يې دې ستاسو کوټې ته ورکړو - ددې کور خاوند زموږ د حاله پوره پوره خبر شوی و - موږ چې راوړسېدو هغه يوازې خپله گوته خولې ته ونيوله - يانې ټينگار يې کاوه چې گني پام چې چاته څه ونه وایاست - ده وې ما چې ددغه هلک خبرې واورېدې - سوچ واخيستم په فکر کې لارم د هغوي په خيال کې ډوب شوم کوم چې کوم چې د بحر په منځ کې کانتينرونو کې ډوب شوي وو - بيخي مې د جرمني له تگه زړه تور شو - او اومې وې چې طالب جان بنده نور به لا په دې لاره څومره مېندو راوړي ددغه بحر خوراک شوي وي - ډېر ځوانان به دې قاچا قبرانو په دغه بحر کې د نهنگانو خوراک کړي وي - هغه ځوان زما په اند ښه پوه شو - وې ويل - انډيواله تشوېش مه کوه - موږ او تاسو له وطنه په دې نيت راغلي يو - هيله من يم چې په ښه طريقه سره به که خدای کول تر جرمني ورسېږو - ما وې هو وروړه توکل په خدای - په دې وخت کې يو ښکلی زلمی کوټې ته راننوت - خپلې سترگې يې په کوټه کې وغړولې - بيا يې په موږه سترگې ولگېدلې - خواته رانزدې شو - سلام يې واچاوه - هغه بل هلک ورته په پښتو کې وويل - راځه کښېنه دا هم زموږ وطندار دي - ما چې وليد

سترګې مې پرې خوږې شوې. ما وې وروره په څېر راغلي. هغه هم راسره په خورا زړور توب او مینه ګرې بړه وکړه. خپل ځان یې رامعرفي کړ. هغه ډېر ژوندی، مینه ناک او د ښه خوي خاوند معلومېده. هغه پاکې جامې اغوستې وې پوره ښکلی ښکارېده. ما هم هغه ته ځان ور معرفي کړ. یوازې د خپل کلي نوم مې ورته ونه ښوده. زه پوه شوم چې هغه هم زموږ د سیمې سړی دی. پوره یې ډاډه شوم. ویلي موږ خو دلته په دې کور کې یوه میاشت کېږي چې راغلي یو. دلته خو دا درې کورونه چې دي په هر کور کې څلور څلور کوټې دي. دا ټولې کوټې همدغسې ډکېږي او تشېږي. نژدې شا و خوا کې کلي کورونه نشته دي. موږ ته د ورځې د وتلو اجازت نشته دی د شپې دغه باغ کې سړی ګرځېدلی شي. په دې یوه میاشت کې له دې ځای نه ډېر خلک وچلیدل. که خدای کول یوه ورځ به موږ هم لاړ شو. هغوي دواړو سره خپلو کې وویل. د کور والاته به وایو. چې موږ درې واړه یوې کوټې ته ورکړي ترڅو په تلو کې په یوه ګروپ کې یو ځای لاړ شو. هغوي دواړه په همدې خبره پسې ووتل. ماته یې وویل موږ بیرته راځو ته دلته اوسه. زه پاتې شوم او هغوي لاړل. زه زړه نیولی د کوټې نه بهر یوه ګوت ته کښېناستلم. فکرنو او چروتنو پسې واخیستم. د تاجو پخواني یادونه (طالب جانۀ زه در سره په پښتو او مینه قسم خورم چې د عمر تر اخره به در سره یم) مګر زه چې کله بندي شوم. بیا مې د هغې له طرفه کوم سوال ځواب قدرې هم ونه لید رښتیا چې په ښځه طایفه باور نشته. هډو صبر یې هم ونه کړ. فارسیوان یې واخیست او ور سره لاړه. هغی افسوس دا و زما د مینې انجام. ځانته مې پام شو هلکه ته اوس دا خبرې پرېږده. غم ددې کوه چې دا د کافر زامن مې د ماهیو خوراک نکړي. دا دومره زندانونه مې وګالل. سختې تنګې راباندې د نوم افغانانو له خوا تیرې شوې. سردی ان تردې ځای راوړسېد. اوس نو جرمني ته په تلو کې سرونه خوري. مړه څه چې ددې نورو انسانانو څه

حال و هغه به ستا هم وي. له ځایه پاڅېدم د کور په دهلیز کې مې چکر واهه چې یو موټر د کور وړاندې ودرید. زه ورته متوجې شوم ما وې کېدی شي قاچا قبر موږ ته د تلو وواي. کتل مې له بس موټره تور سرې کسان رابښکته شول. یو سړی د یوې ښځې او یو ماشوم سره هم له سرویسره راګوز شول. هغوي زموږ د کور تر څنګه بل کور ته بوتلل زه خپلې کوټې ته ننوتلم. یو تن د سګریت پاتې شونې یانې د سګریت نیم سوخته نه هم پسې کم و غورځاوه. یوه بل سړي هغه نیم سوخته سګریت باندې سمه حمله وکړه او راوایې خیست. په خپلو پیرو شونډو کې یې ونيو او په زور یې کش کړ. په سپیږمو یې دود راووت. له ځان سره مې وویل. دا سړی بې پیسو دی ځکه یې په نیم سوخته سګریت داسې حمله وکړه ما وې ته خوراځه پوښتنه ترې وکړه چې څه درته وای. خوا ته یې ورنزدې شوم. ما وې Where are you come from? هاغه سړوځاوه په لاس یې اشاره وکړه یانې نه پوهېږم. په منډه لاړ یو بل تن یې راوست. ما ته یې اشاره وکړه. چې له ده سره په انګلیسي وغږېږه. ما هاغه ته ددغه سړي د نیم سوخته سګریت په حقله وویل. هاغه خپل تن د نور هم ګونځې کړ په انګلیسي یې وویل. دا سړی د افغانستان دی. درې میاشتې کېږي چې له مسکو نه موږ سره یو ځای راغلی دی. کله چې زه له هندوستان نه مسکو ته راغلم یوه میاشت وروسته مې د یوه قاچا قبر سره خبره د راتګ کړې وه. ده هم ورسره لا زما نه مخکې خپله خبره کړې وه. ده ورته درې زره ډالر مخکې ورکړي و. هغه قاچا قبر اصلاً روسي و. دفتراً یې ځان غېب کړ. نور و د هغه سره شریکو کسانو به ویلي هغه سایبریا ته تللی دی. نن سبا واپس راځي. له ډېرو نه یې پیسې وړي دي. بیا مو بل قاچا قبر پیدا کړو. دې بیچاره د کوم بل افغان نه نورې پیسې پور کړې. زموږ مربوطه قاچا قبر ته یې ورکړې. بس دومره پیسې یې پور کړې وې چې هغه ته یې ورکړې. او د هغه ښه والی دا دی چې کله پیسې واخلي په

ګرنټۍ سړی المان ته رسوي. نو دا بې پیسو دی ځکه نیم سوخته سګریت وهي. نور مې نوده ته څه ونه ویل. پخپله مخ لاړ. افغان ته مې وویل. ته د کوم ځای یې هغه اوچت ښکاریده چې فارسیوان دی. په فارسي مې ورته وویل. وروره د کوم ځای یې؟ هغه لږ څه خوشاله غوندې شو. سمدستي یې وویل زه شمالي د جوزجان د سیمې یم. ما وې وروره ته خو دې خپله قیصه راته وکړه. هلته دې څه کار کاوه. څنګه راغلې؟ هغه یو ساده سړی ښکارېده. وې ویل. وروره ته هم افغاني یې؟ خوا ته مې رانزدې شو. په خواره خوله یې وخنډل. لاس یې پورته ونيو وې ویل شکر است که افغان خود را دیدیم. هغه بیخي په پښتو نه پوهېده. زه مجبور وم چې فارسي مې ورسره ویلې وای. هغه راته چالان شو ویلې زه په اصل کې د جوزجان یم. هلته مې د قالین بافی د ستګاه درلودله. د قالینو دوکانونه مې ول. دوستم مې په کور حمله وکړه. په ډزو کې زما ورور، میرمن مې او یو څلور کلن زوی مې ووژل شول. د هغه په سترګو کې اوبنکې وځغېدې. ستونې یې راډک شو. په ژړغوني اوازی یې وویل د کور سامان، قالینې پیسې هر څه یې راته تالا کړل. دوکانونه یې رانه واخیستل. په جګړه کې له هغو نه هم کسان ووژل شول. اخر هر څه یې رانه واخیستل. ماته په کلي کې هیڅ پاتې نه شول. مجبوره شوم تاشقند ته مې ځان ورساوه. څه پیسې چې راسره وې. په یو کال کې مې مصرف کړې. ځینو کسانو راته وویل. چې جرمني ته ډېر مهاجر روان دي. ته هم لاړ شه. هماغه و چې لومړی کیف ته راغلم. په کیف کې هم تقریباً اته میاشتې پاتې شوم. درې زره ډالره رانه یو روسي پدرنالتي وټنستول. یوازې لمانه بلد کې له ډېرو نه یې پیسې یووړې. بیا مې له یوه وطندار نه چې زموږ خپلوان و. څه پیسې پور کړې بس ودې قاچا قبر ته مې ورکړې. همدغه ګروپ سره یې زه هم راوړم. تردې ځای خورا ورسولم. چې نور به څه کېږي. هغه له جیب نه د ستمال راویوست خپلې اوبنکې یې پرې وچې

کړې. زما یې هم چُر تر اڅراډ کړ. خالي تش اسویلي مې له خولې ووت. هاغه خپلې سترګې په مخکې پورې نیولې وې. په ژور فکر کې لاړ. ما یې د سوچ مخه ونیوه. ورته مې وویل. خبر دی وروړه مه خفه کېږه. زموږ د ټولو افغانانو دغه حال دی. د هر افغان مخې ته غمونه پراته دي. ځان کلک ونیسې. په ټول افغانستان کې د قوماندان سالارانو له لاسه اولسونه تبا ه شول. داسې ظلمونه او نارواوي یې وکړې چې د افغانستان په ټول تاریخ کې نه دي شوي. چاره نشته دی اوس خو زموږ سرته راغلې ده. موږ باید ځان ونه بایلو. ته هیڅ تشویش مه کوه. یو ځای به سره ځو. که خدای کول تر جرمني به هم ورسېږو. ور خطا کېږه مه. زه درسره یم. په دې خبره هغه ماته په څوار نظر راوکتل. وخت د ډوډۍ خوړلو و. کوټې ته ننوتو د کورسې ډوډۍ او پاخه چرګان په خلکو ویشل. له ده نه مې پوښتنه وکړه. نوم دې څه دی؟ ده وې نوم مې قمر بای دی. د کور په دهلېز کې ودرېد وې ویل. زه به د خپل ګروپ کوټې ته لاړ شم. ما وې ښه ده ورشه ډوډۍ دې واخله. بیا به وروسته ګورو. زه هم خپلې کوټې ته ننوتم. ماته یې هم ډوډۍ راکړه. میز ته کېښناستم. شا و خوا مې نور کسان ناست و ټول په ډوډۍ خوړلو مصروف و. د کوټې په وړاندې کنج کې افغاني فامل میز ته ناست و هغوي خپلو کې خبرې کولې. په ډوډۍ لګیا و. پېغله لور یې د خپلې ځوانۍ او مستۍ له لاسه هر چا ته هرې خوا ته کتل. په مخ یې پوډر پورې کړي و. له اندازې نه وتلی سینګار یې کړی و. پوره ښکلې وه. خو هر سړی د خپل سفر او مشکلاتو په سوچ او فکر کې غرق و. څوک یې په قیصه کې نه و. خو هغه دومره په عذاب وه چې وتله او ننوتله به. له موږ سره په ګروپ کې ښکلي زلمیان نه و. چې د هغې ساعت پرې تیریدی. د جینۍ موږ و پلار ورته پوره ازادي ورکړې وه. څښتن او ارټینه دواړو هم افغاني شرم او حیا غورزولې وه. ځانونه یې په اروپايي ټیپه ډول کې ښودل. له پامه مې بدې راغلل. ځکه چې هلته یو

شان وو. خو چې څومره جرمني ته نژدې کېدل هغومره بدلېدل. کونښن به مې کاوه چې ترې لیرې لیرې اوسیدای. خو نه کېده. یوه لویه کوټه وه چې په دغه کوټه کې موږ نهه تنه اوسېدلو. څلور دوي وو. یوزه درې تنه سیري لانکا او یو تن د پاکستان د پنجاب نه و. پنجابي او سیري لانکایان له رنگه دومره تور ول چې بس خالي غاښونه یې ښکارېدل. په عمر پاڅه سړي وو. یو د بل سره هیڅ خبرې اترې نه وې. او هم یو د بل په خبرو نه پوهېدل. زه خوبه ټوله ورځ په کوټه کې نه وم. ماته د افغاني کورنۍ کرکټر هیڅ خوند نه راکاوه. پنځلس شپې مو په دې کور کې تیرې کړې. په شپاړسمه ورځ سهار وختي یې ټول له دغه ځایه ویستلو په دوه سرویسونو کې یې کښېنولو. اوبه او خواړه یې پوره راکړل. سرویسونو یو د بل پسې حرکت وکړو. هیڅا هیڅ نه ویل چې چیرې څو. زه د سرویس چلونکي تر شا څوکی باندې ناست وم په څنگ کې مې افغان جوزجاني ناست و. هاغه ډېرې خبرې نه کولې. ماته یې وویل که په انګلیسي له دریوړه پوښتنه وکړې چې موږ چیرې وړي. زه هم رښتیا متوجې شوم ترې اومې پوښتل. هاغه وویل. د جرمني سرحد په لور مو بیايم. زما په زړه کې د کشتۍ او کانتینرونو پېښه نیغه ودریده. هاغه ځل خوراباندې مرګ تیر شوی و. جوزجاني رانه تپوس وکړ. ما وې جرمني خوا ته روان یو. هغه د ژور سوچ نه راووت. بیرون له سرویس نه یې سیمه له خپلو سترګو رالاندې کړه. زه نوزياتي د بحر او کشتۍ په فکر کې شوم. درې ساعته لار ووهل شوه. ماته سودا پېدا شوه ځکه چې بحر ته د تلو لار خو موږ لیدلې وه. دومره اوږده نه وه. له سرویس چلونکي نه مې بیا پوښتنه وکړه. خو هغه ځواب رانکړ ویلې زه معلومات نه لرم. په سرویس کې ناست خلک چوپ ناست وو. هغوي ټول په دې چوپتیا بلدول. ماشومانو هم نه ژړل. په لاره نورې موټرې نه تلې. ډېر وخت وروسته به کوم گاډی تېر شو. په سرویس کې هر سړی په دې سوچ

کې و - چې کله به جرمني ته رسېږو - زه پوره په دې پوه شوم چې په کومه بله لاره مو اړوي - پس له څو ساعتونو وروسته یوه ځنگل ته ورسېدو - شا و خوا هېڅ آبادي نه لیدل کېده - ګاهې ودرېدل - خلک ترې ښکته شول - کتل مو چې دوه تنه مخامخ زموږ خوا ته را روان ول - هغوي چې کله موږ ته راوړسېدل - د دواړو سرویس چلونکو سره یې زر زر څه سره وویل - سرویس مو ترې واپس لاړې - هغه دوه تنه چې له ونې جگ جگ قوي هیکله په رنگ سپین او سره و - لوړې پوزې ښایسته ځوانان وو - موږ یې د ځنگل منځ ته رهنمای کړو - دواړه په انګلیسي ښه پوهېدل - وې ویل چې همدلته به د ما ښام تر خړې لګېدو پورې پاتې شئ - موږ یې په دوه ګروپونو وویشلو - د یارلس تنه یو ګروپ او د یارلس تنه نور بل ګروپ شول - دواړه ګروپونه یې سره بیل کړل - له هغو دوه تنو څخه یو تن د یوه ګروپ سره او بل یې د دویم ګروپ سره شول - وې ویل چې هر کله له ځنگل نه ووتلئ او شاړې ته شوئ - سرحدې ګرمې ګرځي د موټرو ګروپونه لګیدلي دي - تاسو به ځانونه غلې نیسئ پروت به کوئ - او کله چې مو ولیدل چې د موټرو چراغونه لګیدلي نه دي پوه شئ چې دغه زموږ موټران دي - دستي به ورڅېژئ - خو لکه د برق غوندې به مو ترته ورڅېژئ نور اخوا نه بیا د المان ځمکه ده - موږ یې په ځنگل کې کښېنولو - د ځنگله ونې ګڼې وې څوک نه پکې معلومېدل - د غره پښه را کوزه شوې وه - هلته وړاندې د غره په لمن کې د اوبو یخه چینه وه - خلکو پکې اوبه وچښلې - پاس د غره په وړاندې څنګ کې د کومې بانډې نه د سپي غیا اوریدل کېده - د ماسپینین څلور بجې وې - ما ښام خړې ته لاړ پر وخت پاتې و - ځینو کسانو د ونو لاندې ډډې ووهلې - چا پکې یوه سترګه خوب هم وکړ - هغه دوه قاچا قبران وړاندې په یوه جگ ځای کې د کمره د پاسه ناست و - شا و خوا یې څارله - خپل تر منځ یې خبرې کولې - جوزجاني ترې سګریت و غوښتل - هغه یوه ورته ډکه قطی - ورکړه - خوشاله راغې زما تر

څنگه کښېناست ما وې ښه شول چې ډک دېلی سګریت يې درکړل. هغه وخنډل ویلې دا مې ډېر وخت کېږي. هغه یو سګریت ولگاوه. لوګی يې په خوله او سپېږمو ووت. په فکر کې لاړ. لږه شیبه وروسته مې ترې پوښتنه وکړه. ما وې څنگه په فکر کې ډوب شوې؟ وې ویل والله اگر ما پېش رزین مشکلات خبر مې بودم نمی امدم. ما وې خیر دی اوس خو رارسیدلي یو. یوازې همدا د جرمني سرحد پاتې دی. خدای مهربانه دی له دې نه به هم تېر شو. هغه د سر په اشاره راسره تائید کړه. او وې منله گني چې له ډېرو مشکلو شپو ورځو وروسته جرمني ته راقابو شوي یو. ما ته برېښېنده چې له ټولو نه خپلې تیرې قيصې هیرې شوي دي. یوازې جرمني ته د رسېدو په فکر کې هر سړی اخته و. مازدیګر شو. زموږ د ګروپ سړی راغی موږ ته یې وویل. څوک په تاسو کې په انګلیسي ښه پوهېږي. یو سیرلانکایي په انګلیسي پوهېده. او زه هم. قاچا قبر وویل تاسو چې هر کله موټرو ته وختلئ او له سرحدو او وختی. تاسو به تر یوې ابادۍ پورې وړي. او هلته مو له موټرو ښکته کوي. نور تاسې بیا پخپله ځانونه پولیسو ته تسلیموئ. زموږ ذمه واري ختمېږي ما د هغه خبرې د خپل ګروپ کسانو ته ترجمه کولې. زموږ ګروپ کې شپږ تنه افغانان و. هغوي مې وپوهول. په دې خبرو کې مازدیګر قضا شو. ورو ورو خړۍ لګیده. تر څو چې تورتم ولګید. زموږ ګروپ ته یې لومړی حرکت ورکړو. له موږ نه هغه د ارتباط سړی مخکې شو موږ ورپسې وروسته وروان شو. په ځنګل کې مو ښه شیبه مزل وکړو. ورپسې ونې ختم شوې شاړه مځکه او لوڅې مخې ته راغلې. په یوه کنده و برابر شو. په هماغه کنده کې یې کښېنولو. لږه شیبه لانه وه تیره چې د موټر غره‌اری مو تر غوږ شو. موږ ټول متوجې شو. د گاډي غره‌اری رانزدې کېده. تر څو زموږ خوا ته راوړسېد. د موټر سترګې یې لګولې نه وې. موږ په یو ترپ او خړپ سره موټر ته ورپورته شولو. ټول په یو بس گاډي کې کښېناستو. ځینې

کسان د څو کيو تر منځ کښېناستل - موټر په ډېره چالاکی سره حرکت وکړ - بوس موټر په هغه اندازه گرېندی روان و - چې پکې ناست خلک ډارېدل - موږ هيڅ پوه نشو چې هغه دويم گروپ څنگه شو - خو زموږ موټر په بيړه سره د سرحد نه راتير شو - څو کيلو متره لاره چې پې ووهله - بيا يې د موټر څراغونه روښانه کړل - موټر په همغه سرعت کې روان و - له يو ساعت مزل نه وروسته د موټر سرعت کميده کميده تر څو چې ودرېد - موټر وان په انگليسي وويل - هله زرشئ له موټره ښکته شئ دا جرمني دی - دا ځای هايزن هوټن شتاد ته نژدې دی - گورئ هغه د برېښنا گروپونه چې ښکاري - همدغه ښار دی - همدلته سرويس راځي په دغه بوټو کې تر هغې کښېنئ - تر څو سهار وختي سرويس دې ځای ته راځي نور مال پکې کښېنئ - ښار کې چې ښکته شوی سمدستي به پوليس ته ځانونه تسليم کړئ - پوليس تاسو بيا سياسي پناهندگي ته بياي - موږ چې رښتيا وکتل وړاندې د برېښنا گروپونه ښکاري دل - تقريباً تر هغه ځايه به لس کيلو متره لاره ښکاريده - چربانگ وخت و چې هوا لږه يخه هم وه - چيرته د موټرو غبربر نژدې نه و - ولې ليرې په سپکونو يو نيم گاډی به تيريده - زموږ له خوا نه سرويس چلونکي په خورا چالاکی سره حرکت وکړ او لاړ - موږ د سپک پغاړه د بوټو منځ کې غلي کښېناستو - مونږ لوی واړه ، ښځې او نر ټول ديارلس تنه وو - ټول لکه د مچو چک غوندي يو بل ته نژدې ناست وو - زړونه مو درزېدل چې څه به راپېښېږي - تقريباً دوه ساعته مو انتظار وويوست - د سباي رڼا ولگيده - زموږ خوا ته کلی ښکاره شو - د موټرو غبربر هم زيات شو - شاوخوا سپکونو کې موټران چليدل - زه د بوټو له منځه راووتلم - د سپک پغاړه لږ وړاندې لارم هلته د سرويسو تم ځای و - يوه اوږده څوکی سرته وه له پاسه پرې وړوکې غرفه گۍ راتاو شوې وه - د سرويس موټر د تگ راتگ پلان او وخت لست پاڼه په ديواله پورې نښتې وه - د لارې او کليو نقشه هم پکې وه - ما په هغې ځان مصروف کړ -

خو تنه نور هم زما خوا ته راغلل. لږه شيبه وروسته له وړاندې نه سرويس راغی. زموږ کسان ټول له بوټو نه راووتل. د سړک پغاړه ودرېدل. د گاډي انتظار يې کاوه. سرويس چې څنگه راوړسېد. ټول د سترگې په رپ کې سرويس ته پورته شول. سرويس په موږ ډک شو. چلونکي حيران پاتې شو. راپاڅيد موږ ته يې حيران حيران کتل. ځکه چې د هغه په ژوند کې په دغه ځای دومره ډېر خلک په دې شنه سهار نه و پورته کړي. هغه پوه شو چې دا ټول خارجيان دي. له هريوه نه يې چې پيسې غوښتي چا سره پيسې وې او چا سره نه وې. ځکه چې الماني روپۍ خود هيچا سره په جيب کې نه وې. يوازې ډالرې درلودل. هغه خو الماني پيسې او کرايه غوښته. ما ورته په انگليسي وويل. دا ټول خارجيان دي الماني پيسې نه لري که ته موږ ښار ته يوسي او پوليسو ته مو تسليم کړې. هم به ستا کرايه وشي او هم به زموږ مشکل حل شي. بس هغه په دې خبره راضي شو او ښار ته روان شو. هغه مخکې پوليسو ته ټيليفون کړی و. کله چې يې موږ ښار ته يووړو. د ښار په يوه لويه لوحه ليکل شوي و. هايزن هوتن شتاد ته ښه راغلئ. دا ليکنه په الماني ليکل شوې وه. بس گاډی برابر د پوليسو په دفتر کې ودرېد. لومړی يې له موږه پيسې ټولې کړې. سرويس چلونکي ته يې ورکړې او هغه لاړ. موږ يې يوه لوی تالار ته بوتلو. په تالار کې په څو کيو کښېناستو. دوه ساعته وروسته چې رسميات پيل شول. موږ يې يو يو تن غوښتلو يوې ځانگړې کوټه کې يې زموږ عکس اخيست او گوتې يې راباندې لگولې. بيا يې په يوه بل دفتر کې نوم او د کورنۍ نوم، د خپل وطن نوم، دين او له کوم ملک نه چې راغلي و دا مکمل ادرس او پته يې ليکله. په دې ترتيب يې د ټولو ادرس او پته واخيستله. وروسته له يوه ساعت نه يې هر چا ته يوه يوه پاڼه ورکړه او ټول يې په يوه لوی بس موټر کې کښېنولو. له لږې شيبې وروسته يې يوه عسکري قيشلې غونډې ځای ته يووړو. کله چې له گاډي ښکته شوو. په

درې کوټو کې یې سره وویشلو. د هر چا بستره ځای ځګۍ معلوم شو. بیا یې یوې طعام خورۍ ته بوتلو. چاې ډوډۍ، پنیر، شیدې هر څه پریمانه و. په طعام خانه کې نور ډېر خلک تور سپین، بنڅې نر، لوی واړه لیدل کېدل. زمونږ د ګروپ راغلي کسان پوره خوشاله وو. چې جرمني ته راوړسېدل. مونږ چې پکې اوسیدلو دغه د خارجیانو د سیاسي پناهندګۍ مرکز او لوی هایم وه. دا هایم د هاین هونن په نوم یادیده. چې سرحد ته بیخي نژدې وو په دې لاګر کې له زرونه زیات خارجیان اوسیدل. د کوم چا چې به ډېر وخت پکې تېر شو. انټرویو چې به یې ترې واخیسته بیا به یې یو بل لاګر ته بیول. په دغه هایم کې نور افغانان هم اوسیدل. په هره ورځ به سهار نهه بجې له خارجیانو سره انټرویو پیل کېده. تر یوې بجې به یې دوام کاوه. هره ورځ بس همدا کار و. هر چاته یې ګوډ شاینونه ورکول چې په هغې به یې بیا خوا ته د ریال په لویه مغازه کې خپل د احتیاج وړ خوراکی توکي رانیول. او چا به لا برلین ته وړل په ترکانو یې خرڅول. نغدې روپۍ یې تر لاسه کولې. ګوډ شاینونه د الماني پیسو معادل کاغذي لوټونو پشان و. د هریوه ګود شاین د هغه د احتیاج نه زیات ول. نو ځکه خو به ځینو خرڅول. له څو ورځو وروسته زما د لارې ملګری جوزجاني په جیب کې هم پیسې پیدا شوې. بیا به یې پوره د سګرټو ډک پاکټ په جیب کې پروت و. ورو ورو یې خوي بدلیده. مونږ سره یو ځای چې هغه افغاني فامیل راغلی و. هغوي ته یې یوه کوټه ورکړې وه. خو ما سره یې بیا وروسته حتا سلام علیک قدرې هم نه کاوه. ډېر زړې خپل اصلي هویت او کلتور له لاسه ورکړ و. زما چې به ځان ته فکر شو نو زړه کې به مې وویل. طالب جانه لکه چې ته به هم له دوي غوندې شې او که څنګه؟ داسې ډیرې پوښتنې به مې له ځانه کولې. په پینځه وخته مانځه مې قضای نه راوسته. هماغه طالب جان وم. چې څنګ پخوا وم. مګر د افغانانو نه مې گيله راتله چې دوي ولې دومره زر

خپل دین او کلتور ته شا کوله. په هر صورت په دغه ښار کې مو شپې ورځې تیروولې. بې له اجازې هېڅوک چیرې نشوای تلای. لکه د عسکري پشان قیود او انضباط موجود و. په دې چې Heisen hutentadt هاین هوتن شتا دیو سرحدی ختیځ المان ښار وه. دا ښار براندنبورګ ته سل کیلو مترو کې نژدې پروت و. همدا شان یو سلو پنځوسو کیلو مترو کې برلین ته جنوب ختیځ پلو پروت و. په هاینم کې ویل کېدل چې یو کال د مخه همدا ښار براندنبورګ، برلین او تر لایفزیګ پورې مخکې پخواني شرقي المان دی. د دغه سیاسي پناهندګۍ مرکز نه به هره ورځ څه زاړه کسان نورو لاګرونو ته تلل او نوي سیاسي پناهندګان به ورته راتلل. بس همدغه لړۍ روانه وه. په هاینم کې به مهاجرو د انټرویو خبرې اترې کولې. له افغانانو مې اوریدلي و چې که چا ښه انټرویو ورکړه. هغه به قبلېږي او که خرابه انټرویو یې ورکړه ردېږي. دا خبرې مې چې واورېدې حیران وم چې ښه او سمه انټرویو به څنگه وي. یوه تن افغان راته وویل. په ښار کې یو ډګروال دی چې پخوا راغلی دی. هغه قبول شوی دی. له هغه نه چې پوښتنه وشي او سیاسي بیان ترتیب کړي نو ګمان کوم چې ډېر زړه قبول شي. هماغه و چې په پوښتنه پوښتنه مې هغه ډګروال پیدا کړ. کله مې چې هغه ولید. ښه لوړ دنگ سپړی و. داته څلویښتو کالو به وه. سور سپین رنګ لوړه پوزه تور بریتونه چارشانه او د قوي مټ خاوند و. په لومړۍ لیدنه یې له ما سره په غېږو غېږ وکړو. هغه د ښار باهونف یانې دریل ګاډو تم ځای کې مو سره ولیدل. ما ورته ځان وروپېژندلو. هغه ډېر خوشاله شو. وې ویل. وروره زه د خور د کابل یم. اصلاً مې رتبه جنرالي ده. خو په ډګروالۍ رتبه مې سیاسي پناه ورکړې ده. دا درې کاله کېږي چې قبول شوی یم. په دې ښار کې اوسېږم نوم (شاه پور، قهرمان) دی. واړه مې هم راسره دي. او ته کله راغلی یې؟ ما ویلې قهرمان صېب دا یوه اونۍ کېږي چې په هاینم هوتن ښار کې په

هغه لوی هایم کې او سپړم زه یو انجنیر یم. نوم مې درته مخکې ونه ښوده. زما نوم طالب جان دی. د ننګرهار د سیمې یم. که مهرباني وکړې. ماته سیاسي بیان را جوړ کړې چې قبول شم. هغه وویل راځه چې کور ته لاړ شو. هلته به خبرې کوو. ما وې نه کور ته خو درسره نشم تلای. یوازې که ماته د سیاسي بیان په حقله څه رڼا واچوې. نور به زه فکر پکې وکړم. هغه راته په کلکه وویل. زه درته پښتون نه ښکارم که څنگه؟ دا خبرې ددې ځای نه دي راځه هلته به گړېږو. ما چې د هغه احساس او پښتون واله ولیده ځان پورې حیران شوم. خولنده دا چې له ځان سره یې کور ته بوتلم س زما یې ډېر قدر وکړ. د چاپې ډوډۍ نه وروسته هغه قلم او کاغذ د سالون کوتې ته راوړو. وې ویل اوس به ستا سیاسي بیان ترتیب کړو. ما وې ښه ده صېب ستا ډېره ډېره مهرباني. هاغه ته مې د خپل ژوند ټوله قیصه تیره کړه. زما د ژوند قیصه یې خوښه شوه. زما د زنداني کېدو سره د هغه دلچسپي زیاته شوه. وې ویل چې ستا د ژوند قیصه تا خپله قبلوي. یوازې اوس مې دا ستا سیاسي بیان ځاکه ولیکلو. نور به هم فکر پکې وکړې. لومړې به دا لیکنه دویم ځل سمه ولیکې. او په یادې به یې یاده کړې. د قاضي د هرې پوښتنې په ځواب کې به لنډ ځواب ورکوي. ستا د ځواب ښه باید لنډه او کانکرېټې وي. تشرېحي باید نه وي. تر ډېره وخته یې زما سره پوره خبرې اترې وکړې. د هغه وخت د سیاسي حالاتو سره سم یې راته سیاسي بیان جوړ کړ. د تیلیفون نمبر یې راته را کړ وې ویل هر وخت چې درته کوم مشکلات پېښېدل زنگ راته وهه. زه به له نږدې نه درځم. هېڅ تشویش مه کوه. لکه دیوه مشرور غونډې یې زما خدمت وکړو. مازدیگر ترې راووتلم او هایم ته لاړم. دوه ورځې وروسته مې د انټرویو ترمیم (نېټه) وه. خپل سیاسي بیان باندې مې ځان ښه قانع کړ. ټولو مهاجرو به ویلې د چاپې سیاسي بیان ښه تېر شي. او د مربوطه قاضي د قناعت وړ وگرځي. په دوه اونيو کې ورته ځواب راځي. قبول کسان بیا

کولې شي - چې په نورو ښارونو کې کورونه ونيسي ددې هاپم نه سمدستي ويستل کېږي دوه ورځې وروسته مې د انټرويو ورو کولو وخت راوړسېد - د هاپم په داخل کې ځانگړي دفترونه وو - مخکې له مخکې راته يو ليک راغلی و په ليک کې زما مربوطه قاضي تعين او ټاکل شوی و - وخت او کوټه يې معلومه وه - کله چې په ټاکلي وخت خپل مربوط قاضي ته ورغلم - يو تن ترجمان راووت او زما نوم يې واخيست - زه ورننوتم - لومړی ترجمان ځان معرفي کړ هغه په فارسي خبرې کولې - ما ورته وويل - په فارسي - پوهېږم - پښتو او فارسي دواړه زموږ د وطن ژبې دي - ترجمان خوشاله شو - په زير زير يې راته وکتل - هغه هم ځوان سړی و - د خبرو لهجه يې هيراتی وه - د يوې ښځينه قاضي سره مې انټرويو پيل شوه - هغې راته لومړې ځان معرفي کړ - بيا يې وويل ته انټرويو ورکولو ته تيار يې؟ ما وې هو تيار يم - زما خبرې ترجمان ورته په الماني کې ترجمه کولې - کله چې زما انټرويو نيمايي ته يانې د بندي کېدو او د خلقي رژيم نه تر طالبي رژيم پورې د زندان خبرې او بيان قاضي واوريد - هغه ډېره متوجې کېده - او پوښتنې يې هم ډېرې کولې - زما د خبرو سره هغه متاثره کېده - پوځه د خپگان په حالت کې به ښکارېده - درې ساعته انټرويو وغزیده - کله چې زما سياسي بيان پای ته ورسېد - له سره يې ټوله انټرويو واوروله - په پای کې قاضي وويل - دوه اونۍ وروسته تاته د قبلیدو او نه قبلیدو ليک درځي اوس تلای شې - ترجمان راته دومره وويل چې انټرويو دې ښه وه - قبلېږې - ترې راووتم - او خپلې کوټې ته لاړم - د کوټې انډيوالان مې درې تنه افغانان و او يو تن هندوستانی هلک و - هغوي رانه راتا و شول - ويلې طالب جانه څه دې وکړل ما ورته د خپلې انټرويو قيصه تيره کړه - هغوي ټولو دا خبره وکړه چې حتمي قبلېږې - خو هغوي زه خوشالولم - په کوټه کې يو زلموټی افغان چې ښکلی هلک ولاړ ډيره يې نه وه راغلي - د بریتو خط يې راغلی و - هغه

راته وویل طالب جانہ ما خو سمہ انټرویو نہ ده ورکړې. زما عمر کم دی څه سیاسي کارونه مې نه دي کړي. یوازې ښوونځي مې ویلي او طب نه نوی فارغ شوی وم. او په جرنيلي هسپتال کې مې نوې وظیفه اخیستې وه. خو دخوا ته راغلم. ما چې دغه هلک خبرې واوریدې. ښه هوښیار هلک راته معلوم شو. هغو نورو دوه تنو افغانانو چې ما سره په کوټه کې یو ځای اوسېدل درې اونۍ وړاندې یې انټرویوګانې ورکړې وې. خو نتیجه یې لانه وه راغلې. هندوستانی ته دردی لیک راغلی و. دعوه یې کړې وه. شپږ شپږ میاشتې ویزه یې ورته وهله. خو هغه به ویلې انگلستان ته ځم. ډېر یې مهاجر به په څه چل سره تر لندن ته ځان رسولو. فقط د دوه زرو ډالرو خبره وه. په هایم کې زموږ شپې ورځې دومره بدې نه وې. بله ورځ د هایم مخې ته د ماشومانو د لوبو ځای کې په څو کی ناست وم. په دغه شبیه کې ځانته وم. یو دم د تاجو په فکر کې لارم. ډېره موده وروسته هغه په فکر کې راغله. د خپل فکر او سوچ نیلي ان تروطنه ورسولم. تاجو سره مې د لومړي ځل لیدل کتل رایاد شول. بس په همدغه سوچ کې وم چې ناڅاپه هغه افغان زلمی چې فرهاد نومیده. خواته مې راغی وې ویل. طالب جانہ نن مې مور راته راځي. ما بې واره له خولې ووتل. اخ ته دلته مور هم لرې؟ ویل هو مور مې څو کاله کېږي چې دلته راغلې ده. له یو بل ښار نه یې راته ټیلیفون کړی و. هغه پخوا امریکا کې وه. بیا دلته جرمني ته راغله. هغې پسې له ډېرو پوښتنو او لټون نه وروسته زما پټه پیدا کړې ده. نن په دوه بجو د هایم مخې ته راځي. ته هم راسره یو ځای د هایم مخې ته لاړ شه. څنگه خوښه دي ده؟ هو ولې نه کله چې دوه بجې شوې راته ووايه. دواړه په یو ځای ستا د مور مخې ته ورشو. د سهار لس بجې وې چې هاغه مې په خیال کې خار ووايه. لارم تشناب مې وکړ. بیا مې له مغازي نه خوراکي توکي راوړل. له غرمې وروسته یوه نیمه بجه وه. فرهاد وویل. راځه چې د هایم مخې ته کرار کرار وخوږېږو.

موږ دواړه له هاييم نه ووتلو. وړاندې په چمن کې په څو کيو کښېناستو. لږه شيبه وروسته وړاندې د موټرو تم ځای نه يوه ښځه را روانه وه په دې وخت کې ده راته وويل. زه خپله مور نه پېژنم. د دوه کالو به وم چې هغې زه پرېښی وم. او هغه راغلې ده. ما وې دا څه واي؟ فرهاده تا خو ما ته دا خبرې هلو کړې نه دي. زموږ په دې خبرو کې هغه موږ ته رانزدې شوه. زه خو يې په قيصره کې نه وم. ځکه چې ما يې له هغې فکر کاوه چې څوک به وي نو په ما يې څه. خالي ددې هلک سره مې تردې ځای ملګرتوب وکړ. هلک ښځې ته متوجې پشوما ته يې کړو. طالب جانه دا خو به زما مور نه وي؟ ما وې پرې چې ښه رانزدې شي بيا ترې پوښتنه وکړه. هغه څو ګامه موږ ته رانزدې شوه. ما هم ورته پام وکړ. هغه په درېشې کې وه. سمدستي مې پرې سترګې ښې ولګېدې. هلک هم د خپل ځای نه وړياځېد. هغې يوازې هلک ته کتل د بل چا په غم کې نه وه. هغه ودرېده. وې ويل زه د خپل زوی ليدو ته راغلې يم. نوم مې تاجو دی. زه هم د څوکۍ نه راپورته شوم. يو ګام مخې ته ورغلم. فرهاد وويل زه فرهاد يم. ستا زوی يم. زما سترګې د هغې په څيره کې ښځې شوې. زړه کې مې وويل طالبه بنده د پردۍ په ښځه کې دې سترګې ښځې کړي دي. داسې مه کوه. هغوي دواړو غېږ کې يو بل سره نيولي و. ښځې ژړل. خو زما زړه وارونه کړ. دې خو وويل چې نوم مې تاجو دی. ددې نوم هم-----!

ته خو بيا ورته يو ځل او ګوره. ما ورته بيا سترګې پداسې حال کې ورواړولې چې هغوي دواړو سلګۍ وهلې ژړل يې. هغې فرهاد په خپله سينه پورې نيولی و. مخ يې زما پلور او اړاوه. ما چې د هغې سترګو کې خپلې سترګې ښځې کړې. هغې فرهاد ته وويل زويه دا څوک دي؟ هغه پداسې حال کې چې اوښکې يې په مخ روانې وې. وې ويل. دا خو طالب جان نومېږي. هلک يې له غېږې نه سست کړ. زما خوا ته يې يو ګام راواخست له سترګو يې اوښکې روانې وې. په يوه تعجبې لهجه يې

گلاب او فرېسته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، دا ژوند دا خبري

وويل. ته طالب جان يې؟ هو زه هماغه طالب جان يم زه خو هماغه تاجو
يم. دواړو سره غېږ ورکړه. فرهاد موږ ته حيران ودرېد. په وار خطايي. او
بې واريي. بې وويل. موږې دا څه کوي؟ هغه دومره بې هوښه شوې وه.
چې له خولې نه يې غږ نه خوت. کله به يې فرهاد ته کتل او زه خويي په
غېږ کې ټينگ نيولی وم. له يوې شيبې نه وروسته يې په سينه پورې خپل
لاس ونيو ساه يې ويوسته. فرهاد زويه دا خوزما خاوند طالب جان دی.
تاجو فرهاد هم ځانته رانزدې کړ. دواړه يې پخوا پورې ونيول او د درې
واړو له سترگو نه اوښکې لاړې.

پاې
۲۰۰۸/۷/۳۱ جرمني کولن

مننه

په انگلستان کې د (د ټولنې د کار د ډلې غړو او د هغې
د مشرانو غړو او له امین کټوازي نه يوه دنيا مننه چې ددې کتاب مالي
لگښت يې پخپله غاړه اخیستې دی. دوي ته په دې لاره کې نور لا
برياليټوبونه غواړم.

په ادب

محمد جان يار
کولن جرمني

د محمد ا جان يار چاپ شوي اثار

۱	کوکارې	شعري ټولګه
۲	سره ډولۍ	د لنډو قيصو مجموعه
۳	د کونړ تاريخي	تحقيقي او تاريخي اثر
۴	وير	شعري ټولګه
۵	تړلې کڅوړه	د لنډو قيصو مجموعه
۶	د ليليې دښته	ناول ، سترگو ليدلی حال
۷	خانګه	ناول
۸	هوسۍ	ناول
۹	يه قربان	شعري ټولګه
۱۰	دا ژوند او دا څيري	ناول

چاپ ته چمتو اثار

۱	ګلاب او پريښته	ناول
۲	سفرنامه	بحرونه او ساحلونه
۳	کلونه تالانونه	ناول
۴	زه طالب نه يم طالب جان يم	ناول
۵	اوبنګې	شعري ټولګه

له بنگاله تر باګرامه

La Bangala Ter Bagrama

(ناول)

کتاب پېژندنه

د کتاب نوم	له بنگاله تر باګرامه (ناول)
ليکوال	محمد ا جان يار
خپرونکی	د پښتونخوا د پوهنې دېره، پېښور
د چاپ شمېر	۱۰۰۰ ټوکه
چاپ نېټه	۲۰۱۲ء
چاپ وړ	لومړی
چاپ زیار	بصير بيدار ستوری
کمپوزنگ	ارشاد خان (پښتو اکېډمي)
چاپ ځای	ضياء سنز پرنټرز پېښور
قيمت	۲۰۰ روپۍ

ډالۍ

ددې ناول

هغه ټولو کړدارونو ته

چې ددې

ناورین او غمیزې

څخه تېر شوي دي.

یار

د ژوند کیسه

له بنگاله تر باګرامه، ناول، د ښاغلي محمدا جان یار د قلم پېرزوونه ده چې په پښتون اولس کې کړې ده ځکه د پښتو ژبې په اوسني پړاو کې نثر کم او شعر ډېر لیکل کېږي خو د یوې ژبې پرمختګ او ارتقاء په دې کې ده چې د شعر او نظم سره سره په نثر تحقیق او تخلیق ډېر کار وشي. یار صېب تل د ژوند رښتینې کیسې راخیستې دي او د قلم په ژبه یې رنگینې او ښکلا وربخښلې ده. هسې که وکتل شي د هر انسان ژوند ځانته یوه کیسه او داستان دی خو ځینې کیسې داسې وي چې ډېرې دردونکې، زړه راښکونکې او د رښتینولۍ په جامه ښېدلې وي چې لوستونکي نه پرېږدي بلې خوا ته لاړ شي او د کیسې تل (پاي) ته ځان رسوي.

له بنگاله تر باګرامه ناول ما ولوست. دا هم یوه رښتینې او د سترګو لیدلۍ حال دی چې هر لوستونکی به زما په شان په دې هیله پانې اړوي چې نور څه وشول؟ څه به کېږي؟ او پای به یې څه وي؟ په دې ناول کې دغه ټول خوندونه او رازونه پټ دي چې خلک پرې ځان خبرول او پوهېدل غواړي. د یار صېب د ناول ژبه ډېره نرمه، روانه او ساده ده چې هر لوستونکی پرې په اسانه پوهېدی شي. د افغانستان د تیرې او روانې غمیزې پېښې او نادودې دده د زیاتو لیکنو اصلي محور جوړوي نو په دې سبب دده د هر ناول، داستان، په کردار کې سړی ځان لټوي او دا ګڼي چې دا قیصې خو په رښتیا په مونږ تیرې شوې او روانې دي. خوښه خبره به دا وي چې هر څوک چې دا قیصې اوري او یانې لولي ځان پرې

گلاب او فرنبته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

پوه او د اصلاح او عبرت درس ترې واخلې او کیسه تشه کیسه پاتې نه شي بلکې د ټولنې او ژوند په سمون کښې ترې کار واخستل شي -
زه یو ځل بیا بناغلي محمدا جان یار صېب ته د دې ناول په لیکلو مبارکي ورکوم - قلم ئې تاند او ژوندی غواړم چې د پښتو لمن په خپلو لیکنو ډکه او سمسوره کړي -

بصیر بیدار ستوری

پېښور

د هوټل په دروازه مې لا پل نه ؤ ايښی. چې په ډډ اواز خبرې غوږ ته راوړسيدې. له وره نه مې چې سر دننه کړ. په کټونو کې ناستو خلکو مې سترگې ولگيدې. څوک د چايو په څښلو بوخت وو. ځينو خپلو کې سره قيصې راخيستې وې. د سموات په تاخچه کې خيرني راډيو کې پنجابي گانې کيدې. دروازې ته څيرمه درې کټونه اخوا، په يوه کټ کې يوه له رنگه سور سپين سړی بالښت ته ډډه وهلې وه. مخامخ کټ ته ناستو دوه تنو ته په زوره زوره لگيا ؤ. د نورو په قيصه کې نه ؤ.

زۀ د هغوي سره په څنگ کې کښيناستم. مخامخ راته دوه تنه سړي ناست وو. هغه يوه بل ته تازه شوی چيلم نيولی ؤ. هغه د ظالم زوي داسې په خوټ، خوټ رابښکد، چې يوه شنه لوڅه يې پماراوسته. په ما د تنباکو لوگي ډير بد لگي. د څادر پيڅکي مې خولې ته ونيو. پام مې د ونې څانگو ته شو. چرچنو پکې شور راخيستی ؤ. توده برو چليده هډو پاته هم نه رپيده. پاس د غره په ډډه کې څو غواگانې او وزگوري خريدل. هلته په کلي کې د تناره لوگي پورته شول. هغه سړی دا ځل په جگ اواز وويل. څو ځل راباندې داسې شوي دي. په مياشتو مياشتو مال ته په کراچۍ کې پاتې شوی يم. او کله به داسې هم وشول چې کراچۍ کې به قيد شوم. بنگال ته به لاړم. څو شپې به مې بنگله ديش کې تيرې کړې. هغه يوه ترې پوښتنه وکړه. ته گويا رچې دا بنگال څنگه ځای دی. ها؟

د هاغه دغې پوښتنې ته زۀ هم زير شوم. په ځواب کې ورته هغه وويل. ولې تا بنگله ديش ندی ليدلی؟ ده وويل. قرانگو که له اټکه اوښتی يم. هغه بل تن لوموړی وخنډل، بيا يې ورته داسې وويل.

چې ته ژوندی يې له نورې دنيا نه به خبر نشئ. په همدې مردان او چارسده به گرځې. داسې نده څۀ؟ ويې خنډل او بيا يې وويل دا ما پورې ملنډې وهې. تا څو کسم دې که مری (مهری) لا ليدلې وی! ډډ

ګلاب او فرېنسته، وېرونه بهيرونه، له بنگاله تر باګرامه، دا ژوند دا خبرې

غږ خاوند وويل - تاسو اوس دا خبرې پريږدئ - د بنگله دېش خبره درته کوم -

ما ډير ملګونه ليدلي کتلي دي - اسيايي او ځيني اروپايي هيوادونو ته هم تللي يم - خپل د تجارت بيل بيل مالونه مې د ځينو ملګونو نه راوړي دي - په تيره بيا لکه ايران، تاجکستان، هندوستان او نورو نه خو لکه د بنگله دېش پشان غريب ملک مې بل نه دی ليدلی - چې له نژدې سړي ورشي او د خلکو ژوند او ګوري - زړه به دې پرې وسوزيږي - بس يوازې سپينې پنډې (غتې) وريژې پکې کيږي - د ماهيانو نيول او پلورل پکې ډير باب دی - يوه ورځ له بناره ووتو - په يوه سيمه ورغلو - او مو ليدل چې د اوبو په سر کلي ودان شوي دي - ګڼ مخلوق پکې اوسيده - راشه درشه وه - کليو کې د اوبو بيلې بيلې کوڅې وتلې وې - په وړو کشتيو کې بنځې او نر ګرځيدل - په کلي او کورونو کې يو د بل کره تګ راتګ ؤ - مالونه او چرګان په کورونو کې ساتل کيدل - خو داسې بنکاريدل چې د بنگله دېش خوار او ډېر غريب خلک همدغه د اوبو د کليو خلک وو - د ټولو تقريباً يو ډول ژوند ؤ - کورونه يې هم په يوه نقشه اباد شوي وو - موږ ته په زړه پورې پدې وه چې دغسې ابادي او د هغوي د ستونزو ډک ژوند مو کله نه ؤ ليدلی - نو ځکه خو يې ليدو ته پوره ډېر وخت تم شو - تر ډېره مو د هغه ځای د اوبو په سر ودانو کليو سيل وکاوه - يانې خلکو لکه څنګه چې په وچه کې ژوند کوي - د اوبو په کليو کې هم په نور مال ډول سره يې ژوند کاوه - دغه د کليو کورونه د لرګيو نه اباد شوي وو - د لرګيو د تختو نه يې ديوالونه دروازې جوړې کړې وې - په وړو وړو کشتيو کې خلکو کليو او کورونو ته تګ راتګ کاوه - موږ له سړک نه سين غاړې ته نژدې ورغلو - د هغو کليو د خلکو ژوند مو له نژدې نه وليد - چې له ډېرو مشکلاتو سره مخامخ وو - په اوبو کې ډېرې د کليو خلکو ماهيان نيول - هر چا خپله کشتۍ درلوده - په

جالونو کې یې ماهیان رانیول او په بازارونو کې یې پلورل چې به په لارو او سړکونو څوک تلل خامخا به ماهیان ورسره وو. تر څو په بازار کې یې وپلوري. د هغه ځای ماهیان هم رنځوران ښکاریدل. غوښن ماهیان پکې هډونه وو. لوی واړه په اوبو کې خړپیدل. هر څوک د ماهیانو په نیولو بوخت ول. چا په لاسونو اوبو ته جالونه غورزول او ځینو طوفان جال خورولو. چې دغه کارو بار د بنگله دیش د خلکو اصلي کسب ښکاریده. ملګري مې راته کړو. ګوره چې هلته یې توپان جال خور کړی دی. ما چې وریام کړ. رښتیا څو تنه وړاندې د اوبو منځ کې توپان جال د ماهیانو ډک راویستو. ما ورته وویل: دې ظالمانو خود ماهیانو سټه ویسته. د اوبو په سرد پخوانیو کلیو د خلکو د ژوند لیدنه او کتنه مو وکړه. بیا وروسته له هغه ځای نه په نورو کلیو ورغلو چې په وچه پراته وو. سړک د یوه لوی کلي په منځ کې تېر شوی ؤ. کلی نه ؤ سم لوی ښار ؤ. لکه د میړیانو پشان پکې مخلوق د خدای خوځیده. ښه چې د کلي منځ ته ور دننه شو. په لوی بازار واوښتو. دوکانونه او هوټلې وې. ګڼ بازار کې له هوټلونه د ماهیانو بوي راته. ګاډی مو ودره. ډوډی خوړلو لپاره یوه هوټل ته پورته شو. په هوټل کې دننه ګڼ خلک ناست وو. چا ډوډی خوړه ځینو خپلو کې سره خبرې کولې. موږ یوه میز ته کښیناستو ملګري مې راته وویل: یار روتی. به راوغواړو. بیا به وروسته بازار کې چکرووهو. ما وې سمه ده. د هوټل شاگرد کباب کړي ماهیان راوړل. ورسره یې ترخه مړچ او مساله هم راوړه. له ډوډی نه وروسته له هوټله ووتو. په بازار کې ښکته پورته لاړو راغلو. څنگه چې خلک غریب وو. په بازار کې د خلکو د ژوند د اړتیاو برابر توکي پلورل کېدل. د نړۍ زیات خوار ملکونه لکه ځینې افریقایي، آسیایي هیوادونه د بیلګې په توګه لاوس، کمپوچیا، ویتنام، افغانستان او بنگله دیش. په تیره بیا پدې ملک کې له بده مرغه د خلکو نفوس ډېر زیات دی. کار نشته دی. ځکه

گلاب او فربنسته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

خو غریبي په زور کې ده - چې له نزدې نه د بنگله دیش د خلکو ژوند او گورئ حیران به ورته پاتې شی -

د هاغه ددې خبرو سره له ما نه د چاپې پپاله سره شوې وه - زه هم پخوا ددغه ملک د خلکو له ژونده خبر نه ووم - هغوي یو بل ته سره څه وویل - له ځایه پاڅیدل په خبرو خبرو کې د هوټل نه ووتل په خپله مخه لاړل - لږه شیبه وروسته زه هم له دمې نه پس د انات کلي پلو لاره مې ونیوه - ایښنده (ټکنده) غرمه ده - د ونو هلو پاڼه نه ریږده - ځمکه سره شوې وه - په جابکو گامونو مې لاره وهله - ترڅو د گاډو تم ځای ته مې ځان ورساوه هلته خو گاډي په هډه ولاړو و - په یوه فلاینکوچ کې یوه سورلی - کمه وه - زه ورو ختم - کلینر غږ کې څه په خیر - گاډی روان شو - ښه شیبه وروسته د سوات درې په خوله کې گاډی د غره په پیچومو ورسم شو - دغه غرد ملکني دنگ او شین غرو - د غره په کرلیچونو کې گاډی روان ؤ - زما ذهن ته د نازیه اقبال دغه سندره راغله -

زړه به دې موږ شي په گلونو راواوړه

د ملکنډ په دنگو غرونو راواوړه

د گاډي له کړکۍ نه مې دملکنډ ښکلاگانې لیدلې - گاډی چلونکی د ښې طبعې سړي ښکاریده - مخکې سیت په څنگ کې ورسره ناست و - شیبه په شیبه یې نسوار اچول - او چې ډېره لار به یې ووهله - له کړکۍ به یې پرته شو نسوار تیر و غورزول - ما ورته کړو - استاذ طالع دې راوړې ده - چې دملکنډ پدې ښکلو درو او تاترو اوږې راوړې - څومره بختور یې هاغه د گاډي گیر بدل کړ - ویې ویل: ورور مې، څومره ښه پوښتنه دې وکړه - ته پوهیږې دا ښکلاگانې او ددې وطن دا غرونه او ښائستونه چې نه وي - په دې گرمۍ کې دی په ما یوه پیره هم نشوه کولای - همدا گلونه او رنگونه دي چې پدې لارو چلیږو - په خبرو، خبرو کې له

ملکنډ نه واوښتو - په لږه شیبه کې د انات کلي په دوکانونو کې ګاډی ودرید - د رانښکته کیدو په وخت کې مې ترې خدای په امانې راوخیسته - د خپل دوست د کور په لور لاره مې ونيوه - ماسپښین قضا و چې د شیر ګل خان کور ته ورسیدم - د هغوي قلعه د یوه خوږ له پاسه د پاني په سر اباد شوی وه - برجونه یې له لیرې ښکاریدل - د قلعه مخې ته یې لوی چوپال جوړ کړی ؤ - د اوږي په گرمو ورځو کې به خلک پکې پنډ وو - د چوپال شا و خوا ته د ګلاب ګلونه ولاړ وو - نزدې چوپال ته یې د اوبو ژور ټویل ایستلی ؤ - په څلور پنځه جریبه ځمکه کې یې باغ جوړ کړی ؤ - زه خو پخوا هم ورغلی وم - ټوله سیمه شاړه او سره سوکړه وه -

له کله نه چې په افغانستان کې اوم د شور بدلون نه وروسته حالت بدل شو - ډېر افغانان پښتانه باجوړ ته ورمات شول - تردغه وخته باجوړ شاړ وچ ډاګ ؤ - یوازې د باران په هیله وربشې او لږ څه غنم به کرل کیدل -

د څښاک پاکې اوبه نه وې - خلکو د جوړ او به څښلې - چیرې یو نیم کلي کې څاه وه - ما پخوا د انات کلی لیدلې ؤ - چرته شین بوتی پکې نه ؤ - خو څنگه چې د شیر ګل خان په چوپال مې پښه کښوده - باغ او باغچه ، شا و خوا شنه فصلونه مې تر سترگو شول - حیران ودریدم - له چوپاله راغبر شو - راځه مه دورېږه - څنگه ساکته شوي ؟

زه په داسې حال کې چې هر څه راته نوي ښکاریدل - په چوپال کې ناست کسان ماته په فکر کې شول - چې ګني دا سړی لکه د لیوني حیران ، حیران هرې خوا څنگه گوري ؟

شیر ګل مې مخې ته راغی - له لیرې په خدا شو - غبر یې خلاصه کړه روغېر مو سره وکړو - بیا چوپال ته ورغلو - په کټونو کې ناستو کسانو راسره هر یو ستړي مشي وکړه - هغه له ځان سره په کټ کې کښینولم - بیا یې ټولو ته وروپیژندلم - له روغېر نه وروسته یې راته وویل

اشنا ډېره موده وروسته دې راپېښه وکړه. پخوا چې دلته راغلی وې ايله زلموتی وې. اوس خودا وطن هغسې نه دی پاتې. پوره ابادي پکې راغلې ده. دانات د کلي شا و خوا ټوله سیمه اوس گل گزار ده.

درې څلور کټونه وړاندې په یوه کټ کې د بونډۍ سرې ږیرې سړي د اوبو ډک جام په سراړولی ؤ. په یوه سترگه یې ما پلو کتل. په یوه ساه یې جام تش کړ. ویې ویل. ځوانه دا ټول باجوړ اوس هغه باجوړ نه دی. د مهاجرو د راتګ سره الله وغواړه. خپل لاس یې مخامخ انات کلي شا و خوا ته ونيو. ویې ویل دلته به پخوا حیوانات او انسانان جل وهل. اوس ورته گوره شین بڼی دی. یو بل تن چې د سپینې ږیرې شین پټکي خاوند، ډنگرکی وچ کلک کنډاسه خوله یې نیولې وه. ویې ویل پخوا خوزموږ شونډې په روټه وتلې وې. په غلمینه پسې به مو سترگې لويدي. ورپسې خو مو هډو پیژندې لانه. په مزدوری پسې به کراچی. ته روان وو. اوس خو مو ايله سترگې رڼا شوې.

نسوار یې کړ شوېې خولې ته واچول. شونډې یې پورې کړې. یو ځوان سړی د چوپال نه پاڅید. شیرگل خان ته یې کړو. خان زه به لاړ شم. ده ورته وویل. څه په مخه دې ښه شه. له چوپاله ووت. پخپله مخه لاړ. شیرگل ناستو کسانو ته وویل. اوس آزاد گړیدئ شی. دا د آئي ایس والي والا دي. هره ورځ دې چوپال ته ځان رارسوي. دلته خو کله کله زموږ مهاجرو روڼه ناست وي. بس د هغوي خولې ته گوري. چې څوک لږ څه د آئي ایس والي یا حکومت پسې ووايي. دستي یې نیسي او بیایي. وهل ټکول ورکړي. دروغ ورپسې وټري په اخر کې پیسې ترې واخلي. بیایې خوشی کړي. دده همدا کار دی. مهاجر خواران یې ډېر تنگ کړي دي. کله مې زړه وغواړي چې یو درز ترې پورته که. خو بیا ووايم چې دومره شی نه دی. خوشی په جنجال به ورسره واورم. د مهاجرو د مشرانو خو ورسره خبره غوټه ده. دا د کمپونو بیچاره گان ترې په عذاب دي.

مور ته مخامخ د شیرگل د زوی سره یو دنگ ښکلی د سپینو جامو زلمی ناست ؤ. وبې ویل د همدې مهاجرو سره د پاکستان غوا لنگه شوې ده. د نړۍ د ملکونو څه مرسته چې د افغان مهاجرو په نامه راځي. لسمه برخه هم مهاجرو ته نه ورکوي. او دا څه غوبل یې چې ګډ کړی دی. ټول د همدوي له لاسه دي. خالي څو تنه مشران یې ترې لاس کې نیولي. افغانستان یې پرې دړې وړې کړو. دا مدرسي یې چې جوړې کړې. طالبانو ته د افغانستان په خلاف تربیه ورکول کیږي. که دا جمعیت الاسلام دي یا لشکر طیبه دي او که بل دي. دا ټول یې د افغانستان په ضد په کار اچولي دي. او همدا رنگه د پاکستان اولس ترې هم سخت پۀ تنګ دی. ډېر زړ به د املک هم د تباهی سره مخ شي.

هغه له خپل ځای نه پاڅید د عجب خان سره یو ځای چیرې لاړل. ما وې دا څوک ؤ؟ ده وویل دا خود دیرنواب زوی دی. زما د زوی انډیوال دی. زه د یو کار لپاره د انات کلي ته ورغلی ووم. له دمې او چاې څښلو نه وروسته مې له هاغه نه اجازت راواخیست. او بازار ته لاړم. ډېره موده پس د انات کلي په دوکانونو ورپیښ شوم. په هغه وخت کې چې ما پخوا لیدلی ؤ. صرف خودوکانونه پکې وو. او د کلي سرته یوازې یو څاه ؤ. چې مازدیګر به پکې د کلي ښځو شور جوړ کړی ؤ. په وار به یې اوبه ترې وړلې. اوس نو هر څه راته نوي وو. هره خوا شنه او زرغونه ښکاريده. حتّی د خلکو په ظاهري بڼه کې هم تغیر او بدلون ښکاريده. له هغه وخت نه مې چې اوس د انات کلی ولید. خدائیگو چې پوره خوشحاله شوم. کوم چا سره چې زما د پیسو خبره وه. پیسې خو څه چې زما په لیدو ډېر زیات خوشحاله شو. شپې ته یې هم پاتې کړم. مازدیګر یې په ډېرو ځایونو وگرځولم. هغه د خیمو کلی چې پخوا پکې ؤ، هلته یې هم بوتلم چې اوس پکې ابادي شوې وه. شنه باغونه او کورونه پکې جوړ شوي وو. هاغه ته مې کړو. ما وې انډیواله د افغانستان بدلون او د

مهاجرو راتگ تاسو ته د خسي پوستکي شو. هغه هم په دې خبره په کړاس کړاس وخنډل. زه يې په ولي وټپولم. ويې ويل:

ستا خبره خو ټيک ده. مگر دا برني مهاجر د دنيا نه خبر نه وو. په بازار کې کاره واړه روان وي. پوليس چې يې په اوږو لاس کيږدي. د نيغ ټوپ سره سم شي. سمدستي جيب ته لاس کړي. د خپل تنظيم کارت راوباسي. پوليس ته د خپل تنظيم د مشر نامه په ډېر جرات سره واخلي. ورسره جوخت د کمپ نوم او د کمپ د مشر نامه ورته ووايي. پوليس چې يې خوشي کړي. په چابکو گامونو روان شي. اوس خود ټولو سترگې رونا شوې دي. په خبرو کې يې پېښورۍ پښتو ويل: معلومېږي ته واد کوزې پښتونخوا دي. ما ورسره د تائيد سرو خوځاوه. موږ دواړو پرې وخنډل. له هغه سره مې په خوشحالي شپه تيره کړه. سبا يې ان د گاډو تر ځای پورې راسره لاړ. مخه ښه يې راسره وکړه. او ترې راغلم.

لومړۍ خپرکې

نه پوهیږم چې پدغه ورځ مینه بازار کې د خلکو ګڼه ګڼه څومره زیاته وه. پیڅي د ګرځیدو راګرځیدو شان نه ؤ. شاته راپسې غږ وشو. په چالاکی. مې مخ واړو. کتل چې چې شینواری د خلکو له ټیل نه ځان رایستلو. د واسکت یوه څنډه یې د دوه تنو سړو تر منځ نښتې او بنده پاتې وه. ښکاریده چې نیم واسکت یې له یوې اوږې نه ختلی ؤ. په سترې څیره یې بیا غږ کړ. ویې ویل. په خولا چې په دې بازار کې له سړي نه جامې باسي. په جگ غږ یې وویل. پښه ونیسئ درر سیږم. زورونه یې وهل. موږ ورته ودریدو. هاغه تر موږه په خواړی سره ځان راوړس او سم پشیده. زما انډیوال ورته کړو. شینواری لکه د منډو مسابقي نه چې رافارغ شوي؟ هغه پداسې حال کې چې سینه یې تله راتله. له تندي نه یې خوله څخیده ویې ویل. پخوا داسې حال نه ؤ. اوس خود لراو برتولې پښتونخوا افغانان خوځي. بیڅي موراو ځوی جدا کیږي. ده ورته وویل. ستا خبره سمه ده. مگر مینه بازار د ډېرو ځوانانو د مینې د ماتیدو ځای هم دی. بس هر څوک پکې خپلو سترگو ته اوبه ورکوي. څو ګامه مخکې لاړو. شینواری ودرید. ویې ویل. یو څه سودا مې کوله خو پدې بیرو بار کې نه کیږي. که اجازت راته وکړې چیرې مې ضرور کار دی. ګڼي چکر به مې درسره وهلی وای. ما ورته وویل. مهرباني ولې نه. هغه له موږه بیل شو. موږ دواړو د خلکو له ګڼې ګڼې نه ووتو په کرار کرار روان وو. شریف پښه ونیوه. ودرید. له ځان سره په چورت کې شو. ما وې څنګه په دوه کې شوی؟

هغه وویل - انډیواله دیو چا لیدو ته تلم - خوزړه کې مې وگرځیدل - ما وې که ته هم راسره تللې وای؟ ډېر به ښه وای - چیرې مې درسره بیایې؟ خواته مې رانزدې شو - ویې ویل - دوه تنه دوستان مې له زندان نه راخوشي شوي دي - لیدو ته یې ورتلم - څوک دي له کوم زندان نه راخلاص شوي دي؟ هغه وویل زموږ فرهنگي دوستان دي - یو مسلم دوست صیب او بل بدر صیب دی - هغوي دواړه سره وروڼه دي - ما وې دا څه وایې - هغوي خوزه پیژنم - د صلفیانو په تنظیم کې فرهنگي چارې یې مخکې وړې - ده ویلې بس هماغه دواړه دي - د هغوي لیدو ته درسره خامخا ځم - اګر چې هغوي ما پیژني که نه؟ زه یې ښه سم پیژنم -

اوریدلي مې و چې په گوانتنامو کې بنديان ول - هغه ویلې هو له گوانتنامو له زندان نه راخوشي شوي دي - شریف جانه هغوي دواړه وروڼه ډېر ښه پښتانه او مسلمانان خلک دي د لوړو زده کړو او تعلیم والا کسان دي - پوره ظلم او تیري ورسره شوي دي - ده وویل - نو دا بندي اخر په څه شوي وو؟ اوریدلي مې وو چې د خپل تنظیم د ډلې د ځینو کسانو له خوا آتي ایس آتي ته او بیا هغوي امریکایانو ته ورتسلم کړي وو - دا چې بې گناه وو - ان له گوانتنامو نه واپس راخوشي شول - مړه راځه له نزدې نه به یې اوگورې -

د هغوي دواړو سلوک خبرې اترې او نظریات چې ته له نزدې نه واورې - د هغوي انساني او اسلامي کرکټر چې یو ځل پخپلو سترگو اووینې - بیا پرې قضاوت کولی شئ - زه درته نور څه نه وایم - یوازې ددې لپاره چې له نزدې یې اوگورې - او هم به له ما سره ملګرتوب وکړې - څنگه خوښه دې ده؟ ما وې خوښه مې ده - هاغه سمدستي یوه ټانګه ودروله - ماته یې وویل راخبره چې څو - ګاډۍ ته وختو ټانګې والا ته یې پته ورکړه - ټانګه روانه شوه - په شلو دقیقو کې ورسیدو - د یوې دنګې ودانۍ تر څنګ د یوه پلۍ کور دروازه یې وټکوله - یو هلک راووت - ده

گلاب او فرېسته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خيري

ورته خپله نامه واخيسته ويې ويل كه استاز دوي كور كې وي. ليدو ته يې راغلي يو.

هاغه په منده لار. موږ لا په خبرو كې وو چې بيرته راغی ويلې راځئ. له دروازې نه دننه د بيتك په زينه وختو. كتل مو چې استاد بدر راووت. اوږده توره ږيره نری جگ سړی، لومړی هغه ته ورغاړې وت. بيا يې ماته په غيږ سترې مشي وکړه. دننه بيتك ته ننوتو. مسلميار صيب هم رامخې ته شو. موږ دواړو سره يې ښه په مينه روغې وکړه. خو تنه نور هم ناست وو. موږ يې هغوي ته او هغوي يې موږ ته راوپيژندل. د مسلميار صيب ږيره سپينه شوې وه. د ږيرې په وينستانو كې يې سپين زيات تر سترگو كيدل. ما هغوي دواړه خو كاله مخكې ليدلي وو. موږ دواړو هغوي ته له بنده د اخلاصيدو مبارکي وويله. د هغوي د خيرونه ښكاريدل چې ډېرې سختۍ يې د گوانتنامو په زندان كې تيرې كړي دي. دواړه دومره رنځوران ښكاريدل. چې تا به ويلي. د مودو مودو نری رنځ يې تير كړی دی.

په ناستو ميلمنو كې يو تن د پاخه عمر سړی چې شنه لونگی يې وهلي وه. له ونې جگ غنم رنگی د بونډۍ ږيرې څښتن له استاد بدر نه پوښتنه وکړه. ويې ويل. ستاسو په بندي كيدو ټول خلک حيران پدې وو. چې تاسو خو يوازې فرهنگي چارې مخې ته وړې. مگر يو ناخپه درسره د دښمنۍ کار چا تر سره کړو. مسلم يار صيب په ارامه لهجه وويل. پښتنو كې متل دی وايي: چې رښتيا راځي دروغو به جهان وران كړی وي. موږ په تنظيم كې يوازې علمي چارو باندې بوخت وو. پدا وروستيو كې عربو له تنظيم سره د نغدو پيسو پوره اندازه باندې مرسته وکړه. يانې په ميلينونو پيسې وې. د آئي ايس ائي لاس د تنظيم درې كسانو ته را اوږد شو. د تنظيم مشري پرې له منځه يو وړو. پيسې د آئي ايس آئي او د هغو درې تنو تر منځ معامله شوې. همدغه موضوع موږ افشا كړه.

هغو درې تنو موږ د آئي ايس آئي پلاس ورکړو. د آئي ايس آئي والاد پيسو په مقابل کې امريکايانو ته ورتسليم کړو. مسلم يار صيب خپل ورور بدر ته وويل. وروره ټوله قيصه دوي ته تيره کړه. هغه د سر په خوزلو ومنله. ويې ويل. پخپل کور کې د ميلمنو سره ناست وو چې ناڅاپه د شپې په يوؤ لسو بجو پوليس په کور راننوتل. د بيتک په دروازه کې يې ټوپک راته ونيول. ويلې مه بنور يړئ. ما ورته وويل. څه خبره ده؟ ويلې لاسونه پورته ونيسئ. زموږ د ټولو تالاشي يې واخيسته. په ولسي جامو کې راغلي وو. يوه يې د خپل جيب نه کارت راويوست وې ويل. موږ پوليس يو. دا مو کارت دی. بيا مو ورته ياده کړه. پوليس خو ياستی. مگر په څه خبره دلته راغلي ياست؟

وروسته درته هر څه جوتيرې. له تالاشۍ نه وروسته يې په موږه لاسونه واړول. ولچکې يې راواچولې. په بيړه يې له کوره ويستلو. سره د ميلمنو هغوي په خوله غږ غوږ نه کاوه. بهر په سړک ګاډي ولاړ وو. پکې کښينولو. يو لور پښتون سپاهي خپل پنجابي بادار افسر ته په خواره خوله وويل. چې سر! موږ خودوي نه وسله هم واخيسته او د کور لويان مو هم ونيول. د دې علاقې امن هم ښه نه دی. دوي کې يو کس نه پرېږدو؟ تور پنجابي وويل: ايک هي رات کی تو بات ه ے. (بس يوازې د يوې شپې خبره ده) بيچاره پښتون غلام غلی ودرېد نور يې څه ونه ويل. موږ ته بيا وروسته څرګنده شوه. چې دا لوړ پښتون هم يو کرنيل ؤ. او د تورې شبکې (I.S.I) يو غړی وو. خود پنجابي کرنيل په مقابل کې يې د يوې خبرې جرات نشو کولای. او د هغه په مخکې يې د يو غلام په څير منډې وهلې. دا خبره بيا موږ ته نوره هم پسې ښکاره شوه. چې کله خو به کوم پښتون موږ ته په غلا راتلو. او راته ويلې به يې چې کار ټول د اسلام اباد د پنجابيانو په لاس کې دی او موږ ډېر بې وسه يوو. موږ ته يې وويل

گلاب او فرېسته، وېرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

-دوه کمبلې له ځان سره راواخلئ. یو ځل به له موږ سره لاړ شئ. سبا به واپس خپل کور ته راځئ.

د لوی نهر نه را پدیدخوا یې زموږ د کور شاوخوا محاصره کړې وه. ته وا، په کومه فرقه برید کوي. موږ سره یې میلمانه هم روان کړل. سترگې یې راو تړلې. لاسونه یې راته په پولادي زنځیرونو وتړل. بې لمبر پلیټه گاډي کې یې کښینولو. نه پوهیدو چې کوم لوري ته مو بیایي. د کور خلک هم خبر نه وو. چې موږ چا او په کومه بوتلو؟ موږ په دې فکر کې وو چې زموږ د نیولو لامل به څه وي؟ پدې هم پوهیدو چې د ائي ایس آئي توري شبکې څلور تنه حلقه بگوش غلامانو دا کار کړی دی. ځکه چې هغوي مخکې موږ ته د نیولو څه چې د مرگ گواښ کړی وو. موږ د هغوي د شومو اغراضو د لارې څنډه وو. لږه شیبه وروسته یې یو ځای ته ورسولو. له گاډي نه یې رابښکته کړو. هلته کسانو له موږه پداسې حالت کې چې سترگې مو تړل شوې وې. د نومونو پوښتنې یې رانه وکړې. بیا موږ ته پته ولگیده چې هغه ځای د پېښور شامي روډ، د آرمي سټیډیم سره نژدې د آئي ایس آئي دفترونه وو. او هلته ځانگړی پټ زندان وو. دغه زندان د باندې او د لويې وره دننه د یوه کور یا دفتر غونډې ښکاریده. او چا پرې زندان گومان نه کاوه.

د زندان ودانۍ داسې وه چې له ځمکې څو سیمټي پورې ورپورته شوې وې. مخې ته یې د گاډو د مینځلو ځای وو د ودانۍ لومړۍ دروازه عادي د لرگي دروازه وه. دروازې نه دننه وږه کوڅه وه. ښي او کین لور ته دوه کوتې وې. ددې لنډې کوڅې په پای کې د اوسپنو پیرو تورو ډنډو یوه غښتلې دروازه وه. د دروازې نه وروسته بله کوڅه وه. چې ښي او کین لور ته غځیدلې وه. مخامخ یو تشناب وو. چې یو کمود پکې وو. او د اوسپنې کوم نل پکې نه وو. د دیوال بیخ ته یو وړوکې سوري کې د پلاسټیک پیپ راتیر شوی وو. او په هغه کې اوبه راتلې. یو

سطل هم پکې ایښی وو. او د تشناب دروازي دننه هیڅ زنځیر یا د بندولو کوم شی نه درلود.

د تشناب ښي او چپ لور ته دوه، دوه تنگې، تنگې کوتې وې. هرې یوې کوتې، دوه، دوه دروازي درلودې. د باندې د لرگي دروازه وه. چې د ولاړ سړي د سترگو مخامخ یو گرد سوری پکې وو. چې په گرځنده او تاویدونکي لرگي له بهرنه بندیده او خلاصیده. او د کوتې دننه لور ته د پیرو او سپینزو دروازو تمبې وې. چې د تورو پنجایانو د دسیتو ترجماني یې کوله. او نورې دروازي له بیرونه په غټو غټو قلفونو قلفیدې. کوتې دومره تنگې وې چې په پلنو پکې پښې نه غځیدې. او په اوږدو پکې غځیدې شوې. چټونه یې ډېر لږ، لږ وو او په چټ کې د بریښنا یو ګروپ لګیدلی وو. خود روښانه کولو او بندولو بټنې یې په کوتو کې نه وې. بلکې له باندې خوا نه وې. کله کله به یې د روحي فشار له پاره دغه ګروپ مړ کاوه. چې د ورځې او شپې توپیر پکې نه کیده. کوتې ډېرې لمدې او زیمناکه وې. یوه، یوه خیرنه او ناولې شلیدلې درۍ او زوړ توشک پکې وو. چې سوری، سوری او ډېر بدبویه وو. د انسان لاڅه چې د حیوان د اوسیدو هم نه وه. د دروازي مخامخ دیوال کې لوړه یوه د اوسپنې جالۍ لګیدلې وه. چې د باندې نه پکې د موټرو او خلکو اوازونه او د آرمي سټیډیم د لوبو شور اوریدل کیده. په یو اوچت کونج کې یو مسند لګیدلی وو چې د وروستي معلوماتو له مخې د ځینو بندیانو د نظارت لپاره پکې کیمره نصبیده. موږ یې بیلو، بیلو کوتو کې واچولو. جیونونه یې راولټول. نغد او کاغذونه، قلمونه او راڅخه واخیستل. هره کوټه کې یې د انساني حاجت د رفع کولو له پاره د تعمیراتي رنگ تشه ډولچه ایښې وه. د پنځه وخته لمانځه او داسه ته یې نه پرېښودلو. شاوروز کې یې یوازې یو ځل تشناب ته پرېښودلو. موږ به کونښن کاوه چې اوبه او خواړه ددې لپاره لږ وخورو. ځکه چې د حاجت د

رفع کولو ځای هم نه وو. او د لمانځه لپاره مو او دس هم ساته. که برېښنا به نه وه. نو د شپې او ورځ توپيرونه به نه کیده. دوه میاشتي او دوه ویشته ورځې یې نه ګرځیدو ته پرېښودو او نه مو لمر لیدلي دي. چای نه وو. او د څوکیدارانو پاتې شونې کتخ سره به یې ساره پنجابي چپاتي راوړل. چې هیڅ د خوراک قابل نه وو. ما به د سوې ډوډۍ نه سوي ځایونه لرې کړل. پنجابي به په غصه شو او ویلې یې دا سوي ځایونه له ډوډۍ نه مه غورزو. خو ځل داسې هم شوي دي چې د بیخ پاتې ککړ قاب کې د خوړل شوي غوښې پاتې هډوکي یې راوړل. د آئي ایس آئي ددې جیل او دفترونو ټول څوکیداران او اشپزان پنجابیان دي. موږ پدغه جیل کې نږدې درې میاشتې تیرې کړې. او په دې ټول وخت کې مو یو پښتون څوکیدار هم ونه لیده. د آئي ایس آئي پنجابي مسئولین په پښتنو هیڅ اعتماد نلري. او ډېر په سپکه سترګه ورته ګوري. څه وخت وروسته یو پښتون کرنیل چې زموږ کور ته هم راغلی وو. راغی موږ یې د زندان د اولې دروازې دننه لور کوټې ته یو، یو بوتلو. زموږ عکسونه یې واخیستل. د شخصي پېژندګلوی له پوښتونو نه وروسته یې راته وویل. چې د چا سره خو دښمني نه لرئ؟ ما ورته وویل چې ولې نه! ستاسو حلقه بګوش غلامانو او ګوډاګیانو د جماعه الدعوة د مشرانو سره دښمني لرو. کله مې چې د هغوي نامې ورته واخیستې. هغه وویل چې هغه شرابي او زناکار چې دي. ما وویل. هو هماغه یو یې همدغسې دي. ویې ویل هغو خو سم د وژلو دي. بیا یې په اشارو او کنایو کې پوه کړم او څو ورځې وروسته یې راته ژوندی شواهد او اسناد راوښودل. او دا یې هم وویل چې ستا خبره سمه ده. همدغه خلک دي زموږ د پنجابي مشرانو په اوامرو څه کارونه کوي. او دا یې راته وویل چې موږ بې وسه یوو. او کار ټول د اسلام اباد لاس کې دی. د جماعه الدعوة دغه کسان

زموږ افسرانو ته د جينکو او شرابو سپلايي کوي. نو هغوي ځکه په دغسې مواردو کې د دوي خبره مني.

زما د کوټې خوا کې په يوه کوټه کې دوه تنه عربان وو. چې تشناب ته د تللو په وخت مې وليدل. هغوي موږ نه خو ورځې وروسته راوړي وو. او په هغو کوټو کې يې اچولي وو. چې مولوي صيب سيد محمد وحدت يار او عبدالحليم همت يې ترې خوشي کړي وو. تير ماخو سخوتن څه کسان راغلل. سترگې او لاسونه يې راوتړل. په ګاډي کې يې يو يو بيل بيل بوتلو. د زندان مخې ته د سپرک بلې خوا ته دفتر ته يې بوتلو. موږ چې يې يوې خونې ته وردننه کړو. سترگې يې راخلاصې کړې. چې کتل مې درې امريکايان دي او يو هغه ګنجی پنجابي کرنيل ورسره دی چې زموږ کور ته د نيولو لپاره راغلی وو. يوه امريکايي لومړی زما څو ډوله عکسونه واخيستل د خولې سره، سرتور، مخامخ، د بني او کين لوري نه، بيا ئې د لاسونو د بيلو بيلو ګوتو او د بشپړو ورغيو ځاپونه په تور رنګ د کاغذونو په مخ واخيستل. بيا تشناب ته بوتلل شوم. لاسونه مې پرې مينځل واپس هماغه کوټې ته راغلم. په څوکۍ کښيناستم زما بني لور ته ګنجی پنجابی کرنيل، مخامخ او کين لور ته امريکايان کښيناستل. زما د بيوگرافي په حقله يې پوښتنې وکړې. نوم د پلار نوم، تخلص، واده دې کړی، څو اولادونه لرې، څومره زده کړې دي کړي دي، په څو ژبو پوهيږې، کوم کوم کارونه دې کړي دي -----؟ يو ډيره ور پښتون هم د پنجابي خوا ته ناست وو. او د خبرو له لهجې داسې ښکارېده چې د کوهاټ وي. وروسته يې بيا خپل نوم وښود. دا دواړه د ترجماني له پاره ناست وو. کله چې پنجابي ته دا څرګنده شوه چې زه په اردو ګوزاره کوم. نو پښتون يې وشاره. او بيا نه راته. په لومړيو دوه ورځو کې ورته څو ځل پنجابي غصه هم وکړه. او په ترجماني کې پرې نيوکې وکړې. بې واکه او بې وسه پښتون غلی شو. او

گلاب او فرېسته، وېرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

بیا رانغی. تور گنجي پنجابي ترجمان خو ځل غلطه ترجماني او له ځانه یې خبرې پکې وکړې.

امريکايي محقق د پاڅه عمر څښتن وو چې تقريباً د شپيتو او اويا کلونو شاوخوا کې ښکارېده. هغه نور دوه ورسره همکاران وو. او ترده ځوانان وو. د امريکايانو سره يو کاغذي کاتن وو چې د هغوي د ضرورت سامان پکې ايښی وو او دا کاتن د کوټې منع کې په ځمکه ايښی وو.

لنډه دا چې زما ورونو او همت صيب نه يې مخکې تحقيق کړی وو. او د هغوي په شخصي معلوماتو سربيره يې زما په حقله هم ترې پوښتنې کړې وې. چې زه بيا وروسته خبر شوم. امريکايانو پنځه شپو ورځو کې خو ځل تحقيق وکړ. چې هر ځل د شپې ؤ. يوه شپه يې دوه ځل وغوښتم. او تحقيق يې راڅخه وکړ. د امريکايانو د تحقيق لنډيز دا دی. چې ما ته يې وويل. ته او ستا وروڼه نه موږ نيولی يې او د آئي ايس آبي والا ته يې اشاره وکړه او نه موږ دوي ته امر کړی دی. چې تاسو يې ونيسي. دوي تاسو نيولي ياست او موږ ته يې وويل. چې موږ ترهگر نيولي دي. راشئ پوښتنې ترې وکړئ. او دروا يې اخلي. بيا يې يو کارت راويست څلور نومونه يې پرې ليکلي وو چې زه يې د ناوليټ د ليکنې سره لازم نه گڼم.

ده وويل ما يې په ځواب کې وويل، دغه څلور سره ستاسې د گوداگيانو استخباراتو ته ورننوتې دي. او زموږ د نيولو سبب هم دوي دي. د آئي ايس آبي پنجابي گنجي باندې زما دې خبرې ښه اثر ونکړ. او ترجماني زما تاږ راتاوه کړه. بيا يې راته پټ وويل چې داسې مه وايه. خو ما ونه منل. امريکايانو سره دوه ځل يوه يوه ښځه هم وه. چې يوه نسبتاً ځوانه او نرۍ وه او بله د پاڅه عمر شين سرې ډېره څږه او پيره وه. د امريکايي محقق د تحقيق نورې پوښتنې او زما ځوابونه داسې وو.

اسامه بن لادن پیژني؟

هو، هاغه خوتاسې موږ ته راوپیژند. او اوس یې ماشومان او لیوني هم پیژني.

آیا تالیدلی دی؟

نه مانه دی لیدلی. او که مالیدلی وای نو د اسامه لیدل کوم جرم نه دی. ما به ضرور ویلي وو. ما غوښتل هم چې هغه وگورم. خوتر اوسه موفق شوی نه یم چې ویې گورم. هغه نری ښځې وویل او رابره شوه چې تا اسامه لیدلی دی ما په ډېره بې اعتنایۍ ترجمان ته وویل چې څه دلیل دی؟ دلږ تکرار نه وروسته سترگې مړې شوې او غلې شوه.

بیایې وویل اسامه څنگه سړی دی؟

زه نه پوهیږم چې مایو څوک لیدلی نه وي څرنگه کولای شم. چې د هغه په حقله چې د ښه یا ناښه پریکړه وکړم. د نیو یارک په تجارتي برجونو باندي د انتهایې برید څخه خبر یې؟

هو د امریکا غږ له راډیو نه مو واوریدل.

کله چې په نیویارک حمله وشوه. ته خوښ شوې که خفه؟

دا پریکړه هم پېچلې ده. ځکه چې موږ ونه پوهیدو چې دا حمله چا وکړه؟ او د څه لپاره یې وکړه.

د امریکا د خلکو په حقله څه نظر لرې؟

زه امریکا ته نه یم تللی.

ایاکومې ایجنسي د استخباراتي ادارې سره دې کار کړی دی؟

نه، د کومې وسلې په استعمال پوهیږې؟

هو ټوپک او طمانچه باندي پوهیږم.

جهاد دې کړی دی؟

هو

ګلاب او فرېنډه، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باګرامه، دا ژوند دا څيري

پاکستاني استخباراتو، آئي ايس آئي ستاسو کور څارلی؟ او وايي چې پدې ورځو کې ستاسو کور ته زيات ميلمانه راځي ايا دا سمه ده؟
يو ازی په دې ورځو کې نه بلکې هر وخت زموږ د هر مسلمان خصوصاً د هرافغان او په ځانګړي توګه د هر پښتون کور ته ميلمانه راځي. موږ يې د خپل وس مطابق احترام او اکرام کوو او له کوره يې نه شړو.

موږ ته ويل شوي دي چې ستا په کور کې د امريکا خلاف مشورې کيدې او تا رهبري کولې. دا سمه نده؟
ايا ستاسو کور ته عربان راتلل؟
پخوا راتلل او اوس ندي راغلي.

ايا د القاعدې غړي ستا کور ته راغلي دي؟
زه د القاعدې غړي نه پيژنم. زموږ کور ته اکثراً هغه عربان راتلل چې په خيريه مؤسيسو کې يې کار کاوه. يا په تعليمي اداره کې استاذان وو.
د څه لپاره راتلل؟

مطالعي، پوښتنو او د عربي قواعدو (صرف او نحوي) زده کولو لپاره.
موږ خبر شوي يو چې تاسو يو شخصي کتابتون هم لرئ؟
هو دا سمه ده.

دا د څه لپاره؟
د مطالعي نه پرته نور څه کيداى شي؟
په دومره زياتو کتابونو څه کوى؟
د مطالعي سره مينه لرم. د مطالعي بل کوم هدف کيداى شي.

ايا کتابونه او کتابتون کوم جرم دى؟
نه جرم نه دى خو ايا دا ډېر نه دي؟
نه زه غواړم چې نور هم زيات کړم. کتابتون کوم حد نلري. ستاسې په کتابتون کې څه ډول کتابونه دي؟

ګلاب او فرنښته، وېرونه بهیرونه، له بنگاله تر باګرامه، داژوند دا خیري

موږ غواړو چې هر ډول کتابونه ولرو. اوس تفاسیر، احادیث، فقه، اصول او ادبي او فرهنګي کتابونه لرو.

ایا ستاسو په کور کې وسله وه؟

زموږ په کور کې دوه طمانچې وې. چې ستاسو دې ګوډاګیانو ترجمان ته مې اشاره وکړه، زموږ د نیولو په وخت کې راواخیستې او یو یې وړې.

ایا ستاسو په کور کې نوره وسله، تلویزیون، یا سیلانیټ نه و؟

بیا مې ترجمان ته اشاره وکړه. دوي زموږ ټول کور ولټاوه. پوښتنه ترې وکړې چې دغه شیان یې وموندل؟

له هغه نه یې پوښتنه وکړه. چې ایا تاسو دغه شیان ونه موندل؟

تاسو ولې ونیول شوی؟

موږ د پاکستانی استخباراتو ګوډاګیانو، جماعة الدعوة د محوري غړو چې ما یې نومونه تاسو ته لیکلي دي. د هغوي له خوا نیول شوي یو.

تاسې له هغوي نه پوښتنه وکړې چې موږ یې ولې نیولي یو؟

امریکائي ترې نه پوښتنه وکړه. ترجمان ورته وویل چې دوي په ورځپاڼو کې ستاسو مخالفت کړی دی. د کلنټن د وژلو لپاره یې پنځه میلیونه

افغانۍ انعام ټاکلی دی. او ستاسو په خلاف یې فرهنګي کار کړی دی. ایا تاسو دا کار کړی دی؟

هو د کلنټن د وژلو پنځه میلیونه افغانیو نه څه د پاسه سل (۱۰۰) ډالر جوړیږي. دا د کلنټن او امریکا په سیاست او په افغانیو باندې یو طنز

دی. چې د کاري کا تور حیثیت لري. او دا کار په مطبوعاتو کې ازاد دی. تاسو په افغانستان باندې حمله وکړه. بې گناه وګړي مو ووژل او کورونه

موړنګ کړل. نو موږ دا حق لرو چې په تاسو طنز وکړو. او ستاسو په خلاف قلم استعمال کړو.

امریکايي محقق ماته مخ راواړاوه او راته ویي ویل چې دا ستا دموکراتیک حق دی. په مطبوعاتو مخالفت موږ څوک نه نیسو. او نه

ګلاب او فرېنسته، وېرونه بهیرونه، له بنگاله تر باګرامه، دا ژوند دا څیري

یې قانوناً نیولی شو. - زموږ ژور نالستان هم زموږ په سیاستدانانو او حکومت طنزونه او نیوکې کوي او سیاست یې غندي. - دا ډول وګړي په نړۍ کې ډېر زیات دي موږ خو ټول نشو نیولی. -

له دې وروسته امریکایان د باندې سره ووتل. - خپلو منځو کې یې خبرې سره وکړې. - موږ پوه نشو چې څه یې سره وویل. - په دې منځ کې ترجمان ته زنگ راغی. - هغه بهر ته ووت. - یوه امریکایي د فرصت نه په ګټې اخیستلو ما سره په عربي ژبه خبرې پیل کړې. - ما هم ورته په عربي ځواب ووايه. - موږ دواړو غوښتل چې خبرې سره اوږدې کړو. - خو پدې وخت کې پنجابي ترجمان راغی. - کله چې یې ولیدل امریکایي ما سره په عربي اخته دی. - نو ډېر زیات وار خطا شو. - ځکه چې هغه نه پوهیده چې موږ څه وایو. - له مانه یې پوښتنه وکړه. - چې ته څه پوه شوې چې امریکایي په عربي پوهیږي؟ - ما هاغه ته هیڅ اعتنا ونه کړه. - او ځواب مې ورنه کړ. - امریکایي بیا انګلیسي پوښتنه وکړه. -

ایا ته پدې لنډ وخت کې جلال آباد ته تللی یې؟

هو

کله؟

د جلال آباد د سقوط نه یوه ورځ مخکې په داسې حال کې چې هلته د امریکایانو برید روان ؤ. - او بمباري کیده. -

تا په جلال آباد کې څه کول؟

جلال آباد او ټول افغانستان زموږ وطن دی. - او هر وخت ځو راځو. - هلته مو ځمکه ده. - د نوریستان د کانو معدنونو کې کار کوؤ. - او په جلال آباد کې د جینکو یوه مدرسه لرو. - چې له طالبانو نه په پټه مو جوړه کړې وه. - د هغې پوښتنې ته تللی ووم تاسو هلته نورې مدرسې هم لرئ؟

هو د جلال آباد په ښار کې طالبانو بندې کړي دي. - او په لیرې اطرافو کې شته. -

گلاب او فرېسته، وېرونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خيري

کابل ته کله د طالبانو د مشرانو سره د کتنې لپاره تللی یی؟

هو

د څه لپاره؟

دې لپاره چې زموږ ادارو ته اجازه ورکړي ترڅو د تعلیم او تربیې کارونه
پر مخ لاړ شي.

بیا څه وشو؟

دوه درې ځل لاړو خو کومه زړه پورې پایله یې ورنه کړه.

تاسو سره جلال اباد ته اخري تگ کې یو ملگری و هغه څوک و؟

هیڅوک نه وو زه یوازې ووم.

ایا تاسره کوم لاسي بکس وو؟

نه

په کومه لاره لاړئ؟

د تورخم په لار

په تورخم کې څو بجې واوړیدې؟

ټاکلی وخت مې یاد نه دی.

په دې وخت کې پنجابي ترجمان له ځانه ماته وویل چې له هر څه انکار مه

کوه. او بیا یې په امریکایي احسان وکړ ورته ویې ویل چې ما داسې ورته

ووویل. زه الحمد لله په پوره باور او بې پروا ناست ووم او یوه پښه مې په

بله اړولې وه. خو پنجابي گنجی کرنیل د امریکائي مخکې داسې ناست

وو لکه غلام. او د رکوع غوندې ټیټ شوی وو. خوماته به یې د

امریکايي په غیاب کې ویل چې دا ټماټر درواغ واي. د آئي ایس آئي ټول

مسؤلین د امریکایانو په مخکې د ډالرو د راشو کولو او جیبونو د وهلو

لپاره خالص او مخلص غلامان وو. او پشي شايي امریکایانو ته ټماټر

ویلې. یو ځل امریکايي تېری شو. پنجابي گنجی کرنیل ورته د یخو

معدني اوبو بوتل راوړ. هغه ترې یو گوټ وکړ او یو تل یې په میز کېښود

- کله چې يې د بل گوت کولو له پاره ورته لاس وغځاوه نو گنجي کرنيل ورته د ډېرې چاپلوسۍ نه وويل - چې نو سر (نه باداره) بل گوت ددې بوتل نه مه کوه د بل گوت له پاره يې ورته د يخچال نه بل بوتل راوړ - او هغه مخکنی بوتل يې د برکت لپاره پخپل سرو اوږه - ماته ډېر سپک و برېښيده - او باور لرم چې امريکايي ته به هم خپل دغه غلام ډېر سپک ښکاره شوی وي - داسې کار خو امريکايان گمان نه کوم چې په سپينه مانۍ کې هم وکړي - پنجاېي د آئي ايس آئي ټول کارکوونکي د ډالرو د لاس ته راوړلو له پاره هر څه کوي او هر څه ته تيار دي -

د آئي ايس آئي په زندان کې نور بنديان

آئي ايس آئي ډېر زيات پټ زندانونه لري - خو د شامي سړک په زندان کې موږ سره نژدې نور بنديان هم وو - يو ځل زما د کوټې د باندنۍ لرگي دروازه بيرته او دننه د اوسپنيزو ډنډو دروازه بنده وه - چې ومې ليدل دوه عربان وار په وار د دروازې له مخې تير شول - يوه يې زما په لور راوکتل او په اشاره يې راته کړو چې دوعا راته کړه - بيا له هغه ځايه ويستل شول - خو پوه نشوم چې څه شول - ځکه چې نه مې په باگرام کې وليدل او نه په قندهار کې - او نه مې بيا وروسته په گوانتنامو کې وليدل - يو بل بندي وړوکی مراهق هلک ؤ چې تقريباً د ۱۳، ۱۴ کالو به و - يوه ورځ داسې برابره شوه چې دغه هلک سره ما خبرې وکړې - دا هلک تور پوستی او د بنگله ديش ؤ - پاکستان کې ځينې بې ضميره تاجران د بنگله ديش د خلکو د اقتصادي ستونزو نه ناوړه گټه اخلي - او له هغه ځايه جينکۍ او ښځې د ډيرو لږو پيسو په بدل کې رانيسي او کراچۍ کې يې د ښځو د پلورلو په يوه ځانگړې منډه کې پلوري - دغه هلک راته خپله قيصه

داسې وکړه. زما مور یو پاکستانی تاجر په بنگله دیش کې واخیسته. زه د ماشومتوب لامله د خپلې مور سره پاکستان ته راوستل شوم. بیا په کراچۍ کې د ښځو پلورلو په منډۍ کې یوه پنجابي زما مور د شلوزرو پاکستانی روپیو په بدل کې واخیسته.

زه او زما مور دواړه پنجابي له ځان سره بوتلو. هغه پنجابي زما مور د وینځې په توګه استعمالوله. او د خپل چوپړ سخت سخت کارونه یې پرې کول. زما مور ډېره بد عمره شوه. او زه هم د خپلې مور سره د بدمرغۍ په لومه کې ونښتم. سره له دې چې ما او زما مور دواړو شپه او ورځ د پنجابي خدمت ښه په اخلاص کاوه. خو بیا هم پنجابي زه او زما مور ډېر سخت سخت وهلو او ټکولو. تردې چې پولیس هم ددغه پنجابي ملګری وو. او زموږ خبره یې نه اوریده.

زما مور یوه ورځ د ډېره ځوریدو او ربړیدو نه وروسته تانې ته لاړه او په هغه پنجابي یې عرض وکړ. -خو ددې په ځای چې د یوې مظلومې پوښتنه وشي. تانې ته ددغه پنجابي چوهدري ته خبر ورکړو چې بنگله دیشۍ د هغه په خلاف تانې ته عارضه شوې ده. پنجابي ددغه عریضې په ګناه په ډېر ظلم او بې دردی زما مور په ټیکټر پورې وتړله. او په ځمکه یې تر ډېره ځایه رانښکده چې د بدن پوستکي یې د زمکې پورې پاتې شول او هغه سخته ټوک ټوک او ټپي شوه. موږ دواړه د پنجابي له لاسه تر پوزې راغلو. او په ژوند مو مرګ ته ترجیح ورکړه. له کله چې زه ددغه عمر ته ورسیدم. چې دا ګوري مې د خپلې مور په مشوره وتښتیدم. ماته چا وویل چې افغانستان ته لاړ شه. افغانان ډېر ښه خلک دي. هلته به له دې ظلمونو څخه خلاص شې. هلته د پنجابي هېڅ وس نه رسیږي. دلته خو د پنجابیانو حکومت دی. هاغه دي پیدا کوي او واپس دې له ځان سره بیایي. زه په هم دې هیله روان شوم. تردې چې کله تورخم ته ورسیدم. نو هلته دغو خلکو (آئي ایس آئي) ونيولم او دلته یې را

ورسولم - اوس مې وهي ټکوي او راته وايي چې زرکوه حال ووايه ته د هندوستان جاسوس يې - حال دا چې ددغه هلک عمر ددې وړ بيخي نه ؤ چې د خپل هيواد نه د باندې دې د کوم بل هيواد لپاره جاسوسي وکړي - کله کله به چې د آئي ايس آئي مامورينو واهه نو ما به يې هم چيغې او سوري اوريدې - ددغه هلک د ژوند افسوسناکه قيصه به تل زما په زړه دا وي او هيڅکله به مې هيره نشي -

دویم څپرکې

استاد د پېښور، قندهار، باګرام او ګوانتنامو د زندانونو قيصې وکړې. خو زما په ذهن کې د بنگله دېشي هلک قيصه نیمګړې پاتې شوه. د هغوي د هرې دردونکې قيصې په اوږدو سره ناست کسان سخت خفه شول. د ډيلټاک بلاک او لیوني بنديان قيصه یې هم ډېره دردوونکې وه. ویل یې ډيلټا بلاک کې یې لومړی عام بنديان اچولي وو. بیا وروسته یوازې د لیونیانو لپاره وټاکل شو. ځینې بنديان د ډېرفشار له امله ګوانتنامو کې لیوني شول. د شپې به یې د خوب ګولۍ ورکولې. یو سعودی بندي چې د افغانستان په شمال کې یې له نورو طالبانو سره ګلیم جمانو امریکایانو ته سپارلی وو. هغه هم لیونی شوی و. جامې یې خیرلې. بیا یې له نورو لیونیانو نه بیل کړو. په خټ کې یې ورته پیچکاری وکړې ښه شو. د استاد خبرې خوږې وې. خوموډ ترې اجازت راواخیست کور ته راغلو.

اصلاً د افغانستان نه د کډه کیدو او مهاجرت ستونزې یو خوا او د افغانانو د مهاجرت د سختیو ډک ژوند بل خوا سړی ډېر نا هیلي او ستومانه کوي. د افغانستان په دننه کې چې د واک او اختیار په سرکوم جنگونه، لوټماری، او مرګونه وشول. کابل ښار یې کنډواله کړ. چې دغه د افغانانو خپل منځي جګړې د افغانستان په تاریخ کې بدرنگه باب جوړوي. له بله پلوه کومې نادودي مې چې په پاکستان کې لیدلې او کتلې. د بیلګې په ډول یې ګرانو لوستونکیو ته وړاندې کوم.

پخوا چې موږ د لومړي ځل لپاره خپل کلی کور پرېښود. په غرونو او سرونو راواوښتو. سرمو په باجوړ ولګید. د انات کلي ته

ورغلو. او مو ليدل چې د سپينو خيمو نه د انات په دښته کې عظيم (لوی) کلي جوړ شوی و. داسې ښکاريدل چې تابه ويل ټول مجاهدين همدلته پراته دي. پلار مې وويل يوازې دا نه د پاکستان په نورو ځايونو کې هم همداسې د ټوټو کلي جوړ شوي دي. همدا رنگه ډيری خلک ايران ته کډه شوي دي. هغوي ته يې هم همدغسې خيمې ورکړي دي. تاسو اوس دا خبرې پرېږدئ. دلته سامانونو ته گورئ. زه کلي ته ځم چې د هاغه خپل دوست پوښتنه وکړم بيرته به زرا وگرځم. پلار مې کلي ته لاړ. موږ د ونې سيوري ته کښيښاستو. مور مې وويل. موږ به هم پدغو خيمو کې ژوند کوو؟ مور مې له ځان سره ډوډی او سور کړي چرگ راوړی و. خور او وړوکي ورور مې سره له موره ترې تاؤ شولو. د هغې ډوډی مزه چې د توت ونې سيوري ته مو په مزه مزه خوړله. نه هيريږي. مور مې وويل پدې غرمو کې خو دغه خيمې تودېږي. چې دا خلک به څه گذاره کوي؟

لږه شيبه وروسته پلار مې له کلي نه راستون شو. يو تن زلمی هم ورسره و. په څو گامه کې چې رانزدې شول. پلار مې له وړاندې نه وويل. بخت و طالع مو ښه وه. دوست مې په کور کې و. هغه زلمي ته يې لاس ونيو. دا يې زوی دی. دا سامان درسره واخلي ځئ چې ځو و. بکسونه او پنډوکي مې پشا کرل په کلي ورغلو. د هغوي کور د کلي څنډې ته و. له کلي ليرې د هغوي قلعه ښکاريده. پلار مې وويل. هغه له کلي نه چې بيله قلعه او بورج ښکاري همدغه ځای ته ځو. د قلعه مخې ته لوی چوپال و. دوه د توت ونې ولاړې وې. تلو تلو د قلعه په دروازه ورننوتو. د قلعه دننه دومره ډيره ودانۍ شوې وه. لکه يو کلی چې پکې و. بيل بيل کورونه پکې ابادول. ځينو د الانونو کې غوايان او مالونه اخورو ته تړلي وو. په دروازو کې زموږ ورتگ ته ماشومان ولاړ ليدل کيدل. کتل يې چې دا څوک او له کومه راغلل.

د قلعه دننه يوه اړخ ته لوتکي نوې ودانۍ وه. موږ يې هلته بوتلو. دوه کوټې يې زموږ لپاره ځانګړې کړې. سامان مو کيښود. برنډې ته ووتو. واړه او ښځې دننه لاړل. گرمي ډيره وه پکې تاویدل. خو گرمي بيخي ډيره وه. په همدغه ورځ د کور خاوند سره زه او پلار مې مازديګر چې هوا لوتکي سره شوه. د خيمو خوا ته لاړو. په لاره هاغه زما پلار ته ګرځېده. ويلې هره ورځ پدې خيمو کې ماشومان او ناروغه زاره کسان څه له سختې او زيات له گرمۍ نه مړه کيږي. سره له دې چې د اوبو ټانکونه ورته راځي. ډاکټران هم پرې ګرځي. مګر ته ور او ګوره چې دا څه حال دی؟ موږ چې له نږدې نه په خيمو کې د مهاجرو حال وکوت. هيڅ د تحمل وړ نه ؤ. ځکه چې په زرګونو خيمو کې خلکو دننه ژوند کاوه. په ډېر بد حالت کې ول. په توده او سوزانده دښته کې د غومره خيمو کې د خلکو اوسيدل د تعجب خبره وه.

زما د پلار دوست وويل. تاسو راځئ چې د هغه پان سرته وځئ. له هغه ځای نه ښه سيل کيږي. رښتيا هم هلته چې د پان سرته وختو. د انات هغه دومره لوی ډاګ د مهاجرو خيمو پوښلی ؤ. هغه زما پلار ته وويل. اشنا زه به درته هر څه په ډاګه کړم.

همدا افغان اولس چې ته پدې خيمو کې وينې. دوي ته د ملګرو ملتونو او ځينو نورو هيوادونو نه مرستې راځي. له اوبو، خيمو، راشن، غوړي، وږه، بوره، جامې او د ژوند ټول ضروري توکي ورته راجلبیږي. خو خبره داده چې هوا ډېره توده ده. ماشومان جل وهي. په بيلو بيلو ناروغيو اخته کيږي. د دوئي مشران چې کم دي د هغوي خو ځکه مزې دي چې کومې نغدې چې راځي او يا د وسلې کاروانونه راځي هغه د پاکستان د سرکار او ددغو تنظيمونو د مشرانو تر منځ ويشل کيږي. پدې کې د پاکستان پکې بالکل غوا لنگه ده. په همدې خبرو کې د پان له سره راکيو تو. کور ته لاړو.

د کور په دروازه چې ورننوتو - زما پلار ته يې وويل - خو ورځې دي چې تيرې شي بيا پخپله پوهېږې - يوه اونۍ وروسته مې پلار هغه دوست ته وويل - راشن پاس مې وشو - اوس به کرایۍ کور ونيسم - هغه وويل زما کور هم ستا کور دی - خو چې غواړي گرو کور ونيسئ - بده نه ده - ځکه چې پخپل کور کې به پخپل اختيار ژوند تير کړي - گرو کور به درته او گورم - ته هيڅ فکر مه کوه - هماغه ؤ چې په انات کلي کې يې د يوه سړي قلعه راته گرو ونيوه - سامان مو ورته انتقال کړو - راشن پاسونه يې را کړل - اگر چې زموږ اقتصادي حالت ښه ؤ - په لږه موده کې بلد شو - زه او خور مې سره د وړو کي ورور ښوونځي ته تلو - تر نهم ټولگي پورې مې انات کلي کې سبق سرته ورساوه - لسم مې په پېښور کې پاس کړو - لوړې زده کړې مې د افغانانو په پوهنتون کې سرته ورسولې - د ژورناليزم څانگې فارغه شوم - څه موده وروسته د افغانانو په فرهنگي ټولنه کې مې کار پيل کړو - په ليکنو مې لاس پورې کړ - ځينې ژورنالستي کارونه مخې ته وړم - لا تر اوسه په پېښور کې اوسيږو - د پاکستان ځينې ښارونه لکه کراچۍ ، پېنډۍ ، اسلام اباد ، پنجاب ، کويتيه او نورو ته مې سفرونه کړي دي - په انگليسي ، اردو ، پښتو او فارسي کې پوهېږم - کلي ، ښار او بيل بيل کولتورونه مې وليدل - زما سره د کابل د ليدو تلو سه زياته وه - په کوچنيوالي کې يو ځل پخوا د پلار سره کابل ته تللی وم - کله چې د ډاکټر نجيب دولت سقوط شو - په پاکستان کې د تنظيمونو نه جوړ شوي حکومت د مجدي په مشرۍ کابل ته وړاندي انتقال شو - د مجاهدينو کاروانونه کابل ته ورمات شول - ما هم له ځان سره پريکړه وکړه - چې کابل ته لاړ شم - د پير صيب د ډلې دوه تنو سره چې هغوي هم فرهنگي کسان وو - ملگرۍ شوم - يو سبايي وختي مو له پېښوره د تورخم په لوري حرکت وکړو - کله چې د تورخم مزي ته ورسيدو او مو ليدل چې ډېر خلک له ديخوا نه په مزي روان وو - موږ هم له سرحده واوښتو - په يوه

غواګۍ ګاډي کې د جلال اباد په لور روان شو. سړک بيخي خراب شوی ؤ. ماسپښين لوړ جلال اباد ته ورسيدو. په ښار کې ګڼه ګوڼه زياته وه. يوه هوټل کې مو غرمۍ تيره کړه. بيا د کابل هډې ته ورغلو. ګاډي په بيړه ډکيدل او کابل ته روانيدل. په لاره مو وليدل چې ځينې پاکستاني او افغاني کسان له سويو ګاډو نه او سويو ټانکونو نه تاؤ وو. ټانکونه او ګاډي به يې رييل او کبار کول يې. موټرې به يې ترې ډکولې او د پاکستان په لوري به ډکې ډکې لارې چليدلې. د ماښام خبره لگيدلې وه. چې زموږ ګاډی د پل محمود خان په هډه ودرید. له موټره رانښکته شو. له يوه ټکسي سره يې د خوشال مېنې پورې خبره وکړه. ټکسي چلونکی په عمر پوخ سړی ؤ. پخپلو خبرو کې يې له مجاهدينو سر ټکاوه. په تيره بيا د دوستم د مليشونه. ويلې خو ځل د گلیم جم ډلې کسانو ودرولی يم. زما له موټره يې تيل ويستلي پخپل موټر کې يې اچولي دي. که به مې څه ورته ويلې. د ټوپک په کنډاغونو يې وهلم. الله دې د دوي بيخ اوباسي. ټول خلک ترې په عذاب دي. او دا يې لا ګوره په وزارت خانو ورننوزي. په دفترونو کې چې هر څه پراته وي. تالان پرې کوي. چا ميز په اوږه ايښی وي چا څوکی. ورسره اخيستی وي. ځينو کوټې بندونه راخيستي وي. د دفترونو قالينې يې په څو تنه نيولې وي. کور ته يې وړي. يو چور يې راخيستی دی.

له ټکسي نه ښکته شو په يو کور ورننوتو ميلمستيون ته ورغلو. لوی سالون کې څو کسان ناست وو. زموږ په ليدو ټول راپاخيدل ښه توده ګډه بڼه (سترې مشي) يې راسره وکړه. زما ملګرو زه هغوي ته ور وپيژندلم. هغوي يې هم يو يو ماته راوپيژندو. له چاې او ډوډۍ نه وروسته په کوټه کې ناستو کسانو کې يو تن چې په نورو کې لږ څه زوړ ښکاريده. نسواري يې په توپدانۍ کې نو کړل. بيا يې خوله کنګال کړه. ويې ويل نن له کوټه سنگي نه خپلو پښو راخلاص کړی يم. ټول هاغه ته

متوجې شول - يوه ورته وويل څنگه؟ د يو بجې په شاو خوا کې کوټه سنگي نه ښار ته راتلم - حيران ووم چې په څه کې ښار ته لاړ شم - ځکه چې نه ملي بس و نه نورې موټرې - په ټکسي پسې مې هم پام وکړ - ټکسي نه پيدا کيده - بس زړه کې مې وويل - پخپلو پښو ښار ته ځم -

را روان شوم - ده بورې ته لا رسيدلی نه ووم - چې ناڅاپه ډزې ونښتې - پام مې کاوه په سړک بې له مانه هيڅوک نه ليدل کيدل - د همزنگ پورې چې راتلمه ډزه روانه وه - کله به زما شاو خوا ته د ټوپکو مرمۍ لگيدلې - دده خبرې يوه بل تن چې اوږده ږيره تسپې يې اړولې - يو څه په جدي او تنده لهجه کې يې وويل - له روسانو سره زموږ جهاد په حقه و - مگر دا څه دي؟ هغو جهاديانو خواوس د کابل ښار ورانولو ته نيت دی - په کابل ښار کې چورگه دی - هر چا نه ليوه جوړ شوی دی - اخر دا به څه کيږي؟

زما سره چې تللي وو - يوه وويل: خبره د مشرانو نه وړاندې ده - خالي د واک په سر جگړه ده - اووه تنظيمونو د کابل ښار کې يو بل ته راکټونه نيولي دي - څوکۍ يوه ده او ډلې زياتې دي - ددې خبرو په جريان کې ناستو کسانو د حالاتو نه سر ټکاوه - موږ درې ورځو کې په کابل کې د خپل منځۍ جگړو ويرونه او اورونه وليدل - د جهاد نه مو زړه تور شو - ځکه هغو مشرانو چې د جهاد او تش د اسلام په نامه ځانونه رهبران او مشران گڼل - په عمل کې يې ثابته کړه - چې هغوي يوازې د قدرت ليوني دي - په څلورمه ورځ موږ واپس پېښور ته د تلو نيت وکړو - جنگ جگړو له لاسه کابل ته په تلو پښېمانه کړي وو - په لاره ډکې ډکې موټرې له کپو بار په تورخم او بنسټۍ - تپوس مولار کې وکړو - هر چا ويلې - د پخواني حکومت مامورين پاکستان ته مات شوي دي - کله چې له پاکستان نه تنظيمي حکومت وليږل شو - د پخواني دولت کارکوونکي مامورين افسران له مخې پاکستان ته کډه شول - ځينې په کمپونو کې ځای پر ځای

گلاب او فرېسته، ويروڼه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، دا ژوند دا خبري

شول. ځينې د پاکستان په بيلو ښارونو کې ديره شول. هر چا خاتنه يو کسب او روزگار پيل کړو. چا د ټاټکي مزدورۍ ته ملا وتړله. او چا نوره مزدوري پيل کړه.

د نويو مهاجرو حالت ستونزمن په دې ؤ. چې د هر چا د تهديد سره مخامخ ؤ. پخوانيو مهاجرو به د نويو راغلو مهاجرو پسې دوړې وېشتلې. لا د ځينو سپکاوی به هم کاوه. په نوي مهاجرو هره شيبه مرگ تيريده. چاره يې نه وه. هر څه يې په ځان منلي وو. ډېر خراب حالت سره مخامخ شوي وو. يوه ورځ د پېښور ښار د سبزی په منډه کې ورتاو شوم. له ليرې مې وليدل چې د سړک پغاړه پوليس د يوه تن سبزی والا تنسنگ په لغته وواهه. سبزي ترې وغورزیده. زه چې نزدي ورغلم. پوليس ورته سپکې سپورې ويلې. هغه ورته په داسې حال کې چې خپل نيمايي مخ يې په خره چرړی، (ټوټه) پټ کړی چوپه خوله ولاړ ؤ. خيرنه خولۍ يې په سر پرته وه. څنگ ته يې وړوکی زوی ژرغونی ولاړ وو. د پلار سترگو ته يې ورکتل. پوليس ردې بدې ويلې ترې لاړ. نور سبزي پلورونکي هم د پوليس له ډاره پټ شوي وو. پخپلو سبزيو يې څادرې غوړولې وې. خود د بيچاره شوميت و (نصيب) ما د هاغه خوا ته ښه ځان ورنژدې کړ. ورته مې وويل. يار پوليس څاره کړه. دوي خود ظالم زامن دي. د هيچا خيال نه ساتي. هغه په داسې حال کې چې له قهره يې خپل غاښونه چيچل ويې ويل. دې د پنجابي غلامانونه ډېر پټ تنگ يو. ورو مې ترې پوښتنه وکړه. بخښنه غواړم وروړه. وطن کې دې څه کار کاوه؟

وطن کې به دغسې بې وجدانه پوليس راته تيار ولاړ ؤ. پوه شوم چې افسردی. ما وې مه خفه کيږه. په موږ او تاسو اوس دغسې حالت راغلی دی. بله چاره نه لرو. د ژوند د هر حالت سره مجادله او مبارزه پکار ده. هغه په شونډو کې ورو شانې وويل. هر څه زموږ د خپله لاسه دي. يو بل تن له ليرې ورنارې کړې. ډگروال صيب لکه چې بيا يې کراچۍ درته

گلاب او فرېسته، ويروونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خيري

و غورزو له - ده وويل هو دا د پنجابي غلام مې غريبې - ته نه پريږدي -
زما ظاهري ټيپ و ټاپ لکه د پاکستانيانو وه - هډو خبرې يې راسره
ونکې - ما غوښتل چې راويي گروم - خو هغه ډېر ستومانه و - هسې خو
دده پشان ډېرود لوړو او ټيټو درجو افسرانو همدغه کار کاوه - پوليسو
به هره ورځ په تکليفول - د سبزي منډه - نه روان شوم - د خپل کور په نيت
چکر په چکر تلم - لا د سبزي پلورني ډگر وال په سوچ کې ووم - ريكشه
مې مخې ته ودرېده - کتل مې يو ملگري مې له ريكشې نه راښکته شو -
روغېر مو سره وکړو - ما وې خيږدې کوم خواروان يې؟ ويي ويل - د
جلوزو کمپ ته روان يم - ته مې وليدې ما وې که کار دې نه يې چې راسره
لاړ شي - ما خير خودی؟ هغه وويل په کمپ کې په راشن پاسونو جگړه
پيښه شوې ده زموږ پکې يو خپلوان زخمي شوی دی - چې د هاغه پوښتنه
وکړو - راځه دواړه به يو چکر لاړ شو - زما لپاره خو په زړه پورې وه - ما وې
سمه ده - په ټکسي کې د جلوزو کمپ ته لاړو - په کمپ کې په ډېر شمير
افغانان اوسيدل - په نورو کمپونو کې هم لکه د زاخيلو ،
شمشتو ، خراسان ، باجوړ ، بلوچستان او داسې نورو کمپونو کې گڼي
افغانان وو - د ټولو کمپونو خلک په بيلو بيلو تنظيمونو پورې يې اړه
درلوده - د هر تنظيم مشر او د هر کمپ واکمن معلوم و -

دغه مشران د پاکستان حکومت او آئي ايس آئي پورې غوټه وو -
له بهرنه به چې د پيسو او وسلې کمک او مرسته راتله - په لومړي ځل به
د حکومت او آئي ايس آئي لاس ته ورتله يوه برخه يې د تنظيمونو مشرانو
ته ورکوله - هغوي به يوه اندازه په کمپونو ويشله - او نوره به يې خپل
جيب کې اچوله -

گرانو لوستونکيو دا بحث سياسي ليکنه غواړي او دا د
سياسي پوهانو کار دی - هسې د مهاجرو د کمپونو او د هغوي د ژوند په
حقله راياده شوه - نو ځکه مې دلته ورته اشاره وکړه -

رېښتيا موږ چې كله د جلوزو كمپ ته ورسيدو. د كمپ مخې ته بلا خلك لوى واړه لكه د ميرپيانو غونځيدل. انډيوال مې راته كړو. پدې كمپ كې ډېر بيروبار دي. هره ورځ پكې يوه لانجه خوي. د كمپ ژوند خوله ستونزو ځكه ډك ؤ چې لومړى ستونزه يې د كورونو وه. هرې كورنۍ ته يې دوه دوه كوټې ځاى وركړى ؤ. د خلكو شمير زيات ؤ. د كمپ ساحه لږه وه. موږ چې وركړه ورغلي وو. د هغوي هم دوه كوټې كوروو. د كور والود غرونه يو تن لږ زخمي ؤ. د كمپ په پېښه كې نور كسان د مرگ تر بريده زخمي شوي وو. په يوه وړه خبره باندې د مهاجرو جنجال په گوتو اچولو او وهلو ټكولو پايې ته رسيدلى ؤ. موږ ورسره تر ماسخوتن تيره ناست وو. د كاله سړي وويل. د چا سره يې سړى سپينه كړي. كسم دى چې په دروغو يې د جهاد له نامې نه بده گټه پورته كړه. دا هريو چې گوري په ځان پسې يې لس دولس د مړو نومونه ليكلي دي. راشنې پرې راوباسي او بازار كې يې خرخوي. خداى راستي كه د يوه هم پيشكه لا مړه وي. تش د شهيدانو لستونه يې جوړ كړي. د نورو ژونديو حق پرې له منځه وړي. هريو د خپل توان او وسه پورې غل دى. په ناروا او دروغو د پردي حق خوري. د هغوي كره د هغوي يو تن دوست چې په كمپ كې اوسيده. او دلته ناست وو. يې ويل. حيران دې ته يم چې سم دم پينځه وخته لمونځ كوي. ځانته ښه مجاهد او مسلمان هم وايي. مگر دروغ ويل، چل ول، ناروا، د بل مال په غبن خوړل ورته نسوار هم نه ښكاري. د جهاد او اسلام نوم يې بد كړو.

د كورد خاوند قهر او غضب لا پسې زيات شو. وړې سترگې يې په تندي كې لا پسې وركې شوې. د تندي گونځې نورې هم پسې زياتې شوې. ويې ويل. دا چې پدې كمپونو كې پراته دي. اوس يې په دې لوبو پيل كړى دى. په وطن كې سم دم مسلمانان وو. دغه ټگي او برگي يې هډو پيژنده نه. خو اوس چې يې اوگورې هغه د غرونو او درو خلك اوس

ددې ځای د خلکو نه څو گزه برلو کوي. بس په همدې خبرو کې ترې موږ کور ته د تلو اجازت ترې واخيست او ټکسي کې کور ته راغلو.

ډېره موده وروسته له کومه نه چې د نجيب دولت له منځه لاړ. ورپسې سمدستي د تنظيمونو د غوښتل وخت راوړسید. دلته لازم گڼم چې د ډاکټر نجيب له نقل قول وليکم. هاغه د خپلې واکمنۍ په اخرو شپو کې د راډيو تلویزيون له لارې ويلي وو.

د افغانستان په مسئله کې غربيان، امریکايان راغلي دي. زه تاسو ته دا خبره برېښه مخې ته ږدم. چې دلته د اسلام د گټو لپاره نه د اسلام د ساتلو لپاره نه د اسلام د حفاظت او همدردۍ لپاره څوک همدردي نه لري. بلکې په اسلام کې نفاق اچوي. په مسلمانانو کې د فتنې اچولو پروگرام مطرح دی. موږ به نه يو خوبيا به تاسو او گورئ چې د همدغو غربيانو او امریکايانو په لاس به پاکستان باندې د جهاد مشرانو په واسطه پدې ملک کې څه جوړېږي. يو بل ته به په مورچو کې ماشه په گوته ناست وي. خپل میانځي وژنه او د کابل د وړانولو پسې به ټولو ملا تړلي اوسي. رښتیا ده چې څنگه يې ويلي وو هماغسې وشول.

درېم څپرکې

ډېر کلونه وروسته د یوه کلیوال انډیوال سره د پینډۍ په چکر لارم. هغه راته ویلي وو. چې پینډۍ کې یې ترورزي او سیري. په لاره مې ترې د هغه د ترورزي پوښتنه وکړه. ما وې انډیواله ترورزی دې څه کاروبار کوي؟ هاغه پداسې حال کې چې د گاډي له کړکۍ نه یې بهر پام کاوه. مخ یې راواړو. ویې ویل. ترورزی مې ډېره موده کیږي. چې پینډۍ کې د یوه پنجابي سره په یوه کارخانه کې شریک دی. کاروبار یې ښه روان دی. هغه پنجابي د کیمیا ډاکټر دی. ډېر ښه سپړی دی. د دواړو تر منځ باور موجود دی. د دواړو د اتفاق په نتیجه کې کاروبار هم ښه روان دی. ځینې کیمیاوي مواد په کارخانه کې جوړوي. بیا یې نورو ملکونو ته لیږي. ترورزی مې هم د ښه ګپ شپ سپړی دی. د لوړ تعلیم او ښه خوي خاوند دی. خپلې بنگلې او گاډي لري. اقتصادي حالت یې ښه دی. دوه درې شپې به ورسره وکړو. زموږ به ورسره ښه ساعت تیر شي. چې ویې گورې خوبس به دې شي. د پینډۍ په گاډي کې کښیناستو مازدیګر لوړ ورسیدو. د ریل اسټیشن نه په ټکسي کې سپاره شو. ټکسي چلونکي ته یې پته ورکړه. هغه د پټې او ادرس په پیژندو سره خپل سرو خوځاوه. بیا یې ټکسي روان کړ. د ښار په یوه څنډه د یوې سرسبزې او شادابه سیمې نه تیر شو. له ډېرې ګڼې ګوڼې نه ووتو. د هغوي د کارخانې تر څنګ ټکسي نه ښکته شو. له ښار نه وتلي بې ودانیو ځای کې د هغوي کارخانه ولاړه وه. یوه د اوبو ویاله یې له څنډې تیره شوې وه. د سیمې شا وخوا ته ګڼې ونې ولاړې وې. پنځوس متره وړاندې شنه پټې او د سبزی تر مینځه خلک لیدل کیدل. څو ګامه مخامخ د کارخانې په دروازه کې یو تن

محافظ ولاړ وو. موږ يې ودرولو. ويلې د چا سره مو کار دی؟ ده ورته وويل. د فرهاد صيب سره ملا وېږو. هغه بيا وويل جي ستاسو نامه... ! ورته ووايه نعمت ترورزی دې راغلی دی. لږه شيبه وروسته محافظ په منډه راغی. وې ويل صيب راځئ تاسو مهرباني وکړئ. له دروازي نه دننه لاړو. مخې ته مو هغه راغی. ده ويلې ترورزی راغی. د هغه دفتر د کارخانې وره ته نژدې وو. موږ لا دفتر ته نه وو وررسيدلي. کتل مو چې له ليرې يو تن جگ ځوان په سپينو جامو کې تور غوږ کړي وينستان د خدا شين له ورايه يې غږ کړو راځئ، راځئ ترورزي مخامخ راځئ. هغه په چابکو گامونو تر موږ ځان راوړس او. لومړی يې خپل ترورزي سره غيږه ووهله. بيا يې له ما سره، ملگري مې په روغېر کې ورته معرفي کړم. هاغه يې ماته راوپيژانده. بيا يې خپل دفتر ته بوتلو. د دفتر هوا يخه پدې وه چې ايرکنډيشن پکې چالان وو. سمدستي يې د دفتر کارگر زموږ مخې ته يخې بوتلې کيښودې. فرهاد له موږ سره په څنگ کې کښينا ست. له مانه يې د روغ ناروغه بيا پوښتنه وکړه. بيا يې له ترورزي سره احوال پوښتنه وکړه. هغه په خبرو او برخورد کې ډېر نرم او مهربانه ښکاريده. په ورين تندي او خدا په حالت کې يې له ترورزي سره خبرې کول. لږه شيبه وروسته يو چاغ تور پنجابي چې په کوپړۍ يې ډکې وينستان نه وو. غټې سرې سرې سترگې له ونې دنگ په عمر پوخ ښکاريده. په وره راننوت. موږ يې ورمعرفي کړو. هغه يې موږ ته راوپيژند. فرهاد موږ ته په پښتو کې وويل. دا زموږ د کارخانې مشر دی. هاغه لکه د پښتون په څير موږ سره ټينگ روغېر وکړ. بيا يې د فرهاد سره د کوم کار په اړوند څه خبره وکړه. موږ ته يې مخ راوگرځاوه. ويې ويل زه درسره بيا گورم. له دفتر نه ووت. فرهاد هم ورپسې په وتو کې وويل. تاسو کښينئ زه واپس زراځم. ملگري مې راته په غلي اواز وويل. انډيواله زه خو دلته ځم راځم. دا پنجابيان په خداي چې د صوبه

سرحد د پښتنو نه په ډېرو برخو کې ښه دي. په راشه درشه، کلتور او اداب معاشرت کې څو چنده له پښتنو نه مخکې دي. د صوبه سرحد خلک يوازې د غرونو او درو خلک لوتکي د ټينگې ارادې او ټينگ لوظ خلک دي. خود هوارې او ښاريه اوسيدو کي ټگۍ او چلول باندې ژوند کوي. د درو او غرونو خلک چې ټول عمر يې په دښمنۍ او ترېگنۍ کې تير شو. چې اصلي وجه يې بې علمي او بې سوادۍ ده. اصلاً خو پنجاب دوي له پوهې او تعليم نه بې برخې ساتلي دي. ولې پخپله په دوي کې هم دا احساس کمزوری دی. په هر صورت، له کله نه چې زه دا پنجابی پيژنم. سره له دې چې د کارخانې زياته سرمايه دده دا ترورزی يې له ځان سره شريک کړی دی. د کارخانې پوره واک يې ده ته ورکړی دی. لکه د ورور غوندې چلن ورسره کوي. ترورزی ورسره هم په ښه راستۍ کاروبار مخې ته وړي. پخوا يې ورسره عادي کار کولو. بيا يې وروسته له ځان سره په کارخانه کې شريک کړ. اوس د هستۍ او بنگلو خاوند دی. د دواړو خوږه دوستي هم ده. دا پنجابی بابو په پنجاب کې کارخانې لري. نور وروڼه يې دي. هلته د ډېرو شتو او مالدارۍ څښتن دی.

فرهاد په دروازه کې رانوت. د خدا په حالت کې يې وويل. خفه نشئ. زه دا دی راغلم. مهرباني وکړئ. راځئ لومړی به په ښار کې چکر ووهو. مازديگر به کور ته لاړ شو. بهر دفتر مخې ته يې نوی ښکلی گادی ولاړ وو. په گاډي کې کښينا ستو. ويې ويل. په ځينو ځايونو به ورو گرځو لوتکي ساعت به مو تير شي. زما انډيوال ورته وويل هو سمه ده. دا زما ملگری به هم د پينډۍ ښار او گوري. ما ته يې راوکتل. ويې ويل څنگه اشنا؟ ما وې ډېره ښه ده. گاډی روان شو. گرمۍ خوله لگوله. مگر په گاډي کې ارکنډيشن ؤ. په څو دقيقو کې خوب يووړم. يو وخت مې په ولې چالاس کيښود. سترگې مې وغړولې. ملگري مې وويل. تا خو سترگه زگه کړه. خو وايه زموږه. له موټره ښکته شو. کتل مو چې په کوم

تاریخي ځای ورپېښ شو. ډیری خلک پکې خوځیدل. دغه تاریخي ځای په جگه غونډی وو. شا و خوا ترې ټول ښار ښکاریده. د ماښام څرې پورې وگرځیدو. هرې خوا ته مو سیل صفا وکړو. له هغه ځای نه بیا د فرهاد د کور په لور و خوځیدو. په لږه شیبه کې د هغوي کور ته ورسیدو. له گاډي چې کوز شولو سمدستي د یوه باغ مخې ته په لویه دروازه باغ ته ننوتو. له دروازې سره څیرمه د ناجودونو منځ کې نرۍ سمندتي لاره تللې وه. دواړو خواو ته یې رنګ په رنګ گلونه وو. د ښوونې، زینتي بوټي او گلونه د بریښنا د سپینو گروپونو په ځلا کې ښکلي او په زړه پورې ښکاريدل. د ښوونې په لور خوا کې درې پوره دنگه سپینه ماڼۍ وه. مخې ته یې د اوبو فواري په کبلو او گلونو اوبه شیندلې. د شنه چمن په منځ کې د ودانۍ په لاندې پور کې د ناستې لوی سالون ته ورننوتو. سالون په رښتیا چې ډېر بیخ و. ارکندیشن پکې چالان وو. خونه ډېره پراخه وه. د سالون په مخامخ دیواله کې ټي وي (تلویزون) بنده وه. موږ چې په کوچونو کښیناستو یو سړی راننوت. ورپسې دوه درې هلکان راغلل. موږ سره یې روغبړ وکړ. زه یې ورمعرفي کړم. هغوي یې ماته راوپېژندل. ملګري مې راته کړو. زه به ستا په اجازه یو ځل دننه د ترور لیدو ته ورشم. ما وې ولې نه. مهرباني وکړه. هغوي دواړه دننه لاړل. زه د هغه بل سړي سره چې مونږ چې ډیره ټي وه. لوړدنگ سړی وو. په سالون کې پاتې شوم. هاغه راته راوپاندې شو. ویې ویل. ځوانه خفه نشۍ. رښتیا ترورزي راته سم څه ستا په باب ونه ویل. چیرې اوسیرې؟ ما وې ولې به خفه کیږم. خپل کور مې دی. اصلاً خوزه د ننګرهار یم خاوس پېښور کې اوسیدو. ما په ژور نالیزم کې سبق ویلی دی. کوم رسمي کاروبار نه لرم. بس یوازې لیکنې کوم. ځینې معلوماتونه راغونډوم. راتلونکي مې لاندۀ معلومه. اوس خالي په چر راغلي یو. هغه راباندې پوه شو چې خالي جیب ګرزي. د کار نه دي. په ډاډمن غږ یې وویل زما خویو زوی په اسلام اباد کې د

انګلیسي ژبې ترجمان دی. او بل زوی مې د راشن پاسونو کمانډر دی. زه پرې پوه شوم چې د سړي غوا لنگه ده. ما وې نو ته څه کار کوې؟ زه خالي د میاشتي په لومړیو ورځو کې کله چې زوی مې راشن پاسونو باندې مواد واخلي هغه په بازار کې پلورم. یوازې هم دغه مې کار دی. زړه کې مې وویل (دا خودهما غوله جملې نه دي) غوښتل یې چې پدغه باب ډېر وغږېږي مګر زه ترې تشناب ته لاړم. اودس مې تازه کې. بیا هغوي هم سالون ته راغلل. د ما بنام مانځه نه وروسته ډوډۍ تیاره شوه. ماسخو تن تیره پورې د پاکستان او افغانستان په حقله خبرې اترې کیدې. شپه مو په خوبني سره تیره کړه. سبا یې له چایو نه وروسته کارخانې ته لاړو. زما ملګري فرهاد ته وویل. تروزي زه پېښور کې ضروري کار لرم اوس درنه اجازت اخلو. له پینډۍ نه د پېښور په نیت و خوځیدو. مازدیګر لوړ پېښور ته ورسیدو.

ده ویلې ډېره موده وروسته یوه همصنفي (ټولګي وال) مې رانه هیله وکړه. ویلې کابل ته راسره لاړ شه. حالات ښه شوي دي. په مزي کې هم تګ راتګ ازاد دی. یو خپلوان مې له بنده ازاد شوی دی. هغه له امریکایانو سره بندي ؤ. څه موده مخکې راخوشی شوی دی. ما ورته وویل انډیواله کابل نه مې زړه تور دی. ځکه چې کوم وخت د مجاهدینو حکومت له پاکستان نه کابل ته انتقال شو. په هماغو شپو ورځو کې کابل ته لاړم. د تنظیمونو ترمنځ نښتې مې چې لیدلې دي. بیا مې د کابل لیدو ته زړه نه کیږي. هغه راته په ارامه لهجه وویل. اوس هغه وخت نه دی سړکونه پاڅه شوي دي. قوماندان سالارانو د ننگرهار او کابل په ښار کې نوې لوړې ودانۍ جوړې کړي دي. د ګرد نړۍ خلک لږ برکیږي. د امریکایانو باچاهي به هم اوګورې بله دا چې زما یو دوست له باګرام زندان نه راخوشی شوی دی. د هغه لیدو او مبارکي ته به ورشو. هغه ډېر ښه سړی دی. ما وې چې ښه سړی دی ولې بندي ؤ؟ هغه ګلیم جمیانو د

طالبانو په ټیل کې امریکایانو ته سپارلی ؤ. ځمکه او مال یې ترې اخیستی ؤ. د طالب په نامه یې غیر حق بندي کړی ؤ. که دې ولید بیا به ووايې چې رښتیا هم. د پښتون په نامه یې د جايداد غصبولو لپاره یې امریکایانو ته تسلیم کړی ؤ. ډېر وخت به نه تیروو. درې څلور ورځې به چکروو هو. واپس به پېښور ته راځو. ما وې تر سبا سهار پورې وخت راکړه. زه به فکر وکړم. بیا به درته زنگ ووهم.

سبايي مې وختي انډيوال ته ټیلیفون وروکړنګاوه. کابل ته د تلو مې ورته وویل. هغه خوشحاله شو. ویې ویل. سهار په اته بجو به زه درشم. یو ځای به د ګاډو هډې ته لاړ شو. سبا سهار مې د کالیو بکس ورسره وخیست. د کور له غرونه مې په اجازت او مخه ښي ویلو د کور نه په راوتلو کې هغه راغی. موږ دواړه کابل ته د تلو سفر نیت وتړو. د جلال اباد او مزي ته د موټرو تم ځای ته ورغلو. سمدستي یوه ګاډي کې کښېناستو. مخ په خېبر ګاډی روان شو. هاغه راته د لارې په اوږدو کې پراته کلي یو یو راښوده. زما لومړی ځل ؤ چې د تورخم په مزي او ختم (اوبنټم) کله چې د تورخم مزي ته ورسیدو لکه د میږیانو غوندې خلک په مزي کې تله راتله. یانې اوبنټل راوبنټل. موږ هم له مزي تیر شوو. میرولي خو بلد ؤ. د دغې لارې سفرونه یې کړي وو خو ماته هر ځای، غرونه او هواري، کلي او فصلونه د لیدو وړول. په تورخم کې جلال اباد موټر ته وختو. زما لپاره د لارې ښایستونه په زړه پورې وو. د لارې په اوږدو کې ځای په ځای امریکایي او انگلیسي پوځونه پراته وو. چې رښتیا راباندې وایې سترګې مې پرې بدې لګیدې. خو زما په واک کې څه وو. څه مو کړی وای. لاس مو نه رسید. لنډه دا چې زمونږ ګاډی د جلال اباد ښار ته ورسیده. کتل مو چې هره خوا به د خارجي پوځونو موټرې له عسکرونه ډکې ډکې روانې وې. له سړکونو څرګردونه پورته

ګلاب او فربسته، وېرونه بهیرونه، له بنگاله تر باګرامه، داژوند دا خیري

کیدل - په غرونو کې ډزې کیدلې - د جلال اباد ښار کې د خلکو دومره ګڼه
ګوښه نه وه -

یوه هوټل ته د غرمۍ لپاره ورغلو - د هوټل مخې ته د کباب
لوګي ټوله شا و خوا نیولې وه - د هوټل شاګرد په لاره هر تلونکي د کباب
خوراک ته هوټل ته په لاس رهنمایی کاوه - موږ هم د هغه په اشاره هوټل
ته ورننوتو - د کباب خوړلو نه وروسته مو کابل ته د تلو تکل وکړو - د
کابل لین موټرو هډې ته لاړو - په یوه فلاینکوچ کې سپاره شوو - زه پخوا
د شپږو کالو به ووم - چې یو ځل کابل ته د خپل پلار سره تللی ووم - خو
اوس رانه هر څه هیر شوي وو - له درونتي نه چې تیر شو - تر سروبي سړک
کنډې کپرې شوی وو - موټر پکې په کرار کرار چلیده - مازدیګر لمونځونه
مو سروبي کې وکړل - بیا مخ په کابل ګاډی روان شو - ماسخوتن وو چې
پل محمود خان ته ورسیدو - له موټره ښکته شو - ملګري مې وویل زموږ
خپلوان دي - هم هغه چې د لیدو په هیله یې کابل ته راغلو - یوټکسي
موټر یې ودر و - پکې سواره شولو - هغه ټکسي چلونکي ته د کورپته
ورکړه - لږه شیبه کې یې د باغ بالا (جګ بن) لاندې د یوې کوڅې سر کې
د درې پوږیزې ودانۍ مخې ته ښکته کړو - د کور زنگ یې وواهه - یو
هلک راووت - دي پیژندلو - ښه توده ستړي مشي یې ورسره وکړه - ما سره
هم روغېر وکړ - له ځان سره یې ننویستو - د لومړي پوږ په سالون یې
وردننه کړو - چې کتل مو څلور پنځه تنه په کوټه کې ناست وو - هر یوه
ستړي مشي وکړه - لږه شیبه وروسته زما ملګری پاخید و یې ویل زه به یو
ځل دننه لاړ شم - ماته یې مخ راواړو - ویلې واپس زراځم - په سالون کې
ناستو کسانو د امریکائي عسکرو خبرې کولې - چا ویل امریکایان په
کلیو کې تالاشي کوي - په کورونو پخپل سرور ننوزي - زموږ کلتور ته نه
ګوري - یوه رسوائی یې پیل کړې ده - که څوک ورته څه ووايي سمدستي
بې بې پوښتنې یې له منځه وړي - د روسانو په وخت کې داسې بې یایي نه

وه لکه دا اوس چې دوي پیل کړې ده. هر چا همدغه خبرې کولې. پدې کې یو سپین ږيري سالون ته راغی ورپسې زما ملگری او د کور نور کسان ورپسې وو. ناست کسان ورته پورته شول. زما ملگری په اشاره پوه کړم چې گني دا سپین ږيري هغه راخوشی شوی بندي دی.

زه په چالاکی او بېره ورمخې ته شوم. روغېر مې ورسره وکړ. ملگری مې ورته ورمعرفي کړم. هاغه ښکل کړم. له ځان سره یې په کوچ کې کښینولم. خلکو خبرې کولې. لږه شیبه وروسته دوه تنه راننوتل. یو له رنگه تک تور و. زما ټول فکر د هغه سره شو. ما وې چې دا هندو دلته څه کوي.

یوه د کور سړي هماغه دواړو ته وویل. دې میلمنو ته ډوډۍ راوړئ. هغه یوه وویل. پلار جانې موږ هم ددې لپاره راغلو چې میلمانه د ډوډۍ میز ته لاړ شي.

موږ دواړه یې بلې کوتې ته د ډوډۍ خوړلو لپاره بوتلو. زموږ خدمت ته هغه له رنگه تور زلمی او د کور هغه بل ځوان ولاړ وو. ما مې د ملگری نه د هغه پوښتنه وکړه. ده وویل. دا یو بنگالي دی. همدوي سره دلته یو ځای اوسېږي ډېر ښه سړی دی. هم ددې حاجي صاحب سره یو ځای په باگرام کې بندي و. دده خپله عجیبه قیصه ده.

په زړه کې مې وویل. سبا ته به دده قیصه باندې ځان خبروم. پخپله به راته خپله قیصه کوي. ملگری مې راته وویل. سبا ته به درته بنگالي خپله قیصه وکړي. سبائي چې چاې وڅښل شوې. د کور خلک هر یو خپلو کارو پسې روانیدل. ماته مې بیا ملگری را وړاندې شو. ویلې ته پما پسې راځه. له سالون نه ووتو. د کور په باغچه کې وړاندې گوډ ته (کنج) ته لکه د ځانگړې حجرې په شان کوټه وه. ښه فرش کړې څوکی. پکې پرته وې. هر څه یې درلودل. یانې تشناب برنډه، شا و خوا گلونه د ناستي ښکلې صوفه، له صوفي نه شا و خوا په نري سمښتي لښتي کې د

گلاب او فربنسته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

رنې روانې اوبه - یو بڼه ارام ځای ؤ - پام مې کاوه چې هغه بنگالي هلک او
یو تن سک زلمی ورسره ؤ راغلل - دۀ راته وویل - همدلته به له بنگالي نه
د هغه د خپلې قيصې پوښتنه کوي - چرنگ ته یې وویل - دده قيصه به
میلمه ته ترجمه کوي - اگر چې دی خپله په وردو کې پوهیږي - خو احتیاط
لپاره ته ورسره بڼه یې - هغه ویلې سمه ده - ملگری مې لاړ - موږ درې واړه
په کوټه کې پاتې شو -

ما لومړی بنگالي ته وویل - ته هیڅ فکر ونکړې - زه خالي یو
لیکوال یم - ځینې قيصې چې واورم او خوښې مې شي بیا یې لیکمه او
چاپ ته یې تیاروم - که تکلیف درته نه کیږي اوس به ستا قيصه هم واورم

-

خلورم خپرکې

هغه مې تر څنگ کښیناست. چرنگ سنگ بلې ډډې ته د هاغه تر څنګه کښیناست. بنگالي له رنگه تور خو ښکلی اندام یې درلود. د تندي کړنې یې په ځوانۍ کې مخ په ډېریدو ښکاریدې. لومړۍ مې ورته وویل. انډیواله خپله قیصه په ارامو اعصابو ښه په خوند راته راواخله. هغه په شونډو ژبه تیره کړه. د سترگو او د مخ ځینو نڅښو یې د غمګینو پیښو ګواهي کوله. ویې ویل. چې زما به څه قیصه وي. زموږ د بنگله دیش د خلکو د ژوند قیصې یې خونده او ترخې دي. تاسو ته معلومه ده چې بنگله دیش کې یوازې د شولو کړوندې د اوبو له پاسه کلي کورونه او ماهیان نیول تر سترگو کیږي. خوراک یې په عمومي ډول پنډې وریژې او ماهیان دي. د هر کلي په اوبو کې د ماهیانو نیولو برید معلوم. له بله پلوه بنگله دیش کې هر کال د خلکو نفوس زیاتېږي. او ورسره له بده مرغه هر کال خطرناکه سیلابونه راوځي. خلک او نور مالونه او فصلونه یې وړي بالکل د تباهي سره مخامخ وي. د بنگله دیش اقتصادي وضعه ډېره خرابه ده. د هغه ځای هره برخه ځانته خپله قیصه لري. خو زه به اوس درته یوازې خپله قیصه پیل کړم.

د شپږو کالو به ووم چې پلار مې په حق ورسید. ځوانه مور مې کنډه پاتې شوه. مور مې راته ویلې. چې پلار دې ملیریا په تبه پروت وو. د دوا درملو وس مونه کیده. له بلې خوا د اوبو په کلي کې نه کوم کلینک وونه ډاکټر. بس رنځپوه رنځپوه اخريې ساه ورکړه. په کور کې بل سرپرست نه ؤ. مور مې هر سهار له کوره وتله. د نورو خلکو د شولو په کړوندو کې کار کاوه. یو څه مزدوري به یې ورکوله. هم دومره چې ایله

بیله د ورځې خواړه به پرې تیاریدل. او چې کله خوبه کار ته لانه. په هغه شپه به موږ کړه د خوړلو څه نه وو. ترور به له موږ سره مرسته کوله. د هغې خاوند ماهیان پلورل. ژوند یې چلیده. په موږ له یوې ورځې نه وبلې ته بدې شپې ورځې راتلې. داسې وخت راوړسید چې مور مې په دغه ورځ کار نه و میندلی. ما بنام ته موږ ووی. نه درلوده. ترور هم په دغه ورځ راپېښه ونکړه. نهره شپه مو تیره کړه. هسې خو موږ ډېرې شپې تر سحره په لوږې گډه سبا کولې. د چم گاډي خلک هم له موږ سره په تکلیف ول. له بله پلوه د کلي خلک ډېر له موږ غوندې غریب وو. خالي مرگ ته یې شپې تیروولې. په کله کې یوه زړه بوډی. ښځه وه. کله کله به یې موږ ته زړې جامې او کله به یې له چانه پاتې شوې وریزې راوړې. هغه په موږ ډېره مهربانه وه. له پخوانه په ټول کلي کې مشهوره وه. هر چا پیژنده. د هر قسم خلکو سره هغې پیژندل. په دویمه دریمه به خامخا موږ کړه راتله. یوه ورځ زموږ د کور په دروازه کې لږ څه پښه نیولې شوه. مور مې ورناورې کړې. ادې راځه کنه ولې ودریدې؟ هغې په ورو وویل. سپی څه شو؟ مور مې ورته وویل. راځه راځه سپی نشته دی. هغې له دروازې نه دننه قدم راواخیست. ویې ویل سپی مو څه کړو؟ مور مې ورته وویل ادې سپی مې پروند کلي برچم کې پرېښود. له لوږې نه بیخي خوار شوی و. کله مې چې د ملک د کور تر څنګ خوشی کړ. په اخره سلگۍ ښکاریده. خالي لکۍ یې خو ځوله. یوازې یې ما پلو کتل. زړه نازې ترې را روانه شوم. د سپي مې صرف روستۍ سلگۍ او سونګ سونګ واورید او ترې راپناه شوم. بوډی په سپي خفه شوه. تر ډېره په چورت کې تللې وه. بیا یې وویل لورې ستاسې لپاره به خامخا یوه لار لټوم. هغه د ورته په وتو کې وه. مخ یې راواړو. زما مور ته یې وویل. سبا زه واپس راځم اوس د خدای په امان. زه د هغې په دغه شان خبرونه پوهیدم. هغه د

کلي نامي بودی وه. لوی وړو پيژنده. په دغو ورځو کې هغه موږ کره ډېره تله راتله.

دوه ورځې وروسته زه له بيرون نه کور ته ننوتم. کتل مې چې د کور دننه بوډی زما د مور تر څنگه ناسته وه. څه خبرې يې ورته کولې. مور مې ورته غوږ ايښی ؤ. د خپګان په حالت کې وه. د هغې خبرې يې يوه يوه په غور سره اوریده. هغه بوډی به مور ته ورنزدې شوه. په غلي او ورو ورو خبرو يې پوهوله. بوډی چې دخبرو په وخت کې خپل وچ لرګی، زاړه لاسونه چې رگونه پکې راوتلي وو خوځول په بې غاښو کې شوپه خوله کې به يې لره شولې ورننوته. په تور مخ چې د وختونو تودو سپو وچ کړی ؤ. وړې سترګې يې بيدارې، بيدارې غړولې. د هغې په خبرو به مې مور خپل سرد هوکړي وخواوه. بوډی پاڅیده روانه شوه. لږه شيبه وروسته زما ترور په کاسه کې وريژې راوړې. موږ به هروخت د هغې لاس ته کتل. چې د خوراک څه به ئې راوړل. همداشان زما د لوبو ملګرو به کله چې پلرونو به يې ماهيان ونيول دوه ماهيان به يې موږ ته راګول. نور نو زموږ الله هم پاک او دربار يې هم. مور مې د خپلې خور سره هم په دې ورځ ډيرې خبرې وکړې. ترور زما د مور په خبرو په فکر کې لاړه. يوه شيبه هغوي دواړو خپلو کې سره هې. پي. وکړو. ترور چې بيا کور ته روانیده. مور مې ورته وويل. سبا ته لږ څه وختي راشه. هغه هم وختي راځي. پدې وخت کې زما د کوڅې انډيوالان راغلل. ويلې راځه چې لوبو ته لاړ شو. موږ به د اوبو له کلي نه وچې ته پورې وتو. هلته به مو د نورو هلکانو سره فوتبال او نورې لوبې کولې. مازديګر ناوخته په دغه ورځ کور ته لاړم. کتل مې چې مور مې ماهيان پخول زه وږی وم. يوازې ماهيان يې زما مخې ته راوړل. مور وويل بچۍ ډوډۍ نشته دی هم دا ماهيان به خورو. دا شپه چې تيره شوه سبا يې لمر راختلی ترور بيا په وره راننوته. وريژې يې راوړې. مور مې مخې ته وړپاڅیده. د وريژو لوبښۍ يې ترې

راونیو - هغې سوړ اسویلی له خولې ویوست - کټ کې کښیناسته - موږ لا
چاې ماې نه وې خلاصې کړې چې بوډۍ بیا راغله - دا ځل هغه وار خطا وه
- لا ناسته نه وه چې مور ته یې وویل - لورې زر کوه چې ناوخته نشي - مور
مې ترور ته اشاره وکړه - ویلې دننه کوټې ته راشه - مور او ترور مې دواړه
دننه کوټې ته ننوتې - وروسته له ډېرې اوږدې شیبې نه دواړه واپس
راووتې - د مور پلاس کې د جامو پنډه ؤ - د ترور سره په لاس کې د کور
کلي وه - د ترور او مور دواړو حالت راته ډېر خفه ستومانه ښکاریده -
ماته مې مور وویل - هله زویه خپلۍ پښو کړه چې څو - ما وې مور جاني
چیرې څو؟ هغې بوډۍ ته لاس ونيو - وې ویل - دې ادې سره یو ځای ته
څو - په دروازه کې چې راوتلو - مور مې او ترور دواړو غاړه سره ورکړه -
په ژړا او چیغو یې لاس پورې کړ - د دواړو د ژړا غږ په چم کې خور شو -
بوډۍ ورته تسلي ورکوله - زه حیران پاتې وم چې دا ولې؟ له دروازې نه
په وتو کې زړې بیا وویل - زر کوئ ناوخته شو - په ډېره بیړه له کوره
راووتو - او وچې ته مو ځانونه ورسول - هغه مخکې او موږ ورپسې
وروسته روان شو - ښه ټوټه مزل مو چې وکاوه - مخې ته لوی کلی راغی -
خو دوکانونه هم پکې وو - د خلکو پوره گڼه گوڼه وه - بوډۍ گړندی روانه
وه - هغې له پخوانه دا کارونه کړي وو - هر څه ورته معلوم وو - د یوه
دوکان تر څنګه ودریده - موږ ته یې وویل دلته به ودریږو - هاغه اوس
راځي - موږ څه پیژندو چې هغه څوک دی؟ لږه شیبه کې یو سړی راپیدا
شو - سپینې جامې یې اغوستې وې - لوړ چارشانه له عمره پوخ سړی وو -
ږیره یې پاکه وهلې وه - نری تور بریتان یې پرېښي وو - سمدستي یې په
بوډۍ غږ وکړ - ابې راغلې یې؟ هغې وویل هو دا دی اوس راغلو - هغوي
په خبرو خبرو کې له موږه بیل شول - خپل منځ کې یې څه سره وویل - بیا
بوډۍ موږ پسې راغله - ویلې راځئ - د هغه سړي خوا ته چې ورغلو - موږ
ته یې ستړي مشي وویل - ورسره یې جوخت دا خبره وکړه - گاډی مې هلته

وړاندې ولاړ دی. هلته به حسابي کوؤ. هغه مخکې او موږ ورپسې. د سرک پغاړه د هغه ګاډی ولاړؤ. دروازه یې خلاصه کړه. یوه بکسه یې ترې راواخیسته. بودی، ته یې پیسې شمار کړې. بیا یې زما مور ته ونيوې. سړي نورې پیسې بودی، ته ورکړې. هغې په بیرې پیسې پخپل جیب کې واچولې. سړي زما مور ته اشاره د ګاډي د ختو وکړه. زړه بودی، راوړاندې شوه. زه یې په دواړه ښکل کړم. بیا زما مور په سترگو سترگو ښکل کړه. لپه یې پاس ته ونيوه. دوعا یې وکړه بیا یې وویل لورې له دې سړي سره لاړ شئ. هیڅ فکر مه کوه. ټول کارونه دی درته سموي. ددې خبرې سره زما مور په ژړا شوه. په ژرغوني غږ یې بودی، ته وویل. ادې زما په جونګه در سره پام کوه. هغه هم په ژړا شوه. ګاډي ته وختو. سړي په چالاکۍ سره بودی، ته د خدای په امانۍ لاس وخواوه. بودی، موږ ته کتل او ژړل یې. مور مې هم په موټر کې پټې پټې سلګۍ وهلې. زه حیران پاتې ووم. چې دا موږ به چیري څو. او دا مور مې وې ژاري؟ پدې وخت کې مور مې د موټر په سیټ کې ځانته راجوخت کړم. ما ورته وویل مور جاني موږ چیري څو؟ مور مې راته په سر لاس رانښکد و یې ویل. بچی له دغه سړي سره څو. چیري مو چې نصیب قسمت وي. سړي په بیرې موټر چلاوه. شیبې په شیبې یې سیګرټ څکول. له ډېر مزل نه وروسته په یوه بازار ور برابر شو. موټر یې غاړې ته ودره. ویلې دلته به هوټل کې ډوډی و خورو. پدې خبره یې زه خوشحاله شوم. ځکه چې ان له بیګاه نه وړې وم. هوټل ته ورغلو. څوک په ډوډۍ ناست وو ځینو خلکو خپلو کې خبرې کولې. ګڼه ګونه د خلکو زیاته وه. موږ یوه میز ته کښیناستو. تیکې یې راوغوښتې. د لومړي ځل لپاره مو په تیکو ځان مو کړو. له هوټله راووتو. هاغه د سیګرټ څکولو نه وروسته بیا ګاډی چالان کړو. په لږه شیبې کې خوب وړی وم. یو وخت مور مې وخواولم. ویلې پاڅه وینښ شه. سترګې مې چې وغړولې. توره شپه وه ګاډی ودرید. سړي

وویل راځي چې څو - د بازار په یوه کوڅه ورسېدو - یوه هوټل ته بیا د ډوډۍ خوړلو لپاره ورپورته شو - هغه سړي په بنگالي - هم پوهیده - لا هوټل ته نه ورسیدلي - هاغه ما ته وویل هلکه خفه خونه یې - ما وې نه کاکا -

خوشحاله او سه ایله بېله مې د او بودکلي نه راوېستلې - دلته به شپه تیره کړو - سبا یې به کراچی ته په خیر ورسېږو - په هوټل کې د ډوډۍ نه وروسته د هوټل په دویم پوړ کې د شپې تیږولو کوټې وې - په هوټل کې یې دوه کوټې ونيوې - یوه کوټه کې پخپله پریوت او په بله کې موره ویده شو - سبا یې له چایو نه وروسته هاغه بیا گادۍ روان کړ - ډېر سیگرت یې څکول - د سیگرتو بوی راباندې بد لگیده - خو څه مې نشو ویلې - سفر اوږد وه - ځای پر ځای به گادۍ ودریده - دمه به مو کوله - کله چې کراچی ته ورنزدې شو - گادۍ د یوه سیند پغاړه ودرید - هغه وویل - دمه به وکړو - زما مور ته یې وویل لاس او مخ دې پریمنځه - وینستان دې برابر کړه - د کراچی - ښار ته ورننوځو - نور یې څه ونه ویل - څو گامه وړاندې لاړ - سیگرت ته یې تیلی وواهه - موره دواړو په سین کې مخ او لاس پریمنځل - له موره مې بیا پوښتنه وکړه -

مور جاني موره له دغه سړي سره چیرې څو؟ مور مې وویل زویه نه یم خبره - د کلي بوډۍ پدې سپارلي یو - نوره زه هم نه یم خبره - چې سر به مو په کومه لگي - مور مې له پنډه کې نه لږ څه نوي ټیکری راویستو په سربې کړ - له دمې نه وروسته بیا گادۍ روان شو - ما ته خو په گادۍ کې سفر ځکه خوند راکاوه - چې یو کله هم پدغسې گادۍ کې نه ووم تللی - بل په خپته مو ووم - او په گادۍ کې پنجابي ریکاتونه غږیدل - ښه ساعت مې تیر و - مور جاني مې شیبه په شیبه ساړه ساړه اسوېلي وېستل - کله به یې زه ځان پورې راجوخت کړم - حالت به یې ښه شو - مازدیگر تیر و چې کراچی ته ورسیدو - د ما ښام په څره کې گادۍ د یوه کور مخې ته ودرید - سړي وویل

راځئ اوس راوړسیدو - کور ته ننوتو - کتل مو چې یوه ښځه د دوه تنو اولادونو سره چې یوه جینۍ او یو هلک ؤ اوسیده -

موږ سره یې ستړي مشي وکړه - یوې کوټې ته یې نویستو - په کې پکې چالان وو - هغه سړي د کور په انګن کې د هغه ښځې سره څه خبرې کولې - موږ دا فکر کاوه ګڼي چې دا کور د هغه سړي دی او دا یې ښځه او ماشومان دي - ښځه له رنگه توره په عمر به دیرش کلنه وه - ډیره چالاکه او مهربانه وه - سړی بهر ته ووت - ښځې سمدستي موږ ته یخې بوتلې راوړې - زما له مور سره یې لکه د خور غوندې چلن پیل کړ - ویې ویل هیڅ فکر ونکړې دا ستاسو خپل کور دی خفه نشئ - په لږه شیبه کې یې ډوډۍ تیاره کړه - له چای څښلو نه وروسته یې موږ ته وویل - تاسو باید ارام وکړئ - دومره اوږدو سفر ستومانه کړي یاستئ - بستري یې راته هوارې کړې - تر سهاره مو ښه خوب وکړو - سبا یې له چای وروسته د کور ښځې زما مور ته وویل - راځه تشناب ته - مور مې تشناب ته لاړه - زه د کور د وړو سره د کور په برنډه کې په لوبو مصروف ووم - لږ ساعت وروسته کتل مې چې مور مې په نویو پاکو جامو کې له تشنابه راووته - ماته یې کړو - بچۍ راشه چې ودې لمبوم - زه ورغلم - په تشناب کې یې پاک ولمبولم - بیا یې د کور د هلک نوې جامې راواغوستې - له تشناب نه چې راووتم - نوې خپلۍ یې راپنښو کړې - هغه سړی له بهر نه راغی - د کور ښځې سره یې څه خبرې وکړې - د کور ښځې بیا خپلو ماشومانو ته وویل - تاسو په کور کې اوسئ - زه واپس زر راځم - زما مور ته ښځې وویل - خورې بهر بازار ته به لاړ شو چې تاسو لوتکي د کراچۍ ښار ووينئ - په پوره بیړه یې له کوره وویستو - ګاډي کې یې کښینولو - سړي ګاډی روان کړ - ښځه مخکې سیټ کې د سړي سره ناسته وه - پټ پټ یې سره څه ویلې - د ښار په یوه بازار ورغلو - د خلکو ډېره ګڼه ګوڼه وه - نور چې ښه پسې وړاندې لاړو - هاغه ګاډی د سړک په غاړه ودرو - موږ ته یې وویل نور به په پښو

وگرځو. د ښار په یو ځای کې پراخه میدان ښکارېده. سړی او ښځه د هغه میداني. په لور روان وو. موږ ورپسې وروسته ورتلو. مور مې له لاسه نیولې ووم. د خلکو بیرو بارزیات ؤ. د میدان غاړو ته دوکانونه او بازار ؤ. موږ د میدان یوې څنډې ته ورغلو. له نزدې نه مو چې ولیدل. بلا ښځې او سړي لیدل کیده. د پلورلو او رانیولو نور څه نه لیدل کیده. یوازې ښځې او سړي وو. څوک ناست ول او څوک گرځیدل. ما چې د هغې میدان په خلکو او ښځو کې پام کاوه. ډیرې ځوانې ښځې او سړي لیدل کیدل. ټولې ښځې په نویو جامو کې ښکاریدې. زه او مور مې د یوه د دیواله سیوري ته کښیناستو. هغه سړی او ښځه هم زموږ خوا ته رانزدې شول هغوي خپلو کې سره خبرې کولې. یو د سپینو جامو چاغ پنجابي بې خوا ته ولاړ وو. هغه سړي ورته د لاس په اشاره زما مور ورپه گوته کړه. هغه پنجابي زموږ خوا ته راغی. زما مور ته یې کتل. لاندې باندې یې زما مور ته کتل. بیا بیرته د هغوي خوا ته لاړ. آبله ښځه زموږ خوا ته راغله. زما مور یې ودروله. هغه پنجابي ته یې مخامخ کړه. ښځه زموږ له خوا نه د هغوي دواړو خوا ته ورغله. درې واړو خپلو کې سره خبرې کولې. بیا هغه پنجابي سړي هغه بل ته پیسې ورشمیرلې. زه او مور مې په دغه راز نه پوهیدو. لږه شیبه وروسته هغه ښځه راغله زما مور ته یې وویل. خورې راځه زموږ کار خلاص شو. څو به! هغه پنجابي سړی هم له موږ سره یو ځای روان شو. تر موټره ټول یو ځای لاړو. زما د مور د جامو گنډه هغه ښځې له موټره راواخیسته. او زما مور ته یې ونيوه. ویلې دا درسره واخله. چې دا گادی بل خوا ته ځي. د موټر خاوند یوازې دومره وویل. د خدای په امان. موټر ته وخوت. موږ او هغه ښځه د پنجابي سره روان شوو. کتل مو چې هاغه د خپل گاډي دروازه خلاصه کړه. ښځې وویل تاسو دده سره ځئ. موږ یې موټر ته وخپرولو. هغه ښځې زما مور ښکل

گلاب او فرېسته، ويرونه بهيرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خيري

کړه. زه يې هم په تندي ټپل کړم. پنجابي گادي چالان کړ. هغه ښځه ولاړه وه. موږ ترې هغه پنجابي د سترگو په رپ کې پناه کړو. مور ته مې وويل. مور جاني چيرې خو. هغې نور څه ونه ويل خو يوازې له سترگو نه يې اوښکې راتوې شوې. بيا يې زما په سر لاس رابښکد. او گادي په بېر روان ؤ.

زموږ لارې هغوي نه بيلې شوې. د پنجابي گادي کې کښيناستو. هغه چې گادي روان کړ. مور مې د ټيکري پيڅکه باندې اوښکې پاکې کړې. زما چې وريام شو. په نور څه خو نه پوهيدم. يوازې د مور په ژړا ما ته هم ژړا راغله. پنجابي زموږ ژړا باندې پوه شو. ويې ويل. په ژړا کار نه کيږي. تاسو بايد خوشحاله اوسئ. چې پنجاب ته ځئ. د بنگله ديش د خوسا اوبو نه خلاص شؤ. خوش قسمته يې چې له ما سره مو نصيب شو پام چې خفه نشئ. زما مور ته يې لاس را اوږد کړ. ويې ويل جينۍ ستا په سر مې پوره ديرش زره روپۍ ور و شمارلې. زړه چې ټپل پورته نکړې. مزې به کوي. هاغه له خپل سيټ نه موږ ته يخې بوتلې را کړې. ويې ويل گرمي ده. دا وڅښئ. هغه د خيرې او خوي نه بد غونۍ ټپل کړيده. غضبناکه ښه يې وه. د خدا او خوښۍ طمع ترې نه کيده. ما زديگر لويدونکي ؤ چې د هغوي ښار ته ورسيدو. ويې ويل دا د پنجاب اصلي مخکې دي. زموږ کور له ښاره لږ څه وړاندې دی.

يو وخت گادي ودرید کتل مو چې د شنو فصلونو سر ته يې کور وو. موږ چې کله د هغه کره دننه کور ته ننوتو. د کور ټول غړي له موږه راتا و شول. هغه سړي زما مور هغوي ته ور اوپيژنده. د کور ښځې زما مور ته نزدې راغلې. ستړي مشي يې ورسره وکړه. سړي وويل دا مې نوې اينځه درته راوستې ده. زه خو ماشوم وم. په څه نه پوهيدم. لومړی څه موده ښه وه. زه او مور مې دواړه خوشحاله ځکه وو چې د بنگال له لورې نه را خلاص شوي وو. مور مې ټوله ورځ کار کاوه. زه به د مالت له ماشومانو سره

لوبیدم. د کور ماشومانو له ما سره لوبې نه کولې. خو کاله وروسته چې رالوی شوم. د مور سره به مې یو ځای ټوله ورځ کار کاوه. پنجابي غټ خیتي به په موږ ظلم کاوه. مور مې د مرگ تر سرحده ورغلې وه. ځکه چې د هغه بې دینه ظالم په کور او کروندو کې او د مالدارۍ دومره زیات کار ؤ چې موږ خوڅه چې نورو مزدورانو یې هم ورته رسیدگي نشوه کولای. مور مې پخپل ځان نه وه. خو په ما ډیره خفه کیده. لږ چې رابوتکئ شوم لا د ځوانۍ باده وم وهلی. مور مې راته وویل زویه ترڅو به ستا په حالت ځوریرم. ښه به دا وي چې ته له دې ځایه لاړ شې. ما پریږده چې یوازې یې گالم. بچی ښه به دا وي چې ته له دې ځایه لاړ شې. چیرې خپل سر په سیوري کړې. هغې پداسې حال کې چې موږ دواړو د وښو په ریبیلو لگیا وو. پخپل ځای یوه شیبه کینناسته ویې ویل زما خو چاره نشته دی. تر څویمه همدا کارونه به کوم. خو تا ته ځکه وایم چې که ته ځان کوم ښه وطن ته ورسوي او پخپلو پښو ودریرې بیا به پما پسې راشې. په پټه توگه به مې له دې سختیو او مشکلاتو نه وژغورې. ما چې د مور په خبرو فکر وکاوه. زړه مې واخیسته. مگر دا فکر راولوید چې گني که زه لاړ شم. پنجابي به پدې سخته راولي. ما ویل مور جاني که زه درنه لاړ شم. هغه ته به څه بهانه کوي؟ زویه زه به ورته وایم چې بنگال ته مې لیږلی دی. واپس راځي. نور ورپسې مه گرځه. تا سره یې څه دي؟ وانه مې ریبیل او له ځان سره په فکر او سوچ کې هسې ډوب لارم. (دا مور مې رښتیا وایي. مور خو مې پنجابي راوستې ده. دا ولې ورځي نه تر اوسه پورې دا کارونه او مالونه ساتل به ترڅو، ځان به کوم ځای ته اوباسم. یو وخت به که خدای کول په مور پسې راشم. بس د مور خبره منم) یوه ورځ هغه له کاره سترې ستومانه وه. رنگ یې الوتې ښکاریده. شونډې یې هم وچې کلکې وې. د وښو ریبیل یې پرېښودل. لور یې د پټي په باره کیننود زما خوا ته رانزدې شوه. وې ویل زویه نور زه نه غواړم چې ته دې پدې درنو

کارونو له ما سره خپله ځواني خاورې کړې. جیب ته یې لاس تیر کړ. پیسې یې راویستې وې ویل. بچی دا هماغه پیسې دي چې د راتلو په وخت کې یې را کړې وې. دا په جیب کې خوندي کړه. همدا نن حرکت وکړه. همدا اوس. لږ څه په غصه ناک حالت یې وویل. هله پاڅیږه. زما په قیصه کې مه اوسه. ځان یو ښه وطن ته اوباسه. بس مور مې نه پریښودم. ما وې مور جاني دا څنگه کیدای شي. هغه لا په قهر شوه. وې ویل نور دې په دې سوزانده کړونده کې نه پریږدم. ژوند دې نشم بربادولی. څه روانیږه خپل سر په سیوري کړه. تر اوسه خو وړوکی وې. اوس خو شکر دی زلمو ته یې خپل ښه او بد ښه پیژنې. لومړی ځان کراچی ته اوباسه. هلته به له چا نه پوښتنه وکړې. تر څو کوم ښه ځای ته لاړ شي. الله مهربانه دی. کله چې پخپلو پښو ودریدې. بیا به ما پسې راشي. اوس ددې بدرنگه کړوندي نه روانیږه. ډېره گرانه خبره وه. چې په دنیا د خدای کې د ایځي یوې مور له څنگه جدا کیدم. ځان سره مې چې فکر وکاوه. د مور خبره مې زړه واخیسته او ورته اومې ویل. سمه ده مور جاني. خوددې لپاره چې زما په تلو سره دا پنجابی لعنتي پتا سختي رانه ولي، څه فکر کوې؟

زویه زه ورته وایم چې ته بنگال ته د ترور کره تللی یې. کومه خبره نشته دی. زما زړه نه کیده چې د مور له خوا نه بیل شوی وای. زړه مې رالوی کړ. ما وې مور جاني دوعا راته کوه. همدا اوس درنه بیلیرم. هغې په خوا پورې ونیوم. په ژړا شوه ماته هم ژړا راغله. زموږ د دواړو ژړا په چیغو او ساندو واوښتې. مالونو او غواگانو زموږ چیغو ته غوږونه بوڅ کړي وو. د مور له غیږې نه مې ځان راوشو کاوه. هغې له ژړا نه ځان وژلو. په چیغو چیغو راپسې را روانه وه. دواړه لاسونه یې ما پسې نیولي وو. ترې را روان شوم. تر هغې موږ دواړو چیغې وهلې. تر څو چې مور مې په کړونده کې پاته شوه او زه ترې راپناه شوم. اوبسکې مې وچې کړې. ځان مې د

گاډو تم ځای ته ورساوه. په گاډي کې کښیناستم. یوه بل ښار ته مې ځان ورساوه د هغه ښار نه مې کراچۍ ته بل گاډي کې کښیناستم. ماسخوتن ؤ چې د کراچۍ په ښار کې گاډی ودرید. له نورو سورلیو سره زه هم په بازار ورگډ شوم. شپه وه مگر بازار د خلکو نه ډک ؤ. گڼه گوڼه زیاته وه. د بازار په یوه کوڅه کې وړاندې لارم. یوه هوټل ته ورغلم. د ډوډۍ خوړلو په نیت یوه میز ته کښیناستم. هوټل کې ډیری خلکو چاې روتۍ خوړه. چا چاې څښلې، ځینو خپلو کې سره خبرې کولې.

زما په عمر هلکان په هوټل کې نه وو. پدې کال ایله به د شپاړسو کالو وم. د ډوډۍ خوړلو نه وروسته د هوټل شاگرد راته یوه پیاله چاې مخې ته کیښود. زه پخپل چورت او فکر کې لارم. (د شپې تیروولو لپاره چیرته او له چانه او پوښتم. مور به مې څومره راته په سودا کې وي. نن شپه به بیخي خوب نه ورځي. خدای موږ څومره بدبخته پیدا کړي یو. پدې عمر زه څه کولی شم؟)

په همدې سوچ کې وم. چې یوه سړی راباندې د څنگ ته پروت میز نه په ارامه لهجه غږ وکړ. مخ مې ورواړو. د سوچ او فکر مزی یې راپرې کړ. ما وې کا کا جانه څه دې ویل؟ په وردو کې یې ویل. هلکه د کوم ځای یې؟ زه د بنگال یم. خود کار او مزدوری لپاره له کوره راوتې یم همدا نن دلته راوړسیدم. نابلد یم. نه پوهیږم. چیرې لار شم د نن شپې تیروولو په فکر کې یم. چې څنگه وکړم. هغه خپله څوکی. ما پلو را کړه کړه. ویې ویل مور و پلار وروڼه لرې؟ ما وې نه کا کا جانه بې له ایکی یوې مور نه بل څوک نه لرم پلار مې پخوا مړ شوی دی. مور مې یوازې په ډېرو مشکلاتو کې شپې ورځې سبا کوي. زه مې دی چیرې کوم ښه ځای کې کار او مزدوري پیدا کړم. هغه زما په حال خفه شو. ویې ویل. خیر دی بچی ته لا پوره ځوانۍ ته هم نه یې رسیدلی. په مخ کې دې لوی عمر پروت دی. د ژوند سختو او مشکلاتو په مقابل کې مبارزه او مجادله پکار ده. الله مهربانه

دی - پخپلو پښو به ودرېږي - همت له لاسه مه ورکوه رښتیا یوه خبره درته کوم - هغه دا چې که ته وکولای شې افغانستان ته لاړ شې - په دې وخت کې هلته کارونه ډېر دي امریکایان او انګریزان ورغلي دي - نوې ابادیانې کیږي په مزدورۍ کې سمې ډالرې بادېږي - ان له هندوستانه او پاکستان ورته خلق ورروان دي - بل دا چې په افغانستان کې په جوماتونو کې هم مسافر شپې سبا کولی شي - د کلیو خلک د جومات مسافرو ته له کوره ډوډۍ راوړي - د هغه ځای خلک ډېر ښه خلک دي - ستا د پاره ښه ځای هم هغه دی - نوره دې خوښه -

د هاغه خبرې راباندې ښې ولګیدې - ورته اومې ویل کاکا جانه له مزي څنګه تیریدای شم؟ ده ویلې بچی پېښور ته چې لاړې - له سرحد نه بې اسنادو خلک اوږي راوړي - د پاکستان سرحدي پولیس سړی په تکلیفوي - خود شل دیر شورو پیو خبره ده - تر پېښوره به ما رسولی وای - مګر زه دوه میاشتې نور دلته پاتې یم - څه کارونه مې دي - ستا لپاره به ښه دا وي چې سهار ته د پېښور ګاډي کې لاړ شې - هلته بیا لارې چارې پیدا کولې شې - خیر دی شپه به دلته زما سره تیره کړې - د هاغه پدې خبره خوشحاله شوم چې ماته د شپې تیروولو ځای څه معلوم وو؟ اصلاً هغه سړی د پېښور د چارسدې اوسیدونکی وو - پښتون وو - ښه مسلمان سړی ښکاریدو - په هوټل کې یې زما د ډوډۍ پیسې هم ورکړې - بیا یې له ځان سره خپلې کرایې کوټې ته بوتلم - هغه له پخوانه کوټه نیولې وه - او پکې اوسیده - کوټه ښه لویه وه - د خپل ژوند کولو ضروري ټول شیان لکه بستري، پخلنځی، لوبښي او نور هر څه یې درلودل - داسې ښکاریده - چې کوم لوی تجار و - ماته یې د خوب لپاره ځای جوړ کړ - هغه پخپله په لمانځه ودرید - زه خو سترې ستومانه ووم - د سترې په دستي خوب وړی وم - سبا یې چې له خوبه راوین شوم - سهار په خیر یې راته وویل - بیا ئې تشناب ته بوتلم - ویلې ځان دې پاک پرېمنځه - ما هم ولمبل له هغې

وروسته یې چاې تیارې کړې وې. له چایو څښلو نه وروسته هغه راسره تر
اشتېښه لاړ. د پېښور په ګاډي کې یې کښینولم. کله چې ګاډی روان شو
- هغه رانه لاړ. زړه مې ورته دواګانې وکړې. کله چې پېښور ته لاړم. په یوه
هوټل کې مې دوه شپې وکړې. د ورځې له خوا به مې د تورخم د ګاډو په
هډه کې له خلکو نه د جلال اباد د مزدورۍ او د تلو حال زده کاوه. له هډې
نه به ګاډي ډکیدل او تلل به او هم به له تورخم نه ډک ډک ګاډي راتلل. ښه
مې ځان پوه کړ. په دویمه ورځ له یوه همزولي پښتون هلک سره د تورخم
ګاډي ته وختم. هاغه راته وویل. چې په افغانستان کې د بیا
ودانولو کارونه پیل شوي دي. مزدوري هم په ډالرو شوې ده ما هم جلال
اباد ته د تلو نیت وکړ. د تورخم ګاډي کې کښیناستم. د ورځې یولس
بجې وې چې تورخم مزي ته ورسیدم. کله چې له ګاډي نه ښکته شوم په
تورخم کې له نورو افغانانو سره په پښو روان شوم. شاته راپسې په اردو
کې غږ وشو ودرېږه. مخ مې چې ورواړو. سرحدي تانې والا راپسې
ګرځندی راغی. ویلې ته راځه چې تانه داردې غواړي یو افسر ته یې بوتلم.
افسر لومړی په پښتو کې رانه پوښتنه وکړه. ما په اردو کې وویل. نه
پوهیږم. بیا یې په اردو کې وویل. څوک یې د کوم ځای ئې؟ چیرې ځی؟
ما ورته خپل اصلي ځای وښود. ما وې د بنگال یم. جلال اباد ته مزدوری
ته ځمه. د هاغه راباندې څه شک پیدا شو. ویې ویل د بنگال راته نه
ښکاري. د هندوستان نه جاسوسی پسې راغلی ئې؟ ما وې صیب زه په
نور څه نه پوهیږم. د هندوستان نه یم. بنگله دیشي یم. د بنگله دیش په
نوم یې لاس تړل زیاتیده. نه یې پرېښودم. سمدستي یې لاس تړل
ولچک پېښور جیل ته ولیږلم. کله چې یې زما کاغذونه د جیل په دروازه
کې یوه تن ته ورکړل. زه یې هم وروسپارلم. له لاسونو یې ولچک رانه
خلاص کړل. هغه د سرحد سړی لاړ. او زه یې دننه یو دفتر ته بوتلم. کتل
مې چې په دفتر کې دوه تنه خپلو میزونو ته ناست وو. هغه یوه ته یې

لومړی کاغذ ورکړ. بیا یې په خوله ورته وویل. د تورخم په سرحد کې نیول شوی دی. هاغه لومړي کاغذ ولوست. بیا یې ماته وکتل. ویې ویل ته خولا ځوان شوی نه یې. داسې خطرناکو کارونو ته دې لاس اچولی دی. ما ویل صیب زه په نورڅه نه پوهیږم. یوازې د تورخم له سرحد نه تیریدم. چې وی نیولم. ما غوښتل چې افغانستان ته واورم. او هلته مزدوري وکړم. هغه په قلم چې لاس کې یې نیولی ؤ. میز یې وټکاوه. په قهر او غضب یې وویل. ته له بنگاله افغانستان ته مزدوری پسې ځي. دا د منلو نه ده. ته خامخا د هند له لوري په جاسوسی. پسې راغلی یې. یوه پولیس ته یې غږ وکړ. والکه راشه دا بوځه. پولیس له لاسه ونيولم. او یوې کوتې ته یې بوتلم. نوم یې د کوتې ؤ مګر سم قبر ؤ. ډېر زړی راپسې دروازه بنده کړه. کوټه د سړي د قد په اندازه اوږده او یو نیم متر په اندازه پلنه به وه. سمټي شوې وه. بالښت یې هم د سمټیو ؤ. په کوټه کې نور هیڅ نه وو. یوازې پاس چټ کې یو د بجلي ګروپ ښکاریده. کيڼ لوري ته پاس دیواله کي یوه بیخي وره کړکی. وه چې د اوسپنې په مضبوطه جالۍ پوښل شوې وه. شیشه یې هډو معلومیده نه. زه لا کوټه کې ناست نه ووم چې د کوتې ورپېرته شو. یوه تن چې پلاس کې یې د دروازې کیلي نیولې وه ویې ویل راځه. له دروازې چې راووتلم. هاغه ټینگ له لاسه ونيولم. په یوه دهلیز کې په بله کوټه ورننویستم. کتل مې چې دننه کوټه کې لږڅه تورتم ؤ. یو تن د قوي مټو سړی ولاړ ؤ. د کوتې دیواله پورې یو میز او یوه څوکی ایښې وه. یو بل سړی په څوکی ناست ؤ. په اردو کې یې وویل. له هند نه څه وخت راغلی یې؟ ما وې زه له بنگاله راغلی یم. هندوستانی نه یم. هغه دویم سړی یو ناڅاپه په مخ کلکه څپېره راکړه. پر مخې په محکه ولویدم. بیا یې راپورته کړم. پدا بل مخ یې ووهم. ویلي اصلي خبره وکړه. گني په مرگ دې وژنم. زه ویږې ډار او درد ونيولم. هوار لږ ځیدم. یوازې دومره مې وویل. زه بې گناه یم.

په هېڅ خبر نه يم. په کومه گناه مې وهی؟ دواړو غبرگ وويل. ته د هندوستان جاسوس يې. زرشه حال وایه. ما بيا ورته وويل. جلال اباد ته تلمه په تورخم يې ونيولم. بله کومه گناه خو مې نده کړې. هغوي له پنبو نه ځوړند کړم. په لېستو يې په شا ووهلم. ما يوازې چيغې وهلې. هغوي به ښه پسې په لېستو وشړه کولم. زما چيغې به اسمان ته پورته شوې. ځکه چې زه خولا وخت ته نه وم رسيدلی. ددغسې وهلو طاقت مې کله درلود. هغوي وهلم او ما به ژړل. بيخي اوبه يې په شا راته واړولې. له ځوړندیدو نه يې راخلاص کړم. ويې ويل ځان سره ښه فکر وکړه. يا خوار وکړه ټول حال دې ووايه. کنه په وهلو وهلو به مې شپې. شپې ورځې يې راباندې وهل ټکول تير کړل. بيا يې امريکايانو ته ورتسليم کړم. هغه همدا سې چې يو سهار نهه بجې زما د کوټې دروازه وټکيده. بيا پسې بيرته شوه. هماغه موظف تن چې هره ورځ به يې ماته اوبه او ډوډۍ راوپه راغی. ويې ويل راځه. په لاسونو کې يې راته ولچک واچول. روان يې کړم. دا ځل يې يوې بلې کوټې ته چې له نورو نه لويه او پاکه وه. بوتلم. په دروازه چې ورننوتم کتل مې چې دوه تنه امريکايان ناست وو. ورسره په څنگ کې يو پاکستاني کرنيل په څوکۍ ناست ؤ. څه کاغذونه ورسره وو. په انگليسي يې هغوي ته څه ويلې. هغو دواړو به ماته راپام کړو. يوازې د هغوي په خبرو کې د انډيا په کليمه پوهيدم. چې امريکايانو او هغه پاکستاني کرنيل به په خپلو خبرو کې د انډيا کليمه اخيسته. ډېره شيبه سره غړيدل. بيا نو هغه پاکستاني څه کاغذونه امريکايانو ته ورکړل. د کاغذونو په ورکولو کې هغوي بيا ما پلو وکاته. دواړو وخنډل. زه يې له ځان سره روان کړم. ما ته يې وويل. دوي تا نه يوازې څو پوښتنې کوي. بيا دې خوشی کوي. له موږه دې کار خلاص شو. زه له ځان سره لږ څه خوشحاله شوم. ما وې گني چې خوشی کوي دې. په زړه کې مې تېر شول. (دا ځل به پخپل سر له تورخمه نه اوړم. خامخا به په گرنټۍ له چا سره ځم

(په دې فکر کې وم - چې له هغه ځایه یې روان کړم - له دروازې نه یې وویستم - لږ څه خوښي مې حس کړه په دې کې یوه تن په لاسونو کې ولچک راواچول - گاډي ته یې پورته کړم - له گاډي چلونکي په شمول درې تنه راسره په گاډي کې کښیناستل -

لږه شیبه وروسته هوآئي دگرتو ورسیدو - له گاډي نه کوزیدو په وخت کې یې توره کڅوړه راپسر کړه - چې سترگې مې پټې شوې - خوله مې هم بنده شوه - حیران پاتې شوم - دومره پوهیدم چې څرخي الوتکې ته یې ورپورته کړم هماغسې پټې سترگې یې په الوتکه کې کښینولم - کله چې الوتکه هوا ته پورته شوه - زما په څنگ کې یوه تن ناڅاپه د قران شریف په ویلو پیل وکړ - یو څوک راغی ورته ویي ویل چوپ شه - هغه سرې نور قران شریف ویلو نه چوپ شو - څرخي الوتکه په هوا کې روانه وه - زما زړه نۀ ټینګیده په ژړا شوم حیران ووم چې چیرې مې وړي ؟

زما ژړا او چیغو ته په الوتکه کې ناست کسان چوپ پاتې وو - هیچا څه نه ویلي - په دې کې یوه ورو په اردو کې وویل دا څوک وړوکی هلک دی - په الوتکه کې څه ډېر گونګسی پورته شو - ځینو پاکستان په خوله کې اړ و رارو - چا په انګلیسي په ډېر قهر او غضب سره څه وویل - زما په ولسي چالاس کیښود - کیکاړلم - چې گني مه ژاړه چوپ شه - بیا مې له ځان سره پټې پټې سلګۍ وهلې - په اردو کې مې دومره وویل - زه بې گناه یم - جلال اباد ته د کار لپاره تلمه - په تورخم کې ونیولم - وایي چې ته د هندوستان جاسوس یې - اوس مې چیرې وړي - بیا یې راباندې په قهر او غضب سره په جگ اواز وویل چې گني غلی شه مه گړیګه - په الوتکه کې په ناستو کسانو مې شک راغی چې د هغوي سترگي هم ورتړلي دي - بیا ورو ورو څه خبرې وشوې - خپلو کې یې سره پټ پټ څه وویل - لا په سلګو او ژړا کې ووم - چې الوتکه د کښیناستو په حال کې شوه - کله چې په هوآئي ډگر الوتکه کښیناسته - د یوه تن له خولې ووتل - فکر کوم د بگرام هوآئي

میدان دې له الوتکې یې رانښکته کړو. سترگې مې هماغسې پټې وې. په
بني لاس کې یې ځنځیر راواچاوه. همدغه زما د لاس په ځنځیر یې نور
کسان هم تړلي وو. یو وخت یې سترگې راخلاصې کړې.

ما چې سترگې وغړولې له یوې ودانۍ دننه په یوه لویه کوټه کې د نورو
او ه کسانو سره ناست ووم. هغوي یې ولچک کړي وو. دوه پکې زما
پشان تور رنګه وو. بونډۍ ډیرې یې وې. هغه نور څلور واړه د اوږدو
تورو ډیرو څښتنانو وه. هغوي ټولو ماته راکتل. موږ خبرې نشوای کولې
په سر راته امریکائي ولاړ وو. د هغه یوه له خولې مې غلي شان واوریدل.
دا د بگرام زندان دی. هغه تور پاکستاني دا خبره په اردو کې وکړه. هغه
نور چوپ ناست وو. یوه شیبه وروسته یې یو یو تن بیوه. زه یې وړاندې د
زندان په دننه کوڅه کې بوتلم. یوې کوټې ته یې ورننویستم په کوټه کې
درې تنه سړي په یو شان جامو کې ناست وو. ماته یې هم همغسې جامې
راوغوستې. زما پیسې او جامې یې رانه یووړې. یو کاغذ یې راکړو.
ویې ویل. دا ستا کارت دی. ولچک یې رانه لیرې کړل. په کوټه کې هغو
درې واړو ماته رډ رډ کتل. یو تن له رنګه تور ؤ او نور دواړه د پنځه
ویشتنو ډیرشو کالو به وو. ما په اردو کې ترې اوبه وغوښتې. هغه یو تن
چې له رنګه تور ؤ. په اردو پوهیده. زر یې په پیاله کې اوبه راته ونيوې.
د اوبو په څښلو مې زړه ساز شو. همدغه تور رنګي سړي رانه په اردو کې
پوښتنه وکړه. ویلې د کوم ځای یې او دا یې ورسره راغبرګه کړه. ته خو
وړو کې هلک یې. دلته یې څنګه راوستی یې؟ دوي ته مې هم خپله قیصه
وکړه. هغوي زما په حالت چې خبر شول. درې واړه خفه شول. پاکستاني
ووېل. دا کارونه د آئي ایس آئي دي. په همدې چل له امریکایانو نه ډالر
شو کوي. د کوټې په یوه کنج کې لکه د نیم بیلر پشان شی یې د متیازو
لپاره ایښی ؤ. کوم یوه به چې خپل حاجت رفع کولو بس نورو به ورته کتل
د کوټې روڼا کمزورې وه. د کوټې په پاس دیواله کې وړو کې کړکی وه.

د اوسپنې پنجره يې ورکړې وه. د بجلۍ گروپ په گردونو کې خړ
 ښکارېده. زېر رنګې رڼا يې درلوده. په کوټه کې شپه او ورځ نه
 معلومېده. زړه مې راډک شو هغوي ته مې وويل دا کوم ځای دی؟ هغه يو
 تن لا زما په قيصه نه و پوه شوی. په اردو نه پوهيده. له بل نه يې زما په
 باب پوښتنه وکړه. هغه حيران شو. په جگ او اواز يې وويل:

(له بنگاله تر باگرامه) پاکستاني راته وويل. دغه سړی ستا په حالت
 چې پوه شو تعجب يې وکړ. ځکه يې وويل. له بنگاله تر باگرامه. دا خو
 يې ډېره ناروا کړې ده. وړوکی هلک او د باگرام زندان. په ده خويې چور
 تعدا کړې ده. هغه بل تن وويل پدې ټولو يې ظلم کړی دی. موږ خو
 طالبان يو. مگر دده پشان ډير پښتانه يې د طالب په نوم بندي کړي دي.
 پاکستان خو پښتانه نيسي د القاعده او طالب په نامه يې په امريکايانو
 د ډالرو په بدل کې ورتسليموي. هغوي يې بيا کندهار او باگرام ته او
 ځينې خو سمدستي گوانتنامو ته استوي. پاکستاني وويل خير ته مه
 وارخطا کيږه. خدای به خير کړي يوه وچه مړۍ يې لاس کې راکړه. ويلې
 دا ډوډۍ مړۍ وخوره وږۍ به يې رښتيا چې يوه شپه او يوه ورځ مې
 ډوډۍ نه وه خوړلې. ښه په مزه ډوډۍ ته لگيا شوم. چې پدې کې يو تن په
 هماغه نيم بيلر باندې کښيناسته. ټر، ټر غول يې وکړل. زما خوله کې
 ژولې مړۍ پاتې شوه. باقي مې خولې ته راغلې. هغو نورو پما پورې
 وخنډل. پاکستاني سړي هم خنډل. ويلې ته نوې يې. ددې سره اموخته
 کيږي پروا نلري خپله ډوډۍ خوره.

ما ويلې زه چې د لوږې مړ شم دلته به روټۍ ونه خورم. زه خفه د کوټې
 ديواله ته تکیه کښيناستم. هغوي خپلو کې سره څه ويل. په دې وخت کې
 له کومه د ژړا او چيغو نارې واوريدل شوې. هغه پاکستاني په اردو کې
 ماته وويل، څوک بندي وهل کيږي چيغې يې راځي.

لږه شيبه وروسته دروازه بيرته شوه. يو امريکايي عسکر راغی. زما نامه يې واخيسته. ويې ويل راځه. زه له هغوي نه بيل کړم. له ځان سره يې روان کړم. په لاره مې د چا چيغې اوريدې. پوهيدمه چې کوم بندي يې وهلو لاندې نيولی دی. لږ چې وړاندې لاړو، بيا مې ډيرې بدې بدې نارې لکه څوک د مرگ سکنجې لاندې وي. داسې چيغې وهل کيدې. پما يې بد تاثير وکړ.

يوې کوټې ته يې ورننويستم. چې يوازې يو تن بندي پکې ؤ هغه هم پاکستانی ؤ. لکه زما غوندې تک تور ؤ. خو له عمر نه پوخ ږيره يې زياته سپينه وه. ږيره يې بيخي له نامه نه لگيده. امريکايي عسکر ورته په انگليسي څه وويل. هغه سړی په انگليسي پوهيده. عسکر چې هر څه ورته ويلې. هغه به سر ورته وخواوه. څه ډېرې خبرې يې ورته د قهر په ژبه وکړې. اولار. سړی په اردو کې ماته وويل. په اردو پوهيږې؟ ما وې هو. اصلاً بنگالی يم. هغه راته ډېر متوجې شو. په تعجب کې يې وويل. ته بنگالی يې؟ په څه کې يې نيولی يې؟ ته خولا ځوان هم نه يې؟ ما هغه ته هم خپل داستان واورولو. سوق، سوق يې له ځان سره وکړل. بيا يې سوږ اسويلی ويوست ويې ويل. په ورو يې له ځان سره وويل. آئي ايس آئي ډېر پاکستانيان امريکايانو ته پلاس ورکړل. دا بيچاره وړوکی هلک دی. ددغسې کارونو نه دی. ظالمانو تردې ځای رارسولی دی. ماته يې راوکاته ويې ويل. خدای مهربانه دی. زړه ټينگ کړه. مه خفه کيږه ته وړوکی يې خامخا به له بنده خوشی کيږې. زه غلی شان د هاغه سره په وړه کوټه کې چې دوه تنه پکې نه ځايدل کښيناستم. ما ترې پوښتنه وکړه. بابو جي ته يې کله راوستی يې؟ هغه وخنډل په خواره خوله يې وويل زه يې دوه کاله مخکې له پاکستان نه لومړی قندهار ته او بيا يې دلته دې زندان ته راوستم. دا دوه کاله يې راباندې لکه دوزخ پشان په سخته کې تير کړل. پوښتنه مې ترې وکړه ما وې څه سخته يې درباندي

تیره کړې ده؟ ویې ویل: ورور کې کوم مثال یې درته ووايم. له وهلو ټکولو نه علاوه بې خوبۍ، په واژرو کې لغړ ودرول، له سپو سره په جنگ وروستول يانې کومه سخته یې درته ووايم. الله دې ترې وساته. دلته پرې د خدای سختې تیرې کړې. بیا یې گوانتنامو ته بوځي. ډېر بنديان یې زموږ په مخکې زموږ سره په یوه کوټه کې وو. له دې زندان نه یې گوانتنامو ته انتقال کړل.

موږ سره د شمالي وزیرستان څه افغانان یو ځای له پاکستان نه په الوتکه کې یې راوړو. هغوی یې وروسته له څه وخت نه گوانتنامو ته بوتلل. هغه راته د باګرام د زندان ټول هر څه په ډاګه کړل. په زړه کې خوشحاله پدې شوم چې د سړي سره په خبرو پوهیدم. بیا خو هغه له هر څه نه خبر کړم. د کوټې حالت مو ښه نه ؤ ځکه چې موږ دواړه په کې نه ځایدو. د خوب په وخت کې به په ډېرو مشکلاتو سره موږ دواړو پښې وغزولې. په څلور ویشټو ګینټو وخت کې یې یو ځل تفریح راکوله. موږ به په ځان سخته تیروله. په یوه تفریح او بله کې مو د حاجت د رفع کولو انتظار کاوه. موږ ته په دې کوټه کې هم ټټۍ ایښۍ وه. ولې هغې کې به موږ یوازې تشې متیازې کولې. برابر یوه میاشت وروسته یې بلې کوټې ته تبدیل کړم. په هغې کوټه کې یو سپین ږیری پښتون سړي ژوند کاوه. ښه لویه پاکه کوټه وه. کله چې زه هلته ورغلم. هغه بل سړي زما په تلو خوښ شو. په دغه کوټه کې د ژوند شرایط لوټکي ښه وو. هغه سړي یې د طالب په نامه نیولی ؤ.

د هغه سره مې چې شپې ورځې شوې. په هر څه کې ښکاره تفاوت راغی. ډوډۍ هم ښه شوه. جزا یې نه راکوله. یوه ورځ وروسته مې له هغه سړي نه پوښتنه وکړه. هاغه له مانه ډډه کوله گوندې زه د هغه په نیت کوم جاسوس ښکاریدم. خو کله چې زما له حالت خبر شو. او ما ورته خپله قیصه وکړه. ډېر خفه شو. ولې راته ویې ویل. بچی ته فکر مه کوه ډېر زړ

به خلاص شې. ستا قانوني عمر کم دی. کوم اسناد درباندي نه لري. یوازې په شک یې راوستی یې. یقین او باور دی چې ډېر زړه له دې زندان نه اوځي. ما وې په خوله دې برکت شه کا کا جانه.

هغه د ځوانۍ په وخت کې په کراچۍ کې ډېر وخت تېر کړی ؤ. د جلال اباد او کراچۍ تر منځ یې تجارتي مالونه وړل راوړل. اردو یې پوره یاده وه. خپله ټوله قیصه یې راته کړې وه. ویلي زه په بلخ کې ځمکه لرم. موږ ډېر پښتانه هلته اوسېږو. کوم وخت چې امریکایان راغلل. د دوستم ملیشو زور واخیست. هر ځای چې د پښتنو ځمکې او کلي وو. زیات خلک یې د طالبانو په نوم د امریکایانو په زور څه یې ووژل او ځینې بنديان کړل. کانتینرونه به یې ترې ډکول. د لیلی دښته کې یې پرې خاورې اړولې. په هغه ټیل کې یې زه هم ونیولم. امریکایانو ته یې د طالب په نامه ورو سپارلم حال دا چې زه طالب نه ووم. یوازې پښتون ووم. ډېر پښتنو په شمال کې خپل ډک کورونه او ځمکې یې پرېښودې، و تښتیدل. په ځمکو یې گلیم جم ملیشو حمله وروړه. ځمکې او کورونه یې ترې ونیول. ماته هغه سړي ډېر معلوماتونه راکړل. د پاکستان او افغانستان په باب یې له هر څه نه خبر کړم. ایله مې سترگې روڼا شوې. د هغه کورنۍ په کابل کې اوسیده.

ډېر ښه مسلمان او پښتون سړی و. لکه د خپل زوی پشان یې نازولم. ما هم د هغه خدمت کاوه. لکه د پلار غوندې احترام مې ورله کاوه. اووه میاشتې مې ورسره په کوټه کې تیرې کړې. کله چې له زندان نه خوشی کیدم. راته ویې ویل یچی ستا په خلاصیدو ډېر خوشحاله یم. یو لیک کې یې زما په باب خپل مشر زوی ته لیکلي وو. د لیک دروړونکی اصلاً د بنگله دیش دی. لکه د ورور پشان یې وگڼه. له ځان سره یې په دوکان کې مصروف کړه. د میاشتې تنخوا ورکوه. زما یې ډېر خدمت کړی دی. چې درنه خفه نشي. لیک یې راکړو. ویې ویل دا پاکټ به په کابل ښار

کې چاته ښکاره کړې. د باغ بالا په سړک چې کوم بس چليږي په هغه کې سپور شي. گرد نه باغ بالا کې به ترې ښکته شي. د هندوانو کوڅې کې به له کوم هندو نه زموږ د کور پټې پوښتنه وکړې. هلته ټولو ته زموږ کور او دوکان ور معلوم دی. له کوم مشکل سره نه مخامخېږي. له هغه نه د راوتلو په وخت کې مې له سترگو نه اوبښکې وڅښيدي. هغه په دواړو ښکل کړم. دوعا يې راته وکړه. ما يې هم دواړه لاسونه ورموچي کړل. ترې راووتم. امريکايي عسکر دفتر ته بوتلم. زما خپلې جامې يې سر د زما د پخوانيو کلدارو سره راوسپارلې. د هغه دفتر کوم چې مشر و هغه راته دوه سوه ډالر نور راکړل. په سړيې راته لاس راکش کړ. يوازې دومره يې وويل. ته بهې گناه يې له زندانه خوشی شوې مبارک شه. د هغه خبرې ترجمان راوژباړلې. يوه تن ترجمان سره چې د کابل سرويسو تم ځای ته ئې بوتلم. په بس گاډي کې کابل ته لاړم. ما پخوا کابل نه وليدلی. کله چې له گاډي ښکته شوم. حيران وم چې په کومه لار شم. په ژبه هم نه پوهيدم. وار خطا خو په دې نه وم. چې له بنده خوشی شوی وم. په زړه کې مې گوړی ماتولې. خپل پخواني پنډکی مې لاس کې نيولی و. په سړک روان وم. مخې ته مې يو سک هلک وليد، چې گړندی روان و. ځان مې پسې ورساوه. پاکټ مې يې مخې ته ونيو. په اردو کې مې ترې د پټې پوښتنه وکړه. هغه ويلې دا پته لا ليرې ده. خو ته ما سره راځه چې د هغه ځای په گاډي کې دې کښينوم. ځان سره حساب وکړ. ويې ويل په شپږم سټاپ به کوزيږي. څنگه چې له گاډي ښکته شوې. هلته د هندوانو کوڅه ده. له يوه نه به ددغه ادرس پوښتنه وکړې. هماغسې مې وکړل. کله چې شپږم تم ځای راغی له گاډي کيوتم. مخامخ د سيکانو دوکانونه وو. هلته ورغلم. له سړکه پورې وتم. په سړک روانو خلکو به ځکه ماته راکتل. چې له هغوي نه مې رنگ توروو. ورته ناشنا ښکاريدم. د يوه سيک دوکان ته ودريدم. د ليک پاکټ مې ورته ونيو په اردو کې مې ورته وويل. دا

پته که راوښايې؟ هغه چې پته ولیده-دستي يې وويل-پدغه بله کوڅه مخامخ لاړ شه ښي لاس ته هغه درې پوړيزه سپینه ودانۍ-د هغه کور دی-کله چې هغې دنگې ماني-ته ورسیدم-په کوڅه کې دوه هلکان وو-پوښتنه مې ترې وکړه-دواړو وويل همدا کور يې دی-هغه یوه هلک سمدستي د کور زنگ وواهه-یو زلموټی هلک راووت-هغو هلکانو ورته زه وروښودم-ما ورته پاکټ پلاس کې ورکړ-هغه په منډه د کور په دروازه ننوته-ما پرې غږ کړ-په اردو مې ورته وويل-ودرېره نورې خبرې لرم-هغوي یو هم په اردو کې نه پوهیدل-یوه هلک په چالاکی سره یو تن هندو هلک راوست-له مانه يې پوښتنه وکړه-ما ورته د لیک او سپین ږيري کاکا قیصه وکړه-هاغه بیا د کور هلک ته په فارسي کې وويل-د کور هلک په مطلب پوه شو-وبې ويل-زه مې پلار ته وایم-

لږه شیبه وروسته یو سړی له کوره راووت-په خدا مې خوا ته راغی-لومړی يې راسره ستړي مشي وکړه-بیا يې هندو هلک ته وويل-ده ته ووايه ته چيرې وې چې دا پاکټ دې راوړی دی؟ ما هغه هلک ته ټوله قیصه وکړه-د کور سړي په غيږ کې ونیوم-کور ته يې ننویستم-هغه هندو هلک چې چرنګ سینګ نوم يې وه-یو ځای راسره دننه ننوت-د کور خلک راته راټول شول-هر یو به راسره په مینه ستړی مشي کوله-هغوي ټول په یوه لویه کوټه کې ښخې او نړیو ځای کښیناستل-یوه زړه ښو دی ښځه چې د هغه زنداني کاکا میرمن وه زما خوا ته رانزدې کښیناسته-او یو زلمی د پوخ عمر سړی ؤ چې هغه د کاکا زوی ؤ-راسره جوخت په کوچ کې څنګ په څنګ ناست وو-

ما چرنګ ته په اردو کې وويل-دوي ته ووايه چې زه درته څه خبرې کوم-ته ورته ترجمه کوه-

ما ورته خپله قیصه راواخیسته-هغوي ټول یو غوږ راته ناست وو-د باګرام د زندان او د هغوي د پلار مې چې ټوله قیصه ورته تیره کړه-هر یو

خوشحاله شو. د میرمن په مخ یې اوبنکې راماتې شوې. په پایې کې چې مې ورته وویل. انشاء الله هغه به ډېر زړ راخوښ شي. تاسو هیڅ سودا مه کوئ. په دې خبره یې زوی وویل. زموږ خو بیخي طمع غوڅه شوې وه. ځکه چې پدا دوه کالو کې یې هیڅ پته موږ ته نه وه. شکر خدایه دا ډېر ښه کار وشو. ما ته یې وویل. ته به له موږ سره دلته یې. پلار مې هم لیکلي دي. موږ به دې لکه د گل هسې ساتو. هیڅ فکر مه کوه. له همدغې ورځې نه زه د هغوي د کور غړی شوم. عزت الله چې د بندي کا کا مشر زوی وو. پخپله تجارت خانه کې ؤ. هغه ته یې تیلیفون وکړ. هغه چې راغی لیک یې ولوست. سمدستي یې وویل. دا زما د پلار خپل لیک دی. زه یې ټینګ په غیر کې ونیوم. ځکه چې زما په قیصه ډېر خفه شو. خوشحاله په دې شو. چې د پلار نه خبر شو. چې ژوندی دی. ډېر زیات خوشحاله شو. چرنګ ته یې وویل. ده ته ووايه چې ته ددې کور غړی یې. د کور هلکانو ته یې وویل. ده ته سر له نن نه پښتو او فارسي زده کړئ. دا لکه خپل ورور وگنئ. له هماغې ورځې نه یې راته نوې جامې وکړې. بوټ دریشي او نور ضروري کالي لکه د نورو هلکانو پشان یې سنبال کړم هره ورځ یې راته د پښتو او فارسي سبق ویلې. په لږه موده کې مې دواړه ژبې زده کړې. خپل مشکل مې پرې حل کولو د ښوونځي د شاملیدو وخت رانه تیر وو. په دوکان کې مې له هغوي سره کار کاوه. مازدیګر به د کور او کوڅې د هلکانو سره په چکر تلم. ښې شپې ورځې راباندې راغلې. پنځه میاشتې وروسته کا کا هم یوه ورځ ناڅاپه په کور راننوت. او له بنده راخوښ شو. زه یې چې ولیدم. ډېر خوشحاله شو. د هاغه ستړي مشي او مبارکۍ ته به هره ورځ ډلې ډلې خلک راتلل. ما سره یې لکه د خپل زوی مینه کوله. زه د هغوي سره دومره خوښ او خوشحاله ووم. چې مور مې بیخي له یاده وتې وه. یوه ورځ مې په زړه کې راوگرځیده. (دا درې کاله مې دلته په کابل کې تیر شول. په مزو دې اړولې. له هیڅ نه خبر

نه يې، مور مې هم هيره کړې ده. ښه به دا وې چې اوس خو زلمی شوی. په ټولو حالاتو پوه شوی. يو ځل بايد د مور ليدل او د هغې د حال نه خو ځان خبرول هم پکار دي (بس په همدغه ورځ مې له ځان سره پرې وکړه وکړه. چې د کاکا جان دوي نه اجازت اخلم. ځمه که کوم مشکل راته نه و. مور به مې هم کابل ته راوړل. بېگانه ته چې هغوي کور ته راغلل. خپله دا خبره مې ورته ياده کړه. لومړی هغوي چوپ پاتې ول. بيا مشر کاکا وويل بچي زه درته په يو شرط اجازه درکوم چې واپس له مور سره راشي.

مشر زوی يې عزت الله خان هم دغه خبره راته وکړه. ما هم ورسره ومنله. ما وې که کوم تکليف سره مخامخ نشوم. زما درسه وعده ده. مشر کاکا عزت الله خان ته مخ ورواړو. ويې ويل. زويه سبا ته يې له تورخمه واپوه. پوره خوشحاله يې وليږه. سبا يې له چايو نه وروسته لوی وړو راسره مخه ښه وکړه. راپسې خفه وو. ډيرو راپسې اوښکې توې کړې. سبا يې راته جامې او ځينې خپل زما لپاره ضروري شيان په بکس کې واچول. پنځوس زره کلدارې يې هم راکړې. له تورخمه يې واپړولم. شپه مې پېښور ته راوړه. په يوه هوټل کې مې شپه وکړه. سبا ته د کراچۍ په گادي کې کښيناستم. تر کراچۍ رښتيا هم چې لرې لارې او مصافې دي. په خوب هم سړی ستړی شي. له ځان سره مې فکرونه او سوچونه کول. د مور په حقله مې زيات فکر کاوه. ما وې چې په څه حالت کې به وي. د ظالم پنجابي سره به څه کوم؟ همدا پوښتنې به مې له ځان سره کولې. زلميتوب عجب شی دی. کله به مې زړه ته راغله چې دهغه د هوس نه يې په زور راوړل. پس په همدې خيالونو کې کراچۍ ته ورسيدم. يوه شپه او ورځ په کراچۍ کې پاتې شوم.

کله چې مې د پنجابي ځای ته د تلونيت وکړ. په لاره مې له ځان سره دا فيصله وکړه. (زه بايد لومړی د مور حالت په پټه توگه هلته له چانه واخلم. بيا يې ليدو ته ورشم).

د موټرو تم ځای ته ورغلم. د هغه ځای په يوه گاډي کې کښېناستم. يوازې مې له مور سره سودا وه. په همدغو چورتونو کې تر کلي ورسيدم. کلي خوزېسته لوی کلی ؤ. هوټلې او دوکانونه پکې ول. يوه هوټل کې مې دمه وکړه. ډوډۍ مې وخوړه. د هوټل مشر ته مې د بکس ساتلو وويل. هاغه ويلې بې غمه اوسه. د پنجابي د کور او کروندې ته د تلو په نيت له هوټله وخوځيدم. په لاره مې له ځان سره وويل. (لومړی به د هغه له کوم دهقان له ورو يا کومې ښځې نه د مور پوښتنه وکړم. چې په څه حالت کې ده. بيا به خپل پلان مخکې وړم. د پنجابي د کور تر څنگ وړاندې پټو کې د يوه کور مخې ته د وړو کي ماشوم سره يوه زړه ښځه ولاړه وه له ځان سره مې وويل له دغې ښځې نه به د مور پوښتنه وکړم. د هغې خوا ته ورنزدې شوم.

ما وې ترور ددې ځمکې دهقانان ياست؟

هغې وويل! هو بچی موږ دا ټول عمر ددې سړي دهقاني کوؤ. يوه پوښتنه درنه کوم. ويې ويل. ولې نه. بچی غوږ مې دی. دې پنجابي خو کاله مخکې له بنگله ديش نه يوه ښځه راوستې وه. چې هغه به څنگه ووينم؟ ستا څه کيده؟ ترور هغه مې خالي پيژندله. دلته ميلمه راغلی ووم. ما وې چې که ويې گورم. وطن ته ځم که څه سوال ځواب لري. کلي ته روان يم. چې خپلوانو ته يې سوال ځواب ورسوم. هغې وويل. بچی هغه بيچاره خودې دهوس پروسې کال مړه کړه. زمونږ نارينه ؤ په هغه هديره کې ښځه کړې ده. زما په مړې کې لاړې ونښتې. آه مې له خولې وخوت. خفه ودریدم. بيا مې ترې پوښتنه وکړه. ترور جاني څنگه يې مړه کړه. ولې؟ بلا دې واخلم زويه. هغه يې چې له بنگله ديش نه راوستې وه. د همدې مالونو ساتلو او کارونو لپاره يې راوستې وه. ښځه خويي ورته نه ويلې. د هاغه يوه ښځه مړه شوه. بله يې وکړه. او دا يې د کور د کارونو لپاره وه. ناحقه به يې وهله. دې ظالم په ټراکټور پسې تړلې وه. په ځمکه يې

راښکده. په دغه شان ظلم او تعداي آخر ووژله. زمونږ خلقو پرې د شپې خاورې واپولې. ما وې ترور که تکلیف درته نه کیږي. قبر یې راته وښایه. چې دوعا خو ورته وکړم. هغه راسره هدیرې ته لاړه. له وړاندې یې قبر راوښود. زه په ګړندیو ګامونو تر قبره ورغلم. هغه هم له وړوګي سره راغله د هغې له سترګو نه اوبښکې راتوې شوې. وېي ویل. دا بیچاره یې په ډېر بد حالت مړه کړه. زما حالت خراب شو. هر څومره مې چې ځان ټینګاوه. تر وسه مې نه وه. هغې ته مې وویل ترور جاني ډېره مننه. په ما ناوخته کیږي. زه درنه لاړم. ما په زړه کې له ځان سره دا فکر کاوه چې نه ویل کیږي. پنجاېی د هوس مې په دې هدیره کې ونه ګوري. ښه به دا وي چې زړه لاړ شم. هغه پخپله مخه لاړه. او زه له هدیرې نه راووتم. ژړا و نیولم. په لاره روان ووم ژړل مې. تر څو چې سپک ته راوتم خپل زړه مې په ژړا تش کړی و. د کلي بازار ته مې ځان ورساوه. فیصله مې دا وکړه چې پدې کلي او دې بازار کې به د اوسیدو ځای پیدا کړم. بیا به خپل پروګرام مخې ته وړم. تر څو مې چې د خپلې غریبې مور انتقام له دغه ظالم نه اخیستی نه وي. له دې ځایه به لاړ شم.

په همدې سوچ کې هوټل ته ورسیدم. د کرایې کوټې په لټه شوم. یوه اونۍ مې په هوټل کې تیره کړه. د هوټل کارګر او مشري راسره ښه بلد شول. یوه ورځ مې د هوټل د شاګرد نه د کرایې کوټې پوښتنه وکړه. هاغه راته د بازار په یوه د تګ راتګ نه ډکه کوڅه کې یو دوکان راوښود. ویي ویل. یو ځل د هغه دوکاندار نه پوښتنه وکړه. ویلي زه به هم درته له نورو نه ټپوس وکړم. دوکاندار ته ورغلم. د هغه دوکان کې خوراکي او غیر خوراکي، یاني هر شی پلورل کیده. د پیریدو نکیو بیرو بار پرې زیات ؤ. ماته نه وزګاریده. چې خبرې مې ورسره کړې وای. یو وخت چې راوژګار شو. د کوټې مې ورته یاده کړه. هاغه راته ښکته پورته وکتل. ویي ویل.

ته ځانته یې؟ ما وې هو - یوازې یم - اصلاً د بل ځای نه راغلی یم - غواړم چې همدلته څه کاروبار پیدا کړم - دلته اوسېږم -

هغه بیا مصروف پاتې شو - ویې ویل - ته مازدیګر په شپږ یا اوه بجو دلته راشه - زه دوکان ترم - بیا به درسره خبرې وکړم - په زړه کې مې تمه پیدا شوه - د هغه ځای څو کلی خواره واره پراته ول - خو بازار یې په همدغه یو ځای جوړ شوی ؤ - پوره ډېر دوکانونه ، هوټلې پکې وې - د ډېر لوی کاروبار او تجارت مرکز ؤ - د بازار تر څنګ د محلي حکومت لوړې ودانۍ وې - د ټولو کلیو همدغه ولسوالي وه - پدغه ورځ مې بازار کې تر مازدیګره چکر وواهه - په شپږ بجې مې د هغه دوکاندار په وعده ځان ور ورساوه - هغه د دوکان په تړلو پیل وکړ ، زه ورته لږ منتظر شوم - کله چې یې دوکان وتاړه - بیا یې راته وویل د څومره مودې لپاره کرایې کوته غواړې؟ ما ورته وویل - دایمي یې غواړم - ویې ویل ته راځه ما پسې - د دوکان په سردویم پور کې کوټه وه - دروازه چې خلاصه کړه - په لومړي ځل لیدو مې کوټه په دې خوښه شوه - چې لویه کوټه وه - ځانته یې تشناب او پخلنځی درلود - ورته مې وویل - کرایه یې څو ده؟

ویې ویل درې سوه کلداری به د میاشتې راکوې - سمدستي مې ورسره خبره پخه کړه - کوټه مې ونيوه - د ژوند کولو ځینې ضروري توکي مې په بازار کې راو نیول - شپې او ورځې مې پکې په خوښۍ تیرولې - زیات وخت به لاندې له هغه دوکاندار سره په دوکان کې وم - ما به ورسره مرسته هم کوله - د دوکاندارۍ چل مې سم یاد کړ - هاغه به چې کله په کوم ضروري کار پسې لاړ - دوکان یې ماته پرېښودلو - ما هم ورسره لکه د یوه ورور چلن کاوه - پوره باور یې راباندې پیدا شو -

د خدای کارونو ته ګوره - هغه بیچاره ته ناروغي پیدا شوه - بل ورور او زوی یې نه درلود - دوه لورګانې یې وې - واده شوې وې - بیچاره به تل په

هسپتال کې پروت ؤ. میرمن به یې ورسره وه. دوکان کار یې چور ماته پاتې شو.

یوه ورځ یې میرمن هم ورسره وه. له ځان سره یې کور ته بوتلم. د شپې یې راته وویل. زه ناروغ یم. نوره دوکانداري نشم کولای. دا دوکان تاته پرېږدم. ما د دوکان ټول مصرف سنجولی دی. گټه درنه نه کوم. په بل چا مې باور او پیرزو نشته. یوازې تاباندې مې پیرزو ده. ښه ورته جوړ یې. پاس دې کوټه ده لاندې به دې دوکان وي. ما ورسره ومنله. دوکان مې ونيو. په دوکان کې مې نور مال هم واچاوه. ښه مې ډک کړو. بس په دوکاندارۍ مې پیل وکړ. ما خود دوکاندارۍ کار په کابل کې له عزت الله خان نه زده کړی ؤ. هاغه راته دا خبره په ټینگه کړې وه. چې له هر مشترې (اخیستونکي) سره ښه چلن او ښه کردار لوبوه. بس نو ما هم پدې دوکاندارۍ کې له خلکو سره ښه سلوک کاوه. له یوې ورځې نه وبلې ته مې دوکان ښه چلیده. دوکان د ښوونځي په لاره گڼه گڼه کې پروت وو. سبا یې به د ښوونځي شاگردان دوکان ته د خوراکی او هم د نورو ضروري توکو د رانیولو په نیت راننوتل. او هم په ماسپښن له خوا سخت بیرو بار ؤ. د کلیو خلکو هم له ما نه پوره سودا کوله. له یو پلوه خوشحاله ووم له بله پلوه خپه ووم. خوشحاله په دې ووم چې مصروف ووم. گټه مې کیده. خپګان مې پدې وو چې د مورد انتقام اخیستو مسئله مې په مخ کې پرته وه. په ما شپې او ورځې زر پدې تیریدې چې ډېر بوخت وم. سر گرولو ته نه وم وزگار. اکثره وخت به مې یو تن مزدور نیوه. د دوکان کارونه یې راسره مخې ته وړل. د کلیو هلکانو او انجونو پیژندلی وم. هر چا راسره ښه سلام علیکم کاوه. یوه ورځ سهار اوه بجې وې په دوکان کې د ښوونځي د هلکانو او انجونو راباندې سخت بیرو بار جوړ کړی ؤ. په دغه ورځ هغه کمکي مزدور هم نه ؤ راغلی. زما لاس بند ؤ. فکر مې پیریدونکي ته ؤ. یوې د ښوونځي پېغلۍ جینۍ په اوږده وروشانې

ووهلم - په لاس کې د رانيولو حسابي ماشين نيولی ؤ - ويې ويل زه ماسپينين راځم اوس بير و بار دی - دا ماشين اخلم - ما چې وريام کړو - د جينۍ بناسټ او ښکلې جگه ونه مې چې وليده - سترگې مې د هغې په لوري همدا سې پاتې شوې - هغه له دوکانه ووت - تر هغه مې ورکتل - چې له سترگو مې پناه شوه - نورو هلکانو او جينکو راباندې غالمغال وکاوه - ويې ويل - ته د جينۍ په تماشه يې - موږ لکه چې نه وينې - زرمې فکر شو ما وې نه نه - فکر کې ځکه لاړم - ما ويل گني چې کوم شی هغه جينۍ رانه يو وړو -

واپس بيرته خپلې دوکاندارۍ ته متوجې شوم - خو په زړه کې مې تير شول - (الطافه خپلې غريبۍ ته متوجې اوسه - دا خيالونه پريږده - لږ څه په گټه کې راغلې - ځان په چا دوږه نکړې) مگر د هر انسان نوي زلميتوب هسې ليونتوب وي - له ما سره تر دغې ورځې پورې هيڅ دا خبرې نه وې - خو ناڅاپي مې د هغې جينۍ د سهارنۍ ليدنې کتنې سره ويده زړه راوينښه شوه - د ماسپينين لاره مې څارله کتل مې چې هماغه جينۍ د ښوونځي نه هسکه غاړه را روانه وه - نورې جينکۍ هم ورسره وې - په دوکان يې د رانتوتولو تيله راوړه - انجونو او هلکانو هر يوه څه رانيول څوک وتل او څوک دوکان ته راتلل - د سودا ورکولو سره مې هغه د سترگو لاندې څارله - لومړی يې څه د خوراک توکي راواخيستل - بيا ودرېده - ما وارخطايۍ ته فکر وړې وه - نوبت ته ولاړه وه - ما هم دا کوښښ کاوه چې وروسته شي - د ښوونځي د هلکانو او جينکو تيل چې کم شو - هغې ته مې وويل بي بي بخښنه غواړم - ډېر انتظار دې ويوست - لاس مې بند ؤ - ويلې پروا نه لري - ته هم لکه د ماشين غوندي گړندۍ يې - پدې خبره يې لوتکي موسکۍ شوم - د خوراک خيزونه يې واخيستل ويلې هغه د حساب ماشين هم راکه - ماشين مې ورکړ - پيسې يې له بکس نه راکولې - ورته مې وويل - بي بي که درسره نه وي - پروا نلري - بل وخت

گلاب او فربنسته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

به یې را کړې. هغه په نړیو سر و شونډ و د ناز موسکا و کړه. ویې ویل، دوکانداره د ښه خوي هلک راته ښکارې. مننه زه د پیسو کمی نه لرم. ستا خو دوکان دی. د دوکان سودا به نغد و ده. مگر پوه نشوم چې له ما سره دې څنگه په قیصې واړوله. ما وې هسې زړه نه مې درته و ویل. هغه لاړه. خو زما زړه یې له غریبۍ نه په هوا کړ. کله به مې په زړه کې تېر شول (خپل ساعت تیروه. الطافه، مسافري او بې کسې ده بې له دې هم نه کیږي.)

شپې ورځې تیریدې. زما دوکان ښه په سور کې روان ؤ. زه هم له یوې ورځې نه و بلې ته تشویقیدم. زما دوکاندارۍ د خلکو سره ښه سلوک د هلکانو او انجونو سره راکړه ورکړه د هر چا سره بلد کړم. ما به هر سهار د هغې جینۍ لارڅارله. او هغه به هم هر سبايي دوکان ته راتله. یو څه به یې پیرودل په دې کې ډېره موده تیره شوه. ما هم له هغې سره ښه سلام او کلام کاوه. راسره بلده شوه. کله به یې چې کومه ټوکه موکه ورسره کوله. بده یې نه گڼله. ورځ په ورځ مې ورسره مینه زیاتیده. د اوړي ورځې وې ډېره گرمې وه. په دوکان کې مې کولر ولگاوه. یخچال مې هم راوښو. کله به چې هغه ماسپښین دوکان ته راغله یخ بوتل به مې ورکړ. هر څومره به یې چې د پیسو وویل ما ترې پیسې نه اخیستي. ډېره موده ووت. د هغې هم راسره زړه لگیده. یوه ورځ یې راته له کوره کباب کړی چرگ سره د کورد ډوډۍ راته راوړو په دغه ورځ مې ورته وویل دا چرگ دې راته څنگه راوړی ؤ. ویې ویل. دا ته چې هره ورځ یخې بوتلې راباندې څښی. له یوې خوا خو نه کیږي. په دې خبره یې وخنډل. زه یې هم پخپله خدا پوه کړم.

په دغه ورځ خوشحاله ووم. ځکه چې څه هیله راسره پیدا شوې وه. اخر زموږ د دواړو خبره په پخه مینه ورگډه شوه. هغه داسې چې یو سبايي له کوره ناوخته ښوونځي ته روانه وه. زما دوکان ته پدغه وخت کې رانغله.

غږمې ورپسې وکړو. بې بي نن څنگه په ډډه تیره شوې؟ مخ یې راوړو. ویې ویل. ناوخته دی. چې رخصت شوم راځمه. ماسپینین چې شاگردان له ښوونځي نه رخصت شول. بیا یې په دوکان بیرو بار جوړ کړو. تقریباً یو ساعت زه وزگار نه وم. کله چې پسې کمیدل کمیدل، اخر ماته موقع په لاس راغله. چې شاوخوا ته اقل او گورم. دوکان کینې خوا ته هغه دوکان ته راننوته. په مایې سلام علیک کړ. ورته اومې ویل څنگه دې ناوخته کړی دی؟ د هغې په نړۍ سرو شونډو د ناز خدا خوره شوه. ویې ویل. ما ویل چې دا ګڼه ګڼه کمه شي.

د یخچال نه مې یخ بوتل راواخیست. په گیلان کې مې ورته یخه کولا ورکړه. هغې وویل لومړی دې راته نوم ووايه هر څوک درته دوکاندار جي نارې وهي. اخر څه نامه دې ده؟ ما وې ترڅو چې ته خپله نامه راته ونه وایې. زه به هم هیڅکله خپله نامه درته وانځلم. کټ کټ ویې خندل.

دوکاندار جي زما خواسانه نامه ده. شرمیلا. څومره ښکلی نوم دې دی. څنگه چې ښکلی یې هسې دې نوم هم ښکلی دی. لا پسې خوشحاله شوه. ویې ویل. زه گني درته ښکلی ښکارم. د گیلان نه یې گوټ وکړ. بیا یې د خدا په حالت کې وویل. ښه نو ته دې هم نوم راته ووايه.

ما ورته کړو. زما الطاف نامه ده. زریې وویل ستا نوم هم ښکلی دی. جیب ته یې لاس تیر کړ. د بوتل پیسې یې راکولې ما بیا ورته په جدي توګه وویل. شرمیلا جاني. زه ترڅو دلته یم. اودا مې دوکان وي زه به تل یخې اوبه درکوم د پیسو خبره به نه وي. نو گني ته دومره موږ شوې چې وپړیا اوبه راکوې.

د موږ والي خبره نه ده. یوازې دخپل زړه په مینه یې درکوم. په دې باب ته هیڅ فکر مه کوه. فکر خو ځکه کوم. چې ته غریب هلک یې. یوهیږم چې زړه دې پراخ دی. مګر له دوکان سره داسې مه کوه. نوبل چا سره خودا کار نه کوم. یوازې له تا سره مې زړه دی. بیا موسکۍ شوه. ویې ویل په

ما زړه مه سيزه - زه د لوی راجا لور یم - ما وې خدای دې نوره هم درکړي -
زما د غریب دوکاندار زړه ته هم او گوره - په خبرو کې مې پوه کړه - چې
مینه راسره لري - کور ته په تلو کې یې وویل - ستا کرکتر مې هم خوښیږي -
په دې خبره یې ما دواړه لاسونه لپه کړل او پاس مې ونيول - اومې ویل -
شکر خدایه چې مهربانه شوه -

خدایه ستا رضا ده - چې الطاف بنده دې دوکان خاوند کړو - له ځان سره
په هم دې خیالونو کې ووم - کار مې نه بندیده - ورځ په ورځ راسره د
شرمیلا مینه زیاتیده - موږ دواړه دومره خواږه شول چې د مینې په اصلي
دو نیا کې سره ورک شو -

یوه ورځ مې ترې هیله وکړه - ورته مې وویل - شرمیلا کله به دواړه چیرې
له دې دوکانه بهر سره کښینو او د راتلونکي ژوند په حقله خبرې وکړو -
هغې لومړې شا وخوا وڅارله - ویې ویل کولای شو چې د رخصتۍ په
ورځ د گلونو بڼه لار شو -

دوه ورځې وروسته موږ دواړه د گلونو بڼه لارو - ډېر لوی بڼه - د کلیو
نه لیرې د یوه غره په لمن کې دا بڼه جوړ شوی ؤ - په گاډي کې ورته لارو - د
گرد پنجاب خلک پکې گرځیدل - په بڼه کې هر راز خوراکی توکي پلورل
کیدل - هر ځای موزیک او هر رنگ تماشي وې - دلما او سپورت ځایونه
هم پکې موجود ول -

موږ په باغ کې وگرځیدو - بیا د گلونو په منع کې د اوبو پغاړه کښیناستو
- هغه راته مخامخ کښیناسته - ما ترې لومړی پوښتنه وکړه - شرمیلا زه به
درته لومړی د خپل زړه خبره وکړم - بیا به ته خپل نظر ووايي سمه ده -
ویې ویل بالکل وایه کنه - زه یو لاروی مسافر دوکاندار یم خو له تا سره
مینه لرم - هسې د غولولو خبره نده - غواړم چې راتلوکی ژوند در سره
شریک کړم - ته پکې څه وائي؟

هغه پداسې حال کې چې په اننگو یې خوله څاڅکي، څاڅکي پرته وه. وربل یې په لاس یو طرف ته واړو. ویې ویل ته چې راسره څنگه مینه لرې. زه هم درسره مینه لرم. سړ کال له بنوونځي نه فارغه کیږم. بیا به هغه وخت سره غږیږو چې څنگه وکړو. ما وې بس همدا مې درنه غوښتل. چې معلومه کړم مینه راسره لرې که نه.

بیا هم درته وایم. زه همدغه دوکاندار یم. لکه تا غوندې ښکلی هم نه یم. هغې زړه خبرو کې راودانگل ویې ویل، الطافه مینه کې دا او هغه نه ځایږي. مینه په دولت او شتونه کیږي. مینه یوازې د زړونو راز دی. مینه محبت په زړونو کې وي. نه په پیسو کې.

موږ دواړه د مینې په تار وتړل شوو. ورځ مو په بڼ کې تیره کړه. مازدیگر واپس کور ته راستانه شوو. ژوند مو په خوښۍ تیریده. ولې د مورد مرگ مسئله مې شپه او ورځ په زړه کې ښکته پورته کیده نور دوه کاله همدغه شان تیر شول. د دوکان په ښه چلولو کې مې ځکه کوښښ کاوه. ما وې چې هر څنگ پېښه چې مخکې راځي باید پیسې ورته ولرم. د کلیو خلکو پردی نه گنلیم. هیچا مې د نسب او ځای هډو پوښتنه هم نه کوله. شرمیلا چې بنوونځی پای ته ورساوه. وزگار شوه. خودوکان ته بیا کله کله راتله. د زړه خواله به مو سره کوله. له دوه کالو وروسته مې یوه ورځ نیت وکړ چې د پنجابي حالت وگورم. د هاغه د له منځه وړلو پلان جوړ کړم. د رخصتۍ په ورځ د هاغه د کروندو منځ ته لاړم. زه په دې نه پوهیدم. گني چې هغه پنجابي د شرمیلا پلار دی. هسې خوماته د هاغه خیره، کور، مالداري او دهقانان یې را معلوم وو. د هغه د دهقان د زوی نه مې د پنجابي ټول معلومات یانې د هغه د ورځې کاروبار څه وخت کور ته تگ، لنډه دا چې د هر څه په باب مې د دهقان له ځوی نه پوره معلومات ترلاسه کړل. خو ځل د هغه د څارنې لپاره په پټه توگه لاړم. تر ماښامه مې د هغه ټول کارونه او ورځنې ژوند مې مطالعه کړ. له ځان سره

مې د هغه له منځه وړلو پلان په زړه کې جوړولو او وړانولو - اخر مې د يوه پلان په عملي کولو باندې له ځان سره فيصله وکړه -
 بله ورځ چې شرميلا دوکان ته راغله - بيا مې ترې د بڼې سيل ته د تللو هيله وکړه - راسره ويې منله - د جمعې په ورځ هغه راغله موږ دواړه بڼې ته لاړو -
 دا ځل مې بڼې ته تلل د خپل راتلونکي پلان په حقله د هغې سره مشوره کوله - کله چې بڼې ته ورسيدو - په باغ کې مو چکرو وواهه - د خوراک او خېناک نه وروسته په يوه ځانته ځای کې کښيناستو - ما ورته د خپل پلان نه پرده پورته کړه - ورته او مې ويل - شرميلا نن درته د راتلونکي ژوند په باب يو څه ويل غواړم - هغې وويل مهرباني الطاف بابو - زما خوداسې زړه دی چې دوکان خرڅ کړم - او دواړه له دې ځای نه لاړ شو - ځکه چې اوس ته له ښوونځي نه فارغه يې - پېغلنوب دې هم خپل موج ته رسيدلی دی - او زه هم نور دلته نه غواړم چې وه او سپړم - ته په دې حقله څه نظر لرې ؟

هغه يوه شيبه غلې وه - خوښې يې په مخ کې نه ښکارېده - په فکر او سوچ کې شوه - بيا يې په مخ راخواره شوي وينستان يې سم کړل ويې ويل -
 الطافه د مينې لوظ خونه ماتيرې - زه در سره پخپله وعده ولاړه يم -
 ښه نو چې ستا راسره رضا ده - زه سر له سبا نه دوکان په خرڅ کې اچوم -
 دوکان مې چې خرڅ شو - بيا به د تلو بندوبس نيسو - مازديگر له باغه راوگرځيدو - د خپل کلي بازار ته لاړو - هغه خپل کور ته لاړه - او زه سيده د يوه کليوال هلک چې زما سره يې په دوکان کې کار کاوه ورغلم - له کوره مې راويوست - د دوکان خبره مې ورسره وکړه - هغه ته خو دوکان معلوم ؤ - سمدستي يې راسره د رانيولو هو وکړو هغه د کونډې ښځې زوی ؤ - له پخوا نه يې مور پيسې ساتلې وې - سبا يې چې دوکان ته راغی - د دوکان سامان مې ورسره د کرايې حسابي وکړه - په همغه ورځ يې پيسې راوشميرلې - او دا مې ورته وويل - که په دوکان کې درنه چا زما په باب

پوښتنه کوله. ورته وایه چې وطن ته تللی دی. راځي. بې له هغې دې خلک پیژني. چې ته دلته په دوکان کې کار کوي. ویلې سمه ده. هیڅ فکر مه کوه. او دا بې هم راته وویل. کله چې دې دوکان رانه واپس غوښتلو. په همغه ورځ درته سپارم.

شرمیلا مې خبره کړه. چې دوکان مې خرڅ کړی دی. او ورته مې وویل. په نن او سبا کې درباندي د تلو غږ کوم. ته باید سر له نن تیاره اوسې. کله چې مې درته وویل. چې په دومره وخت به حرکت کوو. ته به د خپل کور دروازې مخې ته ولاړه اوسې. زه به درته په سرک ولاړ یم. ویلې سمه ده. ورته مې وویل کیدی شي چې ته یو ځل سبا ته دوکان ته راشه زه به درته په دوکان کې ناست یم. ستا لاره به څارم. که د تلو شرایط مو برابرول. وخت درته ښایم. ټیک ده. هغې ویلې ټیک ده.

په سبا ته زه بیا ټوله ورځ تر مابنهامه مې د پنجابي څارنه وکړه. هغه هره ورځ به له مازدیگر نه وروسته د خپل کور نه وړاندې د کروندې په منځ کې د مالونو د پاره ځای جوړ کړی ؤ ورتلو. مالونه باندې یې پام کاوه. هسې خونورو دهقانانو به ورته گیا اچوله. خودی به خامخا د مالونو په غوځلو، د وښو کوټې ته سرکاره کولو. هر څه به یې کنترولول. بیاباه په خره کې کور ته روانیده. دوه ځل مې په همدغه بوختیا او کور ته د تلو وخت مې ور معلوم کړ. یو لوی تیره چاقو (چاره) مې لا پخوا رانیولې وه. د شپې مې د هغه له مینځه وړلو د کار پلان له ځان سره جوړ کړ. په سبا ته مې پخپله شرمیلا ته چې کله دوکان ته راغله. د تلو وخت د مابنهامه په خره وعده وکړه. ویلې زه به دې لاره څارم. د شپې خوب نه راتلو. تر چرګ بانګه مې سترګه ورنغله. سبا ته چې په یولسو بجو راپورته شوم. له چای نه وروسته مې لاندې دوکاندار ته وویل. وطن ته د تلو نیت لرم. خو زما د کوټې کیلي (چابي) درسره واخله. خامخا انسان دی. د ساه خاوندان یو. هغه ویل. نه خدای دې نکړي. ته خو لکه زما د ورور پشان راته ښکاري.

که نصیب دې په تلو کې وشو. ډېرې شپې به نکړې. موږ درېسې خفه کړېو. ما وې گورو به هر څه د الله په اختیار کې دي. له ماسپښین نه وروسته د پنجابي د کروندو خوا ته وځوځېدم. لکه د نورو ورځو پشان هاغه د هوس په کارونو بوخت ؤ. مازدیګر نه وروسته مې ځان د مالونو د وښو په کوټه کې پټ کړ. تر هغې مې هغه څارو تر څو چې د ما بڼام څرې په لگیدو سره. د معمول سره سم یې د وښو کوټې ته سر راننویست. زه په وښو کې پټ ناست ووم. ځان مې غلی ونيو. سپوږمې له خولې نه ویوست. په کوټه کې یې وښو ته پام وروکړ. بیا وره پلوروان شو. مخ چې یې دروازې ته شو. ماته یې شا شوه. چاقو مې لاس کې ښه مضبوط ونيو. ورمونده مې کړو. چپ لاس مې د هغه له زنې ورتاؤ کړ. په ښي لاس مې په چاقو د هغه مړۍ غوڅه کړه. په محکمه ولوید. بیا مې ورته په مړۍ چاقو رابښکد. لتې یې ووهې. لکه د سیلاب غونډې وینې ترې لارې. کله چې ختم شو. د وښو لاندې مې پټ کړ. په وینه مې واښه واچول له کوټې نه راووتم. په کڅ کې په چابکو ګامونو مې د کڅ په لاره هدیرې ته ځان ورساو. د مور قبر ته وردیدم. لومړی مې د دو عا لپه پورته کړه. بیا مې لږ په جگ غږ وویل. مور جاني ستا غچ مې له پنجابي نه واخیست. اروا دې په جنت شه. نور درنه لارم. هدیرې نه سرک ته ووتم. ځان مې د شرمیلا سره د وعدې ځای ته ورساوه. له لیرې نه مې ولیده چې د سرک پغاړه ولاړه وه. یو بکس یې ورسره مخې ته په محکمه ایښی ؤ. زه چې ور رسیدم. هغه ولاړه وه. تورتم لگیدلی ؤ. د هغې بکس مې راواخیست. ما ویلې راځه چې د موټرو ځای ته ځان ورسوؤ. په لږه شیبه کې مو ځانونه د ګاډو هډې ته ورسول. یو ګاډی ښار ته روانیدو کې ؤ. چې ور پورته شوو. موږ دواړه وار خطا پدې وو چې ما خو خون کړی ؤ. پښې مې خلاصولي. او هغه له کوره متیزه تله.

ما هم خپل بکس له کوټې نه راواخیست. د موټرو ځای ته په بیړه روان شو. په موټر کې چې کښیناستو یو له بله خبر نه وو. ما خپل چورت واهه او هغې خپل. یو وخت د گاډي چلونکي وویل. ښار راوړسید. خپل خپل سامان درسره واخلي. له گاډي ښکته شو. سمدستي مو ټکسي موټر ونيو یو هوټل چې ما څه موده پخوا لیدلی وو. هوټل ته مو ځان ورساوه. د هوټل مشر ته ورغلو. یوه کوټه کرایي مو ترې وغوښته. هغه راسره شو. د یوې کوټې کیلي (چاپي) یې راکړه. بکسونه مو په کوټه کې کښودل. واپس هوټل ته د ډوډۍ خوړلو په نیت رانښکته شوو. ډوډۍ مو وخوره. شرمیلا ته مې وویل. د پېښور گاډي له کراچۍ نه ځي. یو ځل به ایشیتیشن ته لاړ شو. پوښتنه به وکړو. ټکسي ته مې د کراچۍ د ایشیتیشن وویل. هغه وویل خیرئ. د گاډو ایشیتیشن ته لاړو. پوښتنه مو چې وکړه. یو ریل گاډی دوه گینټې وروسته حرکت کاوه. ټکټونه مو راوښول. هغه خو ستړې وه غوښتل یې چې په دغه ښار کې شپې ته پاتې شي. ما ورته د زر تلو ویلې. هماغه وو چې هوټل ته په بکسونو پسې لاړو. بیرته په ټکسي کې ایشیتیشن ته راغلو. په ریل گاډي کې مو بکسونه ورسره وخپړول. ځایونه مو وښول. لږه شیبه وروسته گاډی روان شو. زما زړه لږ څه آرام په دې شو چې په کراچۍ کې د چا پیدا کول ډیر سخت کار دی. په گاډي کې راته هغې وویل الطافه ډیر وړ خطا راته ښکارېږي؟ ورته مې وویل زه په سفر کې همدا سې عادت لرم. ستا زړه کې نور څه تیر نشي. په زړه کې به مې څه تیر شي. اوس خو مې په سراو به واوښتي. سر یې ښکته ونيو. زړه کې یې څه ورتیر شول. په څیره کې یې لږ څه خپګان ښکاره شو ما ویل خفه نشي د پنجاب هوا دې له سره اوباسه اوس به راسره د راتلونکي ژوندانه ټول سفرونه گالي.

لږ په ورو یې وویل. درسره منلې مې ده. سهار په نهو بجو کراچۍ ښار ته ورسیدو. په ټکسي موټر کې یوه هوټل ته لاړو. د هوټل مدیر ته مې د

کوټې وويل - هغه ويلې هو خالي کوټه شته - د يوه کارگر سره يې دويم پوړ ته وليږلو - کوټه يې رانېوده - کيلي يې راکړه - کوټه ښکلې وه - دوه چپر کټونه پکې پراته ول - تشناب (د ځان د مينځلو او ټولټه يې درلوده - د ضرورت رفع کولو) بکسونه مو په کوټه کې کيښودل - لاندې رستوران ته رانېکته شو - سهارنۍ - مو وکړه - شرميلا راته وويل - بې خوبه يو - ښه به دا وي چې په کوټه کې خوب وکړو - ما وې سمه ده - کوټې ته لاړو - دومره بې خوبه او ستړي وو - چې د پرې وتو سره خوب وپري وو -

د مازديگر پنځه بجې راپورته شو - د تشناب کولو نه وروسته مو جامې بدلې کړې - زما هڅه دا وه چې هر څومره زړه پاکستانه ځان اوباسو - لومړی پېښور ته او بيا کابل ته ځان ورساوؤ -

هغې ته مې څه نه ويل - خوله ځانه سره پټه زړه کې د کراچۍ په دا دومره لوی ښار کې ډار او سودا اخيستی ووم - لا په کوټه کې ناست وو چې هغې وويل الطافه ما وې چې زه به وار خطا يم - خو زما نه ته زيات تشويش کوي - بيخي راته بل شان ښکاري ؟

مالوټکي د شونډو په سر ورته وخندل - په ټوکه کې مې وويل د پردۍ لور تښتول خو اسانه کار نه دی -

اوس به داسې وکړو چې په بازار کې به چکر ووهو - بيا به د پېښور د ريل ګاډو تم ځای ته ورشو - له کوټې نه ووتو - لومړی لږ څه په ښار کې وگرځيدو - بيا ټکسي کې د ريل ګاډيو ايستيشن ته لاړو - پوښتنه مو چې وکړه سبا ته د مازديگر په څلورو بجو پېښور ته يو ګاډی تلو - ټکټونه مو واخيستل - په موټر کې بيرته کوټې ته راغلو - ما ښامنی - په هوټل کې وخوړه - د خوب لپاره کوټې ته لاړو - زموږ د دواړو حالت داسې ؤ چې دومره په تشوش کې وو چې حتا د مينې محبت خبرې هم رانه پاتې وې -

ما به پخپله زړه کې کرل او رييل - او هغې هم - پدغه شپه په وخت بيده شولو - سبا يې وختي چې له خوبه وښو - شرميلا راته کړو - تاخو به

هره ورځ ډیره خریله - وتو کړې جامې دې اغوستې - ځانته دې هیڅ پام نشته دی دا ولې؟ ما ورته بیا لږ څه په ډاډه زړه وویل - په دې سفر کې لږ تنبل (لټ) شوی یم - څه گران کار خوندي - تشناب کې مې ډیره وخریله - د سروینستانو ته مې پشم ورکړ - خوشبويي مې استعمال کړه - چې له تشنابه راووتم - هغه په خدا شوه - وې ویل - ودې لید او س هماغه الطاف - دوکاندار شوې - له کوتې نه ووتو - په بازار کې موبڼه چکرو وواهه - په هوټل کې مو غرمۍ تیره کړه - د هوټل له مشر سره مو حسابي خلاصه کړه - بکسونه مو له کوتې نه راویستل - کیلي مو ورکړه - په ټکسي کې د ریل ایستیشن ته لاړو -

د گاډي تلو او حرکت ته لایم ساعت پاتې و - موږ بکسونه ورتسليم کړل - پخپلو سیتونو کښیناستو - پوره په څلورو بجو گاډی روان شو - ټوله شپه یې مزل وکړ - سبا یې په نهو بجو پېښور ته ورسیدو - له گاډي ښکته شو - په ټکسي کې یوه هوټل ته لاړو - پېښور ته په رسیدو سره مې ایله بیله په مری کې لاړې تیرې شوې - له ځان سره مې فکر وکاوه - اوس راپسې څوک نشي راتلای - هوټل کې مو کوټه ونيوه - بکسونه مو په کوټه کې کښنودل - بیرون ته ووتو - هوټل کې یو ښه ساعت دمه مو وکړه - د ډوډۍ خوړلو نه وروسته بازار ته ووتو - قیصه خوانۍ او مینه بازار کې وگرځیدو - د شرمیلا پېښور ډېر خوښ شو ماته یې وویل -

الطافه دا خو ډېر ښه ځای دی -

ما ورته وویل - ددې نه دې هم لاسپې ښه ځای ته بیا یم - هاغه چیرې؟ جلال اباد او کابل به هم اوگورې - ویې ویل هغه خوبل ملک دی - افغانستان دی - هلته به له سرحد نه څنګه تیریدی شو؟ ما وې اسانه ده - ته هیڅ فکر مه کوه - دلته به دوه درې شپې وکړو - بیا به کابل ته ځوو - هغې رانه پوښتنه وکړه - ته خو یو پنجابی یې هلته څنګه تلو ته لیواله یې؟ ما بیا ورته په ارام وویل - دا به درته بیا وروسته ووايم راځه چې بازار

کې څه سودا مودا وکړو. بازار ته ووتو. د عزت الله خان د کورنۍ ټولو غړو ته جامې، زما د زندان ملګری مشر حاجي صيب لپاره لونګۍ او ځينې نور ضروري توکي مو راونيول. شرميلا يوازې دومره پوه شوه. چې کيدی شي د خپل کور غړو ته سودا کوي.

هغې ته مې هم نوې او د خپلې خوښې جامې وگنډلې. د شرميلا په حالت پوهيدمه. هغې داسې فکر کاوه. ګني چې زه خپل کور ته روان يم.

دوه ورځې وروسته مې هغه سند چې له زندان نه د خوشي کيدو لپاره امريکايانو راکړی وو. په جيب کې له ځان سره ساتلی وو. په هغه سند ډاډه ووم. د سرحد د تيريدو ويره راسره نه وه. د دريمې ورځ په سهار له هوټل نه ووتو. د تورخم هلې ته په ټکسي کې ولاړو. او مې ليدل چې په دقيقه کې موټر ډکيده. او تورخم ته روانيده. موږ هم په ټيوټا کې کښيناستو. د تورخم په مزي په لږه شيبه کې ګاډی ودرید. د مزي يوه تن د لاسي واګون (کراچۍ) مزدور ته مې د بکسونو د وړلو اوله کړنې نه اخواته د تيريدو وويل. هغه د نرېچي د سترګو په رپ کې زموږ سامان په لاسي کراچۍ کې واچاوه او موږ ته يې وويل. تاسو مخکې شئ. ښه په اسانۍ يې له مزي واپرلو. د جلال اباد لين په يوه موټر کې يې سامان ځای پر ځای کړ. مزدوري مې ورکړه. هغه خوشحاله لاړ. موږ ګاډي ته وختو. سړک کندي کندي وو. په دوړو او ګردونو کې جلال اباد ته غرمه لانه وه ورسيدو. سمدستي په يو بل ټکسي موټر کې د کابل هلې ته لاړو. بکسونه مو په فلاينکوچ کې کيښودل. لږه شيبه کې موټر کابل ته حرکت وکړ. ما خو يو ځل له کابل نه تر پېښور ټوله سيمه ليدلې وه. مګر شرميلا ته هر څه نوي وو. د موټر له هندارې يې د سړک بهر غرونه، سيند او فصلونه ليدل. همدا به يې په موټر کې راته ويلې. الطافه دا څومره ښکلي طبيعت دي. ما به هم ورسره د هو سر وخوا وه. د سړک کندي لوړې او ژورې بيخي ډبرې وې. ويلې دا ولې. دومره دا سړک خراب شوی دی؟

ما ويلې دا خو په جنگ کې داسې شوی دی. دلته خو انقلاب شوی دی. روسان راغلي وو. د روس ټينکونو ددې ملک ټول سړکونه وران کړي دي. شپې په تور تم کې کابل ته ورسيدو. پل محمود خان کې مويو ټکسي موټرونو. عزت الله خان کور مخې ته مې ټکسي ودروو. بکسونه مو کور دروازې سره کيښودل. د دروازې زنگ مې ووايه. سمدستي د عزت الله خان زوی اکبر راووت. لومړی يې ونه پيژندم. خو چې خبرې مې ورسره پيل کړې. ويلې الطاف نه ئې؟ ما وې ولې نه يم. راغاپې وت. ستړي مشي يې وکړه بيا يې له شرميلا سره روغې وکړې. له ډيرې خونې نه يې موږه پريښودو. په يوه منډه دننه لاړ. کتل مو چې دروازې ته لوی واړه راووتل. لومړی يې ستړي مشي وکړه. بيا دننه کورته ننوتو. يوه خوشحالي پيل شوه. دننه په سالون کې زما پخوانی د بگرام د زندان ملگری مشر حاجي صېب سره مې غيږ ووهله. هاغه غيږ کې ونيوم. ښکل يې کړم. ډېر زيات خوشحاله شو. بيا مې د زړې ادې لاسونه ورموچي کړل. شرميلا حيرانه پاتې وه. د کور د خلکو هر کلي او خونې ته فکر وړې وه. هغه له دې نه هډو خبره نه وه چې دا څوک دي؟ له ستړي مشي نه وروسته ډوډۍ چاې کار هم وشو. ماسخوتن مې هغوي ته د خپل ژوند قيصه وکړه. او د شرميلا مې ورته وويل. دا مې يوازې د مينې په لومه کې تر دې ځای راوستې ده.

موږ لا نکاح نده تړلي

ده وويل. ښه نو بيا څنگه چل وشو؟

يوه اونۍ وروسته زه هډو خبر نه ووم چې يوه شپه عزت الله خان راته وويل. د جمعې په ورځ دې واده دی. ما ورته وويل لا لا يوه معمولي نکاح به وتړو. واده ته څه ضرورت دی. هغه وويل الطافه موږ پښتانه يو. ته لکه زموږ د ورور پشان يې هيڅ فکر ونکړې. گني چې خپل وطن دې ياد شي او يا نورې خبرې دې په زړه کې دروگرزي. نه زه به تاته داسې واده

کوم چې هندوان او مسلمانان پکې وناځي. له همغې ورځې نه مې شرمیلا په کور کې کمه لیده. هغې ته یې یوه ګاونډي هندوه جینۍ راوستې وه. په هر څه یې پوهوله. موږ دواړه له هیڅ نه خبر نه وو. هغوي شرمیلا لپاره جامې او ګاڼه هر څه جوړ کړي وو. ماته یې دریشي او جامه جوړه کړې وه. شرمیلا ته یې افغاني جامې او هم د هندي رواجي د واده جامې (ساړي) جوړې کړې وې. د جمعې ورځ چې راوړسیده. هغوي ټول بنځې او نرزموږ په خدمت کې وو. مخکې له مخکې یې خپلوانو او دوستانو ته (بلن لیکونه) لېږلي وو. هنرمندان یې راغونښتي وو. ستاره هوټل کې یې واده جوړ کړی وو. شرمیلا نه د کور جینکۍ تاؤ وې. او له مانه هلکان. مازدیګر په یوه ښکلې ګلیپوش موټر کې یې کښینولو. د واده هوټل ته یې روان کړو.

زموږ موټر پسې خدازده چې څو موټرې وروسته را روانې وې. هسې مې زړه کې دغه وخت داسې تیر شول (د خواري کونډې زویه د هغه سړي خبره رښتیا شوه کم چې تاته یې په کراچۍ کې کړې وه)

په ګل پوښ کې یې باغ بالا ته چکر را کړو. ما تورمخي ته یې افغاني لونګۍ په سر کړې وه. شرمیلا ته یې افغاني کوچیانۍ جامې او ګاڼې اچولې وې. هغه د کور خلکو داسې نازوله. چې هډوله مانه یې دا پوښتنه هم نه کوله چې دا خلک څوک دي. د هغوي په قدر او عزت کې دومره ډوبه وه چې هر څه ترې نه هیږول.

کله چې زموږ ګاډی د هوټل مخې ته ودرید. موږ ترې رانښکته شوو. د کور څو تنه بنځې او زلمي له موږ سره یو ځای په لاس کې د ګلانود غنچو سره په ارامو ګامونو دننه هوټل ته روان و. دننه په هوټل کې مو چې ولیدل. د هنرمندانو ساز ته هندوان او افغانان یو ځای ګډیدل. خدازده چې په هوټل کې به څو تنه د واده مراسمو ته رابل شوي وو. موږ ورو ورو روان وو. افغاني ملي اتڼ روان وو. هندوانو زلمو د چوب بازی

گلاب او فربنسته، ویرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

اتن پیل کړی وو. د سازونو او اتنونو هنگامه د هوټل فضا نیولې وه. عزت الله خان، میرمنې یې او نورو د کور بنځونو، د میلمنو خدمت او درناوي ته ولاړ وو.

د هوټل خاوند او اشپزانو د هوټل په یوه بل د ډوډۍ خوړلو په سالون کې میزونو باندې هر راز خواړه سنبالول. موږ یې لومړی په افغاني جامو کې د واده سالون ته راوستو. دوهم ځل په هندي جامو کې راغلو. وروسته یې زموږ نکاح په یوه ځانگړې کوټه کې د خوتنو مشرانو او زلمو په گډون په یوه ملا امام وټپله. ورپسې ډوډۍ خوړلو باندې خلک مصروف شول تر نیمې شپې پورې د واده ډزو ډوز روان وو.

د شپې یوه بجه وه چې د واده اخري شیبې پای ته ورسیدې. موږ چې په هماغه گل پوښ کې لومړی په ښار کې وگرځولو په باغ بالا هوټل یې راتاو کړو. بیا یې په گردنه باغ بالا رابنکته کړو. د هندوانو په کوڅه کې د یوه کور مخې ته مو ټیټ ودرید. موږ ترې بنکته شو.

یوازې په یوه بل موټر کې دوه درې بنځې او درې تنه د کور سړي وو. یوه کور ته ئې ننویستو. یو سپین وړوکی کور چې مخې ته یې ښکلې باغچه وه. په نړۍ لاره د کور سالون ته لاړو. په سالون کې سړې قالینې غوړیدلې وې. د کوچ مخې ته ښکلې میز پروت وو. یوه ښائسته دیوالي الماری د ښکلو طرفونو نه ډکه ولاړه وه. د سالون په کونج کې تلویزیون لگیدلی وو.

د کور نارینه او ښځې خپل کور ته لاړل. د عزت الله خان میرمن وویل. راځئ چې ستاسو د خوب کوټې ته لاړ شو. موږ یې د خوب په کوټه ورننویستو. کوټې ته مو چې سروردنه کړو. د کوټې ښکلا او خوشبویي د لاسه د خونۍ نه په جامو کې نه ځایده. هغوي ټول رانه لاړل. د شپې دوه بجې وې. موږ دواړه ډېر ستړي وو. زه د عزت الله خان میرمن سره چې ما ورته وریندار ویلې. تر دروازې پورې لاړم. د کور دروازه مې

گلاب او فربنسته، و یرونه بهیرونه، له بنگاله تر باگرامه، داژوند دا خیري

وتړله. د خوب کوتي ته لاړم. په شالونو او گلونو کې ډوبه ناسته شرميلا پټه شوې وه. موږ دواړو تر ډیره د خپلې مینې خبرې کولې. دومره یو بل سره په مینه کې ورک شوو چې تر سهاره هیڅ په ځان نه وو پوهیدلي. له خوبه چې راوینس شو. د سهار لس بجې وې. هره شیبه مو په خوبنۍ تیریده.

د واده په دریمه ورځ رانه شرميلا په داسې حال کې په لومړي ځل داسې پوښتنه وکړه؟

الطافه نن به راته صفا صفا د خپل ژوند قیصه کوي. دلته په کابل ددې خلکو سره څنګه بلد شوی یې. ستا اصلي وطن او کورنۍ هر څه دې راته ووايه؟

ما ته ډېره گرانه ده چې د خپل ژوند قیصه مې شرميلا ته کړې وای. دا چې تاته مې وکړه. هغې ته مې هم له اوله تر اخره وکړه. خو کله مې چې قیصه د خپلې مور د هغې د پلار ظلمونو او ناروا ته ورسوله. د شرميلا غوښي زیګ شو. د مخ کرده یې بدله شوه. سترګې یې بټې راویتسې. د چوکۍ له پاسه یې موازینه له لاسه ورکړه. رنګ یې زړیدو. د سترګو اکر (بڼه) یې بدلیده. زه پاڅیدم. ما وې چې گیلان کې ورته اوبه راوړم. په ورو یې د شونډو په سر وویل. بنسټه مه! قیصه کوه. د اوبو گیلان مې ورته ونيو. یوازې یو ګوټ اوبه یې وڅښلې.

ما ته یې سترګې راواړولې. ویې ویل بڼه بیا څنګه چل وشو؟ ما چې د هغې د پلار حالولو ته خبره ورسوله. ټوپ یې وکړ. آخ یې له خولې ویوست. خپل وینستان یې په دواړو لاسونو کې ونيول. بې حرکت پاتې شوه. یوازې د شونډو په سر یې دومره وویل. هغه الطاف ته یې؟ خواته یې ورنزدې شوم. ما وې هو، هغه زه یم.

پای

د محمدا جان يار چاپ شوي اثار

کوکاري	۱	شعري ټولګه
سره ډولۍ	۲	د لنډو قيصو مجموعه
د کونډ تاتري	۳	تحقيقي او تاريخي اثر
وير	۴	شعري ټولګه
تړلې کڅوړه	۵	د لنډو قيصو مجموعه
د ليلېې دښته	۶	ناول، سترګو ليدلۍ حال
څانګه	۷	ناول
هوسۍ	۸	ناول
په قربان	۹	شعري ټولګه
دا ژوند او دا څيرې	۱۰	ناول
ګلاب او فرېښته	۱۱	ناول
وېرونه او بهيرونه	۱۲	ناول، سترګو ليدلۍ حال
له بنگاله تر باګرامه	۱۳	(همدا اثر) ناول

چاپ ته چمتو اثار

کلونه تالانونه	۱	ناول
اوبښکې	۲	شعري ټولګه
بحرونه او ساحلونه	۳	سفرنامه

www.pashtoonkhwa.com